ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΞΘ'

Τετάρτη 8 Φεβρουαρίου 2023

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 7543,7688
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το ιδιωτικό γενικό λύκειο «Η Θεομήτωρ» και από το 1ο Γενικό Λύκειο Κοζάνης, σελ. 7551, 7560, 7565, 7573
3. Έκφραση συλλυπητηρίων για την απώλεια του Μανούσου Βολουδάκη και τήρηση ενός λεπτού σιγής στη μνήμη του, σελ. 7569, 7570, 7577, 7579, 7581, 7587, 7589, 7591, 7592, 7596, 7601, 7602, 7604, 7605, 7606, 7609, 7613, 7615, 7617, 7623, 7625, 7632, 7633, 7640
4. Έκφραση συμπαράστασης στον τουρκικό και συριακό λαό με αφορμή τον φονικό σεισμό, σελ. 7561, 7577, 7589, 7592, 7603, 7604, 7606, 7609, 7613, 7624
5. Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας καταθέτει την έκθεσή της στην αίτηση της Εισαγγελικής Αρχής για τη χορήγηση άδειας άσκησης ποινικής δίωξης κατά Βουλευτού, σελ. 7579
6. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 7545, 7546, 7547, 7548, 7549, 7550, 7551, 7552, 7553, 7554, 7555, 7556, 7559, 7560, 7561, 7564, 7569, 7573, 7574, 7576, 7577, 7579, 7581, 7582, 7585, 7586, 7587, 7588, 7589, 7590, 7591, 7594, 7596, 7597, 7598, 7599, 7600, 7601, 7603, 7604, 7608, 7609, 7610, 7611, 7612, 7614, 7615, 7616, 7617, 7620, 7621, 7622, 7623, 7624, 7625, 7626, 7628, 7632, 7634, 7688
7. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 7585, 7622, 7623

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:

α) Προς τον Υπουργό Οικονομικών:

i. με θέμα: «"Θηλιά" για νοικοκυριά και επιχειρήσεις το διαρκώς αυξανόμενο ιδιωτικό χρέος, με ορατό τον κίνδυνο μαζικών πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας», σελ. 7545

ii. με θέμα: «Να προσδιοριστεί επακριβώς ποια είναι η πορεία, η σύνθεση, και το υπόλοιπο του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας («μαξιλάρι ασφαλείας») του κράτους», σελ. 7548

β) Προς τον Υπουργό Εσωτερικών:

i. με θέμα: «Επιτακτική η ανάγκη εξεύρεσης χρηματοδότησης της αποκατάστασης των όψεων του δημαρχιακού μεγάρου Ερμούπολης Σύρου λόγω επικινδυνότητας»,, σελ. 7551

ii. με θέμα: «Για τα προβλήματα σχολικής στέγης στο «Καπετανάκειο» Ηρακλείου Κρήτης»., σελ. 7552

iii. με θέμα: «9ο Αιγάλεω: συνεχίζονται οι εξώσεις και επεκτείνονται σε Νέα Σμύρνη και άλλους δήμους»., σελ. 7554

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης», σελ. 7556 - 7646

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 7571 – 7576

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 7578 - 7595
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 7545 - 7552
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 7552 - 7566
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 7595 - 7614
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 7614 - 7688
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 7566 – 7571, 7576 – 7578

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Έκφραση συλλυπητηρίων για την απώλεια του Μανούσου Βολουδάκη και τήρηση ενός λεπτού σιγής στη μνήμη του:

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. , σελ. 7617
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ Φ. , σελ. 7632
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. , σελ. 7640
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 7589
ΓΚΙΟΚΑΣ Ι. , σελ. 7579
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 7615
ΘΕΟΧΑΡΗΣ Θ. , σελ. 7606
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ Χ. , σελ. 7623
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 7569
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ Χ. , σελ. 7592
ΚΟΝΣΟΛΑΣ Ε. , σελ. 7609
ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ Γ. , σελ. 7615
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 7577
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. , σελ. 7569
ΛΟΓΙΑΔΗΣ Γ. , σελ. 7633
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ. , σελ. 7602
ΜΠΛΟΥΧΟΣ Κ. , σελ. 7625
ΜΠΟΥΓΑΣ Ι. , σελ. 7587
ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 7596
ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 7605
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 7569
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ. , σελ. 7591
ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 7569
ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ Ζ. , σελ. 7613
ΤΣΙΠΡΑΣ Α. , σελ. 7570
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ Β. , σελ. 7601
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 7604
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 7581

Β. Έκφραση συμπαράστασης στον τουρκικό και συριακό λαό με αφορμή τον φονικό σεισμό:

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 7589
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 7561
ΘΕΟΧΑΡΗΣ Θ. , σελ. 7606
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 7603
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ Χ. , σελ. 7592
ΚΟΝΣΟΛΑΣ Ε. , σελ. 7609
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 7577
ΜΠΛΟΥΧΟΣ Κ. , σελ. 7624
ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ Ζ. , σελ. 7613

ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 7604

Γ. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 7588
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 7579, 7581, 7582, 7585, 7586, 7587, 7588, 7589, 7590, 7591, 7594
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. , σελ. 7617, 7620, 7622
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 7545, 7546, 7547, 7548, 7549, 7550, 7551, 7552
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. , σελ. 7594, 7600, 7608, 7611, 7612, 7616, 7617, 7620
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 7585, 7588
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 7574, 7617
ΘΕΟΧΑΡΗΣ Θ. , σελ. 7588, 7612
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 7552, 7553, 7554, 7555, 7556, 7559, 7560, 7561, 7564
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 7577
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ Χ. , σελ. 7585, 7615
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 7596, 7597, 7598, 7599, 7600, 7601, 7603, 7604, 7608, 7609, 7610, 7611, 7612
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 7614, 7615, 7616, 7617, 7620, 7621, 7622, 7623, 7624, 7625, 7626, 7628, 7632, 7634,7635, 7637, 7640, 7688
ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ Χ. , σελ. 7632
ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 7585
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 7569, 7577
ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ Μ. , σελ. 7634
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 7585, 7611
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ. , σελ. 7590
ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 7573, 7574, 7576
ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 7574, 7576, 7577, 7585

Δ. Επί προσωπικού θέματος:

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. , σελ. 7622, 7623
ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 7585
ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 7585

Ε. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Τ. , σελ. 7548, 7549
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 7554, 7555
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 7545, 7547, 7548
ΠΕΤΣΑΣ Σ. , σελ. 7551, 7552, 7554, 7555
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. , σελ. 7546, 7548, 7549, 7550
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 7552, 7553, 7554
ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ Ν. , σελ. 7551, 7552

ΣΤ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων:

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 7590
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. , σελ. 7617, 7618
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ Φ. , σελ. 7632
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 7594, 7596
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 7563, 7564
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 7573, 7574, 7575, 7577, 7579, 7582, 7585, 7626, 7628
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 7588
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. , σελ. 7594, 7595, 7596, 7598, 7599, 7600, 7608, 7609, 7611, 7612, 7617, 7618, 7620, 7621, 7622, 7628, 7632, 7635, 7637, 7640
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 7586, 7589
ΓΚΙΟΚΑΣ Ι. , σελ. 7579, 7580, 7581
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 7561, 7562, 7633
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 7615, 7616
ΘΕΟΧΑΡΗΣ Θ. , σελ. 7606, 7612
ΚΑΜΙΝΗΣ Γ. , σελ. 7597
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 7603, 7604
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ Χ. , σελ. 7585, 7623
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 7566, 7569
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ Χ. , σελ. 7591
ΚΕΛΕΤΣΗΣ Σ. , σελ. 7623
ΚΟΛΛΙΑΣ Κ. , σελ. 7556, 7634
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ. , σελ. 7612
ΚΟΝΣΟΛΑΣ Ε. , σελ. 7609, 7610
ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ Γ. , σελ. 7615
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 7594
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 7577
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. , σελ. 7569
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 7600
ΛΟΓΙΑΔΗΣ Γ. , σελ. 7565, 7633
ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ Χ. , σελ. 7557, 7599, 7612, 7633, 7634, 7635, 7636, 7637
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ. , σελ. 7602
ΜΑΡΚΟΥ Κ. , σελ. 7593
ΜΠΙΑΓΚΗΣ Δ. , σελ. 7633
ΜΠΛΟΥΧΟΣ Κ. , σελ. 7624, 7625
ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ Κ. , σελ. 7586, 7587
ΜΠΟΥΓΑΣ Ι. , σελ. 7582, 7587
ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 7596
ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 7610, 7611
ΠΑΝΑΣ Α. , σελ. 7559, 7560
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. , σελ. 7614
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 7607, 7608
ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 7605
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 7597, 7598, 7599, 7600, 7604, 7609, 7611, 7612, 7620, 7621, 7622
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ. , σελ. 7591
ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 7575, 7576, 7577, 7582
ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ Ζ. , σελ. 7613
ΤΣΙΠΡΑΣ Α. , σελ. 7570
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ Β. , σελ. 7601
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 7604
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 7581

Ζ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 7580, 7581
ΠΟΛΑΚΗΣ Π. , σελ. 7573, 7574

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΞΘ'

Τετάρτη 8 Φεβρουαρίου 2023

Αθήνα, σήμερα στις 8 Φεβρουαρίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9.02' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Δ'Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΙΤΣΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 7-2-2023 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα πρακτικά της ΞΗ'συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 7 Φεβρουαρίου 2023 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας: «Μέριμνα υπέρ του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων, εξορθολογισμός της νομοθεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων, οργάνωση της Εθνοφυλακής και άλλες διατάξεις».)

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα τα εξής:

«Με την παρούσα σάς ενημερώνουμε σχετικά με τη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου την Τετάρτη 8 Φεβρουαρίου 2023 ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι υπ' αριθμ. 364/29-1-2023 και 384/30-1-2023 επίκαιρες ερωτήσεις, που θα απαντηθούν από τον Υπουργό Οικονομικών κ. Χρήστο Σταϊκούρα.

Οι υπ' αριθμ. 372/30-1-2023, 374/30-1-2023 και 400/6-2-2023 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών κ. Στυλιανό Πέτσα.

Η υπ' αριθμόν 382/30-1-2023 επίκαιρη ερώτηση που απευθύνεται προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Κυριάκο Πιερρακάκη δεν θα απαντηθεί λόγω αναρμοδιότητας.

Παρακαλούμε όπως προβείτε στις δέουσες ενέργειες, προκειμένου να ενημερωθούν τόσο ο Προεδρεύων στη διαδικασία όσο και οι ερωτώντες Βουλευτές».

Θα συζητηθεί η δεύτερη με αριθμό 364/29-1-2023 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικούς Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής και Βουλευτή Ηλείας κ. Μιχάλη Κατρίνη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «"Θηλιά" για νοικοκυριά και επιχειρήσεις το διαρκώς αυξανόμενο ιδιωτικό χρέος, με ορατό τον κίνδυνο μαζικών πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας».

Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο για να παρουσιάσετε για τρία λεπτά την επίκαιρη ερώτησή σας.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε και παρακαλώ πολύ για μια μικρή ανοχή στον χρόνο λόγω της σημασίας του θέματος που αφορά στην κυριολεξία εκατομμύρια πολίτες σε αυτή τη χώρα.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Πρόεδρε, βόμβα στα θεμέλια της ελληνικής κοινωνίας συνιστά το ιδιωτικό χρέος των 270 και πλέον δισεκατομμυρίων που χρωστούν πολίτες, νοικοκυριά και επιχειρήσεις σε funds, τράπεζες, εφορία, ΕΦΚΑ, προμηθευτές ενέργειας, ΟΤΑ, ακάλυπτες επιταγές, με την εκτίμηση των 270 δισεκατομμυρίων μάλλον να φαντάζει συντηρητική.

Εξάλλου, τον κίνδυνο του ιδιωτικού χρέους δεν τον επισημαίνει μόνο το ΠΑΣΟΚ, αλλά και ο ίδιος ο επικεφαλής του ESM, ο κ. Γκραμενιά, ο οποίος έθεσε ως πρώτο άξονα τη μείωση και αναδιάρθρωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στις προτροπές που έκανε πρόσφατα στο Υπουργείο Οικονομικών.

Πάνω από 4 εκατομμύρια ΑΦΜ χρωστούν σήμερα που μιλάμε στην εφορία, πάνω από 2,3 εκατομμύρια πολίτες χρωστούν στον ΕΦΚΑ, πάνω από 1 εκατομμύριο είναι τα μη εξυπηρετούμενα κόκκινα δάνεια. Κανείς δεν ξέρει ποιος είναι ο αριθμός όσων χρωστούν σε εταιρείες ενέργειας και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Οι ρυθμίσεις του εξωδικαστικού μηχανισμού με βάση τα τελευταία στοιχεία, μετά από είκοσι μήνες λειτουργίας, είναι μόλις τρεις χιλιάδες τριακόσιες είκοσι. Το χρέος που έχει ρυθμιστεί είναι 1,08 δισ. ευρώ -το συνολικό ιδιωτικό χρέος είναι 270 δισεκατομμύρια- ενώ δεν αναμένεται να ρυθμιστεί ποσό μεγαλύτερο του 1,5 δισεκατομμυρίου, μέχρι το τέλος του πρώτου εξαμήνου. Και δεν ξέρω αν αυτό έχει σχέση με τις συχνές αλλαγές που κάνατε στη θέση του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

Η αποτυχία, λοιπόν, του εξωδικαστικού πτωχευτικού έρχεται να προστεθεί στην αποτυχία των ρυθμίσεων των χρεών της πανδημίας, όπου μόλις το 6% των οφειλετών υπήχθη σε καθεστώς ρύθμισης, για ένα χρέος που δεν ξεπερνάει τα 8 δισεκατομμύρια από τα 140 συνολικά σε εφορία και ΕΦΚΑ. Λόγω υψηλού πληθωρισμού, ακρίβειας και κυρίως λόγω της αύξησης των επιτοκίων και των δόσεων των δανείων κατά 30%, το ιδιωτικό χρέος θα συνεχίσει να αυξάνεται, αφού μόνο τα ληξιπρόθεσμα χρέη για το 2022 είναι 7,2 δισεκατομμύρια το εντεκάμηνο και ανάλογα είναι τα στοιχεία και στον ΕΦΚΑ. Δεν υφίσταται καθεστώς προστασίας πρώτης κατοικίας. Αναρτήθηκαν τριάντα εννέα χιλιάδες πλειστηριασμοί το 2022 και εκτιμάται ότι θα αναρτηθούν πενήντα χιλιάδες το 2023, ενώ εκκρεμεί και η απόφαση της ολομέλειας του Αρείου Πάγου για τη διενέργεια πλειστηριασμών από διαχειριστές δανείων, για τους οποίους διαχειριστές δανείων servicers, ενώ υπάρχει σχετική κοινοτική οδηγία για τους κανόνες λειτουργίας τους, εσείς δεν την έχετε ενσωματώσει ακόμα.

Ερωτάται, λοιπόν, ο κύριος Υπουργός: Πρώτον, θα προχωρήσει σε ρύθμιση εκατόν είκοσι δόσεων για οφειλές σε εφορία - ΕΦΚΑ, όπως ζητάει σύσσωμη η αγορά, ώστε να διευκολύνει επιχειρήσεις και νοικοκυριά, νομοθετώντας ταυτόχρονα την εξάντληση του μέγιστου αριθμού δόσεων για οφειλές σε funds και τράπεζες;

Δεύτερον και σημαντικότερο ίσως: Θα επαναφέρετε το καθεστώς προστασίας πρώτης κατοικίας, ώστε να καλύψετε τους αδύναμους οικονομικά δανειολήπτες, οι οποίοι απειλούνται άμεσα με κατασχέσεις και πλειστηριασμούς ακόμα και της πρώτης κατοικίας;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο. Θα έχετε κι εσείς ανάλογα περισσότερο χρόνο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι στη δευτερολογία μου θα είμαι λίγο πιο συνοπτικός.

Πρώτα απ' όλα, κύριε συνάδελφε, να ξεκαθαρίσουμε ότι οι προτροπές του κ. Γκραμένια που αναφέρατε, του νέου επικεφαλής του ESM, έχουν να κάνουν με την ανάγκη περαιτέρω συρρίκνωσης των κόκκινων δανείων στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών, δηλαδή να συνεχίσει η Κυβέρνηση αυτό που με επιτυχία κάνει και που αποτύχατε όλοι οι προηγούμενοι.

Το δεύτερο: Επειδή αφήσατε ένα υπονοούμενο για τις συχνές αλλαγές, όπως είπατε, στη θέση του Γενικού Γραμματέα στην Ειδική Γραμματεία Ιδιωτικού Χρέους, η κ. Αθανασόπουλου ήρθε στην Ελλάδα να προσφέρει από τον ESM για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και επέστρεψε στον ESM.

Συνεπώς θα ξεκινήσω την τοποθέτησή μου επί του πυρήνα του ερωτήματός σας από δύο επισημάνσεις τις οποίες έχω επαναλάβει πολλές φορές από αυτό το Βήμα και θεωρώ ότι μοιραζόμαστε κοινές ανησυχίες, γιατί το ίδιο ερώτημα με τα ίδια επιχειρήματα, με τα ίδια στοιχεία το επαναλαμβάνετε σταθερά επί μία τριετία.

Πρώτη επισήμανση: Το ιδιωτικό χρέος παραμένει για περισσότερο από μία δεκαετία -κυρίως επί ημερών σας δημιουργήθηκε- ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

Δεύτερη επισήμανση: Σε περιόδους κρίσεων, όπως είναι οι διαδοχικές πρωτόγνωρες εξωγενείς κρίσεις που διερχόμαστε την τελευταία τριετία, είναι πράγματι υπαρκτός ο κίνδυνος δημιουργίας νέου πρόσθετου ιδιωτικού χρέους.

Το ζητούμενο, όμως, δεν είναι οι επισημάνσεις, αλλά είναι οι πράξεις, τι έχουμε πράξει διαδοχικά οι κυβερνήσεις ώστε να περιορίσουμε το πρόβλημα, γιατί προφανώς το πρόβλημα δεν προέκυψε σήμερα.

Ενδεικτικά υπενθυμίζω ότι το ύψος του ιδιωτικού χρέους, στο οποίο αναφερθήκατε, το παραλάβαμε το 2019 από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ στα 238 δισεκατομμύρια ευρώ. Άρα το πρόβλημα δημιουργήθηκε, σωρεύτηκε και διογκώθηκε τα προηγούμενα χρόνια κυρίως επί ημερών διακυβέρνησης ΠΑΣΟΚ και εξακολουθεί να είναι και σήμερα υπαρκτό. Είναι υπαρκτό, αλλά υπό έλεγχο και ορθή διαχείριση, καθώς αναλάβαμε στοχευμένες πρωτοβουλίες και αποτελεσματικές δράσεις για την αντιμετώπισή του, κάτι που προκύπτει από τα αποτελέσματα που θα σας αναπτύξω.

Πρώτον, υλοποιήσαμε ένα ευρύ πλαίσιο μέτρων ύψους 55 δισεκατομμυρίων ευρώ, προκειμένου να στηρίξουμε το διαθέσιμο εισόδημα των πολιτών και τη ρευστότητα των επιχειρήσεων, αποτρέποντας στο μέτρο του εφικτού τη διόγκωση του ιδιωτικού χρέους. Να σημειώσω ενδεικτικά και ένα πρόγραμμα, το πρόγραμμα «ΓΕΦΥΡΑ», που με αυτό επιδοτήθηκαν για πρώτη φορά στεγαστικά και επιχειρηματικά δάνεια τόσο εξυπηρετούμενα όσο και ρυθμισμένα κόκκινα, κάτι που αποτέλεσε σοβαρό κίνητρο για ρυθμίσεις των επιλέξιμων δανείων και ενεργή στήριξη των δανειοληπτών. Πιο γενναίο πακέτο μέτρων στήριξης δεν υπήρχε στην Ευρώπη.

Δεύτερον, νομοθετήσαμε και αξιοποιούμε σύγχρονα εργαλεία για την ορθή διαχείριση του ιδιωτικού χρέους, όπως είναι η ίδρυση του κεντρικού μητρώου πιστώσεων και η ίδρυση του παρατηρητηρίου πιστοληπτικής ικανότητας.

Τρίτον, οι τράπεζες και οι διαχειριστές απαιτήσεων ρυθμίζουν διμερώς μη εξυπηρετούμενα δάνεια νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Σύμφωνα με το δελτίο Τύπου που εξέδωσαν οι εταιρείες διαχείρισης δανείων, στις 2 Φεβρουαρίου, δηλαδή ουσιαστικά την προηγούμενη εβδομάδα, έχουν πραγματοποιήσει μέχρι σήμερα ρυθμίσεις 27 δισεκατομμυρίων ευρώ, που αντιστοιχεί σε πεντακόσιους ενενήντα χιλιάδες δανειολήπτες. Άρα πεντακόσιοι ενενήντα χιλιάδες δανειολήπτες έχουν ρυθμίσει διμερώς με τράπεζες και servicers. Το πιο σημαντικό -και αυτό είναι το μεγάλο στοίχημα της επόμενης τετραετίας- είναι πόσοι από αυτούς -να πούμε την τραπεζική ορολογία- «πρασινίζουν» και επιστρέφουν στο τραπεζικό σύστημα. Έχουν επιστρέψει μέχρι σήμερα ρυθμισμένα δάνεια συνολικού ύψους άνω των 8 δισεκατομμυρίων ευρώ στο τραπεζικό σύστημα επαναφέροντας την τραπεζική κανονικότητα σε πάνω από εκατόν δεκαπέντε χιλιάδες δανειολήπτες.

Τέταρτον, υλοποιήσαμε τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών με βάση τον νόμο του 2020 και παρακολουθούμε δυναμικά την πορεία της εξέλιξης του. Η πρόοδος που έχει συντελεστεί είναι ιδιαίτερα σημαντική τους τελευταίους μήνες. Πλέον από τα απολογιστικά στοιχεία αυτό το εργαλείο είναι το πιο επιτυχημένο των τελευταίων δώδεκα ετών που έχουμε νομοθετήσει όλες οι κυβερνήσεις σε αυτό το Κοινοβούλιο. Είναι το πιο αποτελεσματικό εργαλείο.

Συγκεκριμένα μέχρι σήμερα περισσότεροι από τρεις χιλιάδες τριακόσιοι είκοσι οφειλέτες έχουν ρυθμίσει οφειλές προς το δημόσιο και χρηματοδοτικούς φορείς, όπως σωστά είπατε, κύριε συνάδελφε, συνολικού ύψους 1,08 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το ποσοστό εγκρισιμότητας των αιτήσεων έχει ανέλθει στο 70% με αυξητική τάση. Συγκριτικά στον προηγούμενο εξωδικαστικό μηχανισμό της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ μόλις δύο χιλιάδες διακόσιοι οφειλέτες ολοκλήρωσαν τη διαδικασία ρύθμισης οφειλών. Άρα αποδεδειγμένα πλέον είναι το πιο επιτυχημένο εργαλείο. Είμαστε ικανοποιημένοι; Η απάντηση είναι «όχι». Πρέπει να κάνουμε πολύ περισσότερα και για αυτό δεν σταματάμε την προσπάθεια. Βελτιώνουμε το υφιστάμενο εργαλείο του εξωδικαστικού μηχανισμού μέσω άμεσης νομοθετικής πρωτοβουλίας τις επόμενες λίγες εβδομάδες, ώστε μεταξύ άλλων να υποχρεώνουμε την αιτιολόγηση μη συναίνεσης στην πρόταση ρύθμισης που παράγει ο αλγόριθμος τόσο των χρηματοδοτικών φορέων όσο και του οφειλέτη και να πραγματοποιείται δημόσια ανάρτηση αυτής στην πλατφόρμα, να διευρύνουμε το πεδίο εφαρμογής του εξωδικαστικού μηχανισμού για να μπορούν να εντάσσονται οφειλέτες και με μία και μοναδική οφειλή, να εντάξουμε κοινές κατηγορίες οφειλών που μπορούν να ρυθμιστούν, όπως είναι οι οφειλές υπέρ τρίτων που εισπράττονται από τη φορολογική διοίκηση και να καταργήσουμε την ποινή προεξόφλησης των οφειλών προς το δημόσιο, αλλά και να μειώσουμε το επιτόκιο ρύθμισης αυτών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Και, πέμπτον, συμβάλλουμε ενεργά στην υλοποίηση σχεδίου στήριξης από το χρηματοπιστωτικό σύστημα αποκλειστικά ενήμερων ευάλωτων δανειοληπτών για την επιδότηση της δόσης στεγαστικών δανείων ή και δανείων μικρών επιχειρήσεων. Έχουν ανακοινωθεί τα βασικά χαρακτηριστικά. Η περίμετρος δεν μπορεί να αυξηθεί, εάν δεν αυξηθούν και τα κόκκινα δάνεια. Αυτή είναι γραπτώς η απάντηση τόσο του Έλληνα επόπτη όσο και του Ευρωπαίου επόπτη.

Να δούμε, όμως, πώς πάει το σχήμα και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ πολύ.

Το έντονο ενδιαφέρον που έχει εκδηλωθεί από ευάλωτα νοικοκυριά κατά τις πρώτες ημέρες λειτουργίας της πλατφόρμας επιβεβαιώνει και καταδεικνύει την αναγκαιότητα που υπήρχε άμεσης ανάληψης αυτής της πρωτοβουλίας. Μέχρι τις 6 Φεβρουαρίου είχαν μπει στην πλατφόρμα είκοσι δύο χιλιάδες εννιακόσιες εννιά αιτήσεις. Εξ αυτών των αιτήσεων δεκατρείς χιλιάδες πεντακόσιες εννιά ήταν ενεργές και μη οριστικοποιημένες, οκτώ χιλιάδες τριακόσιες τριάντα εννιά οριστικοποιημένες που αναμένουν άντληση στοιχείων και χίλιοι εξήντα ένα έχουν πάρει ήδη βεβαίωση ευάλωτου νοικοκυριού.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο. Δεν σας ζητάω να περιοριστείτε στο χρονικό διάστημα λόγω σπουδαιότητας του ερωτήματος, όχι ότι και οι άλλες δεν είναι σημαντικές, αλλά πρέπει.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, κύριε Υπουργέ, στο τι έχει κάνει το κάθε κόμμα ή η κάθε παράταξη με το ιδιωτικό χρέος, το γνωρίζουν πολύ καλά και οι τοίχοι αυτής της Αίθουσας. Γιατί σας θυμίζω ότι μέσα στο πρώτο και πιο δύσκολο μνημόνιο, με την πιο σκληρή τρόικα, το ΠΑΣΟΚ έφερε τον νόμο για την προστασία της πρώτης κατοικίας, γνωστό και ως νόμο Κατσέλη -τον οποίο δεν ψήφισε η σημερινή Αξιωματική Αντιπολίτευση- και εσείς φροντίσατε να τον κατακρεουργήσετε και να τον σπιλώσετε όλο το διάστημα μέχρι και σήμερα.

Πάνω σε αυτά, όμως, που είπατε θα απαντήσω ένα-ένα, γιατί δεν απαντήσατε σε κανένα από τα ερωτήματα, τα οποία έθεσα και στο κείμενο το γραπτό και προφορικά σε αυτή την Αίθουσα.

Αυτό δεν ξέρω αν είναι ορθή κοινοβουλευτική τακτική, κύριε Πρόεδρε, αλλά νομίζω ότι οι Υπουργοί θα πρέπει να απαντούν στα ερωτήματα του ερωτώντας Βουλευτή, ακριβώς για να μπορεί ο ερωτών Βουλευτής να ανταπαντά ή να αντιτείνει τα επιχειρήματά του. Παρ' όλα αυτά, εγώ θα εικάσω με βάση τα δημόσια λεγόμενά σας, αυτά που θα πείτε στη δευτερολογία, και θα απαντήσω και σε αυτά που είπατε στην πρωτολογία. Πάμε, λοιπόν, ένα-ένα.

Το είπατε και σήμερα, το έχετε πει ξανά, ότι μιλάτε για τον πιο επιτυχημένο εξωδικαστικό. Απέτυχε αυτός ο εξωδικαστικός, όπως απέτυχε και αυτός του ΣΥΡΙΖΑ και δεν είναι δική μου θέση να υπερασπιστώ τον εξωδικαστικό του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά μη συγκρίνετε μήλα με πορτοκάλια, γιατί ήταν άλλο το εύρος των δικαιούχων του ενός εξωδικαστικού και άλλο το άλλο. Άρα μην παραθέτετε νούμερα μόνο για εντυπώσεις, γιατί εσείς έρχεστε πάντα τεκμηριωμένος και πάντα είστε ακριβής σε αυτά που λέτε. Απέτυχαν, λοιπόν, και οι δύο εξωδικαστικοί για ένα λόγο, γιατί ήταν και οι δύο -και ο δικός σας και του ΣΥΡΙΖΑ- κομμένοι και ραμμένοι στα μέτρα των τραπεζών και όχι των δανειοληπτών. Και δεν το λέμε εμείς αυτό, αυτό το πιστοποιούν τα στοιχεία.

Θα πω μόνο ένα στοιχείο, κύριε Υπουργέ, μιας και μιλήσατε για την πλατφόρμα. Στη δική σας πλατφόρμα έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον από οφειλέτες που συνολικά χρωστούν 24 δισεκατομμύρια. Σήμερα που μιλάμε, είκοσι μήνες μετά την εφαρμογή της πλατφόρμας, από τα 24 δισεκατομμύρια που θέλουν να ρυθμίσουν έχει ρυθμίσει το 1,08, δηλαδή το 4,5%. Είναι αυτό επιτυχία; Όχι, είναι αποτυχία. Δεν υπάρχει τραπεζικός διαμεσολαβητής, για να μπορεί να κρίνει, αν μια ρύθμιση που προτείνεται είναι βιώσιμη. Και δεν υπάρχει και θεσμοθετημένη δυνατότητα αντιπρότασης του δανειολήπτη, έτσι ώστε να μπορεί η δική του η πρόταση να γίνει αποδεκτή από την πλατφόρμα. Γι' αυτό είναι και μικρός ο αριθμός ρυθμίσεων μέχρι στιγμής.

Δεύτερον, τι έχετε κάνει για την προστασία της πρώτης κατοικίας; Μηδέν, μηδέν, μηδέν! Το απόλυτο μηδέν!

Ψηφίσατε ένα φορέα επαναπόκτησης ακινήτων, κύριε Πρόεδρε, τον Οκτώβριο του 2020, είμαστε στον Φεβρουάριο του 2023 -μετρήστε τους μήνες- και αυτός ο φορέας δεν έχει συσταθεί μέχρι σήμερα που μιλάμε. Όταν συσταθεί, η περίμετρός του θα αφορά όλους και όλους τρεισήμισι χιλιάδες δανειολήπτες. Τρεισήμισι χιλιάδες θα μπορούν να υπαχθούν σε αυτό τον φορέα, όταν ανέφερα πριν τα εκατομμύρια όσων χρωστούν σε τράπεζες, funds, εφορία και ΕΦΚΑ και, βεβαίως, αυτό συμβαίνει και λόγω της αύξησης των αντικειμενικών αξιών.

Μας είπατε –το είπατε πολύ κομψά, κύριε Υπουργέ, το σημείωσα- ότι «συμβάλατε στην επίτευξη σχεδίου στήριξης ενήμερων ευάλωτων δανειοληπτών». Έτσι ακριβώς το είπατε.

Αυτή λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, είναι η παρέμβαση σχετικά με την αύξηση των επιτοκίων, αύξηση που έχει επιβαρύνει έως και 30% τις δόσεις των δανείων, ενώ αυτή η αύξηση επιβαρύνει το σύνολο του ληξιπρόθεσμου χρέους, ανεξάρτητα από πότε δημιουργήθηκε. Άρα μιλάμε για μια αύξηση κοντά στα 200 με 240 ευρώ για ένα δάνειο 100.000 ευρώ.

Εσείς λέτε, λοιπόν, ότι υποχρεώσατε –ή, τέλος πάντων, συμβάλατε- τις τράπεζες να επιδοτήσουν τη μισή αύξηση στις δόσεις. Ποια είναι η αλήθεια; Να τη μάθει ο ελληνικός λαός σήμερα εδώ στη Βουλή.

Πρώτον, ότι επιδότηση αυτή –το είπατε ήδη- αφορά μόνο τριάντα χιλιάδες από τους τετρακόσιες χιλιάδες και πλέον –ίσως είναι και παραπάνω- ενήμερους δανειολήπτες. Άρα λιγότεροι από το 10% όσων πληρώνουν σήμερα κανονικά το δάνειό τους θα πάρουν από τις τράπεζες αυτή τη μικρή επιδότηση.

Το δεύτερο και σημαντικότερο –που δεν το λέτε, θα το πει όμως το ΠΑΣΟΚ- είναι ότι επειδή η ψαλίδα των επιτοκίων, χορηγήσεων και καταθέσεων ανέβηκε από το 3,96 τον Αύγουστο στο 4,93 τον Δεκέμβριο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, και επειδή οι καταθέσεις είναι 192 δισεκατομμύρια και οι χορηγήσεις 100 δισεκατομμύρια –τα ξέρετε καλύτερα από εμένα, είστε καθηγητής οικονομικών- καταλαβαίνετε ποιο είναι το όφελος των τραπεζών όλο αυτό το διάστημα. Πρόκειται για ένα όφελος που προσεγγίζει το 1 δισεκατομμύριο ευρώ.

Άρα οι τράπεζες από την αύξηση των επιτοκίων βγάζουν 1 δισεκατομμύριο ευρώ επιπλέον και δίνουν σε αυτό το πρόγραμμα που συμβάλατε στην επίτευξη σχεδίου στήριξης 20 εκατομμύρια! Ένα δισεκατομμύριο ευρώ βγάζουν οι τράπεζες, 20 εκατομμύρια ευρώ δίνουν για την ανακούφιση των δανειοληπτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Κατρίνη, παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Μιλήσατε για χιλιάδες ρυθμίσεις δανείων. Δεν μας είπατε, όμως, αν διατηρούνται οι ρυθμίσεις και για πόσο διάστημα είναι τώρα.

Θέλω να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε –κι ευχαριστώ πολύ- για τα χρέη στην εφορία και ΕΦΚΑ. Το λέω αυτό γιατί είναι άμεσο πεδίο εποπτείας σας. Είναι το πρώτο ερώτημα, δεν έχει σχέση με τις τράπεζες. Είναι καθαρά στην Κυβέρνηση, στο Υπουργείο Οικονομικών.

Εμείς προτείναμε πριν από αρκετό καιρό εκατόν είκοσι δόσεις για χρέη στην εφορία και στον ΕΦΚΑ με κούρεμα 30% της οφειλής, εφόσον τηρείται η ρύθμιση. Βγήκατε, λοιπόν, εσείς τότε –και όχι μόνο εσείς- και είπατε ότι το ΠΑΣΟΚ κάνει ασκήσεις δημοσιονομικού λαϊκισμού, παρά το γεγονός ότι στον Πτωχευτικό που ψηφίσατε, προβλέπεται κούρεμα της βασικής οφειλής. Ελάτε, όμως, που σας διαψεύδουν τα ίδια τα στοιχεία της πλατφόρμας που ψηφίσατε.

Με βάση, λοιπόν, την πλατφόρμα του κ. Σταϊκούρα, κύριε Πρόεδρε, για τα χρέη στο δημόσιο οι ρυθμίσεις που έχουν συμφωνηθεί μέχρι σήμερα, 8 Φεβρουαρίου του 2023, οδηγούν σε κούρεμα 22% των χρεών στο δημόσιο και το μέσο διάστημα αποπληρωμής είναι δεκαοκτώ έτη. Το ΠΑΣΟΚ λέει 30% και εκατόν είκοσι δόσεις, η πλατφόρμα Σταϊκούρα έχει πετύχει 22% με διακόσιες δόσεις.

Άρα, αφού η πραγματικότητα σάς διαψεύδει και επιβεβαιώνει αυτά που λέει το ΠΑΣΟΚ, γιατί δεν νομοθετείτε ρύθμιση εκατόν είκοσι δόσεων για χρέη σε εφορία και ΕΦΚΑ με κούρεμα 30% της οφειλής; Εξάλλου στην τελευταία ρύθμιση των εκατόν είκοσι δόσεων ξέρετε ότι μπήκαν εξακόσιες χιλιάδες οφειλέτες. Και το κράτος θα εισπράξει και τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις θα απαλλαγούν από το χρέος.

Έχετε αποτύχει λοιπόν παταγωδώς. Όμως, η δική σας αποτυχία στη διαχείριση του ιδιωτικού χρέους, η μεγαλύτερη αποτυχία της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, οδηγεί σε χιλιάδες κατασχέσεις, σε χιλιάδες πλειστηριασμούς, απώλειες περιουσιών, αφελληνισμό της επιχειρηματικότητας και συνθήκες κοινωνικής έκρηξης.

Και σας καλώ, έστω και τώρα, να δεχτείτε κάποιες από τις προτάσεις του ΠΑΣΟΚ και για την προστασία της πρώτης κατοικίας και για τις εκατόν είκοσι δόσεις και για το δικαίωμα αγοράς δανείου και βεβαίως να φέρετε και την κοινοτική οδηγία για τη συμμόρφωση των servicers, κάτι το οποίο πρέπει να το κάνετε μέχρι τέλος του 2023. Κάντε το τώρα, για να μπορέσουν και οι δανειολήπτες να ανακουφιστούν και να επιβιώσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τις παρατηρήσεις. Θα απαντήσω σε αυτές.

Πρώτα απ' όλα, είπατε να μη συγκρίνουμε μήλα με πορτοκάλια. Μα, τα συγκρίνατε. Ο νυν εξωδικαστικός για πρώτη φορά αντιμετωπίζει όλο το ιδιωτικό χρέος των πολιτών, όλο το ιδιωτικό χρέος! Άρα έχουν γίνει περισσότερες ρυθμίσεις από τον προηγούμενο εξωδικαστικό και μάλιστα για το συνολικό ιδιωτικό χρέος του πολίτη. Γιατί δεν λέτε την αλήθεια;

Διαδοχικές κυβερνήσεις προσπαθήσαμε –να κάνουμε και αυτοκριτική εδώ μέσα στην Αίθουσα- επί δέκα χρόνια να αντιμετωπίσουμε το ιδιωτικό χρέος. Αποτύχαμε. Πότε αντιμετωπίζαμε εν μέρει το ζήτημα στις τράπεζες, διογκώνοντας την εφορία. Το αντιμετωπίζαμε στην εφορία, διογκώνοντας τα ασφαλιστικά ταμεία. Πήγαινε ο πολίτης να ρυθμίσει τα ασφαλιστικά ταμεία; Διογκώνονταν στις τράπεζες.

Πρώτη φορά το 2020 αντιμετωπίζεται το ιδιωτικό χρέος του πολίτη συνολικά. Για πρώτη φορά ο πολίτης, αντικειμενικά, μέσα από μια πλατφόρμα, μπορεί να πάρει μια ρύθμιση, με την οποία να ρυθμίσει το χρέος του. Και αυτό το σχήμα πλέον αποδεδειγμένα είναι το πιο επιτυχημένο. Επαναλαμβάνω, δεν είμαστε ικανοποιημένοι από το πού είμαστε σήμερα, αλλά η πρόοδος που έχει συντελεστεί τους τελευταίους μήνες είναι σημαντική.

Δεύτερη παρατήρηση. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ που παραδεχθήκατε ότι με αυτό το μηχανισμό γίνεται γενναίο κούρεμα στις εφορίες και δίνονται πολλές δόσεις. Άρα συμφωνούμε ότι το σχήμα πέτυχε. Οι πολίτες κουρεύουν τις οφειλές τους γενναιόδωρα και μάλιστα παίρνουν και πάρα πολλές δόσεις. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ γι' αυτή την παραδοχή. Σας θυμίζω ότι είχατε καταψηφίσει αυτόν τον νόμο και είχατε κάνει και πρόταση μομφής.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Όχι εμείς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Στην Αίθουσα μιλάω.

Τρίτον, πρόγραμμα ενήμερων δανειοληπτών. Σας είπα κάτι. Κι εγώ θα ήθελα να μην είναι η περίμετρος τριάντα-σαράντα χιλιάδες. Δεν ξέρω πόσοι θα είναι οι ευάλωτοι, θα δούμε στο τέλος. Ήδη σας είπα ότι έχουν κάνει αιτήσεις είκοσι δύο χιλιάδες εννιακόσιοι εννέα. Θα ήθελα να είναι εκατό χιλιάδες και εκατόν πενήντα χιλιάδες, χωρίς συμμετοχή του κρατικού προϋπολογισμού.

Όμως, επαναλαμβάνω κάτι πάρα πολύ σημαντικό. Έχω πάρει γραπτώς απάντηση και από την Τράπεζα της Ελλάδος και από τον SSM ότι αν αυξηθεί η περίμετρος, αυτή που έχει καθοριστεί και συμφωνηθεί με τον επόπτη, τότε αυτομάτως οι όποιες επιπλέον ρυθμίσεις εμφανίζονται ως κόκκινα δάνεια στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών. Άρα ξανακοκκινίζουν τα χαρτοφυλάκια των τραπεζών και αυτό θα έχει δυσμενείς συνέπειες στην πορεία της ελληνικής οικονομίας. Να είμαστε εδώ απολύτως σοβαροί στις τοποθετήσεις μας.

Τώρα ως προς το αποτέλεσμα των πέντε πρωτοβουλιών που σας ανέφερα προηγουμένως, για να δούμε και τη μεγάλη εικόνα:

Πρώτον, το ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος ως ποσοστό του συνολικού ιδιωτικού χρέους παρουσιάζει πτωτική τάση –αυτό που λέω δεν αμφισβητείται- πότε μάλιστα; Την τελευταία τριετία, που οι κίνδυνοι διόγκωσής του ήταν και παραμένουν αυξημένοι. Όταν έχεις αυτές τις πρωτόγνωρες εξωγενείς κρίσεις, θα ήταν ανεύθυνο ως πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών να μην προβληματίζεται για την πιθανότητα διόγκωσης του ιδιωτικού χρέους. Και το λέω σε κάθε τοποθέτησή μου μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο, αλλά ενεργούμε έτσι ώστε να περιορίσουμε αυτούς τους κινδύνους. Το ποσοστό ήταν 63,4% τον Σεπτέμβριο του 2020 από 68% το 2019 και 70% το 2018. Συνεπώς έχουμε αποφύγει επί του παρόντος τη δημιουργία μιας νέας γενιάς κόκκινων δανείων, παρά τις πρωτόγνωρες κρίσεις που έχουμε βιώσει.

Δεύτερον, το ελληνικό ιδιωτικό χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι 120,7%. Σύμφωνα με τα τελευταία ευρωπαϊκά στοιχεία, είναι κάτω από τον μέσο όρο. Ο μέσος όρος στην Ευρώπη είναι 134%. Η Ελλάδα βρίσκεται στη 14η θέση από τα είκοσι επτά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η σταθερή αναπτυξιακή πορεία της ελληνικής οικονομίας είναι ένα ανάχωμα στη διόγκωση του ληξιπρόθεσμου ιδιωτικού χρέους.

Στο σημείο αυτό –και επειδή αναφερθήκατε- να σας θυμίσω το σχέδιο αντιμετώπισης του ιδιωτικού χρέους από τη δική σας κυβέρνηση. Το είπατε, ο περίφημος νόμος Κατσέλη, ένας νόμος ο οποίος για πολλά χρόνια –και συμφωνήσαμε πλέον σε αυτή την Αίθουσα οι περισσότεροι- καταστρατήγησε την κουλτούρα πληρωμών στη χώρα μας, ένας νόμος που αποτέλεσε το πρώτο καταφύγιο στρατηγικών κακοπληρωτών.

Το έχω πει στη Βουλή, σύμφωνα με τα στοιχεία που λάβαμε από τους διαχειριστές δανείων και τις τράπεζες, ένας στους τέσσερις που προσέφυγε στο νόμο Κατσέλη ήταν στρατηγικός κακοπληρωτής. Ήταν ένας νόμος που μετέθετε το πρόβλημα στις επόμενες γενεές.

Κύριε συνάδελφε, είμαι απολύτως βέβαιος ότι έχετε συμπατριώτες σας, οι οποίοι σας προσεγγίζουν και σας λένε τον προβληματισμό τους σήμερα. Ποιος είναι ο προβληματισμός; Μεγάλο ποσοστό των υποθέσεων απορρίπτεται σήμερα από τα δικαστήρια μετά από χρόνια, αφήνοντας χιλιάδες δανειολήπτες –κυρίως νεαρότερα παιδιά- με υπέρογκες αρρύθμιστες οφειλές, επιβαρυνόμενες και με τόκο υπερημερίας δεκαετίας. Αυτή είναι η αλήθεια. Γιατί δεν τη λέμε;

Επιπρόσθετα να σας θυμίσω, επειδή μιλάτε για την πρώτη κατοικία, ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας παρέλαβε από τον ΣΥΡΙΖΑ κατηργημένο το καθεστώς προστασίας πρώτης κατοικίας. Η προστασία της πρώτης κατοικίας καταργήθηκε οριζόντια τον Φεβρουάριο του 2019. Έγινε πράγματι ένα σχήμα με το οποίο επιδίωξε η προηγούμενη κυβέρνηση να προστατεύσει τμήμα της πρώτης κατοικίας με συγκεκριμένα περιουσιακά και εισοδηματικά κριτήρια για κόκκινα δάνεια μέχρι το 2018. Ποιος ήταν ο νόμος; Ο ν.4605/2019. Αυτό αφορούσε περιορισμένη περίμετρο και είχε σοβαρά λειτουργικά προβλήματα. Πώς αποδεικνύεται αυτό; Δεν έχει υποβληθεί ούτε μια αίτηση για προστασία της πρώτης κατοικίας μέχρι και τον Ιούνιο του 2019 που αναλάβαμε εμείς. Και επειδή είπατε για το αν υπάρχει σήμερα κάποια στήριξη, υπάρχει το ενδιάμεσο πρόγραμμα κρατικής στήριξης πρώτης κατοικίας ευάλωτων νοικοκυριών. Τα ευάλωτα νοικοκυριά μπορούν να υποβάλουν σε πλατφόρμα και προφανώς προστατεύεται η πρώτη τους κατοικία.

Συμπερασματικά, το Υπουργείο Οικονομικών με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και συνέπειας διαμορφώνει τις κατάλληλες οικονομικές συνθήκες, ώστε να αντιμετωπίσει όσο πιο αποτελεσματικά γίνεται το υφιστάμενο υπαρκτό πρόβλημα του ιδιωτικού χρέους. Το αντιμετωπίζουμε με συνέπεια, με μεθοδικότητα, με υπευθυνότητα. Συμμεριζόμαστε τις αγωνίες, τις ανάγκες της κοινωνίας, χτίζουμε όμως και κατάλληλες βάσεις, έτσι ώστε να δίνουμε οριστικές, βιώσιμες λύσεις. Το τι θα πράξουμε μελλοντικά, κύριε συνάδελφε -επειδή μου είπατε τι θα κάνουμε μελλοντικά- θα το δείτε τη στιγμή που θα επιλέξει η ελληνική Κυβέρνηση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας ευχαριστώ και τους δύο. Νομίζω ότι έγινε με άνεση η συζήτηση. Παρ' ότι φάγαμε αρκετό χρόνο, έγινε λόγω της σοβαρότητας της ερώτησης.

Εξίσου σοβαρή, βέβαια, είναι και η επόμενη ερώτηση, η πρώτη με αριθμό 384/30-1-2023 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β'Πειραιώς του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Τρύφωνα Αλεξιάδη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Να προσδιοριστεί επακριβώς ποια είναι η πορεία, η σύνθεση, και το υπόλοιπο του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας («μαξιλάρι ασφαλείας») του κράτους».

Ορίστε, κύριε Αλεξιάδη, έχετε τον λόγο.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σε συνθήκες πολιτικής κανονικότητας αυτή η ερώτηση δεν έπρεπε να γίνει, διότι θα έπρεπε το Υπουργείο Οικονομικών να δημοσιοποιεί -αν όχι κάθε μήνα- κάθε δίμηνο, τρίμηνο όλα τα σχετικά στοιχεία και να μη χρειάζεται να πιέζουμε συνέχεια στις συζητήσεις νομοσχεδίων και σε άλλες κοινοβουλευτικές διαδικασίες του Υπουργείου Οικονομικών, να μην παίρνουμε απαντήσεις και να αναγκαζόμαστε τελικά να κάνουμε επίκαιρη ερώτηση. Ελπίζουμε όταν τελειώσει η σημερινή διαδικασία να έχουμε ουσιαστικές απαντήσεις και στοιχεία γι' αυτό που ρωτάμε.

Ρωτάμε, λοιπόν, το εξής: Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ το 2019 άφησε -καλώς ή κακώς, κατά τη γνώμη μου πολύ καλώς- αποθεματικό

36,5 δισεκατομμύρια ευρώ και έχει αυτοπροστατευθεί ο κ. Σταϊκούρας, επειδή έχει την πολιτική εμπειρία σε σχέση με άλλα στελέχη του οικονομικού επιτελείου που θυμάστε τι έλεγαν το 2019 για τα όσα βρήκαν σαν αποθεματικό ασφαλείας, ως «μαξιλάρι» από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Αυτό, λοιπόν, που ρωτάμε σήμερα είναι κάτι πολύ απλό: Η Νέα Δημοκρατία βρήκε 36,5 δισεκατομμύρια από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, κάτι που δεν έχει γίνει ποτέ στο παρελθόν και είναι πολύ θετικό ότι το αφήσαμε και τα βρήκε. Θα πρέπει να υπάρχει ένας πίνακας. Αυτό είναι που ζητάμε σήμερα και θέλουμε μία σαφή απάντηση σχετικά με το αν το Υπουργείο Οικονομικών θα δημοσιοποιήσει έναν τέτοιο πίνακα που να φαίνεται η πορεία, η σύνθεση και το υπόλοιπο του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας, «το μαξιλάρι ασφαλείας». Δηλαδή, 36,5 απογραφή έναρξης, όπως λέμε στα λογιστικά, τον Ιούλιο του 2019, εισροές ανά έτος, εκροές, υπόλοιπο, μεταφορά στο επόμενο έτος και πάει λέγοντας, ώστε να ξέρουμε 31 Δεκεμβρίου ή 31 Ιανουαρίου ή σήμερα, με όποια στοιχεία έχετε τη δυνατότητα να μας δώσετε, ποιο είναι αυτό το αποθεματικό ασφαλείας. Και έχει πολύ μεγάλη σημασία αυτό, όχι απλά για να ενημερωθούμε εμείς, αλλά και για τα λεγόμενα επενδυτικά σχέδια της χώρας και για τον οικονομικό σχεδιασμό, αλλά και επειδή πλησιάζουν εκλογές και πρέπει να ξέρουν οι πολίτες τι βρήκατε, τι θα παραδώσετε στην επόμενη κυβέρνηση και τι σχεδιασμοί πρόκειται να γίνουν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, προσπάθησα να είμαι συνεπής στον χρόνο και περιμένω την απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ήσασταν συνεπέστατος, κύριε Αλεξιάδη.

Ορίστε, κύριε Σταικούρα, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αρχικά, κύριε συνάδελφε, σας ευχαριστώ για το ερώτημά σας. Νομίζω ότι δεν θα σας κάνω πιο σοφό, διότι σε αντιδιαστολή με αυτό που είπατε, έχω απαντήσει και τον Απρίλιο του 2020 στην Ολομέλεια με συγκεκριμένα στοιχεία, αλλά απάντησα και πολύ πρόσφατα στη δευτερολογία μου στη συζήτηση του προϋπολογισμού στη Βουλή με συγκεκριμένα στοιχεία. Παρεμπιπτόντως εγώ απάντησα. Εσείς επί τέσσερα χρόνια, όταν ήσασταν κυβέρνηση -για να κάνουμε μια σύγκριση του σήμερα με το παρελθόν- σε πέντε κοινοβουλευτικές μου ερωτήσεις δεν προσήλθατε καν. Το προσπερνάω αυτό, γιατί ο καθένας μπορεί να κρίνει.

Πάμε στην ουσία τώρα. Επαναλαμβάνω για τρίτη φορά τα ταμειακά διαθέσιμα του κράτους και των φορέων γενικής κυβέρνησης στο τέλος του 2014. Πρώτον, τα ταμειακά διαθέσιμα της κεντρικής διοίκησης, με βάση το δελτίο δημοσίου χρέους, ήταν 2,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Δεύτερον, τα ταμειακά διαθέσιμα των φορέων γενικής κυβέρνησης, με βάση τα στοιχεία από την Τράπεζα της Ελλάδος και τον ΟΔΔΗΧ ήταν 13,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Συνεπώς τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα του κράτους στο τέλος του 2014 ήταν 16 δισεκατομμύρια ευρώ. Εάν σε αυτά συνυπολογίσουμε ότι στο τέλος του 2014 η αποτίμηση της συμμετοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στις συστημικές τράπεζες -ο πλούτος του πολίτη- ήταν 11,6 δισεκατομμύρια, τότε η συνολική δημόσια περιουσία που παρέλαβε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ήταν 28 δισεκατομμύρια ευρώ. Τελεία. Μου ζητήσατε τα επίσημα στοιχεία για το 2014: ΟΔΔΗΧ, δελτίο δημοσίου χρέους και Τράπεζα της Ελλάδος.

Ανοίγω μια παρένθεση εδώ. Τι έγινε τον Αύγουστο του 2017; Τότε, εξαιτίας της αναξιοπιστίας της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, με υπουργική απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών ανοίγει ειδικός λογαριασμός στην Τράπεζα της Ελλάδος με τίτλο -εντός εισαγωγικών- «Ελληνικό δημόσιο, λογαριασμός δημιουργίας αποθεματικού προσόδων από τις αγορές κεφαλαίου». Ο συγκεκριμένος λογαριασμός και μόνο αποτελεί το λεγόμενο για εσάς «μαξιλάρι ασφαλείας» και όχι τα ταμειακά διαθέσιμα της κεντρικής διοίκησης και των φορέων γενικής κυβέρνησης. Αυτά ούτως ή άλλως υπήρχαν και υπάρχουν.

Κλείνω την παρένθεση. Πάμε στο 2019. Τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα κράτους και φορέων γενικής κυβέρνησης είναι 27 δισεκατομμύρια ευρώ τον Ιούλιο του 2019, συν τον ειδικό λογαριασμό. Εάν σε αυτό προσθέσουμε -για να είμαστε συγκρίσιμοι- την αποτίμηση της συμμετοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στις συστημικές τράπεζες που τότε ήταν 1,6 δισεκατομμύρια -καταλαβαίνετε από πού πήγαμε, 1,6 δισεκατομμύρια από κάτι περισσότερα δισεκατομμύρια-, τότε η συνολική δημόσια περιουσία ήταν 28 δισεκατομμύρια. Δηλαδή, παραδώσατε ό,τι παραλάβατε. Τα στοιχεία αυτά τα έχω πει δύο φορές, τα επαναλαμβάνω τρίτη φορά και είναι τα επίσημα στοιχεία της ελληνικής πολιτείας, του επόπτη και όλων των ελεγκτικών μηχανισμών, συν -όπως προείπα- το «μαξιλάρι ασφαλείας», το οποίο όμως δεν μπορεί να αξιοποιηθεί χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας μέσα από αυστηρές διαδικασίες και προϋποθέσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Πάμε τώρα -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ πολύ για την ανοχή- και στο σήμερα. Το συνολικό ταμείο ανέρχεται στα 36,5 δισεκατομμύρια ευρώ, έχοντας πληρωθεί ήδη το 50% των μεικτών χρηματοδοτικών αναγκών του έτους. Δηλαδή, εάν μιλούσαμε πριν από δύο εβδομάδες, θα ήταν 40 δισεκατομμύρια. Συγκεκριμένα αποπληρώθηκαν ήδη 5,5 δισεκατομμύρια ευρώ σε τόκους και χρεολύσια. Το ποσό αυτό αναλύεται ως εξής: 17,5 δισεκατομμύρια ευρώ σήμερα είναι τα διαθέσιμα των φορέων της γενικής κυβέρνησης που τηρούνται σε εμπορικές τράπεζες και στην Τράπεζα της Ελλάδος και είναι πάντα συγκρίσιμα. Τα ταμειακά διαθέσιμα της κεντρικής διοίκησης είναι 2,3 δισεκατομμύρια. Από τον Δεκέμβριο του 2021 τα SDR είναι 1 δισεκατομμύριο ευρώ και 15,7 δισεκατομμύρια -παραμένουν αυτά, είναι από την τελευταία εκταμίευση, τα δικά σας, δηλαδή- από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας προς τη χώρα μας και τα υπερπλεονάσματα εκείνης της περιόδου από την υπερφορολόγηση της μεσαίας τάξης.

Πώς πάνε τα 15,7 δισεκατομμύρια; Έχουμε 9 δισεκατομμύρια ευρώ από τη δόση του μηχανισμού τότε, που κρατήθηκε στην άκρη και δεν πήγε στην πραγματική οικονομία, 3 δισεκατομμύρια ευρώ από εκδόσεις χρέους και 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ από τα υπερπλεονάσματα εξαιτίας της υπερφορολόγησης της μεσαίας τάξης. Αυτά είναι κλειδωμένα, κλειδωμένα 15,7 δισεκατομμύρια. Επαναλαμβάνω ότι αυτό έπρεπε να κρατηθεί στην άκρη, λόγω της αναξιοπιστίας της τότε κυβέρνησης και της αδυναμίας της να δανειστεί με χαμηλό επιτόκιο από τις αγορές.

Αυτή, συνεπώς, είναι η εικόνα της χώρας το 2014, το 2019 και σήμερα σε ό,τι αφορά το ταμείο το οποίο έχει το Υπουργείο Οικονομικών.

Όπως διαπιστώνετε, τα ταμειακά διαθέσιμα της χώρας παραμένουν σε ασφαλή επίπεδα και θα σας πω -σας προϊδεάζω για τη δευτερολογία μου- ότι είναι στο ίδιο επίπεδο που παραλάβαμε, ουσιαστικά, ενώ έχουμε δαπανήσει στο μεσοδιάστημα πάνω από 50 δισεκατομμύρια ευρώ. Άρα θα πρέπει να συζητήσουμε πού βρέθηκαν αυτά τα 50 δισεκατομμύρια ευρώ τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Αλεξιάδη, έχετε τον λόγο.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Δυστυχώς έχουμε μια επανάληψη, εμείς να ρωτάμε για μήλα και κάποιοι να μας απαντούν πορτοκάλια, όπως ειπώθηκε και προηγουμένως.

Λυπάμαι, κύριε Σταϊκούρα, διότι έχετε εμπειρία από το Υπουργείο Οικονομικών και μπορούσατε να απαντήσετε. Αποφύγατε ακόμη μια φορά -και αυτό είναι κίνδυνος και πολιτικός και οικονομικός- να δώσετε σαφή απάντηση.

Στην ερώτηση που σας έκανα, δεν υπάρχει πουθενά το έτος 2014. Ποια ανάγκη σας έκανε να ανατρέξετε και να πείτε για το 2014; Και είπατε για το 2014, αναφέροντας τα 28 δισεκατομμύρια. Ωραία, να το δεχθώ. Αλλά σε σχέση με το 2019 και αυτά που είπατε για το 2019, ο κύριος Πρωθυπουργός στις 27-1-23 σε τοποθέτησή του μίλησε για 37 δισεκατομμύρια κι εσείς μας είπατε για κάποιο άλλο νούμερο τώρα. Νομίζω ότι κάπου πρέπει να συμφωνήσετε στην Κυβέρνηση το τι ακριβώς γίνεται.

Σε κάθε περίπτωση, αυτό που ζητάει η ερώτηση κι εσείς δεν απαντάτε είναι η δημοσιοποίηση ενός απλού πίνακα. Η επίκληση ότι «κάποτε τα είπα στη Βουλή» είναι η συνεχής επανάληψη ότι

σας ρωτάμε κάτι συγκεκριμένο και απαντάτε κάτι άλλο. Και αυτό δείχνει την πολιτική αμηχανία και τη δυσκολία, αλλά δεν είναι κοινοβουλευτική διαδικασία, άλλο να ρωτάμε και άλλο να απαντάτε.

Σε κάθε περίπτωση, επειδή εγώ δεν επιμένω, σε λίγο καιρό οι πολιτικές εξελίξεις θα αποδείξουν τι είναι αυτό που θα παραδώσετε, δεν θέλετε να πείτε με σαφήνεια ποια είναι η πορεία του λογαριασμού εισροές – εκροές και είναι δική σας πολιτική ευθύνη.

Πρέπει, όμως, να απαντήσετε στο εξής ερώτημα: Είπε ο κύριος Πρωθυπουργός, μάλλον μετά από δική σας υπόδειξη, ότι το «μαξιλάρι» του ΣΥΡΙΖΑ «αποτελούσε ουσιαστικά το ενέχυρο των δανειστών έναντι της δικής σας αναξιοπιστίας» και είπε ο κύριος Πρωθυπουργός ότι είναι 40 δισεκατομμύρια. Ε, αφού έχουμε 40 δισεκατομμύρια αποθεματικό και αφού τώρα δεν έχουμε «αναξιοπιστία», που είχε ο ΣΥΡΙΖΑ -που λέγατε ότι κατέστρεψε τη χώρα κι έκανε όλα αυτά που έκανε- δεν μπορείτε με αυτά τα 40 δισεκατομμύρια να κάνετε στοιχειώδεις παρεμβάσεις και να θεσμοθετήσετε, για παράδειγμα, τον ειδικό επαγγελματικό λογαριασμό -τον ακατάσχετο, δηλαδή- που ζητά όλος ο επιχειρηματικός κόσμος -που δεν είναι όλοι συριζαίοι, παρά μια μικρή μερίδα από αυτούς; Δεν μπορείτε να απαντήσετε σε τέτοια απλά ζητήματα;

Τώρα, σε σχέση με την προηγούμενη επίκαιρη ερώτηση του κ. Κατρίνη, επειδή ήμουν στην αίθουσα, έχω να πω ότι είναι ψευδές αυτό που είπατε. Και με στοιχεία σάς έχω απαντήσει στη Βουλή, αναφέροντας πρακτικά Κοινοβουλευτικού σας Εκπροσώπου, για την προστασία της πρώτης κατοικίας. Καλό είναι, όμως, κάποια στιγμή, επειδή λέτε πολλά για το θέμα των δανείων, να απαντήσετε σε αυτή την αίθουσα με σαφήνεια τι θα γίνει με εκείνα τα περίφημα δάνεια της Νέας Δημοκρατίας; Θα ισχύσει το ίδιο που ισχύει για τους μικροεπιχειρηματίες, για τους πολίτες, για όσους ζουν με την αγωνία αυτών των δανείων ή η Νέα Δημοκρατία έχει εξασφαλίσει, εκτός από μια μιντιακή υπεροπλία και μία άλλη υπεροπλία νομοθετική στο θέμα των δανείων της;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτα απ' όλα να δούμε αν αντιλαμβανόμαστε τις ίδιες λέξεις στο ερώτημά σας. Το θέμα της επίκαιρης ερώτησης: Να προσδιοριστεί επακριβώς ποια είναι η πορεία, η σύνθεση και το υπόλοιπο του ταμειακού αποθέματος του κράτους.

Σας μίλησα για την πορεία 2014 - 2019 και σήμερα. Σας μίλησα για τη σύνθεση, πόσα είναι ταμειακά διαθέσιμα, πόσα είναι σε εμπορικές τράπεζες και στην Τράπεζα της Ελλάδος και πόσα είναι κλειδωμένα στον ESM. Σας μίλησα και για το υπόλοιπο σήμερα. Σας απαντώ σε όλα τα ερωτήματα με στοιχεία και μου λέτε για μήλα και πορτοκάλια. Μάλλον έχετε μπερδέψει τα φρούτα.

Δεύτερον, το πιο σοβαρό πρόβλημα, όμως, δεν είναι αυτό. Το πιο σοβαρό πρόβλημα είναι κάτι που είπατε στη δευτερολογία σας και με ξάφνιασε, γιατί έχετε περάσει από το Υπουργείο Οικονομικών. Είναι δυνατόν να μπερδεύετε τα ταμειακά διαθέσιμα με τον δημοσιονομικό χώρο; Είναι δυνατόν να λέτε εσείς, κύριε Αλεξιάδη, που σας εκτιμώ, ότι αφού έχετε 40 δισεκατομμύρια, γιατί δεν παίρνετε 4, 5, 6 δισεκατομμύρια -δεν μιλάω για τα 25 δισεκατομμύρια που λέτε εσείς στο πρόγραμμά σας- και να τα δώσεις στην κοινωνία; Αυτό είναι δημοσιονομικό έλλειμμα. Η χώρα θα γυρίσει σε βαθιά πρωτογενή ελλείμματα. Άλλο το ταμειακό -πόσα χρήματα έχεις στην άκρη- και άλλο το δημοσιονομικό. Θες ισχυρό ταμείο για να έχεις τους πόρους να βοηθήσεις την κοινωνία. Αλλά το πόσο θα βοηθήσεις την κοινωνία, έχει να κάνει με τον δημοσιονομικό χώρο, όχι τον ταμειακό. Αυτό που είπατε είναι εξαιρετικά επικίνδυνο και αποδεικνύει με πόση ευκολία ως Αξιωματική Αντιπολίτευση μοιράζετε 25 δισεκατομμύρια ευρώ, χωρίς να υπάρχει ο δημοσιονομικός χώρος. Γιατί μόλις δώσατε την απάντηση.

Έχετε μπερδέψει ως Αξιωματική Αντιπολίτευση -εξαιρετικά επικίνδυνο γιατί κυβερνήσατε επί τέσσερα χρόνια- τα ταμειακά διαθέσιμα με τον δημοσιονομικό χώρο. Γι' αυτό και επιμένουμε ότι η πρότασή σας είναι εξαιρετικά ανεδαφική και επικίνδυνη για τη χώρα. Μας οδηγεί κατευθείαν σε μνημόνιο.

Τώρα, θα επανέλθω στα βασικά. Τα ταμειακά διαθέσιμα, κύριε συνάδελφε, κράτους και φορέων γενικής κυβέρνησης υπήρχαν και υπάρχουν. Δεν τα ανακάλυψε ο ΣΥΡΙΖΑ. Τα διαθέσιμα αυτά αυξάνονται και μειώνονται ανάλογα με τις εκδόσεις νέου χρέους που κάνει το κράτος. Πρόσφατα κάναμε μια επιτυχημένη δεκαετή έκδοση. Ανάλογα με την εξυπηρέτηση του χρέους, ανάλογα με το ύψος των εντόκων γραμματίων του ελληνικού δημοσίου, ανάλογα με την πρόωρη εξόφληση των δανείων του διεθνούς νομισματικού ταμείου, ανάλογα με τη μερική αποπληρωμή των διμερών δανείων με κράτη της Ευρωζώνης. Γι' αυτό και τα ταμειακά διαθέσιμα, όχι ανά έτος, αλλά ανά βδομάδα μεταβάλλονται σημαντικά.

Για παράδειγμα, αν εσείς προλαβαίνατε -που δεν το προλάβατε και αυτό- να αποπληρώσετε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, θα χρησιμοποιούσατε κάποιους πόρους από τα διαθέσιμά σας, άρα θα παραδίδατε 2,8 δισεκατομμύρια ευρώ λιγότερα ταμειακά διαθέσιμα. Αλλά δεν προλάβατε να το κάνετε. Αν μειώνατε τα έντοκα γραμμάτια, όπως έγινε μετά τον Ιούλιο του 2019, τα ταμειακά διαθέσιμα θα ήταν λιγότερα κατά 4 δισεκατομμύρια. Δεν προλάβατε. Και τις δύο επιλογές τις κάναμε εμείς, που είναι επιλογές ωφέλιμες για τη χώρα και τους πολίτες.

Δεύτερον, άλλο Ειδικός Λογαριασμός Αποθεματικού και άλλο Ταμειακά Διαθέσιμα της Κεντρικής Διοίκησης και των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Και μου δίνετε την ευκαιρία να απαντήσω ξανά σε αυτό το ερώτημα: «Μα, άδεια ταμεία». Και επαναλαμβάνω, αν ήταν άδεια τα ταμεία το 2015, γιατί εσείς δεν πήρατε τη δόση και την πήγατε τον Ιούνιο; Και πως πληρώνατε μισθούς και συντάξεις αφού ήταν άδεια τα ταμεία; Θυμάστε τι είχατε κάνει; Αρχικά εθελοντικά και μετά υποχρεωτικά σκουπίσατε όλα τα ταμειακά διαθέσιμα των φορέων της γενικής κυβέρνησης στις εμπορικές τράπεζες, τα μεταφέρατε στην Τράπεζα της Ελλάδος και τα κάνατε repos. Για να ξέρουμε τι κάνατε και τι παραλάβατε.

Όλα αυτά τα ποσά συνθέτουν αυτό που λέγεται το συνολικό ταμείο της χώρας. Η διαφορά, όμως, είναι ότι η χρήση του ειδικού λογαριασμού γίνεται μόνο με ειδικούς όρους και προϋποθέσεις που επιβλήθηκαν, όπως πολύ σωστά είπε ο Πρωθυπουργός, επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ.

Τρίτον, τα ταμειακά διαθέσιμα του ελληνικού δημοσίου διατηρήθηκαν σταθερά σε υψηλά επίπεδα καθ' όλη τη διάρκεια των τελευταίων τρεισήμισι ετών. Και εδώ είναι το πολύ μεγάλο ενδιαφέρον: Διατηρήθηκαν σε αυτό το επίπεδο παρ' όλο που σε αυτό το διάστημα καλύψαμε, όχι μόνο τι είχαμε προϋπολογίσει αρχικά ως ετήσιες τακτικές δαπάνες και δαπάνες του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων –αυτά είναι στον προϋπολογισμό- αλλά και έκτακτες ανάγκες που προέκυψαν για την αντιμετώπιση αλλεπάλληλων κρίσεων. Δαπάνες άνω των 50 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Να το πω απλά: Τα ταμειακά διαθέσιμα σήμερα είναι όσο περίπου τα παραλάβαμε και έχουμε δώσει και 50 δισεκατομμύρια ευρώ για να ενισχύσουμε την κοινωνία στις διαδοχικές κρίσεις.

Πώς τα καταφέραμε; Τα καταφέραμε γιατί όλο αυτό το χρονικό διάστημα ο ΟΔΔΗΧ ακολούθησε μια διορατική και μεθοδική εκδοτική πολιτική, που έχει ως αποτέλεσμα τη σταθερή και με χαμηλό κόστος παρουσία της χώρας μας στις διεθνείς αγορές. Έχουμε καταφέρει χάρις σε αυτή τη συνετή δημοσιονομική πολιτική και τη διορατική εκδοτική στρατηγική να ενισχύσουμε το κύρος και την αξιοπιστία της χώρας, αντλώντας συνολικά 51,5 δισεκατομμύρια ευρώ από τις διεθνείς αγορές χρήματος και κεφαλαίου. Από αυτά 41 δισεκατομμύρια ευρώ είναι από εκδόσεις και επανεκδόσεις ομολόγων. Βγήκαμε, δηλαδή, στις αγορές, δανειστήκαμε 51,5 δισεκατομμύρια ευρώ με πολύ χαμηλότερο κόστος δανεισμού και κυρίως spread σε σχέση με αυτό που δανειζόσασταν εσείς και καλύψαμε όλες τις ανάγκες, για να βοηθήσουμε γενναία και αποτελεσματικά την ελληνική κοινωνία. Αυτή είναι η εμπιστοσύνη που κέρδισε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, τα ταμειακά διαθέσιμα ενισχύθηκαν με 18,8 δισεκατομμύρια ευρώ από διάφορες άλλες υπερεθνικές πηγές χρηματοδότησης -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ πολύ- όπως είναι τα 2,7 δισεκατομμύρια ευρώ από τα ANFAs και τα SMPs, από τα κέρδη δηλαδή από τη δια-

κράτηση των ελληνικών ομολόγων από ευρωπαϊκές τράπεζες, με την όγδοη και τελευταία δόση που εκκρεμούσε από το πρώτο εξάμηνο του 2019 να δίνεται τώρα, 11,1 δισεκατομμύρια ευρώ από δόσεις και προχρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ από διμερή δάνεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και πόρους από το πρόγραμμα SURE. Πλήρης διαφάνεια. Όλα τα στοιχεία σάς τα δίνω.

Συνεπώς η σημερινή Κυβέρνηση δημιούργησε και διατηρεί ασφαλή ταμειακά διαθέσιμα όχι από τα υπερπλεονάσματα μέσω της υπερφορολόγησης που κάνατε εσείς, αλλά μέσα από την αξιοποίηση πόρων από τις αγορές και τα ευρωπαϊκά σχήματα με εξαιρετικά ευνοϊκούς για τους πολίτες όρους.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» τριάντα τρεις μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το ιδιωτικό γενικό λύκειο «Η Θεομήτωρ».

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Αυτή τη στιγμή παρακολουθείτε τη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου, που σημαίνει ότι ένας Βουλευτής ή μία ομάδα Βουλευτών ερωτούν τον αρμόδιο Υπουργό πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Η ομάδα έχει ένα χρονικό διάστημα για να αναπτύξει την ερώτησή της, ο Υπουργός μετά απαντάει, ακολούθως η ομάδα κάνει μια παρέμβαση σε σχέση με ό,τι έχει πει ο Υπουργός και κλείνει ξανά ο Υπουργός. Αυτή είναι η διαδικασία. Γι' αυτό βλέπετε, βέβαια, και την Αίθουσα αυτή τη στιγμή άδεια.

Περνάμε τώρα στις ερωτήσεις που θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών κ. Στυλιανός Πέτσας.

Θα συζητηθεί η πρώτη με αριθμό 372/30-1-2023 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Κυκλάδων του ΣΥΡΙΖΑ κ. Νικολάου Συρμαλένιου προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Επιτακτική ανάγκη εξεύρεσης χρηματοδότησης της αποκατάστασης των όψεων του Δημαρχιακού Μεγάρου Ερμούπολης Σύρου λόγω επικινδυνότητας», τουτέστιν να μην περάσει κανένας από κάτω και του έρθει τίποτα στο κεφάλι!

Κύριε Συρμαλένιε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η αιτία για το ερώτημα το οποίο σας υποβάλλω σήμερα με την επίκαιρη ερώτηση, είναι ακριβώς τα επανειλημμένα διαβήματα του Δημάρχου Ερμούπολης Σύρου, του κ. Λειβαδάρα, που έχουν ξεκινήσει και εντείνονται τους τελευταίους μήνες, για επιτακτική ανάγκη εξεύρεσης κονδυλίων χρηματοδότησης για την αποκατάσταση των όψεων του ιστορικού κτηρίου, του κτηρίου - αρχιτεκτονικού κοσμήματος του Τσίλερ, το οποίο στεγάζει όχι μόνο το δημαρχείο, αλλά και τα δικαστήρια, υγειονομικά καταστήματα και το αρχαιολογικό μουσείο.

Πρόσφατα είχαμε δυστυχώς πάλι νέα πτώση δομικών υλικών. Έχει χαρακτηριστεί από την Υπηρεσία Δόμησης του δήμου από το 2016 ως επικίνδυνο και το πρόβλημα επιδεινώνεται καθημερινά και λόγω των καιρικών συνθηκών.

Να σημειωθεί, επίσης, ότι ο δήμος έχει ήδη εγκεκριμένη μελέτη την οποία παρέλαβε τον Ιούνιο του 2022, έχει εγκριθεί αυτή η μελέτη από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού και όπως γνωρίζετε το κτήριο αυτό βρίσκεται στην κεντρική πλατεία, στο πιο κεντρικό σημείο της Ερμούπολης της Σύρου στην πλατεία Μιαούλη.

Από τα αιτήματα τα οποία είχε κάνει η δημοτική αρχή και ο δήμαρχος βρεθήκατε σε μία συνάντηση στις 3-11-2022, όπου από εσάς είχε δοθεί η διαβεβαίωση για έμπρακτη στήριξη του αιτήματος χρηματοδότησης. Στη συνέχεια, όμως, και με ημερομηνία 30-12-2022, σε αναφορά σχετική με τα αιτήματα του δήμου που είχα καταθέσει, εσείς απαντήσατε ότι είχε πάρει ένα ποσό από τους ΚΑΠ, ότι είχε πάρει ένα ποσό από το πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ» από τον Απρίλιο του 2019 και ότι από το πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ» δεν πήρε τίποτα, διότι δεν αιτήθηκε ο ίδιος ο δήμος χρηματοδότηση. Όμως ξεχάσατε να πείτε ότι όταν τέλειωσε η μελέτη, που εγκρίθηκε όπως σας είπα από το Υπουργείο Πολιτισμού, είχαν ήδη λήξει οι προθεσμίες για την υποβολή αιτήσεων για το πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ».

Επειδή, λοιπόν, υπάρχει συγκεκριμένη μελέτη, όπως σας είπα, και επειδή πραγματικά το κτήριο αυτό πρέπει να προστατευτεί διότι βρίσκεται στο πιο κεντρικό σημείο και εκατοντάδες άνθρωποι μπαίνουν καθημερινά στο κτήριο, αλλά και πολύς κόσμος περιφέρεται γύρω από το κτήριο, το οποίο προσωρινά προφυλάσσεται με ευθύνη του δήμου, θα πρέπει άμεσα να βρεθεί τρόπος χρηματοδότησης, έτσι ώστε να αρχίσει η αποκατάσταση των όψεων του κτηρίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Πέτσα, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Συρμαλένιε, ευχαριστώ για την ερώτηση.

Επειδή ακριβώς το ζήτημα του κοινοβουλευτικού ελέγχου είναι πάρα πολύ σημαντικό στη δημοκρατία μας για να ενημερώνονται οι πολίτες και ιδίως όταν πρόκειται για μαθητές, θα ήθελα να δομήσω την απάντησή μου, ώστε να είναι όσο πιο κατανοητή και να φύγω από το κείμενο.

Πρώτον, μιλάμε για ένα κτήριο το οποίο όπως είπε ο κ Συρμαλένιος κρίθηκε ως επικίνδυνο από υπηρεσίες δόμησης του δήμου το 2016. Το εύλογο πολιτικό ερώτημα θα ήταν τι έγινε το 2016 μέχρι το 2019 που ήσασταν κυβέρνηση, κύριε Συρμαλένιε.

Το δεύτερο στοιχείο έχει να κάνει με το γεγονός ότι δεν υπήρχε μελέτη, προκειμένου να μπορέσει κανείς να προχωρήσει σε ένα ποσό χρηματοδότησης με βάση την εγκεκριμένη μελέτη για την αποκατάσταση. Όπως είπατε πολύ σωστά το πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ», που είχε τέτοιες δυνατότητες μέσω της πρόσκλησης 7 και της πρόσκλησης 10 -μιλάω για προσκλήσεις που έχουν να κάνουν με το κτηριακό απόθεμα- ώστε να γίνει αποκατάσταση, είχε λήξει όταν ολοκληρώθηκε η μελέτη πολύ αργότερα εντός της διακυβέρνησης αυτής, η οποία και χρηματοδοτήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Πράγματι υποβλήθηκε η μελέτη, συναντήθηκα με τον Δήμαρχο τον κ. Λειβαδάρα στο γραφείο μου τον Νοέμβριο του 2022 και του είπα ότι θα εξετάσουμε όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουμε στη διάθεσή μας προκειμένου να αποκαταστήσουμε αυτό το ιστορικό κτήριο για λόγους πραγματικά πολύ σοβαρούς, όπως ότι είναι ένα αρχιτεκτονικό κόσμημα του Τσίλερ, αλλά και για λόγους που έχουν να κάνουν με την επικινδυνότητα για τους εργαζόμενους και τους επισκέπτες.

Συζητήσαμε με την κ. Μενδώνη, γιατί το κτήριο αυτό όπως ξέρετε είναι ένα κτήριο το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως ένα κτήριο που χρήζει ειδικής κρατικής προστασίας. Δεν υπήρχαν χρηματοδοτικά εργαλεία του Υπουργείου Πολιτισμού και αναλάβαμε εμείς να εξετάσουμε τα δικά μας χρηματοδοτικά εργαλεία.

Σας λέω, λοιπόν, ότι και με το δικό σας έμπρακτο ενδιαφέρον όπως και των άλλων Βουλευτών της περιοχής, έχω επικοινωνήσει επανειλημμένα με τον κ. Λειβαδάρα και τον περιμένω τη Δευτέρα στο γραφείο μου προκειμένου να προχωρήσουμε σε χρηματοδότηση αποκατάστασης με βάση την εισήγηση που θα γίνει από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων -νυν ΕΠΑ- προκειμένου να αποκαταστήσουμε το συντομότερο δυνατόν αυτό το ιστορικό κτήριο και να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα επικινδυνότητας, τα οποία είναι πολύ σημαντικά γι' αυτό έγινε και η περίφραξη το τελευταίο χρονικό διάστημα σε έναν χώρο γύρω από το κτήριο για να μην υπάρχουν πτώσεις αντικειμένων.

Άρα η απάντησή μου είναι ότι όταν ενημερωθήκαμε για το πρόβλημα αναλάβαμε δράση, χρηματοδοτήσαμε τη μελέτη. Όταν υποβλήθηκε η μελέτη εξετάσαμε εντός της Κυβέρνησης αν υπάρχουν άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία από άλλα συναρμόδια Υπουργεία. Δεν υπήρχαν, γι' αυτό και θα αναλάβουμε εμείς ως Υπουργείο Εσωτερικών να χρηματοδοτήσουμε τον δήμο, ο οποίος έχει την αποκλειστική ευθύνη γι' αυτό, για την αποκατάσταση του κτηρίου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Συρμαλένιε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Κύριε Υπουργέ, χαίρομαι κατ' αρχάς που θα γίνει η συνάντηση τη Δευτέρα, και ελπίζουμε να υπάρχει μια πολύ συγκεκριμένη απάντηση στο πρόβλημα. Όμως δεν δεσμευτήκατε πολύ συγκεκριμένα για το αν θα υπάρξει χρηματοδοτικό εργαλείο, είπατε για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Εγώ θέλω να σας πω ότι πέρα από το πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ», ο δήμος ήδη από τις 12-6-2020 μέσω της περιφέρειας είχε αιτηθεί να πάρει χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, κάτι το οποίο δεν έγινε, και η μελέτη η οποία χρηματοδοτήθηκε χρηματοδοτήθηκε από λεφτά επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ το 2018, η μελέτη η οποία ολοκληρώθηκε και πήρε, όπως σας είπα, την έγκριση από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Επομένως φοβάμαι ότι υπάρχει ακόμα μία μεγάλη ασάφεια για το τι πρόκειται να γίνει και αν θα μπορέσει να καλύψει διότι, σύμφωνα με τα έγγραφα τα οποία καταθέτει ο δήμος, μιλάμε για έναν προϋπολογισμό -να σας πω και πιο συγκεκριμένα- ο οποίος ανέρχεται στο ποσό των 2.260.407 ευρώ. Αυτός είναι ο προϋπολογισμός. Είστε διατεθειμένοι να καλύψετε αυτό το ποσό από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή θα υπάρξει απλώς μια μερική χρηματοδότηση, η οποία τελικά δεν θα μπορέσει να αποκαταστήσει στο σύνολό τους αυτές τις ζημιές οι οποίες υφίστανται και καθημερινά επιδεινώνονται και λόγω των καιρικών συνθηκών, όπως είπαμε; Και βεβαίως είπαμε ότι δεν είναι μόνο θέμα αισθητικής, είναι κυρίως θέμα επικινδυνότητας. Πρέπει να διατηρηθεί η φυσιογνωμία του κτηρίου ως αρχιτεκτονικού καλλιτεχνήματος, αλλά από την άλλη πλευρά να διασφαλιστεί και η ασφάλεια τόσο των εργαζομένων και των πολιτών που κάνουν χρήση των υπηρεσιών που υπάρχουν εντός του δημαρχιακού μεγάρου, όσο και των πολιτών οι οποίοι διέρχονται γύρω από το κτήριο, μιας και βρίσκεται στην κεντρική πλατεία της Ερμούπολης. Άρα το ερώτημα είναι αν θα καλύψετε το σύνολο της δαπάνης, όπως διαφαίνεται από τον προϋπολογισμό, από τη μελέτη που έγινε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ. Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, θέλω να είμαι κατηγορηματικός προς εσάς, προς τη δημοτική αρχή και φυσικά στους κατοίκους και στους επισκέπτες. Το έργο θα χρηματοδοτηθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών, από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, όπως είπα, που έχει μετονομαστεί σε Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, για το ποσό που θα μου εισηγηθούν οι υπηρεσίες μου. Έχουμε τη μελέτη των 2,3 εκατομμυρίων ευρώ, άρα κοντά στο ποσό αυτό. Δεν μπορώ να πω ακριβώς αν θα είναι 2,3 εκατομμύρια ή αν θα είναι κάτι λιγότερο, αυτό εξαρτάται από την εισήγηση των υπηρεσιών μας. Ξέρετε ότι είμαστε πάντα λίγο εξονυχιστικοί σε αυτά τα θέματα όταν παραλαμβάνουμε μια μελέτη, γιατί μας ενδιαφέρουν πάρα πολύ τα χρήματα των φορολογουμένων. Αλλά η δέσμευσή μου είναι κατηγορηματική και θα χρηματοδοτηθεί η αποκατάσταση του κτηρίου, όπως είπατε πολύ σωστά, προς όφελος των εργαζομένων και των επισκεπτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Προχωρούμε στην τρίτη με αριθμό 400/6-2-2023 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Για τα προβλήματα σχολικής στέγης στο «Καπετανάκειο» Ηρακλείου Κρήτης».

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η κατάσταση που επικρατεί στο ιστορικό σχολείο «Καπετανάκειο» που συστεγάζονται τρία σχολεία, 1ο λύκειο, 1ο γυμνάσιο και εσπερινό γυμνάσιο, επιβεβαιώνει για άλλη μία φορά ότι το κτήριο που παραδόθηκε ανακαινισμένο το 2020 αδυνατεί να αντεπεξέλθει στις εκπαιδευτικές ανάγκες. Οι αίθουσες δεν επαρκούν. Το αποτέλεσμα είναι τα τμήματα της Γ'λυκείου να αναγκάζονται να κάνουν μάθημα εναλλάξ, εκ περιτροπής δηλαδή, πότε σε ένα εκκλησάκι που βρίσκεται μέσα στον αύλειο χώρο του σχολείου και πότε στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων. Ποιος έχει την ευθύνη γι' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στο σχολείο; Σίγουρα όχι οι μαθητές ούτε οι γονείς ούτε οι εκπαιδευτικοί. Οι ευθύνες βαραίνουν αποκλειστικά την Κυβέρνηση -διαχρονικά θα έλεγα τις κυβερνήσεις, για να είμαι πιο ακριβής- και τις εκάστοτε δημοτικές αρχές που δεν φρόντισαν όλα αυτά τα χρόνια να δώσουν λύση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α'Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Πάνω από μια δεκαετία διήρκησαν οι εργασίες για την αποκατάσταση του κτηρίου. Το 2010 ξεκίνησαν οι εργασίες, βέβαια με πάρα πολλά νομικά εμπόδια, για την ενίσχυση και ανακατασκευή του. Κι όμως, στην πραγματικότητα ποτέ δεν ολοκληρώθηκαν, ενώ πρόκειται για ένα από τα πιο ιστορικά κτήρια στο κέντρο της πόλης. Όλο αυτό το διάστημα τα μαθήματα γίνονταν σε κοντέινερ, τμήματα τάξεων μεταφέρονταν από τη μία αίθουσα στην άλλη, έτσι ώστε να μην επιβαρύνονται συνεχώς οι ίδιοι οι μαθητές με τον θόρυβο και τη σκόνη του εργοταξίου και κάτω από αυτές τις συνθήκες οι μαθητές της Γ'λυκείου έδωσαν πανελλήνιες εξετάσεις.

Αυτό επαναλαμβάνεται και σήμερα, για άλλους λόγους βέβαια, αλλά επαναλαμβάνεται η ίδια ταλαιπωρία. Επιπλέον, το σχολείο πλημμύρισε δύο φορές το 2020, δηλαδή τη χρονιά που παραδόθηκε το κτήριο: Την πρώτη φορά εν μέσω πανδημίας από πρόβλημα στην αποχέτευση και την άλλη από την κακοκαιρία. Είναι φανερό ότι το «Καπετανάκειο» δεν επαρκεί για να καλύψει τις διαρκώς διευρυνόμενες εκπαιδευτικές ανάγκες της περιοχής. Η λύση των κοντέινερ βρίσκει αντίθετους τους γονείς, που διακαώς διεκδικούν να μπει σε τροχιά υλοποίησης η ανέγερση ενός σύγχρονου σχολείου, ώστε να στεγαστούν όλοι οι μαθητές, αντί να μπαίνουν νέα εμπόδια στη μόρφωση των παιδιών με απαράδεκτες αποφάσεις που οξύνουν τα προβλήματα.

Μάλιστα θα καταθέσω και στα Πρακτικά σχετική καταγγελία, επιστολή της Ένωσης Γονέων Μαθητών Δήμου Ηρακλείου.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επιπλέον, όπως η πείρα φανερώνει, το αίσχος αυτών των κοντέινερ, που εφαρμόζεται ως προσωρινή λύση, στις περισσότερες περιπτώσεις σχολείων έχει γίνει πλέον μόνιμο. Η κατάσταση στο «Καπετανάκειο» εντάσσεται στο μεγάλο πρόβλημα σχολικής στέγης που αντιμετωπίζει όλο το Ηράκλειο, με τις τραγικές ελλείψεις σε σύγχρονες κτηριακές υποδομές και επιβεβαιώνει ότι τα προβλήματα που υπάρχουν στην Κρήτη, όπως και σε χιλιάδες σχολεία σε όλη την Ελλάδα, μόνο τυχαία δεν είναι. Είναι επιλογή διαχρονικά των κυβερνήσεων, και της δικής σας, και του ΣΥΡΙΖΑ, και του ΠΑΣΟΚ παλιότερα, της τοπικής διοίκησης γενικότερα, να μην παίρνουν κανένα μέτρο για τη σχολική στέγη, να εφαρμόζουν την πολιτική της χρόνιας υποχρηματοδότησης την ίδια στιγμή που φοροαπαλλάσσονται με δισεκατομμύρια οι επιχειρηματικοί όμιλοι ή κατευθύνονται αυτά τα δισεκατομμύρια για τις ανάγκες του ΝΑΤΟ.

Γι' αυτό λοιπόν σας ρωτάμε, κύριε Υπουργέ, σε ποιες επείγουσες ενέργειες προτίθεται να προχωρήσει η Κυβέρνηση για να επιλυθούν τα σοβαρά προβλήματα στο «Καπετανάκειο», για να δοθεί άμεση λύση και να σταματήσουν οι μαθητές να κάνουν μάθημα στο εκκλησάκι και σύμφωνα με τις διεκδικήσεις του γονεϊκού κινήματος να ανεγερθεί νέο, σύγχρονο σχολείο, που να καλύπτει τις σύγχρονες, διαρκώς διευρυνόμενες εκπαιδευτικές ανάγκες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω λίγο ανάποδα. Ακούγοντας την τοποθέτησή σας, κύριε Βουλευτά, έχω να πω ότι είπατε ότι είναι διαχρονική επιλογή των κυβερνήσεων να μην προωθούν τη σχολική στέγη. Νο-

μίζω ότι καταλαβαίνουν όλοι όσοι μας ακούνε, ιδίως οι πολίτες, ότι προς όφελος οποιασδήποτε κυβέρνησης είναι να έχει ικανοποιημένους πολίτες και ικανοποιημένους μαθητές μέσα στις σχολικές αίθουσες, οι οποίες να τους αφήνουν απρόσκοπτους στα μαθήματά τους. Δεν αντιλαμβάνομαι ποιο είναι το πολιτικό διακύβευμα εκείνο που από επιλογή κάποιος δεν επιθυμεί να προχωρήσει σε μια αναβάθμιση της σχολικής στέγης.

Να αναγνωρίσουμε όλοι ότι μέσα από την υπερδεκαετή δημοσιονομική κρίση υπήρχαν προβλήματα υποχρηματοδότησης, ιδίως στους δήμους και στις περιφέρειες οι οποίοι είναι αρμόδιοι γι' αυτά τα ζητήματα, ιδίως στις δημοτικές αρχές, για τη σχολική στέγη, ναι, αυτό είναι μια αναγνώριση σε μια υπερδεκαετή δημοσιονομική κρίση η οποία περιόρισε πολύ τις μεταβιβάσεις προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Γι' αυτό θα πω εγώ τι κάνουμε εμείς, ότι από το 2019 και μετά, με την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία, είμαστε σε θέση να κινητοποιήσουμε χρηματοδοτικά εργαλεία για να στηρίξουμε τη σχολική στέγη, να στηρίξουμε την αυτοδιοίκηση στο έργο της.

Παράδειγμα: Για πρώτη φορά υπάρχει στο πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ» η πρόσκληση που αφορά τον προσεισμικό έλεγχο. Ξέρετε, έχουμε εντάξει ήδη τριάντα έξι δήμους σε αυτό, έρχονται -αν δεν κάνω λάθος- άλλοι δεκαέξι στην επόμενη επιτροπή αξιολόγησης του προγράμματος «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ». Συνολικά μιλάμε για έργα τα οποία είναι περίπου 5 εκατομμυρίων ευρώ, οι μελέτες και ο έλεγχος οδηγούν σε δαπάνες περίπου 37 εκατομμυρίων ευρώ. Άρα για πρώτη φορά παίρνουμε στα σοβαρά τον προσεισμικό έλεγχο για τη σχολική στέγη.

Δεύτερον, έχουμε προχωρήσει μέσω του προγράμματος «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ», αλλά και του προγράμματος «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ» στη χρηματοδότηση των δήμων για το κτηριακό απόθεμα, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων.

Τρίτον, έχουμε το σοβαρότατο ζήτημα που έχει να κάνει με την προσβασιμότητα. Χρηματοδοτούμε ράμπες πρόσβαση στα σχολεία, πυροπροστασία σχολείων και όλα τα υπόλοιπα μέσω του προγράμματος «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ», χρηματοδοτούμε επίσης μέσω του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» την ενεργειακή αναβάθμιση των σχολείων με τρεις προσκλήσεις, οι οποίες έχουν γίνει και στις οποίες έχουν πρόσβαση οι δήμοι.

Άρα, για πρώτη φορά, επιτρέψτε μου να πω, έχουμε τη δυνατότητα, επαναλαμβάνω χάρις στην εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία, να χρηματοδοτούμε με συγκεκριμένα χρηματοδοτικά εργαλεία την αυτοδιοίκηση για να προχωρήσει στην αναβάθμιση της σχολικής στέγης.

Τώρα, ειδικά για το θέμα του Ηρακλείου που με ρωτάτε, για να μη μακρηγορώ, έχουμε χρηματοδοτήσει τον Δήμο Ηρακλείου κατ' επανάληψη μέσω των ΚΑΠ, για το 2022 για παράδειγμα με 305.390 ευρώ για κάλυψη δαπανών εκτέλεσης έργων και επενδυτικών δραστηριοτήτων και ποσό ύψους 132.200 ευρώ για την επισκευή και συντήρηση σχολικών κτηρίων του δήμου. Ίδια ποσά διατίθενται για το 2023. Από το πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ» ο Δήμος Ηρακλείου έχει χρηματοδοτηθεί με ποσό 2.806.600 ευρώ, με ποσό 407.960 ευρώ για την εκπόνηση μελετών και την υλοποίηση μέτρων και μέσων πυροπροστασίας στις σχολικές μονάδες και με ποσό 527.620 ευρώ για την κατασκευή ραμπών και χώρων υγιεινής για την πρόσβαση και την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ στις σχολικές μονάδες.

Επίσης, σας ενημερώνω ότι, όπως είπα και πριν, πρόκειται να γίνει σύντομα επιτροπή αξιολόγησης του προγράμματος «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ». Θα ενταχθούν, σύμφωνα με τον προγραμματισμό και μετά από τη θετική αξιολόγηση της επιτροπής, δύο έργα για τον Δήμο Ηρακλείου, το ένα αφορά την ανέγερση του ειδικού επαγγελματικού γυμνασίου - λυκείου του Δήμου Ηρακλείου, με προϋπολογισμό αρχικά 962.500 ευρώ, το οποίο θα οδηγήσει φυσικά σε ένα μεγαλύτερο ποσό, και την ΑΤ011 που αφορά τις δράσεις για τον προσεισμικό έλεγχο με το ποσό των 620.000 ευρώ.

Όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι η σχολική στέγη ανήκει στις αρμοδιότητες του δήμου, εμείς επικουρικά ερχόμαστε. Και επαναλαμβάνω, για πρώτη φορά, επειδή το αναφέρατε στην ερώτησή σας, κύριε Συντυχάκη, έχουμε τη δυνατότητα να κινητοποιούμε πολλά χρηματοδοτικά εργαλεία και να στηρίξουμε την αυτοδιοίκηση, ώστε σιγά σιγά να ξεπεραστεί το μεγάλο πρόβλημα της σχολικής στέγης σε πολλές περιοχές, όπως είπατε, της χώρας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Πριν δώσω τον λόγο στον κ. Συντυχάκη για τη δευτερολογία του, να πω ότι δεν θα συζητηθεί λόγω αναρμοδιότητας η δεύτερη με αριθμό 382/30-1-2023 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης με θέμα: «Να ρυθμιστεί επιτέλους το θέμα των κληροτεμαχίων για δήλωση στο Κτηματολόγιο».

Έχετε τον λόγο, κύριε Συντυχάκη.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, πολλά είπατε, αλλά δεν είπατε τίποτα για το «Καπετανάκειο». Η ερώτηση αφορούσε το «Καπετανάκειο» σχολείο στο Ηράκλειο.

Αλλά πριν πάω επί της ουσίας, να πω ότι η πραγματικότητα για το θέμα της σχολικής στέγης είναι εντελώς διαφορετική και πανελλαδικά και στην Κρήτη και ιδιαίτερα το Ηράκλειο που είναι μια από τις περιοχές που διεκδικεί μάλλον την πρωτιά ελλείμματος σχολικών κτηρίων, αλλά και έλλειψης αναγκαίας χρηματοδότησης για τη συντήρηση και την αντισεισμική θωράκιση των σχολείων.

Νομίζω είναι νωπά τα όσα συμβαίνουν αυτή τη στιγμή στην Τουρκία. Είναι γνωστό ότι η χώρα μας είναι από τις πιο σεισμογενείς περιοχές της Ευρώπης. Χτύπα ξύλο να μη συμβεί οτιδήποτε. Ποιος αναλαμβάνει την ευθύνη;

Και επανέρχομαι στο θέμα του «Καπετανάκειου». Η δυναμικότητα του σχολείου είναι για διακόσιους είκοσι μαθητές, βία, να το πω έτσι, διακόσιοι πενήντα. Ξέρετε πόσοι είναι τώρα μόνο για το ένα σχολείο, το λύκειο; Τετρακόσιοι είκοσι μαθητές και έχουν αυξηθεί τα τμήματα κατά τρεις με τέσσερις μαθητές, με αποτέλεσμα να υπάρχει ένας πολύ μεγάλος αριθμός μαθητών ανά τμήμα, πάνω δηλαδή από το όριο που προβλέπει ο ίδιος ο νόμος.

Από την άλλη, και εσείς αλλά και η δημοτική αρχή προσπαθείτε να κουκουλώσετε το πρόβλημα -φάνηκε από την πρωτολογία ότι δεν απαντάτε επί της ουσίας- με τη λύση των κοντέινερ. Αναφέρομαι για τον Δήμο Ηρακλείου. Η λύση που προτείνει είναι τα κοντέινερ και η μεταφορά του γραφείου των καθηγητών στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων.

Μιλάμε τώρα για παλινωδίες που βαραίνουν τις δημοτικές αρχές και τις δικές σας κυβερνήσεις διαχρονικά. Πρόκειται για μπαλώματα. Η λύση δεν είναι η εγκατάσταση μιας λυόμενης αίθουσας, όπως μας λέει ο δήμος και δεν ξέρω τι θα πείτε στη δευτερολογία σας κι εσείς. Η ιστορία δηλαδή επαναλαμβάνεται με κοντέινερ, μετά από έντεκα χρόνια αγώνα, προκειμένου το σχολικό κτήριο να απαλλαγεί από τα κοντέινερ, να αποπερατωθεί και να παραδοθεί με ασφάλεια στην τοπική κοινωνία.

Δικαιολογημένα λέει ο κόσμος στην Κρήτη, οι γονείς, οι μαθητές, οι εκπαιδευτικοί, ότι αυτό το ιστορικό σχολείο τείνει να ταυτιστεί με το Γιοφύρι της Άρτας, τόσο που να έχει γίνει πια σύνθημα ο φόβος στα σχολεία του Ηρακλείου που αντιμετωπίζουν κτηριακά προβλήματα και είναι δεκάδες, να μη γίνουμε, λένε, σαν το «Καπετανάκειο».

Είναι συνθήκες να γίνεται μάθημα σε ένα εκκλησάκι που έχει μετατραπεί πραγματικά σε «κρυφό σχολείο»; Κρυφό σχολείο στην Ελλάδα της ανάπτυξης! Αυτό είναι. Σε συνθήκες μούχλας, ενώ φιλοξενείται μέσα εκεί το οστεοφυλάκιο και τα λείψανα του αγίου και της οικογένειάς του; Και μάλιστα, σύμφωνα με καταγγελίες των ίδιων των γονιών, έχουν σημειωθεί κρούσματα ιώσεων σε παιδιά που παρακολουθούν μαθήματα κάτω από αυτές τις συνθήκες, χωρίς μάλιστα να δικαιολογούνται οι απουσίες τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Οι γονείς λοιπόν αντιδρούν, δεν θέλουν τα παιδιά τους να κάνουν μάθημα σε κουτιά, αλλά σε σύγχρονα σχολεία. Νομίζω πρέπει να σταματήσει αυτό το πινγκ πονγκ, πιθανά να το πείτε και στη δευτερολογία σας ότι «εμείς έχουμε δώσει όλα τα εργαλεία στους δήμους». Λοιπόν να σταματήσει αυτό το πινγκ πονγκ των ευθυνών, η Κυβέρνηση να λέει ότι έχει ευθύνη ο δήμος και ο δήμος να λέει ότι έχει ευθύνη η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ολοκληρώστε παρακαλώ, γιατί έχουμε και νομοσχέδιο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Το κράτος, λοιπόν, με τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», όλες οι κυβερνήσεις βέβαια σε συνέχεια και η δική σας και με τη σύμφωνη γνώμη δημάρχων και δημοτικών αρχών, ξεφόρτωσαν αρμοδιότητες στους δήμους χωρίς χρηματοδότηση, έκοψαν τα κονδύλια και δεν γίνεται ούτε αντισεισμική θωράκιση.

Η πάγια θέση του ΚΚΕ –και κλείνω με αυτό- είναι ότι η σχολική στέγη, η χρηματοδότηση, η κατασκευή και η συντήρηση, η ενίσχυση και αντισεισμική προστασία των σχολικών μονάδων πρέπει να είναι στην αποκλειστική ευθύνη του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Συντυχάκη, ελάτε παρακαλώ!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε πάρα πολύ. Τοποθετούμε τόσο όσο. Τοποθετήθηκαν όλοι οι υπόλοιποι και είμαι γενικά μέσα στα όρια, δεν είμαι εκτός ορίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Στα τέσσερα λεπτά έχετε φτάσει.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Δεν είμαι εντελώς εκτός ορίων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Εκτός είστε, αλλά τέλος πάντων.

Λοιπόν, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν έχω να προσθέσω πολλά, γιατί νομίζω ότι από αυτά που είπε στη δευτερολογία του ο κ. Συντυχάκης τα έχω καλύψει ήδη από την πρωτολογία μου.

Είπα, κύριε Συντυχάκη, ότι είναι ένα ζήτημα το οποίο πρέπει να το αναγνωρίσουμε όλοι, ότι υπήρχε μια υπερδεκαετής δημοσιονομική κρίση στη χώρα που περιόρισε τους πόρους, ιδίως προς την αυτοδιοίκηση. Αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει να το αναγνωρίσουμε. Αυτή είναι η βάση.

Πάνω σε αυτή τη βάση, λοιπόν, σας λέω ότι από το 2019 και μετά με τα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουμε στηρίζουμε την αυτοδιοίκηση. Δική μας επιλογή -και νομίζω επιλογή και του Συντάγματος- είναι η ενίσχυση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και όχι η κρατικοποίηση αρμοδιοτήτων που έχουν μεταφερθεί στους ΟΤΑ. Αυτό άλλωστε προβλέπει το τεκμήριο υπέρ της αυτοδιοίκησης του σχετικού άρθρου του Συντάγματος.

Επομένως, εμείς επικουρικά συνδράμουμε με χρηματοδοτήσεις και τον Δήμο Ηρακλείου, στον οποίο αναφέρθηκα αναλυτικά, προκειμένου να αντιμετωπίσει το ζήτημα της σχολικής στέγης. Δεν μπορούμε να τον υποκαταστήσουμε σε αυτό το θέμα. Και έχει να κάνει φυσικά με τη λογοδοσία που πρέπει να έχει η δημοτική αρχή προς τους δημότες, όταν έχει εκλεγεί σε σχέση με το πρόγραμμα το οποίο έθεσε υπ' όψιν των πολιτών και θα ζητήσει την επανεκλογή από τους δημότες. Πόρους, πάντως, εμείς μεταφέρουμε και σας είπα τρία χρηματοδοτικά εργαλεία τα οποία έχουμε χρησιμοποιήσει τα τελευταία χρόνια και σας είπα επίσης ότι πρόκειται να προχωρήσουμε και στην ανέγερση και νέου σχολικού κτηρίου στο Ηράκλειο.

Αλλά το ζήτημα της σχολικής στέγης, ιδίως στα αστικά κέντρα, είναι γνωστό, όταν ξέρουμε ότι υπάρχει ένα συνεχιζόμενο πρόβλημα μεταφοράς πληθυσμού από την επαρχία προς τα αστικά κέντρα. Αν με ρωτάτε, στη δική μου περιφέρεια της ανατολικής Αττικής ξέρετε πόσα σχολεία είναι σε κοντέινερ; Όταν πήγα και από το 2005 στην περιοχή μου υπήρχαν δύο δημοτικά σχολεία, τώρα υπάρχουν τέσσερα.

Όπως αντιλαμβάνεται κανείς, θα πρέπει να έχουμε έναν σχεδιασμό και αυτό εμείς ξεδιπλώνουμε. Να κρύψουμε το πρόβλημα πάντως κάτω από το χαλί δεν πρόκειται.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Πάμε στην τελευταία ερώτηση, την τέταρτη με αριθμό 374/30-1-2023 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β2 Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «9ο Αιγάλεω: συνεχίζονται οι εξώσεις και επεκτείνονται σε Νέα Σμύρνη και άλλους δήμους».

Κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, το Αιγάλεω είναι στο πόδι, είναι μια κοινωνία που βράζει πραγματικά με τις εξελίξεις στο 9ο. Είχατε δεσμευτεί πριν από λίγο καιρό εδώ, πάνω από δύο εβδομάδες τώρα πλέον, ότι θα φέρνατε άμεσα τροπολογία. Πέρασαν πάνω από δύο εβδομάδες, δεν έχει έρθει αυτή η τροπολογία. Ήρθε η κ. Μακρή, επανέλαβε αυτή τη δέσμευση την προηγούμενη εβδομάδα. Η κοινωνία, όμως, δεν μπορεί να περιμένει άλλο, κύριε Υπουργέ.

Αναρωτιόμαστε για ποιον λόγο καθυστερεί αυτή η τροπολογία. Σχέδιο τροπολογίας έχετε, αναφέρεται σε επίταξη. Δεν θέλετε επίταξη; Κάντε αναγκαστική εκμίσθωση. Βρείτε κάποιον τρόπο τα παιδιά να πάνε στο σχολείο τους. Γιατί το λέμε; Έχετε πάρει την ομόφωνη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Γίνονται συνέχεια, κάθε εβδομάδα, ένα με δύο έκτακτα δημοτικά συμβούλια για το ζήτημα, με κατάμεστη αίθουσα από παιδιά και γονείς, από παιδιά που κάθονται μέχρι τις δώδεκα το βράδυ για να λήξει αυτό το ζήτημα. Σας έχουν στείλει την ομόφωνη απόφαση. Κινητοποίηση έγινε μέχρι και μέσα στον χιονιά τη Δευτέρα.

Νέα κινητοποίηση έξω από το γραφείο σας την Παρασκευή. Θα ήθελα να μας πείτε αν έχετε ενημερωθεί. Απ' ό,τι καταλαβαίνω, από το γεγονός ότι προσπαθήσαμε να γίνει μεταβολή και να συζητηθεί η επίκαιρη την Παρασκευή, θα απουσιάζετε. Ποιος θα υποδεχτεί τους γονείς; Ποιος εκ μέρους σας, αν απουσιάζετε, θα ενημερώσει τους γονείς για τις εξελίξεις; Θα είστε έτοιμος να μας δεσμευτείτε για το τι θα γίνει με την τροπολογία για το 9ο;

Δεν υπάρχει άλλη λύση αυτή τη στιγμή. Τα παιδιά μπήκαν προσωρινά μέσα στο κτήριο, όμως ακούστε, έχει έρθει και ο Συνήγορος του Παιδιού, γιατί είναι ακατάλληλο εντελώς το κτήριο. Η κ. Μακρή απάντησε ότι δεν υπάρχει κανένα πιστοποιητικό καταλληλότητας. Μόλις βγει ακατάλληλο το κτήριο θα πάει στη διπλή βάρδια. Μόλις πάει στη διπλή βάρδια οι γονείς έχουν δεσμευτεί να πάνε τα παιδιά έξω από το σχολείο, γιατί δεν βγαίνει το οικογενειακό τους πρόγραμμα. Δεν υπάρχει διέξοδος με το 14ο.

Θα πάτε σε εκλογές με αυτό το αγκάθι στο Αιγάλεω, σας ενημερώνω. Προχωρήστε στην αναγκαστική επίταξη ή εκμίσθωση, προκειμένου να προχωρήσει και να επιστρέψουν τα παιδιά στο 9ο, γιατί δεν υπάρχει, κύριε Υπουργέ, άλλη λύση.

Θα αναφερθώ στη Νέα Σμύρνη στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να μην επαναλαμβάνω ξανά ότι το θέμα της σχολικής στέγης ανήκει στην αρμοδιότητα των δήμων και ότι επικουρικά συνδράμουμε τους δήμους. Δεν μπορεί όταν γίνεται κάτι καλό να καρπώνεται το όφελος ο δήμος και όταν γίνεται κάτι δυσάρεστο να φταίει η Κυβέρνηση, για να είμαστε συνεπείς απέναντι σε αυτά που λέμε στους δημότες μας.

Εδώ είναι προφανές το ζήτημα ότι ήταν ένα χρόνιο θέμα της στέγασης τους 9ου Δημοτικού Σχολείου. Και επειδή αναφερθήκατε στο τι είπα εγώ την προηγούμενη φορά που συζητήθηκε, στις 20 Ιανουαρίου, θα σας διαβάσω ότι στη συζήτηση σάς είχα πει πως προτίθεμαι να εισηγηθώ σχετική νομοθετική παρέμβαση, προκειμένου να λυθεί το θέμα, πάντα βέβαια στα συνταγματικά όρια. Διότι αυτά που συζητάμε είναι λεπτά ζητήματα. Το θέμα είναι συλλογικό, της Κυβέρνησης και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

Άρα είχαμε δύο επιλογές, το ένα ήταν η προώθηση σχετικής νομοθετικής διάταξης τουλάχιστον μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς ή και της επομένης, μέχρι να λυθεί το κτηριακό ζήτημα, και το δεύτερο είναι να προχωρήσει ο δήμος στην υποβολή αιτήματος προς το Υπουργείο Παιδείας, προκειμένου να κρίνει αν το 14ο σχολείο πληρούσε τις προϋποθέσεις καταλληλότητας για να δεχτεί τους μαθητές. Αυτό το αίτημα υποβλήθηκε μόνο μετά από τη δική μου πίεση και τη συνάντηση την οποία είχαμε και στο οποίο εκκρεμεί η απάντηση από το Υπουργείο Παιδείας. Αναφερθήκατε στην απάντηση που έδωσε η κ. Ζέττα Μακρή στη Βουλή. Αυτό το οποίο περιμένω είναι να δούμε την απόφαση της Επιτροπής Καταλληλότητας.

Εγώ έχω προχωρήσει τις δικές μου ενέργειες κι είναι θέμα συλλογικό της Κυβέρνησης, όπως σας είπα και πριν, για το οποίο

πιστεύω ότι θα έχουμε απάντηση μέσα στις επόμενες ημέρες.

Για δε την Παρασκευή που αναφερθήκατε, εκπροσωπώ την Κυβέρνηση στον Πύργο και δεν θα είμαι στο γραφείο μου, νομίζω ότι αυτό είναι κατανοητό από όλους. Δεν αποφεύγω οποιαδήποτε συνάντηση. Ξέρετε πολύ καλά ότι έχω συναντηθεί πάρα πολλές φορές και με τον σύλλογο γονέων και με εσάς προσωπικά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, διαβάζω τα λόγια σας: «Το χρονοδιάγραμμα είναι άμεσο. Δεν μπορούμε, εφόσον δεν γίνεται μάθημα, να περιμένουμε. Θα εισηγηθώ σήμερα –είπατε στις 20 Ιανουαρίου- μετά από συνεννόηση που είχαμε το πρωί για τη σχετική νομοθετική πρωτοβουλία» και, επίσης, λέτε: «Αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να λειτουργήσουμε γρήγορα και φυσικά οποιοδήποτε έκτακτο μέτρο πρέπει να έχει ένα εύλογο χρονικό διάστημα, δεν μπορεί να είναι στο διηνεκές.». Αυτό είπατε.

Σας ζητάμε να μας πείτε πότε θα προχωρήσετε στην κατάθεση αυτής της τροπολογίας. Το Αιγάλεω βράζει. Χρειαζόμαστε μια απάντηση. Εφόσον δεν θα είστε εσείς την Παρασκευή, ποιον θα συναντήσουν οι γονείς, τα παιδιά και οι καθηγητές. Με ποιον τρόπο θα συναντηθούν; Από ποιον θα ενημερωθούν; Καταλαβαίνουμε ότι εσείς θα λείπετε. Ποιος θα είναι εκεί πέρα να τους ενημερώσει;

Περνάω τώρα στο θέμα της Νέας Σμύρνης. Εδώ έχουμε το 8ο γυμνάσιο και το 7ο λύκειο, αλλά στη συνέχεια και το 6ο νηπιαγωγείο, ίδια ζητήματα ακριβώς, καρμπόν. Για το 6ο νηπιαγωγείο είχαμε στις 27 Ιανουαρίου μια θετική εξέλιξη με τα προσωρινά ασφαλιστικά μέτρα για την αναστολή έξωσης.

Τι συμβαίνει εδώ πέρα, κύριε Υπουργέ; Οποιαδήποτε τροπολογία αφορά το 9ο, θα αφορά και θα λύνει ταυτόχρονα το πρόβλημα και με άλλα σχολεία. Οποιαδήποτε τροπολογία για την αναγκαστική εκμίσθωση –γιατί η έξωση, όπως έχουμε πει, έχει ολοκληρωθεί στο 9ο- λύνει τα θέματα του 9ου και η αναστολή εξώσεως σε κτήρια σε λειτουργία λύνει το θέμα και σε όλα τα άλλα κτήρια που υποφέρουν στη Νέα Σμύρνη και σε όλες τις άλλες περιοχές της Ελλάδος, που γίνονται δυστυχώς εξώσεις σε κτήρια εν λειτουργεία. Καταθέτω στα Πρακτικά και την καταγγελία του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του 7ου λυκείου Νέας Σμύρνης στο κτήριο της «Εστίας», σε περίπτωση που δεν την έχει ο Υπουργός στα χέρια του.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κρίτων - Ηλίας Αρσένης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Χρειαζόμαστε μια λύση. Όσο χρονίζει το θέμα του 9ου, πολλαπλασιάζεται και στη Νέα Σμύρνη και σε πάρα πολλούς άλλους δήμους της Ελλάδας. Χρειαζόμαστε άμεση λύση και παρακαλώ απαντήστε μας και ποιος θα ενημερώσει τους γονείς εν τη απουσία σας την Παρασκευή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Φυσικά η νομοθετική ρύθμιση έχει προετοιμαστεί από τις υπηρεσίες τις δικές μου, κύριε Αρσένη, και θα πρέπει να ξέρετε ότι επειδή, όπως είπαμε κα πριν, είναι λεπτά συνταγματικά ζητήματα αυτά, η ρύθμιση είναι γενική και δεν αφορά μόνο την περίπτωση του σχολείου στο Αιγάλεω, αλλά αφορά οποιοδήποτε σχολικό συγκρότημα αντιμετωπίζει τέτοια προβλήματα και για εύλογο, όπως πολύ σωστά είπατε, χρονικό διάστημα. Αυτό είπα κι εγώ στην πρωτολογία μου, ότι δεν μπορεί να είναι μια γενική ρύθμιση αέναη. Δεν μπορούμε να παρεμβαίνουμε συνεχώς στα ζητήματα αυτά που έχουν να κάνουν με την αξιοποίηση της περιουσίας των πολιτών, παρά μόνο για πολύ αιτιολογημένο και απολύτως απαραίτητο χρονικό διάστημα.

Αλλά επαναλαμβάνω αυτό που είπα και πριν και το οποίο σκοπίμως το αποσιωπάτε και από τις ανακοινώσεις σας: Είναι δύο ζητήματα, ή συστέγαση αν η Επιτροπή Καταλληλότητας του Υπουργείου Παιδείας κρίνει ότι μετά από το αίτημα του δήμου μπορεί να γίνει συστέγαση στο 14ο, ή η νομοθετική ρύθμιση.

Εγώ αυτό που έπρεπε να κάνω σαν Υπουργείο Εσωτερικών το έκανα και από κει και πέρα παραπέμπω ξανά στην τοποθέτησή μου της 20ής Ιανουαρίου, ότι είναι θέμα συλλογικό της Κυβέρνησης να αποφασίσει ποια λύση θα υπάρξει μετά την εισήγηση της Επιτροπής Καταλληλότητας. Δεν μπορώ να κάνω κάτι πριν από αυτό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της, της 2ας Φεβρουαρίου 2023, τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση, εν συνόλω επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου. Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Νομίζω ότι δεν υπάρχει αντίρρηση επί της εισαγωγής από το Σώμα.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Κόλλιας για δεκαπέντε λεπτά.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΛΛΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισάγεται προς ψήφιση σήμερα στην Ολομέλεια το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με το οποίο ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η οδηγία 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών. Στο ίδιο πλαίσιο καταργείται η προηγούμενη εφαρμοσθείσα οδηγία 2009/22, ενώ ρυθμίζονται και ορισμένα άλλα ζητήματα αρμοδιότητας του ίδιου Υπουργείου.

Πιο συγκεκριμένα. Το πρώτο μέρος αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα του υπό ψήφιση νομοθετήματος, που με την οδηγία 1828/2020 εισάγεται για πρώτη φορά ο όρος αντιπροσωπευτική αγωγή ή αποζημιωτικού, δηλαδή, χαρακτήρα αγωγή, με σκοπό την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών.

Πρόκειται για ένα ισχυρό, αποδοτικό και αποτελεσματικό μέσο, το οποίο διακρίνεται για το χαμηλότερο κόστος του αλλά και την μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου που εγγυάται. Θα πρέπει να λεχθεί ότι με την υπό ενσωμάτωση οδηγία επιχειρείται η αντιμετώπιση των αδυναμιών που αναδείχθηκαν με την προηγούμενη οδηγία, την 22/2009. Κρίθηκε αναγκαία η ενοποίηση των κριτηρίων, τα οποία πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις, ώστε να μπορέσουν οι καταναλωτικές οργανώσεις να ασκήσουν συλλογικές αγωγές.

Κατ' αρχάς, λοιπόν, στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφεται ο επιδιωκόμενος σκοπός που δεν είναι άλλος από την ενίσχυση της προστασίας του καταναλωτικού κοινού ενάντια σε εμπορικές πρακτικές προμηθευτών που οδηγούν σε παραβιάσεις των δικαιωμάτων τους.

Το πρώτο μέρος εφαρμόζεται τόσο σε εγχώριες όσο και σε διασυνοριακές παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων και των παρεμβάσεων και των παραβάσεων που έπαυσαν προτού ασκηθεί η αντιπροσωπευτική αγωγή.

Συνεχίζοντας, στο δεύτερο κεφάλαιο του πρώτου μέρους βλέπουμε να αποτυπώνονται όλες οι νέες αλλαγές που επέρχονται, δυνάμει της υπό ενσωμάτωση οδηγίας στο όγδοο μέρος του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, δηλαδή του ν.2251/1994. Ο κορμός, επομένως, στο όγδοο μέρος, όπως ισχύει ως σήμερα, ενδυναμώνεται από τις προστατευτικές διατάξεις των κεφαλαίων α'έως ε'που εφεξής προστίθενται, όπως ακριβώς αναλυτικά αποτυπώνονται στο σώμα του νομοσχεδίου.

Εδώ εκτίθενται όλα τα σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές που ως προελεγχθεί ασκούνται από τους αρμόδιους φορείς κατά προμηθευτών σε περίπτωση παράβασης, από την οποία προκύπτει ή ενδέχεται να προκύψει ζημιά των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών. Ορίζονται λεπτομερώς στα επιμέρους άρθρα οι απαραίτητοι ορισμοί, αλλά και όλα τα προβλεπόμενα, σχετικά με τον τρόπο σύστασης των ενώσεων καταναλωτών, την οργανωτική τους δομή, τις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις που τους βαρύνουν. Επίσης, προβλέπονται οι πηγές χρηματοδότησης των ενώσεων καταναλωτών, ενώ ορίζεται ότι στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου τηρείται Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών το οποίο αποτελείται από δύο διακριτά υπομητρώα.

Πρώτον, το μητρώο νομιμοποιούμενων φορέων για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, στο οποίο οφείλουν να εγγράφονται ενώσεις καταναλωτών ως νομιμοποιούμενοι φορείς για την άσκηση των αντιπροσωπευτικών αγωγών και δεύτερον, το μητρώο λοιπών ενώσεων καταναλωτών, στο οποίο εγγράφονται οι λοιπές ενώσεις καταναλωτών που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα. Κατόπιν, γίνεται αναφορά στους φορείς που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές, καθώς και τα κριτήρια νομιμοποίησης τους.

Μία κομβική ρύθμιση που έπεται στη συνέχεια και προσδίδει στο καταναλωτικό κοινό τον επιδιωκόμενο βαθμό διευρυμένης προστασίας είναι ο καθορισμός των προσωρινών ή οριστικών μέτρων για την παύση και την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς προμηθευτών, καθώς και δέσμη μέτρων επανόρθωσης ή και αποκατάστασης των ζημιογόνων συμπεριφορών με τα οποία ο νομιμοποιούμενος φορέας αιτείται να υποχρεωθεί ο προμηθευτής να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές μέσα έννομης προστασίας.

Ποια είναι αυτά τα μέσα; Μεταξύ των μέτρων αυτών ορίζεται η αποζημίωση, η χρηματική ικανοποίηση, η επισκευή, η αντικατάσταση, η μείωση του τιμήματος, η καταγγελία της σύμβασης ή η επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος. Παράλληλα, αφιερώνονται διατάξεις που αφορούν τη διαδικασία άσκησης των αγωγών, λοιπά δικονομικά ζητήματα, αλλά και τον συμβιβασμό που μπορεί να επιτευχθεί στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής, ο οποίος υπόκειται στον έλεγχο του δικαστηρίου. Οι συγκεκριμένοι συμβιβασμοί είναι δεσμευτικοί για τον νομιμοποιούμενο φορέα, τον προμηθευτή και τους ενδιαφερόμενους μεμονωμένους καταναλωτές.

Σχετικά τώρα με την κατανομή των δικαστικών εξόδων, μία άκρως ευνοϊκή ρύθμιση που θεσπίζεται, έχει να κάνει με το ότι μεμονωμένοι καταναλωτές, τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης ή και αποκατάστασης δεν θα βαρύνονται με την καταβολή δικαστικών εξόδων πλην εξαιρετικών περιπτώσεων.

Στο δεύτερο μέρος, αγαπητοί συνάδελφοι, τίθενται υπ' όψιν μας συμπληρωματικές διατάξεις που ενισχύουν έτι περαιτέρω το πλέγμα προστασίας των καταναλωτών, ιδίως των ευάλωτων.

Ειδικότερα και μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα κάτωθι: Ενοποιούνται και ομογενοποιούνται οι κυρωτικές διαδικασίες και οι αρμόδιες αρχές εξοπλίζονται με πρόσθετες εξουσίες και δυνατότητες για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της καταναλωτικής νομοθεσίας. Καθορίζονται τα στοιχεία τα οποία οφείλουν να παρέχουν οι φορείς παροχής υπηρεσιών κοινωνίας της πληροφορίας με διαφανή και αντιληπτό από τον καταναλωτή τρόπο. Προσδιορίζεται το ωράριο λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων, η λειτουργία τους τις Κυριακές, καθώς και η διαδικασία έγκρισης προαιρετικής λειτουργίας τους.

Επιπρόσθετα, μια βασική και άκρως αναγκαία ρύθμιση είναι η αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου για την προστασία των ανήλικων καταναλωτών. Συγκεκριμένα: Παρέχεται η δυνατότητα λήψης διοικητικών μέτρων κατά της κυκλοφορίας προϊόντων που ενδέχεται να οδηγήσουν σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης ή σε εθισμό σε τυχερά παίγνια τους ανήλικους καταναλωτές. Είναι μια σπουδαία ρύθμιση που πιστεύω ότι αφορά όλη την ελληνική κοινωνία. Είναι χρέος όλων μας να διαφυλάξουμε τους ανήλικους από ένα τέτοιο ορατό κίνδυνο.

Πέραν τούτου, εισάγονται νέοι κανόνες για την προστασία των καταναλωτών, το ηλεκτρονικό ψάρεμα, phishing, που είναι άλλη μία σπουδαία νομοθετική πρωτοβουλία. Πρόκειται για ένα φαινόμενο που βλέπουμε να λαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις πλέον. Αφορά τις πρακτικές εξαπάτησης με τις οποίες οι δράστες πληροφορούνται ή υφαρπάζουν τους μυστικούς κωδικούς

των καταναλωτών για διαδικτυακές συναλλαγές και προβαίνουν σε μεταφορές χρημάτων από τους λογαριασμούς τους.

Ως προς αυτό θεσπίζεται ένα διευρυμένο πλέγμα προστασίας υπέρ των καταναλωτών, εφόσον εισάγεται ο περιορισμός της ευθύνης του καταναλωτή σε περίπτωση βαριάς αμέλειας.

Συνεχίζοντας στο τρίτο μέρος, το εξεταζόμενο νομοσχέδιο ρυθμίζει ένα καθ' όλα διαφορετικό αντικείμενο, αυτό της παλαίωσης οίνων μέσω της υποθαλάσσιας πόντισης. Οι προτεινόμενες διατάξεις εισάγουν για πρώτη φορά στη χώρα μας το ρυθμιστικό πλαίσιο που αφορά αυτή την ιδιαίτερη καινοφανή επιχειρηματική δραστηριότητα. Καλύπτεται έτσι ένα κενό της τρέχουσας νομοθεσίας μας.

Συνάγεται, λοιπόν, ένα βέβαιο συμπέρασμα, ότι η παλαίωση των οίνων κατ' αυτόν τον τρόπο, που αποτελεί μία δραστηριότητα ιδιαίτερα διαδεδομένη στο εξωτερικό και δημιουργεί προστιθέμενη αξία για τους οίνους, είναι ζωτικής σημασίας για την Ελλάδα, για τη χώρα μας που μπορεί κάλλιστα να συνδυάζει τα οφέλη από τον ελληνικό πολιτισμό με την μακραίωνη ναυτική ιστορία και παράδοση.

Μεταξύ των βασικότερων σημείων αναφέρονται ενδεικτικώς: Οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαδικασία της αδειοδότησης απλής χρήσης θαλάσσιου βυθού και πόντισης οίνου. Προσδιορίζεται ο τρόπος πόντισης οίνων και ο ορισμός κλιμακίου από τη διενέργεια της πόντισης. Ρυθμίζεται η διαδικασία σήμανσης οίνων, μετά από υποθαλάσσια παλαίωση, καθώς και ο υποθαλάσσιος έλεγχος των κλωβών. Πρόκειται για ζητήματα που μέχρι σήμερα παρέμεναν αρρύθμιστα.

Στο Δ'μέρος εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με την θέσπιση κανονιστικού πλαισίου για την άσκηση της διαδραστικής ψυχαγωγικής δραστηριότητας, δωμάτια απόδρασης, escape rooms. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα ήταν έως και σήμερα πλήρως αρρύθμιστη, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ζητήματα για την σύννομη, ασφαλή και αποτελεσματική οικονομική τους λειτουργία, τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τους επιχειρηματίες του χώρου. Πλέον προτείνεται η υπαγωγή της στο καθεστώς της γνωστοποίησης έναρξης λειτουργίας.

Καθορίζονται, μεταξύ άλλων, το πεδίο εφαρμογής, οι αρμόδιες αρχές και όλα τα βήματα για τη γνωστοποίηση λειτουργίας της υπ' όψιν οικονομικής δραστηριότητας.

Στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο τίθενται ρυθμίσεις με στόχο την αποκατάσταση δυσλειτουργιών που διαφαίνονται έως και σήμερα στη λειτουργία της αγοράς σε θέματα εταιρικού δικαίου, καθώς και σε επίπεδο επιμελητηριακής νομοθεσίας. Συγχρόνως προτείνονται πολύ σημαντικές ρυθμίσεις που άπτονται της έρευνας. Συγκεκριμένα εισάγονται απαραίτητες ευεργετικές τροποποιήσεις στο καθεστώς των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων του ν.4310/2014 και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Είναι μια νομοθετική πρωτοβουλία η οποία έχει πολύ ευνοϊκές επιπτώσεις στην επιχειρηματικότητα, την ανάπτυξη της τεχνολογίας και της οικονομίας.

Επίσης, εισάγονται επιμέρους διορθωτικές παρεμβάσεις στην εταιρική επιμελητηριακή νομοθεσία ενώ ρυθμίζονται ζητήματα, όπως και η απόσχιση του κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης της ΔΕΗ.

Τέλος, επιτρέψτε μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να τοποθετηθώ εν τάχει επί της κατατεθείσας τροπολογίας του Υπουργείου Εσωτερικών για το δικαίωμα κατάρτισης συνδυασμών στις βουλευτικές εκλογές. Πρόκειται για μία διάταξη η οποία εισήχθη προς ψήφιση με σκοπό τη μέγιστη δυνατή προστασία της δημοκρατίας από ενδεχόμενες εκτροπές που επιχειρούν να υπονομεύσουν τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος και να προσβάλλουν εγγυήσεις του κράτους δικαίου. Πρόκειται για ένα εχέγγυο της πολιτείας που βάλλει κατά των εχθρών της δημοκρατίας και εξασφαλίζει την περιφρούρησή της.

Έπειτα δε και από τη χθεσινή τοποθέτηση του Υπουργού κ. Βορίδη, επί του θέματος, εκτιμούμε ότι η συνταγματικότητα της εν λόγω προτεινόμενης διάταξης θωρακίζεται πλήρως από τις προβλέψεις της περίπτωσης γ'της πρώτης παραγράφου, η οποία θέτει ως κεντρικό σκοπό για την κατάρτιση του συνδυασμού την προϋπόθεση η οργάνωση και η δράση του κόμματος να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, συν του ότι η ίδια πρόβλεψη εδράζεται άλλωστε και στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 29 του ίδιου του Συντάγματος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Υπογραμμίζεται ότι εν προκειμένω δεν εξετάζονται η ιδεολογία και τα φρονήματα, αλλά αποκλειστικά η ποινική καταδίκη σε οποιονδήποτε βαθμό υποψήφιων βουλευτών, ιδρυτικών μελών ή διατελεσάντων προέδρων. Σαφώς, λοιπόν, η ελευθερία ίδρυσης και συμμετοχής σε πολιτικό κόμμα είναι θεσμοθετημένο πολιτικό δικαίωμα των Ελλήνων, πλην όμως η συνταγματική προστασία αυτού του δικαιώματος δεν εμπεριέχει ως συνταγματικό δικαίωμα τη συμμετοχή εγκληματικών οργανώσεων στις βουλευτικές εκλογές υπό το μανδύα του πολιτικού κόμματος.

Τέλος, επανερχόμενος στο νομοσχέδιο θα ήθελα να κλείσω λέγοντας ότι έχουμε μπροστά μας ένα άρτιο και ολοκληρωμένο νομοθέτημα, ένα πολύτιμο εργαλείο που προωθεί την ενδυνάμωση της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών μέσω προστατευτικών, υπέρ του καταναλωτή, κανόνων δικαίου, εντός ενός δικαιϊκού κορμού που χρήζει συμπληρωματικής προστασίας για τους φύση ασθενέστερους συναλλασσόμενους. Εμφανίζεται, λοιπόν, ως το αναγκαίο βήμα για τον σκοπό αυτό και το προστατευτικό τείχος έναντι των συμφερόντων των προμηθευτών.

Για όλους τους παραπάνω λόγους σας καλώ να το υπερψηφίσετε στο σύνολό του.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα ο συνάδελφος, εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Χαράλαμπος Μαμουλάκης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να εκφράσουμε τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια στον τουρκικό λαό, στον συριακό και λιβανέζικο λαό, γι' αυτό που συνέβη πριν από δυόμισι εικοσιτετράωρα, αυτόν τον καταστροφικό σεισμό, το αδιανόητο φυσικό φαινόμενο. Νομίζω όμοιό του δεν έχει υπάρξει και στη σύγχρονη βιβλιογραφία, τουλάχιστον στον Ευρασιατικό χώρο. Και ας είναι αυτό αφορμή και εφαλτήριο για να μπορέσουμε να θωρακίσουμε -μια προσπάθεια που ξεκίνησε το 2018 από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ- το υφιστάμενο κτηριακό μας δυναμικό, ειδικά τα δημόσια κτήρια, τα οποία ξέρουμε ότι η τρωτότητά τους τίθεται εν αμφιβόλω. Κι ας είναι αυτό το συμβάν, το πολύ δυστυχές συμβάν, η αφορμή να μπορέσουμε να βελτιώσουμε το κέλυφος των κτηρίων αυτών και να έχουμε μεγαλύτερη προστασία, πολιτική προστασία, θωράκιση κτηρίων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλούμαστε σήμερα να συζητήσουμε για ένα νομοσχέδιο με γενικό τίτλο την προστασία του καταναλωτή, την ίδια στιγμή που οι πολίτες αντιμετωπίζουν τη μεγαλύτερη πληθωριστική κρίση εδώ και δεκαετίες, την ίδια στιγμή που οι τιμές στα βασικά αγαθά στο καλάθι του νοικοκυριού έχουν εκτιναχθεί, την ίδια στιγμή που οι τιμές σε βασικά προϊόντα, όπως τα γαλακτοκομικά, βλέπουν αύξηση της τάξεως του 17,5% ή στα πουλερικά της τάξης του 11%.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλούμαστε σήμερα να συζητήσουμε για την προστασία του καταναλωτή, την ίδια στιγμή που η Κυβέρνηση συγκαλύπτει φαινόμενα κερδοσκοπίας, την ίδια στιγμή που η Κυβέρνηση αφήνει συνειδητά βασικούς μηχανισμούς ελέγχου της αγοράς να αδρανούν και την ίδια στιγμή που ο κ. Μητσοτάκης αρνείται να εφαρμόσει όλα εκείνα τα εργαλεία που χρησιμοποιούν οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως η μείωση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας στην ενέργεια αλλά και στα καύσιμα.

Αναρωτιόταν ο κύριος Υπουργός στις συζητήσεις στις επιτροπές: «Τι σας πειράζει το καλάθι του νοικοκυριού;». Η απάντηση είναι πολύ απλή. Δεν μας πειράζει το καλάθι του νοικοκυριού. Μας ενοχλεί, όμως, το ότι η Κυβέρνηση χρησιμοποιεί το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, το καλάθι του νοικοκυριού και πλήθος άλλων επικοινωνιακών δράσεων, ως ένα τεράστιο χαλί, κάτω από το οποίο μπορεί να σπρώξει την κατάρρευση των εισοδημάτων των αδύναμων και μεσαίων στρωμάτων.

Αναφερόμενος σε αυτό, δεν μπορώ παρά να μην κάνω και μια αναφορά για τον κ. Γεωργιάδη για τα δήθεν θετικά αποτελέσματα που έχει το καλάθι του νοικοκυριού. Δεν θα αναφέρω στοιχεία των τελευταίων δημοσκοπήσεων, σύμφωνα με τις οποίες οι ίδιοι οι καταναλωτές σε ποσοστό 70% θεωρούν ότι το καλάθι δεν συμβάλλει στη συγκράτηση τιμών ούτε και θα αναφερθώ στις μέσες αυξήσεις των σχετικών προϊόντων που γίνονται μάλιστα ταυτόχρονα με τις μειώσεις του περιεχομένου των συσκευασιών. Όμως θα σταθώ σε δύο παραδείγματα χαρακτηριστικά, κατά την άποψή μας, από τη σωρεία καταγγελιών που βλέπουν το φως της δημοσιότητας.

Η πρώτη περίπτωση, κύριοι συνάδελφοι, ένα κιλό ελληνική γραβιέρα από 15,95 ευρώ στις 13 Ιανουαρίου ανέρχεται στα 22,15 ευρώ στις 27 Ιανουαρίου, δηλαδή σε δεκατέσσερις ημέρες μια αύξηση της τάξεως του 40%.

Παρακαλώ θα ήθελα να το καταθέσω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Χαράλαμπος Μαμουλάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Καθώς επίσης και ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα, εξίσου προκλητικό: Έμπορος αγόρασε φέτα με τιμή χονδρικής 8,20 ευρώ το κιλό και δύο μόλις μέρες μετά ο ίδιος έμπορος πούλησε έναντι 12,92 ευρώ, αύξηση 40% σε δύο μέρες. Θα ήθελα να καταθέσω στα Πρακτικά και αυτό.

Η καταγγελία αυτή έγινε από την εκπομπή του «ΟΡΕΝ», παρουσία του Προέδρου της Ένωσης Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδος, του κ. Ραυτόπουλου. Ήταν επίσης παρών και ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, ο κ. Αναγνωστόπουλος, ο οποίος δεσμεύτηκε να εξετάσει την καταγγελία, καθώς, όπως είπε, πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο και προκλητικό κέρδος.

Καταθέτω τα σχετικά στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Χαράλαμπος Μαμουλάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αναμένουμε, λοιπόν, με αγωνία το αποτέλεσμα του ελέγχου. Αναμένουμε βέβαια και εδώ και πολλούς μήνες τα περίφημα αποτελέσματα ελέγχων που όπως μας είχε υποσχεθεί ο κ. Παπαθανάσης, θα έχουν στόχο την πάταξη της αισχροκέρδειας. Από λόγια πραγματικά καλά τα πάτε, στις πράξεις όπως χωλαίνετε, κύριε Γεωργιάδη. Έχετε στριμώξει τους καταναλωτές ανάμεσα στη Σκύλλα της ακρίβειας και τη Χάρυβδη της αισχροκέρδειας. Και αρκείστε μόνο σε δηλώσεις επί δηλώσεων -στους βερμπαλισμούς τα πάτε άριστα- και σε φωτογραφίες στους διαδρόμους των σουπερμάρκετ.

Προφανώς δεν έχετε αντιληφθεί τι συμβαίνει εκεί έξω στον πραγματικό κόσμο. Και ας πούμε ότι είναι λογικό να μην έχετε ιδέα για τη μάχη της καθημερινότητας, από το κυνήγι της προσφοράς, στο οποίο επιδίδονται οι συμπολίτες μας που βλέπουν τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης να έχουν γίνει είδη πολυτελείας, από το άγχος τους να βγει ο μήνας.

Ας θεωρήσουμε λογικό να μη μπορείτε να καταλάβετε και τον μόχθο των ίδιων των παραγωγών, τον αγώνα να επιβιώσουν με τα κόστη των ζωοτροφών, ενέργειας, καυσίμων, αγροτικών εφοδίων στα ύψη και τις πιέσεις μεσαζόντων να μην έχουν τέλος.

Ας θεωρήσουμε, τέλος, λογικό και την πλήρη άγνοια για την αγωνία του μικρού εμπόρου, του επιχειρηματία, της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας εν γένει, που, υλοποιώντας πιστά το «δόγμα Πισσαρίδη», έχετε εξαφανίσει από το πεδίο δράσης. Είναι αόρατοι για εσάς, για να μην πω ανεπιθύμητοι και πρέπει να σβηστούν από τον χάρτη της ελληνικής οικονομίας.

Δεν είναι, όμως, αποδεκτό να προσπαθείτε να παρουσιάσετε το μαύρο ως άσπρο. Δεν είναι αποδεκτό να κλείνετε τα μάτια, για να μην πω ότι κλείνετε το μάτι, σε φαινόμενα αισχροκέρδειας. Δεν είναι αποδεκτό να αφήνετε χωρίς προσωπικό τις υπηρεσίες ελέγχου της αγοράς.

Θέλετε να μιλήσουμε για τις ανάγκες της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς, της γνωστής και ως ΔΙΜΕΑ, για τις ελλείψεις σε προσωπικό την οποία έχει; Έχουμε κάνει αλλεπάλληλες κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις. Ένας οργανισμός ελέγχου είναι η ΔΙΜΕΑ αφυδατωμένος στελεχιακά και έχοντας την καθολική ευθύνη ελέγχου στο σύνολο της αγοράς, αριθμώντας ογδόντα-ενενήντα υπαλλήλους για το σύνολο της χώρας, για τα διυλιστήρια, για τα βενζινάδικα, για τα σουπερμάρκετ. Είναι απίστευτα και προκλητικά μικρός ο αριθμός των εργαζομένων για τέτοιου είδους ελέγχους.

Αυτή, όμως, την πολιτική εφαρμόζετε. Αυτή η πολιτική έχει οδηγήσει στην ασυδοσία. Η παντελής έλλειψη ελέγχων οδήγησε το 2022 στην αύξηση της τιμής, με ταυτόχρονη μείωση της ποσότητας της συσκευασίας σε διακόσια τριάντα οκτώ τρόφιμα, σε αυξήσεις στις τιμές τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης από 70% ως και 146%, όπως αποκαλύπτει η ένωση εργαζομένων καταναλωτών της ΓΣΕΕ.

Αντί να προχωρήσετε σε παρεμβάσεις μείωσης φόρων και ρύθμισης της αγοράς, όπως προτείνει εδώ και μήνες ο ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, συνεχίζετε την πολιτική που ενισχύει τα μεγάλα συμφέροντα. Αυτή είναι η προτεραιότητά σας. Αυτή είναι, όμως και η ειδοποιός διαφορά μας. Για μας, ο πολίτης είναι στο επίκεντρο και για αυτόν θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε.

Πάμε τώρα επί του νομοσχεδίου. Ο σημερινός νόμος, αρμοδιότητος του Υπουργείου Ανάπτυξης, διέπεται από ετερόκλητες διατάξεις για άλλη μια φορά. Στο επίκεντρό του, όμως, βρίσκεται η ενσωμάτωση της οδηγίας -λίγο αργά ήρθε- 1828/2020 για τις αντιπροσωπευτικές αγωγές. Βασική μέριμνα του Ευρωπαίου νομοθέτη με αυτήν εδώ την οδηγία είναι η ενδυνάμωση των ενώσεων καταναλωτών μέσα από τη δημιουργία εκείνου του θεσμικού πλαισίου που θα επιτρέπει την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών από διαπιστευμένες ενώσεις καταναλωτών σε εθνικό, αλλά και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ιδέα των αντιπροσωπευτικών αγωγών, δηλαδή των συλλογικών αγωγών, αποτελεί ένα μέσο ενδυνάμωσης καταναλωτών, ακριβώς επειδή δημιουργεί υπό συνθήκες τις προϋποθέσεις, ώστε οι πολίτες να ξεπεράσουν το υπερβάλλον κόστος που απαιτείται, ώστε να κινηθούν δικαστικά ενάντια σε μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, δίνοντας το δικαίωμα σε τρίτους καταναλωτές να επωφεληθούν από το δεδικασμένο που έχει προκύψει από τη συλλογική αγωγή.

Το εργαλείο αυτό προφανώς και συμφωνούμε να ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία. Παρέχετε, όμως, με τον σημερινό νόμο υπέρ του δέοντος περιοριστικά, αφού ο Έλληνας νομοθέτης έχει προβλέψει αυστηρότερες προϋποθέσεις για τη χρήση του και βέβαια, διαφορετικές ενώσεις καταναλωτών από ό,τι προβλέπει η ίδια η οδηγία.

Παρά, όμως, τις επιμέρους κριτικές παρατηρήσεις μας επί της μορφής όσο και της διαδικασίας που έχει επιλέξει η Κυβέρνηση για την ενσωμάτωσή της, καθώς για παράδειγμα η εφαρμογή του νόμου προϋποθέτει την έκδοση ενός τεράστιου σώματος δευτερογενούς νομοθεσίας, επί της αρχής θεωρούμε ότι η οδηγία κινείται στη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο το παρόν σχέδιο νόμου περιλαμβάνει και ένα τεράστιο φάσμα ετερόκλητων διατάξεων που θα ήθελα, ακροθιγώς έστω, να θίξω σε ορισμένες από τις πλέον προβληματικές διαστάσεις τους.

Για αρχή, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει διατάξεις που ρυθμίζουν διαδικαστικά ζητήματα αναφορικά με το οικοσύστημα των εργασιακών σχέσεων στον χώρο των ερευνητικών ιδρυμάτων της χώρας μας. Σε γενικές γραμμές, οι διατάξεις αυτές είναι διαδικαστικού χαρακτήρα και έχουν τη σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων στους εν λόγω φορείς. Οι διατάξεις, όμως, αυτές δεν επιλύουν τα μείζονα μισθολογικά ζητήματα και τις ανισότητες που αυτά προκαλούν στο πεδίο των δημοσίων ερευνητικών φορέων.

Από όσο έχουμε ενημερωθεί ο αρμόδιος κύριος Υπουργός που βρίσκεται στην Αίθουσα, ο κ. Δήμας, έχει δεσμευτεί για την επίλυσή τους και αναμένουμε την κατάθεση των συγκεκριμένων τροπολογιών. Εμείς από τη μεριά μας, δεν μπορούμε παρά να παροτρύνουμε να κινηθείτε σε αυτή την κατεύθυνση, πριν όμως από την προκήρυξη των εκλογών.

Στις λοιπές, επίσης, διατάξεις περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με την εκλογή οργάνων στα οικονομικά επιμελητήρια, διατάξεις που επί της ουσίας αποσκοπούν στην αλλοίωση των

εκλογικών αποτελεσμάτων εκεί και που αποδεικνύονται εξαιρετικά φοβικές απέναντι στο ενδεχόμενο οι διοικήσεις των επιμελητηρίων να εκφράζουν ευρύτερες διαπαραταξιακές συναινέσεις. Θα έλεγε κανείς ότι οι διατάξεις για τα επιμελητήρια μοιάζουν σαν κάποιος Υπουργός να θέλει να επιβάλει στον, κατά τα άλλα, ανεξάρτητο σύμβουλο της πολιτείας, όπως είναι το επιμελητήριο, να επιβάλει ατσάλινη κομματική πειθαρχία.

Σε άλλα σημεία, το νομοσχέδιο κινείται στη σφαίρα των καλών προθέσεων, καθώς και των ευχολογίων. Πάρτε ως παράδειγμα τις διατάξεις για την προστασία των ανήλικων καταναλωτών. Είναι ζήτημα για όλους μας πρώτης γραμμής, στο οποίο με το παρόν σχέδιο νόμου η Κυβέρνηση λέει ότι θα κάνει, χωρίς να μας λέει τι θα κάνει, αφού το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει καν τον κώδικα προστασίας των ανήλικων καταναλωτών.

Ομοίως και με τις διατάξεις του phishing. Εξαιρετική πρωτοβουλία, μόνο που εξαιρεί -προσέξτε- τους βασικούς παραβάτες που προβαίνουν σε ανάλογες κακές πρακτικές. Ποιοι είναι αυτοί οι παραβάτες; Οι τέσσερις συστημικές τράπεζες. Τυχαίο! Πάνω από όλα, όμως, η προβληματική διάταξη ολόκληρου του νομοσχεδίου είναι αυτή που αφορά στη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές.

Η κριτική μας, όπως ξέρετε, αφορά στην παράγραφο 2 του άρθρου 19, με την οποία θεσμοθετείτε το δικαίωμα σε οποιονδήποτε δήμαρχο να επιτρέψει τη λειτουργία των καταστημάτων όσες Κυριακές και σε όσες περιοχές επιθυμεί.

Για εμάς, η διάταξη αυτή αποτελεί την κερκόπορτα μέσα από την οποία σκοπεύετε να εκβιάσετε όλους τους τοπικούς δήμους να επιτρέψουν την κατάργηση της κυριακάτικης αργίας. Αυτό, εξάλλου, το έχει παραδεχτεί και ο ίδιος ο Υπουργός στις επιτροπές. Ο μηχανισμός είναι πολύ απλός. Ένας δήμος της Αττικής επιτρέπει τη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές και με αυτόν τον τρόπο, τα καταστήματα και δη, οι μεγάλες αλυσίδες μαζεύουν όλη τη ζήτηση από τους όμορους δήμους. Αυτό οδηγεί στους γειτονικούς δήμους να εκβιάζονται, δίνοντας στους δημάρχους και τις τοπικές κοινωνίες των αστικών δήμων να επιλέξουν ανάμεσα στη Σκύλλα της κατάργησης των εργασιακών δικαιωμάτων και τη Χάρυβδη της συρρίκνωσης της δικής τους τοπικής αγοράς.

Ας υποθέσουμε, όμως, ότι η επιλογή αυτή εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας και του κ. Γεωργιάδη είναι βαθιά ιδεολογική. Άλλωστε, είπε ότι είμαστε με την απελευθέρωση των αγορών και αποσκοπούμε στην περαιτέρω ελαστικοποίηση των σχέσεων εργασίας, ακόμα και αν αυτό σημαίνει αποδιάρθρωση της οικογενειακής ζωής των εργαζομένων στον κλάδο του λιανεμπορίου. Είναι εξίσου σαφές ότι, πέρα από τους εργαζόμενους, ο μεγάλος χαμένος αυτής της καταστροφικής μεταρρύθμισης είναι και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αυτές που αδυνατούν να απορροφήσουν το μεγάλο κόστος λειτουργίας και άρα, αυτές που έχουν μερίδια της αγοράς από αλυσίδες και πολυκαταστήματα που λειτουργούν με οριακό κόστος και ενίοτε ακόμα και με μειωμένο προσωπικό.

Είναι, επίσης, απολύτως σαφές -και το συζητήσαμε εκτενώς στις εργασίες των επιτροπών- ότι η διάταξη τη νομιμοποιείτε μέσα από διάφορες ασαφείς επικλήσεις περί του τι συμβαίνει γενικώς και αορίστως στην Ευρώπη.

Ωστόσο, η αλήθεια είναι ότι τις οριζόντιες απελευθερώσεις, χωρίς προστασίες και μέριμνες για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συναντάμε κυρίως σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Αντίθετα, στις περισσότερες χώρες της Δυτικής Ευρώπης ο κανόνας είναι ένας συνδυασμός από περιορισμένη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές, μέσα από τον σαφή προσδιορισμό των τουριστικών περιοχών σε εθνικό, αλλά και σε περιφερειακό επίπεδο και ποτέ, μα ποτέ σε επίπεδο δήμου. Διότι, προφανώς, μιας και μένουμε Ευρώπη, το ευρωπαϊκό πλαίσιο προστατεύεται και προστατεύει τόσο τις εργασιακές σχέσεις όσο όμως και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και το δικαίωμα στην ανεμπόδιστη συμμετοχή του καθενός και της καθεμιάς στις λειτουργίες της θρησκευτικής τους κοινότητας.

Ανακεφαλαιώνοντας, λοιπόν, είναι σαφές ότι η αλλαγή που φέρνετε για τη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές θα αποδειχθεί καθοριστική για τους εργαζόμενους του κλάδου όσο και για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις λιανεμπορίου. Αυτό, εξάλλου, μας είπαν και οι εκπρόσωποι των συλλογικών φορέων του λιανεμπορίου στις επιτροπές τις προηγούμενες μέρες.

Και εν κατακλείδι, επιτρέψτε μου να κάνω ακροθιγώς μια αναφορά στην επικείμενη τροπολογία η οποία συζητήθηκε και στις επιτροπές και θα τεθεί επί τάπητος στη σημερινή συζήτηση της Ολομέλειας. Είναι μια τροπολογία που ως στόχο έχει να αποτρέψουμε την είσοδο του νεοναζιστικού μορφώματος στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Είναι μια πρωτοβουλία η οποία απαιτεί μια σύνθεση, μια συναίνεση και ει δυνατόν, μια κοινοβουλευτική σύγκλιση.

Αυτός θα πρέπει να είναι ο στόχος και της Κυβέρνησης, παρ' όλο που έρχεται καθυστερημένα. Εν πάση περιπτώσει, το δια ταύτα και το μεγάλο πολιτικό επίδικο είναι να μπορέσουμε να επιτύχουμε μια σύγκλιση, ώστε να μην ξαναζήσουμε φαινόμενα σε αυτήν εδώ την Αίθουσα, και όχι μόνο, που δεν νομίζω ότι τιμούν τον κοινοβουλευτισμό και τη δημοκρατία μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Παρακαλώ να κλείσει το ηλεκτρονικό σύστημα εγγραφών.

Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής από το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής, ο συνάδελφος κ. Απόστολος Πάνας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της επεξεργασίας ενός σχεδίου νόμου που αφορά ως επί το πλείστον την προστασία των καταναλωτών, των οποίων, όπως πολλές φορές έχει επισημάνει το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, η αγοραστική δύναμη μειώνεται συνεχώς και βρίσκεται στο έλεος των αυξήσεων. Η αισχροκέρδεια γιγαντώνεται στα τρόφιμα, τα καύσιμα, την ενέργεια, «ροκανίζοντας» τα εισοδήματα των πολιτών.

Μάλιστα, η αρμόδια υπηρεσία, η ΔΙΜΕΑ, έχει επιβάλει το τελευταίο τρίμηνο μόλις δύο πρόστιμα για αισχροκέρδεια στα τρόφιμα και αυτό μόνο για το θεαθήναι. Ως συνέπεια, είχαμε μέσα στο 2022 αυξήσεις στις τιμές των τροφίμων έως και 40%, ενώ επίκειται και ένα άλλο μεγάλο κύμα αυξήσεων το επόμενο διάστημα εις βάρος των καταναλωτών.

Απροστάτευτοι επίσης παραμένουν και οι δανειολήπτες, οι οποίοι βρίσκονται για νέα πέμπτη κατά σειρά από τον Ιούλιο φορά απροστάτευτοι και είναι μπροστά σε μια αύξηση κατά πενήντα μονάδες βάσης. Αυτό τους στριμώχνει ακόμα περισσότερο σε συνδυασμό με τον επίμονο πληθωρισμό, ενώ φυσικά ενισχύει τα κέρδη των τραπεζών.

Και αντί η ελληνική Κυβέρνηση να επεξεργαστεί ένα σοβαρό σχέδιο προστασίας της κοινωνίας και της οικονομίας, επιδόθηκε σε επικοινωνιακό πόλεμο επιδομάτων. Και φυσικά, είχε και μία επικοινωνία με τους τραπεζίτες δίχως αντίκρισμα, που αντί να μειώσει το περιθώριο επιτοκίου μεταξύ νέων καταθέσεων και δανείων, το αύξησε τον Δεκέμβριο στις 4,96 εκατοστιαίες μονάδες, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος. Και αυτό, όταν ακόμα και πριν την άνοδο των επιτοκίων η «ψαλίδα» μεταξύ επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων ήταν από τις μεγαλύτερες στην Ευρωζώνη, όπως και το μέσο επιτόκιο για τα στεγαστικά δάνεια.

Πάλι, λοιπόν, νοικοκυριά και μικρομεσαίες επιχειρήσεις πληρώνουν το μάρμαρο. Με το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο των νέων καταθέσεων να διαμορφώνεται στο 0,10% τον Δεκέμβριο του 2022 και τον πληθωρισμό να καλπάζει με 7,2% για την ίδια περίοδο, η πραγματική αξία των καταθέσεων των πολιτών μειώνεται ραγδαία. Το δε επιτόκιο του δανεισμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά δεκαπέντε μονάδες βάσης στο 4,83%, με τη μεγάλη πλειονότητα να μένει εκτός τραπεζικού δανεισμού.

Καλούμε, λοιπόν, ξανά την Κυβέρνηση να επιβάλει έκτακτη φορολόγηση των υπερκερδών των τραπεζών και να νομοθετήσει τη στοχευμένη επιδότηση επιτοκίου στεγαστικών δανείων ευάλωτων νοικοκυριών για όσο διαρκούν οι επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Και το κάλεσμα γίνεται ξανά σήμερα που ενσωματώνουμε, έστω και καθυστερημένα, στην ελληνική νομοθεσία διατάξεις επιβεβλημένες που αφορούν στις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.

Όπως είπα και στην πρώτη συνεδρίαση των επιτροπών, ασφαλώς και συμφωνούμε με την ένταξη της ευρωπαϊκής οδηγίας στην ελληνική νομοθεσία, καθώς κρίνεται αναγκαία η προστασία των καταναλωτών. Όμως επιβεβλημένη είναι, όπως καταλαβαίνετε, και η αύξηση της αγοραστικής τους δύναμης.

Βέβαια, κατά τις προηγούμενες συνεδριάσεις έχω υπογραμμίσει διατάξεις που εμφανίζουν ασάφειες και κενά και χρήζουν βελτιώσεων, ώστε να μην δημιουργηθούν προβλήματα στην εφαρμογή τους και επομένως αναμένουμε τις σχετικές βελτιώσεις, έστω και την ύστατη στιγμή, υπό το κλίμα της καλής συνεργασίας και νομοθέτησης.

Αναφέρομαι πρωτίστως στο αίτημά μας να είναι ενδεικτικός για τις παραβιάσεις που μπορεί να γίνει συλλογική αγωγή ο κατάλογος του παραρτήματος 2, καθώς με την παρούσα μορφή του περιορίζεται η δυνατότητα άσκησης των αντιπροσωπευτικών αγωγών μόνο για τις παραβιάσεις των διατάξεων του καταλόγου, ο οποίος δεν είναι πλήρης των διατάξεων που προσβάλλουν τα δικαιώματα των καταναλωτών.

Έπειτα, στις αναγκαίες τροποποιήσεις στο άρθρο 22 για το «fishing» ζητούμε να απαλειφθεί το τελευταίο εδάφιο και να ψηφιστεί η διάταξη όπως ήταν αρχικά στο σχέδιο νόμου που είχε δοθεί σε διαβούλευση, καθώς η διάταξη αυτή ουσιαστικά παρέχει τη δυνατότητα στις τράπεζες να διαφεύγουν των υποχρεώσεών τους.

Ας επισημανθεί εξάλλου ότι οι τράπεζες έτσι κι αλλιώς έχουν υποχρέωση να αναπτύξουν μηχανισμούς ελέγχου και τεχνητής νοημοσύνης. Έτσι, λόγου χάρη, οφείλουν να έχουν συστήματα εντοπισμού των ύποπτων συναλλαγών, να ελέγχουν τις συναλλαγές με βάση το προφίλ του πελάτη, να τον ενημερώνουν συνεχώς για τις μεθοδολογίες των δραστών. Και άλλωστε, οι τράπεζες είναι αυτές που διαμορφώνουν διαδικτυακά συστήματα πληρωμών, αντλούν κέρδη και εξοικονομούν λειτουργικές δαπάνες.

Διατηρούμε επίσης σοβαρές επιφυλάξεις για το άρθρο 26, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 13β του ν.2251/1994, καθώς το άρθρο αυτό οδηγεί τελικά στην αναιτιολόγητη μη εκπλήρωση των καθηκόντων εποπτείας του Υπουργείου όσον αφορά τον έλεγχο των καταγγελιών των καταναλωτών και των ενώσεών τους.

Το πρόβλημα μάλιστα επιτείνεται από το γεγονός ότι η υπ' αριθμόν 74784/5-7-2021 απόφαση του Υπουργού θέτει τόσο αυστηρά κριτήρια και βαθμολογίες για την αξιολόγηση των καταναλωτών, που ουσιαστικά αποκλείουν την εξέταση του συντριπτικού μέρους. Και κατά την εκτίμησή μας, υπάρχει ένα πλήθος σοβαρών καταγγελιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Πάνα, θα πρέπει να σας διακόψω για λίγο, για να κάνω μία ανακοίνωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία τριάντα τρεις μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1ο Γενικό Λύκειο Κοζάνης.

Καλώς ήρθατε στην Αθήνα και τη Βουλή.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριε Πάνα, μπορείτε να συνεχίσετε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ: Το άρθρο αυτό, επιδεινώνοντας ακόμα περαιτέρω τα πράγματα, απαλλάσσει στην ουσία την υπηρεσία από το να παρέχει και οποιαδήποτε αιτιολογία για τη μη εξέταση της καταγγελίας των καταναλωτών. Θεωρούμε, λοιπόν, ξεκάθαρα ότι πρέπει να τροποποιηθεί η παραπάνω υπουργική απόφαση.

Αν, λοιπόν, το υφιστάμενο σχήμα δεν μπορεί να ανταποκριθεί στη διεύρυνση των καταγγελιών, τότε καθίσταται πιο επιτακτική η ανάγκη για μία ευέλικτη και πιο αποτελεσματική αρχή για την προστασία των καταναλωτών. Το ελάχιστο, λοιπόν, το οποίο θα πρέπει κατηγορηματικά να προβλεφθεί είναι ότι οι αναφορές και οι καταγγελίες των ενώσεων των καταναλωτών και του Συνηγόρου του Καταναλωτή που αφορούν τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών θα εξετάζονται σε κάθε περίπτωση. Είναι αδιανόητο για μας να μπορούν να προσφεύγουν οι ενώσεις καταναλωτών στη δικαιοσύνη για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών και να μην μπορούν να πετύχουν ή να τους υπονομεύεται η πρόσβαση στη διοικητική προστασία των καταναλωτών.

Σχολιάζοντας τώρα τις διατάξεις για τα επιμελητήρια, θα τονίσω ξανά πως οι προτεινόμενες προς ψήφιση διατάξεις μάς βρίσκουν αντίθετους, καθώς εισάγουν περιορισμούς στην ευρύτητα εκπροσώπησης στα όργανα διοίκησης των επιμελητηρίων, αλλά και των περιφερειακών επιμελητηριακών συμβουλίων, αναδεικνύοντας στην ουσία μία φοβική στάση του νομοθέτη απέναντι στη δυνατότητα σχηματισμού συλλογικών οργάνων, όπου θα προάγεται η συνεργασία μεταξύ μελών των Δ.Σ. που προέρχονται από διαφορετικούς συνδυασμούς.

Εντελώς αιφνίδια, λοιπόν, τροποποιείτε τη συγκεκριμένη διάταξη, δίνοντας στο Δ.Σ. τη δυνατότητα να παύει ή να αντικαθιστά οποτεδήποτε τα μέλη της διοικητικής επιτροπής με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των μελών του. Δηλαδή στόχευσε η ως άνω ρύθμιση στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα, την οποτεδήποτε με απόφαση του ήμισυ έως πλέον ενός των μελών του Δ.Σ. παύση ή αντικατάσταση μέλους της διοικητικής επιτροπής. Επομένως, δεν είναι απορίας άξιος ο λόγος για τον οποίο αναρωτιέται κανείς, ποιο είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα και ο σκοπός της συγκεκριμένης διάταξης;

Εν τάχει θα σταθώ και σε μία ακόμα προβληματική διάταξη, η οποία θα πρέπει να αλλάξει έστω και την ύστατη στιγμή. Αναφέρομαι στο άρθρο 81 που αφορά σε θέματα καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, λοιπόν, προβλέπεται ως μέσο ενσωμάτωσης στο εθνικό μας δίκαιο για τις οδηγίες της Ευρατόμ αναφορικά με την ασφαλή διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης αντί του προεδρικού διατάγματος.

Επί της ουσίας, δηλαδή, οι όποιες αποφάσεις σχετικά με τη διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων επαφίονται στις όποιες καλές ή κακές κατευθυνόμενες διαθέσεις ή προθέσεις των εκάστοτε Υπουργών. Επομένως, κρίνεται ορθότερο και πιο σώφρον τέτοιες διαδικασίες να μην ορίζονται με απλές υπουργικές αποφάσεις. Αντίθετα, το προεδρικό διάταγμα το οποίο γνωρίζετε ότι δεν αλλάζει κατά το δοκούν, διασφαλίζει περισσότερο την ασφάλεια των συγκεκριμένων διαδικασιών, της διαχείρισης δηλαδή ραδιενεργών και επικίνδυνων αποβλήτων.

Πέρα από τα παραπάνω τα οποία επισημάνθηκαν από πλευράς μου με σκοπό την ψήφιση ενός αρτιότερου και πιο ολοκληρωμένου νομοθετήματος, η σημερινή Ολομέλεια αποτελεί ίσως και μία πολύ σημαντική στιγμή για το δημοκρατικό πολίτευμα και θα λέγαμε πως ως προς τις αποφάσεις αυτού του είδους άργησε χαρακτηριστικά να έρθει.

Το ΠΑΣΟΚ, το Κίνημα Αλλαγής, βρέθηκε πάντοτε απέναντι στο φαινόμενο «Χρυσή Αυγή». Δεν μιλήσαμε εμείς για σοβαρή και μη σοβαρή, για ευπρόσδεκτες και μη ευπρόσδεκτες ψήφους και είμαστε το πρώτο κόμμα που χαρακτήρισε τη Χρυσή Αυγή ως εγκληματική οργάνωση. Για της ιστορίας το αληθές, θέλω να θυμίσω πως τον Οκτώβριο του 2020 η αείμνηστη Φώφη Γεννηματά κάλεσε εγκαίρως και επανειλημμένως την Κυβέρνηση να φέρει ρύθμιση, για να μην υπάρχουν πολιτικά δικαιώματα σε αυτές τις οργανώσεις και έφερε τροπολογία μπροστά στο Σώμα και τώρα όλοι κόπτονται ξαφνικά να σταματήσουν μια τέτοια αθλιότητα.

Συνεπώς βρισκόμαστε μπροστά σε μία ρύθμιση λίγες μέρες πριν τις εκλογές -βιαστικά, θα λέγαμε και με μεγάλα ερωτήματα, όπως γιατί κάτι τέτοιο δεν έγινε πιο πριν- με την οποία η Κυβέρνηση προχωρά να νομοθετήσει, ενώ μέχρι τώρα ο υποτιθέμενος αρχηγός ενός κόμματος ή μιας οργάνωσης δρα πολιτικά ανενόχλητος επί τρία χρόνια και κάνει προεκλογική εκστρατεία μέσα από τη φυλακή.

Εμείς, λοιπόν, θέλουμε να εξαντλήσουμε κάθε συνταγματική δυνατότητα, έτσι ώστε να μην γραφτούν ξανά μαύρες σελίδες στην ελληνική πολιτική ιστορία και να μην δοθεί ποτέ ξανά Βήμα σε όσους επιβουλεύονται τη δημοκρατία, αξιοποιώντας την ανοχή που η ίδια κάποιες φορές αποδεικνύει. Συνεχίζουμε, λοιπόν, με την ίδια υπεύθυνη, σοβαρή στάση καταθέτοντας από την πρώτη στιγμή παρατηρήσεις στη συγκεκριμένη τροπολογία και υπηρετώντας με συναίσθηση το δημοκρατικό πολίτευμα.

Θα υπάρξουν περαιτέρω και παρόμοιες τοποθετήσεις με τις συγκεκριμένες παρατηρήσεις των ομιλητών μας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας κ. Ιωάννης Δελής.

Μετά τους αγορητές, δηλαδή τον κ. Βιλιάρδο και τον κ. Λογιάδη, είχε ζητήσει να πάρει τον λόγο ο κ. Κατρίνης ως Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής.

Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τούτες τις μέρες, κυρίες και κύριοι, το μυαλό και η καρδιά μας είναι με τους δοκιμαζόμενους γείτονες λαούς της Τουρκίας και της Συρίας που δοκιμάζονται από τον φονικό σεισμό. Τούτες τις μέρες, όμως, φανερώνεται και κάτι άλλο, ότι η αλληλεγγύη είναι το όπλο των λαών.

Και έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο με το οποίο ενσωματώνεται κατ' αρχάς στο ελληνικό δίκαιο μια οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η 1828, με την οποία προβλέπεται η διαδικασία άσκησης δικαστικών αγωγών για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών. Ωστόσο στο νομοσχέδιο υπάρχουν και άλλες σημαντικές διατάξεις για τις λαϊκές οικογένειες. Ας τα πάρουμε, λοιπόν, με τη σειρά.

Με αυτές, λοιπόν, τις αντιπροσωπευτικές αγωγές εναντίον εμπόρων, οι οποίοι παραβιάζουν την ευρωενωσιακή ή εθνική νομοθεσία για τους καταναλωτές σε ένα ή και περισσότερα κράτη-μέλη, οργανισμοί, όπως παραδείγματος χάριν, οι ενώσεις καταναλωτών, θα μπορούν να ζητούν μέτρα διόρθωσης, αποκατάστασης, καθώς και αποζημιώσεις για τους καταναλωτές, οι οποίοι υπέστησαν ζημιά.

Προσέξτε, όμως: Το δικαίωμα αυτό στις αντιπροσωπευτικές αγωγές δεν το έχουν όλες οι κοινωνικές οργανώσεις. Δεν το έχουν καν όλες οι οργανώσεις των καταναλωτών, παρά μόνο όσες από αυτές είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο νομιμοποιούμενων φορέων για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών και το οποίο τηρείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης. Όπως χαρακτηριστικά γράφεται στο πέμπτο άρθρο του νομοσχεδίου, η εγγραφή των ενώσεων καταναλωτών στο εν λόγω μητρώο αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών στην Ελλάδα. Και όλο αυτό γίνεται, τάχα, στο όνομα της ανεξαρτησίας τους από άλλες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις.

Οι λεγόμενες, δηλαδή, αντιπροσωπευτικές ενώσεις καταναλωτών που νομιμοποιούνται στην άσκηση συλλογικών αντιπροσωπευτικών αγωγών δεν είναι όλες όσες έχουν συσταθεί με βάση τον Αστικό Κώδικα και αναγνωριστεί με δικαστική απόφαση, αλλά μονάχα όσες από αυτές αναγνωρίζονται και με απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης και εγγράφονται στο σχετικό του μητρώο. Άρα, δηλαδή, είναι μονάχα όσες εξασφαλίζουν την έγκριση του Υπουργείου, κάτι που σημαίνει βέβαια και την ουσιαστική τους εξάρτηση από το κράτος. Άρα, και η όποια -η δήθεν, λέμε εμείς- προστασία των καταναλωτών μέσω αυτών των αγωγών τελεί και αυτή υπό τον άμεσο έλεγχο και την έγκριση του κράτους.

Για να σταθούμε, όμως, λίγο σε αυτή την προστασία του καταναλωτή και να ρωτήσουμε: Μπορεί άραγε το καπιταλιστικό σύστημα, το σύστημα της οικονομίας της αγοράς που έχει ως Θεό του την ανταγωνιστικότητα και την κερδοφορία του κεφαλαίου να φέρνει όλο και περισσότερα κέρδη στους καπιταλιστές και, ταυτόχρονα, να προστατεύει και τον καταναλωτή, το εισόδημά του και την ποιότητα των προϊόντων; Η απάντηση, βεβαίως, δίνεται κάθε μέρα και μάλιστα πιο δυνατά τον τελευταίο καιρό της ακρίβειας και είναι ένα μεγαλοπρεπές «όχι».

Αυτό, όμως, δεν σημαίνει καθόλου ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι κυβερνήσεις της έχουν παραιτηθεί από την προσπάθεια να καλλιεργούν αυταπάτες στους εργαζόμενους και τους λαϊκούς καταναλωτές για την ενιαία αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για όλους εκείνους τους ενιαίους κανόνες που λειτουργούν δήθεν υπέρ των καταναλωτών.

Τι επιδιώκεται; Μα, τι άλλο από τη διαχείριση και την εκτόνωση τελικά της λαϊκής δυσαρέσκειας από όλα αυτά τα απαράδεκτα φαινόμενα της ακρίβειας και της φτώχειας που ζούμε και τα οποία αναπαράγει διαρκώς το σύστημά σας, καθώς είναι σύμφυτα με τον καπιταλισμό και χωρίς στην ουσία να υπάρχει καμμία, μα καμμία προστασία των λαϊκών νοικοκυριών. Άλλωστε, είναι σε όλους γνωστή η ανυπαρξία των ελεγκτικών κρατικών μηχανισμών που να επιλαμβάνονται των καταγγελιών των καταναλωτών, όπως είναι γνωστό και το δυσβάστακτο, το απαγορευτικό επί της ουσίας κόστος προσφυγής στη δικαιοσύνη για τους εργαζόμενους.

Αλήθεια, για ποια προστασία του καταναλωτή γίνεται λόγος, όταν όλοι σας εδώ ευθυγραμμίζεστε με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απελευθέρωση της ενέργειας και όλων των κλάδων, μόνο και μόνο για να δημιουργηθούν νέα κερδοφόρα επιχειρηματικά πεδία για το κεφάλαιο; Ποιον ωφελούν τελικά αυτές οι πολιτικές; Τους λαούς που βυθίζονται στη φτώχεια και το κρύο ή τα μονοπώλια που γιγαντώνονται και τους επιχειρηματικούς ομίλους που συγκεντρώνουν όλη σχεδόν την αγορά στα χέρια τους;

Εν τέλει, τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και εσείς, όπως βεβαίως και τα υπόλοιπα αστικά κόμματα που την υποστηρίζουν, αποσιωπάτε συνειδητά ότι αυτή η ελεύθερη, η απελευθερωμένη αγορά είναι ταυτισμένη με το κυνήγι του κέρδους και των ανατιμήσεων, γιατί το κέρδος και οι ανατιμήσεις είναι δίδυμα αδέρφια που πυροδοτούν την ακρίβεια.

Όλοι εσείς που έχετε κορώνα στο κεφάλι σας την Ευρωπαϊκή Ένωση και το καπιταλιστικό κέρδος οφείλετε να δώσετε μια εξήγηση στο λαό. Εσείς δεν ήσασταν που μας λέγατε ότι με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και με εκείνη την περιβόητη απεξάρτηση από το ρωσικό φυσικό αέριο θα έβλεπε όφελος ο λαός; Η απεξάρτηση από το ρωσικό φυσικό αέριο έχει σχεδόν συντελεστεί. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δε εδώ και καιρό κατέχουν το μεγαλύτερο ποσοστό στο ενεργειακό μίγμα της χώρας μας. Αλήθεια, πού είναι αυτό το όφελος που λέγατε; Στους πράσινους καπιταλιστές της ενέργειας και τους εφοπλιστές, ναι. Ο λαός, όμως, όχι μόνο δεν είδε κάποιο όφελος, αλλά είδε την ενεργειακή του φτώχεια να μεγαλώνει και τους λογαριασμούς του να πηγαίνουν στα ύψη.

Εσείς όλοι πάλι, η Κυβέρνηση αλλά και τα υπόλοιπα αστικά κόμματα, δεν λέγατε ότι ο ανταγωνισμός θα ρίξει τις τιμές στα προϊόντα και θα τα κάνει πιο ελκυστικά και πιο φθηνά; Βλέπετε εσείς αυτόν τον ανταγωνισμό στην ενέργεια και στα υπόλοιπα προϊόντα να επιβεβαιώνει αυτό που λέγατε στον λαό; Μια ματιά να ρίξει κανείς και στη χώρα μας, αλλά και παντού, στις απελευθερωμένες αγορές με το επιχείρημα ότι ο ανταγωνισμός θα λειτουργούσε τάχα προς όφελος των καταναλωτών, αρκεί για να διαπιστώσει το προφανές, δηλαδή ότι η ακρίβεια θερίζει και ότι οι τιμές των προϊόντων και των υπηρεσιών εκτινάχθηκαν στα ύψη.

Γιατί συμβαίνει αυτό; Μα, διότι ο ανταγωνισμός στην πραγματικότητα είναι η κινητήρια δύναμη της καπιταλιστικής οικονομίας και της ανάπτυξης, είτε αυτός ο ανταγωνισμός είναι υγιής, όπως τον θέλει και τον πλασάρει ο ΣΥΡΙΖΑ, είτε είναι αθέμιτος. Συνήθως βέβαια είναι και τα δύο, γιατί αυτός ο ανταγωνισμός έχει σαν στόχο στην πραγματικότητα την εξασφάλιση του μέγιστου δυνατού κέρδους για τις μεγάλες επιχειρήσεις και αυτό βέβαια δεν έχει την παραμικρή σχέση με την προστασία των συμφερόντων των λαϊκών καταναλωτών, οι οποίοι έχουν βεβαίως και το πρόβλημα.

Αν κατά καιρούς αναγκάζεστε από τα πράγματα, όπως τώρα, σε περιόδους έξαρσης της ακρίβειας και κάτω από την πίεση της αγανάκτησης των λαϊκών στρωμάτων, να παραδεχτείτε ότι υπάρχει ακρίβεια, επιχειρείτε απλώς να θολώσετε τα νερά με κάτι δήθεν μέτρα ελέγχου της αγοράς, με κάτι pass της κοροϊδίας και κάτι καλάθια του νοικοκυριού που ευλογούν τη φτώχεια και τίποτα παραπάνω, αφού στην πραγματικότητα όλα αυτά καμμία σχέση δεν έχουν με οποιαδήποτε αντιμετώπιση του προβλήματος, καθώς δεν αγγίζουν ούτε τρίχα από τα τρελά κέρδη των μεγάλων επιχειρήσεων.

Η ακρίβεια, όμως, ούτε φυσικό φαινόμενο είναι ούτε ουρανοκατέβατη είναι ούτε προέκυψε με την πανδημία ή τον πόλεμο

στην Ουκρανία ούτε γενικώς προκύπτει από κάποιους λάθος χειρισμούς. Η ακρίβεια είναι συστατικό φαινόμενο της ίδιας της καπιταλιστικής ανάπτυξης, είναι το αθροιστικό αποτέλεσμα στη χώρα μας από το χτύπημα στους μισθούς που έφεραν οι νόμοι της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ, Βρούτση, Αχτσιόγλου, ο νόμος Χατζηδάκη, με τον βασικό μισθό να είναι ακόμη στα επίπεδα που ήταν το 2008, πριν από δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια, από τις ανατιμήσεις στα καύσιμα και τα είδη πλατιάς λαϊκής κατανάλωσης, από τη φοροληστεία του ΕΝΦΙΑ και του ΦΠΑ που τον πήγατε Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ στα ύψη, από την ανεργία, από τον πληθωρισμό που «τρέχει» με πάνω από 10% στα βασικά είδη διατροφής, από την εμπορευματοποίηση της υγείας, της πρόνοιας, της παιδείας που αναγκάζουν τη λαϊκή οικογένεια να ξεπαραδιάζεται. Αυτά όλα είναι τα αποτελέσματα της δικής σας πολιτικής και αυτά είναι που δημιουργούν ένα εφιαλτικό σκηνικό επιβίωσης στις λαϊκές οικογένειες.

Την ίδια στιγμή η Κυβέρνηση, αλλά και ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ, απορρίπτετε τις προτάσεις νόμου του ΚΚΕ που είναι πραγματικές «ανάσες» για το λαό, όπως το να καταργηθεί τώρα η ρήτρα αναπροσαρμογής, να καταργηθεί τώρα το Χρηματιστήριο Ενέργειας που αποτελεί το βασίλειο της κερδοσκοπίας και της ακρίβειας, να καταργηθούν τα πράσινα χαράτσια, να καταργηθούν όλοι οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης, όπως και ο ΦΠΑ στα βασικά είδη πλατιάς λαϊκής κατανάλωσης. Γιατί; Διότι τελικά οι μεγάλοι επιχειρηματικοί μονοπωλιακοί όμιλοι δεν σκιάζονται από κάτι τέτοιες οδηγίες σαν αυτή που ψηφίζετε σήμερα.

Εδώ σας παραπέμπουμε στην ανακοίνωση του ΣΕΒ για το πόσο φιλικά και θετικά στέκεται απέναντι στο νομοσχέδιο.

Δεν σκιάζονται, λοιπόν, από κάτι τέτοιες οδηγίες, ούτε σκιάζονται από τις ποινές ή τα πρόστιμα που τους επιβάλλονται, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις τα κέρδη που αποκομίζουν οι μονοπωλιακοί όμιλοι από την παραβίαση των κανόνων είναι πολλαπλάσια από αυτά που πληρώνουν ως πρόστιμα, αφού και η νομοθεσία και συνολικά το σύστημα λειτουργούν προς όφελός τους με χίλιους δυο τρόπους. Ούτε βέβαια οι εργαζόμενοι -λέμε εμείς- έχουν να περιμένουν τίποτα από ευρωπαϊκές οδηγίες, ιδίως με τη στρατηγική της απελευθέρωσης των ιδιωτικοποιήσεων και της ανάπτυξης των λίγων σε βάρος της πλειοψηφίας.

Στο νομοσχέδιο υπάρχουν και δύο άρθρα, το 18 και το 19, τα οποία επιχειρούν διά της πλαγίας, διά των δημάρχων, την πλήρη ουσιαστικά κατάργηση της κυριακάτικης αργίας. Τα δύο αυτά άρθρα, τα οποία και καταψηφίζουμε φυσικά, έρχονται να χειροτερέψουν ακόμα περισσότερο τη νομοθεσία σχετικά με το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές. Αποτελούν ένα ακόμα σοβαρό πλήγμα στην κυριακάτικη αργία και αποτελεί πολύ μεγάλο θράσος, θράσος χιλίων «Ταρτούφων», το να έρχεται εδώ ο ΣΥΡΙΖΑ και να παριστάνει τον προστάτη της κυριακάτικης αργίας. Ποιος; Ο ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος κατακρεούργησε δεκαέξι ολόκληρες Κυριακές, την αργία αυτών των Κυριακών.

Είναι ξεκάθαρο ότι στόχος και αυτής της Κυβέρνησης, όπως και της προηγούμενης, είναι η εξυπηρέτηση του μεγαλύτερου εμπορικού κεφαλαίου, χτυπώντας ακόμα πιο άγρια τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων στο εμπόριο, αλλά και πλήττοντας τα μικρά εμπορικά καταστήματα που δεν βλέπουν τίποτα σχεδόν στον τζίρο τους, ενώ χειροτερεύουν οι όροι δουλειάς των αυτοαπασχολουμένων που αναγκάζονται να φτάνουν στα όρια της φυσικής τους εξόντωσης, προκειμένου να ανταγωνιστούν τις μεγάλες αλυσίδες και τα πολυκαταστήματα, πέρα από το ότι δεν υπάρχει το παραμικρό όφελος για τους καταναλωτές, στο όνομα των οποίων υποτίθεται ότι καταργείται η αργία της Κυριακής, καθώς όπως χαρακτηριστικά ειπώθηκε από τους φορείς, χρόνος υπάρχει, αλλά χρήμα δεν υπάρχει για την πλειοψηφία των καταναλωτών.

Άρα από την ουσιαστικά πλήρη κατάργηση της κυριακάτικης αργίας ωφελημένοι βγαίνουν ποιοι; Βγαίνουν και πάλι οι μεγάλες εμπορικές αλυσίδες των κεντρικών εμπορικών δρόμων και όχι οι μικροί καταστηματάρχες στις γειτονιές.

Να γιατί ζητάμε τη νομοθετική κατοχύρωση της κυριακάτικης αργίας ως το ελάχιστο εκείνο μέτρο προστασίας από την εργασιακή εξουθένωση, αλλά και κοινωνικοποίησης και οικογενειακής ισορροπίας των εργαζομένων στο εμπόριο.

Όσο για την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς που υπάρχει στο νομοσχέδιο, μακάρι να αρκούσε η σύσταση μιας επιτροπής για να λυθούν τα προβλήματα της ανισοτιμίας της γυναίκας. Αφήστε που ο συγκεκριμένος χώρος μαστίζεται από ελαστικές μορφές εργασίας, που είναι και το φυτώριο για τη διεύρυνση αυτής της ανισοτιμίας και χαρακτηρίζεται -όπως και άλλοι βέβαια- από τη μεγάλη έλλειψη ουσιαστικών μέτρων για την προστασία της μητρότητας.

Θα αναφερθώ τώρα σε κάποιες από τις πιο σημαντικές διατάξεις του νομοσχεδίου. Για τα escape rooms, παρ' ότι συνήθως πρόκειται για μικρές επιχειρήσεις, δεν συμφωνούμε καθόλου με τη λογική της απλούστευσης των διαδικασιών για την άδεια έναρξης λειτουργίας, γιατί πρέπει να προλαμβάνονται, κατά την άποψή μας, ζητήματα ασφάλειας και δημόσιας υγείας είτε για τις εγκαταστάσεις είτε για την επάρκεια και φυσικά και για την ασφάλεια του προσωπικού.

Έχουμε τώρα και τις διατάξεις για το ηλεκτρονικό phishing, από το οποίο τελικά επιβαρύνονται μονάχα οι τραπεζικοί καταθέτες, συνήθως οι μικροί, αφού οι διατάξεις και αυτού του νομοσχεδίου είναι κομμένες και ραμμένες στα μέτρα των τραπεζών και των μετόχων τους. Αυτές οι διατάξεις ουσιαστικά καθιστούν άμοιρες ευθυνών τις τράπεζες, για να μην ζημιωθούν, όπως μας είπε ο κύριος Υπουργός προχθές στην επιτροπή. Οι μπαναμάδες των κυβερνήσεων στις τράπεζες τελειωμό δεν έχουν. Τι ανακεφαλαιοποιήσεις, τι αναβαλλόμενοι φόροι! Στο phishing θα κολλάγατε;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα κλείσω με την πόντιση των μπουκαλιών κρασιού στη θάλασσα και θα χρειαστώ ένα λεπτό μονάχα, κύριε Πρόεδρε.

Η διάταξη εισάγεται προκειμένου να νομιμοποιηθεί μια μέθοδος μάρκετινγκ που μέχρι σήμερα εξελίσσεται διεθνώς και στην Ελλάδα με μια ανεξέλεγκτη πόντιση συσκευασιών κρασιού στη θάλασσα. Δεν υπάρχουν, όμως, επιστημονικά δεδομένα ότι η μέθοδος αυτή συνεισφέρει στη βελτίωση του οίνου χημικά και οργανοληπτικά, ενώ από τη στιγμή που το κρασί είναι εμφιαλωμένο, δεν υφίσταται παλαίωση. Γι' αυτό η συγκεκριμένη μέθοδος είναι στα όρια της απάτης. Φυσικά, το κρασί θα πωλείται πανάκριβα και τη μέθοδο θα την αξιοποιήσουν οι ισχυρότερες επιχειρήσεις, μεγαλοοινοποιοί και μεγαλοξενοδόχοι που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό και έτσι μαζί με τον αιγιαλό και τις παραλίες θα καταλάβουν και ένα μέρος του βυθού.

Υπάρχει, όμως, εδώ και μια ακόμη πλευρά στο θέμα. Πριν από το κρασί, όπως ξέρετε, πρέπει να υπάρχουν σταφύλια. Την ώρα, όμως, που εσείς φέρνετε αυτή τη διάταξη τα σταφύλια είτε μένουν στα αζήτητα και πάνω στα κλήματα σαπίζουν ή οι μεγαλέμποροι τα παίρνουν σχεδόν τζάμπα από τους παραγωγούς. Αυτά λέγανε προχθές οι σταφυλοπαραγωγοί του Δήμου Παγγαίου στην Καβάλα στην αντιπροσωπεία του ΚΚΕ που τους συνάντησε στο Ποδοχώρι. Μας είπαν χαρακτηριστικά ότι με το κόστος παραγωγής των σταφυλιών να φτάνει στα 60 λεπτά -60 λεπτά το κόστος παραγωγής επαναλαμβάνω- οι έμποροι τους πληρώνουν 8 λεπτά. Αφήστε τις καταστροφές που είχαν από φυσικές καταστροφές. Ακούστε τους, λοιπόν, και αποζημιώστε τους τώρα, επιτέλους, για να μπορέσουν να συνεχίσουν να παράγουν και φροντίστε και κόστος παραγωγής μειωμένο να έχουν, αλλά και εγγυημένες τιμές στα προϊόντα τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ολοκληρώστε, κύριε Δελή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Κλείνω με την τροπολογία της Κυβέρνησης για τους όρους συμμετοχής των κομμάτων στις εκλογές, με την οποία εισάγονται επικίνδυνες γενικεύσεις και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή κομμάτων στις εκλογές, όπως και για την τροπολογία του ΣΥΡΙΖΑ που επικαλείται τον απαράδεκτο τρομονόμο που ποινικοποιεί τη ριζοσπαστική ιδεολογία. Την κομμουνιστική ιδεολογία ποινικοποιεί ο τρομονόμος, αλλά για αυτή την τροπολογία θα τοποθετηθούν στη συνέχεια οι Βουλευτές του ΚΚΕ.

Καταψηφίζουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται ο ειδικός αγορητής από την Ελληνική Λύση, ο συνάδελφος κ. Βασίλειος Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κατ' αρχάς θέλουμε να εκφράσουμε με τη σειρά μας την αλληλεγγύη μας στους πολίτες της Συρίας και της Τουρκίας.

Το σημερινό νομοσχέδιο καλύπτει πολλά ενδιαφέροντα θέματα. Το βασικότερο είναι η δρομολόγηση του θεσμού των αντιπροσωπευτικών αγωγών για καταναλωτικά προϊόντα στο πρώτο μέρος του με την εφαρμογή της οδηγίας 1828/2020. Βέβαια, υπάρχει ήδη ο θεσμός των συλλογικών αγωγών. Οπότε μας δημιουργήθηκε η απορία σχετικά με το πώς θα συνδυαστούν.

Σε κάθε περίπτωση, όπως αναφέραμε στις επιτροπές, πρόκειται για ένα πολύ ενδιαφέρον θέμα, γενικά και ειδικότερα για εμάς, επειδή μία από τις μεγαλύτερες τέτοιες περιπτώσεις διεθνώς είναι η απάτη του «Dieselgate», δηλαδή η απάτη της «VOLKSWAGEN» και της γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας γενικότερα, όπως της «AUDI» και πρόσφατα της «MERCEDES».

Εν προκειμένω, έχουμε καταθέσει πολλές φορές ερωτήσεις σχετικά με το γιατί δεν συμμετείχε η Ελλάδα στις διεκδικήσεις αποζημιώσεων, λαμβάνοντας, δυστυχώς, απαντήσεις, που τεκμηρίωναν την αδιαφορία του Υπουργείου. Εκτός, όμως, από τις αποζημιώσεις, το θέμα έχει και ηθική υπόσταση με την έννοια πως είναι απαράδεκτο να επιτρέπουμε στους Γερμανούς να μας χαρακτηρίζουν διεφθαρμένους, όταν οι ίδιοι συμμετέχουν σε τέτοιες απάτες. Βέβαια, όταν ο ίδιος ο Υπουργός Ανάπτυξης δηλώνει πως οι Έλληνες δεν είναι έτοιμοι, όπως οι Γερμανοί, δεν μπορεί να περιμένει κανείς τίποτα καλύτερο.

Θυμίζουμε πως σε επίπεδο καταναλωτών, εκτός των διεκδικήσεων στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ευρώπη, ελληνικό δικαστήριο επιδίκασε, ήδη, 5.200 ευρώ σε ιδιοκτήτη. Οπότε με περίπου είκοσι χιλιάδες τετρακόσιες σαράντα πέντε αυτοκίνητα μπορούν να διεκδικηθούν περί τα 106 εκατομμύρια ευρώ, 106 εκατομμύρια, που δεν διεκδικούμε καθόλου.

Η αντιπροσωπευτική αγωγή, πάντως, για το «Dieselgate» είναι πολύ θετική, επειδή ο κάθε ιδιοκτήτης δεν θα πρέπει να πάει στο δικαστήριο, ειδικά αν δεν έχει τις οικονομικές δυνατότητες και τον χρόνο. Όμως, θα εισπράξει χρήματα αυτόματα, ενώ φυσικά παραμένει η διεκδίκηση από το κράτος για απάτη. Θα το κάνει η ελληνική Κυβέρνηση; Πιθανολογούμε πως όχι, επειδή είναι φοβική απέναντι στη Γερμανία. Ελπίζουμε, βέβαια, να δραστηριοποιηθούν για το θέμα οι καταναλωτικές οργανώσεις, αποδεικνύοντας έτσι πως έχουν πράγματι λόγο ύπαρξης.

Περαιτέρω οι αντιπροσωπευτικές αγωγές είναι ένας χρήσιμος θεσμός. Υπάρχουν ήδη από πολλά χρόνια τώρα στις Ηνωμένες Πολιτείες με μεγάλο κύκλο εργασιών, ενώ είναι ανερχόμενες στην Ευρώπη. Ρωτήσαμε, γιατί δρομολογούνται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και όχι από το Δικαιοσύνης, αφού υπάρχουν πολλές νομικές παράμετροι, όπως η διαδικασία της άσκησης. Δυστυχώς, δεν πήραμε καμμία απάντηση, όπως σε πολλά άλλα ερωτήματά μας, που δεν υπάρχει λόγος να επαναλάβουμε. Αποτελεί, πάντως, πρόβλημα η χρηματοδότησή τους, που η μοναδική λύση θα ήταν η κρατική. Δυστυχώς, όμως, δεν διευκρινίστηκε, εάν θα υπάρξει και κάτω από ποιες συνθήκες.

Συνεχίζοντας, το νομοσχέδιο καλύπτει στο δεύτερο μέρος του γενικότερα θέματα του εμπορίου και το ωράριο των καταστημάτων και, επίσης, την προστασία των ανηλίκων από προϊόντα που μπορεί να οδηγήσουν σε εθισμό. Παρεμπιπτόντως, το να βλέπουμε τον Υπουργό να μεταλλάσσεται σε υπέρμαχο της παρεξηγημένης, όπως είπε, κάνναβης, όταν στο σημερινό νομοσχέδιο υπάρχει άρθρο προστασίας των νέων από τον εθισμό, μας προκαλεί αλγεινή εντύπωση, πόσω μάλλον όταν όλοι γνωρίζουμε ότι ξεκίνησε σε άλλες χώρες ως φαρμακευτική, ενώ κατέληξε στο ακριβώς αντίθετο. Εμείς, βέβαια, είμαστε κάθετα αντίθετοι στο θέμα της κάνναβης, η οποία πωλείται ήδη σε καταστήματα λιανικής, ενώ βλέπει κανείς να τοποθετούνται χάπια με κάνναβη μπροστά στα φαρμακεία εκεί που τα βλέπουν ακόμη και τα παιδιά. Δεν είναι ντροπή;

Επιπλέον, περιλαμβάνονται άρθρα που αναφέρονται στην προστασία των καταναλωτών από χρηματοοικονομικές συναλλαγές και απάτες, καθώς επίσης από παραπλανητικές διαφημίσεις μέσω του διαδικτύου. Σε σχέση, πάντως, με τις τράπεζες και με τις χρηματοοικονομικές απάτες είναι αστείο, όταν κάνουν ό,τι θέλουν με τα funds και με τις προμήθειες, οδηγώντας σε πλειστηριασμούς τα σπίτια των Ελλήνων.

Ειδικά όσον αφορά στα κόκκινα δάνεια, με την πρότασή μας, που αφορά στο επιτυχημένο αμερικανικό μοντέλο του 1933, ασφαλώς δεν θα διενεργούνταν τόσοι πλειστηριασμοί, αφού με πολύ απλά λόγια αντί να πουλούν οι τράπεζες τα κόκκινα δάνειά τους υποθετικά στο 20% της αξίας τους στα funds, θα τα πουλούσαν σε έναν οργανισμό του δημοσίου. Είναι πάρα πολύ απλό. Ο οργανισμός αυτός στη συνέχεια θα έδινε τη δυνατότητα μακροπρόθεσμης εξόφλησης στους οφειλέτες με χαμηλά επιτόκια, ενώ με δεδομένο το ότι αναφερθήκαμε μόνο στα ενυπόθηκα δάνεια των μνημονίων, τα οποία ήταν κάτω των 30 δισεκατομμυρίων, ο οργανισμός του δημοσίου θα χρειαζόταν, προφανώς, πολύ λίγα κεφάλαια, σε κάθε περίπτωση πολύ λιγότερα από τα 18,7 δισεκατομμύρια των κρατικών εγγυήσεων του «ΗΡΑΚΛΗΣ» στις τράπεζες, όπου η EUROSTAT μας απειλεί να τα προσθέσει στο χρέος ή τα επιπλέον 17 δισεκατομμύρια του αναβαλλόμενου φόρου, για να μην αναφερθούμε στις ανακεφαλαιοποιήσεις των 45 δισεκατομμυρίων περίπου, που προστέθηκαν στο δημόσιο χρέος κ.λπ..

Εδώ ο Υπουργός είπε πως δεν είναι υπέρ των κρατικών εταιρειών. Η αναπτυξιακή τράπεζα, όμως, που λειτούργησε ο ίδιος, δεν είναι κρατική; Δεν θα μπορούσε αυτή να τα αναλάβει; Προφανώς. Μια άλλη λύση θα ήταν το κυπριακό μοντέλο, καθώς επίσης το ισπανικό, η δυνατότητα που δόθηκε, δηλαδή, στους οφειλέτες να αγοράσουν τα δάνεια όσο τα funds συν κάποιο λογικό κέρδος συν τα έξοδά τους.

Συμπερασματικά, λοιπόν, υπήρχαν και υπάρχουν λύσεις για να μη χαθούν τα εφτακόσιες εξήντα χιλιάδες περίπου σπίτια των Ελλήνων, για τις οποίες, όμως, αδιαφόρησαν όλες οι κυβερνήσεις, αφού το μόνο που τις ενδιαφέρει, εάν αποκλείσουμε, βέβαια, την ανεπάρκεια ή την ανικανότητα, είναι η νομή της εξουσίας.

Όσον αφορά στο ότι η Κυβέρνηση του κυρίου Υπουργού μείωσε τα κόκκινα δάνεια, ασφαλώς δεν ισχύει, αφού τα 86,8 δισεκατομμύρια, απλά, μεταφέρθηκαν στα funds, που κυριολεκτικά σήμερα θησαυρίζουν, ενώ τα 14,5 δισεκατομμύρια παρέμειναν στις τράπεζες, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά για να είναι τεκμηριωμένα όλα αυτά που λέμε.

Το τρίτο μέρος του νομοσχεδίου αφορά στο πλαίσιο της υποθαλάσσιας παλαίωσης οίνων, όπου δεν μας διευκρινίστηκε πλήρως το πλαίσιο, η λογική που δημιουργείται και το όφελος. Το κρασί, πάντως, μπορεί να βοηθήσει και να βοηθηθεί από τον εναλλακτικό τουρισμό, τον οινικό και γαστριμαργικό, όπως συμβαίνει στην Πορτογαλία με πολύ μεγάλη επιτυχία και στην Ισπανία.

Συνεχίζοντας με το τέταρτο μέρος που αφορά στα δωμάτια απόδρασης –μας αρέσουν καλύτερα οι ελληνικοί όροι και όχι τα escape rooms-, αυτό έχει σχέση με τον τουρισμό, ενώ το προϊόν αυτό αναπτύχθηκε κυρίως στην Ασία. Διατυπώσαμε εδώ τις επιφυλάξεις μας, λόγω των παραμέτρων ασφαλείας για το κοινό, σημειώνοντας πως με τον όρο «δωμάτια απόδρασης» αναφερόμαστε σε θεματικά δωμάτια, στα οποία κλειδώνεται μία παρέα δύο έως έξι ατόμων που καλούνται να λύσουν γρίφους που σχετίζονται με το θέμα του δωματίου. Αστεία πράγματα.

Στο πέμπτο μέρος, τώρα, υπάρχουν κάποια διαδικαστικά για την έρευνα, αλλά όχι ουσιαστικά, οπότε δεν δικαιολογείται ο τίτλος «θέματα ενίσχυσης της έρευνας». Περιλαμβάνονται κυρίως θέματα, όπως η σύσταση μιας επιτροπής ισότητας των φύλων και καταπολέμησης των διακρίσεων σε κάθε φορέα έρευνας και τεχνολογίας. Μάλιστα. Λύσαμε τα προβλήματα της έρευνας, στην οποία δεν κάνουμε απολύτως τίποτα, που δεν υπάρχει δηλαδή, και τώρα θα ασχοληθούμε με θέματα δικαιωματισμού. Σε κάθε περίπτωση, το θέμα είναι από ποιον θα οριστούν αυτές οι επιτροπές και με τι κριτήρια θα λειτουργούν, καθώς επίσης με τι κόστος, αφού δεν ορίζεται καθόλου εδώ.

Είναι ενδιαφέρον, βέβαια, το ότι δημιουργείται ένα Ινστιτούτο Ρομποτικής, χωρίς, όμως, να υπάρχει κάποια εκτίμηση του κό-

στους από το Γενικό Λογιστήριο, σημειώνοντας πως η Ελλάδα υπολείπεται σημαντικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά στα ποσά που δίνονται για την έρευνα. Εν προκειμένω, ναι μεν δεν μπορούμε παρά να θεωρήσουμε ευπρόσδεκτη τη δημιουργία Ινστιτούτου Ρομποτικής, αλλά, δυστυχώς, δεν υπάρχει ενημέρωση για τα ουσιαστικά οργανωτικά και λειτουργικά ζητήματά του, τα οποία θεωρούμε ότι είναι τα σπουδαιότερα.

Θυμίζουμε, πάντως, εδώ πως δεν έχει γίνει ακόμη τίποτα με την έρευνα για τη βιομηχανία της «PWC», η οποία περιλαμβάνει σαράντα τρεις παρεμβάσεις κόστους 2,1 δισεκατομμυρίων, ενώ το μόνο που συμβαίνει είναι οι επιδοτήσεις του καρτέλ της ενέργειας. Η αμυντική βιομηχανία, πάντως, μεταξύ άλλων, πρέπει να τοποθετηθεί στο επίκεντρο της οικονομικής πολιτικής της χώρας μας μαζί με τον πρωτογενή τομέα φυσικά και τη μεταποίηση. Διαφορετικά, δεν θα καταφέρει ποτέ η Ελλάδα της μονοκαλλιέργειας του τουρισμού να έχει βιώσιμη ανάπτυξη ούτε ποιοτικές υψηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, χωρίς τις οποίες δεν πρόκειται ποτέ να επιστρέψουν οι εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες που μετανάστευσαν στο εξωτερικό για να επιβιώσουν και για τους οποίους δεν φαίνεται να ενδιαφέρεται κανείς.

Με δεδομένη πάντως τη μη στήριξη της βιομηχανίας, όσον αφορά στο κόστος ενέργειας, όπως άλλωστε όλων των μη οικιακών τιμολογίων, δηλαδή των εμπορικών, των αγροτικών, των επαγγελματικών, της μεταποίησης κ.λπ. ήταν εύλογη η γνωστή επιστολή της βιομηχανίας προς τον Πρωθυπουργό, ενώ τεκμηριώνει πως η Κυβέρνηση ενδιαφέρεται μόνο για τις ψήφους των πολλών. Ακόμη χειρότερα, η Κυβέρνηση αύξησε κατά 9,6% τις εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών που υποφέρουν ήδη από τον πληθωρισμό, θέλοντας προφανώς να αποτελειώσει τη μεσαία τάξη, αφού στην ουσία αυτή επιβαρύνει για τη μηδαμινή αύξηση των συντάξεων.

Κλείνοντας με τις λοιπές διατάξεις, έρχομαι πρώτα σε αυτές για τα επιμελητήρια, με τη σύνδεση των περιφερειακών επιμελητηριακών συμβουλίων, την εκλογική διαδικασία των επιμελητηρίων και τα τέλη τους. Εδώ η διαφοροποίηση είναι ότι με το άρθρο 73 καταργούνται οι εκλογές με την απλή αναλογική στα επιμελητήρια έναντι ενός άλλου συστήματος πριμοδότησης. Προφανώς, το κομματικό καθεστώς θέλει να ελέγχει τη λήψη αποφάσεων και να αποκλείει τις ανεξάρτητες κινήσεις. Οπότε ρωτήσαμε, ειρωνικά φυσικά, μήπως θα πρέπει να διορίζει ο Υπουργός τα επιμελητήρια, όπως γίνεται σε αυταρχικά καθεστώτα, αφού μπορεί να καθορίζει και τον τρόπο διεξαγωγής των ηλεκτρονικών εκλογών.

Υπάρχουν, επίσης, διατάξεις για το ΓΕΜΗ με διάφορα γραφειοκρατικά θέματα εταιρειών, όπως η εγγραφή τους, το πολύ σωστό δικαίωμα αποχώρησης εταίρων από εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κ.λπ..

Τέλος, υπάρχουν διάφορες τροπολογίες, στις οποίες έχουμε αναφερθεί αναλυτικά στην επιτροπή, εκφράζοντας τις όποιες αντιρρήσεις και τις προτάσεις μας.

Κλείνοντας, με τη χθεσινή συζήτηση στην επιτροπή έχουμε πει, πολλές φορές, πως ο Υπουργός Ανάπτυξης μας είναι συμπαθής και εκτιμάμε πραγματικά την εργατικότητά του, όχι όμως τις διαστρεβλώσεις και τις προσπάθειές του να παρουσιάζει το μαύρο ως άσπρο. Εν προκειμένω, δεν μπορεί να μας –εντός εισαγωγικών- «κατηγορεί» ως κομμουνιστές, επειδή μπερδεύει τις ιδιωτικοποιήσεις, όπου ασφαλώς δεν είμαστε εναντίον –με εξαίρεση τις κοινωφελείς και τις στρατηγικές επιχειρήσεις-, με το ξεπούλημα, ισχυριζόμενος πως είναι το ίδιο. Ξεπούλημα είναι, προφανώς, να πουλάς κάτι που αξίζει 10 ευρώ στα 2 ευρώ, ενώ ιδιωτικοποίηση, προφανώς, στα 10. Είναι τεράστια η διαφορά μεταξύ τους.

Για παράδειγμα, δεν είμαστε εναντίον της ιδιωτικοποίησης του ΟΣΕ, αλλά εναντίον του ξεπουλήματός του μόλις για 45 εκατομμύρια από τον ΣΥΡΙΖΑ, με προικοδότηση 750 εκατομμυρίων από τη Νέα Δημοκρατία. Ο ένας κάνει το ένα και ο άλλος το χειροτερεύει.

Περαιτέρω, δεν είναι δυνατόν να ισχυρίζεται πως ενδιαφέρει μια χώρα μόνο το χρέος ως προς το ΑΕΠ και όχι το ίδιο το χρέος, υποβαθμίζοντας την ξαφνική άνοδο του δημοσίου χρέους μας στα 400 δισεκατομμύρια στα τέλη του 2022 παρά το ξεπούλημα, καθώς επίσης το ότι δεν είχε καν προβλεφθεί στον προϋπολογισμό, που κατατέθηκε στο τέλος του ίδιου έτους. Ως εκ τούτου, είναι ήδη ο προϋπολογισμός για τα σκουπίδια, όπως άλλωστε είχαμε προβλέψει από την ημέρα που κατατέθηκε και τον συζητήσαμε.

Ποια επιχείρηση, λοιπόν, ενδιαφέρεται μόνο για τα χρέη ως προς τον τζίρο της, πόσω μάλλον, όταν ο τζίρος αυτός επετεύχθη με τεράστιες ζημιές, όπως τα 50 δισεκατομμύρια που σπατάλησε μέσα σε τρία μόλις χρόνια η Κυβέρνηση, χρήματα που δεν είχε αλλά δανείστηκε; Προφανώς είναι σημαντικό, λοιπόν, το απόλυτο μέγεθος του χρέους, πάρα πολύ σημαντικό.

Επιπλέον, δεν μπορεί να λέει ο Υπουργός πως η οικονομία μας πηγαίνει καλά με εμπορικό έλλειμμα ενδεκάμηνου στα 35 δισεκατομμύρια ή με έλλειμμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών στα 17 δισεκατομμύρια, πόσω μάλλον με το ιδιωτικό μας χρέος να έχει υπερβεί τα 410 δισεκατομμύρια, το δημόσιο και το ιδιωτικό –μαζί και τα δύο- τα 810 δισεκατομμύρια, ενώ το εξωτερικό μας χρέος τα 560 δισεκατομμύρια. Τεράστια νούμερα.

Όσον αφορά στις επενδύσεις, ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αυξήθηκε σε σταθερές τιμές στα μόλις 27 δισεκατομμύρια το 2021 από 5,5 δισεκατομμύρια το 2020, ενώ το 2007 ήταν στα 61,8 δισεκατομμύρια, υπερδιπλάσιος –όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά- δυστυχώς, παρά το επενδυτικό κενό άνω των 150 δισεκατομμυρίων, ενώ σημαίνει, επιπλέον, πως δεν καλύπτονται καν οι αποσβέσεις. Ακόμη δε και οι άμεσες ξένες επενδύσεις, που δεν αφορούν στην εξαγορά υφιστάμενων εταιρειών αλλά εντελώς νέες, μειώθηκαν το 2021 κατά 14,2 δισεκατομμύρια, σε σύγκριση με το 2020, στα 2,767 δισεκατομμύρια δολάρια από 3,32 το 2020, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά. Μειώθηκαν.

Σε κάθε περίπτωση, είναι κάτι άλλο η μεγέθυνση του ΑΕΠ, λόγω πληθωρισμού και άλλο ο ρυθμός ανάπτυξης, ο οποίος μετά την ύφεση του 2020 στο 9%, την ανάκαμψη το 2021 στο 8,4% και την ανάπτυξη του 2022 στο 5,6%, η σωρευτική πραγματική ανάπτυξη σε σταθερές τιμές μέσα σε τρία χρόνια ήταν μόλις 5% σε σχέση με το 2019, δηλαδή περί το 1,67% ετήσια, οπότε χαμηλότερη του 2019 που ήταν 1,9%, χωρίς τις επιπλέον δαπάνες των 50 δισεκατομμυρίων.

Σε σχέση, τώρα, με το χρέος που προβλέπεται στα 168,9% του ΑΕΠ το 2022 για τη γενική κυβέρνηση από 180,5% το 2019 –αν και τελικά θα διαμορφωθεί υψηλότερα, μετά τα αποτελέσματα του Δεκεμβρίου- κατά 11,6 μονάδες δηλαδή και όχι κατά 50 που ισχυρίζεται η Κυβέρνηση λαϊκίστικα, οφείλεται καθαρά στην άνοδο του ονομαστικού ΑΕΠ από τον πληθωρισμό, αφού χωρίς αυτόν το ΑΕΠ δεν θα υπερέβαινε τα 194 δισεκατομμύρια, οπότε το χρέος θα ήταν στα 183% του ΑΕΠ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Βιλιάρδο, δείτε λίγο το ρολόι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Τελειώνω, μισό λεπτό.

Πρόκειται λοιπόν για μια πληθωριστική μείωση του χρέους, που μειώνει και εξαθλιώνει τους Έλληνες, ενώ, ασφαλώς, δεν θα ήταν ευχαριστημένος κανένας, εάν η άνοδος των τιμών ήταν 30% αντί 10%, οπότε το ΑΕΠ περί τα 245 δισεκατομμύρια και το χρέος της γενικής κυβέρνησης στο 145%.

Τέλος, σε σχέση με τις αναβαθμίσεις, που λέει συνεχώς η Κυβέρνηση, το σημαντικότερο είναι πως συνεχίζουμε να είμαστε η μοναδική χώρα στην Ευρώπη χωρίς επενδυτική βαθμίδα, την οποία υπόσχεται ο Πρωθυπουργός εδώ και τρία χρόνια.

Δεν θα επεκταθούμε σε άλλους οικονομικούς δείκτες -αφού δεν υπάρχει χρόνος- όπως το κόστος κατοικίας, σε σχέση με τους μισθούς, όπου ξανά η Ελλάδα είναι αρνητική πρωταθλήτρια. Άλλωστε δεν έχει κάποιο νόημα, αρκετά έχουμε πει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, τριάντα

δύο μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1ο Γενικό Λύκειο Κοζάνης (δεύτερο τμήμα).

Καλώς ήρθατε στη Βουλή, παιδιά!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κλείνουν οι εισηγήσεις με τον ειδικό αγορητή του ΜέΡΑ25 τον συνάδελφο κ. Γεώργιο Λογιάδη. Μετά, όπως έχω πει, έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Κατρίνης, ως Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας.

Ορίστε, κύριε Λογιάδη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να καλωσορίσω και εγώ τα παιδιά και τους δασκάλους-συνοδούς και να τους ευχηθώ καλή επιτυχία στη ζωή τους.

Κυρίες και κύριοι, εξετάζουμε σήμερα το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σχετικά με την Ενσωμάτωση Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την προστασία των καταναλωτών, το ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης.

Όμως για ποια προστασία του καταναλωτή συζητάμε, όταν οι πάρα πολλοί και τα μεγάλα ευάλωτα στρώματα δεν μπορούν να καταναλώσουν και τους έχει γίνει ο βίος αβίωτος στις σημερινές συνθήκες; Το διαθέσιμο εισόδημα εξαντλείται πολύ πριν το τέλος του μήνα και παρατηρούμε ότι έχουν μπει αντικλεπτικά σε παιδικές τροφές στο γάλα, σε κονσέρβες σαρδελών, διότι οι γονείς δεν μπορούν να αγοράσουν γάλα για να ταΐσουν τα παιδιά τους. Αυτό είναι τραγικό.

Για ποια προστασία των πολιτών-καταναλωτών συζητάμε, όταν σεισμόπληκτοι άνθρωποι στη Σάμο και την Κρήτη περιμένουν ακόμη εδώ και δύο χρόνια την ουσιαστική αρωγή του κράτους, όπως τόσες χιλιάδες συμπολίτες μας περιμένουν τόσα χρόνια τις συντάξεις τους; Πώς ζουν αυτοί, πώς καταναλώνουν; Έτσι τους προστατεύουμε; Απευθύνομαι σε όλους εσάς που είστε εδώ μέσα, αλλά και σε όσους είναι έξω. Έχετε πραγματικά την αίσθηση ότι προστατεύεστε και ότι προστατευόμαστε ως καταναλωτές;

Στο πρώτο μέρος θα ήθελα να τονίσω ότι το κατατεθέν σχέδιο νόμου περιορίζει σημαντικά την προστασία του καταναλωτή σε σχέση με το σχέδιο νόμου το οποίο πρόσφατα τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, όπως αναφέρει η Ένωση Καταναλωτών Η Ποιότητα Ζωής- ΕΚΠΟΙΖΩ.

Το άρθρο 7 αναφέρεται στις εγχώριες αντιπροσωπευτικές αγωγές, όπου ο εναγόμενος προμηθευτής μπορεί να ζητήσει αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση, λόγω ηθικής βλάβης από την ενάγουσα Ένωση Καταναλωτών και προσωπικά από τα μέλη του Δ.Σ. που αποφάσισαν την άσκηση της αβάσιμης αγωγής για την οποία ευθύνονται. Με τη διάταξη αυτή, όμως, καθιερώνεται ουσιαστικά η αντικειμενική ευθύνη των μελών του Δ.Σ. των ενώσεων καταναλωτών, ανεξαρτήτως της συνδρομής των προϋποθέσεων της ευθύνης, ανεξαρτήτως της ύπαρξης υπαιτιότητας. Προσωπική ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου κατά τη νομολογία απαντάται σε περίπτωση εταιρικών χρεών προς το ΙΚΑ και το δημόσιο. Δεν θεωρούμε ότι μπορεί να γίνει δεκτή η αναλογική εφαρμογή στην περίπτωση της αμετάκλητης απόρριψης αιτήματος αγωγής ως προφανώς αβάσιμης. Θα θέλαμε να τονίσουμε ότι η πρόβλεψη της ιδιαίτερα βαριάς αυτής ευθύνης για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου αποτελεί απλώς ανασταλτικό παράγοντα στη χρήση ενός σημαντικού εργαλείου, όπως οι συλλογικές αγωγές. Θα τους αποτρέψει, δηλαδή, να κάνουν συλλογικές αγωγές, εφόσον θα έχουν προσωπική ευθύνη.

Συνεχίζοντας η ΕΚΠΟΙΖΩ αναφέρει: Άλλωστε, από τη μακρόχρονη εμπειρία από την άσκηση εξήντα δύο συλλογικών αγωγών ουδέποτε έχει ανακύψει ανάλογο ζήτημα σχετικά με την αξιοπιστία των ενώσεων καταναλωτών. Θεωρούμε ως αναγκαία την αναβάθμιση της Διεύθυνσης Καταναλωτή σε ένα πιο ισχυρό και πιο αποτελεσματικό σχήμα με την κατάλληλη στελέχωση και εξειδίκευση του προσωπικού της και την ουσιαστική άσκηση ελέγχου και εποπτείας της αγοράς προς όφελος των καταναλωτών. Προτείνουμε την τροποποίηση, αναφορικά με την επιβολή διοικητικών μέτρων και κυρώσεων στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο παρόν νομοσχέδιο, προκειμένου να δημοσιεύονται με κάθε πρόσφορο μέσο και να αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ανεξαρτήτως του ύψους του επιβληθέντος προστίμου. Αυτό γίνεται στην Αμερική. Αυτό πρέπει να γίνεται και εδώ για να ενημερώνεται ο καταναλωτής.

Στο δεύτερο μέρος, με τίτλο: «Συμπληρωματικές διατάξεις για την προστασία των καταναλωτών», το άρθρο 16 αφορά το παρατηρητήριο τιμών στις υπεραγορές των σουπερμάρκετ. Το έχουμε συζητήσει πάρα πολλές φορές εδώ το θέμα αυτό με το διάτρητο καλάθι, το ανύπαρκτο καλάθι, αλλά θα το δούμε και παρακάτω σήμερα.

Το άρθρο 17 αφορά το παρατηρητήριο τιμών στην αγορά υγρών καυσίμων, του υγραερίου κίνησης, του πετρελαίου θέρμανσης και του πεπιεσμένου φυσικού αερίου που διατίθενται στους καταναλωτές από τα πρατήρια καυσίμων.

Να τονίσουμε πως το ΜέΡΑ25 αναδεικνύει πάντοτε ότι αυτό το καρτέλ ενέργειας και το καρτέλ των σουπερμάρκετ, όπως βέβαια και αυτό των τραπεζών είναι αυτά που δημιουργούν τα υπερκέρδη τους. Το χρηματιστήριο ενέργειας, το οποίο ξεκίνησε ο ΣΥΡΙΖΑ και συνεχίζετε εσείς, συμβάλλει στην κατεύθυνση αυτή.

Σύμφωνα με δημοσκόπηση, το 79% των ερωτηθέντων ανέφερε πρόσφατα ότι έχει μειώσει τα έξοδα για βασικά αγαθά, όπως για τρόφιμα και για είδη σουπερμάρκετ. Επίσης, το 70% των ερωτηθέντων απάντησε ότι «σίγουρα όχι ή μάλλον όχι» το καλάθι συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ακρίβειας. Και εσείς, κύριε Υπουργέ, παραδεχτήκατε «Για να είμαι ειλικρινής...», όπως είπατε, «...είναι δύσκολος ο έλεγχος στη βιομηχανία».

Σχετικά, λοιπόν, με την αισχροκέρδεια που ανέφερε ο κύριος Υπουργός στην επιτροπή, όταν οι εταιρείες παραγωγής ενέργειας έχουν αύξηση των καθαρών κερδών τους κατά περίπου 200% από το 2021 έως το 2022 μέσα σε ένα πολύ δυσμενές οικονομικό κλίμα, πώς θα το ονομάζατε εσείς αυτό, αν όχι ως αισχροκέρδεια; Τα υπερκέρδη των τραπεζών όταν αυτές παίρνουν ρευστότητα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με αρνητικά επιτόκια ή κοντά στο 0% ή περίπου στο 0,3% και τα δανείζουν με ένα επιτόκιο της τάξεως του 4% με 5% -δέκα με δεκαπέντε φορές παραπάνω, λοιπόν-, πώς θα το ονομάζατε εσείς αυτό αν όχι αισχροκέρδεια; Αυτά τα υπερκέρδη των παραγωγών ενέργειας και των τραπεζών είναι ο ορισμός της αισχροκέρδειας που επηρεάζει όλη την οικονομία. Αυτή η αισχροκέρδεια σε κάθε μορφή της οικονομίας είναι που ανοίγει την ψαλίδα και το χάσμα των πλουσίων και των φτωχών και διευρύνεται συνεχώς μέσα στην τελευταία διετία κάνοντας τους φτωχούς φτωχότερους και τους ελάχιστους πλούσιους πλουσιότερους.

Το άρθρο 18 που αφορά το ωράριο λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων, αναφέρει σωστά -διαβάζω ακριβώς- τα εξής: «τηρουμένης της εργατικής νομοθεσίας..., όπως επίσης και της πρόσθετης αμοιβής της Κυριακής». Έτσι αναφέρει το άρθρο. Όμως, όταν δημόσιοι φορείς, όπως η Επιθεώρηση Εργασίας, οι ελεγκτικοί μηχανισμοί είναι υποστελεχωμένοι, απαξιωμένοι και δεν μπορούν να κάνουν σωστά τη δουλειά τους, πώς θα τους ελέγξεις αν τηρούν την εργατική νομοθεσία ή την πρόσθετη αμοιβή της Κυριακής; Τι θα κάνεις; Φυσικά αυτό δημιουργεί αθέμιτο ανταγωνισμό και διαστρέβλωση, καταστροφή της σωστής αγοράς.

Το άρθρο 19 αναφέρεται στη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές, το οποίο το ΜέΡΑ25 πάντοτε το καταψηφίζει. Εδώ να τονίσουμε ότι ενώ καταργήθηκαν οι ενδιάμεσες εκπτώσεις, επιτρέπει τη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές που ορίζονται στο σχέδιο νόμου. Ορίζει ότι επιτρέπεται η προαιρετική -και τονίζω τη λέξη «προαιρετική»- λειτουργία εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές από Μάϊο έως Οκτώβριο. Στηρίζει ουσιαστικά έτσι τις μεγάλες επιχειρήσεις που έχουν αρκετό εργατικό δυναμικό για να μπορούν να ανοίγουν τις Κυριακές. Δημιουργεί αθέμιτο ανταγωνισμό εις βάρος των μικρών επιχειρήσεων και δημιουργεί τις προϋποθέσεις λειτουργίας των καταστημάτων όλο τον χρόνο στα αστικά κέντρα.

Αντί να πιέζουμε και να εξουθενώνουμε τους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις για το πεντάμηνο αυτό της τουριστικής περιόδου από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο -που λέει το σχέδιο νόμου- θα έπρεπε πάση θυσία το Υπουργείο σας, κύριε Υπουργέ, να κοιτάξει την επέκταση της τουριστικής περιόδου σε όλη την Ελλάδα –whatever it takes- για να υπάρχουν σωστά αμειβόμενοι εργαζόμενοι σε ετήσια βάση στον τουρισμό, στα καταστήματα

εστίασης και στα ξενοδοχεία προς όφελος της εθνικής μας οικονομίας. Με πέντε και έξι μήνες δουλειά, από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο, ο εργαζόμενος δεν μπορεί να ζήσει.

Είναι ενδιαφέρον αυτό που αναφέρθηκε, ότι όλα αυτά είναι μνημονιακές υποχρεώσεις που υπέγραψαν οι τρεις κυβερνήσεις, πρώτα το ΠΑΣΟΚ, μετά η Νέα Δημοκρατία και μετά ο ΣΥΡΙΖΑ και συνεχίζεται, βέβαια, σήμερα.

Το άρθρο 21 αναφέρεται στην προστασία των ανηλίκων καταναλωτών, από την έκθεση σε προϊόντα που μπορεί να οδηγήσουν σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης ή σε εθισμό στα τυχερά παιχνίδια.

Όταν οι γονείς δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα και πρέπει να κάνουν παραπάνω από μία δουλειά και εργάζονται πάνω από δέκα και δώδεκα ώρες την ημέρα, αφήνουν τα παιδιά τους ανεξέλεγκτα να παίζουν όλη την ημέρα στο διαδίκτυο με κάθε βλάβη που αυτό μπορεί να δημιουργήσει.

Είναι ουσιαστικά ένα κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα, είναι θέμα παιδείας και οικογένειας, αλλά οι γονείς για να ζήσουν τα παιδιά τους πρέπει πραγματικά να εξουθενώνονται.

Το άρθρο 22 αφορά τον περιορισμό της ευθύνης για μη εγκεκριμένες πράξεις πληρωμής και αναφέρεται στο phishing, στο ηλεκτρονικό ψάρεμα παράνομης απόκτησης στοιχείων και χρήσης τους από τον απατεώνα. Η έκρηξη του διαδικτύου οδήγησε σε άνθηση των ηλεκτρονικών απατών, ένα παραπάνω στη διάρκεια της πανδημίας. Το phishing είναι μια ειδική μορφή του εγκλήματος στο χώρο του ίντερνετ. Είναι ηλεκτρονικό «ψάρεμα», θυμίζει διαδικασία δολώματος στο ψάρεμα.

Με το σημερινό σχέδιο νόμου, οι τράπεζες έχουν στη διάθεσή τους ένα διάστημα έξι με εννέα μήνες για να παρουσιάσουν τις προτάσεις τους για την προστασία των καταναλωτών από την ημέρα κατάθεσης του νομοσχεδίου για το τι επιπλέον μέτρα θα λάβουν για την προστασία των πολιτών για το θέμα αυτό του phishing.

Άρα, λοιπόν, σήμερα εμείς δεν γνωρίζουμε τι θα ψηφίσουμε στο θέμα αυτό. Αυτό που δεν γνωρίζουμε -το τι θα γίνει μετά από εννιά μήνες- πώς θα το ψηφίσουμε; Δεν μας δίνει καμία πληροφορία λοιπόν και αποτελεί τεράστιο κενό.

Το phishing, όμως, δεν είναι μόνο θέμα των τραπεζών. Ο κ. Γιώργος Παπαπροδρόμου, πρώην διευθυντής της δίωξης ηλεκτρονικού εγκλήματος και ειδικός σε θέματα αντιμετώπισης κυβερνοεγκλήματος, τονίζει ότι απαιτείται ένα ευρύτερο πλαίσιο προστασίας των πολιτών. Πρέπει να υπάρχει ειδικός εισαγγελέας για το κυβερνοέγκλημα, να αναβαθμιστεί η σχολή δικαστών, να γίνει ενίσχυση των εγκληματολογικών υπηρεσιών, να υπάρχει πλήρης καταγραφή του κυβερνοεγκλήματος και τα στοιχεία τα οποία στατιστικά δεν υπάρχουν. Στο νομικό μας σύστημα ακόμα και η απόπειρα απάτης αποτελεί αδίκημα και διώκεται ποινικά.

Να τονίσουμε ότι στην πράξη, όμως, για διάφορους λόγους – γραφειοκρατικούς, αναξιοπιστίας των θεσμών και διαδικασιών- δεν γίνεται καταγγελία αυτών των γεγονότων, με αποτέλεσμα τη διαιώνιση και ένταση των φαινομένων.

Το άρθρο 25 του σχεδίου νόμου, αφορά την αρμοδιότητα των ελεγκτικών υπηρεσιών και ορίζει τις περιφέρειες ως αρμόδιες. Οι περιφέρειες είναι υποστελεχωμένες και χωρίς κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό για τα προβλήματα και τις προκλήσεις τις οποίες πάτε να τους αναθέσετε. Δεν μπορούν να είναι αποτελεσματικές έτσι.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η'Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Το άρθρο 31 αναφέρεται στην εποπτεία εφαρμογής των υποχρεώσεων πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τη διαδικασία προδικαστικού συμβιβασμού για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

Εδώ θα ήθελα να τονίσω ξανά το πρόβλημα των σεισμόπληκτων συμπολιτών μας, οι οποίοι έχουν χάσει τη ρύθμιση των εκατόν είκοσι δόσεων προς τα δημόσια ταμεία και τα ασφαλιστικά ταμεία και είναι ξεκρέμαστοι αυτοί οι άνθρωποι. Πώς θα ζήσουν αυτοί ως καταναλωτές; Δεν πρόκειται.

Το τρίτο μέρος, με τα άρθρα 38 έως 49 αναφέρονται στο ρυθμιστικό πλαίσιο για την υποθαλάσσια πόντιση οίνων, παλαίωση οίνων.

Στην Ελλάδα εδώ και αρκετά χρόνια, από το 2009, γίνονται παλαιώσεις μέσα στη θάλασσα χωρίς νομικό πλαίσιο. Τόσα χρόνια η πολιτεία, εσείς όλοι που κυβερνήσατε διαχρονικά, δεν είχατε κάνει τίποτε. Για το θέμα της υποθαλάσσιας λοιπόν παλαίωσης οίνου αντιλαμβανόμαστε την ανάγκη εκπόνησης ρυθμιστικών πλαισίων για την εν λόγω δραστηριότητα, διατυπώνοντας ταυτόχρονα τον προβληματισμό μας για ορισμένες από τις διατάξεις που προκαλούν εύλογα ερωτήματα.

Για να γίνει πόντιση φιαλών για παλαίωση κρασιού πρέπει να αποφανθούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους επτά Υπουργεία και όχι μόνο το Υπουργείο Πολιτισμού, όπως είπατε στην τοποθέτησή σας στην επιτροπή, κύριε Υπουργέ.

Και αν δεν απαντήσουν και τα επτά αυτά Υπουργεία; Ποια είναι αυτά; Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουρισμού, Εθνικής Άμυνας. Με βάση αυτό που γίνεται στην Αμερική, θα έπρεπε και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να εμπλέκεται διότι το κρασί συμπεριλαμβάνεται στα τρόφιμα. Δεν το προβλέπει, όμως, το σχέδιο νόμου.

Κάνουμε μια νομοθεσία που δεν θα εφαρμοστεί σωστά για γραφειοκρατικούς λόγους. Να τονίσουμε ότι στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο οργανισμός FDA, ο οποίος είναι αρμόδιος για τέτοια θέματα, έχοντας πολύ μεγάλη ισχύ και πολύ άκαμπτη δομή, απαγορεύει την πώληση τέτοιων κρασιών διότι δεν μπορεί να ελέγξει τη διαδικασία αυτή, προφανώς, για λόγους υγείας των τροφίμων ή προστασίας του περιβάλλοντος ή εθνικής ασφάλειας, θέματα για τα οποία είναι αρμόδια αυτή η πανίσχυρη αρχή της Αμερικής.

Με το κεφάλαιο Β, διατάξεις για την ενίσχυση της έρευνας, το άρθρο 58 ορίζει τη σύσταση της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμηση των Διακρίσεων και αναφέρει στην παράγραφο 1 ότι η επιτροπή συμβάλλει στην πρόληψη και αντιμετώπιση κάθε είδους διακρίσεων. Δεν αναφέρει, όμως, πουθενά πού θα λογοδοτεί η επιτροπή αυτή και δεν διευκρινίζει επίσης τι ειδικότητα θα πρέπει να έχουν τα μέλη, αλλά το αφήνει εντελώς αόριστο. Επίσης, παραλείπει το σχέδιο νόμου να αναφέρει ότι τα μέλη για τη σύνθεση της Επιτροπής Ισότητας Φύλων και Καταπολέμησης Διακρίσεων θα πρέπει να έχουν γνώση του εργασιακού περιβάλλοντος του φορέα και των λειτουργιών του.

Παρατηρούμε άρα και εδώ μια επιφανειακή και πρόχειρη αντιμετώπιση του νομοθετήματος.

Εμείς, στο ΜέΡΑ25 καταψηφίζουμε το σχέδιο νόμου επί της αρχής.

Κλείνοντας, η σκέψη μας είναι σε όσους έχασαν ανθρώπους και ακόμη περισσότερο στους εγκλωβισμένους και στους ανθρώπους που περιμένουν κάτω από τα συντρίμμια.

Ας γίνει μάθημα σε όλους πόσο ευάλωτη είναι η ανθρώπινη ύπαρξη στον πλανήτη που μοιραζόμαστε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Και τον λόγο τώρα έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής, ο κ. Κατρίνης.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να εκφράσω από το Βήμα της Βουλής τη συμπαράσταση και την αλληλεγγύη του ελληνικού λαού στους πολίτες της Τουρκίας και της Συρίας που δοκιμάζονται από τον εγκέλαδο, αλλά και να εκφράσω τη λύπη μου για τους συνανθρώπους μας που έχασαν τη ζωή τους. Η αλληλεγγύη του ελληνικού λαού, αλλά και η έμπρακτη στήριξη της ελληνικής πολιτείας, αποδεικνύουν ότι η συναδέλφωση των λαών είναι πέρα και πάνω από πολιτικές σκοπιμότητες.

Έρχομαι τώρα στη συζήτηση της ημερήσιας διάταξης. Αυτοί που όψιμα θυμήθηκαν τους καταναλωτές και τα δικαιώματά τους, προσποιούνται ότι έχουν ξεχάσει πως το ΠΑΣΟΚ ήταν εκείνο που με τον ν.2251/1994 δημιούργησε, για πρώτη φορά, ένα θεσμικό πλαίσιο για την προστασία καταναλωτών, εισάγοντας διατάξεις όπως η θεσμοθέτηση της συλλογικής αγωγής, που

οι ενώσεις καταναλωτών μπορούν να ασκήσουν, προκειμένου να προστατεύσουν το γενικότερο συμφέρον των καταναλωτών.

Τη διαχρονική μας αντίληψη περί προστασίας καταναλωτών αποτυπώσαμε και με την πρόταση νόμου που πρόσφατα καταθέσαμε ως Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ για τη σύσταση Αρχής Προστασίας Καταναλωτών, μιας πραγματικής Αρχής που θα προστατεύει τους καταναλωτές από αθέμιτες πρακτικές και την αισχροκέρδεια.

Καταθέτω την πρόταση νόμου στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής κ. Μιχαήλ Κατρίνης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα πρόταση νόμου, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σε αυτήν, λοιπόν, τη συγκυρία που η ακρίβεια διαπλέκεται με την αισχροκέρδεια, το ζητούμενο πέραν των θεσμικών παρεμβάσεων είναι κυρίως η βούληση για την προστασία του καταναλωτή. Και η βούληση αυτή απουσιάζει από αυτήν την Κυβέρνηση.

Η ευρωπαϊκή οδηγία που έρχεται σήμερα προς ψήφιση, μπορεί να έχει ως σημείο αναφοράς την προστασία των συλλογικών συμφερόντων καταναλωτών, η πραγματικότητα, όμως, που έχει διαμορφωθεί στη χώρα μας είναι εντελώς διαφορετική με ευθύνη της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Ο καταναλωτής, ο πολίτης, είναι ανυπεράσπιστος απέναντι στην αισχροκέρδεια. Και είναι δεδομένο το έλλειμμα προστασίας πολιτών από τις πολύμηνες αλλά και εξωφρενικές, πραγματικά, ανατιμήσεις.

Οι έλεγχοι στην αγορά είναι ελάχιστοι, υποτυπώδεις και εξαντλούνται σχεδόν αποκλειστικά στο θέμα των απομιμητικών προϊόντων. Ο δε έλεγχος απέναντι σε φαινόμενα αισχροκέρδειας στα τρόφιμα, τρόφιμα τα οποία έχουν αυξηθεί έως και 40% μέσα στο 2022, είναι ανύπαρκτος. Δύο πρόστιμα -το ξαναλέω, δύο πρόστιμα- μόλις σε τρεις μήνες για αισχροκέρδεια στην αγορά τροφίμων. Τα καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής κ. Μιχαήλ Κατρίνης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ελπίζω ο Υπουργός να συγκινηθεί και να μπορέσει να καταλάβει ότι αν δεν πατάξει την αισχροκέρδεια, οι πολίτες θα πληρώνουν πολύ περισσότερα. Και μιλάμε για φαινόμενα αισχροκέρδειας τα οποία ο πολίτης τα συναντά πλέον παντού, ακόμη και σε προϊόντα στα οποία έχουμε αυτάρκεια. Ακόμη και σε προϊόντα τα οποία εξάγουμε, όπως το γιαούρτι, τα τυριά, το γάλα, το αιγοπρόβειο κρέας. Σε αυτά τα προϊόντα οι αυξήσεις στην Ελλάδα είναι μεγαλύτερες από τις αυξήσεις στο μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό γιατί γίνεται; Διότι δεν υπάρχουν έλεγχοι, για να θησαυρίζουν οι μεσάζοντες και να την πληρώνουν και οι παραγωγοί και οι καταναλωτές.

Ο πληθωρισμός στα τρόφιμα καλπάζει. Ο δομικός πληθωρισμός παραμένει πολύ υψηλός, με την ΕΛΣΤΑΤ να κάνει λόγο για αυξήσεις 16% στα είδη διατροφής μεσοσταθμικά και 11,5% στα διαρκή αγαθά και είδη νοικοκυριού μεταξύ Δεκεμβρίου 2021 και 2022, με την πραγματική κατανάλωση να υποχωρεί τον Ιανουάριο και βεβαίως τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας να αυξάνουν κατά 16,4% την αξία πωλήσεων το 2022, ενώ και το επόμενο εξάμηνο αναμένονται και άλλες ανατιμήσεις σε βασικά προϊόντα διατροφής. Μάλιστα σύμφωνα με το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ τον Σεπτέμβρη του 2021 για πρώτη φορά μετά την δεκαετή κρίση οι αυξήσεις στις τιμές των τροφίμων επιβάρυναν περισσότερο από ό,τι επιβαρύνει το κόστος ενέργειας το φτωχότερο 20% των νοικοκυριών της χώρας. Όλοι καταλαβαίνουμε τι σημαίνει αυτό. Δημιουργεί προϋποθέσεις μιας σοβαρής επισιτιστικής κρίσης.

Σε όλα αυτά, λοιπόν, η Κυβέρνηση επιλέγει να αφήσει ανυπεράσπιστους τους πολίτες. Ελπίζω, βεβαίως, να μην αφήσει ανυπεράσπιστους τους πολίτες και απέναντι στη διαφαινόμενη αύξηση του πετρελαίου θέρμανσης, με τη χώρα να βρίσκεται κυριολεκτικά στο ψυγείο.

Τι κάνει η Κυβέρνηση; Περιορίζεται σε επικοινωνιακά τρικ, όπως το καλάθι του νοικοκυριού, σε μια απέλπιδα προσπάθεια διάσωσης, τόσο του Υπουργού, όσο και της ίδιας της Κυβέρνησης. Και το λέμε αυτό γιατί τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου Υπουργείου, του Υπουργείου Ανάπτυξης, στο σύνολό του είναι πολύ φτωχά έως απογοητευτικά: Μείωση εξαγωγών, έστω και οριακή, το τελευταίο τρίμηνο του 2022. Ο δείκτης υπεύθυνων προμηθειών στη βιομηχανία σταθερά κάτω από τις 50 μονάδες στην Ελλάδα του κ. Μητσοτάκη. Η εγχώρια βιομηχανική παραγωγή σταθερά κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Με βάση την έρευνα του ΣΕΒ -όχι του ΠΑΣΟΚ- πάνω από τις μισές επιχειρήσεις θίγονται από την αδυναμία πρόσβασης στον τραπεζικό δανεισμό και το ασταθές φορολογικό πλαίσιο. Η ανάπτυξη βασίζεται κυρίως στην κατανάλωση σε ποσοστό 70%, άρα στις επιδοτήσεις από το κράτος πολύ πάνω από το ευρωπαϊκό μέσο όρο. Έχουμε εκτόξευση του εμπορικού ελλείμματος, που φτάνει τα 37 δισεκατομμύρια ευρώ. Και επειδή ο Υπουργός Ανάπτυξης στην εκδήλωση του Εμπορικού Επιμελητηρίου Πειραιά είπε ότι αυτό δεν συνιστά και σοβαρό πρόβλημα για την οικονομία, τον καλώ και τον προκαλώ, όταν έρθει, να επαναλάβει ως Υπουργός Ανάπτυξης της Ελληνικής Δημοκρατίας ότι το εμπορικό έλλειμμα των 37 δισεκατομμυρίων ευρώ δεν είναι δα και τόσο σοβαρό ζήτημα για τη χώρα. Και βεβαίως το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών είναι 20 δισεκατομμύρια το 2022 από τα 2,9 δισεκατομμύρια το 2019. Οι επενδύσεις θα πέσουν στο 8% από το 12% το 2022 και μάλιστα επενδύσεις που αφορούν κυρίως τον τριτογενή τομέα, ενώ από το σύνολο τους το 56% αφορά δάνεια, real estate, χρηματοπιστωτικά προϊόντα, άρα επενδύσεις με πολύ μικρή εγχώρια προστιθέμενη αξία, αφού ο δευτερογενής και τριτογενής τομέας παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Η Ελλάδα -έφυγε ο αρμόδιος Υφυπουργός κ. Δήμας- είναι σταθερά στην εικοστή θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στον δείκτη καινοτομίας του European Innovation Scoreboard από το 2019 όταν ανέλαβε αυτή η Κυβέρνηση μέχρι και το 2022 και εντάσσεται οριακά στις χώρες με μέτριες επιδόσεις καινοτομίας, ευρισκόμενη πιο κοντά στις αναδυόμενες χώρες, όπως η Λετονία και η Βουλγαρία. Αυτά είναι μερικά μόνο από τα «κατορθώματα» του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έλαβα τον λόγο για να αναφερθώ κυρίως στην τροπολογία που κατέθεσε η Κυβέρνηση.

Το ΠΑΣΟΚ, όπως πάντα, τοποθετείται με αίσθημα ευθύνης, γιατί η χώρα, πέρα από κραυγές έχει ανάγκη και από έναν νηφάλιο πολιτικό λόγο. Αυτήν τη στιγμή -και είναι θετικό αυτό- υπάρχει συμφωνία όλων των πολιτικών δυνάμεων στον βασικό στόχο: να αποτραπεί η συμμετοχή εγκληματικών οργανώσεων και ναζιστικών μορφωμάτων στις εκλογές με τον μανδύα πολιτικού κόμματος.

Το μείζον, λοιπόν, και το πρόταγμα είναι η συμφωνία στον βασικό στόχο: πάνω σε αυτήν τη συμφωνία να επιδιωχθεί ευρεία συναίνεση όλων των κομμάτων και να αποτυπωθεί αυτή η συναίνεση στο περιεχόμενο, αλλά και στην ψήφιση της σχετικής τροπολογίας. Τόσο απλά, τόσο καθαρά.

Θα ήταν σίγουρα κατώτερο των περιστάσεων να φέρει κάθε κόμμα τη δική του τροπολογία, υπηρετώντας πιθανόν και κάποια προεκλογική σκοπιμότητα. Θα ήταν σίγουρα κατώτερο των περιστάσεων σε ένα ζήτημα υπεράσπισης της δημοκρατίας, σε ένα ζήτημα προάσπισης του ίδιου του πολιτεύματος κάθε κόμμα να λειτουργήσει με μία περίκλειστη λογική, αντί να επιδιώξει τη σύνθεση, τη συναίνεση και τη συνεννόηση.

Πρέπει, όμως, έστω και τώρα, να γίνει μια ουσιαστική και ειλικρινής συζήτηση ανάμεσα σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις του συνταγματικού τόξου, για τα αίτια που τροφοδοτούν και ενισχύουν ναζιστικά μορφώματα που συνιστούν εγκληματικές οργανώσεις. Και αυτή η συζήτηση δεν μπορεί να γίνει παρεμπιπτόντως ή προσχηματικά. Οφείλουμε να δούμε τις αιτίες που φουσκώνουν τα πανιά και δίνουν υπόσταση σε αυτά μορφώματα. Σε αυτήν την αναζήτηση των αιτιών πρέπει όλοι με παρρησία να συνεισφέρουμε με παραδοχή της αλήθειας.

Αλήθεια πρώτη, λοιπόν: Οι κατά καιρούς τοποθετήσεις για «σοβαρή Χρυσή Αυγή», που αντανακλούσαν προσδοκίες περισσότερο, παρά εκτιμήσεις, παραμένουν ασχολίαστες. Μου είναι αδιανόητο να πιστέψω ότι υπάρχουν ή υπήρχαν κάποιοι που θα έβλεπαν ένα ακροδεξιό μόρφωμα ως πιθανό κυβερνητικό εταίρο, προσδοκώντας αυτό το αμάλγαμα εγκληματικών στοιχείων να

ενδυθεί με ένα μανδύα σοβαρότητας. Και πώς άραγε αυτοί που το είπαν το εννοούσαν ή, εάν το πιστεύουν ακόμα, εννοούν αυτήν τη σοβαρότητα;

Αλήθεια δεύτερη: Το ξέπλυμα προσώπων με ακροδεξιές καταβολές και αντιλήψεις και η ένταξή τους στο συστημικό πολιτικό δυναμικό. Και ο νοών νοείτω. Και εδώ, πέρα από την ευθύνη του κάθε κόμματος, υπάρχει και ευθύνη όλων όσοι συμβάλλουν σε αυτό μέσα από τον δημόσιο διάλογο, την επικοινωνία, την ενημέρωση.

Αλήθεια τρίτη: Η ακροδεξιά ρητορική, που πολλές φορές με λύπη μου διαπιστώνω ότι εκφέρεται από στελέχη της Νέας Δημοκρατίας -πρώην, νυν, εντός, εκτός και επί τα αυτά- και ακόμη πιο λυπηρό ότι ο ΣΥΡΙΖΑ συνεργάστηκε για να σχηματίσει κυβέρνηση με ένα κόμμα που χρησιμοποιούσε ακροδεξιά ρητορική.

Αλήθεια τέταρτη: Η αργή απονομή της δικαιοσύνης για τις έκνομες δραστηριότητες εγκληματικών φασιστικών μορφωμάτων. Και αυτό νομίζω ότι αποτελεί αντικείμενο συνολικού προβληματισμού για όλους μας.

Αλήθεια πέμπτη, αλλά όχι τελευταία: Η απουσία μιας συμπεριληπτικής πολιτικής για τους νέους που αισθάνονται ότι δεν εκπροσωπούνται. Για τους νέους που αισθάνονται ότι η πολιτική είναι κάτι που δεν τους αφορά και δεν τους εκφράζει καθόλου. Ρόλο σε αυτό αναμφίβολα παίζει και το γεγονός ότι στοχοποιούνται οι νέοι, όταν διεκδικούν περισσότερα, όταν διαμαρτύρονται, όταν αναζητούν ελπίδα και προοπτική. Ρόλο παίζει και η επιλογή του εξοβελισμού της πραγματικής πολιτικής, αλλά και ενός παράγοντα που συνδέεται με την πραγματική πολιτική: και αναφέρομαι στην ιστορία.

Ο κ. Μητσοτάκης αναφερόμενος σε ένα ιστορικό περιστατικό που συνδέεται με τους αγώνες σε αυτόν τον τόπο για τη δημοκρατία, στη δολοφονία του Βουλευτή Γρηγόρη Λαμπράκη το 1963, είχε πει τον Μάιο του 2018 σε τηλεοπτικό σταθμό το εξίσου ανατριχιαστικό: Πείτε μου τώρα, το διαβάζω ακριβώς όπως το είπε ο Πρωθυπουργός: «Το παιδί των δεκαεπτά ετών που θα ψηφίσει για πρώτη φορά και το ενδιαφέρει πώς θα είναι η Ελλάδα το 2030, λίγο το ενδιαφέρει τι έγινε το 1963».

Ουδείς, κύριε Πρωθυπουργέ, θέλει να αναμοχλεύσει το παρελθόν. Άλλο όμως είναι αυτό και άλλο η διαγραφή της ιστορικής μνήμης. Άλλο η πρόθεση να ξαναγράψει κάποιος την ιστορία επειδή μια συγκεκριμένη χρονική περίοδος ταυτίζεται με τις μαύρες σελίδες μιας παράταξης ή συγκεκριμένων προσώπων. Γιατί, κύριε Πρωθυπουργέ, αν οι νέοι δεν πρέπει να ξέρουν ή να μαθαίνουν Ιστορία, αν δεν τους νοιάζει τι έγινε το 1963, τότε δεν θα τους νοιάζει τι έγινε και το 1967 και ακολούθως δεν θα τους νοιάζει ποιοι είναι οι προπάτορες του κάθε Κασιδιάρη, Μιχαλολιάκου, Λαγού, Ρουπακιά, αλλά κυρίως πόσο επικίνδυνοι είναι όλοι αυτοί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ έχει τοποθετηθεί πάνω στο περιεχόμενο αλλά και στη στόχευση που πρέπει να έχει η τροπολογία, θέτοντας τρεις βασικές προϋποθέσεις:

Να είναι νομικά και συνταγματικά άρτια και, κυρίως, να είναι αποτελεσματική η στόχευσή της, γι' αυτό και ζητήσαμε και τη γνωμοδότηση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής.

Να μην επιτρέπει στην πραγματική ηγεσία ενός ναζιστικού μορφώματος να κρύβεται πίσω από παρένθετα πρόσωπα. Και είναι θετικό ότι η Κυβέρνηση αναγνώρισε όσα προτείναμε για τον ορισμό της πραγματικής ηγεσίας.

Τρίτον, να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί το περιεχόμενο αυτής της τροπολογίας ως πεδίο παρερμηνειών και γενικεύσεων που να περιλαμβάνουν άλλα κόμματα και ιδεολογίες. Και ακόμη η Κυβέρνηση να αντιληφθεί ότι πρέπει να προσδιορίζεται σαφώς αλλά και να περιορίζεται η εφαρμογή της σχετικής διάταξης στα αδικήματα που αφορούν την καταδίκη για σύσταση και συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, τα άρθρα 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα. Να καταστεί, δηλαδή, σαφές, ευδιάκριτο προς όλους, ότι το περιεχόμενο της τροπολογίας δεν επιτρέπει την προέκταση της εφαρμογής του σε ιδεολογικά ζητήματα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αυθαιρεσίες και παρερμηνείες.

Η Κυβέρνηση οφείλει να λάβει σοβαρά τις παρατηρήσεις τόσο των έγκριτων συνταγματολόγων όσο και των άλλων πολιτικών δυνάμεων που εύλογα εκφράζουν ανησυχίες, και να αναθεωρήσει, να διορθώσει ή ακόμα και να απαλείψει την παράγραφο γ', ώστε να ψηφισθεί η διάταξη με ευρύτατη πλειοψηφία. Καθαρές θέσεις, λοιπόν, και, κυρίως, καθαρές λύσεις! Γιατί για εμάς, κύριοι της Κυβέρνησης, εγκληματικές οργανώσεις και κακοποιά στοιχεία δεν έχουν καμμία θέση στη λειτουργία των θεσμών της δημοκρατίας.

Κι επειδή ακούμε και θα ακούσουμε μάλλον πολλές κορώνες τόσο από τη Νέα Δημοκρατία όσο και από τον ΣΥΡΙΖΑ, αντί για κορώνες θα ήταν προτιμότερο να γίνει ένας αναστοχασμός και μία αυτοκριτική, να αντιληφθούν όλοι ότι η ακούσια σύμπλευση με τη Χρυσή Αυγή είναι εξίσου επιβλαβής. Όπως οφείλουν να αντιληφθούν όλοι ότι δεν υπάρχει «σοβαρή Χρυσή Αυγή». Ότι η Χρυσή Αυγή ήταν και είναι εγκληματική οργάνωση, και αυτό αποδείχθηκε και επισφραγίστηκε με τη βούλα της ελληνικής δικαιοσύνης. Υπάρχει, λοιπόν, ένα ναζιστικό μόρφωμα, μια εγκληματική οργάνωση και η δημοκρατία πρέπει να έχει ενιαία στάση και να αντιμετωπίζει με απόλυτο και ξεκάθαρο τρόπο αυτά τα μορφώματα.

Προκαλεί ,βέβαια, εντύπωση το γεγονός ότι η Κυβέρνηση φέρνει αυτή τη διάταξη που τόσο εύλογα θα μπορούσαν να συμφωνήσουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις και τη φέρνει λίγο πριν τις εθνικές εκλογές. Προφανώς αυτό γίνεται για τη διαπίστωση ότι ο στόχος της αυτοδυναμίας έχει πλέον οριστικά απομακρυνθεί. Και προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι ο καταδικασθείς Κασιδιάρης δεν ελέγχεται στις φυλακές. Αντίθετα, έχει αφεθεί ανενόχλητος εδώ και πάρα πολύ καιρό να οργανώνει και να προετοιμάζει την πολιτική του κίνηση, και να αναπτύσσει δραστηριότητα η οποία καταφανέστατα στρέφεται εναντίον της ίδιας της δημοκρατίας. Ακόμα και βίντεο κυκλοφορεί στο you tube με χαιρετισμό του σε συγκέντρωση φίλων του. Αυτό μόνο εμείς το έχουμε διαπιστώσει; Και τι έκανε η Κυβέρνηση εδώ και δύο χρόνια, όταν όλοι γνωρίζουν αυτό που εκκολάπτεται και τώρα βλέπουμε τις συνέπειες στο «παρά ένα»;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέρα από την επίκληση της ανάγκης να επιτευχθούν οι στόχοι τόσο της συναίνεσης, όσο και της αποτελεσματικότητας σε ό,τι αφορά στο περιεχόμενο της νομοθετικής ρύθμισης, θα ήθελα να εκφράσω και τον προβληματισμό μου για το επίπεδο της πολιτικής αντιπαράθεσης αλλά και του δημόσιου διαλόγου. Και ειλικρινά πιστεύω ότι αυτός ο προβληματισμός δεν είναι μόνο δικός μου. Η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών προβληματίζεται για τον τρόπο με τον οποίο οδεύουμε προς τις εκλογές, μέσα σε ένα τοξικό κλίμα, μέσα σε αμφισβήτηση κανόνων του κράτους δικαίου και με ένα επίπεδο αντιπαράθεσης που, πραγματικά, -και το λέω ειλικρινά- δεν τιμά κανέναν.

Εμείς, παρά τη συνειδητή προσπάθεια πόλωσης, έντασης και διχασμού, θα συνεχίσουμε τον δρόμο των προτάσεων, των λύσεων που ανακουφίζουν μικρά και μεγαλύτερα προβλήματα της καθημερινότητας, τον δρόμο του διαλόγου με τους πολίτες, τις παραγωγικές τάξεις και τις δημιουργικές δυνάμεις αυτού του τόπου. Γιατί η δημοκρατία δεν έχει αδιέξοδα και τη λύση τη δίνει πάντα η ψήφος των πολιτών. Και στην ψήφο των πολιτών οφείλουν όλοι σεβασμό, κάτι που δεν δείχνει ούτε η Νέα Δημοκρατία αλλά ούτε και ο ΣΥΡΙΖΑ.

Το ΠΑΣΟΚ ξεκαθαρίζει ότι δεν προσφέρεται ούτε για εκλογική λεηλασία ούτε για βολικός κυβερνητικός εταίρος, και αυτό θα το επιβεβαιώσει με τον τρόπο που θα διαχειριστεί τη δύναμη που θα του δώσουν οι πολίτες.

Το οξύμωρο όμως είναι ότι μας καλούν να τοποθετηθούμε με ποιον θα συνεργαστούμε, αυτοί που δεν πιστεύουν στη συνεργασία. Αυτοί που αντιλαμβάνονται και επιθυμούν τη συνεργασία ως συνεργασία με ένα μικρό «διαχειρίσιμο» ΠΑΣΟΚ που θα λειτουργεί ως συμπλήρωμα, με βάση τις επιδιώξεις τους -έτσι θα ήθελαν και έτσι εννοούν τη συνεργασία. Ένα ΠΑΣΟΚ που θα ανέχεται προσβολές. Ένα ΠΑΣΟΚ που θα ανέχεται την παραβίαση των θεσμών και του κράτους δικαίου. Ένα ΠΑΣΟΚ που θα ανέχεται πολιτικές επιλογές που δεν έχουν καμμία σχέση με τις ιδέες, τις αρχές και τις αξίες της δημοκρατικής παράταξης.

Όλα αυτά, λοιπόν, ξεκαθαρίζουμε ότι δεν είναι ανεκτά από το ΠΑΣΟΚ. Η συμμετοχή του ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση συνδέεται με συγκεκριμένες προϋποθέσεις, δεσμεύσεις και στόχους οι οποίοι

θα διατυπωθούν δημόσια και θεσμικά για να τους γνωρίζουν οι πολίτες. Δεν θέλουμε να μπούμε σε μια κυβέρνηση, διαπραγματευόμενοι υπουργικές καρέκλες και θέσεις.Και, βεβαίως, η συμμετοχή μας σε ένα κυβερνητικό σχήμα προϋποθέτει ένα διαφορετικό περιεχόμενο διακυβέρνησης και σίγουρα αρκετά διαφορετικό, πολύ πιο διαφορετικό από το μοντέλο διακυβέρνησης της σημερινής Κυβέρνησης, αλλά και της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ.

Ο Πρωθυπουργός έκανε την απρέπεια πριν από λίγο καιρό να χαρακτηρίσει το ΠΑΣΟΚ ως κόμμα «σοσιαλ-Καμμένου» -δήθεν ευφυολόγημα!- υπαινισσόμενος ότι το ΠΑΣΟΚ θα αποτελέσει τον βολικό κυβερνητικό εταίρο του ΣΥΡΙΖΑ. Πιθανόν ο ίδιος να αναζητά κυβερνητικό εταίρο με τα χαρακτηριστικά του κ. Καμμένου. Και -δεν είμαι και σίγουρος- μπορεί να τον έχει ήδη βρει. Γι' αυτό κρίνει εξ ιδίων τα αλλότρια. Έναν εταίρο δηλαδή που δεν θα δίνει βαρύτητα στη διαφάνεια, στην εφαρμογή των κανόνων του κράτους δικαίου, στον σεβασμό των θεσμών και της δημοκρατίας.

Από την άλλη, ο κ. Τσίπρας στην ομιλία του στην Πάτρα θυμήθηκε τον Ανδρέα Παπανδρέου. Με τη διαφορά ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου ποτέ δεν θα συνεργαζόταν με μια κυβέρνηση με ακροδεξιά μορφώματα, όπως οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, Και με τη διαφορά ότι δεν έχουμε υποστεί όλοι συλλογική αμνησία σε αυτόν τον τόπο. Γιατί οι πολιτικοί προπάτορες του κ. Τσίπρα κι ο πατέρας του σημερινού Πρωθυπουργού επιχείρησαν να σπιλώσουν, να εξοντώσουν ηθικά και πολιτικά τον Ανδρέα Παπανδρέου το βρώμικο '89, διχάζοντας τότε τον ελληνικό λαό, δημιουργώντας ένα κλίμα έντασης, οξύτητας και ζόφου.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ!

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Και, βεβαίως, σήμερα επιχειρούν να κάνουν ακριβώς το ίδιο, να σύρουν την ελληνική κοινωνία σε ένα τοξικό κλίμα αντιπαράθεσης,...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, με συγχωρείτε λίγο.

Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ πολύ!

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής):...να εγκλωβίσουν τους Έλληνες πολίτες με πλαστά και ανύπαρκτα διλήμματα. Γιατί δεν υπάρχει δίλημμα ακυβερνησίας. Ο τόπος θα κυβερνηθεί και οι Έλληνες πολίτες είναι αυτοί που θα το εγγυηθούν με την ψήφο τους και θα υποδείξουν τη λύση με την ψήφο τους. Και αυτοί που «ομνύουν» στο όνομα της σταθερότητας θα κριθούν, όπως όλοι μας βέβαια, για το κατά πόσον πιστεύουν αυτά που λένε. Για το κατά πόσον θέτουν την πατρίδα πάνω από τις προσωπικές τους επιδιώξεις, αναλαμβάνοντας την ευθύνη για την πιθανή πολιτική, οικονομική και γεωπολιτική αστάθεια ή τη σταθερότητα που όλοι κατανοούμε ότι χρειάζεται η χώρα.

Η ακυβερνησία μπορεί να επιβληθεί μόνο από αυτούς που εμμένουν δογματικά σε πολιτικές επιλογές που δοκιμάστηκαν και απέτυχαν. Το ΠΑΣΟΚ αποτελεί δύναμη ευθύνης και προοπτικής και απευθύνεται σε όλους τους πολίτες με προγραμματικές θέσεις. Και αυτές οι προγραμματικές θέσεις να είστε σίγουροι ότι δεσμεύουν και τις επιλογές μας για την επόμενη μέρα.

Ζητάμε, λοιπόν, από τους πολίτες να ανατρέψουν το σημερινό σκηνικό παρακμής και πολιτικού ξεπεσμού που κυριαρχεί με απόλυτη ευθύνη του κ. Μητσοτάκη και του κ. Τσίπρα. Να δώσουν με την ψήφο τους ελπίδα και προοπτική στον ελληνικό λαό. Να οδηγήσουν τη χώρα σε μια άλλη πορεία. Να εγγυηθούν την ευημερία για τους πολλούς και τις ευκαιρίες για όλους. Να διασφαλίσουν τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας.

Αυτή η ψήφος, αυτή η κρίσιμη απόφαση θα καθορίσει και το μέλλον αυτού του τόπου και σε αυτό το μέλλον το ΠΑΣΟΚ μπορεί, πρέπει και θα είναι πρωταγωνιστής.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Έχει ζητήσει τον λόγο ο Πρόεδρος της Βουλής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήθελα να αποσπάσω την προσοχή σας για λίγο και να διακόψω για ένα συμβάν απολύτως ανθρώπινο αλλά και απολύτως σπαρακτικό, που συνέβη μόλις λίγη ώρα πριν και αφορά σε έναν αγαπημένο συνάδελφο και φίλο, τον Μανούσο Βολουδάκη, ο οποίος, δυστυχώς, έχασε τη μάχη για τη ζωή σε νοσοκομείο όπου νοσηλευόταν εδώ και τουλάχιστον δέκα ημέρες.

Η υγεία του επιδεινώθηκε δραματικά από το Σάββατο και μετά, ξέραμε ότι αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα υγείας, όπως τόσοι άλλοι συνάνθρωποί μας, αλλά μας είχε ξεγελάσει η έλευσή του στη Βουλή και η συμμετοχή του τις τελευταίες ημέρες, αλλά δυστυχώς μόνο μας είχε ξεγελάσει. Επανέκαμψε το «θηρίο» αυτής της δύσκολης ασθένειας και πριν από λίγο απεβίωσε.

Ένας εξαίρετος φίλος, αγαπημένος συνάδελφος που εκπροσώπησε το Νομό Χανίων επάξια επί σειρά ετών και υπηρέτησε γόνιμα στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Νομίζω πως η γυναίκα του και τα τρία του ανήλικα παιδιά πρέπει να νιώσουν τη στοργή και τη συμπαράσταση όλων μας.

Αυτή είναι η ανθρώπινη μοίρα η οποία, ξέρετε, όταν συμβαίνει ανάμεσα σε δραστηριότητες της καθημερινότητας τις συντρίβει και τις παραμερίζει και τις κάνει να φαίνονται τόσο πρόσκαιρες και τόσο ασήμαντες. Βεβαίως η ζωή συνεχίζεται, αλλά αυτή η ζωή που συνεχίζεται για εμάς και όχι για τον Μανούσο Βολουδάκη θα πρέπει από εδώ και πέρα να περιέχει και μια τρυφερή, στοργική και υπερήφανη μνήμη γι' αυτόν τον άξιο συνάδελφο, τον άξιο εκπρόσωπο του κρητικού λαού που τόσα πρόσφερε στην πατρίδα και στον κοινοβουλευτισμό.

Λεπτομέρειες για τα λοιπά θα ανακοινωθούν σύντομα.

Παρακαλώ και για ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του αείμνηστου συναδέλφου μας Μανούσου Βολουδάκη.

(Στο σημείο αυτό τηρείται στην Αίθουσα ενός λεπτού σιγή)

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι τα λόγια σας εκφράζουν όλους τους συναδέλφους για τον αγαπητό συνάδελφο.

Ο κ. Κατρίνης θα λάβει τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Πραγματικά έχουμε συγκλονιστεί από το άγγελμα της απώλειας του Μανούσου Βολουδάκη όλοι οι συνάδελφοι.

Εγώ μόνο μια ευχή να κάνω. Η ευγένεια και το ήθος και η ευπρέπεια με την οποία ο Μανούσος Βολουδάκης έδινε τους αγώνες του για την Κρήτη, για τα Χανιά για τη βελτίωση των συνθηκών των πολιτών, να αποτελέσουν για όλους μας υπόδειγμα τρόπου κοινοβουλευτικής δραστηριότητας. Αφήνει πίσω του ένα φωτεινό, πραγματικά, υπόδειγμα κοινοβουλευτικής παρουσίας. Το χαμόγελο, η ευπρέπειά του, η ηθική προσέγγιση της πολιτικής με την οποία ο Μανούσος Βολουδάκης καθημερινά έδινε το κοινοβουλευτικό «παρών» για εμάς είναι μια πολύτιμη παρακαταθήκη.

Αιωνία του η μνήμη!

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπουν οι συνάδελφοι, θα σας παρακαλούσα να μεταφέρετε εκ μέρους όλων των συναδέλφων τα θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του.

Μπαίνουμε τώρα στον κατάλογο των ομιλητών. Τον λόγο έχει ο κ. Λιβανός εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου να πω κι εγώ ότι βαθιά συγκίνηση διαπερνά όλους μας, ένα ρίγος συγκίνησης, θλίψη και μέσα στην Αίθουσα της Βουλής και στους διαδρόμους και στο σύνολο της πολιτικής μας ζωής και στην Κρήτη και στην Ελλάδα για την άδικη συμπεριφορά της ζωής απέναντι στον Μανούσο.

Ήμασταν συμμαθητές με τον Μανούσο Βολουδάκη στο σχολείο, ήταν έναν χρόνο μεγαλύτερός μου, τον γνωρίζω όλη μου τη ζωή και όπως είπαν και ο Πρόεδρος και η Αντιπρόεδρος και ο κ. Κατρίνης, ήταν ένας πολύ σημαντικός άνθρωπος. Ήταν ένας εξαίρετος, άξιος, συγκροτημένος επιστήμονας, οικονομολόγος, ένας πολιτικός με ήθος, ευπατρίδης θα λέγανε παλαιότερα, με

απόψεις συγκεκριμένες που τις πάλευε με όλες του τις δυνάμεις. Πάνω από όλα όμως, ήταν ένας ακέραιος άνθρωπος, ένας πολύ ευπρεπής άντρας με τα όλα του, ένα καλό παιδί. Ήταν ένας υπέροχος πατέρας, εξαιρετικός σύζυγος, αυτό που θα έπρεπε να είμαστε όλοι μας και να είναι ο σύγχρονος Έλληνας.

Νομίζω ότι θα λείψει σε όλους μας. Θα λείψει όμως περισσότερο στα ανήλικα παιδιά του και στη σύζυγό του Σέβη. Ήθελα και εγώ -και δεν υπάρχει πιο κατάλληλο Βήμα από αυτό- να εκφράσω τα συλλυπητήριά μου και, βεβαίως, όλων μας και να της πω ότι θα είμαστε όλοι κοντά της και, βεβαίως, στα παιδιά τους.

Τώρα να με συγχωρήσετε για τη συγκίνηση. Ό,τι και να πούμε έρχεται σε ένα άλλο μέτρο και σε ένα άλλο επίπεδο, το οποίο ίσως και βοηθήσει στο να είμαστε λίγο πιο ήπιοι και να κατανοούμε ποια είναι τα σημαντικά στη ζωή.

Σε κάθε περίπτωση, επειδή πρέπει να συνεχίσουμε και η ζωή συνεχίζεται, νομίζω ότι το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον με σημαντικές διατάξεις για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών στην πατρίδα μας και το ανέπτυξε ολοκληρωμένα και με ενάργεια ο εισηγητής μας, ο καλός φίλος Κώστας Κόλλιας.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -αν και μετά από αυτό που ακούσαμε δεν ξέρω πόσο σημαντικό είναι να μιλάμε και να τοποθετούμαστε στα άλλα ζητήματα, αλλά φαντάζομαι ότι κι ο ίδιος ο Μανούσος θα ήθελε να συνεχίσουμε τη συζήτηση αυτή- να χρησιμοποιήσω τον υπόλοιπο χρόνο της ομιλίας μου και να αναφερθώ σε αυτό το μείζον ζήτημα που ανακύπτει με τη συζήτηση της τροπολογίας για το δικαίωμα κατάρτισης των συνδυασμών στις βουλευτικές εκλογές που κατέθεσε ο Υπουργός Εσωτερικών και θα συζητηθεί σήμερα στο Κοινοβούλιο. Θα τοποθετηθώ, δηλαδή, για το θεμελιακό ζήτημα της πολιτικής μας ζωής, την ίδια τη δημοκρατία μας, για το εάν και κατά πόσο η ίδια η δημοκρατία μας οφείλει να προστατεύει ή όχι τον εαυτό της.

Δεν έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε που στα έδρανα αυτά, εκεί πίσω, κάθονταν τα μέλη της Χρυσής Αυγής, μιας εγκληματικής οργάνωσης του κοινού Ποινικού Δικαίου. Η απόφαση του εφετείου ήταν αποκαλυπτική. Απογύμνωσε πλήρως τον μανδύα του κόμματος και αποκάλυψε την ιεραρχική δομή μιας εγκληματικής οργάνωσης, μιας οργάνωσης που είχε βάψει με αίμα τα χέρια της.

Θα περίμενε κανείς ότι αυτό θα ήταν αρκετό, ώστε η κοινωνία μας να αντιληφθεί ότι οι νεοναζιστές, οι μαχαιροβγάλτες του κοινού Ποινικού Δικαίου, δεν έχουν καμμία θέση στη Βουλή των Ελλήνων.

Εντούτοις -και αυτό οφείλει να μας προβληματίσει όλους- βλέπουμε ότι ένα πολύ μικρό αλλά κρίσιμο τμήμα της κοινωνίας μας δείχνει ακόμα να ελκύεται ή έστω να παραπλανάται από τέτοια μορφώματα. Φυλακισμένοι και καταδικασμένοι για ένταξη σε εγκληματική οργάνωση, διεκδικούν εκ νέου την είσοδό τους στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Και εδώ ανακύπτει το ερώτημα: Η δημοκρατία μας θα το επιτρέψει αυτό; Η μεγάλη δύναμη της δημοκρατίας αλλά συνάμα και η μεγαλύτερη αδυναμία της, είναι ότι επιτρέπει και στους αντιπάλους της, σε αυτούς που την επιβουλεύονται, να εκφράζουν τη γνώμη τους.

Εδώ όμως πρέπει να γίνει μια θεμελιακή διάκριση: Δεν μιλούμε για τις ιδέες. Για τις ιδέες, όσο αποκρουστικές κι αν είναι, δεν μπορούμε να τιμωρήσουμε κανέναν, ακόμα και τους κήρυκες του μίσους, τους κήρυκες στην ιδεολογία που γέννησε τόσο πόνο στον ανθρώπινο κόσμο, που επέτρεψε την αποκτήνωση του ανθρώπου και οδήγησε στο Ολοκαύτωμα.

Εδώ μιλάμε για συμμορίες με εγκληματική δομή. Αυτοί οι εγκληματίες δεν μπορούν να είναι στα έδρανα του ελληνικού Κοινοβουλίου. Αυτό το νομοθετήσαμε με ευρεία Πλειοψηφία εδώ μέσα με τον ν.4841/2021. Σήμερα ερχόμαστε να καλύψουμε την περίπτωση όπου υπάρχουν αχυράνθρωποι, που δρουν όμως κατ' εντολήν προσώπων που έχουν καταδικαστεί για συγκεκριμένα αδικήματα.

Ελπίζω ότι όλες οι πτέρυγες της Βουλής -ακούσαμε πριν τη θετική τοποθέτηση του επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ, παρά το γεγονός ότι αισθάνομαι ότι αδίκησε λίγο τον εαυτό του και το κόμμα του με τη συζήτηση που έκανε στη συνέχεια για τα ζητήματα ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά σε κάθε περίπτωση η θέση του ήταν θετική- απερίφραστα χωρίς αστερίσκους θα υπερψηφίσουν αυτή την τροπολογία, θα την υπερψηφίσουν ώστε να προστατεύσουν τη δημοκρατία.

Αυτό, βέβαια, δεν πρέπει να μας κάνει να γελιόμαστε. Καμμιά τροπολογία δεν αρκεί για να θεραπεύσει το μείζον πρόβλημα. Καμμιά τροπολογία δεν αρκεί για να αντιμετωπίσει το ότι ένα τμήμα της ελληνικής κοινωνίας, όσο μικρό κι αν είναι αυτό, καταφεύγει στους μαχαιροβγάλτες και τους ναζιστές.

Δικός μας στόχος οφείλει να είναι κάθε Έλληνας, κάθε Ελληνίδα να τους γυρίσει οριστικά την πλάτη. Σε αυτό οφείλουμε να εγκύψουμε όλοι, να δώσουμε δηλαδή τη μάχη να εκριζωθεί ο ναζισμός από την ελληνική κοινωνία, να εκριζωθεί από τους νέους και τις νέες μας.

Η μάχη αυτή πρωτίστως γίνεται εδώ, μέσα στη Βουλή των Ελλήνων, στον ναό της δημοκρατίας. Οι εθνικές εκλογές είναι προ των πυλών. Σαφώς κάθε κόμμα έχει το δικό του πρόγραμμα ή έστω τις δικές του απόψεις για να κυβερνηθεί ο τόπος. Θα τεθούμε όλοι στην κρίση των πολιτών και ο κυρίαρχος λαός θα αποφασίσει ποιος θα κυβερνήσει.

Όμως δεν χρειάζεται να γίνει αυτό με όρους πεζοδρομίου. Δεν είμαστε εχθροί και δεν υπάρχουν πατριώτες και προδότες ανάμεσά μας. Όλοι μας υπηρετούμε τον ελληνικό λαό και τη δημοκρατία, και σε αυτό το πλαίσιο, με λιγότερη τοξικότητα πρέπει να βγάλουμε εκτός όσους επιβουλεύονται τη δημοκρατία, όσους καραδοκούν, ώστε με ισοπεδωτικά επιχειρήματα να ισχυριστούν ότι όλοι ίδιοι είναι. Η πατρίδα πλήρωσε με αίμα, με πόνο, τον διχασμό της προηγούμενης δεκαετίας. Όλοι σε αυτή την Αίθουσα θα έπρεπε να έχουμε διδαχτεί από τα λάθη μας. Δυστυχώς η πράξη δεν το δείχνει για όλους αλλά ποτέ δεν είναι αργά, γιατί αυτή είναι η ευθύνη μας απέναντι στον τόπο που γέννησε την ίδια τη δημοκρατία.

Η υπερψήφιση της σημερινής τροπολογίας είναι ένα σημαντικό βήμα για την ίδια την προστασία της δημοκρατίας μας. Η πραγματική μάχη όμως θα δοθεί στην κοινωνία, ώστε να εκλείψει οριστικά ο νεοναζισμός. Ο εφησυχασμός είναι επικίνδυνος. Το φίδι εκκολάφθηκε ξανά, το είδαμε, και πλέον δικαιολογίες δεν υπάρχουν για κανέναν.

Επιτρέψτε μου -και συγγνώμη για την κατάχρηση του χρόνου- να ζητήσω άλλη μία συγγνώμη από τον Μανούσο, διότι από αυτό το Βήμα πριν από μερικούς μήνες είχαμε διαπληκτιστεί και τώρα βλέπω ότι ήταν λάθος μου αυτό.

Να είστε καλά όλοι.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ κ. Τσίπρας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Θέλω να εκφράσω εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ τα ειλικρινή, βαθύτατα συλλυπητήριά μας για την απώλεια του συναδέλφου μας Βουλευτή Χανίων, του Μανούσου Βολουδάκη, τόσο και πρωτίστως προς τους οικείους του, προς τους δικούς του ανθρώπους αλλά και προς το κόμμα του, προς τη Νέα Δημοκρατία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι νομίζω μια ιστορικά σημαντική συζήτηση η σημερινή και πρέπει από αυτό το πρίσμα να τη δούμε. Διότι καλούμαστε, όχι να απαντήσουμε σε ένα κρίσιμο θέμα που έχει να κάνει με τη δράση, την παρουσία, ναζιστικών, νεοφασιστικών μορφωμάτων τόσο στη Βουλή όσο και στην κοινωνία, αλλά δεν έχει να κάνει με τη δράση και την παρουσία τους μέσα από το πρίσμα της συγκυρίας, και ιδιαίτερα της προεκλογικής συγκυρίας, αλλά μέσα από την ανιστόρητη προσπάθεια να ξαναγράψουν την ιστορία και να επαναφέρουν στον τόπο μας πολύ σκοτεινές μνήμες.

Θέλω, λοιπόν, ευθύς εξαρχής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να καταθέσω την εκτίμηση ότι ο τρόπος, ο χρόνος και η επιχειρηματολογία με την οποία η κυβερνητική πλειοψηφία φέρνει

τούτη την ώρα αυτή την τροπολογία, την επίμαχη τροπολογία, για τον αποκλεισμό των απογόνων της Χρυσής Αυγής από την εκλογική διαδικασία και άρα από την παρουσία τους εδώ στα κοινοβουλευτικά έδρανα, ο τρόπος, ο χρόνος και η επιχειρηματολογία φανερώνει ότι δεν υπάρχει και τόσο μεγάλη αίσθηση της ευθύνης, δεν υπάρχει και τόσο μεγάλη επιθυμία να ορθώσουμε όλοι μαζί ένα φράγμα ιδεολογικό, πολιτικό, ηθικό απέναντι στην παρουσία και στη δράση των απογόνων του φασισμού, του ναζισμού.

Και το λέω αυτό διότι προκαλεί αλγεινή εντύπωση η χθεσινή παρουσία Μητσοτάκη. Τόσο μεγάλη η επιθυμία να ορθώσουμε μαζί ένα μέτωπο στην ακροδεξιά, στον ρατσιστικό λόγο, στην εθνικιστική δράση, στον ακραίο δεξιό λαϊκισμό και στις διχαστικές του πρακτικές που ήρθε χθες -μια μέρα πριν έρθει αυτή η επίμαχη τροπολογία- στη Βουλή με ένα διχαστικό παραλήρημα βγαλμένο από τη μετεμφυλιακή περίοδο, ζητώντας ούτε λίγο ούτε πολύ πιστοποιητικά εθνικοφροσύνης και θέτοντας εκτός νόμου την εθνική μας αντίσταση.

Μια μέρα πριν φέρει την τροπολογία προς ψήφιση για τους φασίστες και τους νεοναζί, καταφέρθηκε εναντίον του ΕΑΜ που ήταν κορμός της εθνικής αντίστασης του λαού μας εναντίον ποιων; Εναντίον των Γερμανών κατακτητών, δηλαδή απέναντι στο φασισμό και στο ναζισμό. Το ΕΑΜ απελευθέρωσε την πατρίδα μας από τους ναζί και τους φασίστες. Και μας είπε το ανιστόρητο από το Βήμα της Βουλής -εκτός αν το διορθώσει και περιμένουμε να διορθωθεί- ότι ο ύμνος λέει του ΕΑΜ θυμίζει τις χειρότερες στιγμές της ιστορίας. Η απελευθέρωση από τους ναζί ήταν μια από τις χειρότερες στιγμές της ιστορίας;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Αυτό μας θυμίζει ο αγώνας των μαχητών του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου; Χειρότερη στιγμή της ιστορίας ήταν γι' αυτούς που θέλετε σήμερα να αποκλείσετε και να αποκλείσουμε όλοι μαζί, για τους τιμητές, τους νεοναζί, τους απογόνους.

Και, βεβαίως, αναρωτιέμαι αν αυτά τα έπραξε χθες ο κ. Μητσοτάκης διότι είναι ανιστόρητος. Και θα σας πω ευθαρσώς όχι, δεν είναι καθόλου ανιστόρητος. Γνωρίζει ο κ. Μητσοτάκης ότι το ΕΑΜ ήταν ο βασικός πυλώνας της εθνικής μας αντίστασης, ότι σε αυτό συμμετείχαν άνθρωποι και συλλογικότητες από την Αριστερά μέχρι και την κεντροδεξιά της εποχής.

Επίσης, γνωρίζει πάρα πολύ καλά ότι αναγνωρίστηκε η Εθνική μας Αντίσταση το 1982. Όλα τα γνωρίζει. Απλώς ο καημός του κ. Μητσοτάκη δεν είναι να αποκλείσει τους ναζί, τα φασιστικά μορφώματα, να βάλει ένα φρένο στον ακροδεξιό και εθνικιστικό λαϊκισμό. Λυπάμαι που θα το πω αλλά ο καημός του είναι να πάρει τις ψήφους των ακροδεξιών και των εθνικιστών. Αυτός είναι ο καημός του.

Και το κάνει όμως τόσο άτσαλα, ψαρεύει τόσο άτσαλα στα θολά νερά της ψευτοεθνικοφροσύνης και του κίβδηλου πατριωτισμού που νομίζω ότι τον έχουν πάρει όλοι χαμπάρι. Δύο χρόνια σχεδόν –πόσο είναι στην φυλακή ο Κασιδιάρης- άφηνε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ανενόχλητους τους νεοναζί να κάνουν πολιτικό αγώνα μέσα από τη φυλακή. Πείτε μου, ποιος άλλος κρατούμενος, φυλακισμένος έχει το δικαίωμα να προβάλλει τηλεοπτικές εκπομπές στο διαδίκτυο; Ο κ. Κασιδιάρης όμως το είχε αυτό το δικαίωμα. Δεν το βλέπατε, δεν το ξέρατε; Απλώς δεν σας ενοχλούσε.

Το κόμμα που δημιούργησε έπαιρνε άδεια από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και από το Δήμο της Αθήνας να οργανώνει συγκεντρώσεις στο κέντρο της Αθήνας. Δεν το βλέπατε, δεν το ξέρατε; Απλώς δεν σας ενοχλούσε. Και φέρνετε, λοιπόν, τώρα μια τροπολογία, λίγο πριν ξεκινήσει και επίσημα η προεκλογική περίοδος -δεν ξέρω πόσο θα είναι, δύο μήνες, ένας μήνας- για να αποκλείσουμε τους νεοναζί και τους νεοφασίστες από την επόμενη Βουλή. Τώρα σας έπιασε ο πόνος, ένα μήνα πριν τις εκλογές.

Γιατί όμως; Είμαι υποχρεωμένος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μιλήσω με τη γλώσσα της αλήθειας και να καταθέσω αυτό που αποτελεί δική μας πεποίθηση. Γιατί, όπως είπα αρχικά, πιστεύω ότι όλα όσα θα ειπωθούν σήμερα εδώ, θα είναι μια ιστορική παρακαταθήκη. Πιστεύω, λοιπόν, ότι η αλήθεια έχει να κάνει με το γεγονός ότι αυτό που σας ενοχλεί πάρα πολύ δεν είναι τόσο η πιθανή παρουσία των νεοναζί στη Βουλή όσο οι μικροκομματικοί σας υπολογισμοί. Πιστεύετε, με δυο λόγια, ότι με τον αποκλεισμό από τις εκλογές του κόμματος Κασιδιάρη και την ταυτόχρονη στροφή σας στις θέσεις Κασιδιάρη, την στροφή σας, δηλαδή, στην ακροδεξιά ρητορική, θα καταφέρετε να κερδίσετε τους ψηφοφόρους που φαίνονται στις δημοσκοπήσεις, τουλάχιστον, να πηγαίνουν προς τα εκεί.

Αυτός ήταν και ο λόγος της ανιστόρητης παρέμβασης εχθές του κ. Μητσοτάκη από αυτό εδώ το Βήμα. Αυτός ήταν ο λόγος της χθεσινής παράστασης εθνικοφροσύνης και γι' αυτόν τον λόγο είδαμε αυτές τις κορώνες του μετεμφυλιακού διχασμού. Γι' αυτό άλλωστε και το πολιτικό φλερτ με τον πρώην αρχηγό σας, κύριοι Βορίδη και Γεωργιάδη, τον κ. Καρατζαφέρη.

Γι' αυτό -θα έλεγα- και η συνολικότερη μετατόπιση της Νέας Δημοκρατίας το τελευταίο διάστημα προς τα δεξιά. Νομίζω όμως ότι κάνετε λάθος υπολογισμό. Το έχετε -να το πω έτσι απλά και λαϊκά- παραπάρει δεξιά, τόσο πολύ που στο τέλος θα κάνετε αναστροφή, δεν θα αποφύγετε κανένα εμπόδιο, προς τα πίσω θα πάτε. Διότι ούτε οι ακροδεξιοί θα σας ψηφίσουν, θα χάσετε όμως και το κέντρο. Διότι οι κεντρώοι ψηφοφόροι είναι ως επί το πλείστον σκεπτόμενοι και δεν πείθονται με τη θεωρία ότι ο σκοπός αγιάζει τα μέσα.

Όμως, επιτρέψτε μου να σας πω ότι εκτός από λάθος υπολογισμό, κυρίως, κάνετε ένα λάθος ιστορικό. Απέναντι στην ακροδεξιά και τους νεοναζί δεν μπορεί να στεκόμαστε με όρους της τρέχουσας συγκυρίας. Η συγκυρία η πολιτική και ιδίως η προεκλογική έρχεται και παρέρχεται. Η ανάγκη όμως οι δημοκρατικές πολιτικές δυνάμεις να ορθώσουμε ένα μέτωπο, πρωτίστως ηθικό και πολιτικό αλλά και νομικό και συνταγματικό, στο πλαίσιο του Συντάγματος είναι μια διαχρονική και ιστορικής αξίας και σημασίας ανάγκη. Και εσείς τώρα την ευτελίζετε σε πρόχειρους και εφήμερους προεκλογικούς σχεδιασμούς.

Όμως, αυτά είναι παιχνίδια με τη φωτιά και είναι και επικίνδυνα παιχνίδια για την ίδια τη δημοκρατία. Όμως φαίνεται ότι το τελευταίο που σας ενδιαφέρει -το αποδεικνύετε σε κάθε ευκαιρία αυτό, από το σκάνδαλο των παρακολουθήσεων μέχρι τη χειραγώγηση των μέσων ενημέρωσης- είναι η δημοκρατία.

Επιτρέψτε μου όμως να πω για άλλη μια φορά και από αυτό εδώ το Βήμα και με αυτή την ευκαιρία ότι μας λένε πολλοί το τελευταίο διάστημα «γιατί ασχολείστε τόσο πολύ με το ζήτημα της δημοκρατίας;». Προσέξτε, για εμάς αυτό είναι ένα υπαρξιακό ζήτημα. Και νομίζω δεν είναι υπαρξιακό μόνο για μας εδώ στην Ελλάδα αλλά για όλες τις σύγχρονες κοινωνίες. Ζούμε στην εποχή σε παγκόσμιο επίπεδο και στην Ευρώπη και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και στη Λατινική Αμερική, της απόλυτης αποθράσυνσης της ακροδεξιάς και των πρακτικών της. Και αυτό συμβαίνει για έναν πολύ απλό λόγο, κατά την άποψή μας. Διότι στο συντηρητικό στρατόπεδο η ηγεμονία της ακροδεξιάς και των ακροδεξιών ιδεών είναι πια αναμφισβήτητη. Και γιατί η δημοκρατία είναι μια κατάκτηση των λαών πάρα πολύ σημαντική και του λαού μας, αλλά ξέρετε η δημοκρατία δεν λειτουργεί άπαξ. Όσο οι θεσμοί υπολειτουργούν όσο η εκτελεστική εξουσία γίνεται πιο αυταρχική, όταν η διαπλοκή και η διαφθορά γίνεται ενδημική, τότε η δημοκρατία συρρικνώνεται και η ωμότητα της αντιπολιτικής και του κυνισμού, θεριεύει.

Δείτε, για παράδειγμα, τι ακριβώς γίνεται στη χώρα μας το τελευταίο διάστημα. Ποια είναι η απεγνωσμένη προσπάθεια του κ. Μητσοτάκη το τελευταίο διάστημα; Όχι να αποδείξει ότι ο ίδιος είναι αθώος. Στο θέμα των παρακολουθήσεων ή στα ζητήματα της διαφθοράς δεν επιχειρηματολογεί για να αποδείξει ότι όλα όσα καταγγέλλει η Αντιπολίτευση είναι αναληθή. Αλλά τι επιχειρηματολογεί, τι προσπαθεί να εμπεδώσει; Ότι τα κάνουν και οι άλλοι λίγο πολύ, ότι όλοι το ίδιο είμαστε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ**)

Επί μήνες προσπαθεί να εμπεδώσει αυτή την αντίληψη, ότι όλοι τα παίρνουμε, ότι όλοι είμαστε διεφθαρμένοι, χωρίς στοιχεία, χωρίς αποδείξεις, χωρίς τίποτα. Έκαναν πριν τρεις εβδομάδες πρωτοσέλιδο φιλοκυβερνητικές εφημερίδες ότι ο Παππάς έπαιρνε σακούλες με χρήματα από τον Καλογρίτσα.

Τα είδε όλη η Ελλάδα αυτά τα πρωτοσέλιδα; Τα είδε. Τι έκανε

ο Παππάς; Τι θα μπορούσε να κάνει; Μηνύσεις και εξώδικα. Έκανε εξώδικα. Έβγαλε χθες μια διορθωτική ανακοίνωση η εφημερίδα «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ», που είχε τρεις μέρες πρωτοσέλιδο ότι τα παίρνει. Τι διορθωτική δήλωση; Ότι το πρωτοσέλιδό της δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια. Προφανώς! Τι θα έκανε; Πού έβαλε αυτή τη δήλωση η «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ»; Στις τελευταίες σελίδες την έβαλε. Και ποιος την είδε; Πέρασε η λάσπη στην κοινή γνώμη; Πέρασε. Το αν ακούμπησε είναι μια άλλη ιστορία! Δεν ακούμπησε, αλλά πέρασε.

Αυτή είναι η συνταγή από το manual της ακροδεξιάς ανά τον κόσμο!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Αυτό έκανε ο Τραμπ, αυτό έκανε ο Μπολσονάρο, αυτό έκανε η Λεπέν, αυτό κάνουν παντού! Αυτή είναι η συνταγή: Τα fake news, τα ψέματα, η λάσπη, η ισοπέδωση, η εξίσωση προς τα κάτω όλων, ότι όλοι όσοι είναι στην πολιτική είναι κλέφτες, ότι όλοι όσοι είμαστε εδώ μέσα είμαστε το ίδιο, η καλλιέργεια στους πολίτες του αισθήματος ότι η δημοκρατία είναι πια διακοσμητική, ότι δεν είναι πια το όπλο των πολλών να αλλάζουν τη ζωή τους, να αποδοκιμάζουν μια κυβέρνηση, να επιλέγουν έναν διαφορετικό δρόμο!

Αυτό, όμως, είναι και το μεγαλύτερο ψέμα. Διότι η δημοκρατία ήταν, είναι και θα είναι ο μοναδικός τρόπος για να πάνε τα πράγματα μπροστά!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και το απέδειξαν αυτό όχι μόνο στο παρελθόν οι αγώνες, αλλά το απέδειξαν και σήμερα οι πολίτες στις Ηνωμένες Πολιτείες και οι νέοι άνθρωποι που προσήλθαν μαζικά στις κάλπες, έσπασαν κάθε ρεκόρ, κάθε πρόβλεψη συμμετοχής στις τελευταίες ενδιάμεσες εκλογές και λυτρώθηκε -θα δούμε αν είναι προσωρινά- από την παρουσία του Τραμπ η μεγαλύτερη, πιο ισχυρή χώρα και οικονομία του πλανήτη.

Το είδαμε αυτό και το απέδειξε στη Βραζιλία ο λαός της που, με τη συμμετοχή του στις κάλπες, προσήλθε μαζικά και απάλλαξε μια κρίσιμη χώρα της Λατινικής Αμερικής από τον Μπολσονάρο. Και σήμερα στην Ελλάδα πιστεύω ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια κρίσιμη καμπή, σε μια ιστορική στιγμή, όπου θα κληθούν οι ίδιοι οι πολίτες και, κυρίως, οι νέοι άνθρωποι -γιατί έχει μεγάλη σημασία αυτό- να αποδείξουν πόσο σημαντική αξία είναι για όλους μας η δημοκρατία και δεν θα το απαντήσουν αυτό οι δημοσκοπικές ερωτήσεις. Θα το απαντήσει ο ελληνικός λαός με τη στάση του και με την ψήφο του, όταν έρθει η ώρα των εκλογών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Πιστεύω, λοιπόν, ότι σε μια στιγμή που η δημοκρατία μπορεί να αλλάξει άρδην την πορεία μιας χώρας που σήμερα είναι παγιδευμένη στην παρακμή, στην απόγνωση, στη σήψη, το σημαντικότερο που έχουμε ανάγκη είναι αυτή η αλλαγή, μια νέα προοπτική. Διότι ξέρουμε πολύ καλά ότι ισχυρή δημοκρατία σημαίνει μια χώρα με ισχυρούς θεσμούς, ότι ισχυρή δημοκρατία σημαίνει ισχυρό κοινωνικό κράτος και σημαίνει και δικαιοσύνη, διότι χωρίς δημοκρατία δεν μπορεί να υπάρχει δικαιοσύνη πουθενά, στην οικονομία, την εργασία, την παραγωγή, την κοινωνία.

Ισχυρή δημοκρατία, όμως, σημαίνει και ασφάλεια, προοπτική, όχι φόβος και απόγνωση. Οι γενιές του σήμερα, τα παιδιά της κρίσης πρέπει να ζήσουν μακριά από τον φόβο και από την ανασφάλεια. Πρέπει να ζήσουν σε μια χώρα που θα μπορεί να τους εξασφαλίζει το μέλλον, ίσες ευκαιρίες, ποιότητα ζωής. Δεν μπορούμε να πάρουμε άλλα ρίσκα για το αύριο αυτού του τόπου. Δεν μπορούμε να σας επιτρέψουμε να κρατάτε τη χώρα πίσω με τον φανατισμό σας, με τον τυχοδιωκτισμό σας, να διογκώνετε τις ανισότητες, να σπέρνετε τον διχασμό και την προπαγάνδα, να κάνετε mainstream τον ακροδεξιό πολιτικό λόγο, να ξεπλένετε -να το πω λαϊκά- τον ακροδεξιό πολιτικό λόγο, όπως και τόσους ακροδεξιούς πολιτικούς, που φόρεσαν κουστούμι και σήμερα κάθονται στα υπουργικά έδρανα.

Και στην ουσία, δεν μπορούμε να σας επιτρέψουμε τι να κάνετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της κυβερνητικής πλειοψηφίας; Με τη στάση σας, με την πολιτική σας ως κόμμα τα τελευταία χρόνια, να ανοίγετε ξανά τον δρόμο στους φασίστες και τους νεοναζί. Με ποιον τρόπο; Να εμφανίζουν τους εαυτούς τους ως δήθεν αντισυστημικούς και να παίρνουν συμπάθεια από ένα μεγάλο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας που σήμερα περνάει τρομακτικές δυσκολίες, από τα λαϊκά στρώματα. Διότι πού ανθίζει, δυστυχώς, ο σπόρος του αυγού του φιδιού; Στις λαϊκές γειτονιές, εκεί όπου τα φτωχά στρώματα είναι ευεπίφορα σε αυτή την προπαγάνδα, να εμφανίζονται και να έρχονται ως δήθεν λυτρωτές, ως δήθεν τιμωροί απέναντι στη γενικευμένη σήψη του πολιτικού συστήματος. «Αφού όλοι ίδιοι είναι! Πάμε, λοιπόν, να χτυπήσουμε το σύστημα»: Αυτό είναι το σύνθημά τους.

Εμείς, λοιπόν, έχουμε απόλυτα συνειδητό μέτωπο, ιστορικό αλλά και σύγχρονο -όχι μόνο ιστορικό- απέναντι στον φασισμό, απέναντι στον ρατσισμό, απέναντι στην ακροδεξιά και τους εκπροσώπους της και γνωρίζουμε ότι είναι καθήκον μας ιστορικό αλλά και καθημερινό, να μην επιτρέψουμε ποτέ ξανά να γίνουν οι δρόμοι πεδίο βολής των νεοναζιστικών συμμοριών και η Βουλή αρένα χρυσαυγιτών. Γνωρίζουμε ότι δεν πρέπει να επιτρέψουμε ποτέ ξανά να ζήσουν οι επόμενες γενιές το τραύμα που άφησε η δολοφονία του Παύλου Φύσσα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Γνωρίζουμε ότι δεν πρέπει να επιτρέψουμε ποτέ ξανά τη βεβήλωση της ιστορικής μνήμης και της δημοκρατικής παράδοσης των αγώνων αυτού του λαού απέναντι στο ναζιστικό έρεβος. Και αν υπάρχει ένας εγγυητής για να μην επιτρέψουμε όλα αυτά, αυτός είναι η καθημερινή δράση και η συνείδηση κάθε δημοκράτη πολίτη και ιδιαίτερα, της νέας γενιάς αυτού του τόπου, διότι μέσα από αγώνες θα αποτρέψουμε και θα νικήσουμε τον φασισμό.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριε Βορίδη, νομίζω ότι εσείς χειρίζεστε από πλευρά της Κυβέρνησης την τροπολογία που καταθέτει η Κυβέρνηση σήμερα. Είναι μια τροπολογία που, όπως είπα πιο πριν, όμως, ο τρόπος, ο χρόνος, η επιχειρηματολογία που χρησιμοποιεί -το λέω μετά λόγου γνώσεως και εκφράζω έναν ειλικρινή μου φόβο- αντί να οδηγήσει στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, την απομόνωση και τον αποκλεισμό των νεοναζί, μπορεί να τους δυναμώσει αντί να τους απομονώσει για όλους τους λόγους που ανέλυσα πιο πριν αλλά και για έναν επιπλέον. Είναι μια συνταγματικά εξαιρετικά προβληματική τροπολογία.

Και αναρωτιέμαι: Τι είναι αυτό το οποίο σας εμποδίζει να γίνετε πιο σαφείς στην τροπολογία που καταθέτετε; Τι σας εμποδίζει να ορίσετε σαφώς στην τροπολογία, στη διάταξη που καταθέτετε σε ποια κόμματα, ποιας ιδεολογίας, ποιας δράσης, ποιου είδους κίνητρα εμπεριέχουν οι εγκληματικές πρακτικές τους; Να τους ονοματίσετε. Τι σας εμποδίζει να περιγράψετε ρητώς τα ρατσιστικά και ναζιστικά κίνητρα των εγκλημάτων, όπως άλλωστε περιγράφονται και στον αντιρατσιστικό νόμο που ψήφισε η Κυβέρνηση της παρατάξεώς σας, του κ. Σαμαρά. Υπήρχαν αντιδράσεις αλλά τον ψήφισε.

Σας εμποδίζει το γεγονός ότι έχετε ενδεχομένως αρκετούς Βουλευτές οι οποίοι θα ενοχλούνταν με κάτι τέτοιο, όπως και τότε ενοχλήθηκαν στον αντιρατσιστικό νόμο, αν θυμάστε; Μήπως αυτό που σας εμποδίζει, τελικά, είναι ότι θέλετε μεν τον Κασιδιάρη και τη Χρυσή Αυγή εκτός νομιμότητας αλλά δεν θέλετε τον χρυσαυγιτισμό εκτός νομιμότητας;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Διότι το θέμα δεν είναι να ξεμπερδέψουμε μονάχα με τη Χρυσή Αυγή. Είναι να ξεμπερδέψουμε και με τον χρυσαυγιτισμό, τον φασισμό, την ακροδεξιά ρητορική και, κυρίως, τη ρατσιστική δράση.

Δεν καταλαβαίνετε, όμως, με αυτόν τον τρόπο ότι επιμένοντας, αν τελικά επιμείνετε σε αυτό, ανοίγετε τον δρόμο σε ένα τμήμα δικαστών μάλιστα να αποφασίζει εν λευκώ για το ποιος συνδυασμός υπηρετεί και ποιος όχι την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Δεν καταλαβαίνετε ότι με αυτόν τρόπο αφήνετε ένα ανοιχτό «παράθυρο», διάπλατο, ώστε αύριο κάποιος να ισχυριστεί ότι ο νόμος που ψηφίσατε δεν αφορά μόνο τους νεοναζί αλλά και οποιοδήποτε κόμμα, αν οποιοσδήποτε δικαστής κρίνει ότι δεν υπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του πολιτεύματος, με βάση το άρθρο 29 του Συντάγματος, επαναφέροντας με αυτόν τον τρόπο από το «παράθυρο» την ανιστόρητη, την επικίνδυνη θεωρία των δύο άκρων. Και εξισώνοντας την κομμουνιστική ιδεολογία με την απάνθρωπη ιδεολογία των ναζί, τον κομμουνισμό με τον φασισμό. Αυτό το «παράθυρο» αφήνετε ανοιχτό. Αν δεν το

έχετε καταλάβει, οφείλω να σας το επισημάνω.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς έχουμε ιστορικό καθήκον και δεν μπορούμε να δώσουμε «πράσινο φως» σε μια τέτοια επικίνδυνη εξέλιξη. Και δεν πάνε να λένε ό,τι θέλουν τα «παπαγαλάκια» σας. Εδώ δεν αναμετρόμαστε με την πρόσκαιρη προεκλογική συγκυρία. Εδώ αναμετρόμαστε με την ιστορία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Καταθέσαμε, λοιπόν, στον δημόσιο διάλογο την προηγούμενη εβδομάδα μία εκδοχή διάταξης νομοθετικής η οποία διευκρινίζει σαφώς, ώστε ο δικαστής αύριο να έχει σαφή εικόνα για το για ποιες περιπτώσεις καλείται να αποφασίσει. Τι διευκρινίζει σαφώς; Να στερούνται το δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές κόμματα η δράση των οποίων παραβιάζει τον αντιρατσιστικό νόμο ή που στελέχη ή και απλά μέλη τους έχουν καταδικασθεί για τα εγκλήματα της συμμετοχής σε εγκληματική τρομοκρατική οργάνωση, εφόσον έχουν τελεστεί με ρατσιστικό ή ναζιστικό κίνητρο.

Αν αυτό δεν το αποδέχεστε, διότι αυτό καταλαβαίνω, για τους δικούς σας λόγους, για λόγους που εγώ ανέλυσα πιο πριν, ελάτε να βρούμε μια άλλη κοινή φόρμουλα, ελάτε να βρούμε μια άλλη φόρμουλα κοινής αποδοχής. Μη δώσετε, όμως, αυτή την ευρύτατη διακριτική ευχέρεια και αυτή την ευρεία εξουσία σε ένα τμήμα του Αρείου Πάγου να προβαίνει στην ουσία σε πολιτικές κρίσεις. Μην καταστήσετε ένα δικαστικό όργανο, το αρμόδιο τμήμα του Αρείου Πάγου, παράγοντα του πολιτικού συστήματος, ανατρέποντας μια θεμελιώδη θεσμική και συνταγματική παραδοχή που ουδέποτε αμφισβητήθηκε από τη Μεταπολίτευση και μετά. Τι δηλαδή; Ότι τα δικαστήρια δεν εμπλέκονται στην πολιτική αντιπαράθεση. Και, κυρίως, μην επιμείνετε να αφήνετε ανοικτό δυνητικά το «παράθυρο» σε αυτόν τον ανιστόρητο συμψηφισμό των δύο άκρων.

Σας καλούμε, λοιπόν, ακριβώς επειδή έχει κρίσιμη, όπως είπα, ιστορική αξία η σημερινή απόφαση και η σημερινή ψηφοφορία, να κάνετε ένα βήμα πίσω, να κάνουμε και εμείς ένα βήμα πίσω και να καταλήξουμε σε μια τροπολογία που θα ακυρώνει -γιατί αυτός είναι ο σκοπός μας, ο κοινός σκοπός, δεν τον αμφισβητώ- την κάθοδο των απογόνων της Χρυσής Αυγής στις εκλογές, αλλά δεν θα αφήνει «παράθυρο» παρερμηνειών για ανιστόρητους συμψηφισμούς, δεν θα αναγορεύει τους δικαστές σε κριτές της πολιτικής και δεν θα έρχεται σε κατάφωρη σύγκρουση με το γράμμα και το πνεύμα του Συντάγματος.

Και μια τέτοια σύγκλιση φρονούμε ότι μπορεί να γίνει -όχι να εφεύρουμε εκ νέου τώρα- σήμερα πάνω σε προτάσεις που έχουν ήδη κατατεθεί στον δημόσιο διάλογο. Μια τέτοια σύγκλιση μπορεί να γίνει πάνω στις προτάσεις που έχουν καταθέσει έγκριτοι συνταγματολόγοι, που κάθε άλλο παρά μπορεί κανείς να τους κατηγορήσει ότι έχουν κάποια σχέση με τον ΣΥΡΙΖΑ.

Σας καλώ, λοιπόν, να συγκλίνουμε πάνω στις προτάσεις που κατέθεσαν στον δημόσιο διάλογο ο κ. Αλιβιζάτος, ο κ. Κοντιάδης και άλλοι σημαντικοί και έγκριτοι συνταγματολόγοι. Είναι προτάσεις που αποκλείουν τη συμμετοχή στις εκλογές κόμματος ή συνδυασμού που έχει στα ψηφοδέλτιά τους υποψηφίους που έχουν οριστικά καταδικαστεί για πράξεις των άρθρων 187 και 187Α, δηλαδή, για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση. Ως εκεί πρέπει, πιστεύω, να πάμε και μπορούμε να πάμε όλοι μαζί. Όλοι μαζί!

Θα καταθέσουμε αμέσως τώρα τη σχετική τροπολογία. Κάνουμε ένα βήμα πίσω και περιμένουμε και από την πλευρά της κοινοβουλευτικής Πλειοψηφίας να αποδείξετε ότι, πραγματικά, σας ενδιαφέρει η σύμπτωση όλων των κομμάτων σε αυτή την κρίσιμη ψηφοφορία, ότι έχετε τη στοιχειώδη ευθύνη απέναντι στη δημοκρατία για ένα κρίσιμης σημασίας θέμα με ιστορικές διαστάσεις.

Αποδείξτε, λοιπόν, έστω και στο «παραπέντε», ότι ήρθατε σήμερα εδώ για να συμβάλλετε στη συλλογική άμυνα μιας ολόκληρης κοινωνίας και των θεσμών της απέναντι στη νεοναζιστική εγκληματική συμμορία και όχι για να παίξετε παιχνίδια με το μυαλό σας στους πρόσκαιρους εκλογικούς σχεδιασμούς. Παιχνίδια, όμως, που, δυστυχώς, μπορεί να αποβούν επικίνδυνα για την ίδια τη δημοκρατία. Σας καλώ να μην το επιχειρήσετε και να επιχειρήσετε την προσπάθεια σύγκλισης.

Σας ευχαριστώ.

(Όρθιοι οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Πρόεδρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», τριάντα τέσσερις μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1ο Γενικό Λύκειο Κοζάνης, το τρίτο τμήμα.

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Μετά τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, καλείται στο Βήμα ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Βορίδης.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η πρότασή μας για τη συγκεκριμένη ρύθμιση έχει κατατεθεί και σταλεί στα κόμματα εδώ και καιρό. Είναι περίπου τρεις μήνες που γίνεται αυτή η διαβούλευση.

Και επειδή έχει γίνει ευρύτερα γνωστή και έχει αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης, η αλήθεια είναι ότι έχουμε ακούσει από την πλευρά των κυρίως ενδιαφερομένων, υπό την έννοια ότι είναι αυτοί που αποτελούν το αντικείμενο της ρύθμισης, δηλαδή ουσιαστικά το κόμμα Κασιδιάρη -αλλά όχι μόνο, και η Χρυσή Αυγή- μια συγκεκριμένη επιχειρηματολογία εναντίον της ρύθμισης.

Η επιχειρηματολογία αυτή -τη συνοψίζω- έχει τρία επιχειρήματα, που είναι τα εξής: Πρώτο. «Το κάνετε για την ψήφο. Δεν είναι ειλικρινής η προσέγγισή σας, είναι ψηφοθηρική». Δεύτερο. «Το κάνετε, γιατί απλώς θέλετε να μας αποκλείσετε τώρα που εί δατε τις δημοσκοπήσεις. Το κίνητρό σας δεν είναι αυτό που λέτε. Είναι επίσης πολιτικό».

Και εν συνεχεία, έχει μια δεύτερη τάξη επιχειρημάτων, που είναι η απονομιμοποίηση αυτών που το κάνουν. Μα, ποιοι το κάνετε; «Το κάνετε εσείς που είστε ακροδεξιοί. Το κάνετε εσείς που είστε ηθικά επιλήψιμοι γιατί έχετε κάνει τις υποκλοπές ή γιατί η παράταξή σας ενέχεται σε σκάνδαλα».

Θέλω απλώς να αναλογιστείτε. Σας θύμισε τίποτα η επιχειρηματολογία του κ. Τσίπρα σήμερα σε σχέση με αυτή την επιχειρηματολογία που μόλις σας ανέπτυξα; Γιατί εγώ την είδα ταυτόσημη. Αυτό ήρθατε σήμερα να πείτε;

Σε μία μείζονα τομή, σε ένα ζήτημα στο οποίο θα υπενθυμίσω ότι το κόμμα σας - το κόμμα σας!- έχει υπερψηφίσει ταυτόσημη διάταξη, σήμερα ήρθατε να πείτε και να αμφισβητήσετε τα κίνητρα της παρατάξεως και της Κυβερνήσεως για τη ρύθμιση αυτή;

Η ρύθμιση αυτή ταυτόσημη έχει έρθει...

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Κάντε λίγο ησυχία. Τι δεν ακούσαμε!

Η ρύθμιση, λοιπόν, αυτή έχει έρθει το 2021, την ψηφίσατε και είναι ταυτόσημη περιεχομένου. Δεν είχατε τότε αντιρρήσεις; Θα πω πού διαφοροποιείται. Δεν είχατε τότε αντιρρήσεις; Τότε δεν είχαμε εμείς αυτά τα κίνητρα; Τότε δεν ήμασταν ακροδεξιοί; Τότε δεν ήμασταν υπόλογοι; Δεν θέλαμε να κλέψουμε τις ψήφους; Σήμερα το θέλουμε αυτό; Η υποκρισία αυτής της κριτικής αλλά και η επικινδυνότητά της ως προς τη θεσμική στόχευση είναι απίστευτη.

Εγώ θέλω να μιλήσουμε εδώ καθαρά. Η Χρυσή Αυγή δεν καταδικάστηκε γιατί είναι φασιστική ή ναζιστική. Η Χρυσή Αυγή καταδικάστηκε γιατί τέλεσε εγκληματικές πράξεις. Καταδικάστηκαν τα φυσικά πρόσωπα γιατί τέλεσαν εγκληματικές πράξεις. Πράγματι, η απόφαση...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Για τη ναζιστική ιδεολογία.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Αφήστε να ολοκληρώσω τώρα, κύριε Πολάκη. Κάντε μου τη χάρη.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Μη λες τα μισά.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ναι, αφήστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Παρακαλώ. Εάν θέλετε, να γραφτείτε να μιλήσετε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Αν με είχατε αφήσει να ολοκληρώσω, να ξέρετε ότι θα το είχα πει ολόκληρο. Γιατί σπεύδετε να με συμπληρώσετε εσείς; Δεν θέλω την υπόδειξή σας.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Μήπως το ξεχάσεις!

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Λέω, λοιπόν, ότι, πράγματι, η πρωτοβάθμια καταδικαστική απόφαση αναγνωρίζει πως το κίνητρο ήταν φασιστικό και ρατσιστικό. Πλην, όμως, αυτό -για όσους καταλαβαίνουν λίγα νομικά- αφορά το ενδιάθετο στοιχείο, το υποκειμενικό. Εκείνο, λοιπόν, το οποίο χρειάζεται εδώ είναι το στοιχείο του δόλου. Αυτό το οποίο, όμως, βασικά είναι το αδίκημά τους είναι το ποινικό αδίκημα, το αδίκημα της εγκληματικής οργάνωσης. Γι' αυτό καταδικάστηκαν, γι' αυτό εκτίουν πολυετείς ποινές καθείρξεως, γι' αυτό δεν τους δόθηκε αναστολή εκτελέσεως στην ποινή τους ενώ έχουν ασκήσει έφεση, και γι' αυτό βρίσκονται κρατούμενοι σε φυλακές υψίστης ασφαλείας. Αυτό είναι το αδίκημά τους.

Τι έρχεστε εσείς και λέτε; Έρχεστε και λέτε και αμφισβητείτε -αναρωτιέμαι, εάν αμφισβητείτε, για όσους δεν καταλαβαίνουν την εισαγωγή του κ. Τσίπρα- την αναγκαιότητα της συγκεκριμένης ρύθμισης και λέτε: «Θα αντιπαλέψουμε πολιτικά και τα αίτια» κ.τ.λ.. Αυτό, όμως, είναι μια ιδεολογική, πολιτική, κοινωνική συζήτηση των αιτίων και των φαινομένων. Σωστά, αλλά σε τελευταία ανάλυση αυτό αφορά την πολιτική διεργασία. Τούτο που συζητάμε εδώ είναι για κάτι εγκληματίες. Δεν ξέρω εάν το έχετε αντιληφθεί. Συζητάμε για κάτι εγκληματίες, συζητάμε για κάτι κατάδικους. Αυτή είναι η συζήτησή μας.

Και θα σας πω πόσο βαθιά αντινομική είναι η κριτική σας στα δύο σκέλη και στις προτάσεις που έχετε καταθέσει. Τι ήρθαμε και είπαμε; Το είπαμε με ευρύτατη πλειοψηφία το 2021. Είπαμε τα ίδια ακριβώς πράγματα, πλην ενός: Το ζήτημα της πραγματικής ηγεσίας.

Αυτό που προστίθεται σήμερα, δηλαδή, στη διάταξη «Ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας, τα μέλη της επιτροπής, ο νόμιμος εκπρόσωπος...» -όλα αυτά υπάρχουν στην υφιστάμενη διάταξη- «...να μην έχουν καταδικαστεί σε οποιοδήποτε βαθμό σε κάθειρξη για τα αδικήματα των κεφαλαίων 1-6 του δεύτερου βιβλίου του Ποινικού Κώδικα ή σε οποιαδήποτε ποινή για τα εγκλήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που επισείουν ποινή ισόβιας κάθειρξης ή σε ισόβια κάθειρξη για κάθε άλλο αδίκημα...» κ.λπ., κ.λπ.. Είναι η υφιστάμενη διάταξη, την έχετε ψηφίσει. Το μόνο το οποίο προστίθεται σε αυτό το εδάφιο είναι η έννοια της πραγματικής ηγεσίας.

Έρχεται ο κ. Τζανακόπουλος στην επιτροπή -θα μου πείτε εδώ, κύριε Τζανακόπουλε, για να δούμε τις προθέσεις του καθενός- και μου λέει: «Μα, αυτό είναι δυσαπόδεικτο. Είναι πρόβλημα της αποδεικτικής διαδικασίας. Πώς θα το κρίνει ο Άρειος Πάγος;». Εγώ, επειδή είμαι διαβουλευτικός, θα αφαιρέσω την πραγματική ηγεσία, κύριε Τζανακόπουλε, για να είστε ευχαριστημένοι.

Καταστήσαμε άχρηστη τη διάταξη ως προς τον στόχο της. Ελπίζω να το καταλαβαίνετε. Διότι πλέον δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή η «ηγεσία Κασιδιάρη», έχει αλλάξει τύποις η ηγεσία. Βεβαίως και υπάρχει πραγματική «ηγεσία Κασιδιάρη», αλλά τυπικά δεν υπάρχει πλέον η «ηγεσία Κασιδιάρη». Μόλις το αφαιρέσω και κάνω δεκτό αυτό που είπατε, κύριε Τζανακόπουλε, αυτή η διάταξη δεν παίζει τον ρόλο της. Αυτό θέλετε; Το κρατάω.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα σας απαντήσω.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Αυτό ήταν το πρώτο.

Πάμε τώρα στο δεύτερο. Τι έρχεστε και λέτε; Λέτε να μη βάλουμε καθόλου αυτό που προσθέτουμε τώρα, το εδάφιο γ'. Σωστά; Σωστά. Τι λέει το εδάφιο γ'; Λέει «Η οργάνωση και η δράση του κόμματος να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος». Αυτό δεν το λέει το εδάφιο γ', το λέει το Σύνταγμα.

Συγγνώμη, να βρω την τροπολογία, γιατί αυτές εδώ είναι κάποιες προτεινόμενες αλλαγές.

Λοιπόν, η κρίση αυτή εναπόκειται στον Άρειο Πάγο και λαμβάνει χώρα λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι υφίσταται καταδίκη σε οποιοδήποτε βαθμό υποψήφιων Βουλευτών ή ιδρυτικών μελών ή διατελεσάντων προέδρων για τα ανωτέρω αδικήματα.

Ακούστε τώρα τι λέτε εδώ, τι είπε ο Πρόεδρός σας πριν λίγο. Να βάλουμε εδώ και ότι αυτά έχουν τελεσθεί με φασιστικό ή ρατσιστικό κίνητρο. Σωστά; Αυτό μου είπατε προηγουμένως. Ωραία. Άρα, προσέξτε: Ποια είναι η κριτική σας σε αυτή τη διάταξη, η ανησυχία που εξέφρασε ο Πρόεδρός σας πριν λίγο; Ότι θα χρησιμοποιηθεί -λέει ο Πρόεδρός σας- γιατί αύριο εδώ μπορούν να προστεθούν. Εάν ανοίξουμε, λέει, αυτή την κουβέντα, γιατί δεν θα βάλουμε και τον κομμουνισμό από δίπλα;

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Γιατί τον κλείνουμε, εάν βάλουμε το «φασιστικό»...(δεν ακούστηκε)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ο κ. Πολάκης δεν έχει καν ιδέα για τι πράγμα μιλάμε.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Μια χαρά ιδέα έχω.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Λέτε και ανησυχείτε ότι υπάρχει ένας μελλοντικός κίνδυνος με αυτό το πράγμα να διευρυνθεί και να περιλάβει και άλλους που δεν τους περιλαμβάνει σήμερα η διάταξη. Διότι σήμερα, προφανώς, η διάταξη είτε έτσι είτε αλλιώς δεν περιλαμβάνει τέτοια πράγματα. Σωστά. Ερωτώ εγώ: Ποιος διευρύνει και δίνει δικαίωμα δικαστικού ελέγχου; Εμείς που λέμε ότι το μόνο που κρίνεται είναι η εγκληματική πράξη ή εσείς που λέτε ότι πρέπει να ανιχνεύονται πολιτικά και ιδεολογικά κίνητρα, σήμερα ναι, φασιστικά και ρατσιστικά, αύριο εγώ δεν ξέρω, ό,τι πει ο νομοθέτης; Ποιος την ανοίγει τη διάταξη; Εμείς ή εσείς;

Άρα, λοιπόν, ο κίνδυνος που επισημαίνετε διευρύνεται με τη δική σας ερμηνεία. Και αντί να έρθετε να μας πείτε -κάτι το οποίο ακούμε, γιατί είναι μία σκέψη η οποία προέρχεται από το ΚΙΝΑΛ- να κάνουμε πιο περιοριστική τη διάταξη από αυτό που είναι, εσείς έρχεστε και προτείνετε τη διεύρυνσή της.

Άρα, λοιπόν, έρχομαι στο επόμενο ερώτημα του εφαρμοστή του δικαίου: Εάν ανοίγαμε αυτή τη συζήτηση και έχουμε ένα καινούργιο κόμμα –καινούργιο, γιατί αυτό που κρίνεται δεν είναι η Χρυσή Αυγή- το οποίο κάνει δηλώσεις πίστης στο Σύνταγμα, δεν υπάρχει καμμία αμφισβήτηση για το περιεχόμενο του καταστατικού του, έτσι όπως κατατέθηκε και δεν υπάρχει ενδεχομένως και σχετική δράση, τότε πού θα πατήσει η σκέψη του Αρείου Πάγου;

Να σας ρωτήσω κάτι; Επειδή αυτά είναι εύκολα και έχετε και λαμπρούς νομικούς, μήπως θέλετε να κατέβει η Χρυσή Αυγή και δεν μας το λέτε; Για να το τελειώνουμε. Για να το τελειώνουμε, για να το λήξουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Θόρυβος – Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ησυχία, ησυχία!

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Εγώ δεν μπορώ να το πιστέψω. Το λέω πολύ καλοπροαίρετα. Το λέω πολύ καλοπροαίρετα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Να ανακαλέσετε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Δεν θα ανακαλέσω τίποτα. Το λέω πολύ καλοπροαίρετα.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Δεν μπορώ να πιστέψω ότι τέτοιας μορφής έωλη νομική επιχειρηματολογία γίνεται λόγω άγνοιας. Δεν το πιστεύω αυτό. Θα προσέβαλα τους νομικούς σας, θα προσέβαλα τους λαμπρούς συναδέλφους μου στην ομάδα σας. Δεν το πιστεύω αυτό. Επομένως κάποιο άλλο είναι το κίνητρο.

Πάμε, όμως, παρακάτω. Επειδή είπατε πολλά και είπατε και για τα οφέλη, λέτε ότι εμείς «αλιεύουμε» τις ψήφους των ακροδεξιών. Εσείς ανοίξατε αυτή τη συζήτηση δεν την άνοιξα εγώ. Είναι ξεκάθαρο ότι απ' αυτή την επιλογή εμείς δεν πρόκειται να πάρουμε ούτε μισή ψήφο, γιατί παίρνουμε στην πραγματικότητα την ευθύνη της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας. Μην κοροϊδευόμαστε τώρα.

Αυτό, όμως, που είναι ενδιαφέρον είναι αυτή η ανησυχία σας για την αντισυστημική ταυτότητα και τις λαϊκές γειτονιές. Άλλος στην πραγματικότητα με την τοποθέτησή του «κλείνει το μάτι του» στο συγκεκριμένο εκλογικό ακροατήριο όχι εμείς, όπως το περιγράψατε ότι είναι αντισυστημική, ότι είναι στις λαϊκές γειτονιές και ότι τώρα με τη στάση σας, που είναι κριτική απέναντι στη δική μας καθαρή θέση, ουσιαστικά «κλείνετε το μάτι» στο συγκεκριμένο εκλογικό ακροατήριο.

Εγώ θα πω κάτι ευθέως. Μακάρι να μην ψηφίσουν αυτούς και να ψηφίσουν οποιονδήποτε άλλο. Μακάρι να ψηφίσουν οποιονδήποτε άλλο. Εμένα το πρόβλημά μου δεν είναι εκεί. Εμένα το πρόβλημά μου είναι ότι σήμερα δεν έχετε μια καθαρή θέση στο ζήτημα αυτό.

Έρχομαι, όμως, και στη λεγόμενη υπαναχώρησή σας. Ας δούμε ποια είναι η υπαναχώρησή σας. Ξεκαθαρίζω τη θέση μας. Το εδάφιο β', αυτό, δηλαδή, που λέμε για την πραγματική ηγεσία, θα παραμείνει. Δεν υπάρχει περίπτωση να το αλλάξουμε. Εάν το αλλάζαμε, θα καθίστατο η διάταξη απολύτως αλυσιτελής. Επειδή η πρόθεσή μας είναι ξεκάθαρη, οι εγκληματίες δεν μπορεί να παριστάνουν τους Αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων, επομένως τα πράγματα είναι καθαρά και αυτό θα παραμείνει.

Πάμε να συζητήσουμε το εδάφιο γ'. Στο εδάφιο γ'-αν εννοείτε αυτό, δεν είμαι βέβαιος- περιμένω. Να πούμε και κάτι ακόμα. Προφανώς έχετε περιπέσει σε κάποιου είδους αμηχανία, την καταλαβαίνω, είναι εμφανής και σε διάφορες τοποθετήσεις σας, διότι όταν έχετε τρεις μήνες στα χέρια σας τη διάταξη μιλάτε για μια τροπολογία, η τροπολογία δεν έρχεται ποτέ και ερχόμαστε σήμερα ακόμα να συζητάμε πάνω σε υποθέσεις εργασίας και να δούμε μήπως αυτό, μήπως εκείνο. Αντιλαμβάνομαι τη δυσκολία.

Ας αφήσουμε, όμως, τη δυσκολία σας και ας πάω τελικά στο τι είναι εκείνο που προτείνετε. Στο εδάφιο γ'τι λέει; Άκουσα επίσης και το επιχείρημα της αντισυνταγματικότητας. Δεν λάβατε υπ' όψιν σας προφανώς την έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής, η οποία δέχεται την απόλυτη συνταγματικότητα και σας δυσκολεύει εδώ ακόμα περισσότερο. Δεν θέτει κανένα ζήτημα. Θέτει ζητήματα όχι αντισυνταγματικότητας αλλά αρτιότητας της διατάξεως. Αυτά εμείς θα τα «θεραπεύσουμε», γιατί στην πραγματικότητα δύο ζητήματα τίθενται, ένα ζήτημα από την Επιστημονική Επιτροπή της προηγούμενης ακρόασης που πρέπει να γίνει στο κόμμα το οποίο πρόκειται να ελεγχθεί. Θα το «θεραπεύσουμε», επομένως θα υπάρχει προηγούμενη ακρόαση οπότε αυτό θα καλυφθεί.

Το δεύτερο ζήτημα το οποίο τίθεται είναι ποιο; Στην πραγματικότητα να μην υπάρχει κρίση για το αν ένα κόμμα εξυπηρετεί την λειτουργία του πολιτεύματος αλλά για το αν ένα κόμμα δεν εξυπηρετεί τη λειτουργία του πολιτεύματος. Αυτό θα καλυφθεί.

Επομένως αυτό θα τακτοποιηθεί και ξαναλέω πως ξέρω ότι υπάρχουν συγκεκριμένες προτάσεις από το ΚΙΝΑΛ, τις οποίες θα ακούσουμε με πολλή προσοχή.

Έρχομαι, όμως, στη δική σας θέση. Τι λέει η δική σας θέση; Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, τι μας πρότεινε τώρα ο κ. Τσίπρας. Θα ξαναρωτήσω εγώ. Το ερώτημα που σας έκανα θα το ξαναρωτήσω, αυτό που σας είπα στην αρχή. Λέει: Να αποκλείονται τα κόμματα αυτά εάν υποψήφιος Βουλευτής τους έχει καταδικαστεί γι' αυτά τα αδικήματα.

Έχετε καταλάβει ποιο είναι το πρόβλημα συνταγματικότητας; Το πρόβλημα συνταγματικότητας είναι ότι δεν υπάρχει αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση αποστέρησης πολιτικών δικαιωμάτων. Από εκεί ξεκινάει η συζήτηση. Έχετε καταλάβει τι προσπαθούμε να φτιάξουμε; Διότι αν την είχαμε αυτή τη συζήτηση -γιατί είχε τελειώσει εγκαίρως η δίκη της Χρυσής Αυγής- τώρα δεν θα συζητούσαμε κάτι τέτοιο. Θα υπήρχε αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων και θα είχαμε τελειώσει. Η συζήτηση αφετηριάζεται από το γεγονός ότι δεν μπορούμε να αποστερήσουμε σε αυτόν τον συγκεκριμένο καταδικασμένο το δικαίωμα τού εκλέγεσθαι, γιατί δεν έχω αμετάκλητη καταδικαστική. Και τι μου λέτε τώρα εσείς; Εάν αυτός μπει υποψήφιος όχι απλώς να αποκλείω αυτόν αλλά να αποκλείω και όλους τους υπόλοιπους. Όχι αντισυνταγματικότητα, όχι θα καταπέσει, όχι δεν περνάει πουθενά, όχι προφανώς όλη η συζήτηση που κάνουμε όλο αυτό το χρονικό διάστημα δεν έχει κανένα νόημα. Και ξαναρωτάω: Επειδή οι νομικοί σας είναι εξαιρετικοί, θέλουμε ή δεν θέλουμε να σταματήσουμε αυτό το πράγμα;

Οι προτάσεις σας δεν οδηγούν σε αποτέλεσμα. Ίσα-ίσα, θα οδηγήσουν σε κάθοδο με βούλα συνταγματικότητας.

Άρα, η σκέψη που κάνουμε εμείς είναι πάρα πολύ απλή, την έχετε διαβάσει, είναι ταυτόσημη με την επιχειρηματολογία της Επιστημονικής Επιτροπής και λέει το εξής: Δεν επιβάλλω έναν περιορισμό στο πρόσωπο. Δεν του αποστερώ πολιτικό δικαίωμα. Του αποστερώ το δικαίωμα της ηγεσίας και ούτε καν του ιδίου, αλλά του φορέα. Μπορεί να είναι και Αρχηγός. Άρα δεν έχω κανέναν περιορισμό του δικού του πολιτικού δικαιώματος. Λέω απλώς ότι αν ένα κόμμα επιλέξει να τον έχει Αρχηγό, τότε σε αυτό το κόμμα επιβάλλεται ο περιορισμός, όχι όμως στο πρόσωπο αλλά στο κόμμα για τη συγκεκριμένη επιλογή που έχει κάνει να τον έχει Αρχηγό. Άρα, συνταγματικά η διάταξη δεν πάσχει γι' αυτόν τον λόγο.

Εσείς τι μου λέτε; Να αποκλείω και τον υποψήφιο, να αποκλείω και όλους τους υπόλοιπους από υποψήφιους. Προσέξτε: Θα πει ο κ. Τζανακόπουλος που είναι μελετηρός: «Μα, αυτή τη διατύπωση δεν βάζετε στο γ';». Σωστά. Στο γ'. Γιατί; Διότι εκεί πλέον τίθεται το ζήτημα της κρίσεως πάνω στη συνταγματική διάταξη. Ποια είναι η συνταγματική διάταξη; Η διάταξη της εύρυθμης λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος. Εκεί ο περιορισμός δεν μπαίνει νομοθετικά, διοικητικά αλλά ως εκτελεστικός νόμος του Συντάγματος και γι' αυτό σώζεται και γι' αυτό θωρακίζει και τη συνταγματικότητα του β', της πάνω διατάξεως, της γενικής διατάξεως. Άρα, λοιπόν, αυτό είναι ένα άρτιο σύστημα το οποίο κλείνει πλήρως τα ενδεχόμενα.

Τι έρχεστε και λέτε; Λέτε: «Ανησυχούμε με το γ'γιατί βάζει τους δικαστές να κάνουν ουσιαστική κρίση». Ποια ουσιαστική κρίση τούς βάζει να κάνουν; Να πουν δύο πράγματα. Πρώτον, αν υπάρχει πραγματική ηγεσία και δεύτερον, να πουν εάν μια τέτοιου είδους επιλογή υποψηφιότητας του συγκεκριμένου δεν εξυπηρετεί τη δημοκρατική λειτουργία. Σωστά. Δεν θέλετε την ουσιαστική κρίση; Πώς θα αποφασιστεί αυτό; Να το περιορίσουμε; Ακούμε προτάσεις γι' αυτό. Είμαστε όλοι αυτιά για τον περιορισμό, ώστε να είναι πιο μικρό το εύρος, όχι όμως να ανοίξουμε που λέτε εσείς. Εσείς μου λέτε να ανοίξουμε το εύρος, να βάλουμε κι άλλα στοιχεία μέσα. Εγώ σας λέω να το κλείσουμε για να καλύψω και την επιφύλαξη του Κομμουνιστικού Κόμματος, να το κλείσουμε, να είναι σαφές, ορισμένο και πεντακάθαρο.

Προσέξτε, όμως: Για να πάτε στον περιορισμό του υποψηφίου, πρέπει να κάνετε επίκληση του 29. Χωρίς την επίκληση του 29 του Συντάγματος δεν μπορείτε να το κάνετε αυτό.

Τέλος, έχει μια σημασία αυτό που θα σας πω. Εδώ ο Κασιδιάρης, επειδή είχατε την αμφισβήτηση για το αν είναι δυσαπόδεικτη ή εύκολη στην απόδειξη η ηγεσία, έστειλε ένα εξώδικο. Ο Κασιδιάρης έστειλε το εξώδικο, όχι ο Αρχηγός του κόμματός του. Αυτός δεν είναι ο Αρχηγός του κόμματός του. Είναι ένας άλλος. Δεν τον ξέρουμε. Όμως, αυτός μας έστειλε το εξώδικο που είχε αγωνία για τη συγκεκριμένη έκβαση της συγκεκριμένης συζήτησης. Ακόμα είναι δυσαπόδεικτο. Εγώ δεν μπαίνω στην κρίση του Αρείου Πάγου. Σκέψεις κάνω. Όταν έρθει να κριθεί, αν έρθει να κριθεί, αυτό στον Άρειο Πάγο, λέω θα δυσκολεύεται ακόμη ο Άρειος Πάγος να πει ποιος είναι ο πραγματικός ηγέτης αυτού του συγκεκριμένου πράγματος; Άρα, η ένστασή σας και επί της ουσίας δεν έχει τύχη.

Όμως, έρχομαι τώρα να πούμε μερικές καθαρές κουβέντες. Έχει, πράγματι, μεγάλη σημασία, κατά τη γνώμη μου, η συνολική στάση σας. Εγώ δεν βλέπω επιχείρημα, επιχείρημα μάλιστα τέτοιας έντασης, τέτοιας διαφοροποίησης, τέτοιας οξύτητας το οποίο να επιτρέπει μια διαφωνία πάνω στη διάταξη. Αυτά τα οποία μας αποδώσατε... Δηλαδή τι; Μικροπολιτικές στοχεύσεις μας αποδώσατε. Μας λέτε ότι δεν το κάνουμε γιατί μας ενδιαφέρει ειλικρινά. Σε ποιους το λέτε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σ' εσάς.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Σ' εμάς. Το ξέρω.

Όμως, ποιοι είμαστε εμείς, κύριε Τζανακόπουλε; Εμείς είμαστε εκείνοι οι οποίοι κάναμε τη συνένωση των δικογραφιών για να ασκηθεί η ποινική δίωξη και να οδηγηθεί η Χρυσή Αυγή στη φυλακή. Αυτή την κάναμε εμείς, την ώρα που ακούγαμε εκείνη την ώρα ότι θα τους ηρωοποιήσουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Στη φυλακή, η Χρυσή Αυγή, μπήκε γιατί κινήθηκε με ένα συγκεκριμένο τρόπο η ποινική δίωξη. Εμείς είμαστε εκείνοι που κάναμε τη νομοθεσία που έκρινε τότε την περικοπή της χρηματοδότησης της Χρυσής Αυγής που κρίθηκε συνταγματική από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Εμείς είμαστε εκείνοι οι οποίοι κάναμε τη νομοθεσία του 2021.

Κι εμείς είμαστε εκείνοι, κύριε Τζανακόπουλε, σήμερα που πασχίζουμε να σας πείσουμε να ψηφίσετε τη νομοθεσία που θα φράξει τον δρόμο των εγκληματιών προς το Κοινοβούλιο και πασχίζουμε ακόμα. Εμείς είμαστε αυτοί. Ελπίζουμε να μας ακολουθήσετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Έχουν ζητήσει εν συνεχεία τον λόγο οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

Καλώ στο Βήμα πρώτα τον κ. Τζανακόπουλο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ως ομιλητής επί της τροπολογίας, όχι ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ναι, είναι ο κ Σκουρλέτης. Ωραία.

Επί της τροπολογίας θα τοποθετηθεί εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ για το άρθρο 87, δηλαδή, ο κ. Τζανακόπουλος και εν συνεχεία ακολουθούν οι υπόλοιποι με βάση τη δύναμη των κομμάτων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Επί της τροπολογίας θα τοποθετηθώ διευκρινίζω.

Κύριε Βορίδη, επειδή είπατε πολλά, -αρκετοί σε αυτή εδώ την Αίθουσα, ενδεχομένως και εκτός αυτής- θα περίμεναν λιγότερη μετριότητα στα νομικά σας, εγώ όχι. Ρωτήσατε ποιοι είστε εσείς. Αναφερόμενος στη Νέα Δημοκρατία θα μπορούσα να σας θυμίσω ποιος είστε εσείς, αλλά θα προτιμήσω να το κρατήσω για αργότερα, διότι δεν έχει κανένα νόημα να ανταλλάσσουμε αυτού του τύπου τις προσβολές ακολουθώντας τη λογική την οποία ακολούθησε και χθες ο κ. Μητσοτάκης με την άθλια και διχαστική ομιλία του.

Θα προσπαθήσω να είμαι όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένος, να αναφερθώ στην τροπολογία σας, να καταθέσω ένα ιστορικό της συζήτησης, διότι στην προσπάθειά σας να επιχειρηματολογήσετε επί μιας -στην πραγματικότητα- αντισυνταγματικής ρύθμισης, προσπαθήσατε να μπλέξετε τους χρόνους, να μπλέξετε τα επιχειρήματα, τα φέρατε από εδώ, τα φέρατε από εκεί, αλλά, εν πάση περιπτώσει, θα τα ξεκαθαρίσουμε όλα. Καταθέτω ένα ιστορικό, λοιπόν, της συζήτησης πάρα πολύ σύντομα για να καταλάβουμε για τι πράγμα μιλάμε.

Η Κυβέρνηση έρχεται με μια τροπολογία και προσθέτει δύο πράγματα στην υπάρχουσα νομοθεσία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η'Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Εδώ πρέπει να καταλάβουμε ποια είναι αυτά τα δύο πράγματα για να καταλάβουμε και ποιες είναι οι ανησυχίες -όχι του ΣΥΡΙΖΑ-, οι οποίες έχουν κατατεθεί από το σύνολο των κομμάτων της Αντιπολίτευσης αλλά την ίδια στιγμή έχουν κατατεθεί και από εγκυρότατους, κύριε Βορίδη, συνταγματολόγους, τους οποίους καλό θα ήταν κάποια στιγμή να τους μελετήσετε κι εσείς. Θυμίζω τον κ. Αλιβιζάτο. Δεν είναι ΣΥΡΙΖΑ ο κ. Αλιβιζάτος. Τον είχατε αξιοποιήσει στην Κυβέρνηση για να φτιάξετε αυτή την επιτροπή για τα περιστατικά αστυνομικής αυθαιρεσίας. Επίσης θυμίζω τον κ. Κοντιάδη, που ούτε ο κ. Κοντιάδης είναι ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Βενιζέλος, που ούτε ο κ. Βενιζέλος είναι ΣΥΡΙΖΑ φαντάζομαι. Μαζί ήσασταν σε διάφορες κατά καιρούς κυβερνήσεις. Μια σειρά, λοιπόν, από έγκριτους συνταγματολόγους έχουν κάνει σφοδρότατη κριτική περί αντισυνταγματικότητας στην τροπολογία την οποία έχει καταθέσει. Ελπίζω να τα διαβάσετε όλα αυτά εν καιρώ.

Τι προστίθεται, λοιπόν; Τίθεται ως προϋπόθεση για να μπορεί να καταρτιστεί συνδυασμός ο οποίος θα έχει το δικαίωμα καθόδου στις βουλευτικές εκλογές, επιπροσθέτως η πραγματική ηγεσία του κόμματος να μην έχει καταδικαστεί σε οποιοδήποτε βαθμό σε κάθειρξη για τα αδικήματα των κεφαλαίων 1 έως 6 του δεύτερου βιβλίου του Ποινικού Κώδικα. Αυτή είναι η πρώτη προσθήκη η οποία γίνεται με την τροπολογία. Για πρώτη φορά εδώ εισάγεται η έννοια της πραγματικής ηγεσίας.

Το δεύτερο πράγμα που προστίθεται για πρώτη φορά στην τροπολογία αυτή, είναι μια προϋπόθεση ρητά πια για πρώτη φορά στην ιστορία της εκλογικής νομοθεσίας από το 1975, ενός Συντάγματος, το οποίο ιστορικά γνωρίζετε ότι θεμελιώνει τη λεγόμενη ανεκτική δημοκρατία απέναντι στη λεγόμενη μαχόμενη δημοκρατία την οποία υιοθέτησε το Σύνταγμα το γερμανικό μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Για πρώτη φορά, λοιπόν, στην εκλογική νομοθεσία τίθεται ως προϋπόθεση η εξυπηρέτηση της δημοκρατικής λειτουργίας. Προσέξτε όχι στο Σύνταγμα. Υπάρχει ερμηνεία του Συντάγματος από εκτελεστικούς νόμους οι οποίοι ουδέποτε αναφέρθηκαν στο άρθρο 29. Και τα δύο αυτά ζητήματα ανοίγουν μια σειρά από λεπτά, πολύπλοκα νομικά και πολιτικά θέματα.

Ξεκινώ με το ζήτημα της πραγματικής ηγεσίας. Τρεις είναι οι κριτικές κατά σειρά. Δεν θα κρατάτε μόνο τη μία. Θα τις ακούτε όλες.

Πρώτον, είναι το ζήτημα της απόδειξης. Μου λέτε εδώ: Μα καλά, χθες ο Κασιδιάρης δεν έστειλε εξώδικο στον Πρόεδρο της Βουλής; Άρα τι μου λέτε για ζήτημα απόδειξης εσείς από τον ΣΥΡΙΖΑ; Δεν υπάρχει κανένα ζήτημα απόδειξης.

Κύριε Βορίδη, θα σας θυμίσω τις βασικές αρχές του Συνταγματικού Δικαίου, οι οποίες λένε ότι η Βουλή νομοθετεί γενικά και καθολικά. Δεν νομοθετεί φωτογραφικά, διότι στην πραγματικότητα με αυτό το οποίο έρχεστε εσείς και ισχυρίζεστε από το Βήμα της Βουλής δίνετε ο ίδιος στον Άρειο Πάγο δικαίωμα να σας βγάλει τη διάταξη αντισυνταγματική, διότι λέτε ότι εμείς δεν νομοθετούμε εδώ καθολικά και γενικά για όλες τις υποθέσεις αλλά νομοθετούμε δείχνοντας τον Κασιδιάρη. Αυτό κάνατε εδώ. Δώσατε στον Άρειο Πάγο επιχείρημα για την αντισυνταγματικότητα της ρύθμισης.

Δεύτερον, ακριβώς επειδή η Βουλή νομοθετεί γενικά και καθολικά και όχι φωτογραφικά, το ζήτημα δεν είναι η πραγματική απόδειξη της ηγεσίας Κασιδιάρη. Το ζήτημα είναι πώς ο Άρειος Πάγος επί άλλης ένστασης, επί άλλης υπόθεσης θα μπορέσει να αποφασίσει αν όντως πρόκειται περί της πραγματικής ηγεσίας του κόμματος ή αν αυτό δεν ισχύει. Δεν τίθενται εδώ ζητήματα πολύ πολύπλοκης αποδεικτικής διαδικασίας χωρίς δυνατότητα καν ακροαματικής συζήτησης;

Δεύτερη κριτική. Το κρίσιμο, ακριβώς επειδή η Βουλή νομοθετεί γενικά και καθολικά, δεν είναι τόσο η απόδειξη. Είναι, όπως έχει τονιστεί, ότι ανοίγει μια πόρτα για την απαγόρευση άλλων συνδυασμών με την αξιοποίηση της έννοιας της πραγματικής ηγεσίας, ενδεχομένως ακόμα και από την Αριστερά. Δηλαδή, αξιοποιούμε την έννοια της πραγματικής ηγεσίας, φοράμε μια πραγματική ηγεσία σε έναν οποιονδήποτε συνδυασμό, τον οποίο επιλέγουμε να κόψουμε από τις βουλευτικές εκλογές κι έτσι ανοίγουμε μια τεράστια κερκόπορτα στη δυνατότητα του Αρείου Πάγου να αποκλείει συνδυασμούς.

Τρίτον, διαβάστε τη σημερινή παρέμβαση του κ. Κοντιάδη. «Χαρακτηρίζω την τρίτη κριτική ως κριτική του αλαλούμ». Τη χαρακτηρίζει ο κ. Κοντιάδης. Φανταστείτε να είμαστε δύο μέρες μετά την κατάθεση των ψηφοδελτίων και να αρχίσουν να κατατίθενται στον Άρειο Πάγο ενστάσεις επί ενστάσεων μεταξύ διαφόρων κομμάτων, μικρότερων ενδεχομένως, τα οποία συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία και ο Άρειος Πάγος να κληθεί, στη βάση των υπομνημάτων που θα κατατεθούν, να αποφασίσει αν τριάντα σχηματισμοί έχουν πραγματική ηγεσία που παραβιάζει τις ρυθμίσεις του νόμου. Και λέει ο κ. Κοντιάδης, ο καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου, ότι εκεί θα συμβεί το πραγματικό αλαλούμ, εκεί πραγματικά θα γελοιοποιηθεί η ίδια η λειτουργία της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.

Πάμε όμως στα ακόμη πιο σοβαρά. Ως προς το δεύτερο ζήτημα, το ζήτημα του άρθρου 29, για πρώτη φορά σας είπα ότι στην εκλογική νομοθεσία γίνεται αναφορά στο άρθρο 29 του Συντάγματος και, κατά τη γνώμη μας, με τη διάταξη όπως είναι σήμερα καταλείπεται ευρύτατο πεδίο αρμοδιότητας στον Άρειο Πάγο, ώστε να εκφέρει ουσιαστικές κρίσεις για το ποια κόμματα εξυπηρετούν την ελεύθερη λειτουργία του πολιτεύματος.

Τι λέει η διάταξή σας; Λέει ότι για την κρίση επί του συγκεκριμένου ζητήματος λαμβάνεται υπ' όψιν τυχόν καταδίκη υποψηφίου Βουλευτή. Τι άλλο λαμβάνεται υπ' όψιν; Άρα εδώ υπάρχει ένα ουσιαστικό πρόβλημα και καταλείπεται ακριβώς ευρύτατο πεδίο αρμοδιότητας του Αρείου Πάγου, δεν περιορίζεται.

Επιτρέψτε μου τώρα εδώ μια παρένθεση, γιατί ο κ. Βορίδης προσπάθησε να στρεψοδικήσει σε σχέση με την πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ και θα επανέλθω. Είναι αλήθεια ότι έχουμε καταθέσει στο δημόσιο διάλογο μια εναλλακτική λύση, σύμφωνα με την οποία το άρθρο 29 εξειδικεύονταν πολύ συγκεκριμένα. Και τι έλεγε; Ότι κόμματα που η πολιτική δράση, οι καταστατικές διακηρύξεις ή

το πολιτικό πρόγραμμα υποκινεί, προκαλεί ή διεγείρει σε φυλετικό, ρατσιστικό ή εθνικιστικό μίσος ή στελέχη τους έχουν καταδικαστεί στο 187, 187Α εφόσον έχουν συντελεστεί αυτά τα αδικήματα με ρατσιστικό ή ναζιστικό κίνητρο δεν εξυπηρετούν τη λειτουργία του πολιτεύματος.

Προσέξτε τώρα. Ο κ. Βορίδης εδώ έχει μια επιχειρηματολογία δύο βαθμών. Ο πρώτος βαθμός λέει το εξής, ότι το φασιστικό και το ρατσιστικό κίνητρο είναι ενδιάθετο στοιχείο. Άρα τι μας λέτε; Ότι δεν έχει σημασία ως προς τον προσδιορισμό της εγκληματικής πράξης.

Ας κάνουμε, λοιπόν, ένα νοητικό πείραμα. Έστω ότι δεν βάζουμε το ρατσιστικό και ρατσιστικό κίνητρο και ας υποθέσουμε ότι μετά από λίγο καιρό κάποιο μέλος, ιδρυτικό ή άλλο, της Νέας Δημοκρατίας καταδικαστεί ότι σε συνεργασία με άλλους δύο, δηλαδή, δημιουργώντας εγκληματική οργάνωση, έκανε παράνομες παρακολουθήσεις της ηγεσίας του στρατού. Τι θα συμβεί τότε, κύριε Βορίδη; Ξέρετε τι θα συμβεί; Θα απαγορευτεί από τον Άρειο Πάγο η κατάρτιση συνδυασμού από τη Νέα Δημοκρατία.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Συγγνώμη, κύριε Τζανακόπουλε! Τον καταδικασμένο θα τον έχουμε αρχηγό;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Πάμε τώρα λίγο παρακάτω. Το αφήνω λοιπόν, το αφήνω. Προσέξτε τώρα αυτό ισχύει...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Θα τον έχουμε υποψήφιο;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι! Γι' αυτό σας λέω, με τη δική σας ρύθμιση.

Πάμε λίγο παρακάτω. Δεύτερος βαθμός. Τι λέει ο κ. Βορίδης; Ότι στην πραγματικότητα μέσω αυτής της αναφοράς στον αντιρατσιστικό νόμο και της αναφοράς στο ρατσιστικό κίνητρο για την τέλεση των αδικημάτων ανοίγει η διάταξη και δεν κλείνει. Κοιτάξτε να δείτε, τώρα μπορούμε να μπούμε στη φιλοσοφία της γλώσσας, να αρχίσουμε να συζητάμε για το τι σημαίνει «ανοίγω» και το τι σημαίνει «κλείνω». Εν πάση περιπτώσει, θεωρώ ότι ο επιπλέον προσδιορισμός, ο ειδικός προσδιορισμός, κλείνει μια διάταξη, δεν την ανοίγει ποτέ.

Πάμε όμως λίγο παρακάτω. Ποιο είναι το πραγματικό επιχείρημα, το οποίο δεν έρχεται από τον κ. Βορίδη, έρχεται από αλλού; Έρχεται από τους συνταγματολόγους, οι οποίοι έχουν μελετήσει τη διάταξη, από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, από το ΜέΡΑ25, και το οποίο είναι ένα επιχείρημα ορθό, ότι και στις δύο περιπτώσεις, είτε μιλάμε για τη διάταξη του κ. Βορίδη είτε μιλάμε για τη διάταξη την οποία εμείς καταθέσαμε στο δημόσιο διάλογο, υπάρχει ένα ζήτημα με την ευθεία αναφορά στο άρθρο 29 για τη δημοκρατική λειτουργία του πολιτεύματος, ότι τα κόμματα πρέπει να εξυπηρετούν τη δημοκρατική λειτουργία του πολιτεύματος. Διότι οποιοσδήποτε προσδιορισμός περαιτέρω γίνει στον νόμο, τούτο μεταλλάσσει –αν θέλετε- το χαρακτήρα της ελληνικής συνταγματικής δημοκρατίας από ανεκτική σε μαχόμενη δημοκρατία. Άρα, με κάποιο τρόπο, παρεκκλίνει σε σχέση με την ιστορικού χαρακτήρα απόφαση που έχει πάρει η ελληνική δημοκρατία το 1975.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ξαναλέω ότι όλα αυτά τα ζητήματα είναι εξαιρετικά λεπτά, είναι εξαιρετικά ευαίσθητα, είναι εξαιρετικά πολύπλοκα και δεν πρέπει να υποτιμάμε ακριβώς την πολυπλοκότητα των επιχειρημάτων που κατατίθενται στη δημόσια συζήτηση. Για να μπορέσουμε, λοιπόν, να φύγουμε από αυτή την εμπλοκή, σας λέμε κάτι πάρα πολύ απλό, ότι ο μοναδικός τρόπος ο οποίος συμβαδίζει με τη συνταγματική τάξη της χώρας, έτσι όπως αυτή έχει διαμορφωθεί σήμερα, είναι να απαγορευτεί η κατάρτιση συνδυασμού εφόσον επιλέγει το κόμμα να κατεβάσει υποψήφιο βουλευτή κάποιον ο οποίος έχει καταδικαστεί με βάση το 187 ή το 187Α υπό το πρόσχημα πολιτικής δράσης.

Διαβάστε. Λέει τώρα ο κ. Βορίδης: Αυτό κι αν είναι αντισυνταγματικό, διότι με τη μη αναφορά στο άρθρο 29, αυτό το οποίο γίνεται είναι ότι παραβιάζουμε το 51. Τι λέει το 51; Ότι για να περιορίσεις πολιτικά δικαιώματα, χρειάζεσαι αμετάκλητη απόφαση. Όμως, προσέξτε τι γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ πρέπει να κλείσετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα τελειώσω, κυρία Σακοράφα. Ο κύριος Υπουργός μίλησε περίπου είκοσι επτά λεπτά, αν δεν κάνω λάθος, με δεκαοκτώ λεπτά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ξέρετε όμως ότι στην τροπολογία έχετε μόνο πέντε λεπτά και σας δόθηκε παραπάνω χρόνος, κατά παρέκκλιση.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, είκοσι επτά λεπτά μίλησε ο κ. Βορίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ πολύ. Ξέρετε τον Κανονισμό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω, μην ανησυχείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Εντάξει, ευχαριστώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ρωτάω, λοιπόν: Τι δεν λαμβάνει υπ' όψιν ο κύριος Υπουργός; Δεν λαμβάνει υπ' όψιν το εξής, ότι εδώ δεν έχουμε αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων. Ο Βουλευτής μπορεί να κατέλθει ως ανεξάρτητος υποψήφιος και διατηρεί το δικαίωμα του εκλέγειν, όπως διατηρεί και το δικαίωμα του εκλέγεσθαι, αλλά όχι ως μέλος συνδυασμού. Άρα δεν έχουμε αντίθεση στο άρθρο 51 του Συντάγματος που απαιτεί για την αποστέρηση πολιτικών δικαιωμάτων την αμετάκλητη καταδίκη, κύριε Υπουργέ.

Και κλείνω. Σας είπα χθες ότι αυτή η συζήτηση δεν πρέπει να αξιοποιηθεί με όρους, αν θέλετε, μικροπολιτικών σχεδιασμάτων. Είναι ακριβώς αυτό –και δεν περίμενα τίποτα διαφορετικό- που κάνατε στην ομιλία σας. Δεν έχετε καμμία διάθεση συνεννόησης, συζήτησης, στο βάθος ανάλυσης της πραγματικής και πολιτικής κατάστασης την οποία αντιμετωπίζουμε. Καμμία διάθεση!

Το μόνο το οποίο έχετε ως διάθεση είναι να στήσετε παγιδούλες, οι οποίες παγιδούλες καταλήγουν και κατά τι κωμικές, κύριε Βορίδη, όταν ειδικά προέρχονται από εσάς με το γνωστό παρελθόν.

Να είστε καλά, σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ πολύ.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ναι, κύριε Υπουργέ, Παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, να ολοκληρώσουν πρώτα και οι υπόλοιποι εκπρόσωποι;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Δεκτό, δεκτό, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ωραία.

Εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής θα τοποθετηθεί επί της τροπολογίας η κ. Λιακούλη.

Κυρία Λιακούλη, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς από το Βήμα της Βουλής θέλουμε να εκφράσουμε -και προσωπικά εγώ και εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ- τη συμπαράστασή μας στους λαούς της Τουρκίας και της Συρίας για τις τραγικές συνέπειες του καταστροφικού σεισμού και για τις μεγάλες απώλειες που θρηνούν οι συνάνθρωποί μας στις γειτονικές χώρες. Θα αναλάβουμε όλες τις πρωτοβουλίες αλληλεγγύης, έμπρακτα να συμπαρασταθούμε στους γειτονικούς λαούς μας. Επίσης, από τα χείλη του Προέδρου της Βουλής ακούσαμε την τραγική είδηση της απώλειας και του αδόκητου θανάτου του αείμνηστου συναδέλφου μας Μανούσου Βολουδάκη, ενός εξαιρετικού συναδέλφου και εκφράζουμε τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια γι' αυτή τη μεγάλη απώλεια της χώρας, της Κρήτης αλλά και του Κοινοβουλίου μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα κάτι εξαιρετικά σοβαρό και έχω την αίσθηση ακούγοντας και τις δύο πλευρές ότι ο λαός μας, ο ελληνικός λαός, δεν καταλαβαίνει τελικά στην εμπλοκή των νομικών διατάξεων και των υποπεριπτώσεων α', β'και γ'της συγκεκριμένης τροπολογίας τι τελικά σήμερα καλούμαστε να αποφασίσουμε.

Σήμερα, λοιπόν, καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε τις εγκληματικές οργανώσεις που έχουν συσταθεί από τους φασίστες στην Ελλάδα που ενδύονται του πολιτικού μανδύα, προκειμένου ορ-

γανωμένα να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς τους και μέσα από το Κοινοβούλιο με πολιτική δράση, ειδικά και συγκεκριμένα των οργανώσεων αυτών που έχουν ήδη αποκαλυφθεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που έχουν παραπεμφθεί στη δικαιοσύνη και έχουν καταδικαστεί ήδη για τα εγκλήματα που έχουν διαπράξει οι ηγεσίες και τα μέλη τους.

Θέλω να θυμίσω, ότι το ΠΑΣΟΚ από τη δεκαετία του '80 ακόμη έχει διαχρονικά μια πολύ συγκεκριμένη μαχητική, συνεπή στάση απέναντι στην ακροδεξιά και στον φασισμό και μάλιστα την πιο πρώιμη τοποθέτηση κόμματος για το φαινόμενο του νεοναζισμού.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β'Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Θέλω, λοιπόν, πριν μπούμε στις διατάξεις της τροπολογίας που φέρνει η Κυβέρνηση, να θυμίσω κάποιους πολύ σημαντικούς σταθμούς για τη χώρα. Θα ήθελα να θυμίσω την ημέρα του εορτασμού της Εθνικής Αντίστασης που θέσπισε η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το 1982, με την οποία αποτίσαμε φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης σε κάθε Έλληνα και κάθε Ελληνίδα που αγωνίστηκε οργανωμένα εναντίον του φασισμού, όπως ρητά είπε ο Ανδρέας Παπανδρέου στη Βουλή. Είναι ακριβώς αυτός ο Ανδρέας Παπανδρέου, για τον οποίο ο Ηλίας Κασιδιάρης είπε ότι εάν δολοφονούνταν το βράδυ της χούντας, τα πράγματα θα ήταν τελείως διαφορετικά για τη χώρα.

Θυμίζω το ΠΑΣΟΚ του Δεκέμβρη του 2012, που οργάνωσε επικοινωνιακή καμπάνια σε όλη την επικράτεια και δημιούργησε εκείνο το περίφημο βίντεο κατά του ναζισμού και της ρατσιστικής βίας, το οποίο διαδόθηκε σε όλη τη χώρα με χιλιάδες και τελικά εκατομμύρια προβολές. Εκείνο το βίντεο που ξεκινάει με εικόνες από πορείες και συγκεντρώσεις μελών της Χρυσής Αυγής, δηλώσεις στελεχών για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου που έλεγαν ότι είναι παραμύθι, το ίδιο και για το Ολοκαύτωμα. Το βίντεο που δείχνει τις γροθιές του Ηλία Κασιδιάρη στη Λιάνα Κανέλλη, αλλά και τις απειλές των Βουλευτών του κόμματος του Μιχαλολιάκου μέσα στο Κοινοβούλιο.

Το ΠΑΣΟΚ ,που στήριξε την πρωτοβουλία του Πανευρωπαϊκού Δικτύου Αντιρατσιστικών Οργανώσεων, όλες τις εκδηλώσεις, τις πορείες και τις δημόσιες αναφορές στα διεθνή φόρα.

Το ΠΑΣΟΚ, που τον Οκτώβριο του 2013 με επικεφαλής τον τότε Γραμματέα της παράταξης και νυν Πρόεδρό μας Νίκο Ανδρουλάκη, ζήτησε από τον τότε Υπουργό Παιδείας η μάχη κατά της Χρυσής Αυγής να δοθεί μέσα στα σχολεία. Να ενεργοποιηθεί η πρόταση του ΠΑΣΟΚ για μετατροπή των εορτασμών της 28ης Οκτωβρίου σε καμπάνια ενημέρωσης εναντίον του ναζισμού. Να αναληφθούν πρωτοβουλίες σε όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της διείσδυσης των μηχανισμών της Χρυσής Αυγής στα σχολεία.

Την αείμνηστη Φώφη Γεννηματά και τον ανένδοτο αγώνα της εναντίον των νεοναζί και της Χρυσής Αυγής με δημόσιες τοποθετήσεις, ομιλίες, καμπάνιες, εκδηλώσεις, όπως εκείνη τη μοναδική εκδήλωση στο Κερατσίνι με πρωτοβουλία της νεολαίας του ΠΑΣΟΚ στη γειτονιά του Παύλου Φύσσα, όπου κυριάρχησε το σύνθημα: «Μόνο μαζί τελειώνουμε τους νεοναζί». Όπως και η τροπολογία που σας κατέθεσε, κύριε Υπουργέ, τον Οκτώβρη του 2020, αλλά η Κυβέρνησή σας αρνήθηκε να την ενσωματώσει στη νομοθεσία και θα πρέπει σήμερα να έχετε τη δύναμη και το θάρρος να παραδεχτείτε ότι αυτό που κάνατε τότε ήταν λάθος.

Θυμίζω, ακόμη, την προσωπική παρέμβαση του Νίκου Ανδρουλάκη στον τότε Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νταβίντ Σασόλι, που τον Οκτώβρη του 2020 έκλεισε οριστικά τις πόρτες του Ευρωκοινοβουλίου στον Γιάννη Λαγό.

Θυμίζω, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό που είναι άλλωστε γνωστό σε όλους. Ότι οι Βουλευτές και τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, τα μέλη μας και οι φίλοι μας έχουμε υποστεί λεκτική, ψυχολογική και σωματική βία από τους νεοναζί της Χρυσής Αυγής ή όπως αλλιώς τη λένε τώρα ή θα την πουν στο μέλλον. Έχουμε λοιδορηθεί, μας κυνήγησαν στους δρόμους, στις πλατείες, στις συγκεντρώσεις. Έχουμε διωχθεί ακόμη και δικαστικά, όπως εκκρεμούν ακόμη και τώρα αγωγές 100.000 ευρώ για Βουλευτές μας που βρίσκονται μέσα στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου, επειδή εξέφρασαν την πολιτική τους άποψη για συμπράξεις, δήθεν, πολιτικών σχημάτων με χρυσαυγίτες.

Θυμίζω ότι όταν εμείς κάναμε αυτά άλλες πολιτικές δυνάμεις ξέπλεναν το νεοναζιστικό μόρφωμα, είτε αφήνοντας ανοιχτό το ενδεχόμενο συνεργασίας με μια σοβαρή Χρυσή Αυγή, όπως λέγατε, είτε υιοθετώντας στη Βουλή το απαράδεκτο δόγμα ότι δεν υπάρχουν ευπρόσδεκτες και μη ευπρόσδεκτες ψήφοι.

Κύριε Υπουργέ μου, η κυβερνητική πλειοψηφία άργησε να νομοθετήσει. Και το θυμηθήκατε τώρα, τελευταία στιγμή πριν τις εκλογές, ενώ έχετε αφήσει τον Κασιδιάρη ανενόχλητο μέσα από το τηλέφωνο της φυλακής να βγαίνει και να σαρώνει στο you tube, πολιτικά ανενόχλητο επί χρόνια μέσα στις φυλακές. Αυτό πώς το εξηγείτε; Τώρα λέτε ότι το απαγορεύσατε. Τότε γιατί δεν το απαγορεύσατε; Να σκεφτώ ότι δεν σας ενδιέφερε; Να σκεφτώ ότι το αψηφήσατε; Ή μήπως θα με κάνετε να σκεφτώ ότι τώρα το μετρήσατε;

Αυτός ο Κασιδιάρης είναι ο ίδιος που δηλώνει με εξώδικο στον Πρόεδρο της Βουλής ότι δεν είναι πια φασίστας, ότι απλά τον ενοχλούν πράγματα εναντίον της δημοκρατίας. Είναι αυτός που κάνει κολάζ τις απόψεις των συνταγματολόγων και έρχεται για να τις τρίψει στα μάτια σας και να σας πει: Κοιτάξτε τι έχουν πει οι άλλοι, αλλά εσείς δεν μιλήσατε ποτέ.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μεγαλύτερο πρόβλημα της πρώτης τροπολογίας που έφερε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ήταν ότι άνοιγε επικίνδυνες γενικεύσεις στο συγκεκριμένο θέμα. Το ΠΑΣΟΚ, επειδή δεν είναι όπως οι άλλοι και δεν κάνει κοινοβουλευτικούς ακτιβισμούς και μάλιστα ανέξοδους, χωρίς κανέναν λόγο για το θεαθήναι, κατέθεσε παρατηρήσεις στην Κυβέρνηση προς την ορθή κατεύθυνση. Ζητήσαμε από εσάς τον ορισμό της έννοιας της πραγματικής ηγεσίας και της προσθήκης του στην περίπτωση β'. Ζητήσαμε τον περιορισμό του ρυθμιστικού πεδίου της τροπολογίας στην περίπτωση που πολιτικό κόμμα υποκρύπτει εγκληματική οργάνωση. Ζητήσαμε την πρόβλεψη δικονομικών εγγυήσεων στη διαδικασία ενώπιον του Α'Τμήματος του Αρείου Πάγου και ζητήσαμε την απαραίτητη έκφραση γνώμης επί των ζητημάτων που ανακύπτουν από συνταγματικής απόψεως, καθώς και επί των νομοτεχνικών στοιχείων της διάταξης από την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής.

Πράγματι η Κυβέρνηση διόρθωσε αρκετά σημεία αλλά όχι όλα, κύριε Υπουργέ. Και χάρηκα που άκουσα από εσάς σήμερα -δεν κλείσατε την ομιλία σας λέγοντας «αυτό είναι και πάρτε το», διότι δεν θα το παίρναμε- να λέτε ότι περιμένετε να καταθέσει το ΠΑΣΟΚ τις προτάσεις του για την περαιτέρω βελτίωση στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης του θέματος. Αυτό, λοιπόν, θα λάβει χώρα με αλλαγή των αδικημάτων που αναφέρονται στις περιπτώσεις β'και γ', με την αναφορά μόνο στα αδικήματα των κεφαλαίων 1 έως 5 του δεύτερου βιβλίου του Ποινικού Κώδικα, καθώς και στα αδικήματα μόνον, συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, των άρθρων 187 και 187Α εγκληματική, τρομοκρατική οργάνωση, λοιπόν, και εσχάτη προδοσία. Τα κεφάλαια καλύπτουν αυτά και μόνο. Και επίσης την προσθήκη της λέξης «αποκλειστικά» στην περίπτωση γ'. Είτε αυτό είτε σε περίπτωση που δεν το θέλετε αυτό, να απαλείψετε την περίπτωση γ', για να ψηφίσει και ο ΣΥΡΙΖΑ.

Ρωτάω, λοιπόν, το εξής: Εάν αυτά τα δεχτεί ο κ. Βορίδης -γιατί εάν δεν τα δεχτείτε, χώρια η καλημέρα μας, επιφυλασσόμαστε-, εσείς, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ και οι υπόλοιπες παρατάξεις -που θα ακούσω τα επί μέρους ζητήματα- όταν αφορά αποκλειστικά καταδικασμένους για τα εγκλήματα της τρομοκρατίας, των εγκληματικών οργανώσεων και της εσχάτης προδοσίας, πραγματικά δεν θα το ψηφίσετε; Αλήθεια λέτε;

Αλήθεια; Διότι τότε θα πάμε σε άλλα πράγματα τα οποία πρέπει να συζητήσουμε.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, η Κυβέρνηση πρέπει να αντιμετωπίσει το ζήτημα του συνδυασμού ανεξάρτητων υποψηφίων που δεν αντιμετωπίζεται καθόλου με την προτεινόμενη διάταξη, και δεν μας είπατε τίποτα γι' αυτό. Θέλω να ακούσω τι έχετε να πείτε γι' αυτό.

Επίσης, η γνώμη της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, που εμείς ζητήσαμε, είδατε ότι αναφέρεται στα δυο αυτά κεφάλαια που αναφερθήκαμε κι εμείς ήδη. Σας παρακαλούμε, λοιπόν, να τη συμπεριλάβετε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνοντας, αυτή η ρύθμιση δεν είναι η καλύτερη που θα μπορούσε να γίνει μετά από

ευρεία διαβούλευση και μέσα στα τρία χρόνια που η Κυβέρνηση, όταν της το πρότεινε από αυτό το Βήμα η αείμνηστη Φώφη Γεννηματά τον Οκτώβρη του 2020, δεν το δέχτηκε. Δεν το δεχτήκατε τότε. Τώρα έρχεστε με αυτό. Είναι τρομερή καθυστέρηση.

Να πούμε ότι το κάνει και προεκλογική της σημαία για να δείξει το φιλοπροοδευτικό της πρόσωπο, κύριε Σκουρλέτη; Να το πούμε και αυτό ότι το κάνει; Όποιος και να είναι ο λόγος, μπροστά σε αυτό που αντιμετωπίζει δεν μπορεί να σταθεί όρθιος ο λόγος. Αυτή είναι η δική μας γνώμη.

Είναι ένα θεσμικό εργαλείο απαραίτητο για τη δημοκρατία. Γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν ξεχνάμε ότι η ακροδεξιά μπορεί να ηττηθεί μόνο με κοινωνική πολιτική. Όταν θα έχουμε μείωση της ανεργίας και της φτώχειας, όταν θα έχουμε νέες θέσεις εργασίας, όταν θα έχουμε ελευθερίες και δικαιώματα, ευκαιρίες, εμπιστοσύνη από τη νέα γενιά ξανά στο πολιτικό σύστημα, μόνο τότε θα μπορέσουμε τέτοια ναζιστικά φαινόμενα να τα πολεμήσουμε.

Δεν ξεχνάμε, όμως, ότι η Χρυσή Αυγή εξέδωσε το ημερολόγιο του 2020, το εξώφυλλο του οποίου αναφέρει, «θα ξαναγυρίσουμε και θα τρέμει η γη». Αυτό οφείλει η δημοκρατία να το θυμάται. Δεν ξεχνάμε τη συγκλονιστική αγόρευση του δικηγόρου πολιτικής αγωγής των Αιγυπτίων αλιεργατών, Θανάση Καμπαγιάννη, τον Γενάρη του 2020 που, αναφερόμενος το βράδυ της δολοφονίας του Παύλου Φύσσα από τους χρυσαυγίτες, είπε: «Γιατί εκείνη την άγρια νύχτα δεν έδρασε μόνο ο κόσμος των λύκων -γιατί αγέλη λύκων ήταν αυτοί που χίμηξαν πάνω στον Παύλο Φύσσα- αλλά έδρασε, αναδύθηκε και ο κόσμος των μελισσών, ο κόσμος της αλληλεγγύης, της ανθρωπιάς, ο κόσμος που βλέπει κάτω πεσμένο έναν άνθρωπο και δεν λέει «να, ένας ξένος», αλλά λέει «να, ο αδερφός μου»», για να κλείσει λίγο αργότερα με την εμβληματική πλέον φράση του: «Εσείς, κύριε Πρόεδρε, με ποιον είστε; Με τις μέλισσες ή με τους λύκους;».

Εσείς, κύριοι συνάδελφοι, με ποιον είστε; Με τις μέλισσες ή με τους λύκους; Γιατί εμείς έχουμε προ πολλού και ξεκάθαρα πάρει θέση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κυρία Λιακούλη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας καταθέτει την έκθεσή της στην αίτηση της εισαγγελικής αρχής για τη χορήγηση άδειας άσκησης ποινικής δίωξης κατά Βουλευτού.

Στο Βήμα τώρα καλείται ο κ. Ιωάννης Γκιόκας από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΚΚΕ, εκφράζουμε τα θερμά και ειλικρινή συλλυπητήριά μας στην οικογένεια, τους οικείους, και φυσικά στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας για τον απροσδόκητο χαμό του Βουλευτή τους, Μανούσου Βολουδάκη.

Πήρα τον λόγο για να αναφερθώ στην επίμαχη τροπολογία που έρχεται -δήθεν- να αντιμετωπίσει τις παραφυάδες της εγκληματικής ναζιστικής Χρυσής Αυγής και που, κατά τη γνώμη μας, ανοίγει πάρα πολύ επικίνδυνους δρόμους. Μια τροπολογία βέβαια για την οποία δεν θα χρειαζόταν καν να συζητάμε αν είχε ολοκληρωθεί η δίκη της Χρυσής Αυγής και αν είχαν εκδοθεί αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις σε βάρος των στελεχών της, με όλες τις παρεπόμενες έννομες συνέπειες που αυτές οι καταδίκες θα είχαν σε επίπεδο πολιτικών δικαιωμάτων.

Όμως, η δίκη της Χρυσής Αυγής προχωράει εδώ και χρόνια με ρυθμούς χελώνας, με ευθύνη όλων των κυβερνήσεων -και της σημερινής και της προηγούμενης κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ- γιατί, μάλλον, βολεύει πολιτικά να υπάρχει αυτή η εκκρεμότητα και στο όνομα της αντιμετώπισης -δήθεν- της Χρυσής Αυγής να υπηρετούνται άλλου είδους σκοπιμότητες, όπως γίνεται και με τη σημερινή τροπολογία.

Τι επιδιώκει αυτή η τροπολογία, ανεξάρτητα από νομικά ζητήματα, συνταγματικά ζητήματα και ούτω καθεξής; Πολιτικά μιλάμε. Επιδιώκει να ανοίξει μία γενική συζήτηση περί κομμάτων που εξυπηρετούν ή που δεν εξυπηρετούν την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος και να μπουν πρόσθετα κριτήρια ελέγχου από τον Άρειο Πάγο -και για κάθε φορά, σε κάθε εκλογική αναμέτρηση- με απαράδεκτες γενικεύσεις, που μπορούν δυνητικά να στεγάσουν την ανιστόρητη θεωρία των δύο άκρων και την ποινικοποίηση του ριζοσπαστισμού, η οποία είναι επίσημη πολιτική και κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και αυτές οι επικίνδυνες γενικεύσεις αφορούν τόσο τον έλεγχο για έναν απεριόριστο αριθμό αδικημάτων -είναι έξι κεφάλαια του Ποινικού Κώδικα που αν υπάρχουν στο πρόσωπο ενός υποψηφίου ή μέλους διοικούσας επιτροπής κ.λπ. ενοχοποιείται ένα ολόκληρο κόμμα- όσο και με τον έλεγχο σε σχέση με την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία των κομμάτων, την ηγεσία, τα μέλη και ούτω καθεξής.

Αυτοί οι κίνδυνοι και αυτές οι γενικεύσεις υπάρχουν τόσο στην κυβερνητική τροπολογία όσο και στην πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ, αυτή που δημοσιεύθηκε -όπως είπα και πριν- στο δημόσιο διάλογο και ούτω καθεξής. Δύο διατάξεις, δύο προτάσεις, που μπορεί να εκκινούν από διαφορετική αφετηρία καταλήγουν, όμως, στο ίδιο ακριβώς αποτέλεσμα. Και θα εξηγήσουμε γιατί οδηγούν στο ίδιο ακριβώς αποτέλεσμα.

Τι λέει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας; Και ο Υπουργός, πριν, αυτό είπε. «Δεν μας ενδιαφέρουν οι ιδεολογίες. Μας ενδιαφέρουν οι καταδίκες και τα αδικήματα».

Έτσι δεν είναι, κύριε Υπουργέ;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Σωστά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Μάλιστα.

Τι συγκαλύπτει και τι κρύβει αυτή η θέση σε ό,τι αφορά και σε ό,τι έχει να κάνει με τη Χρυσή Αυγή; Συγκαλύπτει ότι η εγκληματική δράση της Χρυσής Αυγής απέρρεε ευθέως από το ναζιστικό της χαρακτήρα, ότι είναι εγκληματική οργάνωση γιατί είναι ναζιστική οργάνωση, γιατί εκπροσωπεί, εκφράζει, ενσαρκώνει, την απάνθρωπη ναζιστική ιδεολογία.

Αυτό δεν είναι -να το πω έτσι- προσέγγιση, εκτίμηση, του ΚΚΕ. Αυτή είναι η απόφαση του ίδιου του δικαστηρίου που καταδίκασε σε πρώτο βαθμό τα στελέχη, τα μέλη, τους Βουλευτές, της Χρυσής Αυγής.

Πού οδηγεί αυτή η θέση; Σε αυτό που είπαμε πριν: Να στεγαστεί η θεωρία των δύο άκρων, με την επίκληση δεκάδων αδικημάτων του Ποινικού Κώδικα -αυτό το λέει μόνο το ΚΚΕ, μιλάμε για έξι κεφάλαια του Ποινικού Κώδικα- πολλά αδικήματα από τα οποία φωτογραφίζουν ευθέως τη δράση, τους αγώνες, την πάλη του εργατικού λαϊκού κινήματος.

Και για να μη θεωρητικολογούμε εδώ πέρα, ας πούμε κι ένα συγκεκριμένο παράδειγμα: Μέλος της κεντρικής επιτροπής του ΚΚΕ, Βάλσαμος Συρίγος, συνδικαλιστής: Έχει φορτωθεί με διώξεις στην πλάτη του το μισό Ποινικό Κώδικα. Για ποιο λόγο; Γιατί έχει πρωτοστατήσει στον αγώνα και στο κίνημα εναντίον των πλειστηριασμών λαϊκών κατοικιών και σέρνεται στα δικαστήρια με διώξεις που αφορούν δεν ξέρω κι εγώ πόσα ποινικά αδικήματα, με βάση τον Ποινικό Κώδικα και της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ και την ποινικοποίηση της δράσης εναντίον των πλειστηριασμών.

Αύριο, μεθαύριο ο συγκεκριμένος, μέλος της Κεντρικής Επιτροπής -διοικούσα επιτροπή, με βάση τον νόμο- ενδεχομένως -εμείς βέβαια παλεύουμε και ελπίζουμε να μη γίνει αυτό- μπορεί να έχει καταδίκες και όχι μόνο -τι άλλο άραγε;- σε βάρος του, οι οποίες θα λαμβάνονται τυχόν υπ' όψιν για να κριθεί αν το κόμμα στο οποίο ανήκει ο συγκεκριμένος ή ο οποιοσδήποτε -το παράδειγμα ήταν τυχαίο- υπηρετεί την εύρυθμη ή όχι λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Για να σας προλάβω, μη μου πείτε ότι οι ποινές αφορούν μόνο κακουργήματα που τιμωρούνται με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη, γιατί από τη στιγμή που ανοίγει ένας επικίνδυνος δρόμος το να γίνει το κακούργημα πλημμέλημα αύριο, μεθαύριο με μία επόμενη νομοθετική πρωτοβουλία είναι ένα τσιγάρο δρόμος, όταν υπάρχει ήδη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου -το θέσφατο όλων σας εδώ, όλοι το επικαλείστε- το οποίο θεωρεί νόμιμη την εξαίρεση και τον αποκλεισμό υποψηφίων, ακόμη και για μια τρίμηνη φυλάκιση. Τα αδικήματα αυτά για τα οποία διώκεται ο συγκεκριμένος μπορεί να επισύρουν τρίχρονη φυλάκιση. Αυτό λέει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Να, λοιπόν, τι δρόμοι ανοίγονται.

Τι άλλο έχει πει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου επικαλούμενο την Ευρωπαϊκή Σύμβαση σε άλλη υπόθεσή του; Είναι νόμιμη, λέει, η απόρριψη από τις κρατικές αρχές της Ρουμανίας της αίτησης εγγραφής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ρουμανίας, επειδή το πρόγραμμα και οι καταστατικές αρχές του εν λόγω κόμματος περιείχαν ασαφείς και γενικούς όρους και επέτρεπαν ολοκληρωτικές και εξτρεμιστικές ενέργειες ικανές να βλάψουν την εθνική ασφάλεια και αποτελούσαν κίνδυνο για τις δημοκρατικές αξίες. Βλέπετε η «εθνική ασφάλεια»; Το συζητούσαμε και για τις υποκλοπές.

Ιδού, λοιπόν, πού μπορεί να οδηγήσουν αυτές οι απαράδεκτες γενικεύσεις.

Ιδού, λοιπόν, τα περιβόητα ευρωπαϊκά δικαστήρια και η περιβόητη ευρωπαϊκή δημοκρατία, η οποία μπορεί να χωράει πάρα πολύ καλά τα λόμπι ως συστατικό στοιχείο αυτής της δημοκρατίας, με βάση το ψήφισμα που όλοι σας υπογράψατε στο Ευρωκοινοβούλιο. Αυτή η δημοκρατία μπορεί να χωράει, να στηρίζει και να ανέχεται την αναβίωση των νεοναζί σε μια σειρά από χώρες, με την καθοδήγηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά την ίδια στιγμή αυτή η δημοκρατία δεν χωράει ούτε τον ριζοσπαστισμό, ούτε κομμουνιστικά κόμματα, ούτε κομμουνιστικές νεολαίες, των οποίων η δράση ποινικοποιείται σε μια σειρά από τέτοιες χώρες. Να, λοιπόν, πού οδηγούν αυτές οι γενικεύσεις πολιτικά και νομικά.

Χρειαζόμαστε άλλη απόδειξη για το πού αποσκοπούν τέτοιες διατάξεις, όταν χθες από αυτό εδώ το Βήμα ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, αναφερόμενος στο ΕΑΜ ως μία από τις χειρότερες στιγμές της ιστορίας, στην ουσία παρουσίασε την επιτομή της λογικής των δύο άκρων; Αυτή είναι η επιτομή της λογικής και της θεωρίας των δύο άκρων, η εξίσωση του φασισμού με αυτούς που πολέμησαν ενάντια στον φασισμό.

Και ξέρετε, αναφερόμενος στον ΣΥΡΙΖΑ, σημειώνω ότι η αναθεώρηση της ιστορίας έχει πολλές όψεις και πολλές εκδοχές. Μία εκδοχή ήταν η άθλια τοποθέτηση του Πρωθυπουργού χθες. Αναθεώρηση της ιστορίας, όμως, είναι και όταν σε εκδήλωση του ΣΥΡΙΖΑ μπαίνει στο ίδιο τσουβάλι ο ύμνος του ΕΑΜ με τους ύμνους στον Γεώργιο Παπανδρέου. Και αυτό είναι αναθεώρηση της ιστορίας και κακοποίηση της ιστορίας, όταν από τη μία μεριά είναι το ΕΑΜ και από την άλλη μεριά είναι ο πιο ορκισμένος και αιματοβαμμένος εχθρός του ΕΑΜ που ήταν ο Γεώργιος Παπανδρέου. Και οι ύμνοι σε αυτόν είναι επίσης αναθεώρηση της ιστορίας άθλια και απαράδεκτη και κακοποίηση της ιστορίας. Η αναθεώρηση της ιστορίας έχει πολλές όψεις και πολλές εκδοχές.

Πάμε τώρα στην πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ, αυτή που κατέθεσε στον δημόσιο διάλογο. Τι λέει ο ΣΥΡΙΖΑ απαντώντας στη Νέα Δημοκρατία; Όχι, λέει, εμάς μας ενδιαφέρει το ιδεολογικό περιεχόμενο για την απαγόρευση ενός κόμματος και μάλιστα αυτό το ιδεολογικό περιεχόμενο πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια. Και τι επικαλείται ο ΣΥΡΙΖΑ σε σχέση με το ιδεολογικό περιεχόμενο; Επικαλείται και στην πρότασή του την προηγούμενη και σε αυτή που κατέθεσε σήμερα το άρθρο 187Α, επικαλείται δηλαδή τον τρομονόμο, το περιεχόμενο του οποίου στρέφεται ευθέως σε βάρος του εργατικού - λαϊκού κινήματος και των μορφών πάλης που αυτό αξιοποιεί. Αυτό υιοθετείτε. Υιοθετείτε τον τρομονόμο. Τον υιοθετήσατε ως Κυβέρνηση και τον ενισχύσατε και τώρα τον υιοθετείτε και ως κριτήριο για να ελέγχεται ένα κόμμα.

Θέλετε να δούμε τι λέει ο τρομονόμος και τι περιγράφει ως τρομοκρατικές πράξεις; Τη διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών. Μία απεργία η οποία διαταράσσει την ασφάλεια των συγκοινωνιών μπορεί υπό προϋποθέσεις να θεωρηθεί τρομοκρατική πράξη. Η διατάραξη της ασφάλειας σιδηροδρόμων, πλοίων και αεροσκαφών, αν οδηγήσει στη βλάβη μιας χώρας, εκφοβίσει και εξαναγκάσει μία δημόσια αρχή να εκτελέσει οποιαδήποτε πράξη. Η κριτική αυτή στον τρομονόμο γίνεται εδώ και χρόνια και όχι από το ΚΚΕ μόνο, αλλά και από τον δικό σας χώρο και από το εργατικό - λαϊκό κίνημα. Και έρχεστε τώρα και το υιοθετείτε ως κριτήριο για να αποβάλετε ή όχι ένα κόμμα από τις εκλογές. Συγχαρητήρια, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ!

Και ο τρομονόμος δεν είναι μόνο ένα άρθρο στον Ποινικό Κώδικα. Ο τρομονόμος συνδέεται με μια σειρά από ανακριτικές πράξεις στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται και οι υποκλοπές και η άρση του απορρήτου. Αν δηλαδή ένα κόμμα κατηγορείται ως τρομοκρατική οργάνωση, μπορούμε να του άρουμε και το απόρρητο στις τηλεπικοινωνίες. Τι θυμίζει αυτό άραγε; Τι υποθέσεις θυμίζει αυτό; Να, λοιπόν, που οδηγεί και η μία πρόταση και η άλλη πρόταση.

Τι άλλο επικαλείται ο ΣΥΡΙΖΑ στην πρόταση που έθεσε στον δημόσιο διάλογο; Επικαλείται το θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτό που είχε ονομαστεί «αντιρατσιστική νομοθεσία», που καμμία βέβαια σχέση δεν είχε με την αντιρατσιστική νομοθεσία, γιατί η αντιρατσιστική νομοθεσία υπήρχε στη χώρα μας από το 1979 και δεν εφαρμόστηκε ποτέ. Τι εφαρμόστηκε το 2014; Ο Προεδρεύων ήταν τότε Υπουργός Δικαιοσύνης. Ήταν η ενσωμάτωση της απόφασης - πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο λεγόμενος «αντιρατσιστικός νόμος», που αναφέρεται στα εγκλήματα του ολοκληρωτισμού. Αυτό έχετε βάλει στην αιτιολογική σας έκθεση στην πρόταση που κατέθεσε ο ΣΥΡΙΖΑ. Και τότε αυτή η ενσωμάτωση δεν είχε καταγγελθεί από τη Νέα Δημοκρατία. Η Νέα Δημοκρατία την είχε φέρει, μαζί με το ΠΑΣΟΚ. Αυτή η πρόταση είχε καταγγελθεί και είχε καταψηφιστεί και από εμάς και από τον ΣΥΡΙΖΑ. Και τώρα την ενσωματώνει αυτή την απόφαση - πλαίσιο, με όλες τις ουρές που αυτή έχει;

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με το εξής: Για να μη λέμε και πολλά, το συμπέρασμα είναι ότι αυτές οι διατάξεις ούτε θέλουν, ούτε μπορούν, ούτε επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν τον φασισμό, τον ναζισμό και τις παραφυάδες του. Αντίθετα ανοίγουν πολύ επικίνδυνους δρόμους. Αποτελεσματικό τείχος προστασίας, αντιμετώπισης και τσακίσματος του φασισμού μπορεί να υψώσει μόνο ο λαός και η νεολαία με τον αγώνα και την πάλη τους, βάζοντας στο στόχαστρο το σύστημα που γεννά και θρέφει το φασισμό και αυτά τα συμφέροντα που διαπλέκονται με τον φασισμό, τους μηχανισμούς του κράτους και πάει λέγοντας. Εμείς αυτό προβάλλουμε ως ΚΚΕ.

Και ναι, επειδή είμαστε «κολλημένοι» -μας αποδόθηκε ένας χαρακτηρισμός, ότι «είναι κολλημένοι του ΚΚΕ- γι' αυτό ποτέ δεν δείξαμε καμμία ανοχή στη Χρυσή Αυγή και τις παραφυάδες της, γι' αυτό δεν πήγαμε ποτέ σε Καστελόριζα, γι' αυτόν τον λόγο δεν συμπράξαμε ποτέ με ΑΝΕΛ, ΛΑΟΣ και λοιπούς ακροδεξιούς, γι' αυτό τον λόγο δεν κατεβήκαμε ποτέ σε ψηφοδέλτια σωματείων μαζί με χρυσαυγίτες, όπως κάνατε όλοι σας στο Εργατικό Κέντρο Πύργου μαζί με υποψηφίους Βουλευτές της Χρυσής Αυγής, γι' αυτό ήταν άδεια τα έδρανα του ΚΚΕ και δεν χειροκροτούσαμε τους νεοναζί του Αζόφ και την κυβέρνηση του Ζελένσκι!

Αυτά είναι τα δικά μας «κολλήματα». Καμμία ανοχή στον φασισμό! Και μη διανοείστε, κύριε Βορίδη, ότι με τέτοιου είδους διατάξεις θα αποσπάσετε δηλώσεις νομιμοφροσύνης του ΚΚΕ στη σημερινή σάπια δημοκρατία, που είναι το προσωπείο της στυγνής δικτατορίας του κεφαλαίου. Οι λαοί έχουν και άλλον δρόμο να βαδίσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ ευχαριστώ.

Πριν δώσω τον λόγο στον επόμενο ομιλητή, μιας και κάνατε αναφορά στον αντιρατσιστικό νόμο και σε εμένα που ήμουν Υπουργός Δικαιοσύνης, θα πω το εξής. Ο πυρήνας της διάταξης ήταν να τιμωρούνται αυτοί οι οποίοι εκθειάζουν τα εγκλήματα πολέμου, τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, το Ολοκαύτωμα και αυτούς που αμφισβητούν τις γενοκτονίες, όπως αναφέρεται.

Όσον αφορά τα ζητήματα τα προηγούμενα, που προστατεύονταν από βίαιες ενέργειες, δεν ήταν τίποτε άλλο παρά η επανάληψη του ισχύσαντος νόμου. Βασικά ήταν αυτό. Δεν είχε πρόβλημα αυτό. Γιατί το λέτε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Θα απαντήσω και σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και μάλιστα αυτό ήταν και πρωτοποριακό, γιατί χαιρετίστηκε και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν θυμόσαστε και την ομιλία που έκανε τότε η αντιπρόεδρος της Κομισιόν, επαινέθηκε η Ελλάδα. Δεν βλέπω ποιο ήταν το πρόβλημα. Αλλά τέλος πάντων, ας μην κάνουμε τώρα κριτική επειδή αναφερθήκατε, αφήστε το. Δεν είπα ότι παραποιείτε κάτι, δεν έχετε προσωπικό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Όχι, έχει μια σημασία να αναφερθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Δηλαδή έπρεπε να πούμε για το Ολοκαύτωμα...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, το ότι επαινέθηκε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Η ουσία ποια ήταν όμως, αυτό δεν λέτε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ:...η ενσωμάτωση αυτής της απόφασης - πλαίσιο από την Κομισιόν δεν μας λέει απολύτως τίποτα. Προφανώς, αφού είναι απόφαση - πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όμως προσέξτε -επειδή έχουμε ξανακάνει αυτή τη συζήτηση εκείνη την περίοδο και τότε κριτική ασκούσαμε και εμείς και ο ΣΥΡΙΖΑ, που σήμερα την υιοθετεί αυτή την απόφαση-, δεν μιλούσε για εγκλήματα μόνο και για γενοκτονίες. Μιλούσε για εγκλήματα αναγνωρισμένα από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Και θυμάστε τι σας είχαμε πει τότε για τα εγκλήματα, παραδείγματος χάριν, που αποδίδονταν στη γιουγκοσλαβική κυβέρνηση, που αποτέλεσε το πρόσχημα για την επέμβαση του ΝΑΤΟ. Αυτό έλεγε η απόφαση - πλαίσιο και αυτό ενσωματώσατε και ως Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Όχι. Έλεγε γενικά -θυμίζω- για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, για εγκλήματα πολέμου, για το Ολοκαύτωμα,...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Εγκλήματα πολέμου αναγνωρισμένα από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):...και προσθέσαμε τη βιαιότητα που ασκούσαν άτομα, επεκτείνοντας τα ευπαθή άτομα, δηλαδή αυτούς που κακοποιούντο ή τους επιτίθεντο λόγω της διαφορετικής θρησκευτικής ή πολιτικής ιδεολογίας τους, της γλώσσας, της εθνότητας, της αναπηρίας, της ηλικίας, του χρώματος. Όλα αυτά ήταν τα θετικά και δεν μπορώ να καταλάβω τώρα γιατί ετέθη τέτοιο θέμα. Εν πάση περιπτώσει.

Ο κ. Χήτας έχει τον λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης και του Προέδρου μας να εκφράσουμε τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια για τον απροσδόκητο θάνατο του συναδέλφου Βουλευτή Μανούσου Βολουδάκη. Είναι κάτι το οποίο μας σόκαρε. Τα συλλυπητήριά μας στην οικογένειά του και να είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει!

Κύριε Βορίδη, κάποια στιγμή τι είπατε; Είπατε «εδώ και τρεις μήνες το δουλεύουμε», «αυτή τη διάταξη τη συζητάμε μεταξύ μας» κ.λπ.. Θεωρούμε ότι αυτή η παραδοχή σας συνιστά ουσιαστικά μια παραβίαση του ίδιου του Συντάγματος και προσβολή στα υπόλοιπα κόμματα. Γιατί εμείς, ξέρετε, παρακαλούσαμε να την πάρουμε στα χέρια μας και την πήραμε έξι μέρες πριν τη σημερινή ομιλία. Θυμάστε ότι και από εσάς τη ζήτησα και όχι μόνο εγώ. Βρε παιδιά, πού είναι αυτή η τροπολογία! Άρα μιλάτε επί τρεις μήνες μεταξύ σας, λέτε. Οι υπόλοιποι δεν σας αφορούν, αλλά σήμερα ζητάτε από τους υπόλοιπους να ψηφίσουν κάτι που εσείς οι τρεις συζητάγατε μεταξύ σας. Αυτό δεν προσβάλλει τα ίδια τα κόμματα, δεν προσβάλλει την ίδια τη δημοκρατία;

Πάμε τώρα σε κάτι άλλο που ακούσαμε πριν από λίγο, πριν μπούμε στην ουσία της υπόθεσης. Για παράδειγμα, όταν ο ΣΥΡΙΖΑ μιλάει για φυλετικό, ρατσιστικό ή οτιδήποτε φασιστικό, θέλουμε να ρωτήσουμε το εξής. Τι εννοεί ο ΣΥΡΙΖΑ; Δηλαδή όταν, για παράδειγμα, κάποιος βρίζει την Ορθοδοξία -για να καταλάβουμε- είναι ρατσιστικό ή όχι, όπως έκανε ο Τατσόπουλος πριν λίγες μέρες; Να ένα παράδειγμα για να μας δώσετε μία απάντηση.

Η εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ πριν από λίγο μιλούσε για εσχάτη προδοσία. Όταν λέμε εσχάτη προδοσία τι εννοούμε ακριβώς; Τι είναι η εσχάτη προδοσία; Εσχάτη προδοσία, για παράδειγμα, είναι η κατάπτυστη Συμφωνία των Πρεσπών. Ναι, είναι εσχάτη προδοσία! Εσχάτη προδοσία είναι η παραχώρηση εθνικής κυριαρχίας, είναι η μειωμένη επήρεια όταν υπογράφουμε τέτοιες συμβάσεις και κόβουμε την ΑΟΖ της χώρας σαν μπουγάτσα. Αυτό ναι, είναι εσχάτη προδοσία. Το να παραχωρείται η ιδιωτική ή η δημόσια περιουσία σε ολιγάρχες, αλλά και τα σπίτια των Ελλήνων στα funds, με τους δικούς σας νόμους, αυτό δεν είναι εσχάτη προδοσία; Ξέρετε είναι πολύ λάθος, αυτή η διασταλτική ερμηνεία δυστυχώς βολεύει εσάς και δεν βολεύει ούτε το Σύνταγμα ούτε τους νόμους.

Άρθρο 59 του Συντάγματος: «Ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας και Ομοούσιας και Αδιαίρετης Τριάδος να είμαι πιστός στην Πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα, να υπακούω στο Σύνταγμα και τους νόμους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου». Για μας ο όρκος που δώσαμε εδώ τον Ιούλιο του 2019 μετράει πάρα πολύ και δεν θα γίνουμε σε καμμία περίπτωση και ποτέ επίορκοι. Αυτός είναι ο όρκος που δώσαμε εδώ μέσα.

Δηλαδή με την ίδια λογική, κύριε Βορίδη, ό,τι φέρνει η Κυβέρνηση θα πρέπει να το ψηφίζουμε. Γιατί εσείς έχετε φέρει και διάφορα ως Κυβέρνηση, έχετε φέρει διάφορα νομοσχέδια. Έχετε ψηφίσει παραδείγματος χάριν το ακαταδίωκτο στις τράπεζες, έχετε ψηφίσει την υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού, έχετε ψηφίσει τις αλλαγές στον Ποινικό Κώδικα, πράγματα τα οποία βγήκαν αντισυνταγματικά. Για παράδειγμα, αντισυνταγματικότητα της παράτασης του υποχρεωτικού εμβολιασμού εργαζομένων σε δομές υγείας. Αντισυνταγματικό! Αντισυνταγματικός και επισήμως πλέον ο νόμος για τις πορείες. Αντισυνταγματικός ο νόμος της Νέας Δημοκρατίας για την ανάδειξη αντιδημάρχου, που ψηφίστηκε το 2019. Νέα «σφαλιάρα» στην Κυβέρνηση από το Σ.τ.Ε.: αντισυνταγματικός ο νόμος Θεοδωρικάκου. Εδώ φέρνετε πράγματα τα οποία στην πορεία αποδεικνύονται αντισυνταγματικά. Τι θα πρέπει να κάνουμε, λοιπόν, να ψηφίζουμε ό,τι φέρνετε εσείς;

Γίνεται πολύ μεγάλη κουβέντα για τη δημοκρατία τις τελευταίες μέρες. Αργά τη θυμηθήκατε όλοι σας τη δημοκρατία. Το 2019 που είχα την τιμή να συμμετέχω στην Επιτροπή Αναθεώρησης του Συντάγματος και όταν ήρθε το θέμα αυτό να συζητηθεί έπρεπε να μπει τότε, κύριε Βορίδη, και θα κλείναμε όλα τα ζητήματα με την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2019.

Να ρωτήσω κάτι; Εγώ δεν ρωτάω τον Υπουργό, ρωτάω τον νομικό. Βάζετε το χέρι σας στη φωτιά ότι είναι συνταγματικό;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Βάζετε ασφαλιστική δικλίδα τον Άρειο Πάγο. Για να γίνει κουβέντα, ας κάνουμε μια υπόθεση εργασίας. Να συμφωνήσουμε, λοιπόν, με εσάς, αυτό που λέμε για εγκληματική οργάνωση, ναζιστές, για να ξεκινήσει η κουβέντα μας. Αφού, λοιπόν, είναι εγκληματική οργάνωση πώς κάνατε τόσα πολλά μαζί τους, όλο το πολιτικό σύστημα; Γιατί για να τα κάνετε αυτά εκείνη την περίοδο ουσιαστικά τους είχατε νομιμοποιήσει. Τους νομιμοποιήσατε, κι όταν έγιναν παράνομοι, δυστυχώς για το πολιτικό μας σύστημα, δεν βρίσκαμε αίθουσα να τους δικάσουμε.

Εμείς πιστεύουμε κάτι -και θα αναφερθώ τώρα σε κάποια θέματα, αργότερα θα επανέλθω στο θέμα αυτό-, εμείς θεωρούμε ότι ο λαός, ο κυρίαρχος λαός, είναι αυτός που αποφασίζει ποιον θα ψηφίσει. Ο κυρίαρχος λαός είναι αυτός που αποφάσισε να μπουν κόμματα μέσα στη Βουλή, τα οποία δεν είναι τώρα, να είναι επτακομματική, οκτακομματική η Βουλή, πεντακομματική, εξακομματική. Ο λαός αποφασίζει. Τι να θυμηθούμε τώρα; Να θυμηθούμε ότι εσείς εδώ όλοι ήσασταν αυτοί που κάνατε κουβέντες και συζητήσεις μαζί τους και τους νομιμοποιούσατε;

Να θυμηθούμε, όπως είπα πριν, ότι πέντε χρόνια δεν βρίσκαμε μία δικαστική αίθουσα για να δικαστεί η εγκληματική οργάνωση; Να θυμηθούμε ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης καθημερινά σφυρηλατούσαν το προφίλ τους και έκαναν και αφιερώματα και «τι καλοί που είναι» και «περνούν και τη γιαγιά απέναντι» και «δείτε πώς βοηθάνε» -το ίδιο ισχύει και τώρα περίπου- και «πόσο σοβαροί», σύμφωνα με δηλώσεις νυν Βουλευτών του κόμματός σας. «Η σοβαρή Χρυσή Αυγή»!

Αυτά λέγατε, τους νομιμοποιούσατε. Τους δίνατε το δικαίωμα να κάνουν διαγγέλματα, κύριε Υπουργέ, μέσα από τη φυλακή. Έκανε διαγγέλματα μέσα από τη φυλακή. Δεν πρόκειται εγώ να αναφέρω το όνομά του ποτέ, το έχετε αναφέρει ένα εκατομμύριο φορές σήμερα εδώ. Δεν καταλαβαίνετε ότι μόνο κακό κάνετε;

«Νοσοκόμος», λέει ο άλλος «είναι στο ιατρείο της φυλακής». Οι ναζιστές νοσοκόμοι! Αυτό κατήγγειλε ο παλιός συναγωνιστής του. Διαγγέλματα μέσα από τη φυλακή. Ακόμη και τώρα που μιλάμε όλα τα μέσα ενημέρωσης μιλάνε γι' αυτόν. Καταλαβαίνετε τι κάνετε; Το αντιλαμβάνεστε;

Και να σας πω και κάτι, κύριε Υπουργέ; Μην το βλέπουμε και φιλοτομαριστικά, ας μου επιτραπεί η έκφραση. Όχι, βλέπουμε πώς είναι η κατάσταση. Δημοσκοπήσεις, τους φουσκώνουν.

Γιατί; Γιατί τους φουσκώνουν ακόμη και οι δημοσκόποι φίλοι σας; Διότι μην ξεχνάτε ότι οι δημοσκόποι είναι και κουμπάροι και χωματουργικές εργασίες! Και χωματουργικές εργασίες και κουμπάροι! Τους φουσκώνουν. Όλοι ασχολούνται με αυτούς. Ποιος ο λόγος;

Τέσσερα χρόνια είμαστε αποκλεισμένοι από όλους και από όλα. Κανένας, τίποτα, μηδέν. Τώρα εδώ υπάρχει ένα ερώτημα. Ή τότε εσείς όλοι και το πολιτικό σύστημα και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ, λοιπόν, λέγατε ψέματα γι' αυτούς ή τώρα λέτε ψέματα που είναι καταδικασμένοι. Κάποια στιγμή λέγατε ψέματα, μία από τις δύο περιπτώσεις, και πρέπει να ζητήσετε συγγνώμη από τον ελληνικό λαό και δίκιο να έχετε.

Να κάνω εγώ ένα ερώτημα. Ποιος φταίει, κύριε Υπουργέ, που φτάσαμε ως εδώ; Γιατί φτάσαμε ως εδώ; Να βρούμε το αίτιο; Εντάξει, πονάει χέρι, κόβει χέρι, αλλά το αίτιο; Γιατί πονάει το χέρι; Ποιος φταίει λίγο πριν από τις εκλογές να συζητάμε ένα τέτοιο θέμα; Θα μας πει κάποιος ποιος φταίει; Φταίει το πολιτικό σύστημα; Φταίτε εσείς εδώ όλοι, ιδίως τα τρία κόμματα που κυβέρνησαν τη χώρα αυτή;

Αφού, λοιπόν, λέτε ότι έχετε δίκιο, να βγείτε σήμερα εδώ και να ζητήσετε συγγνώμη από τις Ελληνίδες και τους Έλληνες, ένα μεγάλο συγγνώμη για το ότι καταστρέψατε ουσιαστικά μια χώρα, φτωχοποιήσατε τους Έλληνες και βουλιάξατε το πολιτικό σύστημα μέσα σε έναν βούρκο. Γιατί αυτά ξυπνάνε τις αντιδράσεις αυτές, αυτά που περιέγραψα τώρα. Αλλά εδώ τώρα ούτε συγγνώμη ζητάτε για όλα όσα έχετε κάνει, αλλά έρχεστε και ζητάτε να υπερψηφίσουμε κάτι το οποίο είναι αντισυνταγματικό.

Τι να θυμηθώ; Ότι στήνατε Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ ψηφοφορίες με αυτούς για τις βραχονησίδες και τις μαρίνες στην Τουρκία να πουληθούν; Τι να θυμηθώ; Τι να πρωτοθυμηθώ; Και προσέξτε, δεν έχω και πολλές φωτογραφίες, δεν θέλω καν σήμερα να θυμηθούμε τι έχετε κάνει με αυτούς τους ανθρώπους. Αλλά όλα είναι θέμα παιδείας.

Δεν διδασκόμαστε ποτέ στο σχολείο ούτε για τον Κεμάλ ούτε για τον Μουσολίνι. Διότι αν τα ξέρανε αυτά τα παιδιά μας, δεν θα υπήρχε αυτή τη στιγμή ο ναζισμός στην Ελλάδα. Τόσο απλά. Έτσι δεν θα είχαμε ναζισμό.

Αλλά, κύριε Υπουργέ, πρέπει να ζητήσετε συγγνώμη -είναι σημαντικό να ζητάμε συγγνώμη, είναι δείγμα ανδρείας και αναγνώρισης των λαθών- από τις Ελληνίδες και τους Έλληνες για όλα αυτά που κάναμε, για μια χώρα που καταστράφηκε και δώσαμε το δικαίωμα στο να υπάρχουν αυτοί. Διότι ο Έλληνας καθημερινά ξυπνάει και ακούει για σκάνδαλα, βιώνει τη φτώχεια, βιώνει την ανέχεια. Αυτά σπρώχνουν τους πολίτες σε αυτές τις λύσεις.

Ο πολιτικός βούρκος δυστυχώς είναι αυτός που υπηρετείται εδώ μέσα. Πόλωση, φανατισμός, έλλειψη επιχειρημάτων, βρίζεστε εδώ μέσα, «σκυλιά», «πίθηκοι». Οι νέοι μας νιώθουν οργή, δεν έχουν πού να ακουμπήσουν, ποιον να εμπιστευτούν, νιώθουν απογοήτευση, είναι άνεργοι, δεν μπορούν να κάνουν οικογένεια, ζουν με τις οικογένειές τους μέχρι τα τριάντα ένα, τριάντα δύο, τριάντα πέντε τους χρόνια, ακούνε για τρόικες, περικοπές μισθών, funds, ανεργία, επισιτιστική κρίση, ρήτρα αναπροσαρμογής, αυτά. Αυτά είναι που οδηγούν τον κόσμο δυστυχώς.

Εσείς, λοιπόν, φτάσατε την κατάσταση ως εδώ και τώρα ζητάτε από εμάς να συναινέσουμε σε κάτι το οποίο είναι αντισυνταγματικό, να λύσουμε εμείς δηλαδή το πρόβλημα που δημιουργήσατε εσείς όλα αυτά τα χρόνια.

Καταψηφίζουμε ό,τι είναι αντισυνταγματικό και ό,τι είναι εναντίον της δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ και για την τήρηση του χρόνου.

Ο κύριος Υπουργός Εσωτερικών έχει τον λόγο για μια σύντομη παρέμβαση.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έχουμε αποδείξει σε όλη αυτή τη διαδικασία ότι έχουμε ακούσει μια σειρά από προτάσεις, τις οποίες και ενσωματώνουμε, το ίδιο κάνουμε και τώρα.

Ακούγοντας, λοιπόν, διάφορες παρατηρήσεις, οι οποίες προήλθαν από το Σώμα, στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 της τροπολογίας αφαιρούμε τις λέξεις «ή σε ισόβια κάθειρξη για κάθε άλλο αδίκημα», άρα περιορίζουμε το εύρος των αδικημάτων μόνο στα αδικήματα τα οποία έχουν πολιτειακό χαρακτήρα. Είναι τα κεφάλαια ένα ως έξι. Και αυτό το κάνουμε στις πρώτες. Άρα όχι, παραδείγματος χάριν, άλλα αδικήματα που μπορεί να επισύρουν ή και να έχει επιβληθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Στην περίπτωση β'.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Είναι το πρώτο εδάφιο της περιπτώσεως β'της παραγράφου 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ναι, για να γίνει κατανοητό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Τι αφαιρείται, κύριε Υπουργέ;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Αφαιρούμε το «ή σε ισόβια κάθειρξη για κάθε άλλο αδίκημα». Άρα τις ισόβιες καθείρξεις οι οποίες, όμως, είναι οι μη συνδεόμενες με τα αδικήματα που έχουν πολιτειακό χαρακτήρα των κεφαλαίων ένα ως έξι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Άρα το πρώτο εδάφιο τελειώνει στο «ποινή της ισόβιας κάθειρξης».

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Σωστά.

Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ'αντικαθίσταται ως εξής. Παραμένει η διατύπωση που ουσιαστικά επαναδιατυπώνεται, μάλλον ξαναγράφεται, αναφέρεται στη συνταγματική πρόβλεψη και αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο ως εξής. Αυτό είναι αυτό που έχει προξενήσει την πιο μεγάλη συζήτηση. «Η κρίση περί του ότι η δράση πολιτικού κόμματος δεν εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος δύναται να λάβει χώρα μόνο όταν υφίσταται καταδίκη σε οποιονδήποτε βαθμό υποψηφίων βουλευτών ή ιδρυτικών μελών ή διατελεσάντων προέδρων για τα αδικήματα των άρθρων 134, 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα»

Εδώ τι κάνουμε; Πρώτον, το πεδίο κρίσης προφανώς και δυνατότητας κρίσεως του Α1 Τμήματος διατηρείται. Διατυπώνεται, όμως, πλέον η κρίση του όχι θετικά, αλλά αρνητικά, δεν εξυπηρετεί. Δεν πρέπει να διαγιγνώσκεται ότι εξυπηρετεί, πρέπει να διαγιγνώσκει ότι δεν εξυπηρετεί. Και εδώ ακούμε μια παρατήρηση της Επιστημονικής Επιτροπής. Εδώ η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής κάνει μια τέτοια παρατήρηση και την εισάγουμε στο κείμενο.

Δεχόμαστε μια κοινή παρατήρηση την οποία έχουν κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΚΙΝΑΛ. «Δύναται να λάβει χώρα μόνο όταν», άρα εδώ περιορίζεται πολύ σημαντικά το εύρος -όχι «εφόσον» ή «ιδίως», αλλά «μόνο όταν»-, «υφίστανται καταδίκη σε οποιονδήποτε βαθμό υποψηφίων Βουλευτών ή ιδρυτικών μελών ή διατελεσάντων προέδρων». Και εδώ περιορίζουμε ακόμα περισσότερο τα αδικήματα, είναι τα 187 και 187Α εγκληματική και τρομοκρατική οργάνωση και το 134 εσχάτη προδοσία.

Επομένως, κλείνουμε το πεδίο σε αυτή τη διάταξη, για να καλύψουμε και ανησυχίες και ευαισθησίες οι οποίες ακούστηκαν.

Μια αμιγώς νομοτεχνική. Το «Α'Τμήμα» το κάνουμε «Α1 Τμήμα».

Τέλος, λαμβάνουμε υπ' όψιν επίσης μια παρατήρηση της Επιστημονικής Επιτροπής, η οποία -σας το είπα πάλι στην ομιλία μου- κάνει μια πρόβλεψη για το δικαίωμα ακροάσεως του ελεγχόμενου κόμματος.

Οπότε το πέμπτο εδάφιο της περιπτώσεως γ'αντικαθίσταται ως εξής: «Προς υποβοήθηση της κρίσης του, πολιτικά κόμματα και κάθε εκλογέας έχουν δικαίωμα να υποβάλουν υπόμνημα με στοιχεία τεκμηρίωσης μέχρι τη λήξη της προθεσμίας παρ. 1 του άρθρου 34. Το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου, σε περίπτωση αυτεπάγγελτου ελέγχου ή υποβολής υπομνημάτων με στοιχεία τεκμηρίωσης για τα ως άνω οριζόμενα, καλεί με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο το ελεγχόμενο κόμμα να λάβει γνώση και να υποβάλει υπόμνημα με τις απόψεις του.».

Άρα υπάρχει μια διαδικασία προηγούμενης ακρόασης και καλύπτουμε και την παρατήρηση αυτή. Εκ του κώδικα διοικητικής διαδικασίας προφανώς υπάρχει πάντοτε το δικαίωμα ακροάσεως, αλλά το προβλέπουμε ειδικά για το ζήτημα αυτό.

Κρατώ μια επιφύλαξη τελευταία, την οποία όμως δεν θα τη

ρυθμίσουμε σήμερα. Θα σας πω γιατί. Η τελευταία αυτή επιφύλαξη αφορά κάτι το οποίο εν μέρει αναφέρθηκε ο κ. Τζανακόπουλος, αναφέρεται και στην Επιστημονική Επιτροπή, έχει αναφερθεί και το Κίνημα Αλλαγής.

Αυτό είναι οι χρόνοι για την κρίση. Γιατί λέω ότι δεν θα το ρυθμίσουμε σήμερα; Διότι επειδή το πλαίσιο των προθεσμιών από τη χρονική στιγμή της διάλυσης της Βουλής μέχρι τη χρονική στιγμή της προκήρυξης της διενέργειας των εκλογών είναι συγκεκριμένο και είναι οι τριάντα μέρες, αυτή τη στιγμή αν βάλετε κάτω τις προθεσμίες του εκλογικού νόμου είμαστε στις είκοσι πέντε ημέρες. Επειδή η μετακίνηση της προθεσμίας αυτής επηρεάζει άλλες προθεσμίες και κυρίως από τη χρονική στιγμή της ανακήρυξης την προθεσμία παράδοσης των ψηφοδελτίων -επομένως επιβαρύνει εδώ τα κόμματα- πρέπει να δούμε τι περιθώρια χρονικά έχουμε να επιμηκύνουμε όλες τις προθεσμίες, ώστε να δώσουμε χώρο. Δεν είναι μία προθεσμία, πρέπει να παρέμβουμε σε όλες τις προθεσμίες.

Αυτό, λοιπόν, επειδή έχουμε εμείς ερανιστικό νομοσχέδιο, θα έχουμε κάνει την εργασία με την υπηρεσία, να δούμε τι δυνατότητες έχουμε για να δώσουμε περισσότερο χρόνο στο τμήμα του Αρείου Πάγου για την κρίση του.

Κοιτάξτε τώρα, μετά ταύτα, θεωρώ ότι έχουμε απαντήσει περίπου στα πάντα. Θεωρώ ότι έχουμε ενσωματώσει το σύνολο της κριτικής, εκτός από αντιρρήσεις αρχής. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος έχει μια αντίρρηση αρχής, ξεκινάει από μια διαφορετική βάση και είναι και εξαιρετικά επιφυλακτικό, προφανώς για λόγους που κυρίως ανάγονται και στη δική του ιστορική πορεία και στη δική του ιστορική εμπειρία. Εγώ δεν τις συμμερίζομαι και πιστεύω ότι είναι υπερβολικές, αλλά εν πάση περιπτώσει, όμως, τις άκουσα. Ο στόχος τώρα δεν είναι να διασκεδαστούν αυτές, που σε τελευταία ανάλυση δεν διασκεδάζονται κιόλας, γιατί έτσι όπως δομικά τίθενται δεν μπορούν να διασκεδαστούν. Είναι μια αντίρρηση αρχής. Υποθέτω ότι στην ίδια συζήτηση και στην ίδια κατηγορία βάζω και την κριτική του ΜέΡΑ25. Είναι μια αντίστοιχη κριτική, ίσως όχι με την αρτιότητα αυτή, αλλά εν πάση περιπτώσει μια αντίστοιχη κριτική.

Για τους υπόλοιπους τώρα, που αποδέχεστε τον στρατηγικό στόχο, νομίζω ότι εδώ πια δεν μπορεί να επιμείνετε στην άρνηση. Δεν μπορείτε να επιμείνετε στην άρνηση. Θα πω το εξής. Κύριε Ξανθόπουλε, ξέρετε ότι σας εκτιμώ και σας σέβομαι. Άκουσα μια τοποθέτησή σας. Δεν ξέρω αν είναι αυτή η άποψή σας, αλλά είναι σημαντικό να τη διευκρινίσετε. Συγγνώμη που αναφέρομαι προσωπικά. Θα σας πω γιατί. Και θα σας πω σε ποια τοποθέτηση αναφέρομαι. Συνέχεται λίγο με τη βασική μου αρχική τοποθέτηση, στο αν τελικά ο ΣΥΡΙΖΑ θέλει ή δεν θέλει και με αυτό το πλαίσιο τοποθετήσεων που έχει κάνει, εάν είναι σαφής η θέση του ως προς τη στρατηγική στόχευση, που υποτίθεται ότι είναι κοινή. Αυτό είναι που εξετάζω τώρα μετά ταύτα.

Σε μια ερώτησή σας, υπερασπιζόμενος τη θέση του ΣΥΡΙΖΑ, την οποία επανέλαβε ο κ. Τζανακόπουλος, νομίζω και ο κ. Τσίπρας, δηλαδή τι; Να συμπεριλάβουμε τις έννοιες του φασισμού και του ρατσισμού μέσα στη διάταξη του 29, προκειμένου να είναι έτσι όπως το ερμηνεύσατε, σας έκαναν μια ερώτηση και στην ερώτηση αυτή που σας έθεσαν ήταν: Δηλαδή αν υπάρχει εγκληματική οργάνωση η οποία είναι εγκληματική οργάνωση, αλλά δεν έχει φασιστικά και ρατσιστικά κίνητρα, ας πούμε ότι είναι μια τρομοκρατική οργάνωση, ας πούμε ότι είναι μια «17 Νοέμβρη» -δεν λέω για τη «17 Νοέμβρη», γιατί αυτό το ζήτημα έχει κριθεί με αμετάκλητες αποφάσεις- αυτοί, επειδή δεν έχουν φασιστικά και ρατσιστικά κίνητρα, θα μπορούν να καταρτίσουν κόμμα και να συμμετέχουν;

Άρα λοιπόν, εδώ λέω το εξής: Με τη σκέψη που αναπτύξατε ότι πρέπει να είναι και τα δύο μαζί σωρευτικώς, δηλαδή και εγκληματική οργάνωση με φασιστικό και ρατσιστικό κίνητρο, ρωτώ εγώ, μια εγκληματική οργάνωση που δεν έχει φασιστικό και ρατσιστικό κίνητρο, έχει κάτι άλλο, ισχυρίζεται ότι έχει κίνητρο επιβολής της εργατικής εξουσίας -λέω εγώ τώρα, υποθέτω- αν λοιπόν κάποιος το πει αυτό και καταδικαστεί για εγκληματική οργάνωση; Και προφανώς για να καταδικαστεί κάτι θα έχει κάνει, έτσι; Ξέρουμε όλοι τι είναι η εγκληματική οργάνωση, τρεις ή παραπάνω, σε δομημένο σχήμα, που ενώθηκαν για να διαπράξουν κακουργήματα, σωστά; Αυτή είναι η εγκληματική οργάνωση. Αν καταδικαστεί, λοιπόν, γι' αυτό, αλλά δεν έχει ρατσιστικό κίνητρο, θα του επιτρέπουμε να κατέβει και να κάνει κόμμα ή όχι; Εγώ χαίρομαι που το διευκρινίζετε και λέτε «όχι», γιατί έμεινε μια τέτοια εντύπωση από κάποια τοποθέτησή σας -το είδα κι εγώ- έμεινε μια τέτοια εντύπωση.

Λοιπόν, λέω τώρα όμως, για να έρθουμε στη μεγάλη συζήτηση. Η μεγάλη συζήτηση είναι το μήνυμα που θα στείλουν οι πολιτικές δυνάμεις. Έχουμε εξαντλήσει νομίζω πλήρως τον συνταγματικό διάλογο. Προφανώς πάντα υπάρχουν απόψεις σε αυτά τα ζητήματα. Έχουμε την καθαρή θέση της Επιστημονικής Επιτροπής. Έχουμε λάβει όλες τις συνταγματικές πρόνοιες προκειμένου να υπάρχει αρτιότητα στο ζήτημα αυτό. Έχουμε ακούσει τις ευαισθησίες και τις έχουμε ενσωματώσει σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό.

Τώρα μένει ένα ερώτημα. Το ερώτημα στο οποίο πρέπει να τοποθετηθεί η πτέρυγα κατά τη γνώμη μου είναι απλό. Είναι το μείζον. Ξαναλέω ότι έχουμε τακτοποιήσει όλα τα νομικά ζητήματα. Έχουμε εξαντλήσει τον νομικό διάλογο. Έχουμε όχι απλώς σκεφτεί, αλλά διυλίσει τη διάταξη. Έχουμε ενσωματώσει σε αυτόν τον προβληματισμό μέσα στη διάταξη αυτή όλες τις φωνές που έχουν ακουστεί και όλες τις παρατηρήσεις.

Τώρα μένει ένα απλό πράγμα: Είμαστε όλοι σύμφωνοι ότι οι καταδικασμένοι για εγκληματικές οργανώσεις δεν μπορούν να υποδύονται τους αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων; Είμαστε σύμφωνοι σε αυτό το ερώτημα μετά ταύτα; Διότι αν συμφωνούμε μετά από όλη αυτή την εργασία, η τροπολογία πρέπει να υπερψηφιστεί από τη μέγιστη δυνατή πλειοψηφία του Κοινοβουλίου.

Αν μετά ταύτα και μετά από όλη αυτή τη δουλειά της συζήτησης και τις διορθώσεις που έχουμε κάνει, κάποιος με αιτιάσεις, οι οποίες -θα μου επιτρέψετε να πω και να τις κρίνω- από ένα σημείο και μετά είναι αιτιάσεις για τις αιτιάσεις και χάνουν τη σπουδαιότητά τους, τότε μένει έωλος και έκθετος ως προς τον στρατηγικό στόχο, που δήθεν ο ίδιος παραδέχεται. Αναφέρομαι στην Αξιωματική Αντιπολίτευση. Άλλο αν δεν το δέχεται κάποιος αυτό ως στρατηγικό στόχο, άλλο αν λέει ότι δεν είναι το κατάλληλο εργαλείο, είναι μια άλλου τύπου κριτική. Αλλά κάποιος που λέει ότι «ναι, χρειάζεται κάτι τέτοιο», και μετά λέει «Ξέρετε ναι, αλλά στο δέκατο υποσημείο και επειδή έχω μια κάποια σκέψη, εγώ καταλήγω να μην ψηφίζω», τότε δεν είναι ειλικρινής η πολιτική του στάση.

Καταθέτω τις νομοτεχνικές βελτιώσεις για να τις δουν και οι συνάδελφοι.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Μαυρουδής Βορίδης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης»

Στο άρθρο μόνο της τροπολογίας υπ. αρ. 1570/149 2.2.2023 του Υπουργείου Εσωτερικών επέρχονται οι εξής αλλαγές:

Α) Στο πρώτο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 32 του π.δ. 26/2012 διαγράφονται οι λέξεις «, ή σε ισόβια κάθειρξη για κάθε άλλο αδίκημα».

Β) Το δεύτερο εδάφιο της περ. γ' αντικαθίσταται ως εξής: «Η κρίση περί του ότι η δράση του πολιτικού κόμματος δεν εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος δύναται να λάβει χώρα μόνο όταν υφίσταται καταδίκη σε οποιονδήποτε βαθμό υποψηφίων βουλευτών ή ιδρυτικών μελών ή διατελεσάντων προέδρων για τα αδικήματα των άρθρων 134, 187 και 187 Α του Ποινικού Κώδικα.».

Γ) Στο τέταρτο εδάφιο της περ. γ' οι λέξεις «Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου».

Δ) Το πέμπτο εδάφιο της περ. γ' αντικαθίσταται ως εξής: «Προς υποβοήθηση της κρίσης του, πολιτικά κόμματα και κάθε εκλογέας έχουν δικαίωμα να υποβάλουν υπόμνημα με στοιχεία τεκμηρίωσης μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 34. Το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου σε περίπτωση αυτεπάγγελτου ελέγχου ή υποβολής υπομνημάτων με στοιχεία τεκμηρίωσης για τα οριζόμενα, καλεί με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο το ελεγχόμενο κόμμα να λάβει γνώση και να υποβάλει υπόμνημα με τις απόψεις του.».

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2023

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Μια ερώτηση θέλω να κάνω.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, επειδή αναφέρθηκε σε εμένα, θέλω τον λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ας μην αρχίσουμε τώρα τέτοιο διάλογο. Αυτά μπορεί ο καθένας να τα ισχυριστεί και να αντικρούσει κατά τη διάρκεια. Δεν γίνεται αλλιώς.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι σημαντικό.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Και κρίσιμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ έχω μερικές απορίες σε διάφορα που έχουν γραφεί και στις τροπολογίες.

Εν πάση περιπτώσει, επειδή το θέμα είναι αρκετά σοβαρό, παρακαλώ μόνο σύντομες παρατηρήσεις, μόνο οι Κοινοβουλευτικοί. Δεν γίνεται αλλιώς. Ποιοι είναι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι; Δεν γίνεται αλλιώς, δεν γίνεται κάθε Βουλευτής να μιλάει. Αν θέλει κανείς Κοινοβουλευτικός, θα μιλήσει. Κι αν δεν μιλήσει ο Κοινοβουλευτικός, τότε ο εισηγητής.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχει γίνει αναφορά επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία. Επειδή αναφέρθηκε ο κ. Βορίδης, ορίστε, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Για ένα λεπτό, για να διευκρινίσω, λοιπόν.

Με ρώτησε ο κύριος Υπουργός αν σε μια τέτοια περίπτωση όπου μια οργάνωση διαπράττει το αδίκημα του 187 ή του 187Α, αλλά χωρίς ρατσιστικό κίνητρο, θα μπορεί ή δεν θα μπορεί.

Θα σας απαντήσω, κύριε Βορίδη, ότι καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Επομένως, το ερώτημα παρέλκει. Με αυτά τα οποία ήδη ισχύουν δεν θα μπορεί. Τελεία και παύλα.

Πάμε τώρα λίγο παρακάτω για να συνεννοηθούμε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Η πρότασή σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ξαναλέω η πρότασή μας τι έλεγε. Ότι εφόσον ανοίξει το 29, θα πρέπει αυτό να προσδιορίζεται συγκεκριμένα για λόγους και συνταγματικούς, στη βάση του αντιρατσιστικού νόμου. Για ποιον λόγο το λέμε αυτό; Διότι ο αντιρατσιστικός νόμος έχει κριθεί συνταγματικός ως προς το ζήτημα του περιορισμού ή της απαγόρευσης χρηματοδότησης κόμματος στην περίπτωση του 2013 και επίσης, έχει κριθεί αντισυνταγματικός ως προς το ζήτημα του αν περιορίζει ή δεν περιορίζει την ελευθερία του λόγου. Επομένως, μπορεί να θεωρηθεί ότι ούτε ως προς το 29 θα μπορούσε να κριθεί -ήθελε θεωρηθεί- αντισυνταγματικός.

Απαντώ τώρα συγκεκριμένα. Επιμένετε να γυρνάτε τη συζήτηση πίσω. Δηλαδή, σας απαντήσαμε ότι ακριβώς επειδή λαμβάνουμε υπ' όψιν ζητήματα αρχής, τα οποία έχουν τεθεί από κόμματα της Αντιπολίτευσης, εμείς λέμε ότι υπάρχει δυνατότητα διάταξης που θα περιορίζει την κάθοδο, θα περιορίζει τη δυνατότητα κατάρτισης ψηφοδελτίων και θα λαμβάνει υπ' όψιν αυτά τα ζητήματα αρχής.

Εσείς μας λέτε ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξει συναίνεση, εφόσον λάβουμε υπ' όψιν τα ζητήματα αρχής που έχουν τεθεί και από το Κομμουνιστικό Κόμμα και από το ΜέΡΑ25.

Η δική μας πρόταση, την οποία ήδη έχουμε καταθέσει, δεν περιλαμβάνει καμμία αναφορά στο άρθρο 29. Έχει, δηλαδή, αποσυρθεί αυτό, επειδή λάβαμε υπ' όψιν τη σχετική συζήτηση που έχει γίνει. Άρα δεν κατανοώ τον λόγο για τον οποίο πρέπει να επιστρέφουμε στην προηγούμενη φάση και στην προηγούμενη συζήτηση. Η συζήτηση παρέλκει πλέον.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο επί προσωπικού;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο, αφού μιλήσει ο κ. Ξανθόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Προσωπικό είπατε, κύριε Ξανθόπουλε;

Ορίστε, έχετε τον λόγο, αλλά κατάλαβα! Θα το διευρύνουμε.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, όχι. Εγώ απαντώ ακριβώς, διότι κατάλαβα από μια συνέντευξή μου -γιατί σήμερα δεν πήρα τον λόγο ακόμη- ότι έγινε μια παρεξήγηση την οποία λύσαμε. Απλώς θέλω να πω το εξής: Το σχόλιο ήταν ακριβές, γιατί το είχα διαβάσει από μέσα. Λέει: «Διεγείρει, προτρέπει σε πράξεις ή ενέργειες που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις κ.λπ., κ.λπ., κ.λπ., καθώς επίσης και κόμματα των οποίων οι επικεφαλής ή μέλος οργάνου διοίκησης έχει καταδικαστεί, ακόμη και πρωτοδίκως για τα εγκλήματα των άρθρων 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα.

Είναι σαφές, δηλαδή, ότι συμπεριλαμβάνει και τελειώνει η ιστορία. Προφανώς, έγινε στη ροή της κουβέντας ή όπως κόπηκε και ράφτηκε το απόσπασμα. Δεν το ξέρω, δεν έχω λάβει υπ' όψιν μου. Το διευκρινίζουμε κατά οριστικό τρόπο ότι αυτή ήταν η αρχική και με το 29 και με το 187 και 187Α.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Θα αναπτύξουν όλοι οι ομιλητές και στο τέλος, θα απαντήσουν οι Υπουργοί. Κλείνει ο εκάστοτε Υπουργός τη συζήτηση.

Λοιπόν, δεν θα τελειώσουμε με αυτό το θέμα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Για ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Βορίδη, ορίστε, έχετε τον λόγο και σας παρακαλώ, εδώ να τελειώνουμε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μια ερώτηση έχω να κάνω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Στον κ. Καστανίδη θα απαντήσετε στην ώρα του.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, έχουν κάνει τα προσωπικά μη προσωπικά και δεν δίνετε εδώ τον λόγο;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, για ένα λεπτό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Λοιπόν, ο κ. Καστανίδης είναι έγκριτος νομικός και πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης, οπότε έχει τον λόγο για δύο λεπτά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ για τη μεγάλη παραχώρηση και εσάς και τους συναδέλφους κυρίως.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας ρωτήσω το εξής: Μετά τη νομοτεχνική βελτίωση και τις αλλαγές που επιφέρατε κλείνει για εσάς ο διάλογος; Το λέω αυτό, γιατί ήδη έχετε κάνει ένα πολύ σημαντικό βήμα, το οποίο βρίσκουμε εξαιρετικά θετικό. Υπάρχουν ορισμένες πλευρές της ρύθμισης που χρήζουν επίσης διορθώσεως και το ερώτημα μου είναι εάν απλώς θα ακούσετε χωρίς περαιτέρω αποτέλεσμα στον διάλογο ή είστε ανοιχτός και για περαιτέρω συγκλίσεις. Αυτό ήθελα μόνο να ρωτήσω.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Πριν δώσω τον λόγο στον κ. Μπογδάνο, θα μιλήσει ο κύριος Υπουργός. Για να οργανώσουμε και τη συζήτηση μετά, θα μιλήσει ο κ. Μπογδάνος, μετά ο κ. Μπούγας, θα μιλήσει ο κ. Σταμενίτης. Τον κ. Σταμενίτη μπορεί να τον παραλείψουμε για λίγο, για να μιλήσει η κ. Γιαννακοπούλου, που από υπαιτιότητά μου δεν την ανήγγειλα στον χρόνο που έπρεπε.

Λοιπόν, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Λοιπόν, πηγαίνοντας στην επιχειρηματολογία, θέλω, κατ' αρχάς, να ευχαριστήσω τον κ. Ξανθόπουλο για τη διευκρίνιση. Νομίζω ότι ήταν σημαντική, γιατί είχε μείνει και μια εντύπωση. Άρα, λοιπόν, το διευκρινίζετε και είναι πολύ θετικό αυτό. Να που και ο κοινοβουλευτικός διάλογος βοηθάει στο να αποσαφηνίζονται θέσεις.

Επιμένω, κύριε Τζανακόπουλε. Θέλω λίγο να τοποθετηθείτε στο εξής, ενδεχομένως αργότερα ή οψέποτε. Στη διάταξη που έχουμε φτιάξει και η οποία ψηφίστηκε με ευρεία πλειοψηφία, λέμε ότι το μόνο το οποίο προσθέτουμε τώρα είναι το νόημα, η έννοια της πραγματικής ηγεσίας. Γιατί του προσθέτουμε; Το εξήγησε. Διότι, αν δεν του προσθέσουμε ως προς τη στόχευσή της, η διάταξη αυτή είναι αλυσιτελής. Δεν έχει κανένα νόημα, δεν σταματάει, δεν πετυχαίνει τον σκοπό της.

Εδώ δεν μπορεί να διαφωνούμε! Να το πω διαφορετικά. Ναι, καταλαβαίνω τι θέλετε να συζητήσουμε in abstracto, αλλά -κακά τα ψέματα- έχουμε να αντιμετωπίσουμε το εξής. In abstracto, λοιπόν, εγώ σας λέω ότι έχουμε ένα τέτοιο κόμμα, το οποίο έχει καταδικασμένους για εγκληματική οργάνωση και το οποίο

ουσιαστικά αλλάζει συνεχώς τον μανδύα. Ο στόχος είναι να μην επιτρέπουμε τέτοιου τύπου συμπεριφορές παρελκυστικές. Αυτό θωρακίζει η έννοια της πραγματικής ηγεσίας. Άρα, λοιπόν, αυτό το τελειώνουμε. Είναι σαφές.

Γιατί, θα μπορούσατε να με ρωτήσετε, αφού έχουμε κάνει τη διάταξη αυτή, αισθάνεστε την ανάγκη να προσθέσετε και την επόμενη και τον γάμο, που έχει την αναφορά στο 29; Τι σας χρειάζεται; Γιατί δεν μένετε στην πρώτη;

Σας εξήγησα ότι εγώ θέλω τη συνταγματική θωράκιση. Γιατί θέλω τη συνταγματική θωράκιση; Διότι -προσέξτε- αυτά τα επιχειρήματα που αναπτύσσετε προφανώς δεν τα αναπτύσσετε μόνο εσείς. Τα αναπτύσσει και η πλευρά που θέλει να κατέβει στις εκλογές. Τι;

Ακούστε: Δεν σας αποδίδω τώρα πολιτικό κίνητρο. Το αφήνω αυτό. Συζητάμε για την αρτιότητα μιας συγκεκριμένης στόχευσης και σας λέω γιατί είναι απαραίτητο το γ'.

Το γ', λοιπόν, τι κάνει; Το γ'θωρακίζει τη διάταξη συνταγματικά του β', λειτουργεί ως ένα εναλλακτικό σημείο, στο οποίο πλέον η ίδια η συνταγματική πρόβλεψη μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να κριθεί αυτό το ζήτημα. Για να κριθεί, δηλαδή, κατά πόσον πράγματι δεν εξυπηρετεί τη δημοκρατική λειτουργία του πολιτεύματος.

Λέτε τώρα: «Μα, εγώ ανησυχώ για τη διεύρυνση». Μα, προσέξτε δύο πράγματα. Ίσως η διεύρυνση πηγάζει εκ του Συντάγματος, οπότε δεν τη σταματάει καμμιά νομοθεσία. Εγώ δεν το λέω αυτό, δεν το πιστεύω. Εγώ εκεί ανατρέχω, πράγματι, στην ιστορική συνταγματική ερμηνεία και λέω όχι, ο συνταγματικός νομοθέτης δεν ήθελε αυτό ανοιχτό. Ωραία.

Υπάρχει, όμως, δυνατότητα ύπαρξης εκτελεστικού νόμου - αυτό που κάνουμε τώρα- ο οποίος εκτελεστικός νόμος τι λέει; Δεν αναιρεί την πρόβλεψη που έχει κάνει ο ιστορικός νομοθέτης. Γιατί ο ιστορικός νομοθέτης τι δεν ήθελε; Δεν ήθελε να κρίνονται τα προγράμματα και οι ιδεολογίες των κομμάτων. Σέβεται τη βούληση του ιστορικού νομοθέτη η διάταξη αυτή. Γιατί τι δέχεται ως μόνο κριτήριο για τη μη εξυπηρέτηση της δημοκρατικής λειτουργίας; Την καταδίκη.

Την άκουσα, λοιπόν, την παρατήρησή σας που κάνατε στην επιτροπή. Την έκανα δεκτή την παρατήρησή σας και την παρατήρηση του ΚΙΝΑΛ. Τις έχω ακούσει αυτές τις δύο παρατηρήσεις. Κατάλαβα το ζήτημα. Κλείσαμε τη διάταξη πολύ περισσότερο, την κλείσαμε και ως προς το εύρος των ποινικών διατάξεων. Τώρα πρέπει να δικαιολογήσετε συγκεκριμένα την αντίρρησή σας μετά ταύτα, το γιατί λέτε «όχι».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Τον λόγο έχει ο κ. Μπογδάνος, ανεξάρτητος Βουλευτής. Αμέσως μετά θα μιλήσει ο κ. Γιάννης Μπούγας από τη Νέα Δημοκρατία. Και μετά θα δώσω τον λόγο, επειδή έγιναν αυτά, σε δύο Κοινοβουλευτικούς.

Κύριε Μπογδάνο, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ: Όταν το 2014 φιλοξένησα στην τηλεόραση του «ΣΚΑΪ» τον Αρχηγό της Χρυσής Αυγής Νίκο Μιχαλολιάκο θέλησα να καταδείξω ότι η Χρυσή Αυγή δεν ήταν κόμμα εθνικιστικό, όπως παρουσιαζόταν, αλλά ξεκάθαρα νεοναζιστικό. Κίνητρό μου, όμως -λυπάμαι που έφυγε ο κύριος Υπουργός, διότι είναι ώρα να ακουστεί και η αντίθεση επί της αρχής από τα δεξιά, όχι μόνο από τα αριστερά- δεν ήταν η απέχθεια για τον εθνικισμό που εμφορείται από τους πιο πολλούς εδώ μέσα, αλλά αντίθετα ο βαθύς σεβασμός μου προς αυτόν.

Ο εθνικισμός, κυρίες και κύριοι, δεν είναι πολιτική ιδεολογία. Είναι, όπως έχει πει ο αείμνηστος Πρόεδρος της Δημοκρατίας Χρήστος Σαρτζετάκης -επιλογή, θυμίζω, του αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου-, κάτι το βαθιά ανθρώπινο, κάτι το δημοκρατικό, είναι κοσμοαντίληψη, είναι στάση ζωής. Χωρίς τον εθνικισμό η Βουλή αυτή δεν θα υπήρχε. Χωρίς τον εθνικισμό δεν θα μιλούσαμε τη γλώσσα που μιλάμε.

Στις μέρες μας, όμως, ο διεθνισμός έχει καταστεί κυρίαρχη ιδεολογία όλων των συστημικών κομμάτων. Η ισλαμική εισβολή, η αντικατάσταση πληθυσμού, η δημογραφική ερήμωση της επαρχίας, η άγρια επίθεση στην παραδοσιακή οικογένεια, η υποταγή στην ατζέντα των διεθνών ελίτ εξυπηρετείται εξίσου από τον ΣΥΡΙΖΑ, από το ΠΑΣΟΚ -αλήθεια, κύριε Ανδρουλάκη, έχετε ξεχάσει το σύνθημα του ιδρυτή σας «η Ελλάδα ανήκει στους Έλληνες»;- και βεβαίως, από τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Στον Ανδρουλάκη το λέτε αυτό; Στο ΠΑΣΟΚ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ: Απέναντι στα κόμματα, λοιπόν, του Νταβός, η στροφή στο έθνος είναι πράξη αντίστασης κάθε Ελληνίδας και κάθε Έλληνα. Διότι, κύριε Πρωθυπουργέ - όπως θα λέγαμε, αν ήταν εδώ- εμείς δεν χαιρόμαστε να βλέπουμε την Ελλάδα να γίνεται πολυπολιτισμική, τιμώντας τους αγώνες της Αριστεράς. Διότι αξιώνουμε οι αποφάσεις για την Ελλάδα να λαμβάνονται από τους Έλληνες, όχι από liberal διευθυντήρια ή τον κ. Σβαμπ.

Και εμείς δεν θέλουμε παγκόσμια υπηκοότητα, αλλά ελληνική, διότι ιδιότητα δεν έχει η ανθρωπότης τιμιοτέραν. Βλέπετε, εμείς πριν κοιμηθούμε διαβάζουμε τον Καβάφη, όχι το Great Reset.

Εν τούτοις, όμως, σε μια χώρα που ακόμα και η Κεντροδεξιά έχει γίνει παράρτημα των Αμερικάνων Democrats, του διεθνιστικού αριστερισμού, που η παιδεία κατρακυλάει, ζούμε εδώ και μια δεκαετία, κύριε Υπουργέ, το εξής παράδοξο και δράμα. Νεοναζιστές -διότι περί νεοναζιστών πρόκειται- να θέλουν, και σε έναν βαθμό να το έχουν πετύχει, να εκφράσουν εθνικιστές, εθνικόφρονες και καλοπροαίρετους πατριώτες.

Και αυτό είναι πραγματικά τραγικό, διότι οι πολίτες που σήμερα δηλώνουν εθνικιστές καμμία σχέση δεν έχουν με τον αγκυλωτό σταυρό του Χίτλερ. Αντίθετα, κρατούν από μια ένδοξη παράδοση εθνικοφρόνων μαχητών που πολέμησαν τον ιταλικό φασισμό, τον γερμανικό ναζισμό, όπως επίσης και τον κομμουνισμό. Δεν σήκωσαν, αντίθετα πολέμησαν τη σβάστικα, θυσιάστηκαν για την πατρίδα.

Αφετηρία και ρίζα τους είναι ο Ιωάννης Μεταξάς, η ελληνική εποποιία 1940 - 1941 ενάντια στον Άξονα. Ο ΕΔΕΣ του Ναπολέοντα Ζέρβα. Η ΕΚΚΑ του Καρτάλη και του συνταγματάρχη Ψαρρού. Η «Οργάνωση Χ» του Γεωργίου Γρίβα Διγενή. Η ΠΕΑΝ του Παναγιώτη Κανελλόπουλου και του Αντισμηνάρχου Περρίκου, που ανατίναξε το κτήριο της ναζιστικής ΕΣΠΟ στην Ομόνοια. Το «Ελληνικόν Αίμα» του Κωνσταντίνου Βοβολίνη. Είναι η «Μίδας» του Ιωάννη Τσιγάντε. Η «Μπουμπουλίνα» της εκτελεσθείσας από τους Γερμανούς Λέλας Καραγιάννη. Η «Όμηρος» των Δόβα και Κιτριλάκη, αξιωματικών. Ο «Ιερός Λόχος» του Χριστόδουλου Τσιγάντε, που απελευθέρωσε από τους Γερμανούς τα νησιά του Αιγαίου. Οι ελεύθερες ελληνικές δυνάμεις, που τσάκισαν τις μεραρχίες του Ρόμελ στη Μέση Ανατολή και στο Ελ Αλαμέιν. Η Τρίτη Ελληνική Ορεινή Ταξιαρχία, με επικεφαλής τον Θρασύβουλο Τσακαλώτο, που πήρε το Ρίμινι από τη Βέρμαχτ.

Από αυτούς κρατάμε. Όλοι αυτοί οι πρόγονοι των σημερινών εθνικιστών και εθνικοφρόνων, όχι απλά δεν ήταν ναζί, αντίθετα ήταν εκ των μεγαλυτέρων αντι- ναζιστών της ελληνικής ιστορίας.

Και ας έρθουμε στο σήμερα και ας πούμε άβολες αλήθειες. Ήταν η Χρυσή Αυγή νεοναζιστικό κόμμα; Προφανώς, ναι. Ήταν εγκληματική οργάνωση; Σύμφωνα με την ελληνική δικαιοσύνη, ναι. Προέρχεται ο αρχηγός του κόμματος που σήμερα τίθεται εκτός νόμου από νεοναζιστικό κόμμα; Ναι. Ήταν μέλος εγκληματικής οργάνωσης; Σύμφωνα με την ελληνική δικαιοσύνη, ναι. Μπορεί, όμως, σήμερα να αποδειχτεί ότι το κόμμα του είναι ναζιστικό; Όχι. Και είναι σήμερα, σύμφωνα με την ελληνική δικαιοσύνη, αυτό το κόμμα εγκληματική οργάνωση; Επίσης, όχι.

Τι κάνει, λοιπόν, η τροπολογία που συζητάμε; Δέχεται ουσιαστικά ως τελεσίδικη την πρωτόδικη καταδίκη του Ηλία Κασιδιάρη, ενώ επιτρέπει στον Άρειο Πάγο να αποφασίζει κατά το δοκούν ποιος είναι ο πραγματικός αρχηγός ενός κόμματος. Είναι επικίνδυνα πράγματα.

Συγχρόνως, επιτρέπει στον εκάστοτε ανώτατο δικαστικό να μπορεί να πει γενικώς και αορίστως αν κάθε κόμμα εξυπηρετεί τους σκοπούς και τις ανάγκες του δημοκρατικού πολιτεύματος. Δηλαδή -εδώ καταλαβαίνω και την αγωνία του κ. Γκιόκα- αν στο μέλλον έρθει στα πράγματα μία αντικομμουνιστική κυβέρνηση, με δεδομένο το άρθρο 2 του καταστατικού του ΚΚΕ που ζητά επανάσταση και δικτατορία του προλεταριάτου, μπορεί να θέσει εκτός νόμου το ΚΚΕ;

Αυτό, μεταξύ μας, αν συμβεί ως παρακαταθήκη του Κυριάκου Μητσοτάκη, θα είναι ομολογουμένως βαθιά ειρωνικό. Όμως, επί του προκειμένου, αν η Κυβέρνηση επιθυμούσε να είναι τίμια, ας

απέκλειε από την πολιτική κάθε νεοναζιστή, κάθε ολοκληρωτιστή, κάθε εχθρό της δημοκρατίας. Και αυτό ναι, να το συζητούσαμε.

Δεν το κάνει, όμως. Διότι τότε θα έπρεπε να απαγορεύσει αυτό το οποίο ο Μίκης Θεοδωράκης είχε αποκαλέσει και «αριστερόστροφο φασισμό». Και αυτός ο αριστερόστροφος, ο «κόκκινος» φασισμός εμφορείται και απ' όσους ζητούν να ενταχθεί στην τροπολογία ο αντιρατσιστικός κατά το δοκούν. Δηλαδή, σύμφωνα με τον ΣΥΡΙΖΑ, αν κάποιος αντιτίθεται στην πολυπολιτισμική κοινωνία, είναι εκπρόσωπος ναζιστικού κόμματος;

Βλέπετε, κύριοι και κυρίες της Νέας Δημοκρατίας, ότι έχει ανοίξει τον «ασκό του Αιόλου»;

Κλείνω.

Θέτετε, λοιπόν, πριν από τις εκλογές και φωτογραφικά εκτός νόμου ένα κόμμα, όχι για λόγους ιδεολογικούς, αλλά διότι η παρουσία του στη Βουλή απειλεί το πολιτικό σύστημα ως έχει και καθιστά την αυτοδυναμία της Νέας Δημοκρατίας σχεδόν αδύνατη. Είναι ένα κόμμα του οποίου οι ψηφοφόροι είναι στην πλειονότητά τους εθνικιστές και εθνικόφρονες, όχι νεοναζιστές. Είναι αυτό δημοκρατία; Ρητορικό το ερώτημα.

Για να τελειώνουμε, η τροπολογία είναι «ντροπολογία» και σίγουρα είναι υποκριτική, συνταγματικά προβληματική και θεσμικά επικίνδυνη. Για να αντιμετωπίσουμε κόμματα με ακραία ρητορική και νεοναζιστική ιδεολογία πρέπει να θεραπευτούν τα αίτια που ωθούν τους πολίτες σε αυτές τις επιλογές, με αστικές συντηρητικές κανονικές δεξιές πολιτικές, ούτε κεντρώες, ούτε κεντροδεξιές, με παιδεία, με ασφάλεια, με σεβασμό επιτέλους στην πατρίδα, τη θρησκεία, την οικογένεια.

Όταν, αντί να κάνετε μαζικές απελάσεις παρανόμων, κάνετε μετεγκαταστάσεις σε όλη την Ελλάδα από τα νησιά, τότε δεν φταίει ο «κακός», δεν φταίει ο «Ελληνάρας» ή ο «ρατσιστής» -σε εισαγωγικά- που πάει και ψηφίζει Κασιδιάρη, φταίει η Νέα Δημοκρατία που εξυπηρετεί την ατζέντα του Νταβός.

Και όταν στο Νταβός ο κ. Μητσοτάκης παροτρύνει αυτούς που δικαιούνται άσυλο να μείνουν στην Ελλάδα, τότε αυτός που ψηφίζει Κασιδιάρη φταίει; Ή φταίει ο Πρωθυπουργός που δεν έχει περπατήσει ποτέ στην πλατεία Βικτωρίας, που έχει γίνει Πακιστάν.

Ως επίλογο, σας κρούω τον κώδωνα του κινδύνου για κάθε Κασιδιάρη -για κάθε Κασιδιάρη!- που εμφανίζεται, πάντα από πίσω θα υπάρχει ένας ελιτιστής που έχει πάρει διαζύγιο με την πραγματικότητα. Για κάθε δε Κασιδιάρη που εξαφανίζεται, να είστε σίγουροι ότι θα εμφανιστεί άλλος, ακόμα πιο ακραίος.

Η τροπολογία, όπως και ο αντιρατσιστικός, δεν συντάχθηκαν, λοιπόν, επειδή κάποιοι αγαπούν τη δημοκρατία, αλλά επειδή κάποιοι δεν θέλουν να ξεβολευτούν και θέλουν να μακροημερεύσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ: Τον πατριωτικό, όμως, χώρο δεν θα μπορείτε να τον καταπνίγετε για πάντα είτε κατασκευάζοντας είτε εξαφανίζοντας τον κάθε ακραίο.

Εμείς -επίλογος- ακόμα και εάν πολιτικά δεν μας συμφέρει, καταψηφίζουμε αυτή την τροπολογία. Είμαστε και θα είμαστε εδώ αμετακίνητοι επί των θέσεων και των αρχών μας. Γιατί; Διότι είμαστε η τελευταία γραμμή άμυνας για την πατρίδα και για τα παιδιά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Γιάννης Μπούγας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση διεξάγεται υπό τη βαριά σκιά της αδόκητης απώλειας του συναδέλφου μας Βουλευτού Χανίων Μανούσου Βολουδάκη. Θα τον θυμόμαστε πάντα για το ήθος, την ευπρέπεια και τη μαχητικότητά του. Τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας εκφράζουμε τη μεγάλη θλίψη μας και τα θερμά συλλυπητήριά μας στην οικογένεια του.

Η σημερινή συζήτηση είναι ιστορικής σημασίας –επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε- για το ελληνικό Κοινοβούλιο, διότι μετά τη φρικτή περίοδο του φασισμού και του ναζισμού, τα Συντάγματα πολλών δημοκρατικών χωρών προβλέπουν, όντως, τη δυνατότητα απαγόρευσης κομμάτων που αντιστρατεύονται την έννομη τάξη, κατ' αρχάς, με δικαστικές εγγυήσεις.

Ένα τέτοιο παράδειγμα, όπως αναφέρθηκε, αποτελεί το γερμανικό Σύνταγμα. Όπως έχει κρίνει σχετικά το Δικαστήριο του Στρασβούργου, η απαγόρευση αυτή όταν θεμελιώνεται σε πράξεις και επίσημες διακηρύξεις και όχι σε μεμονωμένα περιστατικά, δεν προσκρούει στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Και συνεχίζοντας τη σκέψη του Υπουργού για τη θεμελίωση της εισηγούμενης διατάξεως στο άρθρο 21 του Συντάγματος, επιτρέψτε μου να προσθέσω το εξής: Το άρθρο 29, παράγραφος 1 του ισχύοντος Συντάγματος επιτάσσει τα κόμματα να εξυπηρετούν την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Αυτή, λοιπόν, η διάταξη θέτει το συνταγματικό πλαίσιο τόσο της εσωτερικής αυτοοργάνωσης των κομμάτων όσο και της εξωτερικής τους δράσης.

Τα πολιτικά κόμματα σε ό,τι αφορά στην εσωτερική τους οργάνωση οφείλουν, παραδείγματος χάριν, να μην έχουν στρατιωτικές ή παραστρατιωτικές οργανώσεις, να μη θέτουν προϋποθέσεις εγγραφής με βάση το φύλο, το χρώμα ή την καταγωγή. Σε ό,τι αφορά τώρα την εξωτερική δράση των κομμάτων οφείλουν, ας πούμε, να μην οργανώνουν, σχεδιάζουν, υποκινούν ή τελούν πράξεις βίας, εκφοβισμού των πολιτικών τους αντιπάλων, παρακώλυσης της άσκησης των θεμελιωδών συνταγματικών ελευθεριών των πολιτών, κατάλυσης του πολιτεύματος και άλλα.

Με άλλα λόγια, η παραπάνω συνταγματική διάταξη, την οποία οφείλουμε να έχουμε υπ' όψιν μας στη σημερινή συζήτηση, καθιερώνει επομένως μία δημοκρατική ρήτρα. Πώς, όμως, εξειδικεύεται και υλοποιείται αυτή η δημοκρατική ρήτρα; Μπορεί ο κοινός νομοθέτης να θεσπίσει περιορισμούς, ελέγχους, αλλά και κυρώσεις, ώστε να εξασφαλίσει ότι τα κόμματα όντως υπηρετούν την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος;

Η απάντηση είναι σαφώς καταφατική και αυτό ακριβώς συζητούμε σήμερα. Μπορεί να επιβληθούν περιοριστικοί κανόνες τόσο για την εσωτερική αυτοοργάνωση των κομμάτων όσο και για την εξωτερική τους δράση, όπως έχουν δεχθεί ήδη από το έτος 2003 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία απεφάνθη το έτος 2005 ότι είναι συνταγματική η διακοπή χρηματοδότησης ενός κόμματος, όταν η δράση του είναι αντίθετη προς τη λειτουργία του πολιτεύματος.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ανταποκρινόμενη στον ιστορικό της ρόλο, εισηγήθηκε και έθεσε προς ψήφιση τη διάταξη, επί τη βάσει της οποίας κρίθηκε και απαγορεύτηκε ότι ένοχοι με δικαστική απόφαση για ηγεσία εγκληματικής οργάνωσης δεν μπορεί να είναι ηγέτες πολιτικού κόμματος. Είναι η διάταξη του άρθρου 92 -έγινε λόγος- του ν.4804/2021. Η συγκεκριμένη, μάλιστα, διάταξη υπενθυμίζω ότι υπερψηφίστηκε από την ελληνική Βουλή με μεγάλη πλειοψηφία δείχνοντας το ελληνικό Κοινοβούλιο την πρέπουσα θεσμική ωριμότητα.

Σύμφωνα με αυτή τη διάταξη που προανέφερα, δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στις εκλογές τα πολιτικά κόμματα των οποίων ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας, τα μέλη της διοικούσας επιτροπής και ο νόμιμος εκπρόσωπος έχουν καταδικαστεί σε κάθειρξη για συγκεκριμένα αδικήματα σε βάρος του πολιτεύματος.

Όμως, η ισχύουσα σήμερα νομοθεσία –το είπε αυτό ο κ. Τζανακόπουλος- αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο στον ηγετικό πυρήνα της Χρυσής Αυγής να πολιτευτούν νομότυπα διά μέσου «αχυρανθρώπων», παρότι οι ηγέτες της βρίσκονται στη φυλακή και είναι καταδικασμένοι για σειρά δολοφονιών, αλλά και για συμμετοχή στη διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης.

Τι πρέπει, λοιπόν, να κάνουμε για αυτό; Η απάντηση είναι ότι η Εθνική Αντιπροσωπεία οφείλει να έχει ξεκάθαρη θέση και να το εμποδίσει. Η ελληνική δημοκρατία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί να ανέχεται κυνικές απόπειρες παράκαμψης του ισχύοντος πλαισίου μέσω παρένθετων προσώπων. Εγγύηση για την αποτροπή των καταχρήσεων και των καταστρατηγήσεων αποτελεί πάντα ο Έλληνας ανεξάρτητος και αμερόληπτος δικαστής.

Σε κάθε περίπτωση, όλα τα κόμματα πρέπει να συμφωνήσουμε

ότι το Σύνταγμα και η δημοκρατία μας δεν ανέχονται την κάθοδο στις εκλογές κομμάτων τα οποία πλαισιώνουν εγκληματική συλλογική δράση και η οποία αντιστρατεύεται το δημοκρατικό μας πολίτευμα. Στην περίπτωση αυτή, επομένως, όχι μόνο δεν εμποδίζεται, αλλά, κατά την άποψή μου, επιβάλλεται από τη διάταξη του άρθρου 29 του Συντάγματος ο αποκλεισμός κόμματος από την εκλογική διαδικασία, πόσο μάλλον όταν ο συνδυασμός αυτός περιλαμβάνει πρόσωπα που ήδη έχουν καταδικαστεί, έστω και πρωτοδίκως, για διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης.

Για τα κόμματα αυτά δεν χρειάζεται βεβαίως αμετάκλητη καταδίκη, αρκεί η πρωτόδικη απόφαση. Άλλωστε -και εδώ σημειώνω- ότι το άρθρο 51, παράγραφος 1 του οποίου γίνεται επίκληση -αναφέρομαι στη διάταξη του Συντάγματος- αφορά πολιτικά δικαιώματα ατόμων και όχι κομμάτων. Έχουμε, λοιπόν, ενός διαφορετικού επιπέδου συζήτηση, όταν αναφέρεται κανείς στο άρθρο 51.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ ένα λεπτό παραπάνω, κύριε Πρόεδρε.

Με την προτεινόμενη από την Κυβέρνηση τροπολογία διευκρινίζεται ρητώς η έννοια της πραγματικής ηγεσίας ως η περίπτωση κατά την οποία πρόσωπο άλλο από εκείνο που κατέχει τυπικά θέση προέδρου, γενικού γραμματέα, μέλους της διοικούσας επιτροπής ή νόμιμου εκπροσώπου με συγκεκριμένες πράξεις του εμφανίζεται να ασκεί διοίκηση του κόμματος ή να έχει τοποθετήσει εικονική ηγεσία ή να έχει τον ηγετικό ρόλο προς το εκλογικό σώμα.

Στην πραγματικότητα, λοιπόν, για πρώτη φορά -και αυτό νομίζω πρέπει να πιστωθεί στην Κυβέρνηση- ενεργοποιείται πρακτικά ένας μηχανισμός που προσήκει στη μαχόμενη δημοκρατία με την πρόβλεψη συγκεκριμένων κριτηρίων, τα οποία συναρτώνται κατά αντικειμενικό τρόπο με εγκληματικές συμπεριφορές και οριοθετούνται με σαφήνεια οι σχετικές απαγορεύσεις, οι οποίες, όπως περιορίστηκαν ακόμη περισσότερο από τις τροποποιήσεις του Υπουργείου, είναι αντικειμενικές και πολύ περιορισμένες.

Τι κατορθώνουμε έτσι; Κατορθώνουμε μία δίκαιη στάθμιση μεταξύ της ελευθερίας, των θεμελιωδών διατάξεων του άρθρου 2 και 5 του Συντάγματος, της προστασίας της αξίας του ανθρώπου, του σεβασμού των λοιπών δικαιωμάτων, τα οποία κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα, αλλά και της αρχής της αναλογικότητας.

Πώς γίνεται η απόδειξη; Η απόδειξη γίνεται με όλα τα μέσα που παρέχουν οι Κώδικες της Πολιτικής και της Ποινικής Δικονομίας. Και για να μπορέσει η νομολογία και μάλιστα η νομολογία του ανωτάτου δικαστηρίου να κρίνει εάν υποκρύπτεται πλασματική, εικονική ηγεσία ή πραγματική ηγεσία πίσω από ένα κόμμα το οποίο φέρει το μανδύα πολιτικής οργάνωσης, διαθέτει εκείνα τα νομολογιακά κριτήρια που μπορεί να οδηγήσουν σε ασφαλή δικανική πεποίθηση.

Τι αντιπροτείνει τώρα ο ΣΥΡΙΖΑ; Στην πρώτη εκδοχή εντελώς πλασματικά ο ΣΥΡΙΖΑ προτείνει να αναθέσουμε στον Άρειο Πάγο την αναζήτηση ναζιστικών ή ρατσιστικών χαρακτηριστικών. Ποια η ακριβής έννοια, όμως, του ρατσισμού που προτείνει η Αξιωματική Αντιπολίτευση; Έχει άραγε ευρύτερα όρια; Θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως οποιαδήποτε εναντίωση σε αξίες και αρχές; Πώς μπορεί ορθά και ακριβοδίκαια αυτό να ελεγχθεί δικαστικά;

Είναι προφανές ότι το πεδίο εφαρμογής της εισηγούμενης από την Κυβέρνηση διάταξης είναι πιο περιορισμένο και καθορισμένο και η εφαρμογή της λαμβάνει αντικειμενικά κριτήρια.

Ποια είναι η δεύτερη εκδοχή του ΣΥΡΙΖΑ, η βελτιωτική; Αυτό το οποίο κατέθεσε πριν από λίγο το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ λέει ότι προϋπόθεση για την κατάρτιση συνδυασμού είναι να μη συμμετέχει σε αυτόν ως υποψήφιος πρόσωπο το οποίο έχει καταδικαστεί σε οποιονδήποτε βαθμό για τα εγκλήματα των άρθρων 187 και 187α του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά έχουν τελεστεί στο πλαίσιο υπό το πρόσχημα της δράσης πολιτικού κόμματος. Αυτό, όμως, δεν καλύπτει τη βασική στόχευση της εισηγούμενης τροπολογίας, να μπορέσουμε να επιτύχουμε το να μην υποκρύπτεται άλλη ηγεσία από αυτή που εμφανίζεται στο πολιτικό σχήμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χθες ο κ. Κασιδιάρης έστειλε στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων ένα εξώδικο με το οποίο ούτε λίγο ούτε πολύ ζητά να αποσυρθεί η τροπολογία της Νέας Δημοκρατίας –ακούστε- για να διαφυλαχθεί τάχα το δημοκρατικό πολίτευμα. Είμαι απολύτως βέβαιος ότι τα κόμματα του ελληνικού Κοινοβουλίου σε αυτή την πρόκληση θα δώσουν δυναμική και ομόφωνη απάντηση, υπερψηφίζοντας την εισηγούμενη τροπολογία.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας ευχαριστώ κι εγώ, κύριε συνάδελφε.

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης θα πάρει τον λόγο για τρία λεπτά για να υποστηρίξει την τροπολογία. Αμέσως μετά θα λάβει τον λόγο, ύστερα από τις εσωτερικές αλλαγές που έγιναν και με τη συναίνεσή σας, η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής κ. Γιαννακοπούλου.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Μα, κύριε Πρόεδρε ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Το έχω ζητήσει εδώ και ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Προηγείται η κ. Γιαννακοπούλου. Το έχει δηλώσει πριν από εσάς. Η κατάσταση που έχω εγώ, κύριε Θεοχάρη, και την οποία παρέλαβα από την προηγούμενη Πρόεδρο έχει την κ. Γιαννακοπούλου πριν από εσάς. Αντιλαμβάνομαι ότι το είχατε πει, αλλά προφανώς δεν κατεγράφη. Μετά από τον κ. Σταμενίτη θα σας δώσω τον λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, μπορούμε να έχουμε έναν κατάλογο με τους ομιλητές; Έχει παραλειφθεί το όνομά μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Βλέπετε ότι η τροπολογία αυτή μάς «έφαγε» λίγο χρόνο. Άλλαξε η σειρά από πριν. Δόθηκαν και κάποια δωδεκάλεπτα σε έναν ομιλητή από κάθε κόμμα γι' αυτή την τροπολογία από τον Πρόεδρο της Βουλής. Το σεβόμαστε αυτό και προχωράμε. Νομίζω ότι πάμε μια χαρά. Εξάλλου, η αιωνιότητα είναι μπροστά μας.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θα αναφερθώ στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1583 και ειδικό 155, η οποία έχει πέντε άρθρα. Μ' αυτή την τροπολογία ερχόμαστε να τακτοποιήσουμε κάποια επείγοντα ζητήματα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στα τρία άρθρα αναφερόμαστε και κάνουμε τροποποιήσεις στον ν.4351/2015 σε σχέση με τον ορισμό βοσκήσιμων γαιών, αλλά και με την παράταση της προθεσμίας για την υποβολή και έγκριση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης.

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό στο Σώμα ότι από το 2015 υπάρχει μια μεγάλη εκκρεμότητα για την ελληνική κτηνοτροφία. Η εκκρεμότητα αυτή αφορά στην έγκριση, την υποβολή και τη δημιουργία ουσιαστικά των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, μια συνθήκη αναγκαία τόσο για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική όσο και για τη σωστότερη διαχείριση των βοσκήσιμων γαιών στη χώρα, έτσι ώστε να μπορέσει η κάθε περιφέρεια να αναπτυχθεί πραγματικά, γνωρίζοντας τα δεδομένα της κτηνοτροφίας στην περιοχή, με τη συμμετοχή όλων των παραγόντων, αλλά και των ίδιων των κτηνοτρόφων.

Εδώ, λοιπόν, κάνουμε σήμερα τρεις παρεμβάσεις. Η πρώτη παρέμβαση είναι ως προς τον ορισμό των βοσκήσιμων γαιών. Συγκεκριμένα, αναδομείται ο ορισμός των βοσκήσιμων γαιών, ήτοι όλων των εκτάσεων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για βόσκηση ζώων. Αποσαφηνίζεται ότι η έννοια της βοσκήσιμης γαίας αποτελεί έννοια γένους, εντός της οποίας εντάσσεται ως υποσύνολο η έννοια του μόνιμου βοσκότοπου. Επίσης, εισάγεται η έννοια της καθιερωμένης τοπικής πρακτικής ως μια ευρύτερη έννοια, η οποία επίσης διευκολύνει και διευρύνει το πεδίο το οποίο μπορεί να χαρακτηριστεί ως βοσκήσιμη γαία και κατ' αυτόν τον τρόπο δύνανται να υφίστανται και έτερα είδη βλάστησης ή έτερες καθιερωμένες τοπικές πρακτικές, πέραν αυτών που ήδη συμπεριλαμβάνονται στον ορισμό.

Για τους γνωρίζοντες, με αυτή τη συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση, η οποία είναι αποτέλεσμα και προηγούμενων διεργασιών, αλλά και αποφάσεων δικαστηρίου, διευρύνεται η έννοια των βοσκήσιμων γαιών για τη χώρα.

Ταυτόχρονα, παρατείνεται η προθεσμία για την έγκριση των

διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης έως τις 31 Δεκεμβρίου του 2024.

Ήδη, κύριε Πρόεδρε, πέντε περιφέρειες έχουν περάσει από τα περιφερειακά συμβούλια την έγκριση για να βρίσκονται τον Μάρτιο στον αέρα οι διεθνείς διαγωνισμοί, με τους οποίους θα γίνουν τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης στις περιφέρειες αυτές. Σε όποιες άλλες χρειαστεί θα παρέμβει το Υπουργείο και θα ενισχύσει τις περιφέρειες με ένα έργο για να μπορέσει και για τις υπόλοιπες εξ αυτών να ολοκληρώσει τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης. Αυτό είναι το άρθρο 2.

Στο άρθρο 3 υπάρχει μια μικρή παρέμβαση με την επικαιροποίηση των στοιχείων για τις βοσκήσιμες γαίες.

Στο άρθρο 4 αυξάνεται η αποζημίωση των αξιολογητών, κύριε Πρόεδρε, για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και στο άρθρο 5 γίνεται μια διευθέτηση δαπανών του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας που έχουν εκδοθεί από τον υπηρεσιακό γραμματέα. Είναι τελείως τυπική διάταξη.

Επίσης, στο άρθρο 6, το τελευταίο άρθρο, δίνεται η έγκριση στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων, στον ΕΛΓΑ, για να μπορέσει η χρήση αποθεματικών που έκανε για το 2022 να αξιοποιηθούν για την αποζημίωση καλλιεργητών, προκειμένου να γίνει νωρίτερα αυτή.

Αυτές είναι τα έξι άρθρα, κύριε Πρόεδρε. Ζητάω την υπερψήφισή τους από το Σώμα, γιατί όλα κινούνται προς μια κατεύθυνση είτε βελτίωσης του υφιστάμενου πλαισίου για τις βοσκήσιμες γαίες και ολοκλήρωσης των διαχειριστικών σχεδίων είτε για την καλύτερη λειτουργία του οργανισμού αποζημιώσεων της χώρας μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ για την τήρηση του χρόνου.

Πριν φύγετε, κύριε Υπουργέ, υπάρχει κάποιος εκ των εισηγητών ή των Κοινοβουλευτικών, ο οποίος θέλει να κάνει κάποια διευκρίνιση στην τροπολογία;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Υπουργέ.

Η κ. Νάντια Γιαννακοπούλου, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής, έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν ξεκινήσω, επιτρέψτε μου να εκφράσω και να εκφράσουμε την ειλικρινή και βαθιά συμπαράστασή μας πρώτα από όλα στον δοκιμαζόμενο τουρκικό και συριακό λαό από το τραγικό αυτό χτύπημα του Εγκέλαδου και να δηλώσουμε πόσο περήφανοι είμαστε και να πούμε ένα πολύ μεγάλο μπράβο στην ελληνική ΕΜΑΚ για το τεράστιο έργο το οποίο κάνει. Είναι πολύ σημαντικό ότι η Ελλάδα είναι από τις πρώτες χώρες που έστειλαν ενίσχυση και βοήθεια στη γειτονική Τουρκία.

Βεβαίως, επιτρέψτε μου να εκφράσω και τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια για την απώλεια του αγαπητού συναδέλφου, του Μανούσου Βολουδάκη, ενός εξαιρετικού ανθρώπου και συναδέλφου. Τα συλλυπητήριά μου στην οικογένειά του και τα συλλυπητήριά μου και στην Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας που έχασε πραγματικά ένα εξαιρετικό στέλεχός της.

Συζητάμε σήμερα μια ιδιαίτερα σημαντική νομοθετική ρύθμιση, η οποία σχετίζεται με ένα μείζον θέμα δημοκρατίας.

Η δημοκρατία μας έχει χρέος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αντιμετωπίσει έναν ορατό, ορατότατο κίνδυνο. Η εγκληματική δράση της Χρυσής Αυγής είναι νωπή, είναι πολύ νωπή, όπως πολύ νωπά παραμένουν και τα αισθήματα ντροπής από την προκλητική παρουσία των νεοναζιστών στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Το αμετανόητο αντισυστημικό, ακροδεξιό ακροατήριο απειλεί να βρει στο πρόσωπο του Κασιδιάρη ένα νέο κοινοβουλευτικό πολιτικό προσωπείο αξιοποιώντας τις κερκόπορτες του Συντάγματος, τις κερκόπορτες της δικαιοσύνης και του εκλογικού νόμου.

Το ΠΑΣΟΚ τάχτηκε πρώτο καθαρά και αταλάντευτα απέναντι στο φαινόμενο Χρυσή Αυγή. Εμείς δεν ψαρέψαμε ποτέ σε θολά νερά μιλώντας για σοβαρή και μη σοβαρή Χρυσή Αυγή, για ευπρόσδεκτες και μη ευπρόσδεκτες ψήφους, όπως έκαναν κάποιοι. Είμαστε το πρώτο κόμμα το οποίο χαρακτήρισε τη Χρυσή Αυγή ως εγκληματική οργάνωση. Η αείμνηστη Φώφη Γεννηματά αμέσως μετά τη δίκη της Χρυσής Αυγής κάλεσε εγκαίρως και επανειλημμένως την Κυβέρνηση να φέρει ρύθμιση για να μην έχει πολιτικά δικαιώματα η Χρυσή Αυγή. Ο τότε δήμαρχος Αθηναίων και συνάδελφός μας, ο κ. Καμίνης, έδωσε τεράστιους αγώνες απέναντι στη Χρυσή Αυγή σε πολύ δύσκολους, σε χαλεπούς καιρούς.

Εμείς λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα θέλαμε να έχει ήδη ψηφιστεί μια τέτοια ρύθμιση. Η Κυβέρνηση θυμήθηκε τώρα, λίγο πριν από τις εκλογές, να νομοθετήσει, ενώ έχει αφήσει τον κ. Κασιδιάρη να δρα πολιτικά ανενόχλητος επί τρία ολόκληρα χρόνια και να κάνει προεκλογική εκστρατεία μέσα από τη φυλακή. Αυτή είναι η πικρή αλήθεια και δεν μπορούμε να μην το τονίσουμε.

Υπάρχουν βέβαια και ορισμένα άλλα θέματα, τα οποία πρέπει να σημειώσουμε και πρώτο και πιο σημαντικό είναι η πολύ μεγάλη καθυστέρηση της δικαιοσύνης να ολοκληρώσει την πρωτόδικη εκδίκαση της υπόθεσης. Η δίκη επαναλαμβάνεται μόλις αυτές τις ημέρες σε δεύτερο βαθμό και συνοδεύτηκε από μία αδικαιολόγητη επανάπαυση τόσο της Κυβέρνησης όσο και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που θεώρησαν ίσως ότι η φυλάκιση των εγκληματιών ήταν αρκετή -έτσι νόμιζαν- για να εξαφανιστεί ο νεοναζιστικός κίνδυνος. Όμως, οι δημοσκοπήσεις δείχνουν πόσο λάθος έκαναν.

Το ΠΑΣΟΚ τώρα, όπως και πάντα, δρα στο θέμα αυτό πάνω, πέρα από τη μικροκομματική λογική και γι' αυτό αρμοδίως καταθέσαμε παρατηρήσεις στην αρχική τροπολογία, η οποία είδε το φως της δημοσιότητας, στο Κοινοβούλιο λειτουργώντας, όπως πάντα θεσμικά, καθώς το ζήτημα -επιμένουμε και επαναλαμβάνουμε- σε καμμία περίπτωση δεν προσφέρεται για μικροκομματική εκμετάλλευση. Καταθέτουμε προτάσεις ακόμα μεγαλύτερης βελτίωσης στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης συγκεκριμένα και αποκλειστικά του φαινομένου εγκληματική οργάνωση να έχει ενδυθεί το μανδύα του πολιτικού κόμματος.

Το ΠΑΣΟΚ κατέθεσε παρατηρήσεις στην κατεύθυνση του ορισμού της έννοιας της πραγματικής ηγεσίας, του περιορισμού του ρυθμιστικού πεδίου της τροπολογίας, στην περίπτωση κατά την οποία πολιτικό κόμμα υποκρύπτει εγκληματική οργάνωση, της πρόβλεψης δικονομικών εγγυήσεων στη διαδικασία ενώπιον του Α'Τμήματος του Αρείου Πάγου, της απαραίτητης έκφρασης γνώμης επί των νομοτεχνικών στοιχείων της διάταξης από την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι κοινοβουλευτικές δυνάμεις καλούνται τις επόμενες ημέρες και όλο βεβαίως αυτό το χρονικό διάστημα να εξαιρέσουν το θέμα αυτό από την προεκλογική τους ατζέντα. Ο Κασιδιάρης και η αποκρουστική του παρέα δεν προσφέρονται για πολιτικές μικροκομματικές αντιπαραθέσεις, που αφήνουν ούτως η άλλως παντελώς αδιάφορη την εκλογική του πελατεία, όπως επίσης δεν προσφέρονται για μικροκομματικούς υπολογισμούς εκλογικών ποσοστών ή ιδεοληπτικών προκαταλήψεων. Οι δημοκρατικοί θεσμοί δεν μπορούν να ανεχθούν την άμεση ή έμμεση συμμετοχή των φυλακισμένων μελών εγκληματικών οργανώσεων.

Ας μην επιχειρήσουν κάποιοι, μετά από τις δραματικές εμπειρίες που βίωσε κυριολεκτικά η χώρα στη Μεταπολίτευση, να προσδώσουν στο έγκλημα απλά και μόνο ιδεολογικά δήθεν χαρακτηριστικά.

Ωστόσο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας μην έχουμε την ψευδαίσθηση ότι απλά και μόνο με τον αποκλεισμό του κόμματος Κασιδιάρη θα επέλθει και η ουσιαστική αντιμετώπιση ενός προβλήματος, που εν τέλει δεν αντιμετωπίζει απλά και μόνο η χώρα μας.

Δυστυχώς, το βλέπουμε και στην υπόλοιπη ευρωπαϊκή ήπειρο. Τα κενά, οι αδυναμίες της φιλελεύθερης δημοκρατίας σπρώχνουν ολοένα και περισσότερο πολίτες στο περιθώριο των εξελίξεων, εκτός των τειχών, καθιστώντας τους πιο ευάλωτους στον αντισυστημικό λαϊκισμό. Τα αυταρχικά καθεστώτα αποκτούν θιασώτες. Ο θρησκευτικός φονταμενταλισμός συσπειρώνει φανατικούς. Ο κάθε λογής ρατσισμός ανοίγει πληγές στο σώμα της ανθρωπότητας. Οι νοσταλγοί του ναζισμού κάνουν ανοιχτά ή συγκαλυμμένα την εμφάνισή τους σε διάφορα μέρη του πλα-

νήτη. Είναι φανερό, λοιπόν, ότι οι μεγάλοι αυτοί κίνδυνοι δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο με νομοθετικά μπλοκαρίσματα της τελευταίας στιγμής.

Είναι καιρός να γίνει μία ουσιαστική, να γίνει μία πραγματικά σε βάθος συζήτηση για το θέμα της συμμετοχής κομμάτων στην πολιτική ζωή της χώρας κατά το πρότυπο άλλων χωρών, η οποία να λάβει υπ' όψιν της όλες τις συνταγματικές και δημοκρατικές παραμέτρους. Παράλληλα, η συντεταγμένη πολιτεία οφείλει να διαμορφώσει ένα πλέγμα πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης των πολιτών οι οποίοι οδηγούνται στην περιθωριοποίηση και κυρίως -και το πιο σημαντικό όλων- είναι να δημιουργήσει ένα εκπαιδευτικό σύστημα ικανό να αναδεικνύει διαχρονικά πολίτες μορφωμένους, υπεύθυνους, ικανούς να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστούμε, κυρία Γιαννακοπούλου.

Κανονικά το λόγο τώρα θα είχατε εσείς, κύριε Σταμενίτη, όμως επειδή η κ. Αδαμοπούλου ήταν πριν από εσάς αλλά έλειπε σε επιτροπή, δεν έχετε αντίρρηση -επειδή σας εκφώνησα- να μιλήσει.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Τον λόγο έχει η κ. Αδαμοπούλου Αγγελική από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Στο θέμα της τροπολογίας θα αναφερθώ προς το τέλος. Βέβαια, έχουν ήδη λάβει χώρα κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οπότε καταλαβαίνουμε ότι και το επίπεδο της πολιτικής αντιπαράθεσης αυτή τη στιγμή είναι πιο χαμηλά.

Σε σχέση με το νομοσχέδιο, επειδή πρόκειται για ένα μακροσκελέστατο νομοσχέδιο και έχω χρονικό περιορισμό, θα κάνω κάποιες επιλεκτικές αναφορές, θα περιοριστώ σε πολύ συγκεκριμένες προβληματικές διατάξεις. Βεβαίως, είναι και το ζήτημα της τροπολογίας, το οποίο είναι ένα μείζον ζήτημα και το οποίο μας καλεί, παρά τη μέχρι τώρα απόφασή μας να μη παράσχουμε, αλλά να άρουμε κάθε μορφή νομιμοποίησης προς την Κυβέρνηση της δημοκρατικής εκτροπής, κατ' εξαίρεση να συμμετέχουμε στην ψηφοφορία.

Το Α'Μέρος του νομοσχεδίου έχει να κάνει με την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας 1820/2020. Κανένας, βεβαίως, λογικός άνθρωπος δεν αντιτίθεται στην λογική της ενίσχυσης της αποτελεσματικής προστασίας των καταναλωτών με οποιονδήποτε θεμιτό τρόπο. Όμως, θεωρώ υποκριτικό τον ευαγγελισμό αυτού του ωφέλιμου σκοπού εκ μέρους μιας κυβέρνησης η οποία έρχεται τώρα να αυστηροποιήσει, σε σχέση με το κείμενο της οδηγίας, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες νομιμοποιούνται οι φορείς οι οποίοι δικαιούνται να ασκήσουν τις αντιπροσωπευτικές αγωγές, μιας κυβέρνησης η οποία με τη μέχρι τώρα πολιτική της έχει εγκαταλείψει τους καταναλωτές έρμαια των ανατιμήσεων και της ακρίβειας, αρνούμενη να ελέγξει την αισχροκέρδεια και «γλυκοφιλώντας» υποτακτικά το αόρατο «χέρι» της αγοράς.

Σε ό,τι αφορά ένα δεύτερο ζήτημα, το οποίο έχει να κάνει με την επιτάχυνση της κατάργησης της κυριακάτικης αργίας, εδώ μεθοδικά και σταδιακά επιδιώκετε να καταργήσετε την κυριακάτικη αργία. Αυτό επιβεβαιώνεται από το άρθρο 19 του νομοσχεδίου. Βρίσκετε, δηλαδή, έναν τρόπο, προκειμένου να εξυπηρετήσετε τα συμφέροντα των μεγαλοεπιχειρηματικών αλυσίδων, των πολυεθνικών και των ομίλων, ενώ ενισχύετε και τον αθέμιτο ανταγωνισμό υπέρ αυτών, διότι είναι οι μόνοι οι οποίοι μπορούν να απορροφήσουν το λειτουργικό κόστος μιας τέτοιας κατάργησης, αυτής της κυριακάτικης αργίας.

Επιπλέον, οδηγείτε σε περαιτέρω αποδιοργάνωση την ήδη βεβαρημένη οικογενειακή και επαγγελματική ζωή των εργαζομένων και βεβαίως οδηγείτε στον σταδιακό αφανισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με απόφαση του δημάρχου. Τι κάνετε δηλαδή; Με πρόσχημα την άρση των περιφερειακών ανισοτήτων, που δεν είναι αρμοδιότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης λέτε ότι ο εκάστοτε δήμαρχος, αν το υπαγορεύουν αυτό οι τοπικές ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής, θα μπορεί κατά το δοκούν να αποφασίζει για τη λειτουργία των καταστημάτων και σε Κυριακές πλέον αυτών που ορίζει ήδη το νομοσχέδιο.

Προφανώς, επειδή πρόκειται για ζητήματα μείζονος εθνικής πολιτικής, αυτά δεν είναι ζητήματα αρμοδιότητας του δημάρχου, αλλά επειδή εσείς θέλετε να αποσείσετε την πολιτική σας ευθύνη για τα σκληρά αντεργατικά μέτρα που έχετε εφαρμόσει, πετάτε το μπαλάκι και μεταβιβάζετε την αρμοδιότητα στους ώμους του εκάστοτε δημάρχου.

Η ακρίβεια Μητσοτάκη δεν αντιμετωπίζεται ούτε με τη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές ούτε με το ξεχείλωμα του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων. Αντιμετωπίζεται με πολύ συγκεκριμένα ουσιαστικά και άμεσα μέτρα, όπως αυτά που έχουμε προτείνει ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, με τη μείωση του ΦΠΑ και του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα, με τη ρύθμιση - διαγραφή του ιδιωτικού χρέους της πανδημίας, με την αύξηση του κατώτατου μισθού με βάση την τιμαριθμική αναπροσαρμογή, με την πρόσβαση των επιχειρήσεων στα χρηματοδοτικά εργαλεία και στη ρευστότητα από το ταμείο ανάκαμψης και από τα προγράμματα ΕΣΠΑ, μέτρα τα οποία γνωρίζετε εδώ και ενάμιση χρόνο, αρνείστε, όμως, να τα υλοποιήσετε, διότι με αυτόν τον τρόπο θέλετε ακριβώς -όπως προείπα- να εξουθενώσετε τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους, γι' αυτό και επιλέγετε συνειδητά να κάνετε αυτό το πράγμα, αρνούμενοι πεισματικά να τα υλοποιήσετε.

Πάμε στο άρθρο 22, το οποίο αρχικά δεν καταλάβαινα τι εισφέρει. Προφανώς, όμως, φαίνεται ότι πάτε και με αυτό το άρθρο να προστατεύσετε τις τράπεζες. Διότι τι λέτε; Ότι κάποιος ο οποίος κάνει συναλλαγή με την τράπεζα, ο πληρωτής, ο καταναλωτής που είναι και το αδύναμο μέρος της συναλλαγής, οφείλει -λέει- και φέρει το βάρος αποδείξεως για το ότι οι τραπεζικοί κολοσσοί δεν διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου ή δεν τους εφαρμόζουν, σε περίπτωση που αυτός έχει υποστεί μία τραπεζική απάτη, μία ηλεκτρονική απάτη, για παράδειγμα υποκλοπή του τραπεζικού λογαριασμού του. Και θέλετε αυτός ο οποίος και δεν φέρει υπαιτιότητα γι' αυτό και είναι ο αδύναμος, να αποδείξει ότι ο τραπεζικός κολοσσός δεν υιοθέτησε και δεν εφάρμοσε επαρκή μέτρα ασφάλειας για την απάτη που ο ίδιος υπέστη.

Με αυτόν τον τρόπο εννοείται ότι του στερείτε τη δικαστική δυνατότητα να διεκδικήσει αποτελεσματικά την αξίωση αποζημίωσης για τα ποσά για τα οποία εξαπατήθηκε και σε καμμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να φέρει το βάρος απόδειξης παρά μόνο αν στο πρόσωπό του συντρέχει ένας δόλος συμπαιγνίας, δηλαδή συνυπαιτιότητα.

Σε ό,τι αφορά την τροπολογία, προφανέστατα, το άρθρο 29 του Συντάγματος με βάση τον ορισμό που κάνει ότι η ίδρυση και η συμμετοχή των κομμάτων στις εκλογές επιτρέπεται εφόσον η δράση και η οργάνωσή τους εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, ακριβώς προς αυτόν τον σκοπό το Σύνταγμα -της ελεύθερης δηλαδή λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος- δίνει τη δυνατότητα ενός εκτεταμένου αυτοπεριορισμού. Και, ως προς το συμπέρασμα αυτό από συνταγματολογικής απόψεως, θα έπρεπε να αρχίσει και να τελειώσει ο μικρός κατάλογος των θεμάτων, ως προς τα οποία είχε διαφανεί ότι εμείς συμφωνούσαμε με τη συγκεκριμένη τροπολογία.

Χαιρετίζουμε, βεβαίως, τις νομοτεχνικές βελτιώσεις, διότι ακριβώς μετά τη νομοθετική πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία ευθυγραμμίζεται με την πρόταση Αλιβιζάτου και είναι αυτή η οποία με θεσμικό κύρος αποκλείει και ξεκάθαρα την είσοδο των ναζιστικών και ρατσιστικών παραφυάδων στο ελληνικό Κοινοβούλιο, φαίνεται ότι το τελικό κείμενο της τροπολογίας έτσι όπως διατυπώνεται δεν αφήνει καμμία κερκόπορτα προκειμένου η εγκληματική οργάνωση της Χρυσής Αυγής, η οποία καταδικάστηκε ακριβώς επειδή έχει ναζιστικά και ρατσιστικά κίνητρα, να μην μπορεί να εισαχθεί στο ελληνικό Κοινοβούλιο και να συμμετέχει στις εκλογές.

Με αυτόν τον τρόπο, λοιπόν, θεωρούμε ότι υπάρχουν κάποιες συγκλίσεις. Αυτό είναι θετικό για τον πολιτικό διάλογο. Και από κει και πέρα, να μην γίνεται καμμία διολίσθηση σε οποιονδήποτε εξισωτισμό και σε οποιαδήποτε ανιστόρητη θεωρία των δύο άκρων, που μπορεί να αυξήσει την οποιαδήποτε δυναμική επιρροή μπορεί να έχει ένα τέτοιο εγχείρημα.

Είναι θετικό, λοιπόν, ότι με αυτόν τον τρόπο όλοι συμφωνούμε στο ότι θα πρέπει να μπει ένα φρένο και όχι να μπει από το «παράθυρο» αυτή η οργάνωση στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Αυτό, όμως, επετεύχθη μετά από την υποβολή -τον σχολιασμό, τις παρατηρήσεις- της πρότασης του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, η οποία και συνταγματική ήταν και αποκλείει ακριβώς οποιαδήποτε τέτοια συμμετοχή.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Σταμενίτης.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν ξεκινήσω την τοποθέτησή μου, θα ήθελα να εκφράσω τα συλλυπητήριά μου για τον χαμό του καλού μας συναδέλφου Μανούσου Βολουδάκη. Ήταν παράδειγμα κοινοβουλευτικού, ένας εξαίρετος Βουλευτής, που μαχόταν για το καλό του τόπου του. Δεν υπάρχουν λόγια για τον χαμό του Μανούσου, μόνο θλίψη. Εύχομαι κουράγιο στην οικογένειά του και στους οικείους του.

Θα ήθελα προτού τοποθετηθώ και εγώ για την τροπολογία να πω αρκετά πράγματα για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που συζητάμε σήμερα και αφορά την ενσωμάτωση της οδηγίας 1828/2020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου του 2020, η οποία ρυθμίζει τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, και την κατάργηση της οδηγίας 22/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και συμβάλλει στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών από εμπορικές πρακτικές που οδηγούν σε παραβίαση των δικαιωμάτων τους.

Επικαιροποιείται το νομοθετικό πλαίσιο, δηλαδή ο ν.2251/1994, όσον αφορά τον τρόπο σύστασης των ενώσεων καταναλωτών, τους φορείς που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, τη διαδικασία άσκησής τους, τη χρηματοδότησή τους, την κατανομή των δικαστικών εξόδων αυτών, τα μέτρα για την παύση ή απαγόρευση της παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών. Επίσης, η νομοθεσία επικαιροποιείται και όσον αφορά τα μέτρα επανόρθωσης ή αποκατάστασης λόγω της παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών.

Επιπρόσθετα, το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου περιλαμβάνει διατάξεις για την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών σε επιμέρους πεδία και κυρίως σε ζητήματα διαφημίσεων, τρόπου λειτουργίας της αγοράς, προστασίας των ανηλίκων και εποπτείας της παροχής προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοδοτικού τομέα.

Επίσης, στο πλαίσιο των σημαντικών πρωτοβουλιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου εντάσσονται και οι ρυθμίσεις που συνθέτουν τον νομοθετικό σκελετό σχετικά με την παλαίωση οίνου μέσα από υποθαλάσσια πόντιση. Το τρίτο μέρος διαμορφώνει τους κανόνες για τη δημιουργία υποθαλάσσιων πάρκων για την πόντιση φιαλών οίνου, ώστε ως πρακτική, ως διαδικασία, που υφίσταται, να υπάρχει με τρόπο σαφή και οργανωμένο και στη χώρα μας.

Το νέο νομικό πλαίσιο που νομοθετούμε σήμερα αφορά τη διαδικασία αδειοδότησης, τον καθορισμό των θέσεων πόντισης, με ορισμό μάλιστα των περιοχών όπου απαγορεύεται λόγω συμφερόντων του δημοσίου, περιλαμβάνει τους κανόνες και τον έλεγχο φυσικά και ορίζει τη διαδικασία επισήμανσης των οίνων μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας παλαίωσης. Επίσης περιγράφει και τη δυνατότητα δημιουργίας τουριστικής εκμετάλλευσης περιφερειακών θαλάσσιων πάρκων παλαίωσης οίνου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο πιστεύω ότι δεν αφήνει πολλά περιθώρια διαφωνιών. Πρόκειται για διατάξεις που, πρώτον, εναρμονίζουν τη νομοθεσία μας με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, αλλά και για τις πρωτοβουλίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που μεριμνούν για την προστασία του καταναλωτή, αλλά και χαρτογραφούν ζητήματα της αγοράς που μέχρι σήμερα δεν είχαν ένα σαφές πλαίσιο. Είναι ένα ακόμα νομοσχέδιο του Υπουργείου που συμβάλλει ουσιαστικά στην καλύτερη και ορθότερη λειτουργία αυτού που ονομάζουμε «αγορά» συνολικά, συμπεριλαμβάνοντας όλα τα μέρη που την αποτελούν, καταναλωτές, προμηθευτές, αρμόδιες υπηρεσίες, ελεγκτικά όργανα κ.λπ.. Νομίζω ότι θα πρέπει να τύχει της συναίνεσης όλου του Σώματος.

Συνεχίζω την τοποθέτησή μου με την τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών που περιλαμβάνεται σε αυτό το σχέδιο νόμου, στη συζήτηση της οποίας αφιερώθηκε αρκετός χρόνος. Αφορά το δικαίωμα κατάρτισης συνδυασμών στις βουλευτικές εκλογές.

Ακόμα και αν έχει ειπωθεί, πιστεύω ότι πρέπει ο καθένας από εμάς που στηρίζει τη συγκεκριμένη διάταξη να επαναλάβει, για να ακούσει ο ελληνικός λαός, ότι ο στόχος της τροπολογίας είναι να μην ανακηρύσσονται από τον Άρειο Πάγο ως κόμματα που μετέχουν στις εκλογές εγκληματικές οργανώσεις. Πρόκειται για μια νομοθετική πρωτοβουλία που επιχειρεί να αντιμετωπίσει το ζήτημα της πραγματικής ηγεσίας, δηλαδή ποιος είναι αυτός που πραγματικά ηγείται ενός κόμματος και όχι αυτός που εμφανίζεται ως αρχηγός για να καλύψει το πραγματικό, που είναι και καταδικασμένος.

Πρόκειται επίσης για μία νομοθετική πρωτοβουλία που δεν έρχεται από το πουθενά, αλλά αποτελεί συνέχεια της ελληνικής πολιτείας για τη διαφύλαξη της δημοκρατίας. Υπενθυμίζω ότι το 2013 υπήρχαν διατάξεις για τη μη χρηματοδότηση κομμάτων που είχαν χαρακτηριστεί ως εγκληματικές οργανώσεις, ενώ το 2021 ψηφίστηκε διάταξη σύμφωνα με την οποία δεν είναι δυνατόν εκείνοι οι οποίοι έχουν καταδικαστεί για ηγεσία εγκληματικής οργάνωσης να είναι ταυτόχρονα και ηγέτες σε πολιτικά κόμματα.

Εμείς ως Νέα Δημοκρατία λέμε ότι λαμβάνουμε την πρωτοβουλία προκειμένου να τεθούν οι προϋποθέσεις ώστε εγκληματικές οργανώσεις να μην ανακηρύσσονται από τον Άρειο Πάγο ως κόμματα και να μη συμμετέχουν στις εκλογές υπό το μανδύα ενός πολιτικού κόμματος. Πρέπει να απαντήσει και η Αντιπολίτευση με πειστικό τρόπο αν επιθυμεί τελικά να κλείσουμε κάθε παράθυρο σε όλους αυτούς που επιθυμούν να επιβουλεύονται τη δημοκρατία μας. Γιατί διαβάζοντας την τροπολογία που καταθέσαμε και πήραμε όλοι μας εδώ στην Ολομέλεια, γράφει: «Προϋπόθεση για την κατάρτιση συνδυασμού είναι να μη συμμετέχουν σε αυτόν ως υποψήφιοι πρόσωπα τα οποία έχουν καταδικαστεί σε οποιοδήποτε βαθμό για τα εγκλήματα των άρθρων 187 και 187α του Ποινικού Κώδικα και εφόσον αυτά έχουν τελεστεί στο πλαίσιο ή υπό το πρόσχημα της δράσης πολιτικού κόμματος».

Πραγματικά δεν καταλαβαίνω τι ακριβώς επιδιώκετε. Δεν είμαι νομικός. Είμαι πολιτικός μηχανικός. Αν καταλαβαίνω σωστά, λέτε ότι αυτοί που έχουν καταδικαστεί για τα συγκεκριμένα εγκλήματα και συμμετέχουν στα ψηφοδέλτια, τότε ακυρώνεται ο συνδυασμός. Αν δεν συμμετέχουν στα ψηφοδέλτια, δηλαδή, είναι απλά πίσω από τον συνδυασμό, είναι στα κρυφά, είναι στο παρασκήνιο, τι γίνεται με τον συγκεκριμένο συνδυασμό, με το κόμμα; Θα συμμετέχει ο συνδυασμός στις εκλογές; Σωστά ή κάνω κάποιο λάθος;

Επομένως τι καταλαβαίνει ένας τρίτος, ένας πολίτης που μας ακούει σήμερα εδώ; Θέλετε αυτός ο πολιτικός φορέας που δημιουργήθηκε από μέλη της Χρυσής Αυγής της εγκληματικής οργάνωσης, στο παρασκήνιο, να συμμετέχει στις εκλογές; Αυτό δεν είναι ξεκάθαρο. Τι θέλετε ακριβώς; Πρέπει να το ξεκαθαρίσετε.

Είναι ώρα δημοκρατικής ευθύνης για όλους μας. Με καθαρές θέσεις, χωρίς αστερίσκους και υποσημειώσεις οφείλουμε να κατοχυρώσουμε θεσμικά τη δημοκρατία ώστε αυτή να παραμείνει ισχυρή.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει η κ. Καφαντάρη και αμέσως μετά ο κ. Κωνσταντίνος Μάρκου. Και μετά τον κ. Μάρκου θα δώσουμε τον λόγο στον Αντιπρόεδρο της Βουλής τον κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο εκτός σειράς, γιατί πρέπει να προεδρεύσει.

Ορίστε, κυρία Καφαντάρη, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Όπως καταλαβαίνουμε και όσοι παρακολουθούν, αυτό το οποίο μονοπωλεί τη συζήτηση στη σημερινή Ολομέλεια είναι η

σχετική τροπολογία η οποία έχει κατατεθεί από την Κυβέρνηση και τον αρμόδιο Υπουργό σχετικά με την απαγόρευση συμμετοχής στις εκλογές συνδυασμών και -όπως είπε ο κύριος Υπουργός- να αποκλειστεί το κόμμα του κ. Κασιδιάρη.

Εμείς καταθέσαμε μία τροπολογία η οποία είναι με βάση δεδομένα νομικά και ειδικών οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί και οι οποίοι αν θέλετε και στην τροπολογία της Κυβέρνησης έχουν εκφράσει κάποιες σοβαρές ενστάσεις για πιθανούς κινδύνους οι οποίοι υπάρχουν. Αλλά αυτό το οποίο θα ήθελα εγώ να πω είναι ότι πρέπει με οποιοδήποτε τρόπο και μέσα και από διάλογο -αν ο στόχος μας και πιστεύω ο στόχος όλων μας είναι αυτός- να βρούμε μια τέτοια λύση συμβατή με το Σύνταγμα, νομοθετική λύση, ούτως ώστε μέσα σε αυτό το χώρο, στη Βουλή, στο ναό της δημοκρατίας όπως λέμε, να μην έχουν θέση ρατσιστικές και ναζιστικές απόψεις. Στο πλαίσιο αυτό είναι και η τροπολογία η οποία κατατέθηκε. Δεν θα πω περισσότερα.

Το δεύτερο που έχω να πω -και συγγνώμη που δεν το είπα πρώτο- είναι να εκφράσω τα συλλυπητήριά μου για την απώλεια του συναδέλφου μας κ. Βολουδάκη και στην οικογένειά του και τους οικείους και βέβαια και στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας.

Και βέβαια να πω και να εκφράσω για άλλη μια φορά -έχουμε τοποθετηθεί- τη θλίψη μας για όσα συμβαίνουν μετά τον σεισμό στη Συρία και την Τουρκία. Είμαστε κοντά στους λαούς αυτούς. Άλλωστε οφείλουμε όλοι οι λαοί στα ζητήματα αυτά που αφορούν μεγάλες φυσικές καταστροφές και έχουν να κάνουν και με ανθρώπινες ζωές, πάντα να συνεργαζόμαστε και να αλληλοστηριζόμαστε, δηλαδή, πλέον να λειτουργεί σοβαρά αυτό που λέμε η αλληλεγγύη της πολιτικής προστασίας. Και η χώρα μας συνεισέφερε σε αυτό -και είναι θετικό- με άξια στελέχη της ΕΜΑΚ, οι οποίοι οφείλω να πω -επειδή και προσωπικά γνωρίζω- είναι ιδιαίτερα εκπαιδευμένοι και με μεγάλη αποτελεσματικότητα και σε διεθνείς αποστολές που πάντα συμμετέχουν.

Λοιπόν έρχομαι τώρα στο σχέδιο νόμου. Αυτό το οποίο συζητάμε λοιπόν σήμερα είναι το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης, ενσωμάτωση της οδηγίας 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά με αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, για την κατάργηση της οδηγίας 22/2009, για την ενίσχυση προστασίας καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, από τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ προκύπτει ότι η εσωτερική αγορά θα πρέπει να παρέχει στους καταναλωτές προστιθέμενη αξία με μορφή καλύτερης ποιότητας, μεγαλύτερης ποικιλίας, λογικών τιμών και υψηλών προτύπων ασφάλειας όσον αφορά τα αγαθά και τις υπηρεσίες και ότι οι πολιτικές της Ένωσης οφείλουν να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας καταναλωτών.

Η οδηγία 22/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που παρείχε στους νομιμοποιούμενους φορείς τη δυνατότητα άσκησης αντιπροσωπευτικών αγωγών για την προστασία συλλογικών συμφερόντων καταναλωτών, δεν αντιμετώπισε επαρκώς τις προκλήσεις για την επιβολή της νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, στην προσπάθεια δηλαδή, ενίσχυσης διαδικαστικών μηχανισμών προστασίας και μέτρα επανόρθωσης και αποκατάστασης, κρίθηκε σκόπιμη η κατάργηση της εν λόγω οδηγίας και η αντικατάστασή της με την οδηγία που συζητάμε σήμερα.

Όμως πραγματικά ποια είναι η κατάσταση σήμερα; Αφορά τους καταναλωτές. Σαφώς. Όμως οι καταναλωτές σήμερα στην πατρίδα μας ουσιαστικά είναι απροστάτευτοι. Έχουμε βέβαια καινούργιες συνθήκες τις οποίες βιώνουμε. Έχουμε τις ηλεκτρονικές αγορές. Έχουμε καινούργιους κινδύνους οι οποίοι υπάρχουν και στο διαδίκτυο. Ο ρόλος των τραπεζών είναι αμφιλεγόμενος σχετικά και δεν προστατεύει ουσιαστικά, θα έλεγα, και τους καταναλωτές. Και βέβαια πολλές συζητήσεις έγιναν και στη δεύτερη συνεδρίαση της αρμόδιας επιτροπής από εκπροσώπους φορέων οι οποίοι επισήμαναν πάρα πολλά πράγματα. Υπήρχαν επισημάνσεις από εμπορικούς συλλόγους, ΕΣΕΕ, Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων, φορείς εργαζομένων στο εμπόριο κ.λπ..

Αυτό το νομοσχέδιο αφορά τρεις παράγοντες. Τρεις συνιστώσες είναι βασικές σε αυτό το σχέδιο νόμου. Σχετικά με την Κυριακή και τα άρθρα 18 και 19 η ομοσπονδία ιδιωτικών υπαλλήλων αναφέρει ότι το νομοσχέδιο με τον ψευδεπίγραφο τίτλο –έτσι τον χαρακτήρισε- «προστασία καταναλωτών» επιχειρεί να νομιμοποιήσει και να διασφαλίσει λειτουργία καταστημάτων για οχτώ Κυριακές τον χρόνο, ενώ θεσμοθετεί τριάντα δύο Κυριακές για όλη την Ελλάδα, Θεσσαλονίκη, Πειραιά, Σπάτα, Ελληνικό.

Επίσης επιτρέπει, αν θέλετε, το άνοιγμα των καταστημάτων από τις 6.00'μέχρι τις 21.00'το βράδυ για όλη την εβδομάδα και τις Κυριακές που θα λειτουργούν. Αυτό μπορεί να γίνει με απόφαση των δήμων. Εδώ δημιουργείται δηλαδή, ένα ζήτημα ανταγωνισμού αθέμιτου, για να το πω έτσι, ακόμα και μεταξύ των όμορων δήμων. Επίσης δημιουργεί προβλήματα στους εργαζόμενους οι οποίοι πάλι θα πληρώσουν για άλλη μια φορά τα σπασμένα. Βέβαια δημιουργεί και ένα άλλο σοβαρό ζήτημα, τον αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στο εμπορικό κομμάτι, φυσικά, που θα ανταγωνίζονται μεγάλες αλυσίδες και μεγάλα εμπορικά κέντρα.

Συνεχίζω με τον δεύτερο παράγοντα που αφορά το εν λόγω νομοσχέδιο στις επιχειρήσεις. Η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα δυστυχώς έχει πληγεί ανεπανόρθωτα ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια. Επέδρασσε φυσικά και ο COVID και ο εγκλεισμός, δεν το αρνείται κανείς, τη στιγμή που η ακολουθούμενη πολιτική δημιουργεί ουσιαστικά όχι μόνο στο εν λόγω σχέδιο νόμου αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων και φέρνει τις μικρές επιχειρήσεις σε δυσμενή θέση. Αν σκεφτούμε αυτή τη στιγμή ότι έχουμε φτάσει μόνο γύρω στις πενήντα χιλιάδες μικρομεσαίες να μπορούν από τις οκτακόσιες χιλιάδες επιχειρήσεις να πλησιάσουν μόνο τράπεζα, καταλαβαίνουμε τι σημαίνει αυτό.

Επίσης και σχετικά με το Ταμείο Ανάκαμψης με βάση πρόσφατα στοιχεία της Ένωσης Τραπεζών το 75% με 80% των πόρων του ταμείου θα κατευθυνθούν σε πενήντα επιχειρήσεις. Καταλαβαίνουμε δηλαδή πώς η μικρομεσαία επιχείρηση είναι αποκομμένη.

Εδώ θα αναφέρω κάποια στοιχεία από μελέτη που έκανε η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας που δείχνουν για την οικονομία το 2023 ότι τα προβλήματα είναι πολλά. Το 54% των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα προβλέπει δυσμενέστερη κατάσταση το επόμενο εξάμηνο. Το 56% προβλέπει επιδείνωση της οικονομίας. Το 49% εκτιμά εντονότερη τάση αύξησης τιμών. Και οι καταναλωτές όμως προβλέπουν ότι θα συνεχιστούν οι δυσκολίες. Το 62% των συμμετεχόντων δηλώνει ότι η οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού επιδεινώθηκε το τελευταίο εξάμηνο. Το 84% δηλώνει ότι ένα από τα τρία σοβαρότερα προβλήματα της χώρας είναι η ακρίβεια. Περιορίστηκαν δαπάνες κατά 70% κ.λπ..

Και ενώ περιμένει ο εμπορικός κόσμος κάποια στοχευμένα μέτρα από την πλευρά της Κυβέρνησης, τι κάνουμε; Αυξάνουμε τον αριθμό των Κυριακών με τα καταστήματα ανοικτά. Αυτή η απελευθέρωση δεν έχει να κάνει μόνο με το κόστος των εργαζομένων. Έχει να κάνει και με τα έξοδα, με την ενέργεια που θα καταναλωθεί, που είναι ένα δυσβάσταχτο κομμάτι που αφορά τη μικρομεσαία επιχείρηση. Φανταστείτε αυτό να είναι και Κυριακή. Και δεν σημαίνει ότι ο κόσμος θα έρθει να ψωνίσει πιο άνετα την Κυριακή. Ο κόσμος πρέπει να έχει χρήματα για να μπορέσει να πάει να επισκεφθεί ένα εμπορικό κέντρο. Δηλαδή το πρόβλημα είναι ότι δεν έχει λεφτά ο κόσμος να ψωνίσει.

Το τρίτο κομμάτι που αφορά το νομοσχέδιο είναι οι καταναλωτές. Σε μία χρονική περίοδο που η κοινωνία γονατίζει από τις ανατιμήσεις μόνο η ανάρτηση τιμών στο Παρατηρητήριο e-Καταναλωτής δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα. Πολλοί βέβαια είναι και οι ηλεκτρονικά αναλφάβητοι συμπολίτες μας.

Τέλος, αυτό που θέλω να πω είναι ότι ακόμα και το «καλάθι του νοικοκυριού», κύριε Υπουργέ, η έρευνα της «MARC» πριν μια εβδομάδα έδωσε πως το απορρίπτει ο κόσμος, ότι δεν έχει συμβάλλει καθόλου σύμφωνα με το 49%.

Άρα λοιπόν, αυτό που λέει ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία ότι το βασικό σύνθημα αυτή τη στιγμή και στις επερχόμενες εκλογές όποτε γίνουν, που πρέπει να γίνουν άμεσα, είναι αισχροκέρδεια ή ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία έχει πάρα πολύ με-

γάλη σημασία. Είναι επίκαιρο γιατί μέσα στην κρίση κάποιοι κερδίζουν, κάποιοι αισχροκερδούν, ελεγκτικοί μηχανισμοί είναι ελάχιστοι και κάποιοι δεν μπορούν να επιβιώσουν.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ. Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Μάρκου από τον ΣΥΡΙΖΑ. Αμέσως μετά τον λόγο θα πάρει ο κύριος Αντιπρόεδρος και μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτων Αρσένης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα έχουμε δύο κύρια θέματα. Είναι το θέμα της κύρωσης της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των καταναλωτών κ.λπ. και δεύτερον, η γνωστή τροπολογία κατά των νεοναζιστών.

Επί της αρχής θεωρούμε, το είπαν και οι εισηγητές μας, ότι η οδηγία κινείται στη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο, το σχέδιο νόμου περιλαμβάνει και ένα τεράστιο φάσμα ετερόκλητων διατάξεων και θα ήθελα να αναφερθώ μόνο σε δύο από αυτές που είναι προβληματικές.

Κατ' αρχάς το νομοσχέδιο περιλαμβάνει διατάξεις που ρυθμίζουν διαδικαστικά ζητήματα αναφορικά με το οικοσύστημα των εργασιακών σχέσεων στον χώρο των ερευνητικών ιδρυμάτων της χώρας. Σε γενικές γραμμές οι διατάξεις αυτές είναι διαδικαστικές και έχουν τη σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων. Όμως δεν επιλύουν τα μείζονα μισθολογικά ζητήματα και οι ανισότητες που αυτά προκαλούν παραμένουν. Ο αρμόδιος Υφυπουργός έχει υποσχεθεί ότι θα τα επιλύσει και εμείς δεν μπορούμε παρά να ωθήσουμε, να ενθαρρύνουμε όντως να επιλυθούν.

Και βεβαίως δεύτερο θέμα είναι οι διατάξεις για τις εκλογές στα οικονομικά επιμελητήρια, που ουσιαστικά αποσκοπούν στην αλλοίωση της βούλησης των μελών τους ψηφοφόρων. Είναι εξαιρετικά φοβικές απέναντι στο ενδεχόμενο οι διοικήσεις να εκφράζουν ευρύτερες διαπαραταξιακές συναινέσεις σαν να θέλει κάποιος Υπουργός να επιβάλλει στον κατά τα άλλα ανεξάρτητο σύμβουλο της πολιτείας ατσάλινη κομματική πειθαρχεία.

Δεν μπορούμε να μην συζητήσουμε όμως, αναφέροντας το θέμα των διατάξεων αυτών, το θέμα της ακρίβειας, αυτής της ακρίβειας Μητσοτάκη που καλπάζει πάρα πολλούς μήνες. Θα ήθελα μόνο παρενθετικά να αναφέρω τα εξής, διαβάζω μια δήλωση του Υπουργού Ανάπτυξης αμέσως μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων: «Δέκατη εβδομάδα για το «καλάθι του νοικοκυριού» και μάλιστα το πρώτο για το 2023, όπου και ξεκίνησαν γενικές αυξήσεις σε σειρά προϊόντων και από τα οκτακόσια τριάντα τρία προϊόντα το 8% αυξήθηκε, το 7% μειώθηκε και το 85% παρέμειναν στις ίδιες τιμές. Εξακολουθεί να εντυπωσιάζει», λέει ο Υπουργός Ανάπτυξης, την ίδια ώρα που οι τιμές αμέσως μετά τις γιορτές αυξήθηκαν κατά 20% στα καταναλωτικά προϊόντα.

Δεν μπορώ να αντισταθώ στον πειρασμό να σας διαβάσω έναν διάλογο από τη γνωστή ελληνική ταινία «Της κακομοίρας».

Λέει ο κυρ Παντελής: «Ζήκο, έλα εδώ να παραδόσεις. Λέγε, τι έπιασες σήμερα;»

Ζήκος: «Τι έπιασα; Δεκάρες έπιασα. Βερεσετζίδες και όλοι οι σπαγγοραμένοι. Τι έπιασα; Κάτι ούζα έδωσα, κάτι αυγά, λίγο σαλαμάκι, λίγο τυράκι, 9 και 80, πες 9».

Κυρ Παντελής: «Γιατί να πω 9, ρε;».

Ζήκος: «Ήρθε μετά ο άλλος με μια παρέα, κάτι ούζα, δυο αυγά, λίγο σαλαμάκι, 16,40, πες 15».

Κυρ Παντελής: «Γιατί να πω 15, ρε;».

Χρειαζόμαστε έναν σύγχρονο Κατσουρίδη για τους σύγχρονους μπακαλόγατους.

Ερχόμαστε τώρα στο δεύτερο μεγάλο θέμα, το ναζιστικό φαινόμενο, το οποίο συνδέεται με τις ιστορικές ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης. Η διαφορετική αυτή προσέγγιση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ένταση που βίωσε η κάθε χώρα τη βιαιότητα του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Χώρες που έζησαν στο πετσί τους την έξαρση της ρατσιστικής βίας, τη συνακόλουθη καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον εξευτελισμό της ανθρώπινης αξίας και αξιοπρέπειας επιλέγουν μια πιο παρεμβατική αντιμετώπιση του ναζισμού, επιστρατεύοντας το οπλοστάσιο που τους δίνει η νομοθεσία.

Οι Γερμανοί, για παράδειγμα, αποφάσισαν μετά το τέλος του πολέμου ότι το τραύμα της ναζιστικής θηριωδίας επέτασσε την απαγόρευση κάθε αντιδημοκρατικού κόμματος. Η Αμερική από την άλλη είναι πολύ διστακτική σε κάθε τέτοιου είδους απαγορεύσεις, προκρίνοντας μια πιο διευρυμένη αντίληψη για το περιεχόμενο της έννοιας ελευθερία. Η Ελλάδα για λόγους που ανάγονται σε δικές της ιστορικές ιδιαιτερότητες και κυρίως θλιβερές μνήμες από την απαγόρευση του Κομμουνιστικού Κόμματος για τρεις δεκαετίες επέλεξε να μην προσχωρήσει αμέσως σε αυτό που οι πολιτικοί επιστήμονες ονομάζουν μαχόμενη δημοκρατία.

Ως καταγόμενος από τα μαρτυρικά Καλάβρυτα έχω μια ιδιαίτερη ευαισθησία απέναντι στον νεοναζισμό.

Παρ' όλα αυτά, μόλις ήρθαν οι νωπές εμπειρίες της εγκληματικής δράσης της Χρυσής Αυγής, τότε μετέστρεψαν τη μέχρι τότε στάση της πολιτείας και η δημοκρατία επενέβη. Το παράδοξο της δημοκρατίας, ο όρος αυτός, έχει αναφερθεί και στον Πλάτωνα και στους φιλόσοφο Καρλ Πόπερ και συνίσταται στο ενδεχόμενο μια πλειοψηφία να αποφασίσει να παραχωρήσει την εξουσία σε έναν τύραννο. Οι φασίστες ήταν πάντα εξοικειωμένοι με τη συνταγή της χρήσης των ελευθεριών της δημοκρατίας εις βάρος της. Ο Γκέμπελς δήλωσε κάποτε: «Αυτό θα παραμείνει για πάντα ένα από τα καλύτερα αστεία της δημοκρατίας, ότι έδωσε στους θανάσιμους εχθρούς της τα μέσα, για να την καταστρέψουν. Διότι ο Χίτλερ εξελέγη.».

Αν καταστραφεί η δημοκρατία, τότε καταστρέφονται και όλα τα δικαιώματα που κατοχυρώνει. Η μάχη για τη δημοκρατία είναι η πιο σημαντική μάχη και απαιτείται συνεχής εγρήγορση, προκειμένου να μην επικρατήσουν οι πάντα λανθάνουσες αντιδημοκρατικές τάσεις. Πρέπει να διεκδικούμε πως οποιοδήποτε κίνημα κηρύσσει τη μη ανεκτικότητα πρέπει να τίθεται εκτός νομιμότητας, όπως ακριβώς θεωρούμε την παρακίνηση σε φόνο, σε απαγωγή, σε συνηγορία υπέρ του δουλεμπορίου ως εγκληματικές πράξεις.

Χωρίς τη χάραξη ορίων, η ελευθερία, η ανεκτικότητα και η δημοκρατία φέρνουν εντός τους την ίδια τους την άρνηση. Η δημοκρατία είναι μέσο, όχι αυτοσκοπός, είναι ό,τι καλύτερο έχουμε ανακαλύψει μέχρι σήμερα, για να αποτρέψουμε την τυραννία και να διασφαλίσουμε στο μέτρο του εφικτού τη λειτουργία μιας ανοιχτής, ανεκτικής και φιλελεύθερης κοινωνίας. Όταν η μηχανική τέλεση της πράξης γίνεται αυτοσκοπός και όχι μέσο για την επίτευξη κάποιου σκοπού, καταλήγουμε στον κίνδυνο να εξορθολογιστεί η βαναυσότητα και να παραχθεί αυτό που η φιλόσοφος Χάνα Άρεντ στο φοβερό βιβλίο της ονόμασε «κοινοτοπία του κακού».

Από την άλλη πλευρά, η μαχόμενη δημοκρατία πρέπει κι αυτή να έχει όρια. Άλλως, ελλοχεύει ο κίνδυνος να μετατραπεί σε αυθαιρεσία. Οφείλει να δείχνει αυτοσυγκράτηση και να παρεμβαίνει μόνο όταν είναι απολύτως απαραίτητο, για να διασώσει τα θεμέλια της ύπαρξής της. Θέλω να σημειώσω ότι στη συγκυρία του Ψυχρού Πολέμου η μαχόμενη Γερμανική Δημοκρατία έθεσε εκτός νόμου όχι μόνο το νεοναζιστικό αλλά και το Κομμουνιστικό Κόμμα, ενώ εκτός από την Ελλάδα στο παρελθόν ακόμη και στις μέρες μας υπάρχουν χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που απαγορεύουν τη δράση κομμουνιστικών κομμάτων. Σύμφωνα με την προτεινόμενη από την Κυβέρνηση τροπολογία, το ανώτατο δικαστήριο δεν θα προχωρεί εφεξής σε μια τυπική εξέταση του φακέλου των κομμάτων, αλλά θα ελέγχει επί της ουσίας αν η δράση τους εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του πολιτεύματος.

Είπε ο πρόεδρος μας για τους έγκριτους συνταγματολόγους. Εγώ θα αναφέρω και έναν πολύ νέο και εξαιρετικά ελπιδοφόρο συνταγματολόγο, τον Αλέξανδρο Κεσσόπουλο από το πανεπιστήμιο της Κρήτης. Λέει: «Η επίμαχη διάταξη εξουσιοδοτεί τον Άρειο Πάγο να κρίνει δυσεπίλυτα θέματα και μάλιστα εντός ασφυκτικής προθεσμίας δύο ημερών. Ειδικότερα, το ανώτατο δικαστήριο θα πρέπει να αποφασίζει αν η δράση ενός κόμματος υπονομεύει τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος και αν η πραγματική ηγεσία του διαφέρει από την τυπική, χωρίς όμως να μπορεί να εξετάσει το αποδεικτικό υλικό της ακροαματικής διαδικασίας. Με άλλα λόγια, ο Άρειος Πάγος θα στηρίζει κατά βάση τις αποφάσεις του στις εκθέσεις της ΕΥΠ και της Αστυνομίας. Υπό αυτούς τους όρους, όμως, το ανώτατο δικα-

στήριο δεν θα είναι σε θέση να λειτουργεί ως ανεξάρτητος και αμερόληπτος φύλακας της νομιμότητας, αλλά ως αρχή που θα εξαρτά σε μεγάλο βαθμό την κρίση της από τις εισηγήσεις της διοίκησης». Αυτό είναι εξαιρετικά τραγικό.

Τελειώνοντας, ο ΣΥΡΙΖΑ προσφέρει και κάτι ακόμα σε αυτόν τον τόπο στη μάχη κατά του ναζιστικού φαινομένου. Καθώς η εξουδετέρωση των εχθρών της δημοκρατίας απαιτεί μακροπρόθεσμη στόχευση, συμβάλλει με τις δημόσιες πολιτικές του και με την απαίτησή του για δημοκρατική πολιτειακή εκπαίδευση και τη στήριξη γενικότερα της δημοκρατίας από το εκπαιδευτικό σύστημα. Μεγάλη προσφορά που θα μπορούσε να υπάρχει και όχι μόνο αυτό να επαφίεται στους όρους της αγοράς. Και τελευταίο, προσφέρουμε με την απαίτησή μας για κοινωνική και αναδιανεμητική δικαιοσύνη, για να μην ξυπνάει ο νεοναζισμός.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ, κύριε συνάδελφε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Πριν πάρει τον λόγο ο Αντιπρόεδρος της Βουλής, ο κ. Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος, θα μιλήσει ο Υπουργός Ανάπτυξης για δύο λεπτά για κάποιες διευκρινίσεις στο νομοσχέδιο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Απευθύνομαι στον προλαλήσαντα συνάδελφο στο Βήμα. Δεν συνηθίζω να διακόπτω. Σήμερα θα τα πω όλα στο τέλος. Αλλά θα μιλήσω, επειδή εδώ είμαστε Βουλευτές και πρέπει να λέμε σοβαρά πράγματα.

Είπατε, κύριε συνάδελφε, για την ακρίβεια Μητσοτάκη κ.λπ.. Σας διαβάζω τον πίνακα των χωρών από την EUROSTAT του πληθωρισμού στα τρόφιμα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Ουγγαρία 49,6%, Λιθουανία 33,5%, Εσθονία 30,8%, Λετονία 29,4%, Σλοβακία 29%, Τσεχία 27,2%, Βουλγαρία δίπλα μας 27%, Ρουμανία 23%, Πολωνία 21,2%, Γερμανία 20,5%, Πορτογαλία 20,4%, Κροατία 19,7%, Σλοβενία 19,2%, Σουηδία 18,9%, μέσος όρος Ευρωπαϊκής Ένωσης 18,2%, Ολλανδία 17,8%, Φινλανδία 16,5%, Ευρωζώνη μέσος όρος 16,3%, Αυστρία 16,3%, Ισπανία 15,9%, Βέλγιο 15,7%, Δανία 15,6%, Ελλάδα 15,6%, έκτη από το τέλος.

Για ποια ακρίβεια Μητσοτάκη μιλάτε; Κάνατε ολόκληρο σκετς από μία εμβληματική ταινία και δεν έχετε καταλάβει ότι η ακρίβεια στη χώρα μας σύμφωνα με όλα τα επίσημα στοιχεία είναι στις χαμηλότερες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μακάρι να κυβερνούσε ο Μητσοτάκης όλη την Ευρώπη. Δεν θα είχαν και οι Ούγγροι 50%.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Τον λόγο έχει τώρα ο Αντιπρόεδρος κ. Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Ε'Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αφορμή τη σημερινή τροπολογία που αφορά τις εγκληματικές και τις νεοναζιστικές οργανώσεις, θυμόμαστε μια μελανή σελίδα της Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας. Και νομίζω ότι έχει μεγάλη αξία να ακούσετε από τους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ που βίωσαν όλη αυτήν τη βία και τον τρόπο λειτουργίας της Χρυσής Αυγής, αλλά θα έλεγα όχι μόνο από εμάς και από τους Βουλευτές του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, το οποίο υπερασπίστηκε τη δημοκρατία στις δύσκολες οικονομικές στιγμές -και ξέρουν όλοι τι εννοώ- και να θυμηθούμε πώς αγωνιστήκαμε, για να εξαλειφθεί το φαινόμενο του νεοναζισμού, πώς η καταδικασμένη εγκληματική οργάνωση παραπλανούσε με συναισθήματα αγανάκτησης τους πολίτες, που διοργάνωνε συσσίτια για τους Έλληνες και δήθεν βοηθούσε τα γεροντάκια. Με μια ανατριχιαστική μηχανή παραγωγή μίσους καταπατούσε τους αδύνατους και είχε σαν στόχο την εξάλειψη κάθε διαφορετικού. Έφερε στην επιφάνεια του δημόσιου διαλόγου στην Ελλάδα τον ρατσισμό και τον αντισημιτισμό. Η αλήθεια είναι ότι το μιντιακό σύστημα ήταν πάρα πολύ χαλαρό με τη Χρυσή Αυγή και πολλές φορές προσπαθούσε να την ξεπλύνει με δημοσιεύματα.

Το ΠΑΣΟΚ, όμως, δεν είναι ανεκτικό στις παρεκκλίσεις της δημοκρατίας. Δεν βρεθήκαμε ποτέ μαζί τους. Και εννοώ τα στελέχη και όχι τον απλό κόσμο στην άνω και κάτω πλατεία φωνάζοντας «να καεί, να καεί». Δεν χρησιμοποιήσαμε τον πραγματικό πόνο του ελληνικού λαού για συνωμοσιολογίες. Δεν χρησιμοποιήσαμε μια οικονομική κρίση, για να κερδίσουμε κομματικά οφέλη και κυρίως, να διαλύσουμε τη δημοκρατική παράταξη. Εμείς δεν βρεθήκαμε στην επόμενη φάση μαζί με τη Χρυσή Αυγή φωνάζοντας εθνικιστικά συνθήματα προσπαθώντας να εκμεταλλευτούμε τις ψήφους της ακροδεξιάς. Και εννοώ για τη Συμφωνία των Πρεσπών. Δεν συμμετείχαμε σε εξάρσεις εθνικισμού που έθρεψαν ακροδεξιά φαινόμενα. Είχαμε μια μαχητική και συνεπή πορεία. Δεν ξεπλύναμε τη Χρυσή Αυγή αφήνοντας ανοιχτό το ενδεχόμενο συνεργασίας με τη σοβαρή Χρυσή Αυγή. Ούτε είχαμε το απαράδεκτο δόγμα «δεν υπάρχουν ευπρόσδεκτες και μη ευπρόσδεκτες ψήφοι». Και όταν το 2013 ο Πρόεδρός μας Βαγγέλης Βενιζέλος μίλησε για εγκληματική οργάνωση, τότε έγινε η πρώτη καμπάνια απέναντι στη Χρυσή Αυγή, με τον σημερινό Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, τον Νίκο Ανδρουλάκη, Γραμματέα του κόμματος. Αλλά και η Φώφη Γεννηματά με επιστολή της τον Οκτώβριο του 2020 ζήτησε από τον Πρόεδρο της Βουλής νομοθετική ρύθμιση που θα κλείσει οριστικά τον δρόμο της εγκληματικής οργάνωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς δεν αθροίσαμε ποτέ ψήφους μαζί με τη Χρυσή Αυγή. Δεν αθροίσαμε ψήφους, για να μην εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Δεν πιστεύουμε σε «πιασμένους» ή «κολλημένους», ούτε για εμάς η δημοκρατία είναι θέμα καλού ή άγριου. Το ΠΑΣΟΚ ακολουθεί μια σταθερή πορεία, θεσμική, δημοκρατική και αντιφασιστική.

Θα σας πω ένα περιστατικό για το πόσο εύκολη ήταν και πόσο γρήγορα προχωρούσε η νομιμοποίηση της Χρυσής Αυγής ακόμα και στους θεσμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης. Επειδή το έζησα προσωπικά, θέλω να σας το πω. Ήταν τόσο πια τα πράγματα ανοιχτά και «νομιμοποιημένα» -σε εισαγωγικά η λέξη-, που σε εμάς στην Πελοπόννησο η Περιφερειακή Αρχή του κ. Τατούλη ψήφισε μαζί με την παράταξη της Χρυσής Αυγής «Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης» ποιον, λέτε; Τον κ. Μπουλούκο, ο οποίος ήταν μάρτυρας υπεράσπισης του Νίκου Μιχαλολιάκου. Σκεφθείτε το αυτό.

Τότε, βέβαια, πλην του ΚΚΕ και της Λιάνας Κανέλλη και του Σπύρου Λυκούδη, τα κόμματα του ΣΥΡΙΖΑ και της Νέας Δημοκρατίας δεν καταδίκασαν ότι έκανε αγωγή 100.000 ευρώ σε εμάς για φίμωση, για να μας προκαλέσει φίμωση ο κ. Μπουλούκος. Θέλω να πιστεύω ότι σήμερα η Νέα Δημοκρατία και ο ΣΥΡΙΖΑ θα κάνουν μια δήλωση γι' αυτό, εκτός πια και εάν –γιατί ακούμε πράγματα, που νομίζω ότι θα είναι fake news- ο κ. Σπίρτζης ετοιμάζεται να δώσει τη στήριξή του στον κ. Τατούλη.

Θέλω να ευχαριστήσω το ΚΚΕ και τη Λιάνα Κανέλλη εκ μέρους και των άλλων συναδέλφων που δεν είναι εδώ, όπως και τον Σπύρο Λυκούδη, τον Καθηγητή Συνταγματικού Δικαίου Γιάννη Δρόσο, την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα και ιδιαίτερα τον Ανδρέα Λοβέρδο που είναι εδώ και τον Βασίλη Κεγκέρογλου, οι οποίοι μας στήριξαν στα δικαστήρια.

Θέλω να θυμίσω σε εσάς που είστε στον ΣΥΡΙΖΑ ότι έχει κάνει αγωγή και στην «Εφημερίδα των Συντακτών» και ακόμα η διαδικασία δεν έχει ολοκληρωθεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς στο ΠΑΣΟΚ θέλουμε να είμαστε ένα σταθερό τείχος για τη δημοκρατία. Με τις αλλαγές που αποδέχθηκε η Κυβέρνηση, τις αλλαγές που υποστήριξε η παράταξή μας στο πλαίσιο του Συντάγματος, είμαστε εδώ για να υποστηρίξουμε κάτι το οποίο δεν θέλουμε να ξανασυμβεί στην ελληνική κοινωνία, στην ελληνική Βουλή. Γι' αυτό και εντός και εκτός Βουλής θα δώσουμε τον δικό μας αγώνα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Αντιπρόεδρε.

Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25, ο κ. Κρίτων Αρσένης. Αμέσως μετά τον κ. Αρσένη, θα μιλήσει ο κ. Ανδρέας Νικολακόπουλος από τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ, επίσης, τους εργαζόμενους για τον καθαρισμό του εδράνου.

Βουλεύτριες, Βουλευτές, Υπουργέ, πραγματικά έχει σκάσει το «αυγό του φιδιού» και εμείς συζητάμε εδώ πέρα πώς θα το περιορίσουμε, αντί να δούμε ποιος έχει γεννήσει αυτό το αυγό. Εμείς, ως ΜέΡΑ25, θα σας μιλήσουμε για το ποιος έχει γεννήσει αυτό το «αυγό του φιδιού», πώς γεννιέται «το αυγό του φιδιού».

Τον φασισμό τον γεννάνε η φτώχεια και η περιθωριοποίηση, τον γεννά το δόγμα ότι δεν υπάρχει εναλλακτική στην πολιτική, άρα δεν έχει νόημα η δημοκρατία. Τον γεννάει η νομιμοποίηση της φασιστικής ακροδεξιάς ρητορικής στην κοινωνία. Τον φασισμό τον γεννάει η φτώχεια. Και φτώχεια σημαίνει μισθοί πείνας, σημαίνει να χάνεις το σπίτι σου, λεηλασία δηλαδή της εργατικής κατοικίας, για 800 ευρώ, για 5.000 ευρώ, για 10.000 ευρώ, με πλειστηριασμούς και εξώσεις από τα σπίτια. Σημαίνει εργασιακή ανασφάλεια και μισθοί πείνας για όλο και περισσότερες, περισσότερους και περισσότερα άτομα, το δίλημμα «εργασιακή κόλαση ή ανεργία», όλα όσα έφεραν οι κυβερνήσεις Νέας Δημοκρατίας, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ αυτά τα δώδεκα χρόνια.

Οι κυβερνήσεις αλλάζουν, χωρίς να αλλάζει η πολιτική μέσα από το δόγμα του δεν υπάρχει εναλλακτική. Και η πολιτική είναι μία: εξυπηρέτηση στους ολιγάρχες, στους πολύ λίγους και πολύ ισχυρούς και «ναι» σε όλα στους δανειστές.

Το 2015 η κοινωνία είπε «έως εδώ» και ψήφισε τον ΣΥΡΙΖΑ, για να ανατραπούν οι πολιτικές. Γι' αυτό ψήφισε τον ΣΥΡΙΖΑ με σύνθημα την ελπίδα. Ήρθε ο ΣΥΡΙΖΑ λίγους μήνες μετά να μας πει ότι όλα αυτά ήταν μια αυταπάτη, ότι πλανήθηκαν προφανώς όσοι πίστευαν ότι οι πολιτικές αλλάζουν, ότι οι πολιτικές δεν αλλάζουν και έτσι πήγαμε ξανά στα ίδια: μία πολιτική όσο κι αν αλλάζουν κυβερνήσεις. Έτσι φθάνετε τους πολίτες που μας παρακολουθούν και όσους δεν μπορούν να μας παρακολουθήσουν να λένε ότι όλοι ίδιοι είναι. Και όποτε ακούω ανθρώπους να λένε όλοι ίδιοι είναι, ξέρω ότι αυτός ο άνθρωπος, αυτή η γυναίκα ή ο άντρας, αυτό το άτομο εύκολα μπορεί να πέσει θύμα ενός φασίστα.

Τι, άλλωστε, έκανε ο Τραμπ; Δημιούργησε ομάδες στο Facebook -μιλάμε για το σκάνδαλο Cambridge Analytica κι άλλα- που ήταν ομάδες κατακραυγής όλων των πολιτικών, χωρίς πολιτική κατεύθυνση. Και αυτές τις ομάδες πολύ έξυπνα και ευγενικά τις μετέφεραν όλες κάτω από τον Τραμπ έτσι εκλέχτηκε ο κ. Τραμπ.

Αυτό δυναμώνει τον φασισμό. Και τον φασισμό τον γεννά η νομιμοποίηση της ακροδεξιάς ρητορικής. Και αυτό το κάνει η Κυβέρνησή σας με μοναδικό τρόπο. Όχι μόνο έχετε ενταχθεί ως Νέα Δημοκρατία στο ΛΑΟΣ -γιατί στην πράξη αυτό έχετε κάνει, αρκεί να δει κανείς ποιοι Υπουργοί έχουν τα βασικά σας Υπουργεία- αλλά αυτό που εσείς πουλάτε σε μια κοινωνία που πεινάει, που χάνει το σπίτι της, που ζει στην πλήρη ανασφάλεια και τρέχει για τα προς το ζην και δεν έχει χρόνο να σκεφτεί σχεδόν τίποτα άλλο, είναι να της πουλάτε επιπλέον φόβο, πολεμικές ιαχές με την Τουρκία, μίσος για τους μετανάστες, για να διαφοροποιηθείτε από τον ΣΥΡΙΖΑ. Όταν δεν έχετε ουσιαστικές διαφορές στις πολιτικές σας, συναγωνίζεστε στο ποιος είναι πιο ακροδεξιός. Αυτό είναι το πεδίο που έχει μείνει για διάκριση. Λέτε στους ανθρώπους, ναι, και εμείς θα σας κόψουμε τις συντάξεις, αλλά ξέρετε, δεν θα αφήσουμε κανέναν πρόσφυγα να φτάσει στις ακτές μας για να διασωθεί από τους πολέμους και τους τυράννους που τον κυνηγάνε, από τη φτώχεια και την πείνα. Ψηφίστε μας, λοιπόν, όχι γιατί θα κάνουμε τη ζωή σας καλύτερη, αλλά επειδή θα κάνουμε τη ζωή κάποιων άλλων χειρότερη.

Έχουμε τον φασιστικότερο αντιπροσφυγικό νόμο στην Ευρώπη, τον νόμο Μητσοτάκη-Μηταράκη, που απαγορεύει, που ποινικοποιεί τη διάσωση και διώκει τους διασώστες. Πείτε μου ένα νόμο που να έχει νομοθετήσει η νεοφασιστική κυβέρνηση Σαλβίνι και Μελόνι, που να είναι πιο ακροδεξιός απ' αυτούς που έχετε ψηφίσει εσείς. Πείτε μου ένα νόμο της κυβέρνησης Σαλβίνι-Μελόνι ή Μελόνι-Σαλβίνι, που να είναι φασιστικότερος και ακροδεξιότερος από τους δικούς σας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε'Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Τον εκτρέφετε κατά λάθος τον φασισμό; Καθόλου! Τον εκτρέφετε πάρα πολύ σκόπιμα. Θέλετε τις ακροδεξιές ψήφους. Ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ θα είχε πρόβλημα να τις έχει, αν ήταν να τον κάνουν κυβέρνηση. Εσείς, όμως, στη Νέα Δημοκρατία δεν ντρέπεστε να το κάνετε απροκάλυπτα. Θέλετε τον εκφασισμό της κοινωνίας. Απλά, θέλετε οι φασίστες να ψηφίζουν εσάς.

Το 2012 η Χρυσή Αυγή δεν έπεσε από τον ουρανό. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της ολιγαρχίας την αβάνταραν και τους παρουσίαζαν σαν αγανακτισμένους τάχα κατοίκους του Αγίου Παντελεήμονα. Οι κυβερνήσεις έπαιξαν και παίζουν μαζί τους στα Σώματα Ασφαλείας, και ιδίως στην Αστυνομία. Ενώ υπήρχε η πολιτική αναβάθμιση τότε και όποιοι ήταν έως τότε δεδηλωμένοι φασίστες, αναδείχτηκαν και Υπουργοί.

Να πάμε στα συγκεκριμένα. Η συγκεκριμένη διατύπωση για την πραγματική ηγεσία έχει ένα ενδιαφέρον ιστορικό προηγούμενο, την ΕΠΕΝ. Ο σημερινός Υπουργός Εσωτερικών, κ. Βορίδης, ήταν Πρόεδρος της Νεολαίας του κόμματος που ηγήθηκε της ακροδεξιάς και ήταν η συνέχεια της δικτατορίας στο πολιτικό σκέλος, της ΕΠΕΝ. Είχε ως εικονικό Αρχηγό τον Χρύσανθο Δημητριάδη και πραγματικό τον Γεώργιο Παπαδόπουλο, μέσα από τη φυλακή. Θα έχει ενδιαφέρον να βγει ο κ. Βορίδης να μας πει αν με αυτό το νομοσχέδιο κάνει την πολύ καθυστερημένη αυτοκριτική του ή απλά θέλει να εξουδετερώσει τον ανταγωνισμό στη δεξαμενή ψηφοφόρων.

Ως ΜέΡΑ25 δεν θα γίνουμε συνεργοί στην ηρωποίηση Κασιδιάρη και λοιπών Ναζί, που επιχειρεί η απαγόρευση που μεθοδεύει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ούτε στην απατηλή πλάνη του ΣΥΡΙΖΑ ότι μπορεί να απαγορεύσει και να «φωτογραφίσει» αποκλειστικά το κόμμα Κασιδιάρη, χωρίς να αποτελέσει αυτό προοίμιο για ένα ντόμινο απαγορεύσεων με αντικομμουνιστική στόχευση και στόχευση, επίσης, στη ριζοσπαστική αριστερά, στην οποία, βέβαια, πλέον ο ίδιος δεν ανήκει.

Δεν ξεχνάμε ότι στις 23 Αυγούστου, κάθε χρόνο, η Ευρωπαϊκή Ένωση «τσουβαλιάζει» τον φασισμό με τον κομμουνισμό. Κοινώς, κυρίες και κύριοι, αν θέλετε να σταματήσετε τον φασισμό, σταματήστε τη λεηλασία της εργατικής και της λαϊκής κατοικίας, που νομοθετείτε με τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, με τον πτωχευτικό, με το σχέδιο «ΗΡΑΚΛΗ», που δεν ανατρέπεται. Σταματήστε τη λεηλασία στη δημόσια περιουσία, που δίνει όλα τα δημόσια έσοδα και όλα τα σημαντικά πάγια του δημοσίου σε ιδιώτες για να χρησιμοποιούν οι πολίτες με τεράστιο κόστος τις υπηρεσίες αυτές, όταν οι δυο τους κερδοσκοπούν βγάζοντας δισεκατομμύρια. Σταματήστε τη λεηλασία των εργαζομένων στον χώρο εργασίας. Σταματήστε, δηλαδή, τη λεηλασία των ολιγαρχών και των δανειστών.

Ο φασισμός αντιμετωπίζεται καθημερινά στην κοινωνία και στον δρόμο και στη Βουλή και σε κάθε χώρο. Ο φασισμός δεν είναι κόμματα. Όπως έλεγε ο Πουλαντζάς, πρώτα εκφασίζεται η κοινωνία και μετά γίνονται τα φασιστικά κόμματα.

Σε αυτόν τον εκφασισμό της κοινωνίας, που είναι ο ελέφαντας στο δωμάτιο, δεν έχει να πει τίποτε η τροπολογία σας. Και δεν έχει να πει τίποτα γιατί η Νέα Δημοκρατία και δευτερευόντως και άλλα κόμματα συστηματικά επενδύουν σε αυτόν τον φασισμό. Οπότε, φέρτε τροπολογία που να απαγορεύει τις φασιστικές πολιτικές σας, όλες αυτές τις πολιτικές που «κλείνουν το μάτι» τους ακροδεξιούς, για χάρη μερικών ψήφων. Αυτή την τροπολογία περιμένουμε, αλλά δεν θα την φέρετε γιατί ανατρέπει την ουσία και τη καθ' ολοκληρία τις πολιτικές σας.

Προφανώς και δεν θα στηρίξουμε την τροπολογία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστώ.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο και αμέσως μετά ο κ. Νικολακόπουλος.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Στον κύριο συνάδελφο θα απαντήσω συνολικά στην ομιλία μου. Τώρα θα κάνω μόνο ένα σχόλιο είτε αναφέρθηκε στη Νέα Δημοκρατία.

Είπατε, κύριε συνάδελφε, ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης του συστήματος -κάπως έτσι τα είπατε- αβαντάριζαν τη Χρυσή Αυγή το 2012 και ότι είναι δημιούργημα του συστήματος η Χρυσή Αυγή, αν κατάλαβα καλά το επιχείρημα, επειδή λέγανε ότι κάνει αγαθοεργίες και διάφορα τέτοια. Επικαλούμαι και τον Πρόεδρο,

τον κ. Κωνσταντινόπουλο, εσείς μπορεί να μην το θυμάστε καλά, γιατί τότε ήσασταν, αν θυμάμαι καλά, Ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ, για αυτό που θα πω.

Ο κ. Γιάνης με ένα «ν», ο Αρχηγός σας ήταν από το πρωί μέχρι το βράδυ επί καθημερινής βάσεως σε όλα αυτά τα μέσα που λέτε. Εάν η Χρυσή Αυγή είχε πάρει τότε μια δημοσιότητα «Χ», που είχε πάρει, το δέχομαι, ο Γιάνης με ένα «ν» είχε πάρει ένα εκατομμύριο «Χ». Το κόμμα σας είναι δημιούργημα αυτών των μέσων. Δεν υπήρχε πρωινή εκπομπή την εποχή του αντιμνημονίου επί κυβέρνησης Γιώργου Παπανδρέου που δεν είχε τον Γιάνη με ένα «ν» να μην μας εξηγεί γιατί το μνημόνιο είναι λάθος. Ούτε μία! Το πρώτο και μεγαλύτερό του θύμα ήταν ο Τσίπρας που τον πήρε και τον έκανε Υπουργό Οικονομικών και βέβαια τον κατέστρεψε.

Άρα υπάρχει στη Βουλή κόμμα-δημιούργημα του αβανταρίσματος των μέσων μαζικής επικοινωνίας είστε εσείς. Άρα λίγη ευγνωμοσύνη σε αυτούς που σας δίνουνε και σήμερα ψωμί να τρώτε, δεν βλάπτει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Μου επιτρέπετε να απαντήσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Εντάξει.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, έχω μνήμη και θυμάμαι εσάς να είστε σε κάθε εκπομπή. Εγώ αυτό θυμάμαι, εσάς να είστε σε κάθε εκπομπή.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Εγώ ήμουν πάντα, όχι τώρα.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Τώρα όσον αφορά το ποιους προωθούν και ποιους όχι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι πολύ απλό. Ο κ. Αλαφούζος μηνύει το ΜέΡΑ25 μέσω του Κοινοβουλευτικού του Εκπροσώπου του κ. Κλέωνα Γρηγοριάδη, ενώ οι ολιγάρχες ευχαριστούν διαρκώς εσάς. Είναι πάρα πολύ απλά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Νικολακόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα και εγώ στην αρχή να εκφράσω τη μεγάλη θλίψη μου για την απώλεια ενός εκλεκτού συναδέλφου ενός ανθρώπου που με πάθος, με ήθος και ευπρέπεια εκπροσωπούσε την περιοχή του. Θέλω να εκφράσω τα θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του. Θα μας λείψει και θα τον θυμόμαστε.

Η σημερινή μέρα έτσι κι αλλιώς είναι μια ξεχωριστή μέρα για τη Βουλή και τον ελληνικό λαό, για τη δημοκρατία. Μπορεί το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης που συζητείται σήμερα να είναι ιδιαίτερα σημαντικό και πρέπει να υπερψηφιστεί, θα μου επιτρέψετε, όμως, να αναφερθώ στην τροπολογία που κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, διότι ο σκοπός της τροπολογίας που φέρνει σήμερα η Κυβέρνηση προς ψήφιση δεν είναι άλλος από την προάσπιση του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Η προστασία της δημοκρατίας μας αποτελεί υποχρέωση όλου του πολιτικού συστήματος, όλων των κομμάτων και νομίζω ότι στο θέμα αυτό θα έπρεπε να πετύχουμε τη μέγιστη δυνατή συναίνεση όσο ποτέ σε αυτή την κοινοβουλευτική περίοδο. Με την τροπολογία αυτή μπαίνει φραγμός στις εθνικές εκλογές σε πολιτικά κόμματα ή συνδυασμούς όταν η ηγεσία τους έχει καταδικαστεί, έστω και πρωτοδίκως, για εγκλήματα ιδιαίτερης ποινικής απαξίας ή η οργάνωση και οι δράσης τους δεν υπηρετούν την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Θα έλεγα ότι είναι όχι μόνο μια θεσμική υποχρέωση της πολιτείας, αλλά και μία ηθική υποχρέωση. Είναι μια υποχρέωση η οποία θα έπρεπε να έχει κατοχυρωθεί εδώ και πολλές δεκαετίες, όπως αντίστοιχα έχει κατοχυρωθεί και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, κλείνοντας επιτέλους το παράθυρο σε κάθε προσπάθεια υπονόμευσης των θεμελίων της δημοκρατίας μας και των ύψιστων αξιών του κράτους μας.

Και ενώ η συμφωνία όλων μας στο θέμα αυτό θα έπρεπε να είναι αυτονόητη και δεδομένη για την προστασία της δημοκρατίας απέναντι σε αυτούς που την επιβουλεύονται, δυστυχώς, για ακόμα μια φορά και εδώ ακούμε διαφωνίες. Και θέτω το εξής ερώτημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Είναι δυνατόν να μην υπάρχει μια ομόθυμη στάση όταν μιλάμε για την άμυνα της δημοκρατίας απέναντι στους αρνητές της.

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε πρωτίστως την υποχρέωση να νομοθετούμε προς αυτόν τον σκοπό και νομίζω το άρθρο 29 παράγραφος 1 του Συντάγματος, που επιτάσσει ρητά και απερίφραστα τα κόμματα να υπηρετούν την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, δίνει τη δυνατότητα στον κοινό νομοθέτη να προσδιορίζει τους όρους για την εφαρμογή της συνταγματικής διάταξης. Πάνω σε αυτό δεν επιτρέπονται ούτε πειραματισμοί ούτε πολιτικά παιχνίδια.

Δεν μπορώ να μην αναφέρω μετά τη σημερινή διαφωνία της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, η οποία διαφωνεί προτείνοντας μια αντισυνταγματική τροπολογία, κάποια γεγονότα από το παρελθόν.

Αξίζει, λοιπόν, να πάμε λίγο πιο πίσω, όταν το 2013 η δικαιοσύνη διέταξε τη σύλληψη της ηγεσίας της Χρυσής Αυγής και των μελών. Όλοι θυμόμαστε ότι αυτό έγινε με κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας και με Πρωθυπουργό τον Αντώνη Σαμαρά. Τότε έγινε κάτι αυτονόητο: Τότε συγκεντρώθηκαν και συσχετίσθηκαν όλες οι υποθέσεις που αφορούσαν τη Χρυσή Αυγή, ώστε να γίνει ο σωστός νομικός χαρακτηρισμός των εγκληματικών αυτών πράξεων.

Να θυμηθούμε ότι στο τέλος του 2014 ενώ ήταν σε εξέλιξη οι διαδικασίες που θα οδηγούσαν σε δίκη τα μέλη της Χρυσής Αυγής, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν δίστασε να συμπορευτεί σε ορισμένες κρίσιμες πολιτικές περιπτώσεις για να εξυπηρετήσει τους σκοπούς του. Και θα εξηγήσω αμέσως τι εννοώ: Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και της Χρυσής Αυγής μαζί εμπόδισαν την εκλογή του Σταύρου Δήμα στην Προεδρία της Δημοκρατίας, ψηφίζοντας σε τρεις συνεδριάσεις «παρών», αξιοποιώντας έτσι ένα παραθυράκι του Συντάγματος, ώστε να ανατρέψουν την κυβέρνηση του Αντώνη Σαμαρά και να οδηγήσουν τη χώρα σε πρόωρες εκλογές.

Να θυμηθούμε την περιβόητη δίκη της Χρυσής Αυγής που ξεκίνησε επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, αλλά συναντούσε διαρκώς μια σειρά από προβλήματα, όπως η αδυναμία να βρεθεί η κατάλληλη αίθουσα, αλλά και πολλές αποχές δικηγόρων, μια δίκη που δεν ολοκληρώθηκε μέσα σε τεσσεράμισι χρόνια διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ.

Να θυμηθούμε ότι τη στιγμή που οι χρυσαυγίτες ήταν υπόδικοι, οι Βουλευτές ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ, των δύο κυβερνητικών εταίρων τότε, συμμετείχαν και φωτογραφίζονταν μαζί τους σε επικοινωνιακές παραστάσεις στο Καστελόριζο.

Να θυμηθούμε το δημοψήφισμα του 2015, όταν η Χρυσή Αυγή ψήφισε μαζί με τον ΣΥΡΙΖΑ υπέρ της διενέργειάς του, την από κοινού ψήφιση της κ. Θάνου ως Πρόεδρο ανεξάρτητης αρχής, ενώ διατελούσε σύμβουλος του κ. Τσίπρα, την από κοινού ψήφιση της απλής αναλογικής, τις δηλώσεις περί ευπρόσδεκτης ψήφου και πολλά άλλα.

Επειδή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ελληνικός λαός δεν μπορεί να ξεχάσει αυτές τις επικίνδυνες αποβάσεις ούτε μπορεί να ζει σε μια δημοκρατία με αυταπάτες, οφείλουμε έστω και τώρα να αποτρέψουμε εγκληματικές πολιτικές δυνάμεις να εισέλθουν ξανά στη Βουλή και να υπονομεύσουν το πολίτευμά μας.

Οφείλουμε να συμπορευτούμε και να υπερψηφίσουμε την παρούσα τροπολογία, μια τροπολογία η οποία είναι σύμφωνη με το Σύνταγμά μας, δεν αποκλείει την ελευθερία γνώμης και έκφρασης ούτε αποκλείει την υποψηφιότητα σε όσους έχουν καταδικαστεί σε πρώτο βαθμό και έτσι δεν έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 51 του Συντάγματος. Αποκλείει, όμως, την ηγεσία αυτών που θέλουν να δημιουργήσουν ένα πολιτικό κόμμα που δεν υπηρετεί το δημοκρατικό πολίτευμα. Αποτελεί μια επέκταση της ρύθμισης του 2021, η οποία απαγόρευε σε πρωτοδίκως καταδικασμένους την ηγετική θέση σε πολιτικά κόμματα, η οποία ρύθμιση τότε είχε ευρεία κοινοβουλευτική Πλειοψηφία. Η απαγόρευση αυτή πλέον επεκτείνεται και στους πραγματικούς αρχηγούς, αποκλείοντας ακόμα και το ενδεχόμενο καταστρατήγησης διάταξης μέσω εικονικών ηγεσιών.

Η ρύθμιση αυτή έρχεται να ενισχύσει τα μέτρα που ήδη έχει λάβει η πολιτεία για τον περιορισμό των εγκληματικών οργανώσεων που φέρουν τον μανδύα πολιτικού κόμματος.

Να θυμίσουμε ότι με τον ν.4203/2013, που κρίθηκε ομόφωνα συνταγματικός από την ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας το 2015, ανεστάλη η χρηματοδότηση κομμάτων με ανάλογα χαρακτηριστικά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα λίγο ακόμα χρόνο, νομίζω ότι μου δώσατε ένα λεπτό λιγότερο.

Με την υπό συζήτηση διάταξη ο έλεγχος του Αρείου Πάγου που κρίνει τη συνδρομή των κωλυμάτων στο στάδιο της ανακήρυξης των συνδυασμών δεν υπεισέρχεται σε αξιολόγηση των χαρακτηριστικών και της ιδεολογίας των κομμάτων. Διαπιστώνει μόνο τη συνδρομή συγκεκριμένων στοιχείων και συγκεκριμένα τη συμμετοχή προσώπων στην ηγεσία ενός κόμματος ή συνδυασμού κομμάτων είτε ονομαστικά και τυπικά είτε ακόμη και άτυπα και πραγματικά, τα οποία, όμως, έχουν καταδικαστεί για συγκεκριμένα εγκλήματα του Ποινικού Κώδικα που επισύρουν την ποινή της κάθειρξης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η φιλελεύθερη δημοκρατία μας είναι ισχυρή, έχει, όμως, ανάγκη θωράκισης απέναντι σε όποιον απεργάζεται μια νέα προσπάθεια υπονόμευσης, όποιον επιχειρεί να αναβιώσει πρόσφατες «μαύρες» μέρες του Κοινοβουλίου με την παρουσία κομμάτων που όχι μόνο δεν σέβονται αλλά εχθρεύονται τις αρχές του κοινοβουλευτισμού και της δημοκρατίας.

Για την Ελλάδα του 21ου αιώνα, την Ελλάδα της δημοκρατίας και των ελεύθερων αξιών και ιδεών έχουμε χρέος να προστατεύσουμε τη δημοκρατία από τους εχθρούς της, έχουμε ευθύνη να προστατεύσουμε τους Έλληνες πολίτες από ακραίες φωνές λαϊκισμού, έχουμε ευθύνη να φανούμε αντάξιοι της εμπιστοσύνης των πολιτών οι οποίοι μας έδωσαν ρητή εντολή να σεβόμαστε και να λειτουργούμε υπέρ του δημοκρατικού πολιτεύματος και όλοι είμαστε ενώπιον των ευθυνών μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ακολουθεί ο κ. Καμίνης. Θέλω να ζητήσω από τους συναδέλφους το εξής: Ο κ. Ανδρέας Λοβέρδος πρέπει να φύγει από την Αίθουσα για μία πολύ σημαντική εργασία που έχει στις 17.40'. Αν μου επιτρέπετε, στις 17.25'να του δώσουμε τον λόγο. Σας ευχαριστώ.

Ορίστε, κύριε Καμίνη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η τροπολογία η οποία συζητάμε σήμερα εδράζεται σε όλες της τις διατάξεις στο άρθρο 29 του Συντάγματος, εκεί βρίσκει το έρεισμά της, το οποίο επιβάλλει τα κόμματα μέσα από την οργάνωση και τη δράση τους να εξυπηρετούν την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Η διάταξη αυτή δεν προβλέπει απαγόρευση πολιτικού κόμματος. Το θέμα συζητήθηκε στην Αναθεωρητική Βουλή του 1975 και αποφασίστηκε να μην υπάρχει απαγόρευση. Τότε η κυβερνητική πλειοψηφία απέσυρε τη διάταξη. Και πράγματι, έτσι η διάταξη έχει λειτουργήσει μέχρι σήμερα.

Όλα αυτά δεν θα τα συζητούσαμε, εάν δεν είχαμε από το 2010 και μετά τη ραγδαία άνοδο αυτού του νεοναζιστικού κόμματος, της Χρυσής Αυγής. Και μιλάω για ραγδαία άνοδο, γιατί πρέπει να θυμηθούμε ότι τον Οκτώβριο του 2009 στις εκλογές τότε η Χρυσή Αυγή στην Αθήνα, όπου είχε πάρει το υψηλότερο ποσοστό της, είχε πάρει μόλις 0,5%. Έναν χρόνο αργότερα στις δημοτικές εκλογές του 2010 η Χρυσή Αυγή δεκαπλασιάζει τη δύναμή της στην Αθήνα, πήρε πάνω από 5%. Και τότε την είδαμε να μπαίνει στο δημοτικό συμβούλιο και βεβαίως, την είδαμε από την καλή, με αποκορύφωμα εκείνη την εποχή τον Μάιο του 2011, όταν επί τρεις μέρες οι γειτονιές γύρω από τον Άγιο Παντελεήμονα είχαν παραδοθεί σε ένα πογκρόμ της Χρυσής Αυγής με αφορμή τον θάνατο ενός άτυχου νέου, του Μανώλη Καντάρη, ο οποίος είχε σηκωθεί το πρωί να πάει στη μαιευτική κλινική κρατώντας την κινηματογραφική μηχανή του για να απαθανατίσει τη γυναίκα του και το νεογέννητο παιδί του και εκεί έπεσε θύμα δολοφονίας από δύο αλλοδαπούς. Αυτός ο άγριος φόνος έδωσε τότε το έναυσμα για ένα πογκρόμ τριών ημερών.

Ουδέποτε εγώ άνοιξα διάλογο με τη Χρυσή Αυγή στο δημοτικό συμβούλιο, που σημειωτέον ήταν το πρώτο συλλογικό όργανο στο οποίο συμμετείχε η Χρυσή Αυγή, ούτε στην πρώτη τετραετία με τον Νίκο Μιχαλολιάκο ούτε στη δεύτερη με τον Κασιδιάρη. Γιατί; Για έναν πολύ απλό λόγο, γιατί διάλογο με μαχαιροβγάλτες, με ανθρώπους του υποκόσμου δεν μπορείς να κάνεις. Ότι μπορούμε να τους αναγνωρίζουμε ως πολιτικό κόμμα να λειτουργούν έξω από τη Βουλή, αυτό επιβάλλεται από την ίδια τη δημοκρατία, άλλα όργανα όπως η Βουλή, όπως ένα δημοτικό συμβούλιο, είναι όργανα, όπως το λέει και η ρίζα των ονομάτων τους, όπου βουλεύονται οι άνθρωποι, βουλεύονται τα μέλη τους, τα μέλη τους συζητάνε, το οποίο σημαίνει ότι αν έχει νόημα αυτή η λέξη, αν έχει νόημα αυτό το ρήμα, ξεκινάνε από κάποιες κοινές αφετηρίες. Η κοινή αυτή αφετηρία είναι οι γενικές αρχές του δημοκρατικού πολιτεύματος. Δεν συνεννοούνται με μαχαίρια ούτε με μπουνιές και γροθιές.

Γι' αυτό, λοιπόν, μπορούμε να κάνουμε έναν διαχωρισμό, να πούμε ότι τα κόμματα αυτά μπορούμε να το αποκλείουμε από τη Βουλή, αλλά παρ' όλα αυτά να μην απαγορεύουμε να αναπτύσσουν δράση, όπως απορρέει από τη δημοκρατική αρχή.

Μιλάμε, λοιπόν, για μία μαχόμενη και μαχητική δημοκρατία.

Θα προτιμούσα εγώ προσωπικά πιο λιτές διατάξεις στην τροπολογία, θα ήμουν ικανοποιημένος ακόμα και με μία διάταξη που απλώς θα απαγόρευε να είναι υποψήφιοι Βουλευτές αυτοί οι οποίοι καταδικάστηκαν.

Η Κυβέρνηση επέλεξε άλλο δρόμο. Έχουμε την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας, η οποία χαρακτηρίζει τις διατάξεις αυτές συνταγματικές, χωρίς αυτό βεβαίως να προδικάζει την απόφαση των δικαστηρίων. Παρ' όλα αυτά θέτει ένα ζήτημα η Επιστημονική Υπηρεσία πάρα πολύ σοβαρό. Μιλάει για τις προθεσμίες μέσα στις οποίες θα αποφασίσει το Α'Τμήμα του Αρείου Πάγου, οι οποίες φαίνεται με τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που καλείται να εξετάσει το Α'Τμήμα, να μην αρκούν και να χρειάζεται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Γιατί; Διότι ο Άρειος Πάγος –και στη συγκεκριμένη περίπτωση το Α'Τμήμα- δεν καλείται να λειτουργήσει πια ως ένα απλό διοικητικό όργανο που εξετάζει κάποιες τυπικές προϋποθέσεις, αλλά καλείται να εκφέρει και κάποιες ουσιαστικές κρίσεις.

Παρ' όλα αυτά πιστεύω ότι εάν γίνουν δεκτές, όπως φαίνεται, κάποιες τροποποιήσεις που προτείνουμε, θα την υπερψηφίσουμε αυτή τη ρύθμιση και πιστεύω ότι πρέπει το μήνυμα που θα στείλουμε στους Έλληνες και τις Ελληνίδες να είναι ότι τουλάχιστον σε αυτό το ζήτημα παραμένουμε αρραγώς ενωμένοι.

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι τη Χρυσή Αυγή δεν τη γιγάντωσε μόνο η οικονομική κρίση που ξέσπασε το 2009 ούτε το μεταναστευτικό κύμα έτσι που ταλαιπώρησε την Αθήνα για μεγάλο χρονικό διάστημα. Η Χρυσή Αυγή γιγαντώθηκε και για έναν άλλο λόγο, για τα σημάδια παρακμής που είχε δώσει το κοινοβουλευτικό μας πολίτευμα, σημάδια διολίσθησης πολύ συχνά στη διαφθορά και στον πελατειασμό, δίνοντας την εντύπωση στο εκλογικό Σώμα ότι είμαστε τελικά όλοι ίδιοι και ότι όλοι λειτουργούμε για την πάρτη μας.

Πρέπει, λοιπόν, ξεκινώντας από σήμερα, να στείλουμε ένα μήνυμα ότι δεν είμαστε όλοι ίδιοι και ότι τουλάχιστον αυτό που μας διαφοροποιεί σήμερα από τους Χρυσαυγίτες είναι ότι ενωμένοι είμαστε σε θέση να προασπιστούμε αυτές τις θεμελιώδεις αρχές της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, ακόμα και αν διαφωνούμε σε επιμέρους πράγματα, όπως μπορεί να διαφωνούμε σε επιμέρους ρυθμίσεις αυτής της τροπολογίας.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Κύριε Υψηλάντη, έχει ζητήσει τον λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος κ. Σκουρλέτης, αλλά είναι για έξι λεπτά. Οπότε μετά θα ακολουθήσετε εσείς.

Ορίστε, κύριε Σκουρλέτη, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Άκουσα πριν από λίγο την παρέμβαση του κ. Καμίνη και πραγ-

ματικά θεωρώ ότι πολλές από τις επισημάνσεις του έχουν βάση. Νομίζω ότι έγινε μία προσπάθεια από αρκετές πλευρές των πολιτικών δυνάμεων εντός του Κοινοβουλίου τις τελευταίες ημέρες να υπάρξει μία συνεννόηση.

Όπως σωστά ειπώθηκε, το γεγονός ότι σήμερα συζητάμε αυτήν την τροπολογία δεν έχει να κάνει με μία εγκεφαλική σύλληψη, αλλά διότι πρόσφατα είχαμε μια αρνητική εμπειρία στην πολιτική ζωή του τόπου, δηλαδή την παρουσία της Χρυσής Αυγής, όχι μόνο σε σχέση με τις διακηρύξεις της, αλλά σε σχέση με τη δράση της, τις πράξεις της, τις επιθέσεις σε μετανάστες, τις επιθέσεις σε εργάτες, σε συνδικαλιστές, την οργανωμένη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, όλο αυτό που τελικά συγκρότησε αυτή την εγκληματική οργάνωση η οποία καταδικάστηκε για τη δράση της.

Δεν μπορούμε, προφανώς, να μη βλέπουμε το ιδεολογικό κίνητρο στην πολιτική συζήτηση αυτών των πράξεων. Οφείλουμε να το στιγματίσουμε, να το ονοματίσουμε, στην προσπάθειά μας να απομονώσουμε μέσα στην κοινωνία και σε όλα τα επίπεδα τις νεοναζιστικές ιδέες και αντιλήψεις.

Η Κυβέρνηση, γνωρίζοντας όλα αυτά, με αρκετή καθυστέρηση φέρνει στο παρά πέντε –διότι ουσιαστικά είμαστε σε άτυπη προεκλογική περίοδο- τη ρύθμιση που μας παρουσίασε. Νομίζω ότι όφειλε να το είχε κάνει πολύ νωρίτερα και αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι μέσα από τη συζήτηση έγινε μία προσπάθεια επανατοποθέτησης στις συγκεκριμένες διατάξεις.

Άρα, πάντοτε ο χρόνος και με συνταγματολόγους και στο πεδίο της πολιτικής βοηθάει, αν πραγματικά υπάρχει αυτός ο κοινός τόπος να αναζητήσουμε τους όρους για τη διαμόρφωση ενός ευρύτατου πολιτικού τόξου δυνάμεων που να ψηφίσουν από κοινού τη ρύθμιση που θα θέτει φραγμούς στη Χρυσή Αυγή ή στις όποιες μεταλλάξεις της.

Ωστόσο, σήμερα, αυτό που διαπιστώσαμε ήταν πράγματι κατώτερο της συζήτησης που έγινε εδώ μέσα. Εμείς σε μια πρώτη φάση τις προηγούμενες μέρες προσπαθήσαμε να προσδιορίσουμε συγκεκριμένα το ιδεολογικό και πολιτικό υπόβαθρο και να το αποτυπώσουμε νομοθετικά, έτσι ώστε να μην ανοίξουμε τον ασκό του Αιόλου και να χρησιμοποιηθεί η συγκεκριμένη διάταξη σε έναν άλλο χρόνο για άλλους πολιτικούς χώρους.

Είναι αυτοί κάποιοι φόβοι οι οποίοι έχουν να κάνουν με δικές μας εσωτερικές ανησυχίες; Δεν έχουμε δει τέτοιου είδους προσεγγίσεις σε άλλα κράτη; Δεν βλέπουμε στον δημόσιο λόγο αυτές τις μέρες πρωτοκλασάτα στελέχη, ακόμη και Υπουργούς, κύριε Γεωργιάδη, να επαναφέρουν όχι από το παράθυρο, αλλά ευθέως την ανιστόρητη θεωρία των δύο άκρων;

Χθες είχα την ευκαιρία να τα ακούσω από τον ίδιο τον κ. Γεωργιάδη σε ένα τηλεπαράθυρο, που ευθέως συντασσόμενος πλήρως με τις παρεμβάσεις του Πρωθυπουργού σε σχέση με τις αναφορές στο ΕΑΜ, μας είπε ότι το ΕΑΜ ήθελε να φέρει τον κομμουνισμό και ότι κομμουνισμός και φασισμός είναι το ίδιο και το αυτό.

Αυτά υπάρχουν «on air». Είναι καταγεγραμμένα. Χθες τα είπε. Ποιος; Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, ο Υπουργός.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Του κόμματος! Της Κυβέρνησης Αντιπρόεδρος είναι ο Πικραμμένος.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Του κόμματος. Έτσι όπως το πάτε, θα καταλάβετε και αυτή τη θέση.

Άλλωστε, το δυστύχημα γι' αυτήν την παράταξη, κύριε Ρουσόπουλε που χαμογελάτε, είναι ότι έχει ανέβει πολύ το ειδικό βάρος των προερχόμενων από την ακροδεξιά και από το ΛΑΟΣ.

Όμως, εν πάση περιπτώσει, εμείς σε μία προσπάθεια να αναζητήσουμε τον κοινό τόπο, καταθέσαμε μία πρόταση και σήμερα κάνοντας ένα ακόμη βήμα ήρθαμε και διατυπώσαμε μία άλλη πρόταση, η οποία κατά τη γνώμη μας απαντάει στα ζητήματα που εμείς θέσαμε και που θεωρούμε προβληματικά, όπως την ευθεία αναφορά στο άρθρο 29 του Συντάγματος, διότι δεν πρέπει να ανοίξει αυτός ο ασκός του Αιόλου. Δεν πρέπει να ανοίξει. Όμως, απαντά και στα ζητήματα που σχετίζονται με την πραγματική ηγεσία.

Δεν εισακουστήκαμε. Ο Υπουργός, παρά τις ρυθμίσεις τις νομοτεχνικές που έκανε, δεν έλαβε υπ' όψιν του τις αντιρρήσεις – όχι μόνο τις δικές μας, αλλά και άλλων δυνάμεων- επί της αρχής που ειπώθηκαν σε σχέση με την προτεινόμενη διάταξη. Έτσι, λοιπόν, ουσιαστικά ανοίγουμε μία κερκόπορτα που δεν ξέρουμε πού θα καταλήξει.

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ουσιαστικά, η Κυβέρνηση επιλέγει με βάση το δικό της σκεπτικό να μη δημιουργηθούν οι όροι μιας πλατιάς πλειοψηφίας εντός του Κοινοβουλίου που να στηρίξει μια διάταξη που θα έθετε ουσιαστικούς φραγμούς, χωρίς να εγκυμονεί κινδύνους στη δράση των σύγχρονων ναζί.

Θεωρούμε, λοιπόν, ότι αυτός ο τρόπος, αυτή η εμμονή της Κυβέρνησης δεν μας επιτρέπει να την ψηφίσουμε τη συγκεκριμένη διάταξη. Κατά συνέπεια θα οδηγηθούμε στο «παρών».

Δεν θέλουμε να συμμετάσχουμε σε μια ρύθμιση η οποία θα έρθει να αλλάξει ενδεχομένως τον χαρακτήρα της ελληνικής Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Δεν κρατήθηκε ο κ. Γεωργιάδης και παρενέβη δύο φορές, ενώ θα μπορούσε να το κάνει σε μια συνολική παρέμβασή του, μετά από συγκεκριμένους συναδέλφους που αναφέρθηκαν στα ζητήματα της ακρίβειας. Μάλιστα, ανέφερε έναν κατάλογο που είχε να κάνει με το ύψος του πληθωρισμού στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.

Κύριε Γεωργιάδη, εγώ θα σας διαβάσω έναν πραγματικό δείκτη, αυτόν ο οποίος αποτυπώνει το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας σε μονάδες αγοραστικής δύναμης. Με βάση λοιπόν, αυτόν τον δείκτη η Ελλάδα είναι προτελευταία στους 27, έχει το 64% της μέσης αγοραστικής δύναμης του Ευρωπαίου, μόλις περνάει τη Βουλγαρία, ενώ η Ιταλία είναι στο 95%, η Γαλλία στο 104%, η Πορτογαλία στο 75%, η Ισπανία στο 83% και η Γερμανία στο 120%.

Αυτή είναι η πραγματικότητα των μισθών και της ακρίβειας. Όλα τα άλλα που μας λέτε είναι μια επικοινωνιακή καρικατούρα, η οποία δεν έχει να κάνει σε τίποτα με τις πραγματικές ανάγκες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ολοκληρώνοντας, θέλω να πω και από το Βήμα για άλλη μια φορά και επειδή είναι επίκαιρο, κύριε Πρόεδρε, πριν από λίγο παραιτήθηκαν οι καθηγητές του Εθνικού Θεάτρου. Είμαστε αλληλέγγυοι στους ανθρώπους του πολιτισμού, απέναντι σε μία Κυβέρνηση που τους εξευτελίζει, τους υποβιβάζει και τους στοχοποιεί. Δεν θα περάσει.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με θλίψη ακούω ότι η τελική απόφαση του ΣΥΡΙΖΑ είναι η θέση του «παρών» στην επίμαχη τροπολογία. Είναι μία πράξη πολιτικής δειλίας σε μια πολύ κρίσιμη στιγμή για τη μεταπολιτευτική ελληνική δημοκρατία, καθόσον η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη καλείται να λύσει στην πραγματικότητα ένα πρόβλημα το οποίο έχει προκύψει από την καθυστέρηση της ολοκλήρωσης της δίκης της Χρυσής Αυγής. Αν αυτή είχε γίνει στην ώρα της, τώρα θα είχε εκδικαστεί και ο δεύτερος βαθμός, θα έχει υπάρξει αμετάκλητη καταδίκη και δεν θα υπήρχε καμμία χρεία καμμιάς τέτοιας τροπολογίας.

Θυμίζω δε ότι επί κυβερνήσεώς σας δεν πράξατε απολύτως τίποτα για να τελειώσει αυτή η δίκη, με αποτέλεσμα πέντε χρόνια με ΣΥΡΙΖΑ στην εξουσία η δίκη να μην ολοκληρωθεί και να χρειαστεί να έρθει στην Κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία για να ολοκληρωθεί. Στην πραγματικότητα δηλαδή, σήμερα ρυθμίζουμε άλλο ένα πρόβλημα που μας κληροδότησε η Κυβέρνησή σας.

Και θέλω να έρθω λίγο, χωρίς να ανοίξω ιστορική συζήτηση περί ΕΑΜ, επειδή άκουσα και αυτά που είπατε τώρα για τις δικές μου θέσεις ή τις θέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να πω και λίγο ήρεμα και πολιτισμένα τη θέση μου για το επεισόδιο που

έγινε χθες με τον κύριο Πρωθυπουργό, με την περίπτωση του ύμνου του ΕΑΜ που έπαιξε ο κ. Τσίπρας εισερχόμενος σε ένα στάδιο, σε μια προεκλογική του συγκέντρωση.

Η συζήτηση περί ΕΑΜ είναι μεγάλη ιστορική συζήτηση, δεν θα την ανοίξω τώρα. Ο καθένας μπορεί να έχει τη γνώμη του. Οφείλω όμως να σας πω τη δική μου γνώμη ως προς το εξής. Έχει δικαίωμα ο ΣΥΡΙΖΑ να καπηλεύεται το ΕΑΜ; Κατά τη γνώμη μου απολύτως όχι. Το μόνο κόμμα στην Αίθουσα που μπορεί βασίμως και γνησίως να ισχυρίζεται ότι είναι ο πολιτικός κληρονόμος του ΕΑΜ είναι αναμφίβολα το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, κανένα άλλο.

Μην γελάτε, κύριε Σκουρλέτη.

Ξέρετε τι είστε; Να μιλήσουμε λίγο με την μαρξιστική φρασεολογία. Είστε οπορτουνιστές, είστε τυχοδιώκτες. Όταν νομίζετε ότι ο ύμνος του ΕΑΜ θα σας φέρει ψήφους, παίζετε τον ύμνο του ΕΑΜ. Μόνο που αν θεωρείς τον ύμνο του ΕΑΜ πράγματι ιερό, όπως λέτε ότι εσείς τον θεωρείτε, δεν τον χρησιμοποιείς για ψήφους. Υπάρχει όμως, μια ιστορική λεπτομέρεια. Σας άκουσα χθες και εσάς και άλλους στο Twitter που ύβριζαν τον Πρωθυπουργό. Ο ύμνος του ΕΑΜ δεν γράφτηκε την πρώτη περίοδο του ΕΑΜ, δηλαδή την περίοδο σύγκρουσης με τους ναζί. Πράγματι το ΕΑΜ ήταν αντιστασιακή οργάνωση στην πρώτη φάση και συγκρούστηκε με τους ναζί, αναμφίβολα. Γράφτηκε το '46 στον εμφύλιο. Η τελευταία φράση του ύμνου που παίξατε λέει ότι «μαχόμαστε για τη λαοκρατία», δηλαδή για τον κομμουνισμό. Και ναι, το ΚΚΕ λέει ότι είναι κομμουνιστές οι άνθρωποι και λένε ότι πιστεύουν ότι πρέπει να έρθει ο κομμουνισμός στην Ελλάδα.

Εγώ διαφωνώ προφανώς με αυτό...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ο κομμουνισμός λαοκρατία;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Προφανέστατα. Στην ορολογία της εποχής είναι μόνο ο κομμουνισμός λαοκρατία.

Εγώ διαφωνώ με αυτό που λέει το ΚΚΕ. Αλλά δέχομαι ότι το πιστεύουν γνήσια και άρα γνήσια μπορούν να λένε ότι πιστεύουν σε αυτόν τον ύμνο και αυτό δεν σας κρύβω ότι μου προκαλεί ένα αίσθημα σεβασμού. Αναγνωρίζω ότι αυτό που λένε το λένε αυθεντικά, δεν το λέτε ψέματα. Εσείς όμως, όταν κυβερνήσατε και βρεθήκατε το καλοκαίρι του 2015 στην πρώτη και μοναδική ευκαιρία να βγει η Ελλάδα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και να εφαρμόσετε ό,τι είδους σύστημα θέλετε -ας πούμε ότι θέλατε τη λαοκρατία, που λέει ο ύμνος του ΕΑΜ-, τι κάνατε; Κάνατε τη μεγάλη κωλοτούμπα, ευτυχώς. Εγώ είμαι εξαιρετικά χαρούμενος που την κάνατε, είναι ευτυχές που την κάνατε. Προφανώς όμως δεν είστε κομμουνιστές, είστε οπορτουνιστές. Γιατί αν ήσασταν κομμουνιστές δεν θα την είχατε κάνει. Είναι τόσο απλό. Δεν μπορείτε να είστε ταυτόχρονα σε δύο βάρκες, γιατί απλώς υπενθυμίζετε σίγουρα στους γνήσιους κομμουνιστές της Αιθούσης, αλλά και σε αυτόν που καταλαβαίνει λίγο από ιδεολογίες, πόσο κωλοτούμπες, τυχοδιώκτες και οπορτουνιστές είστε.

Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, τον χυδαία πολιτικάντικο, που φέρεστε στον ύμνο του ΕΑΜ αν αύριο πιστεύετε ότι θα σας φέρει ψήφους ο Παναθηναϊκός, θα βάλετε τον ύμνο του Παναθηναϊκού. Αν πιστεύετε ότι θα σας φέρει ψήφους ο ύμνος του Ολυμπιακού, θα βάλετε τον ύμνο του Ολυμπιακού. Ό,τι σας συμφέρει για να πάρετε ψήφους. Αυτή είναι η τακτική σας.

Και σήμερα γιατί πάτε στο «παρών»; Ακούστε τώρα. Εγώ πραγματικά δεν μπορώ την υποκρισία. Είναι το μεγάλο μου πρόβλημα. Δεν μπορώ την υποκρισία. Δεν μπορώ να μην διαβάσω κάτι το οποίο έχει πραγματικά πολύ μεγάλο ενδιαφέρον. Λέτε ότι εσείς είστε αυτοί που πολεμήσατε τη Χρυσή Αυγή. Μπα; Ακούστε ποιοι πραγματικά έχουν πολεμήσει τη Χρυσή Αυγή. Ακούστε λίγο. Όταν σε αυτή την Αίθουσα, επί κυβερνήσεως Σαμαρά - Βενιζέλου, έγινε η πρόταση να γίνει Πρόεδρος Δημοκρατίας ο Σταύρος Δήμας και ετέθη το μεγάλο ερώτημα τι θα ψηφίσει η Χρυσή Αυγή, ο Σταύρος Δήμας έκανε δήλωση και η παράταξή μας τον χειροκρότησε και είπε «Εάν εκλεγώ με τις ψήφους της Χρυσής Αυγής, δεν δέχομαι την εκλογή».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Στην ίδια εκείνη ψηφοφορία, εσείς, κύριε Σκουρλέτη, οι μαχητές της Χρυσής Αυγής, συμμαχήσατε με τη Χρυσή Αυγή για να ρίξετε την Κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου. Μεγάλοι μαχητές της Χρυσής Αυγής! Βέβαια τότε ήταν πολύ κοντά τα γεγονότα με την άνω και την κάτω πλατεία απ' έξω όταν στήνατε κρεμάλες, φωνάζατε «Να καεί, να καεί...», μην πω τώρα τη φράση «...η Βουλή» και ήσασταν από τη μια πλευρά εσείς και στην άλλη πλευρά οι χρυσαυγίτες.

Αλλά η συμμαχία σας είχε και συνέχεια, κύριε Σκουρλέτη. Μπορεί να μην είναι επίσημη συμμαχία, αλλά επίσημη την έκανε μόνο αυτός που θα σας διαβάσω τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ένα λεπτό.

Ο κ. Παρασκευόπουλος, Υπουργός σας. Ξέρετε τι είπε ο κ. Παρασκευόπουλος; Είπε την πιο φοβερή δήλωση που έχει λεχθεί ποτέ για τη Χρυσή Αυγή και ο κόσμος δυστυχώς την ξεχνάει. Παρασκευόπουλος, ως Υπουργός τότε του ΣΥΡΙΖΑ. «Η εικόνα της συνύπαρξης στο Καστελόριζο και στη Ρω σε πολλούς δεν μας άρεσε». Ήταν τότε η αποστολή του Υπουργείου Άμυνας, που ήταν μαζί ο Ηλίας Κασιδιάρης, ο περί ου ο λόγος, με Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ. Εμείς ως Νέα Δημοκρατία δεν είχαμε πάει εις ένδειξη διαμαρτυρίας. Λοιπόν, «Η εικόνα της συνύπαρξης στο Καστελόριζο και στη Ρω σε πολλούς δεν μας άρεσε. Από την άλλη όμως πρέπει να αποφασίσουμε τι προτιμούμε. Μια προσπάθεια έντασης της Χρυσής Αυγής στο κλίμα της δημοκρατίας ή τη διαρκή ρήξη; Κατά τη γνώμη μου...», Παρασκευόπουλος, «...πρέπει να προηγηθεί η ουσία μιας σύγκλισης. Η Χρυσή Αυγή πρέπει να δεχθεί έμπρακτα την υπαγωγή, τους θεσμούς δημοκρατίας και αυτή τη στάση αν και όταν εκδηλωθεί πρέπει να τη στηρίξουν τα δημοκρατικά κόμματα». Αυτά τα είπε ο Παρασκευόπουλος. Τον διαγράψατε; Τον καταδικάσατε; Τον αποκηρύξατε; Όχι. Στην πραγματικότητα, μπορεί να τους σιχαίνεστε, δεν αντιλέγω. Αλλά πάντα υπογείως τους βοηθούσατε, γιατί εσείς βλέπατε μικροπολιτικά τη Χρυσή Αυγή.

Ξέρετε τι βλέπατε στη Χρυσή Αυγή και είστε σήμερα στο «παρών»; Ως ένα κόμμα που παίρνει ψήφους από τη Νέα Δημοκρατία ή παίρνει κοινοβουλευτικές έδρες από τη Νέα Δημοκρατία. Και στην πραγματικότητα είστε δυστυχισμένοι με τη σημερινή τροπολογία. Θα θέλατε να μην την είχε φέρει ποτέ η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη. Γι' αυτό πάτε στο «παρών». Εγώ περίμενα να δω τι θα κάνετε.

Κλείνω. «Παρών» σημαίνει «αφήστε τον Κασιδιάρη να κατέβει». Αυτό είπατε πριν από λίγο στη Βουλή των Ελλήνων, κύριε Σκουρλέτη. Άρα αφήστε τώρα όλα τα άλλα φληναφήματα για το τι είπε ο Αντιπρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας.

Θα το κλείσω κι αυτό. Πάντα με το ΚΚΕ έχω έναν έντιμο πολιτικό διάλογο ως γνήσιοι αντίπαλοι, ιδεολογικοί. Σε αυτό δεν έχω κρυφτεί.

Ναι, κύριοι του ΚΚΕ, εγώ αν ήμουν στην Ευρωβουλή θα υπερψήφιζα το σχετικό ψήφισμα. Δεν ξέρω εάν αυτό με καθιστά ακροδεξιό, όπως λέτε εσείς. Θα ήταν λίγο περίεργο, γιατί το υπερψήφισε το 86% των Ευρωβουλευτών. Άρα, τότε θα σήμαινε ότι η Ευρώπη παραγέρνει ακροδεξιά και θα έπρεπε να είμαστε πολύ ανήσυχοι. Και πάλι, όμως, αυτή είναι μια ιστορική συζήτηση για άλλη αίθουσα και σε άλλο χρόνο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Σκουρλέτη, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό. Σας παρακαλώ να μην συνεχίσουμε για ευνόητους λόγους. Μετά ήρθε η σειρά του κ. Λοβέρδου, για να καταλάβετε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ναι, σωστά το λέτε, κύριε Πρόεδρε.

Ο κύριος Υπουργός, άλλωστε, έθεσε πάρα πολλά ζητήματα. Δεν θα ανοίξω τώρα συζήτηση μαζί του επί ιστορικών γεγονότων ούτε ακόμα για την αρχαία Ελλάδα, που έλεγε περισσότερο, να τον ακούω να ερμηνεύει και να προσεγγίζει την εποποιία της εθνικής αντίστασης. Δεν το δέχομαι για τον εαυτό μου να συνομιλώ με τον κ. Γεωργιάδη για αυτά τα ζητήματα.

Θέλω, όμως, να είμαι πολύ συγκεκριμένος σε αυτά που είπε και πρώτα απ' όλα ότι ξέχασε ότι εδώ πριν από λίγες ώρες

υπήρχε συγκεκριμένη κατάθεση τροπολογίας για τη μη συμμετοχή της Χρυσής Αυγής στις εκλογές εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία. Την αρνηθήκατε. Έχετε τους δικούς σας λόγους.

Αναφερθήκατε στο πρόσφατο παρελθόν και στην υποψηφιότητα του κ. Δήμα. Θα σας θυμίσω πρώτα απ' όλα ότι λίγο πριν ο κ. Μπαλτάκος, ο οποίος ήταν γραμματέας της τότε κυβέρνησης, συνομιλούσε με τον Κασιδιάρη. Είχαν βγει αυτά στις τηλεοράσεις. Προσπαθούσατε να βρείτε διαύλους επικοινωνίας. Και όταν είδατε ότι πρέπει να βάλετε -ο κ. Σαμαράς τότε- εμπρός το σχέδιο της απόδρασης, θεωρώντας ότι θα υπάρξει μια παρένθεση, η οποία θα ήταν η άνοδος του ΣΥΡΙΖΑ στην κυβέρνηση, τότε λοιπόν φέρατε πιο μπροστά την ψήφισή για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ενώ θα μπορούσε να πάει τουλάχιστον τρεις μήνες αργότερα. Εγκαταλείψατε, όμως. Ξέρετε γιατί; Γιατί είχατε χρεοκοπήσει, ήδη, τη χώρα. Είχατε, ήδη, χρεοκοπήσει.

Δεν σας βγήκε, όμως, διότι αυτή η Κυβέρνηση διαχειρίστηκε τη δικιά σας οικονομική και κοινωνική χρεοκοπία, έβγαλε τη χώρα από τα μνημόνια, σταθεροποίησε την οικονομία και ερχόσαστε εσείς να μας μιλάτε τώρα για αναπτυξιακές προοπτικές.

Όσον αφορά δε τα θέματα που έχουν να κάνουν με τους τυχοδιωκτισμούς δεν θέλω να αναφερθώ προσωπικά. Ο καθένας μας, όμως, έχει μία διαδρομή από πού ξεκίνησε και πού πηγαίνει. Δεν μπορείτε να μιλάτε, λοιπόν, για τυχοδιωκτισμό.

Σε σχέση με το πόσο κράτησε η δίκη της Χρυσής Αυγής κανείς από τους συνηγόρους τότε της Μάγδας Φύσσα είτε των συνδικαλιστών εργατών τότε του ΠΑΜΕ δεν ισχυρίστηκε ότι υπήρχε η παραμικρή κωλυσιεργία και ευθύνη της τότε κυβέρνησης. Διότι γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Τι λέτε;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: ...με βάση τον δικαιικό πολιτισμό μας και τις νομικές διαδικασίες εμείς κάναμε τα πάντα. Εσείς κρύβατε μέχρι τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα τις υποθέσεις στα συρτάρια. Ήταν, λοιπόν, το αίμα του Παύλου Φύσσα, ο αντιφασιστικός αγώνας, η πίεση της κοινωνίας αυτή που σας έσυρε τότε να προχωρήσετε αυτήν την υπόθεση στη δικαιοσύνη. Και ήταν αυτοί οι Έλληνες πολίτες, το αντιφασιστικό κίνημα που με την ψήφο του έβγαλε εκτός Κοινοβουλίου τη Χρυσή Αυγή.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Γεωργιάδη, έχετε τον λόγο για μερικά δευτερόλεπτα. Ο κ. Λοβέρδος περιμένει να μιλήσει, έχει συμφωνήσει όλη η Αίθουσα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θα είμαι σύντομος.

Η αντίδραση των Βουλευτών του ΚΚΕ στον ισχυρισμό του κ. Σκουρλέτη ότι δεν υπήρξε καμμία καθυστέρηση και κωλυσιεργία ως προς τη δίκη της Χρυσής Αυγής...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Για όλες τις κυβερνήσεις.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): ...για όλες λέτε εσείς, εγώ αναφέρομαι στην περίοδο ΣΥΡΙΖΑ, είναι δηλωτική. Διότι θυμίζω απλώς για το Σώμα ότι χάσαμε περίπου δύο χρόνια για να βρεθεί η κατάλληλη αίθουσα για να ξεκινήσει η δίκη. Μία Κυβέρνηση που πράγματι ήθελε να διαλύσει τη Χρυσή Αυγή και να την αντιμετωπίσει ως αντίπαλο θα άφηνε δύο χρόνια να σέρνεται η ιστορία σε ποια αίθουσα θα γίνει η δίκη και θα τώρα κοροϊδευόμαστε; Αφού είχατε συμμαχία μέσα στην Αίθουσα εδώ. Έτσι κατέληξε ο κ. Βούτσης τότε και είπε αν ψηφίσει η Χρυσή Αυγή την απλή αναλογική, δεν πειράζει δεν βρωμάνε οι ψήφοι, πώς το είχε πει, δεν θυμάμαι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Την ψήφισε την απλή αναλογική;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Όχι. Ξέρετε γιατί δεν την ψήφισε;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Μη λέτε ψέματα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θα σας πω γιατί δεν την ψήφισε, γιατί η αείμνηστη Φώφη Γεννηματά είχε πάει στο «όχι» και με τις ψήφους της Χρυσής Αυγής έφταναν στο εκατόν ενενήντα οκτώ, δεν πέρναγαν τις διακόσιες ψήφους. Άρα και να ψήφιζε τότε η Χρυσή Αυγή ήταν μια τρύπα στο νερό. Τότε, λοιπόν, ο κ. Μιχαλολιάκος από εκεί που έλεγε «ναι», είπε «όχι». Πάλι αβάντα σας έκανε και δεν ψήφιζε τότε, υπέρ σας δεν ψήφιζε, όχι υπέρ μας. Πάλι τα είχατε βρει κάτω από το τραπέζι.

Άρα, λοιπόν, ακούστε. Μην κοροϊδεύετε τον ελληνικό λαό. Στην πραγματικότητα θέλετε να κατέβει ο Κασιδιάρης. Και ο λόγος που θέλετε να κατέβει ο Κασιδιάρης είναι γιατί πιστεύετε ότι θα δυσκολέψει την αυτοδυναμία του Κυριάκου Μητσοτάκη. Όλα τα άλλα που λέτε είναι προσχήματα.

Η δε πρόταση που κάνατε -το εξήγησε πολύ καλά ο κ. Βορίδης και θα το πω άλλη μια φορά για να το ακούσει ο ελληνικός λαός- αν την κάναμε δεκτή το κόμμα του Κασιδιάρη θα κατέβαινε στις εκλογές. Ο μόνος τρόπος για να μην κατέβει ο Κασιδιάρης στις εκλογές είναι η τροπολογία που έχουμε φέρει. Αυτό που φέρατε, θα το ψηφίζαμε, θα πήγαινε στον Άρειο Πάγο και θα τον ανακήρυσσαν κανονικά υποψήφιο. Θα λέγατε στους δικούς σας: Τι να κάνω, ψηφίσαμε, αλλά ο Άρειος Πάγος και θα ήταν ο Κασιδιάρης στις εκλογές κάτω. Αυτό θέλατε να κάνετε, απλώς δεν σας βγήκε.

Άρα, να θυμάται ο κόσμος ότι Πρόεδρο Δημοκρατίας μαζί ρίξατε με τη Χρυσή Αυγή, στο Σύνταγμα μαζί ήσασταν με τη Χρυσή Αυγή, στο δημοψήφισμα στο «όχι» μαζί ήσασταν με τη Χρυσή Αυγή, εδώ στην αλλαγή του εκλογικού νόμου μαζί ήσασταν με τη Χρυσή Αυγή και σήμερα πάλι μαζί είστε με τη Χρυσή Αυγή με τον Κασιδιάρη. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριοι συνάδελφοι, είχαμε πει και είχα παρακαλέσει και είχε δεχθεί το Σώμα στις 17.25'να μιλήσει ο κ. Λοβέρδος. Δυστυχώς, δεν μπόρεσαν να μιλήσουν παραπάνω Βουλευτές.

Ορίστε, κύριε Λοβέρδο, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ.

Νιώθω υποχρέωση στους συναδέλφους, στον κ. Υψηλάντη κυρίως που έρχονταν μετά από μένα, που μου δίνουν τη θέση τους και μπορώ να εκφραστώ.

Δεν μπορώ να πω τίποτε άλλο ως πρώτη μου φράση παρά το ότι έχω πραγματικά συγκλονιστεί από το θάνατο του Μανούσου Βολουδάκη. Ο Μανούσος έδωσε μια μάχη. Εμείς που ήμασταν μαζί στην κοινοβουλευτική συνέλευση του ΝΑΤΟ είχα ζήσει τη μάχη του και πίστευα ότι ξεπέρασε τις μεγάλες δυσκολίες που του είχε προκαλέσει μια ασθένεια που είχε και πως θα τον είχαμε μαζί μας για πάρα πολλά χρόνια. Και μάλιστα στην τελευταία συνεδρίαση της κοινοβουλευτικής συνέλευσης του ΝΑΤΟ εδώ στην Αθήνα που προήδρευε, θεώρησα ότι ο άνθρωπος έχει επανέλθει, και όμως. Στην οικογένειά του, στα τρία του παιδιά, στους οικείους του εκφράζω τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια.

Τώρα σε ό,τι αφορά τα τελευταία δεν θέλω να παρέμβω, αλλά επειδή και το πρωί στα μέσα ενημέρωσης το ανέφερα, δεν θέλω να το παραλείψω και από εδώ.

Κύριε Γεωργιάδη, η αείμνηστη Γεννηματά από τον καιρό της δίκης σάς έλεγε να φέρετε ένα νόμο για να δούμε αυτό το θέμα. Τον φέρνετε παραμονές των εκλογών. Αν αυτά που λέει ο κ. Βορίδης ότι στις 9 Απριλίου θα έχουμε εκλογές ισχύουν, αρχές Μαρτίου διαλύεται η Βουλή. Είμαστε στις τελευταίες ημέρες αυτής της Βουλής.

Εμένα ποιος μου λέει τώρα ότι δεν νομοθετείτε με κριτήριο τις δημοσκοπήσεις; Ποιος μου λέει τώρα εμένα ότι δεν το κάνετε αυτό επειδή φαίνεται ότι αυτός ο πολιτικός σχηματισμός θα έμπαινε στη Βουλή, είχε δυνατότητες έστω να μπει στη Βουλή με παρένθετο πρόσωπο; Κανένας δεν μπορεί να μου το αποκλείσει αυτό, διότι έχω επιχείρημα. Έχω επιχείρημα σε βάρος σας.

Όταν είδα την τροπολογία, στα μέσα ενημέρωσης είχα πει ότι είναι μια βάση για συζήτηση. Πραγματικά είναι μια βάση για μια συζήτηση. Είχα πει ότι περιμένω, επειδή το θέμα θα έρθει στην Ολομέλεια, την γνώμη της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής και αυτό ήρθε και είναι σε θετική κατεύθυνση.

Ως καθηγητής του Δημοσίου Δικαίου και ως Βουλευτής πολλά χρόνια, θυμάμαι πώς ερμήνευα το άρθρο 29 παράγραφος 1 του Συντάγματος, ότι κάθε πολιτικό κόμμα πρέπει να υπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Θυμάμαι

πάρα πολύ καλά την απαγόρευση του άρθρου 51 παράγραφος 3, αν δεν έχεις καταδικαστεί αμετακλήτως δεν μπορεί κανείς να σου απαγορεύσει ή να σου επιβάλλει ως παρεπόμενη ποινή τη στέρηση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι. Και όταν μετά τη δίκη γίνονταν διάφορα σεμινάρια και συμμετείχα ως ειδικός, έλεγα πόσο δύσκολο είναι να βρούμε μια ρύθμιση, η οποία θα λύνει ένα πρόβλημα και δεν θα δημιουργεί άλλα.

Στάθμιση καλούμαστε να κάνουμε ως Βουλή, στάθμιση έκαναν και οι επιστήμονες της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, στάθμιση θα κάνει και το Πρώτο Τμήμα του Αρείου Πάγου, έτσι όπως διαρθρώνονται οι διατάξεις.

Αυτό που είπε ο κ. Καμίνης είναι σωστό. Αυτό το Σώμα, από εκεί που είχε μια οιονεί διοικητική αρμοδιότητα, του δίνουμε πια μια φουλ δικαστική αρμοδιότητα, δηλαδή να κάνει μια εξέλεγξη της συνταγματικότητας της ρύθμισης που θα ψηφίσουμε σήμερα.

Το κριτήριο που προσπαθεί να συνεισφέρει ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι του πεταματού, που λέμε στην καθομιλουμένη. Τώρα εσείς λέτε –και πολλά από αυτά τα παρακολουθώ, τα έχω ζήσει, ειδικά τις πλατείες, αλλά δεν είναι η ώρα γι' αυτά- «για να άρω τις ανησυχίες που έχουν τα κόμματα της Αριστεράς που έχουν περάσει φάσεις της παρανομίας, θέλω να ξέρω προς τα πού κατευθύνεται η ρύθμιση αυτή, δηλαδή τι κριτήριο θα βάλει ο νομοθέτης ώστε ο δικαστής που θα μπει μετά στον κόπο να κάνει την εξέλεγξη να έχει ευκολότερη δουλειά». Και λένε «να έχουμε αυτό». Έχουμε κάνει ποινικό αδίκημα τον ναζισμό, το έχουμε ψηφίσει. Αυτό που έχουμε κάνει ήδη ποινικό αδίκημα, να το βάλουμε κριτήριο. Η δυσκολία που έχει για τον εφαρμοστή της διάταξης αυτής, η πρόταση περί ναζισμού, είναι το τι θα κάνεις όταν δεν μπορείς να αποδείξεις ότι ο άλλος είναι ναζιστής. Μπορεί να είναι ακροδεξιός, μπορεί να είναι και βίαιος, αλλά ναζιστής δεν είναι. Από τα στελέχη της Χρυσής Αυγής που έχουμε γνωρίσει, ξέραμε ποιοι από αυτούς ήταν. Ήταν ανοιχτά ναζιστές και χαιρετούσαν και είχαν στα σπίτια τους την ιστορία αυτής της αιματοβαμμένης πολιτικής παράταξης στην Ευρώπη. Όμως, κάποιος άλλος μπορεί να λέει ότι δεν είναι. Ποιο θα είναι το κριτήριο; Και πόσο δύσκολο θα είναι για τον Αρεοπαγίτη να καταλήξει και να πει: «Αυτό το κόμμα δεν θα συμμετάσχει στις εκλογές»;

Προσέξτε, ό,τι συζητάμε δεν έχει να κάνει με απαγόρευση κόμματος. Συζητάμε ό,τι έχει να κάνει με απαγόρευση της συμμετοχής συνδυασμού σε εκλογές. Είναι διαφορετικό, για να είμαστε συγκεκριμένοι. Το άρθρο 51 παράγραφος 3 για την αμετάκλητη δικαστική απόφαση ως προϋπόθεση να είναι κάποιος εκτός δικαιώματος του εκλέγεσθαι, επίσης δεν το συζητάμε. Αυτό είναι αξεπέραστο, όσο το Σύνταγμά μας είναι έτσι.

Πρέπει να βρούμε, λοιπόν, ένα κριτήριο. Εγώ πιστεύω ότι το κριτήριο της εγκληματικής συμπεριφοράς για συγκεκριμένες εγκληματικές πράξεις, κακουργηματικές προφανέστατα, είναι ασφαλέστερο και απευθύνομαι στους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ. Εμείς έχουμε προτείνει ως σχηματισμός, από τα έξι τμήματα του ειδικού τμήματος του Ποινικού Κώδικα να αφαιρεθεί το τελευταίο, τα εγκλήματα κατά της δημόσιας τάξης. Είναι υπερβολικό. Δείτε ποια είναι αυτά. Είναι υπερβολικό.

Τα πέντε πρώτα τμήματα του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα είναι σωστό να είναι κριτήρια για να αποφασίσει το Πρώτο Τμήμα του Αρείου Πάγου. Διότι, μέσα σε αυτά είναι η εσχάτη προδοσία, είναι το 134, είναι τα εγκλήματα κατά των ξένων κρατών, είναι εγκλήματα κατά της εθνικής κυριαρχίας, είναι τα εγκλήματα κατά των πολιτειακών οργάνων μεταξύ των οποίων και το εκλογικό σώμα. Είναι σκαστές περιπτώσεις, όπου πραγματικά ο δικαστής οφείλει, πρέπει και του είναι εύκολο να πει ότι κάποιος σχηματισμός δεν θα συμμετάσχει στις εκλογές.

Νομίζω –κι εμείς έχουμε συμβάλει στον διάλογο με προτάσεις και παρεμβάσεις που έχουν γίνει δεκτές- ότι είμαστε στη σωστή κατεύθυνση. Αυτή η ρύθμιση πρέπει να ψηφιστεί κι όσο μεγαλύτερη είναι η πλειοψηφία που θα πετύχουμε σήμερα, τόσο το καλύτερο.

Όσον αφορά τώρα τους συναδέλφους του ΚΚΕ, που προσπαθώ να σκεφτώ όπως σκέπτονται, και αυτή είναι η τελευταία μου φράση και κλείνω, η θεσμική κουλτούρα που αναπτύχθηκε μετά τη Μεταπολίτευση αίρει σε μεγάλο βαθμό τις ανησυχίες σας, παρ' ότι τις καταλαβαίνω. Μπορώ να σκεφτώ όπως σκέφτεστε. Όμως, νομίζω ότι στην Ελλάδα μετά το 1974 κανείς δεν μπορεί να φοβάται για κάτι τέτοιο, ότι δηλαδή μια τέτοια ρύθμιση θα στραφεί εναντίον ενός κόμματος όπως το δικό σας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Υψηλάντης, μετά ο κ. Μαραβέγιας και μετά έχει ζητήσει τον λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και μετά ακολουθεί ο κ. Φάμελλος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα ξεκινώντας την ομιλία μου να αναφερθώ στον αείμνηστο Μανούσο Βολουδάκη, τον αγαπητό συνάδελφο ο οποίος με αξιοπρέπεια και με δυναμισμό υπηρέτησε τα συμφέροντα της πατρίδας μας, της ιδιαίτερης πατρίδας του των Χανίων και της Κρήτης γενικότερα. Μέσα εδώ έδινε πάντα με δυναμισμό τους αγώνες του σε όλα τα επίπεδα. Αιωνία του η μνήμη.

Θα ξεκινήσω κι εγώ αναφερόμενος στην τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου σε σχέση με το δικαίωμα κατάρτισης συνδυασμών στις βουλευτικές εκλογές. Επί του θέματος, θεωρώ χρήσιμο στη σημερινή συζήτηση οι Έλληνες πολίτες να γνωρίζουν ορισμένα βασικά στοιχεία που έχουν σχέση με το Σύνταγμα και τη λειτουργία του.

Κατ' αρχάς, το άρθρο 29 παράγραφος 1 του Συντάγματος σχετικά με την ίδρυση κομμάτων θέτει δύο προϋποθέσεις. Η πρώτη είναι ότι οι Έλληνες πολίτες μπορούν ελεύθερα να ιδρύουν και να συμμετέχουν σε πολιτικά κόμματα εφόσον έχουν το εκλογικό δικαίωμα και ορίζεται πότε έχουν το εκλογικό δικαίωμα. Και η δεύτερη είναι ότι η δράση τους οφείλει να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Πάρα πολύ ωραία και διατυπωμένη με προσοχή και η δεύτερη προϋπόθεση, να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Η διάταξη αυτή είναι ειδική και είναι εντελώς διαφορετική από τη διάταξη του άρθρου 51 παράγραφος 3 του Συντάγματος που προβλέπει τους λόγους στέρησης του εκλογικού δικαιώματος μόνο για λόγους αμετάκλητης δικαστικής απόφασης για ορισμένα εγκλήματα. Η πρώτη αφορά τα της ίδρυσης του κόμματος, ενώ η δεύτερη για τους περιορισμούς του εκλογικού δικαιώματος. Η δημοκρατική ρήτρα που ενσωματώνεται ως μέρος και της ιδρυτικής δήλωσης κάθε κόμματος στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου λίγο πριν από τις εκλογές προβλέπεται από το άρθρο 29 του ν.3023/2002. Το άρθρο 92 του ν.4804/2021, που έχει ψηφιστεί ήδη από τη Βουλή των Ελλήνων, προβλέπει ότι δικαίωμα κατάρτισης συνδυασμών δεν έχουν τα πολιτικά κόμματα των οποίων ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας, τα μέλη της διοικούσας επιτροπής και ο νόμιμος εκπρόσωπος έχουν καταδικαστεί σε κάθειρξη για τα αδικήματα των κεφαλαίων 1 ως 6 του δεύτερου βιβλίου του Ποινικού Κώδικα ή σε οποιαδήποτε ποινή για εγκλήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που επισείουν την ποινή της ισόβιας κάθειρξης ή ισόβια κάθειρξη για κάθε άλλο αδίκημα.

Η διάταξη αυτή, με την υπό ψήφιση τροπολογία, συμπληρώνεται ως προς τις περιπτώσεις εκείνες που η πραγματική ηγεσία του πολιτικού κόμματος διαφοροποιείται σε σχέση με τους κατέχοντες τις ανωτέρω επιτελικές θέσεις. Μπορεί η πραγματική ηγεσία του κόμματος να διαφέρει από τη φαινόμενη, η οργάνωση και η δράση των πολιτικών κομμάτων να μην εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος λόγω της συμμετοχής ως υποψήφιων Βουλευτών προσώπων -προσέξτε- που έχουν καταδικαστεί για τα ανωτέρω αδικήματα και ποινές, όπως επίσης εκείνων των πολιτικών κομμάτων ως προς τα οποία συντρέχουν οι ίδιες προϋποθέσεις σε σχέση με τα ιδρυτικά μέλη ή με διατελέσαντες προέδρους. Αυτό χρήζει μιας αξιολόγησης από το αρμόδιο όργανο ανακήρυξης των συνδυασμών σύμφωνα με την εκλογική νομοθεσία.

Ας έχουμε υπ' όψιν, τέλος, και τη σκέψη 98 της απόφασης του

Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου -είναι η υπόθεση Refah Partisi κατά της Τουρκίας της 13ης Φεβρουαρίου του 2003 την οποία δέχεται το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων- ότι ένα κόμμα του οποίου οι ηγέτες παροτρύνουν στη βία ή προωθούν μια πολιτική που δεν σέβεται τη δημοκρατία ή που στοχεύει στην καταστροφή της δημοκρατίας και την αποδοκιμασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που αναγνωρίζονται από τη δημοκρατία δεν μπορεί να αξιώσει την προστασία της σύμβασης κατά των κυρώσεων που επιβάλλονται σε αυτή τη βάση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι εμείς που ζήσαμε τη φρίκη της Χρυσής Αυγής, δεν μπορούμε να συναινέσουμε σε επανάληψη αυτής της τραγικής ιστορίας, ούτε βέβαια να υποχωρήσουμε στις αιτιάσεις του ΣΥΡΙΖΑ που με νομικές, πολιτικάντικες ακροβασίες αποφεύγει την υπερψήφιση μιας διάταξης που ενισχύει τον πυρήνα του πολιτεύματός μας και της δημοκρατίας μας. Πρέπει να το πούμε και να το τονίσουμε. Ζήσαμε εδώ τη φρίκη της Χρυσής Αυγής. Προσωπικά ήμουν στην Επιτροπή Δεοντολογίας όταν είχα υποστεί επίθεση από τον Βουλευτή τους Αρβανίτη. Και δώσαμε τον αγώνα μας εδώ πραγματικά. Άλλοι κάνανε τις συμφωνίες -που αναλύθηκαν από τον Υπουργό, τον κ. Γεωργιάδη- κάτω από το τραπέζι. Αυτή είναι η πικρή αλήθεια. Και αυτές ήταν οι συμφωνίες που οδήγησαν τελικά και στην πρόωρη πτώση της κυβέρνησης του Αντώνη Σαμαρά.

Θα πω δυο λόγια για το νομοσχέδιο, την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών. Θέματα που δεν δημιούργησαν σοβαρά ζητήματα είναι η ενσωμάτωση ακριβώς της οδηγίας, αλλά και η πρωτοβουλία του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων όσον αφορά τους όρους με τους οποίους μπορεί να γίνεται η διαδικτυακή διαφήμιση για διάφορες υπηρεσίες. Είναι ένα πάγιο αίτημα όλων των σχετικών κλάδων που θα συμβάλλει στην εξυγίανση της αγοράς. Η πρόσθεση ασφαλιστικών δικλίδων στη διάκριση για το «fishing», καταδεικνύει ότι η χώρα μας πλέον είναι πρωτοπόρος στα ζητήματα προστασίας του καταναλωτή. Επίσης, η πρωτοβουλία για το καθεστώς της υποθαλάσσιας παλαίωσης οίνων δίνουν μια σημαντική αναπτυξιακή πρωτοβουλία του Υπουργείου.

Αναφέρονται οι δύο Κυριακές που ίσχυαν και καταργήθηκαν λόγω γενικής κατάργησης των ενδιάμεσων εκπτώσεων, εισάγοντας συνάμα μια καινοτομία: με πρόταση ενός δημάρχου σε αστικές επιβαρυμένες περιοχές ή τουριστικές περιοχές και με συνακόλουθη έκδοση Υπουργικής Απόφασης μπορεί να νομοθετείται άνοιγμα περισσότερων Κυριακών σε κάποιον δήμο. Ο συνδυασμός της προσπάθειας για σωστή λειτουργία της αγοράς, για ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών και για εφαρμογή μιας ρεαλιστικής αναπτυξιακής πολιτικής που διασφαλίζει η Κυβέρνηση και ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δημιουργούν το σωστό μείγμα εκείνο για μια Ελλάδα με προοπτική ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και μεγέθυνσης των οικονομικών δεικτών.

Υπό το πρίσμα αυτών των σκέψεων δηλώνω ότι ψηφίζω το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και την τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Κωνσταντίνος Μαραβέγιας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να ξεκινήσω εκφράζοντας τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια στην οικογένεια του Μανούσου Βολουδάκη, ενός εξαιρετικού συναδέλφου που χάθηκε πρόωρα και είχε ακόμα πολλά να προσφέρει στην οικογένειά του, στην κοινωνία, στη Βουλή των Ελλήνων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς, ένα μεγάλο κομμάτι της σημερινής συζήτησης αναλώθηκε σε απογοητευτικές, μάλλον, τοποθετήσεις που προέρχονται από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Ακούσαμε δικαιολογίες από τον ΣΥΡΙΖΑ γιατί δεν υπερψηφίζει την τροπολογία για τους εγκληματίες που παριστάνουν αρχηγούς κομμάτων. Και αυτό, παρά τις μέχρι πρότινος διαβεβαιώσεις τού κ. Τσίπρα ότι θα στήριζε την κοινή προσπάθεια να μην μπει από το παράθυρο ο Κασιδιάρης στην πολιτική σκηνή. Προφανώς ο ΣΥΡΙΖΑ δεν εννοούσε αυτά που έλεγε. Όμως, μικρή σημασία έχει γιατί ο ελληνικός λαός γνωρίζει εδώ και χρόνια τι σημαίνουν οι κυβιστήσεις του κ. Τσίπρα. Τελικά αυτή η πολιτική συμπεριφορά δεν έχει καμμία αξία γιατί δεν απαντά σε κανένα πρόβλημα της πατρίδας μας και των πολιτών. Επομένως, οφείλω να παρακάμψω αυτόν τον αρνητισμό του ΣΥΡΙΖΑ και να μιλήσω για τα θετικά που περιλαμβάνει το συζητούμενο νομοσχέδιο του κ. Γεωργιάδη, ένα πλαίσιο προστασίας όλων των καταναλωτών από καταχρηστικές συμπεριφορές της αγοράς.

Αναφέρομαι πρώτα από όλα στην ενσωμάτωση της κοινοτικής οδηγίας για την καθιέρωση των αντιπροσωπευτικών αγωγών ως μέσου προστασίας των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών. Πρόκειται για ένα πολύτιμο εργαλείο που θα οδηγήσει στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, καθώς και στην εξοικονόμηση διοικητικών και δικαστικών εξόδων για όλους τους ενδιαφερόμενους. Το οικονομικό όφελος που προκύπτει από αυτές τις αγωγές σχετίζεται με το χαμηλότερο κόστος και τη μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, καθώς αποφεύγονται επιμέρους αγωγές με παρόμοιες αξιώσεις. Ταυτόχρονα, διευκολύνεται η άσκηση τέτοιων αγωγών στο σύνολο της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, αφού πολύ συχνά αυτά τα προβλήματα δεν είναι εθνικά, αλλά είναι διασυνοριακά, καθιστώντας επιβεβλημένη την ύπαρξη κοινών κανόνων για τη διευκόλυνση των συλλογικών αντιπροσωπευτικών αγωγών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Επομένως, είναι αναγκαίο να ρυθμιστούν και θέματα νομιμοποίησης των ελληνικών ενώσεων καταναλωτών, κατά τη συμμετοχή τους στη διαδικασία άσκησης εγχώριων ή και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών.

Παράλληλα προβλέπονται μέτρα επανόρθωσης ή αποκατάστασης στο πλαίσιο των οποίων ο νομιμοποιούμενος φορέας δύναται να ζητήσει αποζημίωση, επισκευή, αντικατάσταση, μείωση τιμήματος, λύση της σύμβασης ή και επιστροφή των χρημάτων στους καταναλωτές. Πρόκειται για πολύ σημαντικές, αυτονόητες θα μπορούσαμε να πούμε σε μεγάλο βαθμό, διατάξεις για την προστασία της κοινωνίας από φαινόμενα όπως η κερδοσκοπία, τις οποίες έρχεται σήμερα να ψηφίσει η Βουλή. Συνεχίζουμε, λοιπόν, την προσπάθεια αντιμετώπισης της ακρίβειας με μέτρα όπως το συζητούμενο παρατηρητήριο τιμών e-katanalotis, προκειμένου όλες οι μεγάλες επιχειρήσεις λιανικής πώλησης αγαθών, υπηρεσιών και υγρών καυσίμων να δίνουν πλήρη στοιχεία τιμολόγησης στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα ξεχωριστό κομμάτι του νομοσχεδίου αυτού είναι αφιερωμένο σε μέτρα προστασίας των πολιτών από φαινόμενα απάτης και εκμετάλλευσης. Το πρώτο από αυτά που αντιμετωπίζουμε, είναι το λεγόμενο «fishing», πρακτικές εξαπάτησης με πλαστές ιστοσελίδες, ηλεκτρονικά μηνύματα ή τηλεφωνήματα, με τα οποία οι δράστες υφαρπάζουν τους μυστικούς κωδικούς των καταναλωτών για διαδικτυακές συναλλαγές και τραπεζικές μεταφορές χρημάτων. Εδώ διευρύνουμε το πλέγμα προστασίας των καταναλωτών, καθώς πλέον τα θύματα δεν θα ευθύνονται για ζημιές άνω των 50 ευρώ, όπου ενδέχεται να προκληθούν από τη διενέργεια μη εγκεκριμένων πράξεων πληρωμής.

Ακόμα σημαντικότερη όμως, κατά τη γνώμη μου, είναι η διάταξη για την προστασία των ανηλίκων καταναλωτών από έκθεση σε προϊόντα που μπορεί να οδηγήσουν σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης, εκμετάλλευσης ή σε εθισμό στα τυχερά παιχνίδια. Και αυτό γιατί ιδιαίτερα σήμερα τα νέα παιδιά, έχοντας πρόσβαση ειδικά μέσα από το διαδίκτυο σε ένα πλήθος εφαρμογών και περιεχομένου, είναι ευάλωτα στην εκμετάλλευση ορισμένων ασυνείδητων εμπόρων, ανθρώπων που κανονικά θα έπρεπε να εμπορεύονται πράγματα τα οποία απευθύνονται αποκλειστικά και μόνο σε ενήλικες.

Κύριε Υπουργέ, αυτό δεν είναι, δυστυχώς, το μόνο είδος εμπορίου που ζει στο περιθώριο, υπάρχουν, ακόμα και στην πολιτική, ορισμένοι που ψευδεπίγραφα εμπορεύονται πράγματα, όπως η πατρίδα και η δημοκρατία. Σε πατριδεμπορία, για παρά-

δειγμα, είχαμε δει τη Χρυσή Αυγή να επιδίδεται τα χρόνια των μνημονίων. Και σήμερα ο κ. Κασιδιάρης επιχειρεί να τη διαδεχθεί, αλλάζοντας κομματική επωνυμία, πρόσωπο, ακόμα και όνομα. Όλα αυτά τα ψευδεπίγραφα βέβαια δεν σημαίνουν απολύτως τίποτα, και αυτό το γεγονός αναγνωρίζει η τροπολογία Βορίδη. Αναγνωρίζει δηλαδή το προφανές, ότι καταδικασμένος συναρχηγός εγκληματικής οργάνωσης δεν μπορεί να είναι με κανένα προσωπείο αρχηγός πολιτικού κόμματος, τόσο απλά και τόσο καθαρά. Από τη μία, βάζουμε τέλος στην πατριδεμπορία καταδικασμένων εγκληματιών που φτάνουν στο σημείο να χρησιμοποιούν την κομματική ταμπέλα «Έλληνες» για να συγκαλύψουν φαινόμενα δολοφονικής βίας και εγκληματικών συμπεριφορών που μόνο οι ναζί κατακτητές είχαν σε βάρος των Ελλήνων.

Από την άλλη, δυστυχώς, έχουμε και κάτι άλλο ψευδεπίγραφο, αυτό του υπερασπιστή της δημοκρατίας, της οποίας ο ΣΥΡΙΖΑ εμφανίζεται να είναι προνομιακός εκφραστής σε αντίθεση με κόμματα όπως η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ. Πώς, όμως, προστατεύει τελικά ο ΣΥΡΙΖΑ τη δημοκρατία αρνούμενος να υπερψηφίσει την τροπολογία για τις εγκληματικές οργανώσεις που ενδύονται τον μανδύα κομμάτων γιατί είναι -λέει- αντιδημοκρατική, ότι βάζει δήθεν περιορισμούς στη συμμετοχή και κάποιων άλλων κομμάτων, τα οποία ο ΣΥΡΙΖΑ ξέρει, αλλά δεν έχει ποτέ κατονομάσει.

Εγώ πάντως δεν γνωρίζω άλλο κόμμα εκτός της Χρυσής Αυγής και των θυγατρικών της που να έχει χαρακτηριστεί από την ελληνική δικαιοσύνη εγκληματική οργάνωση. Ο ΣΥΡΙΖΑ, όμως, επειδή είναι πιο δημοκράτης από τη Νέα Δημοκρατία μπορεί να ξέρει και κάτι παραπάνω. Εδώ και τώρα, όμως, είναι η ώρα και ο τόπος να το πει και να πάρει θέση ξεκάθαρη. Όχι να προβάλλει ντοκιμαντέρ στο Ευρωκοινοβούλιο, όπως υποκριτικά κάνει σήμερα για να ενημερώσει τις Βρυξέλλες για το πόσο κακή είναι η Χρυσή Αυγή. Όλοι γνωρίζουν τι είναι η εγκληματική αυτή οργάνωση και φυσικά δεν περιμένουν διαφώτιση από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Αυτό, λοιπόν, που απαιτούν οι πολίτες είναι έργα και όχι λόγια. Και αυτό θα κάνει η Νέα Δημοκρατία για την πραγματική προστασία της δημοκρατίας μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ο κ. Καραθανασόπουλος από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχει τον λόγο και αμέσως μετά είναι ο κ. Φάμελλος και ο κ. Ρουσόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εκτός από την αλληλεγγύη μας στον δοκιμαζόμενο λαό της Τουρκίας και της Συρίας από τους σεισμούς, εκτός από την έμπρακτη στήριξη και εκδήλωση αυτής της αλληλεγγύης, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας ζητά -και με απαίτηση της ευρωκοινοβουλευτικής του ομάδας από την Ευρωπαϊκή Ένωση- την άρση του εμπάργκο στη Συρία για να μπορέσει η ανθρωπιστική βοήθεια να κατευθυνθεί χωρίς εμπόδια στους πληγέντες από τους σεισμούς.

Ταυτόχρονα, θέλουμε να αναδείξουμε τις τεράστιες ευθύνες, τις εγκληματικές ευθύνες που έχουν όλες οι κυβερνήσεις μέχρι τώρα και η σημερινή Κυβέρνηση, γιατί στη χώρα μας, μία σεισμογενή περιοχή, δεν έχουν παρθεί μέτρα ολοκληρωμένης αντισεισμικής θωράκισης. Κι έχουν τεράστιες ευθύνες γιατί υλοποιούν την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την προκρούστεια λογική του κόστους - οφέλους. Από αυτή την άποψη, λοιπόν, πρέπει εκτός των άλλων στο επίκεντρο της πάλης να βρεθούν και αυτά.

Επίσης, ως Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας συμπαραστεκόμαστε και στηρίζουμε τον δίκαιο αγώνα όλων των καλλιτεχνών και τη νέα τους συγκέντρωση και απεργία ενάντια στην πολιτική της Κυβέρνησης, ενάντια συνολικά στις πολιτικές όλων των κυβερνήσεων, οι οποίες έχουν βάλει το λιθαράκι τους στο να ισοπεδωθούν τα πτυχία και οι σπουδές τους, στο να ισοπεδωθούν τα δικαιώματά τους και οι μισθοί τους.

Είναι μια πολιτική συνολικά διαχρονική η οποία εμπορευματοποιεί τον πολιτισμό. Είναι μια πολιτική της Κυβέρνησης της σημερινής που κάνει ένα βήμα παραπέρα θέλοντας να μετατρέψει τα μουσεία σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ανοίγοντας τον δρόμο για περαιτέρω εμπορευματοποίηση αλλά ακόμη και για την ιδιωτικοποίησή τους μέσα από διάφορες μορφές.

Θα σταθώ στην παρέμβασή μου, κύριε Πρόεδρε, ιδιαίτερα στο θέμα που απασχολεί κατά κύριο λόγο τη σημερινή συνεδρίαση, μιας και το νομοσχέδιο στο οποίο είναι ενταγμένη η συγκεκριμένη τροπολογία το ανέπτυξε αναλυτικά και τις επιπτώσεις ο εισηγητής μας, ο σύντροφος Δελής.

Από αυτή την άποψη, λοιπόν, κατ' αρχάς να αποκαταστήσουμε ορισμένα ζητήματα. Οι ναζιστικές οργανώσεις και τα φασιστικά κόμματα αποτελούν παιδί του συστήματος. Δεν είναι παραπαίδι. Είναι το ίδιο συστημικά κόμματα όσο είστε κι εσείς. Κατ' αρχάς, ιστορικά να το δούμε. Ποιος βοήθησε τον Χίτλερ να ανέβει στην εξουσία; Δεν το βοήθησαν πρώτα και κύρια και τον έσπρωξαν οι ιθύνοντες κύκλοι τότε της Αγγλίας και της Γαλλίας, με την ανοχή και την υποστήριξη των Ηνωμένων Πολιτειών, γιατί κινούνταν από τη βαθιά τους έχθρα και εχθρότητα προς την Σοβιετική Ένωση, τη χώρα τότε του σοσιαλισμού; Γιατί σε τελευταία ανάλυση επί πέντε χρόνια πριν από τον πόλεμο συστηματικά βοηθούσαν τον Χίτλερ με τη μέθοδο της επονομαζόμενης πολιτικής τού κατευνασμού για να προετοιμάσει ακριβώς την καταστροφή του 1939 - 1945.

Αλήθεια, δεν βοήθησε τον Χίτλερ ο Χένρι Φορντ, ο μεγάλος Αμερικάνος βιομήχανος; Ήταν χρηματοδότης του ναζιστικού κόμματος. Δεν βοήθησε τον Χίτλερ η τεράστια βιομηχανία της Thyssen, η οποία ήταν κραταιά χαλυβουργία στη Γερμανία; Μάλιστα ένας από τους Thyssen, ο Fritz Thyssen, αποτέλεσε και μέλος του ναζιστικού κόμματος. Οι Γερμανοί βιομήχανοι συνολικά βοήθησαν τον Χίτλερ να ανέβει στην εξουσία. Η Τράπεζα της Αγγλίας μάλιστα, όταν εισέβαλε η Γερμανία στην Τσεχία, μετέφερε τον χρυσό που διακρατούσε της Τσεχίας σε γερμανικών συμφερόντων τράπεζες για να χρηματοδοτηθεί ακριβώς η Γερμανία και πολλοί άλλοι. Αυτοί, λοιπόν, ήταν οι χρηματοδότες και αυτοί οι οποίοι στήριξαν τον Χίτλερ να ανέβει στην εξουσία. Ήταν το ίδιο το σύστημα.

Και ποιος αλήθεια συνέτριψε τον Χίτλερ; Τον Χίτλερ τον συνέτριψε ο κόκκινος στρατός με τη συμβολική μάλιστα ενέργεια να υψώσει ο σοβιετικός στρατιώτης τη σημαία με το σφυροδρέπανο στο Ράιχσταγκ. Κι από τότε ξεκίνησε η προσπάθεια αναθεώρησης της ιστορίας, φτάνοντας μάλιστα στο σημείο η ίδια Ευρωπαϊκή Ένωση να είναι ο επίσημος αναθεωρητής αυτής της ιστορίας. Με ποιον τρόπο; Όταν τη μέρα συντριβής του φασισμού και του ναζισμού τη μετονόμασε την «Ημέρα της Ευρώπης». Τόσο απλά. Γιατί ακριβώς δεν θέλουν αυτά να εκφράζονται. Όταν έβγαλε η ίδια ως επίσημη θεωρία την ανιστόρητη και αντιεπιστημονική θεωρία των δύο άκρων, από τη μια μεριά δηλαδή ο ναζισμός και από την άλλη ο κομμουνισμός.

Επί της ουσίας και σήμερα αυτά τα νεοναζιστικά και νεοφασιστικά κόμματα δεν αποτελούν χρήσιμους στυλοβάτες του συστήματος; Δεν αξιοποίησε η Ευρωπαϊκή Ένωση τους ναζί Ουκρανούς για το πραξικόπημα στο Μεϊντάν ή άλλα κόμματα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Η Χρυσή Αυγή δεν αποτελούσε επί της ουσίας τον εγκληματικό βραχίονα του κεφαλαίου του συστήματος, εκδηλώνοντας με κάθε τρόπο, ακόμη και με βία, το μίσος της ενάντια στους εργαζόμενους, ενάντια στους συνδικαλιστές, ενάντια στην ταξική πάλη και στους μετανάστες; Δεν ήταν η Χρυσή Αυγή που έφτιαχνε στο Πέραμα δουλεμπορικά γραφεία, πουλώντας φτηνούς εργαζόμενους και χωρίς δικαιώματα στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη;

Από αυτή την άποψη, υπάρχουν μία σειρά εκδηλώσεων αυτής της αναθεώρησης της ιστορίας. Από τη μια μεριά είναι η προσπάθεια την οποία έκανε χθες για παράδειγμα ο κ. Μητσοτάκης να συκοφαντήσει το ρόλο του ΕΑΜ, τον χαρακτήρα του και τη δράση του απέναντι στους Γερμανούς, Ιταλούς και Βούλγαρους κατακτητές, τους ναζί και τους φασίστες. Από την άλλη μεριά, όμως, είναι και η ίδια η στάση του ΣΥΡΙΖΑ που -προσέξτε- δεν προσπαθεί να καπηλευτεί, κύριε Γεωργιάδη, το ΕΑΜ. Κακοποιεί την ιστορία του ΕΑΜ και την κακοποιεί με πολλαπλούς τρόπους, όταν στην ίδια συγκέντρωση εκτός από τον ύμνο του ΕΑΜ εκθείαζε και τον Γεώργιο Παπανδρέου, τον γέρο, ο οποίος ήταν εχ-

θρός του ΕΑΜ. Όταν ο κ. Τσίπρας συναντιέται για παράδειγμα στην Καστοριά, με τους κατ' εξοχήν «κομμουνιστοφάγους» και διοργανωτές των εκδηλώσεων μίσους στο Γράμμο και το Βίτσι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Δεν έγινε αυτό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Έγινε αυτό και σε επίσημη συνάντηση μαζί με τη Βουλευτή σας...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Έλεος πια!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Έγινε αυτό και σε επίσημη συνάντηση μαζί με τη Βουλευτή σας. Υπάρχουν φωτογραφίες και δελτία Τύπου και δεν υπήρξε καμμία διάψευση. Μη διαμαρτύρεστε, λοιπόν.

Όταν δημιούργησε ο ΣΥΡΙΖΑ μαζί με τους ΑΝΕΛ, το ακροδεξιό μόρφωμα που το νομιμοποιήσατε, νέες αμερικανικές βάσεις στη χώρα μας. Αλήθεια τι σχέση έχει η ισχυροποίηση του αμερικανικού ιμπεριαλισμού με τον αγώνα των ΕΑΜιτών; Όταν στέλεχος του ΣΥΡΙΖΑ, η κ. Δούρου, μιλάει για τα ολοκληρωτικά καθεστώτα ή και άλλα πράγματα, όπως για παράδειγμα την αποδοχή από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ του κατάπτυστου ψηφίσματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί σιδηρούν παραπέτασμα. Άρα, αυτά όλα είναι αλληλουχίες ζητημάτων που κακοποιούν κυριολεκτικά την ιστορική προσφορά του ΕΑΜ και συνολικά της πάλης του λαού μας.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, κύριε Γεωργιάδη, δεν θέλει να καπηλεύεται και δεν καπηλεύεται τον αγώνα του ΕΑΜ ούτε προσπαθούμε, ούτε θέλουμε να μονοπωλήσουμε αυτόν τον αγώνα. Αντίθετα αυτό το οποίο αναδεικνύουμε είναι ότι στον αγώνα αυτό του ΕΑΜ, στο οποίο συμμετείχαν ευρύτερα λαϊκά στρώματα, υπήρξε ο εμπνευστής και ο καθοδηγητής το ΚΚΕ. Δηλαδή δεν μονοπωλούμε την πάλη και την παρέμβαση του λαού μας.

Επίσης θεωρούμε ότι με όλα αυτά τα μέτρα και με τη συγκεκριμένη διάταξη και τη διαπάλη, στην οποία ο Γιάννης Γκιόκας αναφέρθηκε αναλυτικά, δεν αντιμετωπίζεται η δράση των ναζιστικών και φασιστικών οργανώσεων. Και όχι μόνο δεν μπορεί να τα αντιμετωπίσει, αλλά αντίθετα ανοίγει και επικίνδυνους δρόμους. Γιατί τόσο η δικιά σας πρωτοβουλία με τις όποιες διορθώσεις έγιναν στην πορεία, όσο και η διάταξη του ΣΥΡΙΖΑ, τι αποδέχεται; Αποδέχεται και αξιοποιεί τον τρομονόμο, αυτό το αντιδραστικό νομοθετικό κατασκεύασμα το οποίο επί της ουσίας ποινικοποιεί μορφές της πάλης του λαϊκού παράγοντα.

Και αναφέρθηκαν συγκεκριμένα παραδείγματα, όπως η κατάληψη δημοσίων κτιρίων και η παρεμπόδιση των αστικών συγκοινωνιών, η κατάληψη δρόμων, σιδηροδρομικών σταθμών. Όλες αυτές τις μορφές τις ποινικοποιεί και πολλές ακόμη, που είναι μορφές πάλης του εργατικού λαϊκού κινήματος. Ποινικοποιεί αυτό το πλαίσιο τον ριζοσπαστισμό. Στρέφεται δηλαδή επί της ουσίας ενάντια στον λαό που αγωνίζεται, ενάντια στη νεολαία που αγωνίζεται και προσπαθεί ακριβώς να εγκλωβίσει σε επικίνδυνους δρόμους αυτές τις μορφές πάλης.

Και από αυτή την άποψη δεν είναι τυχαίο ότι με βάση αυτό το νομοθετικό κατασκεύασμα, το νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνολικά, σε μια σειρά χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαγορεύονται τα κομμουνιστικά κόμματα, οι κομμουνιστικές νεολαίες και η χρήση συμβόλων με το σφυρί και το δρεπάνι. Και, κύριε Λοβέρδο, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας δεν φοβάται από αυτές τις διατάξεις. Άλλωστε η νομιμοποίηση του Κομμουνιστικού Κόμματος έγινε κάτω από την πάλη του ΚΚΕ δεκαετίες και κάτω από τους δεσμούς αίματος που έχει το Κομμουνιστικό Κόμμα με ευρύτερα λαϊκά στρώματα.

Άρα, τι θέλουμε να δείξουμε με αυτή μας τη στάση; Θέλουμε ακριβώς να αναδείξουμε τις συνέπειες και να προειδοποιήσουμε το εργατικό λαϊκό κίνημα ότι με τέτοιου είδους διατάξεις μπαίνουν στο στόχαστρο μορφές πάλης της εργατικής τάξης και του λαϊκού κινήματος.

Και από αυτή την άποψη εμείς θεωρούμε ότι είναι υποκριτικό το ενδιαφέρον σας και της Κυβέρνησης και του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ και άλλων κομμάτων σχετικά με τη δράση της Χρυσής Αυγής, με τη δράση νεοναζιστικών φασιστικών και ακροδεξιών οργανώσεων. Άλλωστε και ο ΣΥΡΙΖΑ έχει συνεργαστεί με τους Ανεξάρτητους Έλληνες και το ΠΑΣΟΚ με το ΛΑΟΣ έχει συνεργαστεί.

Και επί της ουσίας είναι υποκριτικό το ενδιαφέρον όταν ενισχύετε με κάθε τρόπο το αστικό κράτος για να αντιμετωπίσει τον εχθρό λαό με τις δυνάμεις καταστολής, με τους τρομονόμους, με τις παρακολουθήσεις τις προληπτικές μέσω των υποκλοπών, όταν επιχειρείτε με κάθε τρόπο να βγάλετε λάδι την αστική δημοκρατία, αυτή ακριβώς που τρέφει το αυγό του φιδιού -γιατί μέσα από τον κόρφο της αστικής δημοκρατίας γεννιούνται τα ναζιστικά και φασιστικά κόμματα- να βγάλετε λάδι τη δημοκρατία των λόμπι, να βγάλετε λάδι επί της ουσίας τη δικτατορία του κεφαλαίου.

Και γι' αυτό άλλωστε δεν έχετε κανένα απολύτως πρόβλημα να συνεργάζεστε με χρυσαυγίτες. Δεν έχετε τοποθετηθεί. Περίμενα τον κ. Κατρίνη, τον επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ να αναφερθεί στα γεγονότα του Εργατικού Κέντρου του Πύργου. Δεν είπε κουβέντα. Περίμενα από τους εκπροσώπους του ΣΥΡΙΖΑ να αναφερθούν στα γεγονότα του Εργατικού Κέντρου Πύργου ή της Νέας Δημοκρατίας. Τίποτα. Εκεί είναι τόσο εύκολο να συνεργάζεστε με υποψήφιο χρυσαυγίτη στο εργατικό κέντρο, να κάνετε κοινό ψηφοδέλτιο Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ με υποψήφιο Βουλευτή της Χρυσής Αυγής, να νομιμοποιείτε ως εκπρόσωπο στο Εργατικό Κέντρο Πύργου τον υποψήφιο δήμαρχο της Χρυσής Αυγής και δημοτικό σύμβουλο Πύργου; Και όλα αυτά απέναντι σε ποιους; Απέναντι στο ψηφοδέλτιο που υποστήριζε το Πανεργατικό Αγωνιστικό Μέτωπο, το ΠΑΜΕ. Και μάλιστα κάνετε και κοινή διοίκηση με αυτόν τον τύπο, τον χρυσαυγίτη, λοιπόν, και να αποκλείετε, να μη θέλετε να δώσετε την αίθουσα του εργατικού κέντρου για να κάνει δήλωση το ΚΚΕ.

Αυτά δεν σας πονάνε καθόλου; Δεν σας ενδιαφέρουν αυτά τα ζητήματα να τα καταγγείλετε, να τα καταδικάσετε; Όχι, τα αφήνετε να περνάνε, ακριβώς για να διαμορφώνονται οι συνθήκες ανοχής απέναντι σε αυτά τα μορφώματα.

Εμείς λέμε μόνο ένας τρόπος υπάρχει για να αντιμετωπιστούν τα ναζιστικά και φασιστικά μορφώματα. Αυτή είναι η ανειρήνευτη, συνεχόμενη πάλη του εργατικού λαϊκού κινήματος σε κάθε χώρο δουλειάς, σε κάθε γειτονιά και σε κάθε σχολή. Γιατί μόνο το λαϊκό κίνημα μπορεί να συντρίψει τη Χρυσή Αυγή και τα υπόλοιπα ναζιστικά μορφώματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Συνεχίζουμε τώρα με τον κ. Φάμελο και αμέσως μετά με τον κ. Ρουσόπουλο. Και μετά έχει ζητήσει τον λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Θεοχάρης.

Ορίστε, κύριε Φάμελλε, έχετε τον λόγο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, θα μου επιτρέψετε ξεκινώντας να εκφράσω τα ειλικρινή συλλυπητήριά μου στην οικογένεια του συναδέλφου μας Μανούσου Βολουδάκη που έφυγε από τη ζωή, αλλά ταυτόχρονα και τη βαθύτατη οδύνη όλων μας για τις χιλιάδες των νεκρών στις γειτονικές χώρες Τουρκία και Συρία και την ευχή όλων αλλά και την πολιτική προτροπή να απελευθερωθούν οι μηχανισμοί στήριξης και να στηρίξουν τους πολίτες, τους λαούς που πλήττονται και στη Συρία αλλά και στη γειτονική Τουρκία.

Το σημερινό νομοσχέδιο έχει θέμα την προστασία του καταναλωτή. Θα αφιερώσω το πρώτο μισό σε αυτό το θέμα. Θα μου επιτρέψετε να κάνω ένα σχόλιο μετά για την τροπολογία για τους χρυσαυγίτες.

Μιλάμε για την προστασία του καταναλωτή. Πού είναι όμως οι μηχανισμοί της πολιτείας; Η πολιτεία έρχεται στη συνέχεια, αφού δεν μπόρεσε να ελέγξει την αισχροκέρδεια, με την προτροπή του «καλαθιού του νοικοκυριού» που ήταν μία παραδοχή της ακρίβειας, να χρησιμοποιήσει ένα εργαλείο μάρκετινγκ το οποίο δεν γλιτώνει από το κόστος τους καταναλωτές, διότι τελικά φαίνεται από τα στοιχεία που δίνει η αγορά ότι έχουμε αύξηση του τζίρου των σουπερμάρκετ αλλά μείωση του όγκου πωλήσεων. Και ταυτόχρονα έχουμε πολλές καταγγελίες για αυθαιρεσία και παραπλάνηση των καταναλωτών με μείωση της ποσότητας των συσκευασιών δηλαδή και αύξηση των τιμών σε έναν Υπουργό, ο οποίος είναι πολύ καλός για τα τηλεπαράθυρα και για φωτογραφίες αλλά δεν είναι καθόλου καλός για τους καταναλωτές.

Γιατί δεν γίνεται, όμως, ελάφρυνση των καταναλωτών; Γιατί δεν γίνεται αυτό που η οδηγία λέει; Γιατί πολύ απλά δεν έχει αυτή την πολιτική η Κυβέρνηση. Αντί για μείωση παραδείγματος χάριν των φορολογικών βαρών που και η Ευρώπη το πρότεινε στην εργαλειοθήκη από τον Οκτώβριο του 2021, στην Ελλάδα είχαμε το 2022 αύξηση των φορολογικών εσόδων 5 δισεκατομμύρια -απίστευτο!- μέσα στην ακρίβεια. Η κοινωνία γονατίζει και η Κυβέρνηση εισπράττει περισσότερους φόρους απ' όσους είχε ανάγκη και απ' όσους είχε προγραμματίσει. Αντί για μείωση των κερδών, στην Ελλάδα έχουμε αύξηση των κερδών μέσα στην κρίση. Δεν είναι από τον καταναλωτή.

Ένα παράδειγμα είναι τα δύο διυλιστήρια της χώρας όπου με τον Υπουργό τον κ. Γεωργιάδη θα κλείσουν με κέρδη 3 δισεκατομμύρια ευρώ. Σας φαίνεται λογικό; Σας φαίνεται δίκαιο; Ενώ δεν έχουν να γεμίσουν οι πολίτες τα ρεζερβουάρ, οι επαγγελματίες, οι αγρότες, οι φορτηγατζήδες, οι ταξιτζήδες, όλοι οι πολίτες, εσείς επιτρέπετε στα δύο διυλιστήρια να έχουν 3 δισεκατομμύρια ευρώ κέρδη και ταυτόχρονα 3,5 δισεκατομμύρια άδικα υπερκέρδη να έχουν πάρει οι εταιρείες ρεύματος.

Δεν είστε με τους καταναλωτές, είστε με λίγους, έξι επτά εταιρείες. Ούτε καν με την ελληνική βιομηχανία δεν είστε. Εξάλλου αν ήσασταν, δεν θα φτάναμε σε σημείο οι καταναλωτικές οργανώσεις να καταθέσουν συλλογική αμοιβή κατά της ρήτρας αναπροσαρμογής που η γαλάζια διοίκηση της ΔΕΗ επέβαλε. Γιατί μην ξεχνάτε, η ρήτρα αναπροσαρμογής δεν είναι κάτι που ήρθε από τον ουρανό. Το επέβαλε ο κ. Στάσσης με εντολή Μητσοτάκη επτά μήνες πριν την εισβολή στην Ουκρανία. Είναι μία αντικαταναλωτική συμπεριφορά, καταχρηστική, ληστρική την οποία και εσείς αναγνωρίσατε ότι ήταν άδικη, γιατί μετά είπατε ότι, τάχατες, την ακυρώσατε. Άρα, η Κυβέρνηση Μητσοτάκη επέλεξε μία άδικη, κατά εσάς, ληστρική, κατά εμάς, ρήτρα πολύ πριν από την κρίση στην Ουκρανία.

Όμως δεν είναι μόνο αυτό. Αισχροκερδούν τα «γαλάζια» παιδιά και η Κυβέρνησή σας σε βάρος των καταναλωτών. Δεν το λέει ο ΣΥΡΙΖΑ, το λέει η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, η οποία στο πρώτο υπόμνημα που έφερε εδώ, στη Βουλή, μας είπε ότι το 80% των υπερκερδών, 730 εκατομμύρια θυμίζω για το πρώτο εξάμηνο, παρήχθησαν από τη ΔΕΗ, από τη «γαλάζια» διοίκηση που έβαλε ο κ. Μητσοτάκης, ο κ. Χατζηδάκης, ο κ. Γεωργιάδης. Άρα, τα υπερκέρδη είναι σχεδιασμένα από την Νέα Δημοκρατία.

Και όχι απλά σχεδιασμένα, αλλά τα κρύβετε και από τη Βουλή. Διότι το τελευταίο ακραίο θέμα το οποίο είχαμε εις βάρος των καταναλωτών είναι ότι τη τελική μελέτη για τα υπερκέρδη από την οποία μελέτη θα φορολογηθούν οι εταιρείες με τη δική σας λογική, την περιορισμένη φορολόγηση, την έστειλε η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τον Νοέμβριο και ο κ. Σκρέκας αρνήθηκε να τα δώσει στη Βουλή γιατί έχουν εμπορικά μυστικά. Σε μια εκδήλωση ρώτησα τον πρόεδρο της ΡΑΕ τι εμπορικά μυστικά έχουν, αλλά δεν ήξερε να μου πει. Αλλά σε κάθε περίπτωση εμείς καταθέσαμε ερώτηση στη Βουλή και αίτηση κατάθεσης εγγράφων. Κρύψατε από τη Βουλή τη μελέτη των υπερκερδών, για να καταλάβετε πόσο είναι ενάντια στους καταναλωτές η πολιτική σας.

Αυτή η έλλειψη διαφάνειας συνδυάζεται με τον φόβο που έχετε δημιουργήσει στην κοινωνία, ακόμα και τον φόβο των παρακολουθήσεων. Διότι φανταστείτε τον επιχειρηματία που σκέφτεται ότι ακόμα και τον Υπουργό Εργασίας παρακολουθεί η ΕΥΠ. Φανταστείτε τον φόβο, αλλά και την ανασφάλεια και την έλλειψη διαφάνειας και δημοκρατίας που δημιουργείτε στην αγορά.

Όσον αφορά το ζήτημα της τροπολογίας εμείς αποδείξαμε το ειλικρινές ενδιαφέρον για το θέμα της τροπολογίας για τον αποκλεισμό των χρυσαυγιτών και του χρυσαυγιτισμού από την πολιτική γιατί είμαστε εδώ και θα συμμετέχουμε στην ψηφοφορία παρά τις αντιδημοκρατικές λειτουργίες της Κυβέρνησής σας. Γιατί εμείς θέλουμε να αποκλειστούν οι καταδικασμένοι νεοναζί από την πολιτική γιατί η πολιτική αυτή, η αντίληψη αυτή, έχει μέσα μίσος, βία, ρατσιστικές διακρίσεις, αντισημιτισμό, φασισμό, εθνικισμό και αντιπολιτική στάση, όχι έτσι γενικά. Υπάρχει συγκεκριμένη ταυτότητα που εμείς πρέπει να μιλήσουμε στα παιδιά μας και στην ελληνική νεολαία για αυτά. Γιατί η ελληνική κοινωνία έδωσε μάχες και αίμα και στην κατοχή και στη δικτατορία, για να γλιτώσουμε από τους ναζί και τους φασίστες.

Και εδώ πρέπει να θυμηθούμε ότι η Ελλάδα δεν έχασε ποτέ από τους αγώνες της Αριστεράς, των ριζοσπαστών και των κομμουνιστών, αλλά έχασε από τους φασίστες, τους ναζί και τους δωσίλογους, να μην τα ξεχνάμε αυτά, ακόμη και την τραγωδία της Κύπρου.

Εμείς, λοιπόν, ήρθαμε εδώ -και παρ' ότι ήρθατε δύο χρόνια μετά την καταδίκη και επιτρέψατε ως κυβέρνηση να κάνει πολιτική ο Κασιδιάρης μέσα από τις φυλακές- και λέμε δεχτείτε τροποποιήσεις και συγκλίσεις, για να διασφαλίσουμε μία συνταγματική ρύθμιση, η οποία θα είναι στιβαρή, δεν θα αφήνει περιθώριο στον Άρειο Πάγο για μεταφράσεις και θα αποκλείσει τους εγκληματίες φασίστες και νεοναζί από την πολιτική και τα ψηφοδέλτια.

Μας ανησυχεί για ποιον λόγο δεν κάνατε εξ αρχής τις συγκλίσεις. Είχαμε δίκιο, γιατί σήμερα έρχεστε και κάνετε πολλές παραχωρήσεις και συνθέσεις, ναι, αλλά όχι όλες όμως. Δεν καταλαβαίνουμε ακόμα γιατί δεν μπαίνει το θέμα των νεοναζί και των ρατσιστικών συμπεριφορών μέσα στη συζήτηση. Βάλατε με δική μας προτροπή το θέμα της εγκληματικής οργάνωσης και τρομοκρατικών πράξεων. Κάναμε καλά που πιέζουμε μέχρι τώρα και θα συνεχίσουμε να πιέζουμε. Διότι εμείς θέλουμε να αποδείξουμε -όχι μόνο εμείς, όλοι μαζί- ότι η Βουλή μπορεί απέναντι στους νεοναζί να είναι ενιαία. Γι' αυτό καθόμαστε και προσπαθούμε, γιατί έχουμε ξεκάθαρη αφετηρία.

Απαιτείται όμως ασφάλεια στη νομοθέτηση αυτή. Φανταστείτε το κόστος για τη δημοκρατία μας, αλλά και τα λάθος μηνύματα προς όλους τους πολίτες ιδιαίτερα στη νέα γενιά σε πιθανά μπλεξίματα, καθυστερήσεις και πιθανά μπρος - πίσω και στον Άρειο Πάγο. Δεν θέλουμε να συμβεί. Αναρωτιέμαι αν έχετε αναλάβει την ευθύνη για κάτι τέτοιο. Παίρνετε το ρίσκο για κάτι τέτοιο; Θέλετε να μην πάμε με μια ολοκληρωμένη πρόταση όλοι μαζί, για να είμαστε συμπαγείς ως πολιτικός χώρος; Γιατί η αντιπολιτική στάση θα δημιουργηθεί και από κάτι τέτοιο.

Εμείς επισημαίνουμε ότι η αντιπολιτική έχει πολλές κοινές αφετηρίες με μια πιθανή ακροδεξιά αντίληψη, εθνικιστική, ακραία, μίσους και βίας. Εμείς λοιπόν θέλουμε απέναντι σε όλες τις ανόητες, αναθεωρητικές, παραπλανητικές συζητήσεις που βγαίνουν από το χώρο της Νέας Δημοκρατίας να ξαναέρθουμε στον δημοκρατικό δρόμο. Γιατί εμείς δώσαμε τη μάχη απέναντι στους χρυσαυγίτες και στα πεζοδρόμια και στη Βουλή και θα συνεχίσουμε αυτή τη μάχη, γιατί εμείς είμαστε ξεκάθαρα με τη δημοκρατία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε τώρα με τον κ. Ρουσόπουλο και αμέσως μετά με τον κ. Χάρη Θεοχάρη.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρωτίστως θέλω να καταθέσω τη θλίψη μου για την απώλεια του αγαπητού μας συναδέλφου, του Μανούσου Βολουδάκη, με τον οποίον είχα τη χαρά να συνεργαστώ το 2019 στη διάρκεια της αναθεώρησης του Συντάγματος.

Θεόφιλε, ήσουν και εσύ εκεί και θυμάσαι πολύ καλά.

Προεισαγωγικά, επίσης, θα ήθελα να συμφωνήσω απολύτως με μια φράση που είπε ο κ. Καραθανασόπουλος από το ΚΚΕ, αλλά και ο κ. Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος, ο Προεδρεύων αυτή την ώρα, ότι χτυπάμε τη Χρυσή Αυγή γιατί χτυπάμε παντού, και περιφερειακά όχι μόνο κεντρικά.

Τούτων δοθέντων θα ξεκινήσω με μία μικρή ιστορία. Κάποιοι από εσάς γνωρίζετε ότι ξεκίνησα ως επαγγελματίας δημοσιογράφος. Παράλληλα επί πολλά χρόνια διδάσκω σε δύο πανεπιστήμια στο εξωτερικό. Κάποτε με ρώτησαν οι φοιτητές μου «δημοσιογραφία, πολιτική ή πανεπιστήμιο;» Και τους απάντησα ότι στη δημοσιογραφία αναδεικνύεις ένα θέμα, στο πανεπιστήμιο το αναλύεις, στην πολιτική οφείλεις να το λύσεις. Είμαστε, λοιπόν, σε αυτή τη φάση. Η πολιτική είναι δυναμική λειτουργία, δεν είναι στατική. Πρέπει να δράσουμε όχι ως επιμηθείς, όπως θα μας κατηγορήσει ο ιστορικός του μέλλοντος, αλλά ως προμηθείς.

Και για αυτούς οι οποίοι θα σπεύσουν να πουν «ναι, αλλά την

τελευταία στιγμή, λίγες μέρες πριν τις εκλογές ή λίγους μήνες πριν τις εκλογές» θέλω να θυμίσω ότι το 2021 αυτό το Κοινοβούλιο με προτροπή της Κυβερνητικής Πλειοψηφίας και την ψήφο και της Αντιπολίτευσης, πέρασε τον βασικό νόμο για τον οποίον συζητάμε σήμερα μία συμπλήρωσή του. Και ποια είναι αυτή η συμπλήρωση; Κάτι που δεν είχαμε υποπτευθεί τότε, ότι δηλαδή θα έρθει η στιγμή που κάποιοι θα χρησιμοποιήσουν αχυρανθρώπους, προκειμένου να εισβάλουν, με πολιορκητικό κριό κάποια ιδεολογία που όλοι την απευχόμαστε και τη βδελυσσόμαστε, στο εθνικό μας Κοινοβούλιο. Άρα, λοιπόν, αυτό είναι η πρώτη απάντηση σε όσους μας κατηγορούν ότι καθυστερούμε ή ότι καθυστερήσαμε. Θα μπορούσα να χρησιμοποιήσω και μια άλλη απάντηση, λέγοντας, αν εμείς καθυστερούμε, η Αντιπολίτευση κατά τον Κανονισμό της Βουλής έχει κάθε δικαίωμα να καταθέσει πρόταση νόμου. Γιατί δεν το κάνατε και εσείς επί τέσσερα χρόνια; Αλλά δεν είναι λόγος να τσακωθούμε για αυτό.

Ως προς την ευελιξία τώρα, επικαλούμενος τη συζήτηση με τους συναδέλφους που ήμασταν τότε στην Επιτροπή του Συντάγματος, θέλω να θυμίσω ότι το ΚΚΕ ήταν που πρότεινε τότε αλλαγές δραστικές στο θέμα της ψήφου των αποδήμων και αυτή η Κυβέρνηση τις δέχθηκε. Η ευελιξία αυτή απεδείχθη νωρίτερα, σήμερα και από τον Υπουργό Εσωτερικών, τον κ. Βορίδη, όταν έκανε πλείστες όσες αλλαγές στις προτάσεις που κατατέθηκαν από κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Ειπώθηκε από κάποιους συναδέλφους νωρίτερα και δεν θα διαφωνήσω στη βασική αρχή ότι η ασφαλέστερη δικλίδα για τη δημοκρατία δεν είναι τόσο η νομική περιθωριοποίηση των φασιστικών νοοτροπιών, των φασιστικών ιδεολογιών όσο η δημιουργία πολιτικών που αυτές τις νοοτροπίες να μην τις αφήνουν να ανθίζουν. Αυτές τις πολιτικές, δηλαδή της ασφάλειας, της υγιούς δημιουργίας, της ελπίδας για ένα καλύτερο μέλλον, γιατί πάνω σε αυτή την ελπίδα είναι που πατάνε πολλοί για να περάσουν αυτές τις ακραίες λαϊκίστικες, ναζιστικές, φασιστικές ή όπως αλλιώς θέλετε να τις ονομάσουμε ιδεολογίες, αυτή την ελπίδα οφείλουμε όλοι μας να τη δώσουμε στον Έλληνα πολίτη.

Εγώ προσωπικά εκτιμώ ότι η Κυβέρνηση Μητσοτάκη επί τέσσερα χρόνια και την ελπίδα έχει δώσει, και απάντηση σε πάρα πολλά από τα προβλήματα, τα κοινωνικά ζητήματα, τις ανάγκες τις πραγματικές του πολίτη έδωσε μέσα σε πάρα πολύ αντίξοες συνθήκες. Οι δυσκολίες σε μεγάλο βαθμό ξεπερνιούνται στη ζωή. Θα υπάρχουν πάντα κάποιοι ακραίοι ώσπου να φτάσουμε στην απόλυτη ευημερία, αν υπάρχει απόλυτη ευημερία και αυτό δεν είναι κάτι ουτοπικό ή χριστιανικό μόνο.

Στη σημερινή τροπολογία την οποία συζητούμε η δική μου πρόσκληση είναι για ενότητα την οποία όσο κοινότοπη κι αν την ακούσει κανένας πιστεύω ότι κατά βάθος, μέσα μας, όλοι μας θα τη θέλαμε. Όλοι ενωμένοι πρέπει να είναι το μήνυμα, όλοι ενωμένοι πάνω σε μία πολιτική η οποία ουσιαστικά ενισχύει τους δημοκρατικούς δεσμούς, ενισχύει τη δημοκρατία.

Αποφάσισε ο ΣΥΡΙΖΑ προ ημερών να μη μετέχει σε καμμία από τις ψηφοφορίες έως τις εκλογές τη εξαιρέσει της σημερινής τροπολογίας και αποφάσισε, όπως είπε προηγουμένως ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, να ψηφίσει με τυπική ψήφο το «ΠΑΡΩΝ», αλλά ουσιαστικά με άρνηση. Θα πάμε, λοιπόν, όλοι οι υπόλοιποι πλην ΣΥΡΙΖΑ με τη νομιμοποίηση που μας δίνει αυτό το Κοινοβούλιο να υπερασπιστούμε τη δημοκρατία από όσους ακραίους θελήσουν να την υπονομεύσουν. Αυτό το «πλην ΣΥΡΙΖΑ», όμως, κύριοι συνάδελφοι, θα σας στοιχειώνει για πάντα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Χάρης Θεοχάρης.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βαρύ το καθήκον του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου μιας φτωχότερης σήμερα Κοινοβουλευτικής Ομάδας, φτωχότερης γιατί χάσαμε τον Μανούσο Βολουδάκη. Είναι διπλά βαρύ, γιατί προσωπικά συνεργάστηκα με τον Μανούσο, όταν αυτός ήταν Υφυπουργός Δημόσιας Διοίκησης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, εγώ ήμουν στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και είχαμε πολλά πετύχει μαζί. Θυμάμαι την εργατικότητα, το ήθος του, την προσπάθειά του, για να στηρίξει το δημόσιο συμφέρον. Το έκανε τότε ως Υφυπουργός, το έκανε και ως Βουλευτής όλα αυτά τα χρόνια που είμαστε συνάδελφοι.

Η σκέψη μας, η αγάπη μας, τα συλλυπητήριά μας στη Σέβη, τα παιδιά και στους ανθρώπους του. Είναι το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε σήμερα.

Επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να εκφράσω τα συλλυπητήριά μου προς τις οικογένειες των θυμάτων του φονικού σεισμού στην Τουρκία και στη Συρία καθώς και τη συμπαράστασή μου, όχι μόνο τη δική μου ή της Νέας Δημοκρατίας, αλλά ολόκληρου του ελληνικού λαού προς το δοκιμαζόμενο τουρκικό λαό. Η Ελλάδα προσφέρθηκε πρώτη να παράσχει βοήθεια, καθώς η πρώτη έγνοια σε αυτές τις περιπτώσεις είναι η διάσωση και η σωτηρία όσο το δυνατόν περισσότερων ανθρώπων, ψυχών. Ήδη έξι άνθρωποι, παιδιά και ενήλικες, έχουν διασωθεί από την ΕΜΑΚ, την ομάδα η οποία βρίσκεται εκεί, και οι ενισχύσεις πηγαίνουν, ώστε να πετύχουν ακόμα περισσότερα χάριν της αλληλεγγύης που πρέπει όλοι μας να δείχνουμε. Γιατί στις ώρες αυτές τις δύσκολες δεν χωρά καμμία άλλη σκέψη παρά μόνο η βοήθεια και η αλληλεγγύη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μιλήσω αρχικά για το νομοσχέδιο, για ένα αυτονόητο νομοσχέδιο, όπως -επιτρέψτε μου να πω- είναι όλα τα νομοσχέδια που φέρνει ο Υπουργός Ανάπτυξης Άδωνις Γεωργιάδης, γιατί είναι νομοσχέδια τα οποία είναι πάντοτε δουλεμένα σε διαβούλευση και γι' αυτό έχουν κατά κοινή αποδοχή συναίνεση.

Σήμερα αυξάνουμε την προστασία των καταναλωτών. Σήμερα ενισχύουμε τους ελεγκτικούς μηχανισμούς του Υπουργείου Ανάπτυξης. Σήμερα εστιάζουμε έτι περαιτέρω στην προστασία των ανηλίκων. Σήμερα μειώνουμε τη γραφειοκρατία για τις ενώσεις των καταναλωτών και καταγράφουμε επιτέλους το τοπίο. Μιλήσαμε το πρωί γι' αυτό. Δεν μπορώ να καταλάβω πώς δεν υπήρχε ως τώρα καταγραφή των ενώσεων καταναλωτών. Γι' αυτό μιλάω για αυτονόητο νομοσχέδιο. Σήμερα ρυθμίζουμε με νεοφυείς δραστηριότητες με μεγάλη προστιθέμενη αξία, όπως την υποβρύχια παλαίωση οίνου αλλά και τα escape rooms. Όλοι έχουμε παιδιά. Τα έχουμε στείλει εκεί, έχουν περάσει όμορφα, έχουν κάνει πάρτι ή οτιδήποτε άλλο αλλά ειδικά στα τελευταία η ρύθμιση επιβάλλεται και για λόγους ασφαλείας των παιδιών μας.

Σήμερα εισάγουμε επιτέλους όρια στην ευθύνη των καταναλωτών για τις νέες και όλο και πιο ανερχόμενες απάτες τύπου «fishing». Κύριε Υπουργέ, σε αυτό πρέπει να συνεχίσουμε να δίνουμε έμφαση. Έχουν αρχίσει να γίνονται πανδημία αυτού του είδους οι απάτες. Πάρα πολύ κόσμο -όχι μόνο κόσμο που δεν ξέρει από αυτές τις νέες ηλεκτρονικές διαδικασίες, αλλά και κόσμο που ξέρει- τυχαίνει να τον κοροϊδεύουν, να του παίρνουν τα χρήματά του και πρέπει να δούμε ακόμα περισσότερο πώς μπορούμε να τους υποστηρίξουμε και να τους προστατεύσουμε.

Σήμερα επιτρέπουμε στους δημάρχους να επιλέγουν τις ανοικτές Κυριακές. Επιτέλους, αυτονόητο. Οι δήμοι ξέρουν τις συγκεκριμένες συνθήκες στην περιοχή τους. Οι δήμοι πρέπει να αποφασίζουν γι' αυτού του είδους τα θέματα. Δεν χωράνε οριζόντιες διατάξεις εδώ. Γι' αυτόν τον λόγο είχαμε δημιουργήσει αυτές τις κατηγοριοποιήσεις «είναι τουριστική περιοχή, δεν είναι τουριστική περιοχή», όλα αυτά τα πράγματα και τα πλέγματα, γιατί προσπαθούσαμε εμείς από πάνω, στο ύψος της κεντρικής διοίκησης, να ρυθμίσουμε ζητήματα τοπικής αρμοδιότητας. Και αυτό φέρνει τη διάταξη ακριβώς εκεί που πρέπει να είναι.

Πρόκειται για αυτονόητες, λοιπόν, ξαναλέω, ρυθμίσεις. Ελπίζω η στάση όλων να είναι ανάλογη, αν και δεν είναι από κάθε μεριά. Είπα «όλων» και ξέχασα πως ένα κόμμα είναι απόν από την ψηφοφορία. Να είστε σίγουροι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτό θα το θυμούνται όλοι οι γονείς, των οποίων τα παιδιά προστατεύουμε, πως ήσασταν απόντες. Θα το θυμούνται όλοι οι καταναλωτές, τους οποίους προστατεύουμε, πως ήσαστε απόντες.

Στην πραγματικότητα, όμως, η αποχή σας είναι η πιο συνεπής στάση και αυτής της τετραετίας αλλά όχι μόνο, και της προηγούμενης τετραετίας της κωλοτούμπας του 2015 και του 2019. Πρώτον, γιατί ως τώρα -και αυτό όσοι είμαστε κοινοβουλευτικοί και παρακολουθούμε τα νομοσχέδια, το ξέρουμε- άλλη κριτική ασκείται από το Βήμα της Βουλής και αλλιώς ψηφίζετε. Γι' αυτό

πάρα πολλές φορές αναγκαστήκαμε να σας φέρουμε ενώπιον των ευθυνών σας με ονομαστικές ψηφοφορίες. Αλλά κυρίως, δεύτερον, γιατί στην πραγματικότητα όλα αυτά τα χρόνια είσαστε απόντες. Γιατί, όταν η Κυβέρνηση πάλευε την πανδημία, ήσασταν απόντες. Όταν η Κυβέρνηση θωράκιζε τα σύνορα απέναντι στον υβριδικό πόλεμο της Τουρκίας, ήσασταν απόντες. Όταν η Κυβέρνηση έκανε εκστρατεία υπέρ των εμβολίων, ήσασταν απόντες. Όταν η Κυβέρνηση στήριζε τον εργαζόμενο, τον μικρομεσαίο, τον επιχειρηματία μέσα στις πολλαπλές αυτές κρίσεις, ήσασταν απόντες. Όταν η Κυβέρνηση απαλύνει την ακρίβεια φορολογώντας τα υπερκέρδη, είσαστε απόντες. Γι' αυτό, λοιπόν, λέω πως το να είστε απόντες, αυτή η στάση σας είναι απολύτως συνεπής με την πολιτική σας πρακτική ιδεολογία αλλά τελικά και συμπεριφορά.

Τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πούμε και δυο λόγια για την απαραίτητη τροπολογία την οποία θα ψηφίσουμε. Και το ενδιαφέρον είναι αυτό, ότι άλλαξε στάση το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και ψηφίζει «παρών». Το «παρών» αυτό που ψηφίζετε είναι στην πραγματικότητα «απών». Γιατί, όταν αυτοί που θέλουμε να ενώσουμε τις φωνές μας, ώστε να αποκλείσουμε τον φασισμό, το ναζισμό και τις εγκληματικές οργανώσεις από το Κοινοβούλιο και από αυτά τα Έδρανα, εσείς σε αυτό το κάλεσμα είστε απόντες.

Και αυτές τις κατηγορίες που ακούσαμε σήμερα από τα χείλη του κ. Τσίπρα, καλό είναι να τις θυμηθούμε και να δούμε αν έχουν κάποιο νόημα:

Πρώτα απ' όλα, μας κατηγορούν ότι ψαρεύουμε στους ψηφοφόρους του κ. Κασιδιάρη. Αυτό είναι ένα κυκλικό επιχείρημα. Δεν λέει τίποτα. Αν αποκλείουμε τον κ. Κασιδιάρη, μας λέτε ότι το κάνουμε, επειδή θέλουμε τους ψηφοφόρους του, και επειδή θέλουμε τους ψηφοφόρους, τον αποκλείουμε. Δεν έχει κανένα νόημα και καμμία αξία αυτό το επιχείρημα. Ίσα-ίσα, αυτοί οι οποίοι θέλουν να ψηφίσουν τον κ. Κασιδιάρη είναι διπλά πιο αγανακτισμένοι απέναντι στη Νέα Δημοκρατία που τον αποκλείει ενώ κάποιοι άλλοι με αυτό το «ΠΑΡΩΝ» τούς κλείνουν το μάτι, ίσως με τη σκέψη ότι έτσι θα μπορούσαν να κάνουν πιο δύσκολη την αυτοδυναμία.

Μας κατηγορείτε πως χάνουμε λέει το κέντρο και πως πάμε δεξιά. Ρωτήστε τους ΑμεΑ, τα άτομα με αναπηρία, για τα οποία έχουμε κάνει τόσα πολλά. Ρωτήστε τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα. Δείτε την «πράσινη» ατζέντα. Κύριε Υπουργέ, η «πράσινη» ατζέντα -αυτό είναι το ενδιαφέρον- που είναι αριστερά του SPD στη Γερμανία, δηλαδή στο ΣΥΡΙΖΑ και παραπέρα, εδώ πέρα είναι η ατζέντα της Νέας Δημοκρατίας και κατάντησε ο ΣΥΡΙΖΑ να είναι το κόμμα του λιγνίτη, να μας εγκαλεί γιατί δεν χρησιμοποιούμε παραπάνω λιγνίτη και γιατί πάμε γρήγορα στην «πράσινη» μετάβαση.

Δεν υπάρχει κανένα πολιτικό έρμα και γι' αυτό δεν μας κάνει εντύπωση για ποιον λόγο ψηφίζετε «ΠΑΡΩΝ», όπως πάλαι ποτέ είχε πει ο Πρόεδρος της Βουλής επί ΣΥΡΙΖΑ ότι οι ψήφοι για την αλλαγή του εκλογικού νόμου δεν μας πειράζει εάν έρχονται από τη Χρυσή Αυγή, δεν «μυρίζουν» οι ψήφοι.

Η κεϋνσιανή πολιτική που ακολουθήσαμε κατά τη διάρκεια της κρίσης, και αυτή δεν είναι στις παραδοσιακές δεξιές πολιτικές, όμως είναι πολιτικές οι οποίες επιτρέπουν στη Νέα Δημοκρατία να εκπροσωπεί και το Κέντρο και τη Δεξιά.

Το άκρον άωτον είναι το μάθημα του αντισυστημισμού. Μας είπε ο κ. Τσίπρας ότι με τη στάση μας ενισχύουμε τον αντισυστημισμό. Μα, υπάρχει κάτι άλλο, το οποίο δίδαξε ο κ. Τσίπρας εκτός από τον αντισυστημισμό; Υπάρχει κανένας μεγαλύτερος καθηγητής πανεπιστημίου του αντισυστημισμού από τον κ. Τσίπρα, ο οποίος μας κατηγορεί εμάς για αντισυστημισμό;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η τροπολογία είναι απαραίτητη -το ξαναλέω- για την προστασία της δημοκρατίας. Είναι μία τροπολογία, την οποία θα έπρεπε να την έχουμε στην έννομη τάξη μας πολύ νωρίτερα και ίσως εάν την είχαμε, να είχαμε αποφύγει τη Χρυσή Αυγή, αυτή την περιπέτεια. Είναι μία τροπολογία αναλογική, που αποφεύγει τον σκόπελο των πολιτικών «αυτοφωράκηδων», γιατί αυτή είναι η δουλειά της τροπολογίας και μας λέτε να αφαιρέσουμε τον πραγματικό αρχηγό. Αυτή είναι η όλη λογική αυτής της τροπολογίας. Μία τροπολογία, που δεν εκχωρεί στον Άρειο Πάγο τον έλεγχο των πολιτικών πεποιθήσεων των πολιτικών κομμάτων. Προσοχή, γιατί αυτό είναι το σημαντικό σημείο. Εάν αρχίζουμε και γράφουμε ιδεολογίες που επιτρέπονται και δεν επιτρέπονται και ο δικαστής μας κρίνει για το τί πιστεύουμε και λέμε τη λέξη φασιστική, ναι, θα αρκεί μία δήλωση του όποιου Κασιδιάρη «δεν είμαι φασίστας» και θα ξεπλένεται. Δεν πρέπει να μπούμε σε αυτόν τον δρόμο, γιατί τότε πραγματικά -το είπε ο κ. Βορίδης- διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής αυτής της τροπολογίας.

Είναι μία τροπολογία, που ήδη λειτουργεί, όπως αποδεικνύεται από το εξώδικο Κασιδιάρη. Το εξώδικο Κασιδιάρη είναι η ταφόπλακα του κόμματος Κασιδιάρη, διότι ένας άνθρωπος που δεν είναι αρχηγός, στέλνει αυτός εξώδικο, για να μην ψηφίσουμε την τροπολογία.

Τέλος, είναι μία τροπολογία που κρίνει τη στάση του καθενός από εμάς απέναντι στην ίδια τη δημοκρατία. Η δημοκρατία μας για πρώτη φορά αμύνεται απέναντι σε όσους την επιβουλεύονται. Η δημοκρατία μας για πρώτη φορά μάχεται εναντίον όσων την χρησιμοποιούν, για να την καταλύσουν. Σήμερα, λοιπόν, ο ελληνικός λαός θα πάρει απάντηση σε ένα κρίσιμο ερώτημα, ποιος είναι με τη δημοκρατία και ποιος όχι. Και να είστε σίγουροι, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης, δεν θα τη δώσουμε μαζί αυτή την απάντηση, σήμερα θα δώσει την απάντηση αυτή ο καθένας για τον εαυτό του και με βάση την απάντησή μας θα κριθούμε και από τον ελληνικό λαό και από την ιστορία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Η κ. Πέρκα έχει τον λόγο.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν ξέρω από πού να ξεκινήσω. Θα πω, όμως, δύο κουβέντες, πολύ λίγες, για το νομοσχέδιο, γιατί είναι γεγονός ότι όσο επεκτείνεται το ηλεκτρονικό εμπόριο, τόσο θα εντείνονται και οι παράνομες πρακτικές και οι παραβιάσεις βασικών κανόνων της λειτουργίας των αγορών. Επομένως, όντως χρειάζεται ρύθμιση.

Ωστόσο, το νομοσχέδιο έχει πολλά προβληματικά σημεία. Εγώ θα αναφερθώ σε δύο-τρία. Είναι ο ορισμός των συλλογικών συμφερόντων, που είναι αφαιρετικός. Δεν υπάρχει καμμία πρόβλεψη σε ό,τι αφορά την προστασία των ανηλίκων καταναλωτών. Θα επιμείνω, όμως, λίγο στο θέμα του «fishing», το λεγόμενο ηλεκτρονικό ψάρεμα. Με την εξαίρεση που εισάγετε, απαλλάσσετε τις τράπεζες, δηλαδή τον βασικό ένοχο. Η προσθήκη του τελευταίου εδαφίου, όπου δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός της ευθύνης του καταναλωτή, είναι άκρως επαχθής για τους καταναλωτές και ακυρώνει τελείως την ευθύνη των τραπεζών, αφού αφήνει στη διακριτική τους ευχέρεια να αποδείξουν ότι διαθέτουν και εφαρμόζουν εξελιγμένους μηχανισμούς ελέγχου των συναλλαγών, πράγμα που δεν δύναται να ελέγξει ο καταναλωτής. Τη ζημιά, δηλαδή, θα πρέπει να αναλάβει η τράπεζα ως έχουσα την ευθύνη για την υιοθέτηση επαρκών μέτρων και ο καταναλωτής μόνο σε περίπτωση δόλου.

Ένα άλλο σημείο -δεν προλαβαίνω να πω και πολλά- έχει να κάνει με το ζήτημα των ανοιχτών καταστημάτων τις Κυριακές, που είναι επιστημονικά πλέον αποδεδειγμένο πως αυτοί που ευνοούνται από τέτοια μέτρα είναι οι λίγοι και οι μεγάλοι και όχι ο κλάδος. Να σημειώσουμε ότι στην Ελλάδα έχουμε πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Στη Δυτική Ευρώπη συναντάμε κλειστά καταστήματα σε πολλές χώρες ή ανοιχτά, όπως στη Νορβηγία, σε συγκεκριμένες Κυριακές ή όπως στο Βέλγιο κ.λπ.. Παντού, όμως, έχουμε ειδικούς χειρισμούς στις τουριστικές περιοχές. Σε κάθε περίπτωση, όμως, αυτά τα ζητήματα είναι θέματα εθνικής πολιτικής και όχι μεμονωμένες αποφάσεις του εκάστοτε δημάρχου.

Είναι γεγονός ότι το μέτρο καταστρέφει τη μεσαία και μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, που ούτως ή άλλως την καταστρέφετε, μην έχοντας πρόσβαση σε κανένα χρηματοδοτικό εργαλείο, στο Ταμείο Ανάκαμψης κ.λπ..

Όμως, με προκάλεσε και ο κ. Θεοχάρης, γιατί υπάρχει και εδώ το θέμα της απολιγνιτοποίησης. Υπάρχει το άρθρο 80.

Κύριε Θεοχάρη μου, πάει να γίνει μια απολιγνιτοποίηση, που το μόνο που έφερε στις περιοχές -είμαι Βουλευτής Φλώρινας- είναι η αύξηση της ανεργίας και τίποτα άλλο. Στο μοντέλο δια-

κυβέρνησης δεν συμμετέχει η τοπική κοινωνία ούτε με την Τοπική Αυτοδιοίκηση ούτε με τους παραγωγικούς φορείς, κανείς, αλλά γίνεται με κλειστά γραφεία. Τώρα, εάν εδώ γίνεται η μεταβίβαση ή κάποιες διορθώσεις δεν είναι αυτό το θέμα. Γίνεται η μεταβίβαση του κλάδου της μεταλιγνιτικής αξιοποίησης των πυρήνων των ζωνών απολιγνιτοποίησης σε ένα όχημα ειδικού σκοπού, τη «Μετάβαση Α.Ε.», στην οποία κανείς δεν συμμετέχει από την τοπική κοινωνία και δεν έχει κάπου να εκφέρει γνώμη.

Επίσης, δεν έχει γίνει καμμία μελέτη, εάν το κόστος αποκατάστασης συγκρίνεται με την αξία των λιγνιτικών εδαφών. Δεν έχει προχωρήσει καθόλου ο χωροταξικός σχεδιασμός. Τα ειδικά πολεοδομικά θα έρθουν εκ των υστέρων να νομιμοποιήσουν τις όποιες επιλογές. Όσον αφορά την προγραμματική σύμβαση, εδώ τα συζητούσαμε, εκεί που έλεγε ότι η ΔΕΗ θα κρατήσει το ένα τρίτο των εκτάσεων, τελικά κρατάει το 50%, κύριε Υπουργέ. Επομένως, η επαναπόδοση εδαφών στον πρωτογενή τομέα δεν βλέπουμε να γίνεται και η περιοχή ρημάζει.

Πάμε, όμως, λίγο στο μείζον θέμα -νομίζω- της ημέρας, που είναι η τροπολογία για τη Χρυσή Αυγή. Κατ' αρχάς, κύριε Θεοχάρη μου, ο αγώνας για τη δημοκρατία είναι διαρκής. Δεν φέρατε μια διάταξη και τελειώσατε, ακόμη και αν ήταν η καλύτερη.

Και όταν λέω διαρκής, θα αναφέρω και ένα αρνητικό παράδειγμα. Ο Ηλίας Κασιδιάρης από τη φυλακή κάνει πολιτικό αγώνα και η Κυβέρνηση τον αφήνει ανενόχλητο. Το κόμμα που δημιούργησε έπαιρνε σχετικές άδειες και από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, για να κάνει συγκεντρώσεις. Όπως σας είπα, είμαι Βουλευτής Φλώρινας. Στις 18 Δεκεμβρίου του 2022, λίγες μέρες πριν από τις φωτιές, που είναι το έθιμο της περιοχής, η καταδικασμένη εγκληματική νεοναζιστική οργάνωση Χρυσή Αυγή αλώνισε στο κέντρο της Φλώρινας, φυσικά με άδεια για συγκέντρωση και υπό τον έλεγχο της Αστυνομίας για πορεία στους κεντρικούς δρόμους της πόλης, φυσικά με προκάλυμμα ονόματα συγγενικών εθνικιστικών οργανώσεων και με πρόφαση το αγαπημένο θέμα κάποτε και της δικής σας παράταξης, της Μακεδονίας, την προάσπιση της Μακεδονίας.

Βεβαίως, οι πολίτες της περιοχής πρόταξαν τη δημοκρατία έναντι του φασισμού. Απέδειξαν περίτρανα ότι καμμία πλατεία δεν ανήκει στους φασίστες, καμμία γειτονιά και κανένας τόπος. Δεν ήταν η δική σας παράταξη εκεί, όπως δεν ήταν ούτε στη δίκη της Χρυσής Αυγής. Εμείς ήμασταν σύσσωμοι.

Σήμερα, λοιπόν, από αυτή τη θέση πρέπει και εμείς να νομοθετήσουμε. Πράγματι, πρόκειται για μια δύσκολη άσκηση Συνταγματικού Δικαίου. Θέλουμε να αποκλειστούν από τις εκλογές οι νεοναζί που έχουν διαπράξει εγκλήματα, αλλά δεν θέλουμε αυτό να γίνει κατά τρόπο αντίθετο στο Σύνταγμα και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Πρώτον, θα έπρεπε να μην γίνεται με τόση προχειρότητα και βιασύνη. Θα έπρεπε να έχουμε συμβουλευτεί όλο το νομικό κόσμο της χώρας και γενικότερα να είχε έλθει και νωρίτερα. Σε κάθε περίπτωση, όμως, τα ποιοτικά και συνταγματικά γνωρίσματα της διάταξης πρέπει να είναι ακλόνητα και ισχυρά, αφού ισχύει για το μέλλον και είναι άγνωστο αν και πώς και πότε θα εφαρμοστεί ξανά.

Στο πλαίσιο αυτό, ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία είχε καταθέσει στη δημόσια συζήτηση συγκεκριμένη νομοθετική πρόταση, που είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα και σαφής για τους νεοναζί, χωρίς να αφήνει παράθυρα για διευρυμένες ερμηνείες και ενδεχόμενο μελλοντικό αποκλεισμό άλλων κομμάτων, όπως κάνει η τροπολογία της Κυβέρνησης, που είναι ευρύτατη και ασαφής και αφήνει μεγάλα περιθώρια ερμηνειών, παρερμηνειών και καταχρήσεων. Από πουθενά δεν προκύπτει ότι στοχεύει αποκλειστικά σε νεοναζιστικά κόμματα, αλλά εξακολουθεί να κλείνει το μάτι στις απαράδεκτες θεωρίες των δύο άκρων.

Δίνει ανεπίτρεπτα μεγάλη εξουσία στον Άρειο Πάγο. Δηλαδή, δίνει στο Ανώτατο Δικαστήριο μια ευρύτατη αρμοδιότητα με ένα εξαιρετικά επισφαλές κριτήριο και πολιτικά χαρακτηριστικά.

Την επιστημονική έκθεση της Βουλής, που επικαλείστε, την είδατε; Καταρρίπτεται η πρότασή σας στις σελίδες 23 και 24. Λέει ότι ο Άρειος Πάγος δεν μπορεί να διαπιστώσει εάν ένα πολιτικό κόμμα εξυπηρετεί το δημοκρατικό πολίτευμα, αλλά αν σε συγκεκριμένη περίπτωση συντρέχουν λόγοι κ.λπ..

Επίσης, σύμφωνα με τους έγκριτους συνταγματολόγους, η πρότασή σας θα «πέσει» στα δικαστήρια, διότι δεν εξασφαλίζει την παροχή πλήρους δικαστικής προστασίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ωστόσο, πρέπει να επισημάνουμε την άρνηση της Κυβέρνησης για συμβιβασμό. Επιδεικνύει αδιαλλαξία και έλλειψη ευελιξίας, αντί εποικοδομητικού διαλόγου. Εμείς με διάθεση σύγκλισης προσήλθαμε σε αυτή τη συζήτηση και κάνουμε κι ένα βήμα πίσω και προτείνουμε μια τροπολογία στη βάση της πρότασης συνταγματολόγων, όπως ο κ. Αλιβιζάτος και ο κ. Κοντιάδης.

Με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της κατάχρησης της μορφής του πολιτικού κόμματος ως κέλυφος και προκάλυμμα για τη λειτουργία εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης. Η διάταξη τίθεται με πλήρη σεβασμό στις συνταγματικές επιταγές. Κλείνει την κερκόπορτα του άρθρου 29 του Συντάγματος και το θέμα της πραγματικής ηγεσίας και αφ' ενός, δεν θεσπίζεται ούτε απαγόρευση λειτουργίας πολιτικού κόμματος, ούτε στέρηση δικαιώματος κατάρτισης συνδυασμού.

Θέλω να πω ότι ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία για ένα τόσο σημαντικό θέμα εμφανίστηκε διαλλακτικός, σε αντίθεση με την Κυβέρνηση που με την επιμονή της σε μία λάθος και αντισυνταγματική τροπολογία, αφήνει περιθώρια διευρυμένων ερμηνειών για μελλοντικό αποκλεισμό και κομμάτων της Αριστεράς.

Είναι απαράδεκτο και επικίνδυνο να επανέρχεται η ανιστόρητη θεωρία των δύο άκρων που εξισώνει την κομμουνιστική ιδεολογία με την απάνθρωπη ιδεολογία των ναζί. Εμείς, δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε σε τέτοιες επικίνδυνες και αντιδημοκρατικές μεθοδεύσεις.

Ακούσαμε, βεβαίως, και την ανάλυση του κυρίου Υπουργού, του κ. Γεωργιάδη, περί κομμουνισμού, περί οπορτουνισμού. Θα μας επιτρέψετε εντός της Αριστεράς να λύσουμε αυτά τα θέματα, κύριε Γεωργιάδη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ!

Κύριε Υπουργέ, θα καθυστερήσουμε ακόμα πιο πολύ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ένα λεπτό, παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ένα λεπτό, ναι.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Μια διευκρίνιση, παρακαλώ, γιατί κι εγώ δεν το ήξερα. Μου το έθεσε χθες ο κ. Σκουρλέτης, σε μια εκπομπή που ήμασταν, και πήρα τώρα να ενημερωθώ τι έχει συμβεί, γιατί δεν το ήξερα.

Ακούστηκε από αρκετούς συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ -το είπε τώρα και η κ. Πέρκα, η αξιότιμος- ότι απόδειξη του πόσο υπέρ του Κασιδιάρη στην πραγματικότητα ήμασταν και δεν ξέρω τι ακριβώς, είναι το ότι του επιτρέπουμε να κάνει διαδικτυακές εκπομπές από τη φυλακή.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Στη Φλώρινα έκανε πορεία, συλλαλητήριο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Μιλάμε για τις διαδικτυακές εκπομπές, που είπατε, από τη φυλακή. Στη Φλώρινα, δεν ξέρω ποιοι έκαναν πορεία. Θα το ξαναψάξω για τη Φλώρινα μετά. Μία - μία οι δουλειές. Μην αλλάζετε τη συζήτηση. Σας το είπα ότι μου το έθεσε εχθές ο κ. Σκουρλέτης.

Μίλησα τώρα και με τον Υπουργό και με τον Αρχηγό της Αστυνομίας. Καμμία διαδικτυακή εκπομπή, δεν έχει κάνει ο Ηλίας Κασιδιάρης, από καμμία φυλακή. Πρόκειται περί ψεύδους.

Αυτό το οποίο έχει κάνει, πράγματι ο Ηλίας Κασιδιάρης, είναι: Έπαιρνε τηλέφωνο τον δικηγόρο του -όπως ξέρετε, όλοι οι κρατούμενοι έχουν δικαίωμα να μιλάνε με τον δικηγόρο τους- έλεγε όσα έλεγε στο τηλέφωνο στον δικηγόρο του, ο δικηγόρος του τα έγραφε με ήχο στο κινητό του τηλέφωνο ή σε κάποιο μηχάνημα καταγραφής ήχου και, μετά ο δικηγόρος του, το ανέβαζε στο Youtube.

Εισηγείστε να καταργήσουμε το δικαίωμα των κρατουμένων να μιλάνε με τον δικηγόρο τους; Προφανώς δεν μπορεί να γίνει μόνο για τον Κασιδιάρη, θα γίνει για όλους. Αν αυτή είναι η πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ, να κατατεθεί στα Πρακτικά να την ακούσω.

Αν το επιχείρημα είναι, λοιπόν, ότι τον αφήναμε να κάνει διαδικτυακές εκπομπές από τη φυλακή, «δεν τον αφήναμε» είναι η απάντηση. Δεν έχει κάνει διαδικτυακές εκπομπές από τη φυλακή. Πρόκειται περί προπαγάνδας και ψεύδους. Τελεία.

Αν το επιχείρημα είναι ότι κακώς τον αφήναμε να μιλάει στο τηλέφωνο με τον δικηγόρο του, άρα πρέπει να αλλάξουμε τη νομοθεσία ως προς το δικαίωμα των κρατουμένων, περιμένω την πρότασή σας. Θα έχει ενδιαφέρον να την ακούσω, δεδομένου ότι στις φυλακές φτάσατε περίπου το 70%, αν θυμάμαι καλά, από τους κρατούμενους. Άρα, αν ψηφίσετε κάποια τέτοια πρόταση, βλέπω να χάνετε και ψηφοφόρους.

Αλλά να τελειώσει το ψέμα. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν του επέτρεψε να κάνει διαδικτυακές εκπομπές από τη φυλακή. Τελεία!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Στη Ρηγίλλης που έκανε η Χρυσή Αυγή συγκέντρωση για τα Ίμια, πήρε άδεια;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ως προς τη συγκέντρωση στην Αθήνα, έχει βγει ανακοίνωση του Δημάρχου της Αθήνας, επίσημη και on camera δήλωση και δελτίο Τύπου, ότι ουδέποτε το Δήμος Αθήνας του έδωσε άδεια.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ποιος την έδωσε;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Χωρίς άδεια την έκαναν τη συγκέντρωση. Είναι άλλο ένα ψέμα που λέτε. Δεν πήραν άδεια από τον Δήμο της Αθήνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε τώρα με τον κ. Κόνσολα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΝΣΟΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, από το Βήμα αυτό επιτρέψτε μου και εγώ να εκφράσω τα θερμότατα συλλυπητήριά μου για την απώλεια ενός εξαιρετικού οικογενειάρχη, άριστου επιστήμονα και ικανού κοινοβουλευτικού, αλλά και κυβερνητικού παράγοντα. Ο Μανούσος Βολουδάκης με τη στάση ζωής του έδειξε απαράμιλλο ήθος και αυταπάρνηση για την πατρίδα, την εκλογική του περιφέρεια, αλλά και για τον κοινοβουλευτισμό. Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στην οικογένειά του, αλλά και στο Σώμα της Εθνικής Αντιπροσωπείας, γιατί αποτελούσε κόσμημα όσο υπηρέτησε εδώ ως εκπρόσωπος του κρητικού λαού.

Από εκεί και πέρα, μια μέρα δύσκολη είναι, το είπε και ο κ. Θεοχάρης. Στη γείτονά μας Τουρκία συνεχίζονται οι εικόνες από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να μας πληγώνουν και να μας προβληματίζουν, αλλά παράλληλα να δυναμώνουμε και να εκφράζουμε την αλληλεγγύη μας. Και θέλω να συγχαρώ τον Πρωθυπουργό και την Κυβέρνηση που συνεχίζει να στηρίζει αυτή την προσπάθεια ανεύρεσης των πολιτών της Τουρκίας που είναι κάτω από τα συντρίμμια, αλλά για να στηρίζει με οποιοδήποτε μέσο αυτή την προσπάθεια για να μπορέσει να επανορθώσει στο μέτρο που μπορεί και να αναστυλώσει το ηθικό ανάστημα των κατοίκων αυτή την δύσκολη ώρα που αντιμετωπίζουν οι γείτονές μας. Και μάλιστα θα προτρέψω την Κυβέρνηση όσο χρειάζεται και μπορεί και υπάρχει το περιθώριο να συνεχίζει αυτή την ενίσχυση στη γείτονα μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τόσο ο κ. Κόλλιας όσο και ο κ. Θεοχάρης ανέλυσαν με πολλή προσοχή τα ζητήματα που σχετίζονται με το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα. Θέλω να εκφράσω τη χαρά μου που συνάδελφοι από την Αντιπολίτευση, όπως και η κ. Πέρκα είπε ότι υπάρχει πρόβλημα και παθογένεια στα ζητήματα που αναλύει το νομοσχέδιο και έρχεται να καλύψει αυτή την παθογένεια με ρυθμίσεις καλής πρακτικής. Ενδεχόμενα δεν λύνονται όλα, αλλά δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει το γεγονός ότι ένα σημαντικό νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης που ενισχύει το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών στη χώρα, αλλά και ζητήματα που σχετίζονται με τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών και το ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση των οίνων έρχεται και συζητούμε σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία.

Ο στόχος αυτού του νομοσχεδίου είναι η ενίσχυση του επιπέδου προστασίας που απολαμβάνουν οι καταναλωτές από εμπορικές πρακτικές που παραβιάζουν φυσικά τα δικαιώματά τους μέσα από την ενσωμάτωση της οδηγίας 2020/1828 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ένωσης στο ελληνικό δίκαιο. Είναι ανάγκη αυτό; Είναι ανάγκη. Αυτό κάνουμε σήμερα. Μέσα από αυτή τη νομοθετική παρέμβαση ουσιαστικά επικαιροποιούμε το θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών απέναντι στις παραβιάσεις της νομοθεσίας για ζητήματα που αφορούν στην προστασία του καταναλωτή σε εθνικό και διασυνοριακό επίπεδο. Καταλαβαίνουμε όλοι τι σημαίνει το διασυνοριακό επίπεδο, ιδιαίτερα στις μέρες μας.

Παράλληλα, διευκολύνεται η πρόσβαση των καταναλωτών στη δικαιοσύνη, αλλά και σε τρόπους αναζήτησης και επιδίκασης αποζημίωσης για την παραβίαση των δικαιωμάτων τους. Πρόσθετα, επιτρέψτε μου να σημειώσω ότι το νομοσχέδιο μεταξύ άλλων προβλέπει την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών που θίγονται από τις παραβάσεις της καταναλωτικής νομοθεσίας. Αν κανείς ξεφυλλίσει τον ημερήσιο Τύπο θα δείτε και θα δούμε -και διαπιστώνουμε όλοι- πόσο ακανθώδες είναι το ζήτημα αυτό. Επίσης, προβλέπει την επιβολή και την επιμέτρηση των διοικητικών κυρώσεων στις παραβάσεις της καταναλωτικής νομοθεσίας.

Πρόσθετα σημειώνω τη βελτίωση του επιπέδου προστασίας των καταναλωτών από παράνομες πρακτικές στο διαδίκτυο και στο ηλεκτρονικό εμπόριο, όπως για παράδειγμα τη θέσπιση ενιαίων κανόνων για την προστασία των καταναλωτών αναφορικά με το ηλεκτρονικό ψάρεμα, «fishing».

Είναι σημαντικό επίσης κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ότι επαναπροσδιορίζονται οι διοικητικές, ελεγκτικές και κοινοτικές αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, προκειμένου να καταστεί περισσότερο αποτελεσματική λειτουργία αυτής. Εάν συζητήσουμε με λειτουργούς της δημόσιας διοίκησης θα καταλάβουμε όλοι πόσο σημαντική είναι αυτή η παράμετρος.

Πιστεύω ότι η Κυβέρνηση έλαβε παράλληλα υπ' όψιν της και τις προτάσεις που κατατέθηκαν για τη βελτίωση του επιπέδου προστασίας των καταναλωτών από αθέμιτες πρακτικές και αυτό πρέπει να συνιστά προτεραιότητα για μια συγκυρία όπου οι πληθωριστικές πιέσεις επιβάλλουν όσο ποτέ άλλοτε ένα αποτελεσματικό και λειτουργικό πλαίσιο προστασίας για τους καταναλωτές.

Στα θετικά σημεία του νομοσχεδίου εντάσσεται επίσης και η πρόβλεψη για την παροχή υπηρεσιών για τα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών μέσω της Υπηρεσίας Μιας Στάσης Επιμελητηρίων. Και υπενθυμίζω σε αυτό το σημείο πόσο αναγκαίο και χρήσιμο είναι για τα επιμελητήρια οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης και το ψηφιακό ΓΕΜΗ που συνιστούν δομές που λειτουργούν στα επιμελητήρια, αναβαθμίζοντας έτσι το επιχειρησιακό περιβάλλον, αλλά και τη θετική συνεισφορά - ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας, αναδεικνύοντας έτσι τον ρόλο των επιμελητηρίων, αλλά και τη δυναμική που έχουν αυτά σε αυτή τη συγκυρία που μπορούν να στηριχθούν ακόμα περισσότερο.

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου ένα λεπτό παραπάνω να αναφερθώ και στο σχετικό ζήτημα που αφορά τη σημερινή συζήτηση για την τροπολογία και το περιεχόμενο της στόχευσης της τροπολογίας που κατατέθηκε από την Κυβέρνηση.

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είπε ότι η δημοκρατία δεν έχει αδιέξοδα και εγώ χαίρομαι που εδώ συζητάμε πραγματικά με καλή πρόθεση για να αντιμετωπίσουμε ένα φαινόμενο που ζήσαμε όλοι τα προηγούμενα χρόνια στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Η τροπολογία αυτή έχει επισημάνει και ο Πρωθυπουργός στοχεύει στη θωράκιση της ομαλότητας και των συνταγματικών ελευθεριών.

Θέλοντας να προσεγγίσω θετικά αυτή τη συζήτηση, θα ήθελα να ξεκινήσω με την κοινή διαπίστωση ότι υπάρχει θετική πρόθεση από όλα τα κόμματα της Αίθουσας και θέλω να σημειώσω ότι υπάρχει διακομματική ευρεία συμφωνία για το γεγονός ότι δεν μπορούν να συμμετέχουν στις εκλογές κόμματα που αποτελούν κέλυφος για τη δράση εγκληματικών και ναζιστικών ομάδων.

Από εκεί και πέρα, όμως, πρέπει να δούμε χωρίς σκοπιμότητες την τροπολογία που κατέθεσε η Κυβέρνηση. Συμμερίζομαι τις όποιες αγωνίες μήπως καταπέσει αυτή η τροπολογία από το Συμβούλιο της Επικρατείας, ή αν δημιουργηθούν αβελτηρίες στην πορεία του χρόνου. Αστερίσκοι, όμως και κατάθεση άλλων τροπολογιών από κόμματα, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ταυτίζονται με μια κυβερνητική πρωτοβουλία, θεωρώ ότι είναι λάθος και μια πρακτική κατώτερη των περιστάσεων και νομίζω ότι πρέπει έστω και σε αυτό το σημείο να ξαναδούμε με μια δεύτερη ανάγνωση τα ζητήματα αυτά.

Και αναφέρω χαρακτηριστικά τις τροποποιητικές παρεμβάσεις σε ό,τι αφορά τις καταδικαστικές αποφάσεις από την πολιτική ηγεσία, αλλά και τον προσδιορισμό της πραγματικής ηγεσίας. Η Κυβέρνηση σας θυμίζω ότι έχοντας επιδείξει συναίνεση προχώρησε σε νομοθετικές βελτιώσεις στο περιεχόμενο της τροπολογίας. Να υπενθυμίσω ότι η Κυβέρνηση, διαβλέποντας τον κίνδυνο το 2021 απέναντι στο ενδεχόμενο να δημιουργηθεί ένα ακόμα κέλυφος μιας εγκληματικής οργάνωσης, προχώρησε στον ν.4804/2021 στο άρθρο 92 αυτά τα ζητήματα που πιθανόν θα αντιμετωπίζαμε.

Ωστόσο, σήμερα προχωράμε ένα βήμα παραπέρα και αυτή ουσιαστικά η διάταξη αποτελεί και τη βάση στην οποία εδράζεται το περιεχόμενο αυτής της τροπολογίας, αφού αντιμετωπίζεται πλέον το ενδεχόμενο η ηγεσία αυτού του κόμματος να είναι εικονική, να τοποθετηθούν παρένθετα πρόσωπα και η πραγματική ηγεσία να είναι άλλη και κυρίως να αποτελείται από πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί σε εγκληματική δράση. Η διάταξη αυτή εκτός από το ότι είναι αποτελεσματική είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα, αφού μάλιστα δεν παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας.

Κύριε Πρόεδρε, κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι στο πεδίο εφαρμογής των περιπτώσεων των εγκληματικών οργανώσεων που εμφανίζονται με τον μανδύα πολιτικού κόμματος για να παραπλανήσουν τους πολίτες δεν χωράει καμμία αμφιβολία ότι θα πρέπει να αντιμετωπιστούν πέρα από ιδεολογικά χαρακτηριστικά και κομματικούς σχηματισμούς οι όποιες θέσεις κατατέθηκαν εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΝΣΟΛΑΣ: Νομίζω ότι η νομοθετική πρωτοβουλία αποτελεί άμυνα της δημοκρατίας και πρέπει όλοι να σταθούμε σε αυτό το σημείο, γιατί άλλη ευκαιρία δεν θα υπάρχει.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ο κ. Ξανθόπουλος από τον ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο και αμέσως μετά η κ. Κομνηνάκα.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

«Τι τον νοιάζει τον δεκαεξάρη τι έγινε το 1963;», «Ο ύμνος του ΕΑΜ θυμίζει τις χειρότερες στιγμές της ελληνικής ιστορίας», είναι δύο εκφράσεις του Πρωθυπουργού που δείχνουν τη σχέση που έχει η συντηρητική παράταξη με την ιστορική μνήμη.

Και επειδή, κύριε Υπουργέ, κάνατε μία αναφορά σχετικά με τον ύμνο του ΕΑΜ και για το 1946 - 1949, σας διαβάζω αυτολεξεί τη διήγηση της Έλλης Αλεξίου, αυτής της εμβληματικής προσωπικότητας της κομμουνιστικής Αριστεράς, η οποία λέει τα εξής: «Τον Μάρτη του 1944 ένα απόγευμα ήρθε στο σπίτι μου στην Καλλιθέα ένας άγνωστος που τον έφερνε η Βούλα Δαμιανάκου» -επίσης εμβληματική προσωπικότητα- «μου είπε πως ερχόταν από το βουνό και έφερνε την εντολή σε μένα που είχα την ευθύνη τριών ομάδων λογοτεχνών για το ΕΑΜ να γραφεί από τους ΕΑΜικούς ποιητές ένας ύμνος για τον ΕΛΑΣ. Μου είπαν ότι ο ύμνος έπρεπε να είναι έτοιμος σε πέντε μέρες που θα έφευγε πάλι για πίσω, τους είπα ότι αποκλείεται και τα λοιπά».

Άρα, δεν ξέρω από πού αντλήσατε την πληροφορία ότι πρόκειται για έναν ύμνο που αφορά στον εμφύλιο πόλεμο, αλλά νομίζω ότι αυτό που σας καταθέτω από ανθρώπους που το έζησαν βιωματικά το καταρρίπτει. Άλλωστε, για να επανέλθουμε στα καθ' ημάς, ο αγώνας απέναντι στην εξουσία ουσιαστικά είναι ένας αγώνας της μνήμης απέναντι στη λήθη και με αυτή την έννοια έχει πολύ μεγάλη σημασία για την Εθνική Αντιπροσωπεία να θυμόμαστε τα γεγονότα με την πραγματική τους διάσταση.

Θα μιλήσω μόνο για το θέμα της τροπολογίας, για το οποίο έχουμε αναλώσει αρκετή συζήτηση και αντιπαράθεση.

Κατ' αρχάς, κύριε Υπουργέ, εγώ σέβομαι αυτό που λέτε, ότι όντως ο κ. Κασιδιάρης λειτουργούσε μέσω του πληρεξουσίου του για να επικοινωνεί με τον κόσμο. Ενδιαφέρθηκε κανείς αν αυτό το πράγμα είναι σύννομο, αν αυτό το πράγμα προβλέπεται στον Σωφρονιστικό Κώδικα; Και μου κάνει εντύπωση το ρητορικό ερώτημα που προδίδει τη δυσανεξία σας σε οποιαδήποτε σύνθετη σκέψη, «άρα, τι να κάνουμε; Να καταργήσουμε την επικοινωνία του εγκλείστου με τον δικηγόρο του;». Δηλαδή, αυτό είναι η λύση για εσάς; Δεν υπάρχει ένας ενδιάμεσος τρόπος; Έγινε κάποια έρευνα, κάποιος έλεγχος πώς φτάνουν αυτά τα μηνύματα απ' έξω; Θα είχε πολύ ενδιαφέρον να ακούσουμε αν όντως έγινε κάποιος έλεγχος και τι απέδωσε, γιατί ακριβώς με τον τρόπο αυτό ο έγκλειστος επικοινωνούσε και διαμόρφωνε πολιτικό κλίμα.

Σε ό,τι αφορά τώρα τον πυρήνα και την ουσία της ρύθμισης, ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι είναι ένα εξαιρετικά κρίσιμο θέμα και συνταγματικά και πολιτικά, διότι πρέπει να ακροβατήσουμε, πρέπει να κινηθούμε επί ξυρού ακμής, έτσι ώστε και το Σύνταγμα να μην παραβιάσουμε και τη δημοκρατία να προστατέψουμε από τις ναζιστικές και τις φασιστικές ιδέες.

Βεβαίως, ξέρετε, εμείς στην Αριστερά, αλλά και αρκετοί από άλλες παρατάξεις θεωρούμε ότι η αντιμετώπιση του φασισμού γίνεται στο πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο και ότι η μήτρα που γεννά, αναζωογονεί και εντείνει τις φασιστικές ιδέες είναι η ανασφάλεια, είναι η φτώχεια, είναι η περιθωριοποίηση, όπου ξαφνικά αντί να δεις το πρόσωπο, αντί να δεις ποιος είναι ο εχθρός και η αιτία που σε φέρνει σε δύσκολη θέση, βρίσκεις εύκολη λύση στον ξένο, στον άλλον, αυτόν που έχει αποκλίνουσα συμπεριφορά, αυτόν που έχει άλλο χρώμα δέρματος, αυτόν που πιστεύει άλλον θεό, ή αυτόν που έχει διαφορετική σεξουαλική συμπεριφορά.

Σαφώς, όμως, η νομική αντιμετώπιση του φαινομένου είναι επικουρική και εμείς ακριβώς σε αυτή την κατεύθυνση καλούμαστε όλοι να συμβάλουμε.

Ξεκινάμε με μία αφετηρία, με το άρθρο 29 του Συντάγματος, το οποίο μας λέει για τη λειτουργία των πολιτικών κομμάτων, ότι τα κόμματα είναι ελεύθερα και συμβάλλουν στη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Βάλαμε, λοιπόν, σε αυτή τη λογική εμείς μια διάσταση αμιγώς πολιτική, έτσι ώστε να προσδιορίζεται ο αντιναζιστικός, ο αντιφασιστικός χαρακτήρας της ρύθμισης και το στηρίξαμε αυτό νομικά για να μην είναι έωλο με βάση την πείρα που έχει αποκτηθεί και την νομολογιακή, αλλά και τη νομοτεχνική από τον αντιρατσιστικό νόμο. Δεν πάμε δηλαδή σε αχαρτογράφητα νερά. Αυτό εσείς δεν το δεχθήκατε. Αντίθετα, ο κύριος Υπουργός έκανε φιλότιμες προσπάθειες και έβαλε μια αρνητική προϋπόθεση, έτσι ώστε να είναι προφανές ότι με τη λειτουργία τους τα κόμματα αυτά δεν εμποδίζουν την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, αλλά και με τον τρόπο αυτό, έστω και αρνητικά, a contrario, που λέμε εμείς οι νομικοί, υπεισέρχεται ο έλεγχος στο πρόγραμμα των κομμάτων.

Κάνω μία υπόμνηση για να δείτε ότι δεν είμαστε καχύποπτοι. Το 1952, στην τότε Δυτική Γερμανία με το σύστημα της μαχόμενης δημοκρατίας, απαγορεύτηκε το ναζιστικό κόμμα και το 1956 κατ' αντανάκλαση απαγορεύτηκε το κομμουνιστικό κόμμα.

Άρα, αυτά που εμείς επικαλούμαστε και καταθέτουμε στον δημόσιο διάλογο δεν είναι αποκυήματα της φαντασίας μας. Είναι ιστορική πείρα, την οποία οφείλουμε να καταθέσουμε για να διαμορφώσει η Εθνική Αντιπροσωπεία τη συνολική της πρόταση.

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τι είπαμε, λοιπόν, εμείς; Είπαμε να αφήσουμε όλες τις άλλες προϋποθέσεις και να πάμε σε ένα -εντός εισαγωγικών- «αμάχητο» κριτήριο που είναι η καταδίκη, σύμφωνα με το άρθρο 187 που αφορά την εγκληματική οργάνωση και η καταδίκη, σύμφωνα με 187Α του Ποινικού Κώδικα που είναι η τρομοκρατική οργάνωση.

Ποια είναι η ποιοτική διαφορά αυτού; Έχουμε πλέον δικαστική

απόφαση, δικαστική κρίση, έστω και οριστική, έστω σε πρώτο βαθμό. Όμως, έχουμε ένα ασφαλές κριτήριο για να κρίνουμε ότι αυτοί που έχουν υποστεί αυτήν την καταδίκη δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι οι ίδιοι τους.

Αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα της αντισυνταγματικότητας, γιατί λέμε ότι όταν είσαι σε έναν συνδυασμό, αυτός ο συνδυασμός δεν μπορεί να ανακηρυχθεί στις εκλογές. Ως μεμονωμένος ανεξάρτητος, ακριβώς επειδή είναι οριστική η απόφαση και όχι αμετάκλητη, βεβαίως μπορείς να κατέβεις να διεκδικήσεις την ψήφο των συμπολιτών σου και με τον τρόπο αυτό αντιμετωπίζουμε και το πρόβλημα αυτής της αντισυνταγματικότητας.

Τέλος, είναι ατελέσφορο. Το βλέπει ο κύριος Υπουργός, γι' αυτό και λέει ότι δύο μέρες ελέγχου του Αρείου Πάγου προφανώς δεν επαρκούν. Κάνω μια ρεαλιστική υπόθεση και λέω ότι αν υπάρξουν τριάντα προσφυγές ιδιωτών ή αντίπαλων συνδυασμών στο εξαιρετικά σύντομο διάστημα των δύο ημερών, πώς θα αποφανθεί το δικαστήριο; Και βεβαίως το διακρατά ο κύριος Υπουργός για να δει και να το εντάξει στις λοιπές προθεσμίες που έχουν σχέση με την προκήρυξη και τη διεξαγωγή των εκλογών.

Το ενδεχόμενο, λοιπόν, αυτής της αντιμετώπισης από πλευράς Αρείου Πάγου μάς κάνει επιφυλακτικούς. Το ενδεχόμενο να προκληθεί ντόμινο αποφάσεων αντιδημοκρατικών με βάση τα στοιχεία που σας προανέφερα, μάς κάνει επίσης επιφυλακτικούς. Όμως, επειδή η νομική αντιμετώπιση του φασιστικού φαινομένου επείγει, είμαστε ανοιχτοί έστω και την τελευταία στιγμή να ακούσουμε τις προτάσεις σας, έτσι ώστε να μπορέσουμε να κρίνουμε με βάση την τοποθέτηση που έχει εκφράσει ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, γιατί είναι ένα θέμα που αφορά τη δημοκρατία και σ' αυτό δεν πρέπει να μένει κανένας πίσω.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θα ήθελα να πω δύο πράγματα προς τον κύριο συνάδελφο, πρώτον για να μη μένει κάτι αναπάντητο και, δεύτερον, μήπως θέλει κάτι να διορθώσει.

Πρώτον, εξήγησα, γιατί κι εγώ τώρα το έμαθα, τον μηχανισμό με τον οποίον από τη φυλακή ο Ηλίας Κασιδιάρης επηρέασε πράγματι -εγώ το δέχομαι- γιατί έκανε πολιτικό αγώνα. Ποιος ήταν ο μηχανισμός; Τηλεφωνούσε στον δικηγόρο του, ο δικηγόρος του έγραφε και μετά ο δικηγόρος του δημοσίευε.

Είπα ότι αν έχετε κάποια ιδέα γι' αυτό, να μας το πείτε. Δεν μας είπατε. Μία ιδέα θα ήταν να κρυφακούμε τις συζητήσεις δικηγόρου - πελάτου, για να δούμε αν θα κάνουν πολιτικό αγώνα. Αυτό εισηγείστε; Διότι αν αποκτήσει το δικαίωμα η φυλακή να κρυφακούει...

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί το κάνετε αυτό, κύριε Υπουργέ;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Μα, δεν μας είπατε πρόταση.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Σας είπα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Σας είπα ότι εκμεταλλεύεται ένα δικαίωμα του κατηγορουμένου...

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Τρία χρόνια!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): ... ένα δικαίωμα που κι εσείς προφανώς υπερασπίζεστε και κάνει κατάχρηση, να πω εγώ, αυτού του δικαιώματος, για να εξυπηρετήσει τους δόλιους πολιτικούς του σκοπούς. Συμφωνούμε. Αυτό δεν είναι ότι η Κυβέρνηση τον άφησε να το κάνει. Αυτός έχει εκμεταλλευθεί μία τρύπα. Δεν βλέπω εύκολη λύση σ' αυτό, επαναλαμβάνω.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ δεν είπα γι' αυτό.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Εύκολη λύση εδώ δεν υπάρχει, γιατί η συνομιλία δικηγόρου - πελάτη είναι απόρρητη, άρα κανείς δεν μπορεί να ξέρει τι λένε εκείνη την ώρα και, δεύτερον, δεν μπορείς να απαγορεύσεις να μιλάει ο καταδικασθείς με τον δικηγόρο του. Αυτό θα ήταν φρικώδες στον δυτικό κόσμο. Άρα, δεν είναι τόσο απλό, όσο λέτε.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι απλό!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Σε κάθε περίπτωση, η κατηγορία ότι η Κυβέρνηση τον άφηνε είναι ψευδής.

Δεύτερον, σήμερα στο διαδίκτυο ένα από τα πρώτα θέματα της επικαιρότητας είναι η δικιά σας δήλωση για τη 17 Νοέμβρη. Περίμενα να κάνετε μία αναφορά εδώ.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Έκανα προηγουμένως.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ωραία. Δεν έτυχε να την ακούσω, διότι ό,τι και να ανοίξω διαβάζω ότι είπατε περίπου, ότι δεν το ίδιο, και ότι δεν θα πήγαινε να κάνει κόμμα η 17 Νοέμβρη. Καλό είναι να διευκρινιστεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ωραία.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο μόνο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Βεβαίως, κύριε Ξανθόπουλε. Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, δεν ήσασταν εδώ. Με ρώτησε ο κ. Βορίδης. Είναι προφανές ότι με το 187 και με το 187Α, όχι η υφιστάμενη, αλλά και οποιαδήποτε άλλη 17 Νοέμβρη δεν είναι δυνατόν να κάνει χρήση κοινοβουλευτικών διαδικασιών. Αυτά τα έχουμε λύσει. Απλώς, το επαναλαμβάνω επειδή δεν ήσασταν παρών για να το ακούσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Λύθηκε και αυτό το θέμα.

Τώρα θα δώσουμε τον λόγο στην κ. Κομνηνάκα από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Για ποιο θέμα πάλι;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Γι' αυτό που είπε τώρα ο κ. Γεωργιάδης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τώρα θα αρχίσει η κ. Κομνηνάκα και μετά θα πάρετε τον λόγο εσείς.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, για ένα λεπτό μόνο. Απλώς θέλω μία απάντηση από τον κ. Γεωργιάδη. Θέλω να προλάβω να μη φύγει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Θα βρεθείτε κάπου σε κάποιο κανάλι!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κοιτάξτε τώρα, καλό είναι να αντιμετωπίζουμε τη συζήτηση στη Βουλή όχι με όρους τηλεοπτικούς, έτσι δεν είναι, κύριε Πρόεδρε;

Είπε, λοιπόν, προηγουμένως κάτι ο κ. Γεωργιάδης σε σχέση με την κατάχρηση ενός δικαιώματος του φυλακισμένου. Βεβαίως, εδώ δεν είναι κανείς να απαγορεύσει την επικοινωνία με τον συνήγορο, αλλά το πώς αυτός τριάντα φορές δημοσιοποιεί αυτά τα οποία προφανώς δεν έχουν να κάνουν με την επικοινωνία τού πελάτη και του φυλακισμένου, αλλά πρόκειται για ένα δημόσιο προσκλητήριο, εν πάση περιπτώσει, ένα διάγγελμα. Όμως, τώρα εδώ πέρα βλέπω στο «Youtube» πριν από πέντε ώρες ότι έχει ανεβάσει ο Κασιδιάρης ολόκληρη εκπομπή! Πώς το έκανε αυτό; Μέσω του συνηγόρου του; Μέσω του συνηγόρου του το έκανε κι αυτό;

Άρα, μήπως θα πρέπει να βρείτε κάποια ρύθμιση όπου να λέτε ότι όταν δημοσιοποιούνται αυτά τα ζητήματα που ξεφεύγουν από το κατοχυρωμένο δικαίωμα της επικοινωνίας ανάμεσα στον φυλακισμένο και τον συνήγορο του, να υπάρχει κάποιος έλεγχος;

Το ίδιο ισχύει και για την περιβόητη συγκέντρωση που έκανε η Χρυσή Αυγή με την άδεια και την παρουσία της Αστυνομίας που τους κάλυψε κιόλας!

Σας παρακαλώ, λοιπόν! Δεν θα μας τρελάνετε εδώ πέρα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης

και Επενδύσεων): Θα ήθελα τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω κι εγώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, μισό λεπτό, γιατί θέλει και ο κ. Θεοχάρης τον λόγο.

Ορίστε, κύριε Θεοχάρη, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Ο κύριος Υπουργός μπορεί, αν θέλει, να κλείσει την κουβέντα.

Κύριε Σκουρλέτη, ήταν πολύ σαφής ο Υπουργός. Τον παρακολουθούμε και το έκανε μία, το έκανε δύο, το έκανε τρεις, το έκανε πέντε. Για να τον σταματήσεις, πρέπει να του αφαιρέσεις το δικαίωμα να το κάνει.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Όχι. Στον συνήγορο να απαγορεύσεις.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Εάν αυτό, λοιπόν, εισηγείστε, πείτε το. Αλλιώς έχει δικαίωμα να μιλάει με τον δικηγόρο του. Του δικηγόρου του δεν μπορείς να του αρνηθείς ή να τον σταματήσεις από το να ηχογραφεί από το τηλέφωνό του. Το κάνει τη στιγμή που μιλάει...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Η δημοσιοποίηση;

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: ..και, συνεπώς, δημοσιοποιεί. Μπορεί να ανεβάσει ό,τι θέλει.

Εδώ είμαστε, κύριε Σκουρλέτη, στη Βουλή για να σταματήσουμε το τελικό αποτέλεσμα, που είναι να υποδυθεί η εγκληματική οργάνωση το πολιτικό κόμμα. Και εδώ πρέπει να ψηφίσετε υπέρ αυτού. Εδώ είμαστε για να ψηφίσουμε ώστε να μην μπορεί κανένας να χρησιμοποιεί τα εργαλεία της δημοκρατίας, για να καταλύσει τη δημοκρατία. Αυτό είναι το τελικό αποτέλεσμα. Ιδού η Ρόδος, λοιπόν, ιδού και το πήδημα! Προλαβαίνετε να αλλάξετε τη στάση σας και να ψηφίσετε υπέρ αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Μάλιστα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, θέλω τον λόγο για δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να το κλείσουμε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Αντιδικούμε τώρα χωρίς λόγο. Η παρέμβασή μου και η συζήτησή μου με τον Αρχηγό της Αστυνομίας και τον αρμόδιο Υπουργό έγινε για να διευκρινίσω το αν πράγματι υπήρξε κάποιου είδους άδεια για να κάνει εκπομπές από τις φυλακές ο Κασιδιάρης, διότι αυτό το επιχείρημα χρησιμοποίησε ο ΣΥΡΙΖΑ για να αποδείξει δήθεν κάποια εύνοια της Κυβέρνησης στον Κασιδιάρη.

Τέτοιου τύπου άδεια, λοιπόν, δεν έχει δοθεί. Τελείωσε αυτό. Το επιχείρημά σας, δηλαδή αυτό που είπατε, δεν στέκει. Τώρα, να βρούμε έναν τρόπο για να κλείσουμε ένα παραθυράκι που χρησιμοποιεί ο Κασιδιάρης, αυτό είναι μία ενδιαφέρουσα συζήτηση, αλλά δεν ακυρώνει την ακύρωση του βασικού σας ισχυρισμού. Άδεια η Κυβέρνηση στον Κασιδιάρη να κάνει εκπομπές από τη φυλακή δεν έδωσε ποτέ! Κάνει μία χρήση ενός δικαιώματος.

Δεν είναι τόσο εύκολο αυτό που λέτε. Ο δικηγόρος είναι ιδιώτης, έχει δικαίωμα να μιλάει με τον πελάτη του, έχει δικαίωμα να δημοσιοποιεί αυτό που εκείνος νομίζει. Είναι ζητήματα του δικηγορικού κώδικα, των δικηγορικών συλλόγων. Δεν είναι μόνο κυβερνητικό θέμα αυτό, Είναι ένα τρικ ας το πούμε έτσι. Πάντως άδεια ή εύνοια της Κυβέρνησης δεν υπήρξε. Τελεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ωραία.

Συνεχίζουμε τώρα με την κυρία Κομνηνάκα.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Στο ερώτημα αν η εγκληματική, ναζιστική Χρυσή Αυγή και οι παραφυάδες της πρέπει να μείνουν εκτός Βουλής ως ΚΚΕ απαντάμε κατηγορηματικά και απερίφραστα «ναι». Αυτά τα ναζιστικά, εγκληματικά μορφώματα όχι μόνο δεν πρέπει να έχουν εκπροσώπηση στη Βουλή, αλλά κυρίως δεν πρέπει να βρίσκουν έδαφος και έκφραση στην κοινωνία. Αυτή τη μάχη δίνει το ΚΚΕ από την πρώτη στιγμή, πρωτοστατώντας στην απομόνωση των διάφορων φασιστικών ομάδων από κάθε γειτονιά, χώρο δουλειάς, σχολή και σχολείο. Και αυτό το έκανε και το κάνει πολύ πριν την καταδίκη της εγκληματικής ναζιστικής οργάνωσης. Γι' αυτό και μέλη του κόμματος, πρωτοπόροι αγωνιστές, συνδικαλιστές, ακόμα και η Βουλευτής του ΚΚΕ, η Λιάνα Κανέλλη βρέθηκαν πολλές φορές στο στόχαστρο θρασύδειλων επιθέσεων αυτών των μορφωμάτων.

Από τότε που οι σημερινοί εισηγητές της επίμαχης τροπολογίας και διάφοροι όψιμοι διώκτες του φασισμού στο όνομα της αστικής δημοκρατίας και του κοινοβουλευτισμού συναγελάζονταν με τους εγκληματίες της Χρυσής Αυγής σε διάφορες επετειακές εκδηλώσεις στο Καστελλόριζο και αλλού και όπως και σήμερα που την ώρα που ορθώνετε δήθεν τείχη για να εμποδίσετε την είσοδο των διαφόρων φασιστικών παραφυάδων στη Βουλή, απροβλημάτιστα και ανερυθρίαστα Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ συμπορεύονται με χρυσαυγίτες στα ίδια ψηφοδέλτια στο εργατικό κίνημα, σιωπή ασυρμάτου έχετε κηρύξει για το Εργατικό Κέντρο Πύργου ή και στην τοπική διοίκηση. Εκεί με τους χρυσαυγίτες αντάμα ορθώνετε τείχη στο ΠΑΜΕ και όχι στη Χρυσή Αυγή. Τόση είναι η υποκρισία σας.

Αλήθεια, ποιος ευθύνεται για το γεγονός ότι σχεδόν δέκα χρόνια μετά την αποκάλυψη του εγκληματικού χαρακτήρα της οργάνωσης δεν υπάρχει ακόμα μετά αμετάκλητη καταδίκη της Χρυσής Αυγής, ώστε να γεννάται ανάγκη τέτοιων ρυθμίσεων για τον αποκλεισμό της από τις εκλογές για τις απαράδεκτες καθυστερήσεις στη δίκη, ακόμα και για τις προκλητικές αποφυλακίσεις των μελών της; Και τώρα ενδεχομένως με το βλέμμα στραμμένο στις προεκλογικές διεργασίες για την πολυπόθητη σταθερότητα του αστικού πολιτικού συστήματος, σας κατέβαλε ξαφνικά η αντιφασιστική ζέση. Όμως ακόμα και αυτές οι προτεινόμενες ρυθμίσεις τόσο από την πλευρά της Κυβέρνησης όσο και οι διάφορες γόνιμες παρατηρήσεις του ΣΥΡΙΖΑ και άλλων κομμάτων περιορίζονται πράγματι στο διακηρυγμένο τους σκοπό. Ή μήπως αξιοποιώντας τον αντιφασιστικό μανδύα και τη δικαιολογημένη αποστροφή του λαού απέναντι σε αυτά τα μορφώματα βρήκατε ευκαιρία να υπηρετήσετε και άλλες επικίνδυνες στοχεύσεις που ξέρετε καλά ότι δεν θα μπορούσαν με άλλον τρόπο να γίνουν ανεκτές από τον ελληνικό λαό;

Πώς αποκλείετε κάτω από αυτές τις επικίνδυνες γενικεύσεις και προϋποθέσεις που εισάγει η τροπολογία για τη συμμετοχή των κομμάτων στις εκλογές να μη χωρέσει και η απαράδεκτη θεωρία των δύο άκρων, της ανιστόρητης εξίσωσης του φασισμού με τον κομμουνισμό, δηλαδή με τον πιο συνεπή πολέμιο του; Όταν μάλιστα ήδη στον δημόσιο διάλογο και την αντιπαράθεση που αναπτύχθηκε όλο αυτό το διάστημα δεν έλειψαν οι διάφοροι φωστήρες μεταξύ των οποίων και Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που ομολογούσαν τους μύχιους πόθους τους με ερωτήματα για τη σχέση του ΚΚΕ με την αστική δημοκρατία, όταν ο ίδιος ο Πρωθυπουργός χτες αναπαρήγαγε με τον πιο επίσημο τρόπο αυτή την ανιστόρητη εξίσωση, χαρακτηρίζοντας ως μια από τις χειρότερες στιγμές της ιστορίας την ιστορία του ΕΑΜ και της εθνικής αντίστασης, δηλαδή αυτούς που πολέμησαν τον φασισμό, την ώρα που η αστική κυβέρνηση αναπαυόταν σε ασφαλείς προορισμούς και ρέμβαζε από μακριά. Αυτή είναι η φωτογραφία της ανιστόρητης θεωρίας των δύο άκρων, της επίσημης θεωρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως επίσημη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί και η ποινικοποίηση της ριζοσπαστικής ιδεολογίας και δράσης. Μήπως είναι αβάσιμες αυτές οι ανησυχίες, όταν με βάση αυτές τις θεωρίες έχουν τεθεί εκτός νόμου κομμουνιστικά κόμματα, νεολαίες, ακόμη και επαναστατικά σύμβολα σε μια σειρά χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Την ίδια στιγμή βέβαια που αποκαθίστανται και τιμώνται οι ναζί και οι ντόπιοι συνεργάτες τους μετά βαΐων και κλάδων.

Και αυτή η ανησυχία δεν αφορά αποκλειστικά το ΚΚΕ, που ξέρετε καλά ότι ούτε φοβήθηκε ούτε λύγισε μπροστά σε τέτοιου είδους και χειρότερες απαγορεύσεις. Όμως, είναι επικίνδυνες και στρέφονται κατά του ίδιου του εργατικού λαϊκού κινήματος, όταν για παράδειγμα μέσα σε αυτές τις γενικόλογες αναφορές σε καταδίκες και αδικήματα περιλαμβάνονται μια σειρά διατάξεις που ήδη αξιοποιούνται για να στήνονται κατηγορητήρια απέναντι στους συμμετέχοντες σε λαϊκές κινητοποιήσεις, απεργίες και διαδηλώσεις. Για παράδειγμα το αδίκημα της διατάραξης της κοινής ειρήνης που είναι στο έκτο κεφάλαιο του δεύτερου βιβλίου του Ποινικού Κώδικα είναι πασπαρτού σε κάθε κατηγορητήριο ενάντια σε πρωτοπόρους αγωνιστές, συνδικαλιστές, διαδηλωτές.

Πολύτιμη βέβαια είναι και η συμβολή του ΣΥΡΙΖΑ σε αυτή την κατεύθυνση, που έσπευσε να προσθέσει στον κατάλογο των εγκλημάτων και τον γνωστό τρομονόμο, με μια σειρά πράξεις που τροποποιούνται ως αδικήματα σε αυτό και φωτογραφίζουν ευθέως μορφές πάλης που επιλέγει το εργατικό λαϊκό κίνημα και ο οποίος βέβαια εμπλουτίζεται κάθε τρεις και λίγο με νέες ευρωπαϊκές οδηγίες, αποτελώντας την αιχμή του δόρατος στο ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για την ποινικοποίηση του ριζοσπαστισμού. Μάλιστα, με την αρχική του πρόταση για εφαρμογή των απαγορεύσεων και για τα μέλη κομμάτων διευρύνει αυτή τη δίοδο που άνοιξε η νεοεισερχόμενη έννοια της πραγματικής ηγεσίας ώστε ο έλεγχος στα εσωτερικά των κομμάτων να μπορεί να εκτείνεται τελικά και στο σύνολο των μελών του κόμματος.

Στην πραγματικότητα δηλαδή, η τροπολογία με τον πιο εξόφθαλμο τρόπο νομιμοποιεί εν όψει κάθε εκλογικής αναμέτρησης τα κόμματα να περνούν από έναν ευρύτερο έλεγχο της οργάνωσης, της δράσης τους, δηλαδή της ίδιας της πολιτικής τους ιδεολογίας, γιατί είναι αυτή που καθορίζει και τις δράσεις τους.

Και σε αυτό το σημείο αξιομνημόνευτη είναι η συμβολή του ΣΥΡΙΖΑ στη διαμόρφωση της τελικής κυβερνητικής πρότασης, αφού δεν φτάνει αυτή η ευρεία δυνατότητα του Αρείου Πάγου να ασκεί έλεγχο στα εσωτερικά των κομμάτων, είχατε την έμπνευση να προτείνετε την υποβοήθηση του έργου του Αρείου Πάγου με την κατάθεση τεκμηριωμένων λέτε υπομνημάτων από κάθε πολίτη, ανοίγοντας τον δρόμο για φάμπρικα καταγγελιών αμφιβόλου στοχεύσεων. Για παράδειγμα καταγγελίες και υπομνήματα μπορεί να καταθέτει ο Σύνδεσμος Εφοπλιστών για την επικίνδυνη και τρομοκρατική δράση των συνδικάτων στο λιμάνι που παρεμποδίζουν την ελευθερία των συγκοινωνιών. Υπομνήματα μπορεί να στέλνει και ο γνωστός εθνικός καταγγέλλων που συνηθίζει να στέλνει ραβασάκια στις αρχές με τα στοιχεία των διαδηλωτών.

Αυτές λοιπόν οι επικίνδυνες προεκτάσεις δεν μπορούν να παραβλέπονται πόσω μάλλον όταν είναι αμφίβολο αν όχι πολιτικά αφελές να ισχυρίζεται κανείς ότι μπορεί να βάλουν ουσιαστικό μπλόκο στο φασισμό και τις αποκρουστικές παραφυάδες τους μέσα από τέτοιες νομοθετικές ρυθμίσεις. Πολύ περισσότερο να παρουσιάζεται ως σωτήρας απέναντι στον φασισμό το ίδιο το σύστημα που τον γεννά, τον θρέφει και δεν διστάζει να τον ξαμολάει, να τον μαζεύει όποτε τον χρειάζεται.

Ο μόνος που μπορεί να βάλει αποκλειστικά μπλόκο, να στείλει οριστικά και αμετάκλητα τα εγκληματικά και αποκρουστικά φασιστικά μορφώματα στο σκουπιδοτενεκέ της ιστορίας είναι ο ίδιος ο λαός και το κίνημά του. Και αυτή τη μάχη θα τη δώσει από καλύτερες θέσεις, δυναμώνοντας το ΚΚΕ, τη μόνη πολιτική δύναμη που συγκρούεται ευθέως με το σύστημα που γεννά το τέρας του ναζισμού και του φασισμού. Γι' αυτό και αποτελεί και την εγγύηση για να δοθεί με συνέπεια η αντιφασιστική μάχη μέχρι το τέλος και την οριστική συντριβή του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Τζηκαλάγιας και μετά η κ. Σκόνδρα.

ΖΗΣΗΣ ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς, θέλω να εκφράσω τη θλίψη και την οδύνη μου για την απώλεια του Μανούσου Βολουδάκη, ενός εξαιρετικού, αξιόλογου, μετριοπαθούς και ευπρεπούς πολιτικού, ενός λεβέντη Χανιώτη Κρητικού. Εκφράζω τα θερμά μου συλλυπητήρια στην οικογένειά του και ιδιαίτερα στην αξιότιμη Μακεδόνισσα σύζυγό του την οποία γνώριζα αρκετά καλά.

Έρχομαι στο επίκαιρο θέμα των τελευταίων ημερών, τους τρομακτικούς σεισμούς που γίνονται στη γειτονική Τουρκία. Όπως αποδεικνύεται από τις γνώσεις της γεωλογικής και σεισμολογικής επιστήμης, είμαστε και πολύ κοντά και εδαφολογικά και γεωλογικά.

Παρά το ότι κυβερνά τη γείτονα χώρα ένα αυταρχικό, αντιδημοκρατικό, τυραννικό, αναθεωρητικό καθεστώς, το οποίο μας κάνει να ξοδεύουμε εκατοντάδες εκατομμύρια χρήματα για να μπορούμε να έχουμε αποτροπή απέναντί τους, και παρά το ότι πολλές φορές οι προκλήσεις τους, ιδιαίτερα στον αέρα και στη θάλασσα, είναι καθημερινές και μπορούν να μας οδηγήσουν και σε θερμό πολεμικό επεισόδιο, παρ' όλα αυτά, οι σεισμοί απέδειξαν δύο πράγματα: Πρώτον, ότι οι λαοί δεν έχουν να χωρίσουν πολλά πράγματα, γιατί ο πόνος και η θλίψη δημιουργούν αισθήματα συμπαράστασης και συμπόνιας σε όλους. Και δεύτερον, αποδεικνύεται με τη μικρή αριθμητικά αλλά σπουδαία συμβολικά παρουσία εκεί επίλεκτης δύναμης της Πυροσβεστικής, της ΕΜΑΚ, ότι η χώρα μας έχει υψηλού επιπέδου τεχνολογική, τεχνοκρατική και επιστημονική επάρκεια, καθώς οι εκπρόσωποί μας με το εθνόσημο στο χιτώνιό τους προβάλλουν την Ελλάδα και δίνουν θάρρος και άλλα συμβολικά νοήματα στην υπόθεση.

Ερχόμενος τώρα στο νομοσχέδιο που συζητάμε θα ήθελα να πω τα εξής. Όσον αφορά το κύριο νομοσχέδιο, την ουσία του που αφορά την προάσπιση και προαγωγή δικαιωμάτων των καταναλωτών, έχω να πω ότι η σημερινή Κυβέρνηση έχει κάνει πάρα πολλά πράγματα, ακόμη και αυτό που ορισμένοι λοιδορούν, το «καλάθι του καταναλωτή» κι αυτό προσέφερε στον καταναλωτή. Ο καταναλωτής είναι ο μέσος πολίτης, ο απλός πολίτης, αυτό που εσείς, συνάδελφοι, ιδιαίτερα της Αριστεράς, αρέσκεστε να λέτε «ευρύτερα λαϊκά στρώματα».

Όσον αφορά το νομοσχέδιο αυτό θέλω να αναφερθώ κυρίως στην τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών, αυτή που προκαλεί τις συζητήσεις και τις αντιπαραθέσεις.

Μετά το 1974, η δική μας παράταξη η Νέα Δημοκρατία με τον Κωνσταντίνο Καραμανλή με υψηλά ποσοστά τότε, 54%, στις εκλογές του 1974 νομιμοποίησε, όπως όφειλε και όπως ήταν επιβαλλόμενο να γίνει, το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδος. Έλυσε με ένα ανόθευτο, δημοκρατικό, ελεύθερο δημοψήφισμα το πολιτειακό ζήτημα. Λίγα χρόνια μετά μάς κατέστησε ισότιμο μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας, γεγονός που κατοχύρωσε και ενίσχυσε τους δημοκρατικούς θεσμούς. Στην πορεία γίνονται κάποιες διαπιστώσεις από τη χρήση των κανόνων της δημοκρατίας από τους διάφορους πολίτες και τα κόμματα. Σαφώς και είναι συνταγματική επιταγή, είναι δημοκρατικό δικαίωμα, ισότιμο για όλους τους πολίτες, το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι. Αποδείχθηκε όμως, ιδιαίτερα μετά το 2012, ότι κάποιοι πολίτες ή κάποιες οργανώσεις χρησιμοποιούν τα αγαθά της δημοκρατίας για να πλήξουν τη δημοκρατία και μάλιστα προβαίνουν σε βίαιες ενέργειες οι οποίες χαρακτηρίζονται, με αποφάσεις της δικαιοσύνης, ως εγκληματικές.

Αυτή η παράταξη, η Νέα Δημοκρατία, με τη συνδρομή όσων υπήρχαν τότε το 2012, οδήγησε μια ναζιστική εγκληματική οργάνωση, όπως αποφάσισε η δικαιοσύνη, στο να είναι εκτός νόμου και να οδηγηθούν οι πρωταγωνιστές στη φυλακή. Νομοθετήσαμε το 2021 ένα πλαίσιο το οποίο κατοχυρώνει περισσότερο τη δημοκρατία και τώρα κρίνουμε αναγκαίο να κάνουμε την κίνηση για να αποτρέψουμε πάλι εκμετάλλευση των κανόνων της δημοκρατίας.

Άκουγα με προσοχή τη συνάδελφό του γειτονικού νομού, του Νομού Φλώρινας. Αναφέρομαι στην κ. Πέρκα που δεν είναι παρούσα. Η Καστοριά και η Φλώρινα χωρίζονται από το πανέμορφο βουνό Βίτσι. Εγώ βλέπω το Βίτσι σαν ένα βουνό που μπορεί να μας ενώνει. Εξάλλου, θα έλεγα χαριτολογώντας πως μπορείς να πας από την Καστοριά στη Φλώρινα με τρεις διαφορετικούς τρόπους και ο συντομότερος είναι μέσω του Βιτσίου.

Κι εγώ στα νεανικά μου χρόνια, και από αυτό το Βήμα, έχω πει ότι προσωπικά συγκρότησα την πολιτική και ιδεολογική μου ταυτότητα λέγοντας ότι ίσα απέχω από τον μαύρο και τον κόκκινο φασισμό. Αυτό έχω πει. Δεν θα το επαναλάβω σήμερα. Λέω όμως ότι σαφώς και δεν μπορούμε να βάλουμε όλα τα πράγματα στο ίδιο ζύγι. Όταν τα κοινοβουλευτικά κόμματα της Αριστεράς ή ακόμη και τα εξωκοινοβουλευτικά, που συμμετέχουν στις εκλογές, αποκηρύσσουν την ένοπλη βία και δεν υπάρχουν στοιχεία βίαιων εκδηλώσεων, σαφώς και δεν είναι στο ίδιο ζύγι.

Τα λέω αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί πρέπει όλοι μας να βάζουμε λιθαράκι στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ μας, στην ενίσχυση της πραγματικής δημοκρατίας. Αυτό κάνουμε και σήμερα. Ενισχύουμε το πλαίσιο στο κάτω κάτω της γραφής για όσους μπορεί να λένε «ας αποφασίσει ο λαός» για ένα οποιοδήποτε κόμμα αν θα μπει ή αν δεν θα μπει στη Βουλή. Φτιάχνουμε το νομοθετικό πλαίσιο, σαν νομοθετικό Σώμα που είμαστε, ώστε να αποφασίσει το ανώτερο όργανο, η ανεξάρτητη δικαιοσύνη με

τον Άρειο Πάγο, αν μια οργάνωση μπορεί να συμμετέχει ή δεν μπορεί να συμμετέχει στις εκλογές.

Όμως, με το σημερινό εξώδικο που απέστειλε ο έγκλειστος και πραγματικός αρχηγός αυτής της οργάνωσης, νομίζω ότι δίνει επιχειρήματα στη δική μας απόφαση να φτιάξουμε αυτό το νομοθετικό πλαίσιο ώστε να μπορεί ο Άρειος Πάγος να απαγορεύει ή μη τη συμμετοχή στις εκλογές.

Εσείς, κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, και ιδιαίτερα της Αξιωματικής, έχετε την ευθύνη να δείξετε γενναιότητα και να υπερψηφίσετε μια θετική απόφαση της σημερινής Κυβέρνησης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Παπαηλιού.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αναφερθώ εν ολίγοις, κάνοντας μια - δυο παρατηρήσεις στο νομοσχέδιο που εισάγεται προς συζήτηση στη Βουλή και στη συνέχεια θα μιλήσω για την τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών.

Είναι σημαντικό το νομοσχέδιο με το οποίο ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία του καταναλωτή. Εκείνο, όμως, που έχει κρίσιμη σημασία είναι η εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων για την προστασία του καταναλωτή, προϋπόθεση της οποίας είναι οι έλεγχοι στην αγορά, αυτοί που σήμερα δεν γίνονται ή όταν γίνονται είναι απολύτως ανεπαρκείς. Με την απουσία ελέγχων θησαυρίζουν -και το γνωρίζει πλέον ο Έλληνας καταναλωτής- οι μεσάζοντες, οι όμιλοι επιχειρήσεων, οι μεγάλες εμπορικές αλυσίδες και τα σουπερμάρκετ.

Βέβαια, προσθέτω ότι σήμερα - το βιώνει ο Έλληνας καταναλωτής και το λαϊκό νοικοκυριό- κυριαρχεί η ακρίβεια που είναι συνέπεια της αισχροκέρδειας. Οι τιμές των τροφίμων και των ειδών πρώτης ανάγκης έχουν εκτοξευθεί στα ύψη και τα νοικοκυριά δεν τα βγάζουν πέρα.

Αυτή είναι η κατάσταση. Αυτή είναι η εικόνα της αγοράς σήμερα. Συνεπώς οποιαδήποτε ρύθμιση του Ενωσιακού ή του Ελληνικού Δικαίου πρέπει να εφαρμόζεται. Αν δεν εφαρμόζεται, δεν έχει κανένα νόημα.

Τώρα, θα αναφερθώ στην τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών. Βάσει του Συντάγματος, τα πολιτικά κόμματα ιδρύονται και λειτουργούν ελεύθερα. Δεν υφίσταται ρύθμιση που να προβλέπει να θεσπίζει την απαγόρευση πολιτικού κόμματος. Εξάλλου, σύμφωνα με το Σύνταγμα, το εκλογικό δικαίωμα οποιουδήποτε πολίτη δεν μπορεί να περιοριστεί παρά μόνον αν υφίσταται αμετάκλητη ποινική καταδίκη για ορισμένα εγκλήματα.

Εν προκειμένω, τίθεται το ζήτημα αν με τον εκλογικό νόμο παρέχεται η ευχέρεια να απαγορευτεί η καταχρηστική μεταμφίεση μιας εγκληματικής οργάνωσης σε πολιτικό κόμμα που διεκδικεί να μετάσχει στην εκλογική διαδικασία. Αυτό διαφέρει από την απαγόρευση και πολύ περισσότερο τη διάλυση ενός πολιτικού κόμματος.

Η θεσμοθέτηση με την κυβερνητική τροπολογία για τη μη συμμετοχή του «μορφώματος» Κασιδιάρη στις επικείμενες εκλογές φαίνεται ότι αποσκοπεί στην παρεμπόδιση της ενδεχόμενης επιστροφής της Χρυσής Αυγής υπό άλλο μανδύα, (το μόρφωμα Κασιδιάρη) αφ' ενός για να εμφανιστεί η Νέα Δημοκρατία ως αμιγώς κεντροδεξιά δύναμη, δύναμη που αντιτίθεται στην ακροδεξιά και αφ' ετέρου προς άγραν ψήφων, δεδομένου ότι διανύουμε προεκλογική περίοδο. Πρόκειται για δύσκολη άσκηση Συνταγματικού Δικαίου, η οποία εξελίσσεται σε πολιτικό δίλημμα. Ο αποκλεισμός από τις εκλογές των νεοναζί που έχουν διαπράξει εγκλήματα, δεν πρέπει να γίνει κατά τρόπο αντίθετο προς το Σύνταγμα και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Αυτό φαίνεται ότι δεν υλοποιείται με την κυβερνητική τροπολογία που είναι ασαφής και ευρύτατη. Αφήνει μεγάλα περιθώρια ερμηνειών, παρερμηνειών και καταχρήσεων, ενώ δεν θα έπρεπε να αφήνει ανοιχτά «παράθυρα» για διευρυμένες ερμηνείες και τον ενδεχόμενο μελλοντικό αποκλεισμό άλλων κομμάτων.

Σε αυτή την τροπολογία δεν αποτυπώνεται ο σκοπός της διάταξης ή ο δήθεν σκοπός της διάταξης που είναι η προστασία του δημοκρατικού πολιτεύματος από τους εχθρούς του, ο αποκλεισμός νεοναζιστικών κομμάτων από την εκλογική διαδικασία. Η εξειδίκευση αυτής της προϋπόθεσης αφήνει ανοιχτά παράθυρα.

Ας σημειωθεί, μάλιστα, ότι η ευθύνη της Κυβέρνησης είναι μεγάλη για το γεγονός ότι ο κατάδικος Κασιδιάρης εδώ και τρία χρόνια ανενόχλητος μέσα από τις φυλακές αναπτύσσει πολιτική δράση μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Είπε ο κύριος Υπουργός ότι δεν δόθηκε σχετική άδεια από την Κυβέρνηση, όμως δεν ελέγχθηκε ποτέ γι' αυτή την δραστηριότητά του. Αφήσατε δηλαδή, κύριοι της Κυβέρνησης, πάλι «το αυγό του φιδιού να εκκολάπτεται».

Στο δίλημμα αποκλεισμού των νεοναζί και σεβασμού του Συντάγματος, ιδιαίτερη σημασία έχει ο σεβασμός του Συντάγματος. Ευκταίος είναι ο συνδυασμός και των δύο. Όμως, τυχόν παραβίαση του Συντάγματος για την αντιμετώπιση των εχθρών του, του ναζισμού και του φασισμού θα αποτελούσε για τους νεοναζί μεγαλύτερη νίκη απ' ότι η συμμετοχή των εκπροσώπων τους στις εκλογές. Μάλιστα, η Κυβέρνηση εισάγει τη ρύθμιση σε περίοδο ύποπτη, προεκλογική.

Στο πλαίσιο του Συντάγματος η ρύθμιση που επιλέγετε αποτελεί κερκόπορτα για την επέκταση της εφαρμογής της και σε άλλες περιπτώσεις. Εάν ένα κόμμα επιλέξει να καταθέσει ψηφοδέλτιο με υποψήφιο που έχει καταδικαστεί για τα αδικήματα των άρθρων 187 και 187Α ο υποψήφιος απαγορεύεται να κατέλθει στις εκλογές και ο Άρειος Πάγος μπορεί να κρίνει ότι το κόμμα δεν μπορεί να καταθέσει συνδυασμό. Είναι εξαιρετικά προβληματικό το γεγονός ότι παρέχεται στον Άρειο Πάγο, στο Α'Τμήμα του που είναι επιφορτισμένο με την αρμοδιότητα ανακήρυξης των συνδυασμών, ανεπίτρεπτα ευρεία αρμοδιότητα να κρίνει αν ένα κόμμα είναι δημοκρατικό ή όχι με ένα εξαιρετικά επισφαλές κριτήριο και πολιτικά χαρακτηριστικά και μάλιστα σε εξαιρετικά ελάχιστο χρονικό διάστημα, μη επαρκές για τη διαμόρφωση ουσιαστικής κρίσης. Αυτό το είπε και ο ίδιος ο Υπουργός Εσωτερικών, παραπέμποντας σε μελλοντική ρύθμιση, ώστε να τηρηθούν όλες οι προθεσμίες που συνδέονται με την εκλογική διαδικασία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ'Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ)**

Η χώρα μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχει διολισθήσει σε αντιδημοκρατικές ατραπούς ακόμη, ώστε να απαγορεύει την ύπαρξη και λειτουργία πολιτικών κομμάτων, όπως συμβαίνει σε κάποιες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες έχουν απαγορεύσει κόμματα της Αριστεράς, κυρίως κομμουνιστικά κόμματα, και μάλιστα στο πλαίσιο της ανιστόρητης θεωρίας των δύο άκρων που εξισώνει το φασισμό με τον κομμουνισμό. Χρειάζεται να κινηθούμε με ιδιαίτερη προσοχή. Και η κοινή γνώμη δεν πρέπει αυτές τις διεργασίες να τις υπολάβει ως απόπειρα απαγόρευσης πολιτικών κομμάτων, διότι αυτό θα ενίσχυε μορφώματα «τύπου Κασιδιάρη», την πολιτική αντίληψη τους ακόμη και την εγκληματική δράση τους.

Προφανώς τη σημαντικότερη άμυνα έναντι των εχθρών του Συντάγματος και της δημοκρατίας, των νεοναζί, των φασιστών, της ακροδεξιάς δεν μπορεί να αποτελέσει η απαγόρευση της συμμετοχής τους σε εκλογές, αλλά μόνον η πολιτική και κοινωνική απομόνωση τους, η πολιτειακή παιδεία και η απαξίωση του ακροδεξιού λόγου. Με θεσμικά μέτρα και εμπόδια και μόνον με αυτά δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ο ναζισμός ως πολιτική και κοινωνική συμπεριφορά. Η ναζιστική απειλή μπορεί να παταχθεί κυρίως με τη διαμόρφωση αντιφασιστικής συνείδησης στην κοινωνία, στις γειτονιές, στα σχολεία στους χώρους εργασίας, αλλά και στο δρόμο και στο πεζοδρόμιο που τόσο μέμφεσθε, κύριοι της Κυβέρνησης.

Συνεπώς θα έλεγα ότι η προκείμενη ρύθμιση φοβάμαι ότι θα δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα από αυτά που προσπαθεί να επιλύσει. Πάσχει συνταγματικά και πολιτικά. Και βέβαια δεν επιτυγχάνεται ο σκοπός που ισχυρίζεστε ότι επιδιώκετε, και μάλιστα παραμονές εκλογών.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κουμουτσάκος από τη Νέα Δημοκρατία και θα ακολουθήσει ο κ. Ζαχαριάδης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω και εγώ να εκφράσω τη συντριβή και τη θλίψη μου για την απώλεια ενός εξαίρετου συναδέλφου και πολύ καλού μου φίλου, ενός πολιτικού έντιμου, ακέραιου, αξιοπρεπούς που θα λείψει από τη Βουλή των Ελλήνων. Και θέλω να εκφράσω τα βαθιά μου συλλυπητήρια στην οικογένεια, στους οικείους και τους φίλους του για αυτή την μεγάλη απώλεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα επικεντρωθώ στο ζήτημα της τροπολογίας που έχει καταθέσει το Υπουργείο Εσωτερικών για να μοιραστώ μερικές σκέψεις με τη Βουλή, με τους συναδέλφους για ένα πράγματι κρίσιμο ζήτημα και μία ιστορική ρύθμιση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δημοκρατία είναι το πολίτευμα της συνύπαρξης διαφορετικών και αντιπαρατιθέμενων απόψεων, θέσεων και συμφερόντων. Και ως πολίτευμα συνύπαρξης έχει ανάγκη το μέτρο. Αντίθετα διαβρώνεται και κινδυνεύει από τα άκρα και τις ακρότητες. Η δημοκρατία απεχθάνεται τα άκρα και τις ακρότητες.

Η εκτός νόμου και συνταγματικού πλαισίου βία απ' όπου και αν προέρχεται είναι εχθρός της δημοκρατίας και ως εχθρό οφείλει να την αντιμετωπίζει το κράτος δικαίου. Οι καταδικασμένες εγκληματικές οργανώσεις και τα καταδικασθέντα μέλη τους, που μεταλλάσσονται σε πολιτικές οντότητες και πολιτικούς δρώντες, αποτελούν δούρειο ίππο, πέμπτη φάλαγγα για τη δημοκρατία.

Η φιλελεύθερη αστική δημοκρατία είναι ανεκτική, οφείλει όμως να μην είναι αφελής, να επαγρυπνεί και να μην υπνοβατεί εν μέσω κινδύνων υπονόμευσής της.

Είναι ασυγχώρητη αφέλεια και αυτοϋπονομευτικός εφησυχασμός της δημοκρατίας να αποδέχεται σαν να μη συμβαίνει τίποτα ότι πολιτικά κόμματα μπορεί να καθοδηγούνται άμεσα ή διά αντιπροσώπου και να περιλαμβάνουν στους συνδυασμούς τους πρόσωπα που, ενώ έχουν καταδικαστεί για εγκλήματα με πολιτειακή απαξία, καλούνται, εκλεγόμενα τα ίδια αυτά πρόσωπα, να συμπράττουν στη δημοκρατική λειτουργία του πολιτεύματος. Πρόκειται για παραλογισμό, για επικίνδυνο παραλογισμό, για θεσμικό και πολιτικό παραλογισμό. Ο Ευάγγελος Βενιζέλος τα διατυπώνει όλα αυτά εύστοχα και λακωνικά και λέει: «Η ελληνική δημοκρατία οφείλει να μην αφήνει τους αξιακούς εχθρούς της να χρησιμοποιούν σε βάρος της τις θεσμικές εγγυήσεις που αυτή τους παρέχει.».

Το έγκλημα που μεταλλάσσεται ή εντάσσεται σε μια πολιτική οντότητα, δεν συντάσσεται ποτέ με το κράτος δικαίου. Αντιθέτως, όταν αυτό συμβαίνει, όταν εγκληματικές οργανώσεις ή εγκληματικές συμπεριφορές γίνονται μέρος του πολιτικού συστήματος, τότε το ευτελίζουν, το διαβρώνουν, το υπονομεύουν και, αν δεν αντιμετωπιστούν έγκαιρα -το έχει δείξει άλλωστε η ιστορική εμπειρία στην Ευρώπη- τελικά το καταλύουν. Επομένως, είναι ζωτική υποχρέωση της δημοκρατίας να αυτοπροστατεύεται από κάθε μετάλλαξη του εγκλήματος και εγκληματικών οργανώσεων σε πολιτικές, κομματικές οντότητες. Η δημοκρατία πρέπει να αυτοπροστατεύεται χωρίς να αυτοϋπονομεύεται, να αμύνεται μαχόμενη, τηρώντας την ίδια ώρα τις εγγυήσεις του κράτους δικαίου. Τελικά, και εν κατακλείδι, αυτή είναι η ουσία, αυτός είναι ο πυρήνας της λογικής και της στόχευσης της νομοθετικής πρωτοβουλίας που έφερε στη Βουλή η Κυβέρνηση.

Και, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης, και ειδικά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, είχαμε τη φιλοδοξία, είχαμε την ευγενή ελπίδα ότι για κάτι τόσο προφανές θα υπήρχε η συνολική στήριξη του συνόλου των πολιτικών δυνάμεων. Άλλωστε η Κυβέρνηση στην επιδίωξή της να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή συναίνεση, δήλωσε εξ αρχής διατεθειμένη να συζητήσει ή ακόμα και να υιοθετήσει εποικοδομητικές παρατηρήσεις και συνεισφορές άλλων κομμάτων. Αυτό συνέβη με ορισμένες προτάσεις που κατέθεσε το ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ. Λυπάμαι να πω και να διαπιστώσω ότι ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί και πάλι μια εμμονική εξαίρεση. Δηλώνει παρών από ό,τι αντιλαμβάνομαι, αλλά στην ουσία μένει απών από αυτή την πράγματι ιστορική ρύθμιση. Δεν συνεισφέρει στην προσπάθεια. Και όταν δεν συνεισφέρει, την υπονομεύει.

Η ιστορικής σημασίας και θεσμικής βαρύτητας τροπολογία που συζητάμε σήμερα, δεν ήρθε ως κεραυνός εν αιθρία, αποτελεί λογική συνέχεια, προσθήκη και ενίσχυση νόμου, του ν. 4804/2021, και ειδικά του άρθρου 92 που σε πολιτικά ανύποπτο χρόνο καθόρισε ότι δικαίωμα κατάρτισης σχεδιασμών δεν έχουν -επαναλαμβάνω, δεν έχουν!- τα πολιτικά κόμματα των οποίων ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας, τα μέλη της διοικούσας επιτροπής και ο νόμιμος εκπρόσωπος έχουν καταδικαστεί σε κάθειρξη για ορισμένα αδικήματα σε βάρος της πολιτείας. Αυτής της διάταξης του 2021 είχε προηγηθεί ήδη από το 2013 πολύ σαφής πρόβλεψη περί αναστολής της χρηματοδότησης κομμάτων που λειτουργούν ως εγκληματική οργάνωση. Και αυτές οι δύο ρυθμίσεις είχαν τύχει ευρείας στήριξης. Αυτές τις ρυθμίσεις ερχόμαστε να διευρύνουμε. Πάνω σε αυτή τη στέρεα βάση, ευρεία συναίνεση, οικοδομείται και η σημερινή τροπολογία.

Στην ουσία η σημερινή τροπολογία εξειδικεύει τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 291, του καταστατικού χάρτη της δημοκρατίας μας, που τονίζει ότι η οργάνωση και η δράση των πολιτικών κομμάτων οφείλει να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Και είναι προφανές ότι αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση συγκρότησης ενός κόμματος-κέλυφος που δρα και λειτουργεί ως εγκληματική οργάνωση. Η διάταξη επίσης αυτή δεν παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, διότι με την τροπολογία δεν επέρχεται, ούτε επιβάλλεται, σε κάποιο πρόσωπο στέρηση εκλογικού δικαιώματος. Εκείνο που προβλέπεται είναι ότι με την απόφαση του Αρείου Πάγου μπορεί να αποκλειστεί η κατάρτιση εκλογικών σχηματισμών, δηλαδή η συμμετοχή στις εκλογές κόμματος ή συνδυασμού κομμάτων, στην ηγεσία των οποίων μετέχουν αυτά τα πρόσωπα. Θα αναφερθώ εδώ στον κορυφαίο συνταγματολόγο της χώρας τον κ. Μανιτάκη, ο οποίος λέει ότι ο αποκλεισμός της συμμετοχής του αρχηγού στις εκλογές είναι συνέπεια του αποκλεισμού από τις εκλογές του κόμματος του οποίου ηγείται, και όχι λόγω άρνησης του εκλογικού του δικαιώματος.

Τέλος, είναι ευτυχές ότι η διάταξη δεν υπεισέρχεται στην αξιολόγηση χαρακτηριστικών και ιδεολογίας των κομμάτων. Εάν κάτι τέτοιο συνέβαινε, τότε πραγματικά, ναι, θα άνοιγε ο «ασκός του Αιόλου», διότι θα εκκαλείτο η δικαστική εξουσία να κρίνει και να αποφασίζει για την πολιτική ουσία, την πολιτική κατεύθυνση, τα χαρακτηριστικά και τις στοχεύσεις πολιτικών κομμάτων, και αυτό είναι κάτι που δεν έπρεπε και δεν πρέπει και, ευτυχώς, δεν θα γίνει με την τροπολογία που καταθέσαμε.

Όλα όσα αναφέρθηκαν, τεκμηριώνουν και επιβεβαιώνουν ότι η υπό συζήτηση διάταξη είναι συμβατή με το Σύνταγμα, και θα προσέθετα αν είχαμε χρόνο, ότι είναι απολύτως συμβατή και με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Είναι κρίμα που αυτή η συγκεκριμένη ιστορική παρέμβαση προστασίας της δημοκρατίας, που είπαμε ότι είναι ανεκτική αλλά δεν πρέπει να είναι αφελής, δεν θα τύχει, λόγω της στάσεως του ΣΥΡΙΖΑ, της στήριξης του συνόλου των πολιτικών δυνάμεων της χώρας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Κωνσταντίνος Ζαχαριάδης από τον ΣΥΡΙΖΑ. Και ακολουθεί ο κ. Ευάγγελος Αποστόλου επίσης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσατε να εκφωνήσετε και τον υπόλοιπο κατάλογο για να ξέρουμε τη σειρά των ομιλητών;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ναι, καμμία αντίρρηση.

Μισό λεπτό, κύριε Ζαχαριάδη.

Η σειρά έχει ως εξής. Τώρα θα πάρει τον λόγο ο κ. Ζαχαριάδης. Όπως ανήγγειλα, ο επόμενος ομιλητής θα είναι ο κ. Αποστόλου. Μετά θα μιλήσει ο κ. Μπλούχος και εσείς, κύριε Καστανίδη, στη συνέχεια. Μετά από εσάς θα μιλήσει ο κ. Καππάτος, η κ. Κασιμάτη και η κ. Αραμπατζή. Και θα ολοκληρωθεί ο κατάλογος των ομιλητών. Δηλαδή έχουν μείνει επτά ομιλητές ακόμα, μαζί με τον κ. Ζαχαριάδη.

Κύριε Ζαχαριάδη, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκφράσω τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια για την απώλεια του συ-

ναδέλφου από τη Νέα Δημοκρατία, του Μανούσου Βολουδάκη. Συλλυπητήρια στην οικογένειά του, στους συνοδοιπόρους του και βεβαίως στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας. Επίσης, να εκφράσω και την αλληλεγγύη στον δοκιμαζόμενο λαό της Τουρκίας και της Συρίας για το μεγάλο δράμα το οποίο περνούν και για τις δύσκολες καταστάσεις που αντιμετωπίζουν.

Νομίζω ότι και η χθεσινή συζήτηση και η σημερινή είχε υπερβολική δόση και από τοξικότητα και από ανιστόρητες προσεγγίσεις και από διχαστικό λόγο και από ιστορικό αναθεωρητισμό. Και ξεκινώ με το σχόλιο του Πρωθυπουργού για το ΕΑΜ, γιατί για εμάς αυτές είναι οι λαμπρότερες σελίδες της ελληνικής ιστορίας, όχι χειρότερες, οι λαμπρότερος. Είμαστε περήφανοι για τους αγώνες του λαού μας. Είμαστε περήφανοι για την εθνική αντίσταση. Είμαστε περήφανοι για το ΕΑΜ. Είμαστε περήφανοι για τον Γοργοπόταμο. Άλλωστε εδώ και σαράντα χρόνια, από το 1982, η Βουλή με την κυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου είχε αναγνωρίσει την Εθνική Αντίσταση. Γιατί μας γυρνάτε πίσω από αυτό;

Έρχεται εδώ ο Υπουργός, ο κ. Γεωργιάδης και λέει ότι δεν μπορούν στον ΣΥΡΙΖΑ να μιλάνε για το ΕΑΜ γιατί είναι οπορτουνιστές! Έγινε τροχονόμος τώρα ο κ. Γεωργιάδης στο εσωτερικό του δημοκρατικού κινήματος, του κινήματος της Αριστεράς και του Κομμουνιστικού Κινήματος! Έχει γνώμη για όλα. Ποιος τα κάνει όμως αυτά; Ο κ. Γεωργιάδης! Άμα μπείτε στο YouTube και στο Google και αναζητήσετε και δείτε τι έλεγε για το σημερινό του κόμμα ο κ. Γεωργιάδης -όχι πριν από εβδομήντα χρόνια και από ογδόντα χρόνια που συζητάμε για αυτά που συζητάμε, αλλά πριν από δεκαπέντε χρόνια που ήταν στον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό- και τι έχει «σούρει» για τον Κώστα Καραμανλή, για τον Αντώνη Σαμαρά και για την οικογένεια Μητσοτάκη, δεν θα πιστεύετε ότι αυτός ο άνθρωπος μπορεί να κουνάει το δάχτυλο σε άλλους για το τι λένε! Είναι ο ορισμός της αμετροέπειας και του παραληρήματος αυτό το οποίο ζήσαμε από τον Υπουργό της Ανάπτυξης.

Καλώς ήρθατε, κύριε Υπουργέ! Και όχι, κύριε Γεωργιάδη, δεν είναι ίδιο πράγμα ο κομμουνισμός με τον φασισμό. Πάμε, αν θέλετε, μαζί να τα πούμε αυτά στα Καλάβρυτα, στο Δίστομο, στο Κομμένο της Άρτας, στη Βιάννο.

Προχθές, 27 Ιανουαρίου, βρεθήκαμε κάποιοι Βουλευτές από όλα τα κόμματα στο Μέγαρο Μουσικής σε εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος. Τι θυμόμαστε εκείνη τη μέρα; Τι γιορτάζουμε; Ποια είναι η μνήμη μας; Είναι η απελευθέρωση του Άουσβιτς. Από ποιους; Από τον Κόκκινο Στρατό. Τι είναι ο Κόκκινος Στρατός; Είναι κάποιοι φασίστες που πολέμησαν με κάποιους άλλους φασίστες; Είναι επικίνδυνα αυτά που λέτε! Ποιος στρατός μπήκε στο Βερολίνο το 1945 και το απελευθέρωσε από τους ναζί; Κάποιοι φασίστες πολέμησαν με κάποιους άλλους φασίστες; Όχι. Ο Κόκκινος Στρατός μπήκε. Αυτή είναι η ιστορία της ανθρωπότητας.

Για απαντήστε, λοιπόν, πώς γίνεται εδώ και τρία χρόνια ο Κασιδιάρης να καθοδηγεί και να οργανώνει κόμμα μέσα από τη φυλακή; Είναι λάθος η κριτική που κάνετε για τον ΣΥΡΙΖΑ. Είναι επικοινωνιακή, είναι επιπόλαιη, είναι άθλια. Εν πάση περιπτώσει, ας πούμε έτσι για την οικονομία της κουβέντας, εσείς που τα κάνετε όλα σωστά, που είστε άριστοι, που είστε επιτελικοί, που μάχεστε τον ναζισμό, τον φασισμό και δεν το θέλετε, ενώ όλοι οι υπόλοιποι το θέλουν, πείτε μου πώς μέσα από τη φυλακή κάποιος μπορεί να κάνει εκπομπή στο YouTube και να οργανώνει ολόκληρο κόμμα, να μιλάει μέσω μικροφώνου σε συναντήσεις; Δεν το ξέρατε; Δεν σας ενδιέφερε; Το υποτιμήσατε; Το αφήσατε; Τι έγινε εκεί πέρα; Όχι τι κάναμε εμείς. Αφήστε μας εμάς. Εσείς τι κάνετε.

Πραγματικά τώρα, πού απευθύνεστε; Απευθύνεστε σε ανθρώπους και σε κοινωνία που δεν έχει ιστορική μνήμη; Έρχεται σε αυτή την τροπολογία ως εισηγητής ο κ. Βορίδης. Εντάξει, ο κ. Μητσοτάκης έχει επιλέξει μετά από Υπουργό Ανάπτυξης να τον κάνει Υπουργό των Εσωτερικών, δηλαδή στο πιο θεσμικό Υπουργείο της χώρας. Και ανεβαίνει στο Βήμα της Βουλής των Ελλήνων ο κ. Βορίδης και λέει: «Εμείς και εσείς». Ποιος το λέει αυτό; Ο κ. Βορίδης.

Δηλαδή αυτός είναι άλλος Βορίδης από αυτόν που διαδέχτηκε τον Νίκο Μιχαλολιάκο, που είναι σήμερα στη φυλακή, στην ηγεσία της ΕΠΕΝ με εντολή του δικτάτορα Παπαδόπουλου από τη φυλακή; Είναι άλλος; Είναι άλλος Βορίδης του Ελληνικού Μετώπου που είχε υποψήφιο τον ναζί πατέρα Πλεύρη στη δεκαετία του 1990; Είναι άλλος Βορίδης του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού του Γιώργου Καρατζαφέρη, υμνητή του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ε, δεν γίνεται αυτό. Θα μου δώσετε τον λόγο μετά, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Είναι άλλος Βορίδης που κυκλοφορούσε με το τσεκούρι έξω από τη Νομική; Είναι άλλος Βορίδης που θυμήθηκε το Ολοκαύτωμα όταν έγινε Υπουργός;

Κι έρχεται ο κ. Βορίδης να κουνήσει το δάχτυλο σε εμάς; Εμείς είμαστε αυτό που είμαστε, με την Αριστερά, με τη δημοκρατία, με τους αγώνες, με τις εξορίες, με τους βασανισθέντες, τους με τις εκτελεσθέντες, για να μπορεί να υπάρχει σήμερα αυτή η Αίθουσα, για να καθίζουμε εμείς την πλάτη μας και τα πόδια μας σε αυτές τις βολικές καρέκλες. Έρχεται να μας κάνει μαθήματα και να πει ότι δεν έχουμε πρόθεση, να κάνει δίκη προθέσεων;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό θέλω, κύριε Πρόεδρε.

Ανεβαίνει στο Βήμα πρώην Πρωθυπουργός και δεν κάνει δίκη πρόθεσης για τη Νέα Δημοκρατία. Λέει ότι πιστεύουμε ειλικρινά ότι η Νέα Δημοκρατία θέλει αυτό, αλλά το πιστεύουμε κι εμείς. Και βγαίνουν δύο κορυφαίοι Υπουργοί, πρωτοπαλίκαρα του ΛΑΟΣ στην προηγούμενη δεκαετία, να κάνουν δίκη προθέσεων στην Αριστερά; Μήπως έχετε χάσει τελείως το μέτρο; Δεν είστε πρίγκιπες. Υπουργοί είστε! Εκλογές έχουμε. Θα ψηφίσει ο λαός. Δεν θα καταργήσετε εσείς την ιστορική μνήμη.

Εν πάση περιπτώσει, ας δούμε σε αυτή την Αίθουσα πώς ανθίζει ο φασισμός και πως υποχωρεί και ιστορικά να κάνουμε αυτή τη συζήτηση, τι γίνεται με τις ανισότητες, με τον ρατσιστικό λόγο, με τον εθνικισμό, αν η στάση σας στις Πρέσπες βοήθησε μια τέτοια λογική, το ζήτημα της διαφθοράς, η αντίληψη που «όλοι ίδιοι είναι», ότι «όλοι μαζί τα φάγαμε». Αυτά είναι τα βασικά προβλήματα που πρέπει να απασχολούν μια κοινωνία. Πώς από εκεί που οι φασίστες ήταν χαμηλά μπήκαν δύο φορές στη Βουλή με μεγάλα ποσοστά, μετά βγήκαν εκτός Βουλής και τώρα πάνε να ξαναμπούν. Αυτή είναι η μεγάλη συζήτηση που πρέπει να γίνει.

Εμείς κάναμε υποχώρηση. Καταθέσαμε πρόταση και κάναμε μετά δύο γραμμές υποχώρησης και δύο μεγάλες μετατοπίσεις, πραγματικά μεγάλες, καλύπτοντας εμείς το 80% της απόστασης που μας χωρίζει. Κι εσείς δεν θέλετε να κάνετε αυτό το 20% της απόστασης που μας χωρίζει για να πάμε σε μια μεγάλη συναινετική λύση. Δεν είναι ούτε ο κ. Αλιβιζάτος ούτε ο κ. Κοντιάδης διαχρονικά συνεργάτες και συνομιλητές του Αλέξη Τσίπρα. Πώς να το κάνουμε. Δεν θέλετε, όμως, γιατί θέλετε να εργαλειοποιήσετε τα πάντα. Διότι θέλετε από αύριο να βγαίνετε και να λέτε «παρών», αλλά «απών» κ.λπ..

Εμείς, λοιπόν, δεν θα σας κάνουμε τη χάρη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε, κύριε Ζαχαριάδη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Ολοκληρώνω και σας ευχαριστώ για την ανοχή, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς κάναμε αυτό που έπρεπε. Η δική σας στάση είναι ανεύθυνη. Η ιστορία μας κρίνει όλους και σαν πρόσωπα και σαν κόμματα. Κι εδώ είμαστε για την επόμενη μέρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, μετά από έξι ομιλητές θα πάρετε τον λόγο, θα κάνετε τη βασική σας ομιλία. Μπορείτε κάλλιστα να μαζέψετε ό,τι θέλετε από τους ομιλούντες και να τοποθετηθείτε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Για δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ας δώσουμε τον χρόνο στους Βουλευτές. Δεν μπορεί ανά δύο τρεις Βουλευτές να παίρνει τον λόγο ο Υπουργός για να απαντάει ενδεχομένως. Δεν είναι η διαδικασία αυτή.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Έχω μιλήσει λιγότερο απ' όλους στην Αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν μετρώ τον χρόνο. Μιλάω για τις παρεμβάσεις.

Όπως και να έχει, δεν μπορώ να σας στερήσω τον λόγο. Έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Μόνο και μόνο για να κάνω τα εξής σχόλια στον κ. Ζαχαριάδη. Είστε παραφωνία σήμερα στην Αίθουσα. Κανένας δεν ήρθε να κάνει ομιλία τέτοιου τύπου. Αν δείτε και η προηγούμενη συζήτηση που κάναμε για το ΕΑΜ και τον κομμουνισμό ήταν ιδεολογικού επιπέδου, θα έλεγα κόσμια, αναγνωρίζοντας εκατέρωθεν τις διαφορές μας. Εσείς ήρθατε εδώ να κάνετε σόου. Έχετε το άγχος της επόμενης εκλογικής αναμέτρησης. Σας εύχομαι καλή επιτυχία, να σας φύγει το άγχος. Δεν μπορώ, όμως, να αφήσω αναπάντητα τρία πράγματα.

Πρώτον, μου κάνετε ολόκληρο μάθημα για την εξομοίωση κομμουνισμού ναζισμού. Το μάθημα γιατί το κάνετε σε μένα; Βάλτε τους Ευρωβουλευτές σας, αντί να κάνει ο κ. Κόκκαλης, παραδείγματος χάριν αυτά τα αστεία βιντεάκια με τον κ. Σπίρτζη στο Twitter που γελάει σήμερα το πανελλήνιο, να πάνε στην Ευρωβουλή και να διεκδικήσουν αλλαγή του ψηφίσματος της Ευρωβουλής. Δεν μπορείτε να το κάνετε όμως. Γιατί εκεί υπάρχει ένα πολύ ισχυρό μπλοκ Βουλευτών που έκαναν αυτή την τροπολογία και ψηφίστηκε με πολύ μεγάλη πλειοψηφία, για εξομοίωση ναζισμού-φασισμού-κομμουνισμού. Γιατί; Γιατί όλοι οι Βουλευτές unblock από τις χώρες που έζησαν τον κομμουνισμό είναι σφόδρα αντικομμουνιστές. Τώρα πρέπει να σας απασχολήσει γιατί εσείς που φαντασιώνεστε τον κομμουνισμό, αλλά ζείτε στον καπιταλισμό, υπερασπίζεστε τον κομμουνισμό. Εκείνοι, όμως, που έζησαν τον κομμουνισμό, ψήφισαν αναφανδόν αυτή την εξομοίωση.

Και προφανώς θα μπορούσα να αναφέρω εγώ εκατό άλλες τοποθεσίες, τα Γκουλάγκ, το Κατίν και δεν ξέρω τι άλλο, για τα εγκλήματα του κομμουνισμού. Δεν είναι, όμως, της παρούσης αυτή η συζήτηση. Κάντε την εκεί που έγινε το ψήφισμα. Δεν έγινε εδώ. Έγινε εκεί. Και δεν το έκανε ο Γεωργιάδης. Το έκανε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Άρα η καραμέλα ότι δεν ξέρει ο Γεωργιάδης πάει περίπατο.

Το δεύτερο που πρέπει να σας πω, το οποίο έχει πιο μεγάλο προσωπικό τόνο, είναι όλη αυτή παλαιά καραμέλα που επανέρχεται περί του τι ήμουν εγώ, αν ήμουν στον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό και αν ο κ. Βορίδης ήταν στον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό, τι λέγαμε τότε και πώς αλλάξαμε κόμμα και αν έχουμε τις ίδιες ιδέες ή διαφορετικές.

Ακούστε. Όταν ήσασταν ένα κόμμα του 3% και είχατε τους Βουλευτές προερχόμενους από την Αριστερά, ενδεχομένως και να μπορούσατε να κάνετε μια τέτοιου τύπου κριτική. Στην προκειμένη περίπτωση η κριτική σας είναι υποκριτική για τον εξής απλό λόγο. Ας υποθέσουμε ότι το να αλλάζει κάποιος πολιτικό χώρο είναι μεμπτό. Για την ιστορία να αναφέρω ότι εγώ πάντα στον χώρο της Δεξιάς ήμουνα. Ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός διάσπαση της Νέας Δημοκρατίας ήταν. Να θυμίσω, όμως, ότι εγώ διεγράφην από τον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό, παραιτήθηκα από Υπουργός και από Βουλευτής, κατέβηκα ακολούθως με σταυρό στη Νέα Δημοκρατία και έκτοτε εκλέγομαι συνεχώς Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας. Ας υποθέσουμε, όμως, ότι κι αυτό είναι μεμπτό και ότι δεν πρέπει να αλλάζεις πολιτικό χώρο, είναι υποχρεωτικό να είσαι στον ίδιο. Αυτό αν ισχύει για τον Γεωργιάδη και για τον Βορίδη, ισχύει προφανώς και για τη Τζάκρη, ισχύει για τον Μωραΐτη, ισχύει για τον Κουρουμπλή, ισχύει για το Ραγκούση, ισχύει για την Ξενογιαννακοπούλου, ισχύει για όλους όσους έχετε πάρει. Μα, δεν μπορεί να ισχύει μόνο για μένα. Δεν το καταλαβαίνετε αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς. Κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Δεν μπορεί να ισχύει μόνο για μένα. Και το τι έλεγα εγώ ή δεν έλεγα για τον Μητσοτάκη και για τη Νέα Δημοκρατία όταν ήμουνα στον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό έχει την ίδια αξία ως επιχείρημα με το τι έλεγε η κ. Τζάκρη για τον απατεώνα Τσίπρα, ο κ. Ραγκούσης για τον απατεώνα Τσίπρα και ούτω καθεξής.

Έχετε το θάρρος το πολιτικό και να πείτε, ναι κύριε Γεωργιάδη, κατηγορώ τη Τζάκρη, τον Ραγκούση, τον Κουρουμπλή, την Ξενογιαννακοπούλου κλπ., για όλα αυτά που έλεγαν κατά του Τσίπρα και του ΣΥΡΙΖΑ και κατηγορώ κι εσάς;

Αυτό θα ήταν ένα συνεκτικό επιχείρημα αξιοπρεπούς ανθρώπου και όχι ενός υποκριτού. Όταν όμως το θέτετε μόνο σε εμένα και στον Βορίδη, τότε προφανώς είστε υποκριτής κύριε και σας κατηγορώ ότι κατεβάζετε το πολιτικό επίπεδο πάρα πολύ χαμηλά. Γιατί τέτοιο θάρρος δεν έχετε και ζητάτε απλά τον λόγο για να πείτε μια σάλτσα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς. Ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Άρα λοιπόν έχουμε αλλάξει πολιτικό χώρο όσοι είχαμε το δικαίωμα. Δεν παίρνουμε άδεια από εσάς. Για τις πολιτικές μας κινήσεις μας έχουν κρίνει οι ψηφοφόροι μας επανειλημμένα στην κάλπη με σταυρό. Δεν είμαστε διορισμένοι Βουλευτές. Είμαστε εκλεγμένοι. Η αξία των επιχειρημάτων σας είναι για τα σκουπίδια. Και λυπούμαι που κατεβάζετε το επίπεδο της συζήτησης σήμερα τόσο πολύ χαμηλά και σε προσωπικό επίπεδο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τον λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν υπάρχει προσωπικό.

Τον λόγο έχει ο κ. Αποστόλου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Μα πώς; Με χαρακτήρισε προσωπικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν υπάρχει προσωπικό, τελεία και παύλα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Σας παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν υπάρχει προσωπικό!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Εντάξει, εγώ δεν κάνω κατάχρηση του προσωπικού, αλλά αυτό είναι ο ορισμός του προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Και εγώ πιστεύω ότι πρέπει να του δώσετε τον λόγο μήπως και ανασκευάσει, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Θέλω μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Αφήστε τα αστεία τώρα.

Ελάτε, κύριε Αποστόλου να συνεχιστεί η διαδικασία.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εάν είναι για μισό λεπτό μπορώ να δώσω τον λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Αφήστε τα αυτά, κύριε Αποστόλου.

Έχετε έξι λεπτά. Θα δοθεί μια σχετική μικρή ανοχή, αλλά έξι λεπτά είναι ο χρόνος να ξέρετε. Θα πρέπει να ολοκληρωθεί η διαδικασία κάποια στιγμή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Θέλω κατ' αρχάς να εκφράσω τα συλλυπητήριά μου στην οικογένεια του Μανούσου Βολουδάκη. Ήταν ένας πολύ καλός συνάδελφος.

Θα σταθούμε ιδιαίτερα στα θέματα που αφορούν την οδηγία. Σας είχα πει, κύριε Υπουργέ, στις πρώτες φιέστες για το καλάθι του νοικοκυριού ότι πρέπει να περιμένετε λίγο καιρό για να δείτε τα αποτελέσματα της εφαρμογής του, πόσο μάλλον όταν από τότε και εσείς είχατε αποδεχθεί ότι είναι ο αγροτικός χώρος ο οποίος υφίσταται επιπτώσεις και από το «καλάθι του νοικοκυριού». Δεν καταφέρατε κύριε Υπουργέ, να φρενάρετε τις ανατιμήσεις των ειδών πρώτης ανάγκης και ειδικά των τροφίμων.

Η συνεχώς αυξανόμενη πολλαπλάσια του πληθωρισμού λιανική τιμή των τροφίμων σε συνδυασμό με τις τιμές κόστους των εισροών των παραγωγών δεν μπορεί παρά να οδηγεί σε αυτό το συμπέρασμα. Αν και η ανοδική πορεία των τιμών των τροφίμων είναι παγκόσμιο φαινόμενο, οι αυξήσεις που καταγράφονται στην Ελλάδα είναι μεγαλύτερες από τον μέσο όρο του εξωτερικού. Ο Γενικός Δείκτης Τιμών Τροφίμων του FAO που παρακολουθεί τις

διεθνείς τιμές των πιο εμπορεύσιμων παγκοσμίως ειδών διατροφής, σημείωσε αύξηση 14,3% σε σχέση με το 2021, ενώ ο πληθωρισμός τροφίμων στην Ελλάδα τον Δεκέμβριο του 2022 με βάση στοιχεία του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή που δημοσιεύει η EUROSTAT ήταν στο 15,5%.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ήταν 15,6%. Θα καταθέσω τον πίνακα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Να τον καταθέσετε. Άρα λοιπόν επιβεβαιώνετε ότι αυτά που λέω ανταποκρίνονται στα νούμερα που χαρακτηρίζουν αυτή την ώρα το χώρο.

Η χώρα μας όμως σύμφωνα με τα στοιχεία της EUROSTAT έχει ένα ακόμη αρνητικό προβάδισμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχει τη μεγαλύτερη απόκλιση τιμών από την τιμή που παίρνει ο παραγωγός στο χωράφι μέχρι την τιμή που πληρώνει ο καταναλωτής στο ράφι των καταστημάτων λιανικής πώλησης. Αυτή η απόκλιση ξέρετε ότι φτάνει και μέχρι το 300%. Ενδεικτικά είναι μερικά στοιχεία από το Παρατηρητήριο Τιμών για τον Οκτώβριο και το Νοέμβριο του 2022 που αποδεικνύουν το εύρος της εκμετάλλευσης του αγρότη αλλά και του καταναλωτή, καθώς και της κερδοσκοπίας στα βασικά είδη διατροφής από τους μεσάζοντες τους εμπόρους.

Κύριοι συνάδελφοι, γάλα αγελαδινό από 0,6 ευρώ τιμή παραγωγού στο 1,36 στη λιανική, δηλαδή αύξηση 126%. Τα μήλα από 0,3 ευρώ τιμή παραγωγού στο 1,4 ευρώ στη λιανική, η αύξηση είναι 366%. Οι πατάτες είναι 0,5 ευρώ τιμή παραγωγού και φτάνει στα 0,98 λεπτά στη λιανική. Η αύξηση είναι 96%. Μετά από δεκατέσσερις εβδομάδες που έχει ενεργοποιηθεί το μέτρο, το «καλάθι του νοικοκυριού» και συνολικά βεβαίως, οι τιμές των προϊόντων στο σουπερμάρκετ προβληματίζουν τους καταναλωτές.

Εφαρμόστε επιτέλους, κύριε Υπουργέ, αυτά που η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ επέβαλε στον χώρο. Και αναφέρομαι: Περιορισμός στην ασυδοσία των μεσαζόντων και την υποχρεωτική πληρωμή των εξήντα ημερών για τα νωπά και ευαλλοίωτα προϊόντα και κατοχύρωση με νόμο μετά από έντονη και επίπονη διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Ένωση την υποχρεωτική αναγραφή προέλευσης του γάλακτος και του κρέατος στα ζωικά προϊόντα με σκοπό τη διαφάνεια της αγοράς και την αποφυγή παραπλάνησης του καταναλωτή. Είναι ρυθμίσεις που αγνοήθηκαν από την Κυβέρνησή σας.

Οι παραγωγοί, κύριε Υπουργέ, δεν μπορούν φέτος να σπείρουν τα χωράφια τους και να έχουν παραγωγή. Οι κτηνοτρόφοι έχουν βρεθεί στη δύσκολη θέση να σφάζουν τα θηλυκά τους για να συρρικνώσουν τα κοπάδια τους. Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι το «καλάθι του νοικοκυριού» δεν έχει καταφέρει να φρενάρει τις ανατιμήσεις των ειδών πρώτης ανάγκης και ότι περισσότερο αποτελεί ευκαιρία για ένα ακόμη σόου του Υπουργού μπροστά στις κάμερες παρά για μέτρο διαφύλαξης του εισοδήματος των ευάλωτων νοικοκυριών.

Να πω και δυο λόγια για την τροπολογία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Πιστεύω να μας ακούει ο αρμόδιος Υπουργός. Με τη λήξη της κυβερνητικής σας θητείας κύριε Υπουργέ, ασθμαίνοντας ρυθμίζετε εκκρεμότητες που αδιαφορήσατε ή δεν προκάνατε να λύσετε στα τέσσερα χρόνια της διακυβέρνησής σας. Δεν αναφέρομαι στην έγκριση των δαπανών του Ταμείου Γεωργίας ούτε στην υπέρβαση των 32 εκατομμυρίων του ΕΛΓΑ. Αναφέρομαι στην τροπολογία σας στο νόμο για τις βοσκήσιμες γαίες. Η προσπάθεια σας να περάσετε την παράταση για την εκπόνηση των διαχειριστικών σχεδίων φανερώνει την απραξία σας στα χρόνια της διακυβέρνησής σας για ένα τόσο σοβαρό θέμα που αφορά την ελληνική κτηνοτροφία και έχει κοστίσει στη χώρα μας εκατομμύρια ευρώ από την επιβολή προστίμων.

Πέρα από την παράταση ρυθμίζετε, κύριε Υπουργέ, βιαστικά και διατάξεις του νόμου που θα έπρεπε να επιδείξετε μεγαλύτερη προσοχή. Αλήθεια γιατί αφαιρείτε από τους ορισμούς την αναφορά του νόμου σε ποώδη, φρυγανική ή ξυλώδη με θαμνώδη ή αραιά δενδρώδη μορφή ή και μεικτή και οι οποίες μπορεί να εκτείνονται και σε υδάτινα παραλίμνια ή παραποτάμια οικοσυστήματα όπου αναπτύσσεται υδροχαρής βλάστηση; Γιατί προσθέτετε το γενικό και αόριστο «δύναται να αποτελεί μέρος καθιερωμένων τοπικών πρακτικών»; Ποιος καθορίζει τις εκάστοτε τοπικές πρακτικές και ποιος τις εφαρμόζει; Δεν γνωρίζετε ότι τον τελικό προσδιορισμό των βοσκήσιμων γαιών θα δώσουν τα διαχειριστικά σχέδια; Γιατί λοιπόν περιορίζετε και περιπλέκετε το εύρος που πρέπει να κινηθούν τα διαχειριστικά σχέδια; Γιατί αγνοείτε ότι με τη δέσμευση σύνταξης των διαχειριστικών σχεδίων καταφέραμε να εντάξουμε ήδη στον κανονισμό Omnibus επιλέξιμες για ενίσχυση αρκετές βοσκήσιμες γαίες; Γι' αυτό και από τα πρόστιμα που μας είχαν επιβληθεί ύψους 1,1 δισ. εξαιτίας της κακής διαχείρισης από εσάς των βοσκοτόπων, μας έχουν, από την προσπάθεια που κάναμε, επιστραφεί 450 εκατομμύρια ευρώ και περιμένουμε κι άλλα. Αυτή τη διαχείριση κάναμε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Αποστόλου, παρακαλώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε και ευχαριστώ, με μία γνώμη για την τροπολογία. Δεν κάνατε, κύριοι της Κυβέρνησης, μια προσπάθεια, ένα βήμα, για μια ευρύτερη συναίνεση με την τροπολογία του ΣΥΡΙΖΑ. Άκουσα μάλιστα τον κ. Κουμουτσάκο πριν από λίγο να λέει ότι όποιος δεν συνεισφέρει υπονομεύει. Πρωτοφανής αυτή η άποψη.

Εμείς λοιπόν και σας καταθέσαμε πρόταση και βεβαίως εσείς ήσασταν που δεν τη δεχθήκατε, ούτως ώστε να υπάρχει μια ευρύτερη συνεννόηση και μια ευρύτερη σύμπτωση. Άρα ποιος υπονομεύει την προσπάθεια αυτή; Εσείς την υπονομεύετε που δεν δέχεστε κάτι που θα εκφράζει τη συναίνεση μεγαλύτερου κόσμου της Ολομέλειας της Βουλής.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Έχει ζητήσει τον λόγο ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Γεωργιάδης για τη βασική του ομιλία.

Κύριε Γεωργιάδη, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Η αλήθεια είναι ότι είχα σκοπό να μιλήσω στο τέλος, αλλά επειδή ο προλαλήσας συνάδελφος, που μου είναι και συμπαθής και τον εκτιμώ, τον θεωρώ σοβαρό άνθρωπο, ξεκίνησε με αυτά τα στοιχεία περί της αύξησης του Δείκτη Τιμών των τροφίμων, θα με συγχωρέσετε, κύριε συνάδελφε, αλλά θα πω το εξής. Μπορούμε να διαφωνούμε ιδεολογικά όσο θέλετε, περί του κομμουνισμού και του ναζισμού, όσο θέλετε -έχει κι ένα στοιχείο και υποκειμενικό, αν θέλετε, μέσα κάθε ιδεολογική συζήτηση- στα μαθηματικά δεν μπορούμε να διαφωνούμε.

Ανεβήκατε στο ιερόν Βήμα της Βουλής και κάνατε έναν ισχυρισμό, ότι είμαστε πολύ πιο πάνω -κι αυτή είναι απόδειξη της αποτυχίας μας- από τον μέσο όρο αύξησης του FAO, είπατε. Ήταν πολύ έξυπνος ο δείκτης που χρησιμοποιήσατε, γιατί πολλοί συνάδελφοι εδώ μπορεί να μην ξέρουν τι είναι ο FAO.

Ο FAO δεν είναι δείκτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο FAO είναι παγκόσμιος δείκτης. Είναι δυνατόν να συγκρίνεις τον πληθωρισμό μιας χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης με τη Νιγηρία, με την Αιθιοπία, με το Κονγκό, με το Τσαντ; Όχι, δεν μπορείς να το κάνεις. Είναι σαν να συγκρίνεις μήλα με πορτοκάλια.

Αυτό που μπορείς να κάνεις για να καταλάβεις αν η Κυβέρνησή μας τα πάει καλά ή άσχημα και να είσαι δίκαιος είναι να μας συγκρίνεις με ομοειδείς μας οικονομίες. Ποιες είναι οι ομοειδείς μας οικονομίες; Οι ευρωπαϊκές. Δεν λέω μόνο της Ευρωζώνης, προσέξτε, λέω το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εν πάση περιπτώσει η πιο σωστή σύγκριση είναι μόνο με την Ευρωζώνη, γιατί εκεί οι συνθήκες είναι γίνεται περισσότερο όμοιες. Αλλά εν πάση περιπτώσει, ας δεχτούμε τη σύγκριση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, που κάπου εκεί μπορούμε να πούμε ότι πλησιάζουμε.

Όχι μόνο λοιπόν με τη σωστή σύγκριση δεν ισχύει το επιχείρημά σας, αλλά είναι το ακριβώς ανάποδο. Θα καταθέσω τώρα στα Πρακτικά από τη EUROSTAT ακριβώς τα νούμερα. Δεν θέλω να σας κουράσω. Θα διαβάσω τα βασικά. Είπατε ότι εμείς έχουμε μεγαλύτερη αύξηση στον μέσο όρο. Ποιον; Του FAO.

Για να πάμε να δούμε λίγο την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δείκτης τιμών αύξησης τροφίμων, Δεκέμβριος 2022 - Δεκέμβριος 2021. Ακούστε. Ουγγαρία, 49,6%. Λιθουανία, 33,5%. Εσθονία, 30,8%. Λετονία, 29,4%. Σλοβακία, 29%. Τσεχία, 27,2%. Βουλγαρία, δίπλα

μας, 27%. Ρουμανία, 23%. Πολωνία, 21,2%.

Προσέξτε τώρα! Μέσος όρος Ευρωπαϊκής Ενώσεως -γιατί είπατε για μέσο όρο- 18,2%. Μέσος όρος Ευρωζώνης, 16,3%. Ελλάδα, 15,6%. Είμαστε τρεις μονάδες και, κάτω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και μία μονάδα κάτω από το μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Πάρτε το για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι δυνατόν εσείς, πρώην Υπουργός, να ανεβαίνετε στο Βήμα και να παραπλανάτε τον ελληνικό λαό σε αυτόν τον βαθμό; Στην πραγματικότητα το βασικό μου επιχείρημα -που δεν έχει μπορέσει ένας σας να σηκωθεί και να το αντικρούσει, ούτε στην τηλεόραση, ούτε στη Βουλή, ούτε στην επιτροπή, ούτε πουθενά- απόδειξη ότι ο βασικός σας πολιτικός ισχυρισμός πως προέρχεται η ακρίβεια στην Ελλάδα από την αισχροκέρδεια είναι ψευδής και δεν είναι αυτό το πρόβλημα του ελληνικού πληθωρισμού προέρχεται από την απλή μαθηματική εξίσωση.

Αυτή λέει το εξής. Έχουμε συνδεόμενες οικονομίες. Ό,τι καταναλώνουμε είναι σε έναν βαθμό εισαγόμενο υποχρεωτικά, είτε λόγω της ενέργειας, είτε λόγω των ζωοτροφών, είτε λόγω των λιπασμάτων, είτε λόγω των φυτοφαρμάκων. Κάτι που να είναι αμιγώς ελληνικό δεν υπάρχει 100%. Άρα αναγκαστικά, αφού η οικονομία μας είναι συνδεδεμένη και ό,τι έχουμε εισαγόμενο, εισάγουμε τον πληθωρισμό των άλλων. Είναι αδύνατο να μην τον εισάγουμε. Η μόνη χώρα που δεν είχε εισαγόμενο πληθωρισμό στην Ευρώπη ήταν η Αλβανία του Χότζα, γιατί δεν είχε εμπορικές σχέσεις με κανέναν άλλον. Από την ώρα που έχεις εμπορικές σχέσεις με τους άλλους κάθε φορά που αγοράζεις ένα αγαθό από τους άλλους και οι άλλοι στο πουλάνε ακριβότερα, αυτό μπαίνει ακριβότερα σε σένα και σου εισαγόμενο πληθωρισμό.

Εάν το πρόβλημά μας ήταν η αισχροκέρδεια -και θα πω ποιο είναι το τρικ που κάνετε- θα είχαμε τον εισαγόμενο πληθωρισμό, δηλαδή τον μέσο όρο, το 16,3%, συν την αισχροκέρδειά μας και θα βλέπαμε πόσο θα ήταν, δύο μονάδες πάνω, τρεις μονάδες πάνω, πέντε μονάδες πάνω, δέκα μονάδες πάνω. Όσο θα ήταν πάνω από αυτόν τον μέσο όρο, θα μπορούσατε να έρθετε εδώ βασίμως και να πείτε «Γεωργιάδη, καλά τα λες, αλλά είσαι τρεις, πέντε, δέκα μονάδες πάνω από τον πληθωρισμό που εισάγεις». Εμείς είμαστε δύο μονάδες κάτω.

Ερώτηση: Αφού είμαστε δύο μονάδες κάτω από τον πληθωρισμό που εισάγουμε, πού είναι η αισχροκέρδεια η γενικευμένη; Πού κρύβεται; Διαστημικά μαθηματικά είναι αυτά;

Είναι λοιπόν απολύτως προφανές ότι ψεύδεστε για πολιτικούς λόγους και ο λαϊκισμός σας πιάνει τόπο. Ξέρετε γιατί πιάνει τόπο; Θα σας πω γιατί πιάνει τόπο. Διότι εκμεταλλεύεστε πολιτικά ένα πραγματικό γεγονός. Το πραγματικό γεγονός δεν είναι η αισχροκέρδεια, το πραγματικό γεγονός είναι η ακρίβεια.

Ακρίβεια υπάρχει. Γιατί υπάρχει; Διότι διάγουμε τον μεγαλύτερο πληθωριστικό κύκλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τον Β'Παγκόσμιο Πόλεμο. Άρα τα προϊόντα ανεβαίνουν, αφού έχουμε τον μεγαλύτερο πληθωρισμό σε όλη την Ευρώπη. Αλλά ο πληθωρισμός αυτός δεν είναι εγχωρίως παραγόμενος, είναι εισαγόμενος. Αυτό είναι που δεν λέτε στον κόσμο για να πάρετε ψήφους.

Πάμε λοιπόν τώρα να δείξω ένα παράδειγμα σημερινό για να το καταλάβει ο κόσμος -και να έρθω στο «καλάθι», που είπε ο συνάδελφος πριν- για το πώς, όπως εσείς έξυπνα κατηγορείτε τα σουπερμάρκετ ότι αλλάζοντας τις συσκευασίες παραπλανούν τον καταναλωτή, εσείς παραπλανάτε τους ψηφοφόρους σας.

Σημερινό δημοσίευμα της «ΑΥΓΗΣ»: «Οι πολίτες γυρνούν την πλάτη στο «καλάθι» και ζητούν μείωση του ΦΠΑ στα τρόφιμα». Και παίρνει αυτή εδώ τη χθεσινή έκθεση του ΙΕΛΚΑ και βγάζει αυτό εδώ το δημοσίευμα.

Διαβάζω από την έκθεση: «Ένα από τα σημαντικότερα θέματα της επικαιρότητας εξακολουθεί να είναι η πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης και των Επενδύσεων και των αλυσίδων σουπερμάρκετ, το «καλάθι του νοικοκυριού». Όπως καταγράφεται στο σχήμα 1, το πρώτο τρίμηνο της λειτουργίας αυτής της πρωτοβουλίας το 64% του κοινού -προσέξτε!- δηλώνει ότι αγοράζει προϊόντα από το καλάθι».

Στους εκατό Έλληνες καταναλωτές οι εξήντα τέσσερις πάνε και ψάχνουν και αγοράζουν από το «καλάθι». Αυτό, κύριε συνάδελφε, είναι ότι έχουμε γυρίσει την πλάτη στο «καλάθι»;

Στο δε ερώτημα εάν είναι μια θετική πρωτοβουλία ή μια αρνητική πρωτοβουλία, το 50% λέει ότι είναι θετική πρωτοβουλία, το 48% λέει ότι δεν είναι θετική πρωτοβουλία. Αυτό είναι ότι γυρίζει ο κόσμος πλάτη στο «καλάθι»;

Ξέρετε πώς φτιάξατε τον τίτλο; Στο ερώτημα αν επαρκεί για την αντιμετώπιση της ακρίβειας, το 85% λέει ότι δεν επαρκεί. Μάλιστα. Ερώτηση: Αν ρώταγαν εμένα, τον Άδωνι Γεωργιάδη, που εφηύρα το «καλάθι», και μου έκανε μια δημοσκόπηση αυτή την ερώτηση «Επαρκεί το «καλάθι» για την αντιμετώπιση της ακρίβειας;», τι πιστεύετε ότι θα απαντούσα, κύριε συνάδελφε, ότι επαρκεί ή ότι δεν επαρκεί; Μα την πρώτη μέρα που το ανακοίνωσα και κάθε Πέμπτη που πάω στα σουπερμάρκετ, όπως αύριο που θα είμαι πάλι, το είχα πει.

Πάρτε και την έκθεση του ΙΕΛΚΑ για να δείτε τι θα πει παραπλάνηση. Αν τα σουπερμάρκετ παραπλανούν μία με τις συσκευασίες, εσείς παραπλανάτε εκατόν μία τους ψηφοφόρους σας και τους Έλληνες πολίτες.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το πρώτο πράγμα που έχω πει σε όλες μου τις συνεντεύξεις είναι ότι το καλάθι δεν επαρκεί. Δηλαδή, αυτό που λέω εγώ στις συνεντεύξεις μου, ότι το καλάθι μπορεί να είναι ένα καλό μέτρο, συμβάλλει, κερδίζετε λεφτά άμα πάρετε γάλα, αλλά δεν επαρκεί προφανώς, αυτό το παρουσιάζει η «ΑΥΓΗ» σε πρωτοσέλιδο: «Ο κόσμος γυρίζει την πλάτη στο «καλάθι»», όταν η μελέτη γράφει πως το 64% αγοράζει από το «καλάθι» και το 50% το θεωρεί θετικό μέτρο. Τώρα έτσι θα κάνουμε τη συζήτηση; Λοιπόν, για να τελειώσει και λίγο η πλάκα, είναι -επαναλαμβάνω- καλή ιδεολογική αντιπαράθεση, αλλά εδώ δεν έχει δράκο.

Όταν ξεκίνησα το «καλάθι» πριν από δεκαπέντε εβδομάδες, ο μέσος όρος αξίας του καλαθιού ήταν 117 ευρώ. Μετά από δεκαπέντε εβδομάδες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούστε ανά αλυσίδα ποιες είναι αξίες, γιατί είναι πολλές. «ΓΑΛΑΞΙΑΣ»: Η συνολική αξία του καλαθιού είναι 95 ευρώ από 116. «ΑΒ»: 91. «ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ»: 89. «ΜΑΣΟΥΤΗΣ»: 92. Και ούτω καθεξής. Όλοι είναι κάπου εκεί. Δηλαδή, από μέση αξία πριν από δεκαπέντε εβδομάδες 116 - 117 ευρώ, είμαστε γύρω στο 90. Είμαστε γύρω στο 90, ενώ έχουν μεσολαβήσει δεκαπέντε εβδομάδες, δηλαδή τέσσερις μήνες. Τέσσερις μήνες ο μεσολαβήσας πληθωρισμός είναι περίπου 1,5% - 2%. Όχι μόνο το «καλάθι» δεν έχει πάρει πληθωρισμό, όπως θα ανέμενε κάποιος, αλλά έχει αφαιρέσει πληθωρισμό. Αυτό το βλέπετε ως αποτυχία του «καλαθιού»; Δεν έχετε υπάρξει φτωχός, φαίνεται, και δεν ξέρετε πόση σημασία έχει για το φτωχό συμπολίτη σας να μπορεί να αγοράζει δεκαπέντε εβδομάδες τα μακαρόνια 0,62 και να μην έχει αύξηση ούτε 0,1 λεπτό, να μπορεί να αγοράζει εδώ και δεκαπέντε εβδομάδες το κοτόπουλο 2,95, ενώ πριν το έπαιρνε 4 ευρώ, να μπορεί να αγοράζει δεκαπέντε εβδομάδες το αλεύρι 0,75, ενώ πριν το έπαιρνε 1,50. Δεκαπέντε εβδομάδες 0,75 το αλεύρι! Πας στον «ΓΑΛΑΞΙΑ» και το αγοράζεις.

Προσέξτε, λοιπόν. Τι θα πει αυτό; Ότι ό,τι και να λέτε, τις τιμές στο ράφι δεν τις αλλάζετε. Και ποιο είναι το επιχείρημά σας; Ότι στα υπόλοιπα προϊόντα υπάρχει αύξηση. Σωπάτε, καλέ. Μεγάλη εφεύρεση βρήκατε. Δηλαδή, όταν λέμε ότι έχουμε πληθωρισμό 7,2%, τι σημαίνει, ότι θα έχουμε αύξηση ή δεν θα έχουμε; Προφανώς, θα έχουμε αύξηση, αφού έχουμε 7,2%. Είπε ποτέ κανένας ότι το «καλάθι» θα σβήσει τον πληθωρισμό; Τι είναι το καλάθι; Ο Ιησούς Χριστός επί της γης να κάνει θαύματα; Το «καλάθι» είναι η διέξοδος για τον φτωχό και ευάλωτο συμπολίτη μας, αλλά από ό,τι φαίνεται πια, έχει κερδίσει την προτίμηση ενός πολύ μεγαλύτερου εύρους. Είπαμε ότι το 64% ψωνίζει από το καλάθι, για να μπορεί να κερδίσει κάποια χρήματα. Τόσο κακό είναι;

Ο κ. Νίκος Παπανδρέου -το λέω εδώ για τους φίλους μου στο Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα- έκανε ολόκληρο άρθρο. Εγώ δεν ήξερα ότι είχε τέτοια επιστημονική εξειδίκευση. Εκεί διάβασα ότι το διδακτορικό του είναι το θέμα του ελέγχου των τιμών. Προσπάθησε να εξηγήσει σοβαρά, επιστημονικά, γιατί έχει πετύχει το «καλάθι», και έκανε μια ωραία εξήγηση. Εμένα μου άρεσε το άρθρο του. Και είπε ο Νίκος Παπανδρέου ότι το «καλάθι» είναι το πιο ευφυές μέτρο που έχει δει.

Πριν από λίγο, πριν από μία ώρα, ήρθε ο γενικός γραμματέας μου να με ενημερώσει ότι υπάρχει τρίτη χώρα. Εγώ δεν ανακοινώνω τις χώρες, περιμένω να το ανακοινώσουν οι ίδιες. Έχουμε ήδη τη Γαλλία που το έχει ανακοινώσει. Έχουμε άλλη μια χώρα που πρόκειται να το ανακοινώσει τις επόμενες μέρες και τώρα ήρθε τρίτη χώρα που στέλνει αποστολή στο Υπουργείο Ανάπτυξης Ελλάδας, για να καταλάβουν πώς φτιάξαμε το «καλάθι», για να το αντιγράψουν, και αυτοί θέλουν να αντιγράψουν και τον νόμο μας για την αισχροκέρδεια, δηλαδή το πλαφόν. Η χώρα -σημειωτέον- σήμερα έχει πολύ μεγαλύτερη αύξηση στο δείκτη τροφίμων από εμάς, πάνω από δέκα μονάδες διαφορά από εμάς. Και βλέπουν αυτοί ότι η Ελλάδα είναι στο 15,6% και με μισθούς χαμηλότερους από εμάς -έχει σημασία αυτό- και σου λέει: Πώς αυτοί έχουν 15,6% κι εμείς είμαστε εκεί που είμαστε; Κι έρχονται να αντιγράψουν αύριο το «καλάθι» και τους νόμους τους δικούς μας.

Για να το καταλάβετε, δηλαδή, εδώ το λέω στον φίλο μου τον κ. Μαμουλάκη, που συμμεριζόμαστε την αγάπη για τα κλασικά γράμματα, κάνουμε πράξη το ρητό από τον Θουκυδίδη στον «Επιτάφιο»: «Χρώμεθα γ ρ πολιτεί ο ζηλούσ το ς τ ν πέλας νόμους». Γινόμαστε εμείς παράδειγμα προς μίμηση για τους άλλους κι όχι μιμητές των άλλων, έλεγε ο Θουκυδίδης. Και τώρα έχουμε κάνει το «καλάθι», μας μιμούνται οι άλλοι κι έρχεται ο κύριος πρώην Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και λέει ψέματα από το ιερό Βήμα της Βουλής των Ελλήνων και δεν ντράπηκε την ώρα που το είπε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο επί προσωπικού.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θα τον πάρετε, όταν τελειώσω.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Είστε υβριστής!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Όταν τελειώσω. Αλλά θα πείτε αν είπα ψέμα ως προς τους δείκτες της EUROSTAT. Όχι το κόλπο που κάνατε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Μη φωνάζετε! Έχουμε και εμείς φωνή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, μη διακόπτετε, παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα με προστατεύσετε; Τι είναι αυτό;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: .....(Δεν ακούστηκε).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Αποστόλου; Καθίστε, παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Μας υβρίζετε;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Απαξιώ και να σας υβρίσω μετά την προηγούμενή σας ομιλία που ήταν επιπέδου καφενείου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Υβρίζετε τώρα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Λοιπόν, επανέρχομαι, για να το ξεκαθαρίσουμε. Ο ισχυρισμός ότι είμαστε πάνω από το μέσο όρο των άλλων ήταν απολύτως ψευδής. Η σύγκριση δεν μπορεί να γίνει με το δείκτη FAO, που είναι παγκόσμιος δείκτης προφανώς. Η σύγκριση γίνεται με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στους δείκτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είμαστε χαμηλότερα από τους άλλους και το καλάθι έχει παίξει ρόλο, για να είμαστε σε αυτή τη θέση, είτε σας αρέσει είτε όχι.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Είναι άλλο αυτό που λέτε τώρα...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Είτε σας αρέσει είτε όχι, κύριε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, καθίστε κάτω και μη διακόπτετε, κύριε Αποστόλου.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Πάμε, λοιπόν, να δούμε λίγο. Όλα τα άλλα που ακούστηκαν, όλη την ώρα γκρίνια, όλη την ώρα απαξίωση. Πάμε, λοιπόν, να δούμε.

Καταθέτω για τα Πρακτικά, κύριε Πρόεδρε. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων: Νέο ρεκόρ για τις ελληνικές εξαγωγές το 2022 με άλμα 36,7%.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Οι εισαγωγές, που έχει πάει 50% το έλλειμμα;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Αμέσως θα έρθω στο εμπορικό έλλειμμα. Θα έρθω στο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών αμέσως.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Μας κάνετε και γελάμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, μη διακόπτετε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Έχω πολλές φορές προσφερθεί να με καλέσετε από την Κουμουνδούρου να σας κάνω βασικά μαθήματα καπιταλιστικής οικονομίας δωρεάν. Εσείς κομμουνιστές στα νιάτα σας, δεν προλάβατε να τα μάθετε σωστά.

Τις εξαγωγές δεν τις μετράμε τόσο σε απόλυτο αριθμό. Πράγματι, 54 δισεκατομμύρια είναι το μεγαλύτερο ρεκόρ όλων των εποχών, αλλά θα μπορούσε να πει κάποιος και λόγω πληθωρισμού.

Τις εξαγωγές, κύριε Σκουρλέτη, για να σας φύγει η αγωνία για το εμπορικό μας έλλειμμα...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου είναι 50%.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, όπως λέγεται, οφείλεται σε άλλους λόγους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, μην αναφέρεστε ονομαστικά. Σας παρακαλώ πολύ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Οι εξαγωγές μετριόνται ως προς τον λόγο τους με το ΑΕΠ. Το 2010, που συχνά γίνεται η σύγκριση, όταν η Ελλάδα χρεοκόπησε, είχαμε λόγο εξαγωγών προς ΑΕΠ 10%. Το 2022 έχουμε λόγο εξαγωγών προς ΑΕΠ 23%. Αν μπορείτε να καταλάβετε τη διαφορά, ίσως και να συνεννοηθούμε.

Πάμε τώρα σε άλλο δείκτη. Γιατί σε αυτό κάνετε πολύ μεγάλη σπέκουλα. ΕΛΣΤΑΤ. Εκτός αν αμφισβητείτε και την ΕΛΣΤΑΤ. Σημαντική άνοδος του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών το τρίτο τρίμηνο του 2022. Πάρτε και την ΕΛΣΤΑΤ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Λέτε συνέχεια ότι σας πονάνε οι συμπολίτες μας, κύριε Σκουρλέτη, που έχουν λιγότερο διαθέσιμο εισόδημα από τους άλλους Ευρωπαίους. Σωστά. Γιατί; Επί ΣΥΡΙΖΑ είχαμε μεγαλύτερο διαθέσιμο εισόδημα από τους άλλους Ευρωπαίους; Όχι βέβαια. Το ότι υπολειπόμεθα...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Δεν είμαστε στην προτελευταία θέση. Χειρότερα είμαστε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μη διακόπτετε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Το ότι υπολειπόμεθα των άλλων Ευρωπαίων είναι το βασικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας. Το ότι η οικονομία μας τρέχει, όμως, με πολύ μεγάλη ταχύτητα και καλύπτει αυτή τη διαφορά είναι η πραγματικότητα της ΕΛΣΤΑΤ. Αύξηση, λοιπόν, του διαθέσιμου εισοδήματος σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ και μάλιστα πολύ μεγάλη, 36%. Περιττό να πω -δεν το έχω τυπώσει- ότι έχουμε και μεγάλη αύξηση το Δεκέμβριο στις καταθέσεις των Ελλήνων πολιτών.

Για να πάρω και μία αγαπημένη σας χώρα, αυτή που σας αρέσει και τη λατρεύετε, την Ισπανία. Καταθέτω για τα Πρακτικά από την EUROSTAT: «Spain Food Inflation», ο πληθωρισμός τροφίμων στην Ισπανία. Και διαβάζω: "Food inflation in Spain...". Θα μεταφράσω απευθείας, για να μη χάνουμε χρόνο. Ο πληθωρισμός τροφίμων στην Ισπανία είχε, λέει, μέσο όρο 2,61% από το 2003 ως το 2022, φτάνοντας το πιο μεγάλο αριθμό το Δεκέμβριο του 2022 με 15,69%. Πάρτε και την Ισπανία, λοιπόν, που δίνετε ως παράδειγμα. Είναι λίγο πιο πάνω από την Ελλάδα. Αυτή είναι η Ισπανία που είναι το πρότυπό σας, με το 0% ΦΠΑ, λίγο πάνω από την Ελλάδα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Γιατί σας αρέσει η Ισπανία με 15,69% και δεν σας αρέσει η Ελλάδα με 15,6%; Πείτε μου να το καταλάβω. Γιατί είστε ψεύτες, αυτή είναι η απάντηση!

Η πραγματικότητα είναι ότι υπό εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, στον πιο πρωτοφανή διεθνή πληθωριστικό κυκλώνα από το Β'Παγκόσμιο Πόλεμο, όπου σε όλες τις ανεπτυγμένες οικονομίες της Δύσης ο πληθωρισμός καταγράφει το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, σε μία πρωτοφανή παγκόσμια θύελλα, έρχεται η Κυβέρνησή μας, λαμβάνει μέτρα που αντιγράφουν οι άλλοι, συγκρατούμε τελικά τον πληθωρισμό και πάμε συγκριτικά καλύτερα από τους άλλους. Φυσικά, ακρίβεια υπάρχει και θα πω και ένα κομμάτι για τους ελέγχους εδώ. Ακούω συνέχεια την κριτική ότι δεν κάνουμε ελέγχους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, πλησιάζουν και οι εκλογές και πρέπει να σας δώσουμε από το Υπουργείο Ανάπτυξης όλα τα στοιχεία να τα έχετε στην εκλογική σας περιφέρεια. Είναι ντροπή να μας λένε αυτά τα πράγματα αυτοί! Παρέλαβα την πολιτική ευθύνη του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων τον Ιούλιο του 2019. Πρόστιμα για αισχροκέρδεια πέντε χρόνια ΣΥΡΙΖΑ 0 ευρώ!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Γιατί, είχε πληθωρισμό τότε;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Η αισχροκέρδεια δεν έχει να κάνει με τον πληθωρισμό, η αισχροκέρδεια μπορεί να υπάρχει και χωρίς πληθωρισμό.

Ξαναλέω, πόσα πρόστιμα για αισχροκέρδεια επί ΣΥΡΙΖΑ; Είναι 0 ευρώ. Ούτε ένα για δείγμα! Ξέρετε γιατί δεν μπορούσαν να βάλουν; Γιατί πέντε χρόνια οι άχρηστοι δεν μπόρεσαν να κάνουν έναν μηχανισμό ελέγχου της αγοράς. Ξέρετε πόσους υπαλλήλους είχαν για να κάνουν ελέγχους; Τέσσερις δημοσίους υπαλλήλους σε ένα γραφείο στο Υπουργείο Ανάπτυξης, χωρίς κομπιούτερ και χωρίς WiFi.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Αλήθεια, τόσους αφήσατε το 2015;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Αυτούς άφησαν να κάνουν τη δουλειά και ήρθαμε εμείς και μέσα σε έναν χρόνο ιδρύσαμε την υπηρεσία που λέγεται ΔΙΜΕΑ. Η αλήθεια είναι -γιατί θέλω να είμαι ειλικρινής- ότι δεν την ιδρύσαμε για την αισχροκέρδεια, την ιδρύσαμε γιατί ήταν βασική προεκλογική μας εξαγγελία για την πάταξη του παραεμπορίου. Αυτός ήταν ο στόχος της. Ήρθαμε εδώ πέρα και ιδρύσαμε την υπηρεσία. Τώρα την έχουμε βάλει στο Ταμείο Ανάκαμψης. Χθες πήραμε δεκατέσσερα καινούργια αυτοκίνητα, πήραμε καινούργιους υπολογιστές. Έχουμε τώρα ανοιχτή πρόσκληση, για να πάρουμε τριάντα καινούργιους εξειδικευμένους ελεγκτές. Μετακινήσαμε κόσμο από το δημόσιο και πήγαμε στους ογδόντα επτά στον αριθμό από τέσσερις το προσωπικό της υπηρεσίας. Πήραμε υπολογιστές, βάλαμε τα ειδικά λογισμικά προγράμματα. Στην πορεία ήρθε ο COVID. Κάναμε τους ελέγχους για τον COVID και μετά ήρθε ο πληθωρισμός και βάλαμε τη διάταξη για την αισχροκέρδεια.

Η διάταξη για την αισχροκέρδεια είχε μπει από την αρχή του COVID, εάν θυμάστε, απλώς μετά επεκτάθηκε στα πέραν των κρίσιμων για την υγεία πραγμάτων.

Από την ώρα που βάλαμε και τις διατάξεις για την αισχροκέρδεια, έχουμε κάνει σχεδόν πέντε χιλιάδες ελέγχους για την αισχροκέρδεια. Αυτοί οι πέντε χιλιάδες έλεγχοι δεν είναι πέντε χιλιάδες τυχαίοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι, για να πείτε, άρα, κάνετε τόσους ελέγχους την ημέρα, όπως είπε μία δημοσιογράφος, που δεν της άρεσε, σε μία εκπομπή. Εάν θυμάμαι καλά, αυτή η αντικειμενική δημοσιογράφος, που δεν της άρεσε, ήταν η κ. Πόπη Τσαπανίδου. Ήταν πολύ αντικειμενική, δεν της άρεσε.

Έρχομαι τώρα στο να καταλάβετε πώς γίνονται οι έλεγχοι. Έχουμε το πρόγραμμα του υπολογιστή, είναι συνδεδεμένη κάθε μέρα όλη η αγορά μέσω ΑΑΔΕ με τις ταμειακές μηχανές και ό,τι κόβουν οι ταμειακές μηχανές, βλέπουμε τις τιμές όλων των προϊόντων online, συγκριτικά όλες τις αλυσίδες και μόλις σε ένα προϊόν σε κάποια αλυσίδα ανέβει η τιμή, εκεί «κοκκινίζει» η οθόνη και εκεί στέλνει η υπηρεσία αυτόματα e-mail και λέει, πείτε μας γιατί αυξήσατε την τιμή. Όταν αυτές οι πρώτες εξηγήσεις δεν είναι επαρκείς, τότε πάει ο έλεγχος εκεί και ψάχνει την αποθήκη και τα βιβλία. Οι τέσσερις έως πέντε έλεγχοι που φθάνουμε, είναι, αφού έχει γίνει όλο το προηγούμενο στάδιο. Γι' αυτό και στη Βουλή, στην επιτροπή για το νομοσχέδιό μας, όταν ρωτήθηκε ο εκπρόσωπος της αγοράς εάν γίνονται έλεγχοι για αισχροκέρδεια, κύριε Μαμουλάκη, θυμάστε τι μας είπε; Ουδέποτε στα τριάντα χρόνια που είναι στην αγορά του έχουν γίνει τόσοι πολλοί έλεγχοι για αισχροκέρδεια όσο αυτή την περίοδο που είναι Κυβέρνηση ο Κυριάκος Μητσοτάκης και Υπουργός ο Άδωνις Γεωργιάδης. Γιατί δεν είπε ότι του έκαναν περισσότερους ελέγχους επί ΣΥΡΙΖΑ, αφού είστε τόσο διαπρύσιοι κήρυκες των ελέγχων, ψεύτες και υποκριτές;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Γιατί ουδέποτε οι τιμές έφθασαν εκεί. Στον Θεό είναι οι τιμές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Άρα, λοιπόν, ούτε οι έλεγχοι σας νοιάζουν, ούτε ενδιαφερθήκατε για τους ελέγχους, ούτε πρόστιμα ποτέ βάλατε, πρώτα απ' όλα, στο παραεμπόριο. Θυμάστε, κύριοι συνάδελφοι, πώς ήταν το παραεμπόριο στην Αθήνα μέχρι να έρθουμε εμείς στα πράγματα; Θυμάστε πώς ήταν η Αθήνα; Όλη η Ερμού από πάνω έως κάτω μια κουρελού ήταν με πράγματα! Για πηγαίνετε τώρα να δείτε εάν υπάρχει ένας στο πεζοδρόμιο με ψεύτικες τσάντες ή με ψεύτικες ομπρέλες και οτιδήποτε άλλο πούλαγαν. Τα έχουν μαζέψει όλα μέσα σε τρία χρόνια. Εξαφανίσαμε το παραεμπόριο. Ούτε αυτό δεν μπορούσαν να κάνουν, να προστατέψουν τον μικρομεσαίο επιχειρηματία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Σοβαρά; Επί Χατζηδάκη ήκμασε το παραεμπόριο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Τα υπόλοιπα θα τα πω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κλείνω αμέσως, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας να μας κουνάνε το δάκτυλο αυτοί σε εμάς για τους ελέγχους το δέχεστε; Σε εμάς που τα έχουμε κάνει όλα αυτά και δεν είχαν κάνει τίποτα απολύτως; Τους έχω προκαλέσει να κάνουν μία ερώτηση ή κατάθεση εγγράφου για τα πρόστιμα επί ΣΥΡΙΖΑ και δεν τολμάει ένας να το κάνει, ξέρετε γιατί; Γιατί θα τους έρθει από την υπηρεσία ένα γραπτό μηδέν και θα ντρέπονται να πάνε στους ψηφοφόρους τους, που κάθονται και μας κάνουν μαθήματα!

Άρα, λοιπόν, και ελέγχους κάνουμε και υπηρεσία φτιάξαμε και το «καλάθι» δουλεύει. Και ναι, υπάρχει ακρίβεια, αυτή είναι η αλήθεια. Και όσα κάνουμε, δεν φθάνουν, είναι η σωστή απάντηση. Πράγματι, καλά τα λένε οι πολίτες στη δημοσκόπηση. Όλα αυτά μαζί δεν φτάνουν, γιατί δυστυχώς η ακρίβεια είναι μεγάλη και πρέπει να σκιστούμε ακόμη περισσότερο και να σκεφθούμε περισσότερα πράγματα, για να βοηθήσουμε τον κόσμο. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι δεν έχουμε κάνει, δεν σημαίνει ότι δεν τα πάμε συγκριτικά καλύτερα από τους άλλους. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι δεν κατορθώσουμε να φρενάρουμε τον πληθωρισμό. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι θα ανεχθούμε να μας συγκρί-

νει ο κύριος Υπουργός με το Κογκό και τη Νότια Αφρική. Άρα, λοιπόν, τη δουλειά μας την κάνουμε και την κάνουμε με πίστη, με υπευθυνότητα, με εργατικότητα και έχει και αποτέλεσμα.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με την αναφορά ότι κάνω δεκτές τρεις υπουργικές τροπολογίες, του Υπουργείου Ανάπτυξης με γενικό αριθμό 1582 και ειδικό 154. Τις έχετε λάβει τις τροπολογίες, είναι τεχνικού χαρακτήρα όλες. Κάνω δεκτή την τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών, του κ. Βορίδη -μιλήσαμε πολύ γι' αυτήν την τροπολογία- με γενικό αριθμό 1570 και ειδικό 149, όπως και την τροπολογία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης με γενικό αριθμό 1583 και ειδικό 155.

Για τις τρεις αυτές τροπολογίες ξαναλέω τα νούμερα για τα Πρακτικά: Η τροπολογία με γενικό αριθμό 1570 και ειδικό 149 γίνεται δεκτή. Επίσης, η τροπολογία με γενικό αριθμό 1582 και ειδικό 154 γίνεται δεκτή και η τροπολογία με γενικό αριθμό 1583 και ειδικό 155 γίνεται δεκτή.

Εάν κάποιοι συνάδελφοι έχουν απορία επ' αυτών, θα απαντήσω στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, αναφορικά με τις βουλευτικές τροπολογίες; Αυτές τις κάνετε δεκτές; Πρέπει να μας το πείτε, για να καταγραφεί.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Δεν γίνονται δεκτές οι βουλευτικές τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Εντάξει, σας ευχαριστούμε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Σκουρλέτης...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Αποστόλου, Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος είναι..

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Επί προσωπικού ζητώ τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Να μην δώσω τον λόγο στον Κοινοβουλευτικό σας Εκπρόσωπο;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Να δώσετε, αλλά να μιλήσω και εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Σκουρλέτη, έχετε τον λόγο, εφόσον το επιτρέπει ο κ. Αποστόλου.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, φαίνεται ότι τα οικονομικά σας δεν είναι στο ίδιο επίπεδο με τη γνώση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, διότι εδώ πέρα επιδεικνύετε μια τρομακτική ικανότητα να παρουσιάζετε τους αριθμούς όπως θέλετε εσείς και όχι όπως είναι.

Εγώ στην παρέμβασή μου σας έθεσα κάποια ερωτήματα σε σχέση με την αγοραστική δύναμη των Ελλήνων πολιτών. Αυτό δεν το σχολιάσατε καθόλου. Σας είπα ότι είμαστε στην προτελευταία θέση από τις είκοσι επτά χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόλις πάνω από τη Βουλγαρία.

Η αγοραστική δύναμη έχει να κάνει και με τις τιμές και με το ύψος του πληθωρισμού, αλλά και με τους μισθούς, τα εισοδήματα. Εκεί, λοιπόν, είναι το μεγάλο σας ναυάγιο.

Δεύτερον, δεν μας είπατε τελικά αυτό το οποίο επικαλεστήκατε. Ποιος είναι ο λόγος των εισαγωγών σε σχέση με το ΑΕΠ; Διότι υπάρχει αυτή τη στιγμή ρεκόρ αύξησης του εμπορικού ελλείμματος 50%, που δεν έχει ιστορικό προηγούμενο. Και μη μου επικαλείστε το θέμα των πετρελαιοειδών, διότι, αφαιρουμένων και αυτών, πάλι υπάρχει ρεκόρ, το οποίο είναι πάνω από 35%.

Εσείς, όμως, που μιλάτε στο τηλέφωνο, κύριε Υπουργέ, που δεν είστε Ναπολέοντας να μιλάτε στο τηλέφωνο και να με ακούτε ταυτόχρονα –δεν είστε Ναπολέοντας, τι να κάνουμε;-, έχετε βολευτεί με τον πληθωρισμό, διότι είχατε την ευτυχή συγκυρία να υπάρχει ρυθμιζόμενο χρέος, άρα να μην σας πιέζει αυτή η δημοσιονομική ανάγκη και αφήσατε ανεξέλεγκτο τον πληθωρισμό, έτσι ώστε να παρουσιάζεται μια εικονική μείωση λόγω της πληθωριστικής μεγέθυνσης του λόγου ΑΕΠ προς χρέος, διότι αυτό κάνετε. Ταυτόχρονα, εξασφαλίζετε υπερέσοδα λόγω της ακρίβειας από τον ΦΠΑ, για να συντηρείτε την κερδοσκοπία στην ηλεκτρική ενέργεια στα ύψη, και αφήνετε τα υπερκέρδη των αλυσίδων σουπερμάρκετ, των εταιρειών παραγωγής ηλεκτρισμού και εμπορίας, των τραπεζών και των πετρελαιοειδών ανέγγιχτα, αγνοώντας ότι τελικά πέρα από τον επίσημο πληθωρισμό, υπάρχει ο λαϊκός πληθωρισμός. Διότι τα φτωχά στρώματα υφίστανται μια τρομακτική πίεση.

Η απώλεια του εισοδήματος και το τι τελικά τους μένει, αν τους μένει, μετά τις 15 του μηνός, είναι τελείως διαφορετική, διότι μπορεί να είναι ενιαίος πληθωρισμός για όλους, αλλά ο λαϊκός πληθωρισμός είναι πολύ μεγαλύτερος και η πίεση είναι πολύ πιο μεγάλη. Άρα έχουμε αυτή τη στιγμή μια βίαιη αναδιανομή εισοδήματος εις βάρος των λαϊκών και μεσαίων στρωμάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Αποστόλου, πρώτον, σε τι συνίσταται το προσωπικό; Έχετε ένα λεπτό να μας πείτε σε τι συνίσταται το προσωπικό. Είτε διαστρέβλωσε κάτι από αυτά που είπατε ο κύριος Υπουργός είτε παραποίησε κάτι από αυτά είτε σας έθιξε προσωπικά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Και τα δύο αυτά. Για να μην χάνουμε χρόνο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όχι, δεν είναι «κάτι από αυτά», είναι ένα από τα δύο. Ποιο από τα δύο είναι;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Είπε ότι τα στοιχεία που παρέθεσα είναι ψευδή, άρα κι εγώ ο ίδιος ψεύδομαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία. Ποια είναι τα στοιχεία που έχετε εσείς;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Λοιπόν, όλα τα στοιχεία που σας παρέθεσα, κύριε Υπουργέ, προέρχονται από συγκεκριμένους οργανισμούς οι οποίοι έχουν ως αντικείμενο ακριβώς αυτόν τον έλεγχο.

Άρα, λοιπόν, όταν για παράδειγμα χρησιμοποιώ στοιχεία του FAO ή στοιχεία που δείχνουν ακόμα και δημοσκοπήσεις τώρα πρόσφατες, δεν αναφέρθηκα σε εκείνα τα ζητήματα που πραγματικά σας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κατανοητό αυτό που λέτε, κύριε Αποστόλου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: ...αλλά θέλω να σας ξεκαθαρίσω ένα πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Είναι η διαφορά στα στοιχεία που δώσατε εσείς κι έδωσε ο Υπουργός. Να το κλείσουμε εδώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Εγώ έρχομαι ήρεμα και τεκμηριωμένα με τα στοιχεία αυτά που βρίσκω και σας αναδεικνύω ότι η κατάσταση είναι εντελώς διαφορετική και εσείς αρχίζετε να λέτε νούμερα και ουσιαστικά να φτάνετε σε σημείο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κατανοητό, κύριε Αποστόλου. Κλείστε εδώ παρακαλώ. Καταλάβαμε στο τι συνίσταται το προσωπικό. Είναι στη βάση των στοιχείων. Εντάξει, εντάξει.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Και σας το είπα. Ξέρετε τι συμβαίνει στο εμπόριο των τροφίμων από το χωράφι μέχρι τον καταναλωτή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Αυτό είναι ερώτημα τώρα, κύριε Αποστόλου. Σας παρακαλώ πολύ, ολοκληρώστε εδώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Έχετε συγκεκριμένη δυνατότητα να έχουμε και πληρωμές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τώρα θα συνεννοηθούμε ή όχι;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Μα, τι να κάνουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Με συγχωρείτε, καταθέσατε το επί προσωπικού θέμα που σας έθιξε ο κύριος Υπουργός. Λοιπόν, το θέσατε, μιλήσατε για στοιχεία, για αναντιστοιχία στοιχείων δικών σας και του Υπουργού, από κει και πέρα κλείνει εδώ η συζήτηση επί προσωπικού και καθίστε κάτω, παρα-

καλώ, για να συνεχίζουμε με τους υπόλοιπους Βουλευτές. Σας παρακαλώ πολύ!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Είμαι στη διάθεση του Υπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Στη διάθεση του Υπουργού και τα στοιχεία τα δικά σας και του Υπουργού τα στοιχεία. Να τα βρείτε εκτός Αιθούσης, να τα δείτε και να τα συγκρίνετε. Τώρα δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτό!

Λοιπόν, τον λόγο τώρα έχει ο κ. Κελέτσης και μετά ο κ. Καστανίδης, μετά κ. Μπλούχος, ο κ. Καππάτος και η κ. Αραμπατζή τελευταία ομιλήτρια.

Ορίστε, κύριε Κελέτση, έχετε τον λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αισθάνομαι την ανάγκη, κύριε Πρόεδρε, να εκφράσω και από την πλευρά μου τη θλίψη για την μεγάλη απώλεια του συναδέλφου Μανούσου Βολουδάκη. Το ήθος του και ευπρέπεια, για τα οποία ξεχώριζε, νομίζω ότι αποτελούν οδηγό για μας, για να συνεχίσουμε το κοινοβουλευτικό έργο. Θέλω να εκφράσω τα συλλυπητήρια, βέβαια, στην οικογένειά του.

Από εκεί και πέρα και εισερχόμενος στη συζήτηση, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να απευθυνθώ προς εσάς κατ' αρχάς και να σας θέσω ένα θέμα, που μας απασχολεί έντονα αυτές τις μέρες, που είναι και αρμοδιότητά σας στην περιοχή μας, αφορά τον Έβρο και τη Δράμα, και έχει να κάνει με την αιφνιδιαστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Συνεταιριστικής Τράπεζας Olympus Bank, η οποία από το 2018 -αν δεν απατώμαι- είχε απορροφήσει και την Συνεταιριστική Τράπεζα Έβρου**.**

Όπως αντιλαμβάνεστε, είναι ένα σημαντικό οικονομικό γεγονός για την περιοχή, που όμως έχει και τεράστιες κοινωνικές συνέπειες, που έχει να κάνει σε δύο επίπεδα. Πρώτα από όλα, έχει να κάνει με τους καταθέτες και τις καταθέσεις τους, οι οποίες θα πρέπει να διασφαλιστούν και δεύτερον, βέβαια, σε επίπεδο εργαζομένων. Εδώ μιλάμε περίπου για είκοσι πέντε συνολικά εργαζόμενους σε Έβρο και Δράμα, που κατά την άποψή μας θα πρέπει να αποκατασταθούν με έναν τρόπο που εφαρμόστηκε και σε ανάλογες περιπτώσεις στο παρελθόν, για να μπορέσουν να καλύψουν θέσεις εργασίας, είτε σε άλλες τράπεζες είτε σε θυγατρικές τους.

Νομίζω ότι η Κυβέρνηση βλέπει ήδη σοβαρά το θέμα, αλλά οφείλω να το θέσω από το επίσημο αυτό Βήμα της Βουλής, διότι είναι ένα ζήτημα το οποίο είναι έντονα κοινωνικό και το οποίο θα μας απασχολήσει για τις δύο αυτές ακριτικές και εθνικά ευαίσθητες περιοχές της βορείου Ελλάδος.

Τώρα, έρχομαι σε ό,τι αφορά την τροπολογία που συζητάμε σήμερα, για τις προϋποθέσεις συμμετοχής των κομμάτων και των συνδυασμών στις εθνικές εκλογές. Νομίζω πως η τραυματική εμπειρία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, του πρόσφατου παρελθόντος επιβάλλει να ληφθεί πρόνοια ως ένα μέσο άμυνας, ως ένα όπλο άμυνας της δημοκρατίας μας απέναντι σε αυτούς που την επιβουλεύονται και την υπονομεύουν.

Η τροπολογία, λοιπόν, επιβάλλει ένα μέσο για την πρόνοια αποκλεισμού από τις εκλογές, από την εκλογική διαδικασία, των οργανωμένων εγκληματικών οργανώσεων και ατόμων που συμμετείχαν αποδεδειγμένα σε αυτές και λειτουργούν ως υπονομευτές και εχθροί της δημοκρατίας. Τα όρια τα θέτει το ίδιο το Σύνταγμα, που στο άρθρο 5 μεν, που αφορά την ανάπτυξη της προσωπικότητας, ορίζει ότι προϋπόθεση της συμμετοχής στην πολιτική ζωή της χώρας ενός προσώπου είναι ότι δεν παραβιάζει το Σύνταγμα και τα χρηστά ήθη. Αυτός είναι ο κανόνας για τη συμμετοχή στην πολιτική ζωή του προσώπου. Αυτό είναι το άρθρο 5.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Βορίδη, δική σας είναι η τροπολογία και χαίρομαι που μόλις ήρθατε στην Αίθουσα. Τώρα ξεκίνησα να αναφέρομαι σε αυτή.

Λέω, λοιπόν, ότι η διάταξη την οποία φέρνετε, είναι πράγματι σύμφωνη και έχει οδηγό το Σύνταγμα. Η μία συνταγματική διάταξη είναι το άρθρο 5, που αφορά την ανάπτυξη της προσωπικότητας και μιλάει για τη συμμετοχή του πολίτη στην πολιτική ζωή της χώρας και δεν πρέπει με τη συμμετοχή του να παραβιάζεται το Σύνταγμα και τα χρηστά ήθη.

Η δεύτερη, φυσικά, διάταξη έχει να κάνει με το άρθρο 29, που ευθέως αναφέρεται στα κόμματα και ορίζει ότι η οργάνωση και η δράση των κομμάτων θα πρέπει να εξυπηρετούν την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Πράγματι, πρέπει να πούμε ότι η τόσο προσεκτικά διατυπωμένη αυτή τροπολογία έχει το έρεισμα το συνταγματικό, έτσι ώστε να μπορεί και σωστά να εφαρμοστεί, αλλά και σωστά να ερμηνευτεί από τους ανώτατους δικαστές του Αρείου Πάγου.

Και πρέπει ευθέως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ να θέσουμε ένα ερώτημα, γιατί σε αυτή την περίπτωση μισόλογα δεν χωράνε. Θέλουμε οι εχθροί και υπονομευτές της δημοκρατίας να μην συμμετέχουν στην πολιτική ζωή του τόπου; Θέλουμε να μην τους δίνουμε τη δυνατότητα να συμμετέχουν με τρόπο που να υπονομεύουν τη δημοκρατία; Ναι ή όχι; Δεν χωράνε εδώ ούτε αστερίσκοι, ούτε «ναι μεν, αλλά», ούτε μισόλογα.

Εάν θέλουμε, οφείλουμε να ψηφίσουμε αυτήν την τροπολογία. Αν όχι, βρίσκουμε πολλές δικαιολογίες, βρίσκουμε πολλές επιφυλάξεις και μπορούμε να τις αναπτύξουμε.

Όμως, η ουσία είναι αυτή, επιθυμούμε να αποκλειστούν αυτοί που υπονομεύουν τη δημοκρατία από τις δημοκρατικές διαδικασίες, ναι ή όχι; Και νομίζω ότι η απάντηση θα έπρεπε να είναι ομόθυμη από όλες τις πλευρές μετά από την τραυματική εμπειρία που ζήσαμε στα κοινοβουλευτικά χρονικά την περίοδο που η Χρυσή Αυγή ήταν στο Κοινοβούλιο.

Και στο τέλος-τέλος, κατά την άποψή μου, θα πρέπει να έχουμε εμπιστοσύνη στους ανώτατους δικαστές του Αρείου Πάγου που κρίνουν αυτές τις περιπτώσεις, διότι και το Σύνταγμα πολύ καλά γνωρίζουν και μπορούν και σωστά να το εφαρμόσουν και να το ερμηνεύσουν, όπως το ίδιο μπορούν να κάνουν και με τον νόμο.

Άρα πρώτον -το βασικότερο- ψηφίζουμε εμείς ως Κοινοβούλιο και εκτελούμε την υποχρέωσή μας απέναντι στο Σύνταγμα, να διαφυλάξουμε τη δημοκρατία μας και το πολίτευμα από τους υπονομευτές τους και δεύτερον, εμπιστευόμαστε τη δικαιοσύνη που θα ερμηνεύσει και θα εφαρμόσει τον νόμο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Καστανίδης από το Κίνημα Αλλαγής και ακολουθεί ο κ. Μπλούχος από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, έχετε τον λόγο, κύριε Καστανίδη.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Μανούσος Βολουδάκης ξεκίνησε για το ατέλειωτο ταξίδι του και αυτό μας γέμισε θλίψη. Εκφράζω τα συλλυπητήριά μου στην οικογένειά του, αλλά και στην πολιτική του οικογένεια. Σχολιάζω ταυτόχρονα αυτή τη συνταρακτική πολλές φορές καθημερινή αντίφαση ανάμεσα στον θάνατο και στη ζωή. Έφυγε ο Μανούσος και την ίδια ώρα ακουγόταν ο ήχος της ζωής κάτω από τα χαλάσματα της Τουρκίας, ενός νεογέννητου παιδιού κάτω από τα χαλάσματα. Και ας μείνουμε με αυτή την αισιόδοξη εκδοχή της κυριαρχίας της ζωής.

Ζήτησα τον λόγο για το μείζον θέμα της συζητήσεώς μας, που είναι η τροπολογία την οποία εισηγείται η Κυβέρνηση για την προστασία της δημοκρατίας από τη συμμετοχή στις εκλογές δυνάμεων που βάλλουν ευθέως κατά αυτής. Η τροπολογία όταν πρωτοκατατέθηκε είχε πολλές άνισες γωνίες, υπήρξαν στη συνέχεια βελτιώσεις, τελευταία ήταν, το μεσημέρι, η βελτίωση που επέφερε ο Υπουργός, αλλά χρειάζεται να κάνουμε μερικά βήματα ακόμη στην προσπάθεια να εξασφαλίσουμε τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση. Και σε αυτό θα επιχειρήσω να συμβάλω.

Δικαιούται η δημοκρατία να προστατεύει τον εαυτό της από αυτούς που ευθέως την αμφισβητούν; Ασφαλώς ναι και αυτό δικαιούται και υποχρεούται να το κάνει με τήρηση ευλαβική του Συντάγματος, αλλά και χωρίς να επιδέχονται οι ρυθμίσεις του νομοθέτη, που νομοθετεί με σκοπό την υπεράσπιση της δημοκρατίας, πολλαπλές ερμηνείες ή αμφισβητήσεις.

Υπενθυμίζω ότι οτιδήποτε προβλέπεται ως κύρωση, ως συνέπεια αποκλεισμού από τις εκλογές, αφορά όχι σε πρόσωπα, αλλά σε κόμματα. Η επέμβαση που επιχειρούμε δεν αφορά την ίδρυση των κομμάτων, αλλά την κατάρτιση συνδυασμών και συμμετοχής διά των συνδυασμών στις εκλογές. Αυτό το τονίζω, διότι θα υπήρχε κίνδυνος αντισυνταγματικότητας, αν ρυθμίζαμε επιπτώσεις που σχετίζονται με υποψήφιους Βουλευτές και πρόσωπα,

γιατί τότε θα βρισκόμασταν ενώπιον της πολύ σαφούς διατάξεως του Συντάγματος περί αμετακλήτου καταδίκης.

Άρα, λοιπόν, υπενθυμίζω ότι οι επιπτώσεις αφορούν πολιτικά κόμματα, συνδυασμούς είτε ενός κόμματος είτε συνασπισμού κομμάτων είτε μεμονωμένων υποψηφίων, αλλά δεν αφορούν την εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση του 51.3 για συγκεκριμένα πρόσωπα.

Έχει μια αδυναμία η ρύθμιση της Κυβέρνησης στο συμβολικό και ηθικό πεδίο. Εάν αποκλείσουμε μία φασιστική δύναμη από τις εκλογές γιατί ο πρόεδρος, η διοικούσα επιτροπή, ο νόμιμος εκπρόσωπος, η πραγματική ηγεσία έχουν καταδικαστεί για τα κακουργήματα των έξι πρώτων κεφαλαίων του Β'Μέρους του Ποινικού Κώδικα, θα επιτρέψουμε -και δεν υπάρχει καμμία πρόνοια- το πρόσωπο που σκεφτόμαστε ή αυτούς που θέλουμε να αποκλείσουμε να συμμετάσχουν σε συνασπισμούς ανεξαρτήτων υποψηφίων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, εάν μου δώσετε λίγο χρόνο, έχει καλώς, αλλιώς να κατέβω. Θα χρειαστώ λίγο χρόνο ακόμα, στην προσπάθεια –επαναλαμβάνω- να βοηθήσω να γίνει καλύτερη και πληρέστερη η διάταξη.

Εάν αποκλείσουμε, λοιπόν, κόμματα με φασιστική ιδεολογία ή πρόσωπα με φασιστική ιδεολογία, με βάση την τροπολογία της Κυβέρνησης, δεν αποκλείουμε τα πρόσωπα από τη συμμετοχή τους, σε συνασπισμό ανεξάρτητων υποψηφίων και κατά τούτο χάνει σε ηθική και συμβολική αξία η ρύθμιση που θέλουμε να υιοθετήσουμε.

Δεύτερον, η πραγματική ηγεσία είναι έννοια αδόκιμη και επικίνδυνη. Δεν χρειαζόμαστε την αναφορά στην πραγματική ηγεσία και εδώ, κατά τούτο, πρέπει να δικαιολογήσουμε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Θα ήθελα να ξέρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αν ίσχυε η διάταξη που εισηγείται η Κυβέρνηση, το 1958 η ΕΔΑ θα είχε αποκλειστεί από τις εκλογές, η αξιωματική αντιπολίτευση, διότι η πραγματική ηγεσία ήταν το ΚΚΕ, το οποίο τελούσε τότε εκτός νομιμότητας. Θα μπορούσε κανείς να πει «μα, το 1958 είναι άλλη εποχή, είναι άλλη το 2023», αλλά τότε, αν απαντούσε κάποιος έτσι, θα μπορούσε να δεχθεί το ερώτημα «και ποιος αποκλείει μια διαφορετική εξέλιξη μετά από λίγα χρόνια; Είστε βέβαιοι;».

Κύριοι Υπουργοί, το πρώτο θέμα το οποίο θίγω, λοιπόν, είναι το εξής: Στην πρώτη παράγραφο, όπου ορίζεται ότι στις βουλευτικές εκλογές λαμβάνουν μέρος είτε συνδυασμοί υποψηφίων ενός μόνο κόμματος, είτε συνδυασμοί συνασπισμού περισσοτέρων του ενός συνεργαζομένων κομμάτων, είτε συνασπισμοί ανεξάρτητων υποψηφίων, είτε μεμονωμένοι υποψήφιοι, δεν αντιλαμβάνομαι γιατί ο όρος «συνασπισμοί ανεξάρτητων υποψηφίων» πρέπει να υπάρχει. Η εκλογική μας νομοθεσία δεν γνώριζε συνασπισμούς ανεξαρτήτων υποψηφίων, γνώριζε μεμονωμένους υποψηφίους. Εισήχθη σχετικά πρόσφατα ο όρος στην εκλογική μας νομοθεσία και πιστεύω ότι, ουσιαστικά, υπονομεύει ο συνασπισμός των ανεξαρτήτων προσώπων τη συνταγματική θέση του πολιτικού κόμματος, που είναι ο κεντρικός παράγων στη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Άρα, δεν αποδέχομαι την αναγκαιότητα της διατύπωσης «είτε συνασπισμοί ανεξάρτητων υποψηφίων».

Δεύτερον, σας παρακαλώ να αποφύγουμε την έννοια της «πραγματικής ηγεσίας» και να συμπτύξουμε τη δεύτερη με την τρίτη παράγραφο. Κάνω μια πρόταση. Υπάρχει και εναλλακτική. Ο Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας, τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής, ο νόμιμος εκπρόσωπος, τα ιδρυτικά μέλη και οι υποψήφιοι Βουλευτές να μην έχουν καταδικαστεί σε οποιονδήποτε βαθμό για κακουργήματα του πρώτου, του δεύτερου, του τέταρτου και του έκτου Κεφαλαίου, (άρθρα 187 και 187Α) του δεύτερου Μέρους του Ποινικού Κώδικα.

Δηλαδή, ουσιαστικά, από την απαρίθμηση των έξι Κεφαλαίων του Β'Μέρους του Ποινικού Κώδικα, αφαιρώ τα εγκλήματα κατά ξένων χωρών, καθώς επίσης και τις προσβολές κατά της πολιτειακής εξουσίας. Είναι ήσσονος σημασίας, σε αντίθεση με τις προσβολές κατά των πολιτικών σωμάτων των πολιτειακών οργάνων. Και από το τελευταίο κεφάλαιο, το 6ο Κεφάλαιο του Β'Μέρους, κρατούμε τα εγκλήματα των άρθρων 187 και 187Α.

Άρα, το ξαναδιατυπώνω: «Ο Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας, τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής, ο νόμιμος εκπρόσωπος, τα ιδρυτικά μέλη και οι υποψήφιοι Βουλευτές να μην έχουν καταδικαστεί σε οποιονδήποτε βαθμό για τα κακουργήματα του πρώτου Κεφαλαίου, του δεύτερου Κεφαλαίου, του τέταρτου Κεφαλαίου και από το έκτο Κεφάλαιο για τα άρθρα 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα ή σε οποιαδήποτε ποινή για εγκλήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που επισείουν την ποινή της ισόβιας κάθειρξης».

Από εκεί συνεχίζει μετά το κείμενο, όπως έχει.

Η τρίτη παράγραφος, συνεπώς, δεν χρειάζεται και προσθέτω μία ακόμη αναγκαία τροποποίηση. Επιφορτίζουμε το Α'Τμήμα του Αρείου Πάγου με ένα καθήκον δύσκολο. Ορίζουμε την υποχρέωση να ελέγχει αυτεπαγγέλτως και, προς υποβοήθηση της κρίσης του, προβλέπουμε ότι κάθε πολιτικό κόμμα και κάθε εκλογέας, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία για το κρινόμενο κόμμα. Αυτό σημαίνει ότι θα καταρρεύσει το Α'Τμήμα του Αρείου Πάγου. Θα καταρρεύσει! Και όχι μόνο αυτό, αλλά θα υπάρξουν εκλογείς και πολιτικά κόμματα που θα επιχειρήσουν να υπονομεύσουν τη διαδικασία. Γι' αυτό χρειάζεται αλλαγή.

Θα πρέπει, λοιπόν, η διατύπωση μας να είναι η εξής: «Η συνδρομή των προϋποθέσεων της παρούσας ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από το Α'Τμήμα του Αρείου Πάγου. Προς υποβοήθηση της κρίσης του, καλεί με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο το ελεγχόμενο κόμμα να λάβει γνώση και να υποβάλει υπόμνημα με τις απόψεις του».

Δηλαδή, δεν επιτρέπουμε σε κάθε πολιτικό κόμμα και σε κάθε εκλογέα να υποβάλλει εντός συγκεκριμένης προθεσμίας αντιρρήσεις, αλλά κρατάμε τη δικονομική προϋπόθεση της προηγούμενης ακρόασης του κρινομένου κόμματος. Άρα, ελέγχει αυτεπαγγέλτως το Α'Τμήμα του Αρείου Πάγου και, προκειμένου να το υποβοηθήσουμε στην κρίση του, μπορεί με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο να καλέσει το κρινόμενο κόμμα, αυτό που θα κριθεί, δηλαδή, αν τηρεί τις προϋποθέσεις για την προστασία της λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Καστανίδη, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε και σας ευχαριστώ για την ανοχή σας.

Θα υπήρχε και άλλη εναλλακτική λύση. Να μη σκεφθούμε τίποτε από αυτά και να οδηγηθούμε, κύριε Υπουργέ, στην τροποποίηση του άρθρου 37 του π.δ. 26, που κωδικοποιεί την εκλογική νομοθεσία. Το άρθρο 37 προβλέπει ότι, όταν γίνεται η εκλογική δήλωση προς τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου από ένα κόμμα, γνωστοποιούνται το όνομά του και τα εμβλήματά του.

Θα μπορούσαμε, λοιπόν, να κάνουμε την εξής προσθήκη: Η εκλογική δήλωση περιλαμβάνει το όνομα, τον τίτλο του κόμματος, τα εμβλήματα και τη δήλωση ότι προστατεύει την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, όρος που πληρούται, όταν δεν συμμετέχει κάποιος που να είναι καταδικασμένος για τα εγκλήματα που περιέγραψα προηγουμένως.

Προσέξτε, είναι η εκλογική δήλωση, δεν είναι η δήλωση ίδρυσης του κόμματος, για τη συμμετοχή στις εκλογές.

Έχω την εντύπωση ότι, αν προχωρήσουμε ένα βήμα παραπέρα με βάση αυτές τις σκέψεις τις οποίες κάνω και είχε ενδεχομένως την ετοιμότητα η Κυβέρνηση να τις υιοθετήσει, ίσως θα εξασφαλίζαμε μεγαλύτερη συναίνεση για τη συγκεκριμένη τροπολογία που συζητούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε και καλούμε στο Βήμα τον κ. Μπλούχο από τη Νέα Δημοκρατία.

Θα ακολουθήσει ο κ. Καππάτος και ολοκληρώνεται ο κατάλογος των ομιλητών με την κ. Αραμπατζή.

Ορίστε, κύριε Μπλούχο, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΛΟΥΧΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, οι συνάδελφοι της Τουρκίας και της Συρίας είναι σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Τους συμπαριστάμεθα παντοιοτρόπως και τους ευχόμαστε «καλό κουράγιο».

Εγώ θα ήθελα να εκφράσω τη θλίψη μου και να συλλυπηθώ την οικογένεια του εκλιπόντος αγαπημένου συναδέλφου κ. Μανούσου Βολουδάκη.

Ως Βουλευτής Δράμας εκφράζω επίσης τη θλίψη μου για το κλείσιμο της OLYMPUS BANK, τη σύμπτυξη των παλαιών συνεταιριστικών τραπεζών Δράμας και Έβρου και αφού μάλλον δεν υπάρχει πρόβλημα με τις καταθέσεις, είμαι βέβαιος ότι χάρη και στον Υπουργό Ανάπτυξης, αλλά και στην Κυβέρνησή μας, θα βρεθεί και λύση για την εξασφάλιση της εργασιακής συνέχειας των υπαλλήλων της εν λόγω τράπεζας.

Παρεμβαίνω στη συζήτηση του νομοσχεδίου ενός Υπουργείου στο οποίο έπεσε όλο το βάρος της διεθνούς κρίσης, της οικονομικής δυσκολίας στις τιμές των προϊόντων και τον πληθωρισμό, ενός Υπουργείου που διά των στελεχών του σπάει το ένα ρεκόρ μετά το άλλο στην αποτελεσματικότητα με την οποία αν όχι ξεπερνώνται, τουλάχιστον απαλύνονται τα προβλήματα. Το «καλάθι του νοικοκυριού», όρια και αντοχές και εξισορρόπηση, ρύθμιση διαδικτυακής τραπεζικής και θεμάτων ηλεκτρονικού ψαρέματος είναι κάποιες από τις ρυθμίσεις του παρόντος, το οποίο ξεπερνά υφιστάμενα εξωγενή προβλήματα.

Δεν θα αναφερθώ, όμως, στο θέμα που αφορά το Υπουργείο Ανάπτυξης δεδομένης της αρτιότητας του νομοθετήματος, αλλά και της καταρρακτώδους επιχειρηματολογίας του Υπουργού μας.

Μην εκπλαγείτε, όμως, κύριε Υπουργέ. Δεν αφομοιώνεται εύκολα από την Αντιπολίτευση. Το καταλαβαίνετε αυτό.

Χρωστούμε, λοιπόν, χάριτες στο ναζιστικό μόρφωμα και στους εναπομείναντες αμετανόητους οπαδούς του, διότι σε περιόδους δύσκολες για την Ελλάδα, την κοινωνία και την οικονομία της, έδειξαν ευθαρσώς και αυτοί το πού οδηγεί ο αντισυστημισμός και ο άκρατος δικαιωματισμός. Ο αντισυστημισμός οδηγεί το καράβι κατευθείαν στα βράχια. Και καράβι είμαστε όλοι μας, οι ζωές μας, οι ιδέες μας, οι δουλειές μας, οι περιουσίες μας.

Όλοι μας γίναμε μάρτυρες εικόνων τραγικότητας και δραματικότητας που θα στοιχειώνουν τις ζωές όλων μας όχι τόσο μόνον για το αποτέλεσμα το οικονομικό, όσο και για την αντισυστημική αναρχία που προκλήθηκε. Ιδιοτελείς μάγοι, βομβιστές μολότοφ, κραταιοί επαγγελματίες διαδηλωτές, κιτρινιστές συκοφάντες μηδενιστές, λάτρεις ολοκληρωτικών καθεστώτων βγήκαν στις οθόνες των μέσων μαζικής ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης με το μόνο πράγμα που είχαν να πουν «τέρατα και σημεία» με ψέματα, προκαλώντας σύγχυση.

Και μια δημοσιογραφία κατακίτρινη, εξωθεσμική, περιθωριακή μπήκε στο σαλόνι κάθε σπιτιού και δήλωνε παρούσα με ό,τι πιο ρυπαρό, συγκεχυμένο, βρώμικο μπορούσε να πει. Διαδηλωτές της άνω και κάτω πλατείας, υβριστικά συνθήματα, ασέβεια σε εθνικές εορτές, εξύβριση έργοις και λόγοις του Προέδρου της Δημοκρατίας. Κι όλα αυτά με μια και μόνη ιδιοτέλεια, τον δημόσιο λόγο, το να βγούμε στα πράγματα και στην εξουσία φυσικά. Ιδεολογικές προφάσεις αριστερής δικαιοσύνης και ακροδεξιού υπερπατριωτισμού μπήκαν σε αυτό το μίξερ των ιδιοτελών και έβγαλαν έναν από τους πλέον θολούς, σκοτεινούς και εμετικούς χυλούς. Και το ερώτημα που προέκυψε τότε, άλλοτε με σβάστικες ή μαχαιροβγάλτες και άλλοτε με μολότοφ είναι τι είναι δημοκρατία. Δημοκρατία είναι απλά να πηγαίνουμε σε εκλογές; Να καταφεύγουμε στη λαϊκή ετυμηγορία; Μα και στις κεντροαφρικανικές χώρες ή στις δεσποτοκρατούμενες ασιατικές ψηφίζουν, δημοκρατία όμως δεν έχουν.

Ένας σπουδαίος στοχαστής ονομάτισε το μέτρο της δημοκρατίας, της ποιότητας της ως το άθροισμα της κατά κεφαλήν καλλιέργειας. Δημοκρατία μάλλον του μέτρου και της κοινής λογικής, που πολλοί μάλλον ακόμη και σήμερα εδώ μέσα την έχουν χάσει.

Ποια προκήρυξη, ποιες ιδεολογικές αρχές και θεωρητικές πεποιθήσεις, ποια χρησιμοθηρική κοσμοσωτήρια λογική μπορεί να δικαιολογήσει ανθρώπινους θανάτους, σφαίρες ή μαχαιριές δολοφόνων που είναι δυνατό να ντύνονται πολιτικό περίβλημα. Και εν προκειμένω όπως ξέρετε, κυρίες και κύριοι της Μείζονος κυρίως, το πρόβλημα δεν είναι μόνο η ναζιστική φράξια. Και εν τέλει τι θριαμβεύει; Μήπως απλά ένα ειδωλοποιημένο φαντασιοκόπημα; Σε κοινωνίες προηγμένης έστω και κατά πρόθεση ευαισθησίας και καλλιέργειας η θανάτωση ακόμα και ψυχοπαθολογικά διεστραμμένων εγκληματιών έχει καταργηθεί. Το θαύμα της ανθρώπινης ύπαρξης είναι ιερό και η δημοκρατία είναι η θεσμική ιερότητα του σεβασμού του. Δημοκρατία είναι η θεσμική θωράκιση να καταργείς, να εξαφανίζεις εκ προοιμίου κάθε δήθεν ιερό σκοπό που αγιάζει τα μέσα, κάθε επίκληση αδίστακτων χυδαιοτήτων με παιδαριώδεις επιφάσεις που διαλύουν το κοινωνικό σώμα, που προτάσσουν το έγκλημα ως διαμαρτυρία, όποιον ή όποιους, ένα και το αυτό Κασιδιάρης ή Κουφοντίνας, ιδεολογικοποιούν ένα τίποτε και ένα πουθενά, δίνοντάς του το χαρακτήρα συμβόλου για την πατρίδα ή για τη δικαιοσύνη.

Την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε, ανεχτήκατε πολλά σήμερα.

Τι είναι αυτό όμως που οδηγεί αυτή την απανθρωπιά στην επίκληση δύο ευγενών εννοιών, της πατρίδας και της δικαιοσύνης; Μα και η δική μας αλλοπρόσαλλη συμπεριφορά. Κάθε φορά που βλέπω να μιλά πολιτικός Αρχηγός ή και απλός Βουλευτής και να τραμπουκίζεται από θερμόαιμους συναδέλφους αναρωτιέμαι πόσο ποσοστό όφεως υπάρχει στο νου και την καρδιά ενός θερμόαιμου φωνακλά που εξαναγκάζει ακόμα και το Προεδρείο σε παρατηρήσεις όταν με ευπρέπεια πρέπει να κάνουμε θεσμικά τη δουλειά μας. Πώς να αντισταθούμε οι άνθρωποι στην απανθρωπιά που γεννά η φύση μας, τις παραισθησιογόνες εξιδανικεύσεις της ανασφάλειας και των κτηνοδών ενστίκτων μας στην μικρόνοια που λειτουργεί ως πανουργία και στην υποκρισία που θωρακίζει το πολιτικό υπερεγώ μας. Δεν ξέρω γενικές συνταγές και αν υπάρχουν, προφανώς δεν τις εμπιστεύομαι. Για τη δική μας εδώ κοινωνία όμως, την ελληνική σκέφτομαι ότι θα μπορούσαν ίσως να λειτουργήσουν ως ερείσματα αντίστασης στην απανθρωπιά που γνώρισε από την ιστορική του εμπειρία ο λαός μας. Ερείσματα που κάρπισαν πολιτισμό και είναι τα γνωστά και δοκιμασμένα αλλά πλήρως και μονίμως αγνοημένα, τη γλώσσα, τη μεταφυσική παράδοση, τη συλλογικότητα ως πολιτική κοινωνία.

Η απειλή της απανθρωπιάς, της τρομοκρατίας, της εγκληματικής πολιτικής δήθεν άποψης, όλα αυτά μαζί συγκροτούν για την Ελλάδα ένα και συγκεκριμένο πολιτικό ζητούμενο. Ζητούμενο παιδείας, δηλαδή μεγιστοποίησης της κατά κεφαλήν καλλιέργειας, αλλά και ένα ζητούμενο παραδείγματος πολιτικού, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και άκρως δημοκρατικού. Και το παράδειγμα είμαστε εμείς. Οφείλουμε παραδειγματική κοινοβουλευτική συμπεριφορά. Έχουμε χρέος να μιλούμε όχι μόνο πολιτικά, αλλά και με πολιτιστική νοηματοδότηση και δεν αοριστολογώ.

Για να αντιμετωπιστεί ως το πρώτιστο πολιτικό πρόβλημα η άνοδος της κατά κεφαλήν καλλιέργειας θέλει πολλά και δεν αρκούν ευχολόγια. Από την άλλη, η παρούσα θεσμική νομοθέτηση είναι μια κόκκινη γραμμή. Αλλά και η καλλιέργεια πνεύματος διαλλαγής και όχι ο εκχυδαϊσμός, ο άτακτος λόγος στη δημόσια σφαίρα που συνιστούν πλέον την πραγματική εκτροπή και έναν ιδιότυπο κοινωνικοπολιτικό καθεστωτισμό. Υποκειμενική εκτίμηση και πιθανόν μάλλον εσφαλμένη. Δεν λείπουν όμως, σήμερα ευτυχώς από τη σημερινή Βουλή άνθρωποι ιδιοφυείς, χαρισματικής πολιτικής οξυδέρκειας, δυναμικό που με σοβαρή και επίπονη δουλειά θα μπορούσε να παραγάγει ρεαλιστικές προτάσεις και η Κυβέρνησή μας με καταναγκασμό αυτό πετυχαίνει, την εξυγίανση υπέρ του πραγματισμού, την ουσιαστική εξυγίανση.

Θεωρώ ότι η παρούσα νομοθέτηση προέρχεται από τέτοιους ανθρώπους. Ας την προτάξουμε λοιπόν και ας την εφαρμόσουμε, έχοντας όμως υπ' όψιν ότι δεν αρκεί αφ' εαυτής της. Το μείζον ερώτημα μάλλον, θα παραμένει για κάποιους. Πήραμε ή όχι το μάθημά μας από τις εκφράσεις και τις εκφάνσεις του αντισυστημισμού; Του μονοσήμαντου δογματισμού; Του κακού είδους λαϊκισμού; Ήταν απλώς επαπειλούμενος ο τραυματισμός της κοινωνικής συνοχής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μπλούχο, ελάτε σας παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΛΟΥΧΟΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Αναγκαστικό ζητούμενο της δημοκρατίας ή που επιτελέστηκε και σε όποιο βαθμό εντέλει κρίναμε ότι ήταν επιπόλαιος ο τραυματισμός αυτός και άρα η επούλωση μιας επιδερμικής βλάβης της δημοκρατικής αρχής γίνεται αυτόματα χωρίς θεραπεία. Και τέλος η δημοκρατία χρειάζεται να ανιχνεύει τα προβλήματά της

έγκαιρα και να προλαμβάνει τις επιπτώσεις τους με θεσμική και άρα νομικοπολιτική θωράκιση ή απλώς τα καταφάσκει και τα απομακρύνει με δαιμονοποιήσεις ή ανάθεμα;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πριν δώσω τον λόγο στον κ. Καππάτο, ζήτησε τον λόγο ο Υπουργός κ. Βορίδης για να καταθέσει κάποιες νομοτεχνικές στην τροπολογία.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρακολούθησα την τοποθέτηση του κ. Καστανίδη και τον ευχαριστώ ιδιαιτέρως για τη συμβολή του και για τις σκέψεις του.

Από την κριτική την οποία άσκησε στη διάταξη αλλάζουμε το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης γ'ως εξής: κρατάμε δηλαδή την κριτική, κύριε Καστανίδη που αφορά κυρίως τον φόρτο στο τμήμα του Αρείου Πάγου. Επομένως εδώ γίνεται ένας περιορισμός, ο οποίος συνίσταται στο εξής, «προς υποβοήθηση της κρίσης» του α1 τμήματος του Αρείου Πάγου, «δικαίωμα να υποβάλουν υπόμνημα με στοιχεία τεκμηρίωσης μέχρι τη λήξη της προθεσμίας έχουν α) τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στη Βουλή των Ελλήνων –άρα το περιορίζουμε στα κόμματα που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους- και β) αυτά τα κόμματα και οι συνασπισμοί έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο».

Κλείνουμε τη δυνατότητα των υπομνημάτων, αφαιρούμε το ευρύτερο. Δεχόμαστε τη σκέψη την οποία ανέπτυξε ο κ. Καστανίδης και θεωρούμε ότι με αυτόν τον τρόπο βελτιώνουμε τη διάταξη και τη δυνατότητα του τμήματος του Αρείου Πάγου να δουλέψει παραγωγικά σε αυτή την κατεύθυνση.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Μαυρουδής Βορίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης»

Στο άρθρο μόνο της τροπολογίας υπ. αρ. 1570/149 2.2.2023 του Υπουργείου Εσωτερικών επέρχεται η εξής αλλαγή:

Το πέμπτο εδάφιο της περ. γ' αντικαθίσταται ως εξής:

«Προς υποβοήθηση της κρίσης του δικαίωμα να υποβάλουν υπόμνημα με στοιχεία τεκμηρίωσης μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 34, έχουν:

α) τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στη Βουλή των Ελλήνων στις τελευταίες γενικές βουλευτικές εκλογές από τους συνδυασμούς του ίδιου κόμματος ή συνασπισμού,

β) τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί, που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.».

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2023

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Τώρα, επιτρέψτε μου μισή κουβέντα μόνο, όχι τίποτα άλλο, προς τον ΣΥΡΙΖΑ απευθυνόμενος τώρα.

Εγώ καταλαβαίνω ότι έχετε περιέλθει σε βαρύτατη αμηχανία, που φαίνεται και από τη θέση σας. Σε ένα τέτοιο μείζον θέμα η θέση «παρών» φανερώνει την ένδεια σας. Τι σημαίνει «παρών» σε αυτό το ζήτημα; Εδώ τα πράγματα είναι ξεκάθαρα. Ή αποδέχεστε μια κεντρική στρατηγική και έρχεστε και την υπηρετείτε και λέτε «ναι» ή διαφωνείτε με αυτή την κεντρική στρατηγική, όπως έχουν κάνει άλλα κόμματα και λέτε «όχι». Το «ναι μεν, αλλά» σε τέτοια μείζονα πολιτικά θέματα δεν υπάρχει.

Όμως, θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι εκείνο το οποίο δεν υπάρχει και δεν σας σώζει είναι οι προσωπικές επιθέσεις. Ο κ. Ζαχαριάδης επιτίθεται σε εμένα, για την πολιτική μου διαδρομή. Να το λήξουμε, λοιπόν. Δεν ξέρω πότε θέλετε να το λήξουμε σε αυτή την Αίθουσα αυτό. Η πολιτική μου διαδρομή δεν είναι άγνωστη, δεν είναι καινούργια, δεν είναι κάτι πρωτότυπο. Έχει κριθεί επτά φορές από τον ελληνικό λαό. Τα έχετε πει, τα έχετε ξαναπεί, τα έχετε ματαπεί. Έχει κριθεί επτά φορές από τον ελληνικό λαό, έχει κριθεί και από τρεις Πρωθυπουργούς, οι οποίοι ομοίως απετίμησαν με έναν ορισμένο τρόπο την προσωπική μου πολιτική διαδρομή. Όταν δεν έχετε κάτι να πείτε γιατί βρίσκεστε σε αμηχανία, θα θυμάστε την πολιτική μου διαδρομή, γιατί δεν μπορείτε να υποστηρίξετε τις πολιτικές σας θέσεις; Αυτό τώρα είναι σοβαρή πολιτική στάση σε ένα μείζον θέμα; Συζητάμε πώς θα αντιμετωπίσουμε εγκληματικές οργανώσεις και η απάντησή σας σε αυτό είναι «Βορίδη πριν σαράντα χρόνια τι έκανες;».

Είναι σοβαρά πράγματα αυτά; Για να δικαιολογήσετε αυτό το δειλό «παρών»; Για να δικαιολογήσετε μια θέση την οποία δεν μπορείτε να δικαιολογήσετε, γιατί θέλετε να «ψαρέψετε» παντού; Γιατί και δεν θέλετε να σας πουν ότι ουσιαστικά υιοθετήσατε τα επιχειρήματα Κασιδιάρη, και από την άλλη μεριά θέλετε να κλείσετε και το μάτι στους ψηφοφόρους του Κασιδιάρη. Όλα μαζί;

Αυτό το φρικτό «παρών» σε μια τόσο κεντρική πολιτική συζήτηση; Τα κόμματα με παρρησία πήραν τις θέσεις τους και μείνατε εσείς μόνοι με αυτό το επαμφοτερίζων «παρών». Λοιπόν, τα πράγματα νομίζω ότι είναι σαφή και καθαρά. Οι πολιτικές δυνάμεις έχουν διατυπώσει τις θέσεις τους και επομένως από εκεί και πέρα όλα κρίνονται και αξιολογούνται.

Κρατώ ως κεντρικό και μείζον θέμα και σημαντικό για την παρούσα συζήτηση ότι, ευτυχώς, παρά τις όποιες επιφυλάξεις, σε ένα Σώμα από τα δύο Σώματα που είναι αρμόδια να κρίνουν την αντισυνταγματικότητα ενός νόμου -η Βουλή και τα δικαστήρια κρίνουν την αντισυνταγματικότητα ενός νόμου- στη Βουλή δεν υπήρξε πολιτική δύναμη που να εγείρει ζήτημα αντισυνταγματικότητας της τροπολογίας μας. Αυτό κρατείται για να αξιολογηθεί και περαιτέρω, καθώς, όπως φαίνεται, υπάρχει ευρύτερη κοινοβουλευτική στήριξη στην τροπολογία μας, θα υιοθετηθεί και επομένως παίρνει τη δική της διαδρομή ως ανάχωμα σε εκείνους τους εγκληματίες και τις εγκληματικές οργανώσεις που θέλουν να παραστήσουν τα πολιτικά κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε.

Να μοιραστούν οι νομοτεχνικές βελτιώσεις της τροπολογίας στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες.

Κύριε Γεωργιάδη, έχετε κι εσείς να καταθέσετε νομοτεχνικές βελτιώσεις. Σας ακούμε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Καταθέτω κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, τις νομοτεχνικές βελτιώσεις που είχα προαναγγείλει.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης»

1.Στο τέλος του τίτλου του σχεδίου νόμου οι λέξεις «άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης», αντικαθίστανται με τις λέξεις «άλλες επείγουσες διατάξεις».

2.Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του εσωτερικού άρθρου 10ια του άρθρου 7 του σχεδίου νόμου, η λέξη «τελεσίδικη» αντικαθίσταται από τη λέξη «αμετάκλητη».

3. Στην παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 10ιγ του άρθρου 7 του σχεδίου νόμου, τα στοιχεία «4θ» αντικαθίστανται με τα στοιχεία «4η».

4.Στον κατάλογο του εσωτερικού Παραρτήματος ΙΙ του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου:

α)μετά το νομοθέτημα υπ' αρ. 34, εισάγεται νομοθέτημα υπ' αρ. 35: «Ν. 3959/2011 (Α' 93) σχετικά με την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού» και αναριθμούνται αντιστοίχως τα υπόλοιπα νομοθετήματα,

β)μετά το νομοθέτημα υπ' αρ. 18 το νομοθέτημα: «Κανονισμός (ΕΕ) 432/2012 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2012, σχετικά με τη θέσπιση καταλόγου επιτρεπόμενων ισχυρισμών υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα, εξαιρουμένων όσων αφορούν τη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης ασθένειας και την ανάπτυξη και υγεία των παιδιών (L 136/1)» αριθμείται αντιστοίχως,

γ) μετά το νομοθέτημα υπ' αρ. 31 διορθώνεται ο αριθμός «312» αντικαθίσταται σε «32».

5.Η περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 15, αντικαθίσταται ως εξής: «γ) προσωρινή απενεργοποίηση ονόματος χώρου με κατάληξη .gr ή .ελ ιστοτόπου που δεν συμμορφώνεται με την περ. β) ή έχει επανειλημμένα αναρτήσει διαφημίσεις που δεν συμμορφώνονται με την παρ. 1, με εντολή στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, η οποία προβαίνει σε προσωρινή απενεργοποίηση του ονόματος χώρου.».

6. Στο εσωτερικό άρθρο 15Α του άρθρου 18 του σχεδίου νόμου:

α) Στην περ. β) της παρ. 2, μετά τις λέξεις «ξηρών καρπών,» προστίθενται οι λέξεις «μικρές αγορές («mini-markets») συνεχούς λειτουργίας,»,

β) στην περ. ε) της παρ. 3 διαγράφονται οι λέξεις «και μικρότερα καταστήματα πώλησης ειδών πρώτης ανάγκης» και οι λέξεις στην παρένθεση «mini-markets και».

7.Στο άρθρο 22 του σχεδίου νόμου:

α) στο εισαγωγικό εδάφιο οι λέξεις «προστίθεται τελευταίο εδάφιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφιο»,

β) στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 74, μετά τη λέξη «πρόσθετους» προστίθενται οι λέξεις «, αποτελεσματικούς» και μετά τις λέξεις «τεχνητής νοημοσύνης» προστίθενται οι λέξεις «ή επιπλέον κωδικό ή βιομετρική ταυτοποίηση ή τηλεφωνική επιβεβαίωση».

8.Στην παρ. 2 του άρθρου 49 του σχεδίου νόμου οι λέξεις «παρ. 10» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 5».

9.Στο τέλος της παρ. 10 του εσωτερικού του Παραρτήματος ΙΙ του άρθρου 55 του σχεδίου νόμου, διαγράφονται οι λέξεις «, ιδίως του άρθρου 311».

10. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 12 του εσωτερικού άρθρου 16 του άρθρου 60 του σχεδίου νόμου, μεταξύ των λέξεων «αξιολόγησης» και «αποτελεί» προστίθεται η φράση «, δύο (2) μήνες μετά το μέσον ή τη λήξη της θητείας των διευθυντών, αντιστοίχως,».

11.Στο άρθρο 75 του σχεδίου νόμου:

α) στον τίτλο, η λέξη «μείωση» αντικαθίσταται από τη λέξη «τροποποίηση»,

β)στο εισαγωγικό εδάφιο, η φράση «μειώνεται το ποσοστό των τελών που καταβάλλονται υπέρ της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας από τις Υπηρεσίες Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Υ.Γ.Ε.ΜΗ.) των επιμελητηρίων από πέντε τοις εκατό (5%) σε τέσσερα τοις εκατό (4%)», αντικαθίστανται από τη φράση «τροποποιείται ως προς τα τέλη που καταβάλλονται υπέρ της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας από τις Υπηρεσίες Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Υ.Γ.Ε.ΜΗ.) των επιμελητηρίων»,

γ)στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 5, οι λέξεις «κατ' ελάχιστο, το τέσσερα τοις εκατό (4%) του συνόλου των ανωτέρω τελών» αντικαθίσταται από τη φράση «το τέσσερα τοις εκατό (4%) από το τέλος της περ. α) και το πενήντα τοις εκατό (50%) από τα τέλη των περ. β) και γ) της παρ. 1».

12. Στην παρ. 1Α του εσωτερικού άρθρου 14 , του άρθρου 83 του σχεδίου νόμου, στο τέλος του πρώτου εδαφίου, προστίθενται οι λέξεις «με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων που αφορούν στις αρμοδιότητες της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.»

13. Στο άρθρο 87 του σχεδίου νόμου προστίθεται, μετά την παρ. 2, παρ. 3: «3. Η ισχύς του άρθρου 22 αρχίζει από την 1η Σεπτεμβρίου 2023.», και η υφιστάμενη παρ. 3 αναριθμείται σε 4.

14. Η υπ' αρ. 1582/154/7.2.2023 τροπολογία ενσωματώνεται στα περιεχόμενα και στο σώμα του σχεδίου νόμου, στο τέλος του Κεφαλαίου Ε', του Μέρους Ε'.

15. Στην υπ΄ αρ. 1582/154/7.2.2023 τροπολογία, στην αρχή της εσωτερικής παρ. 5 της παρ. 2 του άρθρου 4, οι λέξεις «της παρούσας» διαγράφονται.

16. Στην υπ΄ αρ. 1582/154/7.2.2023 τροπολογία, στον τίτλο και στο εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 6 οι λέξεις «στο άρθρο 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο άρθρο 2Α», στο εισαγωγικό εδάφιο οι λέξεις «περί ορισμών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περί έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών μονάδων και το πρώτο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 1Α αντικαθίσταται ως εξής «Για τους σκοπούς των άρθρων 2Α έως 2ΙΖ χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι ορισμοί».

17. Η υπ' αρ. 1583/155/7.2.2023 τροπολογία ενσωματώνεται στα περιεχόμενα και στο σώμα του σχεδίου νόμου, ως Κεφάλαιο ΣΤ' στο Μέρος Ε', με τίτλο «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ».

18. Η υπ' αρ. 1570/149/7.2.2023 τροπολογία ενσωματώνεται στα περιεχόμενα και στο σώμα του σχεδίου νόμου, ως Μέρος ΣΤ', με τίτλο: «ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΣΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ» και το υφιστάμενο Μέρος «ΣΤ», μετατρέπεται σε «Ζ».

Αθήνα, 8η Φεβρουαρίου 2023

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Και να πω μόνο στον κ. Μαμουλάκη, σε συνέχεια των όσων είπε ο κ. Βορίδης, καθώς με τον κ. Μαμουλάκη είχαμε έναν ωραίο διάλογο από τα κλασικά γράμματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, συγγνώμη, μία ομιλήτρια έμεινε ακόμη, η κ. Αραμπατζή και μετά είναι οι δευτερολογίες και κλείνετε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θέλω μόνο είκοσι δευτερόλεπτα, γιατί μετά θα πάρει τον λόγο ο κ. Μαμουλάκης ως εισηγητής.

«Μόνοι γαρ ημείς τον μηδέν μετέχοντα τώνδε ουκ απράγμονα νομίζομεν είναι, αλλά αχρείον».

Αυτή είναι η φράση που ταιριάζει στον ΣΥΡΙΖΑ για το σημερινό, όπως είπε ο κ. Βορίδης, φρικτό «παρών». Μόνοι εμείς αυτόν που δεν λαμβάνει θέση στα πράγματα δεν τον θεωρούμε φιλήσυχο, αλλά άχρηστο.

Σήμερα ο ΣΥΡΙΖΑ γίνεται άχρηστος, κατά την αρχαιοελληνική έννοια, γιατί σε μια κεντρική πολιτική συζήτηση επιλέγει να μείνει ουδέτερος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Να μοιραστούν οι νομοτεχνικές στους εισηγητές και στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μαμουλάκη, θα έχετε τον λόγο μετά στη δευτερολογία σας. Να κλείσουμε τον κατάλογο των ομιλητών. Μία ομιλήτρια απέμεινε, η κ. Αραμπατζή. Μετά θα ξεκινήσουν οι δευτερολογίες και θα πάμε με την αντίθετη φορά.

Κυρία Αραμπατζή, έχετε τον λόγο.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να εκφράσω κι εγώ με τη σειρά μου την οδύνη, τη βαθιά μας θλίψη για τον αδόκητο –πραγματικά- χαμό ενός εξαιρετικού συναδέλφου, του Μανούσου Βολουδάκη, Βουλευτή Χανίων. Να είναι αιωνία η μνήμη του και τα θερμότερα συλλυπητήρια στην οικογένειά του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που, πέραν της ενσωμάτωσης της σχετικής οδηγίας, περιλαμβάνει και πολύ νεωτερικές διατάξεις οι οποίες απαντούν στα σύγχρονα προβλήματα της κοινωνίας, αλλά και διατάξεις με κοινωνικό πρόσημο. Ξεχωρίζω αυτές για παράδειγμα για την προστασία των ανήλικων καταναλωτών.

Βεβαίως, τη συζήτηση έχει μονοπωλήσει, όπως είναι ευνόητο, η συζήτηση για την τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών που αφορά την ίδια την προστασία της δημοκρατίας, την τροπολογία προστασίας της δημοκρατίας από εγκληματικές οργανώσεις και την αποτροπή σε εκείνους που θέλουν να χρησιμοποιήσουν τις εκλογές και τη Βουλή και να καταλύσουν το δημοκρατικό πολίτευμα.

Και θα περίμενε κανείς να συγκεντρώνει αυτή η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης την ομόθυμη στήριξη και των τριακοσίων Βουλευτών του Κοινοβουλίου. Τουναντίον, όχι μόνο δεν συμβαίνει αυτό, αλλά ακούμε και διάφορα περί θεωρίας των δύο άκρων και περί δήθεν διευρυμένης ερμηνείας που μπορεί να κάνει κανείς στη νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης.

Προφανώς, κυρίες και κύριοι, ξεχνάτε πού τα λέτε και πού τα απευθύνετε αυτά. Ξεχνάτε ή μάλλον θέλετε να ξεχάσετε προφανώς ότι η Νέα Δημοκρατία είναι το κόμμα που νομιμοποίησε το Κομουνιστικό Κόμμα Ελλάδας το 1974, κλείνοντας έτσι ένα τραύμα δεκαετιών στην πολιτική ζωή του τόπου. Είναι λοιπόν δυνατόν να χρησιμοποιούνται τόσο ρηχά επιχειρήματα για να μην συνταχθούμε όλοι γύρω από την αυτονόητη προστασία της δημοκρατίας;

Όμως, πέρα από αυτή την επιχειρηματολογία, ο ΣΥΡΙΖΑ κατέβηκε σήμερα στο τελευταίο σκαλί της πολιτικής αθλιότητας, καθώς ο Αρχηγός του υποστήριξε από αυτό εδώ το Βήμα ότι δήθεν καημός της Νέας Δημοκρατίας δεν είναι να αποκλείσει τους ναζί και τα φασιστικά μορφώματα, για τα οποία η Κυβέρνησή μας έδωσε εμπράκτως δείγματα γραφής, αλλά να πάρει –λέει- τις ψήφους των ακροδεξιών και των εθνικιστών. Πρόκειται για μια τοποθέτηση που μόνο θλίψη και ντροπή προκαλεί. Και φυσικά δικαιούμαστε να πούμε και να ξαναπούμε, μετά από αυτές τις τοποθετήσεις: «Άκου ποιος μιλάει».

Διότι έχει ξεχάσει ο ΣΥΡΙΖΑ προφανώς τι έκανε και τι έλεγε ως κυβέρνηση όταν η Χρυσή Αυγή ήταν μέσα σε αυτή την Αίθουσα. Ξεχάσατε τι έλεγε ο τότε Πρόεδρος της Βουλής, ο δικός σας, κ. Βούτσης όταν ήταν να ψηφίσετε τον νόμο περί απλής αναλογικής; Είχε πει το περίφημο: «Στη Βουλή δεν υπάρχουν ευπρόσδεκτες και μη ευπρόσδεκτες ψήφοι. Η Βουλή λειτουργεί με τριακόσιους. Κι επειδή ο εκλογικός νόμος είναι ένα κορυφαίο ζήτημα, περιμένουμε να δούμε τι θα πει και η Χρυσή Αυγή.». Εσείς τα λέγατε. Και τολμάτε να λέτε σε εμάς ότι θέλουμε τις ψήφους του Κασιδιάρη;

Η κυβέρνηση του Αντώνη Σαμαρά, για να μην ξεχνιόμαστε, έστειλε τη Χρυσή Αυγή στη φυλακή. Επί δικής σας κυβέρνησης, αντίθετα, σχεδόν η μισή Κοινοβουλευτική Ομάδα της Χρυσής Αυγής, ανάμεσά τους και ο Αρχηγός τους Νίκος Μιχαλολιάκος, αποφυλακίστηκαν εξαιτίας της παρέλευσης του δεκαοκτάμηνου, γιατί δεν υπήρχε –λέει- η κατάλληλη αίθουσα. Ψάχνατε πολύ για τη διεξαγωγή της δίκης της Χρυσής Αυγής.

Επομένως, και μνήμη έχουμε και κρίση, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, και πάει πολύ να κάνετε εσείς σε εμάς μαθήματα δημοκρατίας.

Ξεχάσατε τις φωτογραφίες που βγάζετε με τον Κασιδιάρη και τον Παππά στην «πατριωτική» εκδρομή που οργάνωσε ο Υπουργός Άμυνας κ. Καμμένος στο Καστελόριζο; Ξεχάσατε ότι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και της Χρυσής Αυγής εμπόδισαν την εκλογή του Σταύρου Δήμα στην Προεδρία της Δημοκρατίας, ψηφίζοντας σε τρεις διαδοχικές ψηφοφορίες «παρών» για να οδηγηθεί η χώρα σε πρόωρες εκλογές; Ξεχάσατε ότι η Χρυσή Αυγή ούρλιαζε υπέρ του «όχι» στο πιο θλιβερό δημοψήφισμα που έγινε μετά τη Μεταπολίτευση; Ξεχάσατε ότι με τον Ποινικό Κώδικα που ψήφισε ο ΣΥΡΙΖΑ παραμονές εκλογών, άλλαξαν προς το ευνοϊκότερο οι ποινές για τη διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης και καταργήθηκε η στέρηση των πολιτικών τους δικαιωμάτων; Για να μην θυμηθώ τις πλατείες των αγανακτισμένων, την πάνω και κάτω πλατεία, τα συνθήματα και τα υβρεολόγια κατά της Βουλής και του κοινοβουλευτισμού και της δημοκρατίας.

Και μετά από όλα αυτά, έρχεται σήμερα ο κ. Τσίπρας στη Βουλή για να μας πει ότι θέλουμε τις ψήφους του Κασιδιάρη, με μια επιχειρηματολογία που ταυτίζεται επακριβώς με την επιχειρηματολογία της Χρυσής Αυγής. Διότι ο Κασιδιάρης λέει ότι η ρύθμιση αυτή έρχεται για τις ψήφους του, ότι είναι δήθεν ψηφοθηρική και ότι τη φέρνουμε γιατί πάει καλά στις δημοσκοπήσεις. Ακριβώς ό,τι λέτε κι εσείς δηλαδή, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ.

Στ' αλήθεια, πιστεύετε ότι οι οπαδοί ενός κόμματος που θα αποκλειστεί από τις εκλογές με βάση τη ρύθμιση της Κυβέρνησης, θα ψηφίσουν αυτόν που τους αποκλείει;

Μήπως, λοιπόν, τελικά εσείς για απολύτως ιδιοτελείς λόγους και προεκλογική σκοπιμότητα θέλετε τη συμμετοχή Κασιδιάρη και Χρυσής Αυγής στις εκλογές για να κάνετε όπως νομίζετε και όπως βαυκαλίζεστε πιο δύσκολη την αυτοδυναμία της Νέας Δημοκρατίας;

Περίμενα ότι η διακοπή της λευκής απεργίας από τις ψηφοφορίες του Κοινοβουλίου, προκειμένου να ψηφίσετε τη σημερινή τροπολογία, θα είχε κάποιο πραγματικό νόημα. Δυστυχώς, όμως, η εμμονή σας και το πάθος σας εναντίον της Κυβέρνησης σας οδηγεί πραγματικά σε μια ακραίως αντικοινοβουλευτική συμπεριφορά.

Σήμερα η Κυβέρνησή μας παίρνει μια ιστορική απόφαση, κάνει ένα σημαντικό και θαρραλέο βήμα προς την κατεύθυνση της προστασίας του κοινοβουλευτισμού και της δημοκρατίας. Δυστυχώς, έχουμε απέναντί μας μια φοβική, υστερόβουλη και απολύτως κερδοσκοπική Αντιπολίτευση που για ακόμη μία φορά λέει ένα δειλό, ένα πολύ κατώτερο των περιστάσεων «όχι» στο αυτονόητο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώθηκε ο κατάλογος των ομιλητών.

Συνεχίζουμε με τις δευτερολογίες των εισηγητών. Θα ξεκινήσουμε με την αντίθετη φορά. Είναι ο κ. Λογιάδης, ο κ. Δελής, ο κ. Μπιάγκης, ο κ. Μαμουλάκης, ο κ. Κόλλιας και κλείνει ο κύριος Υπουργός.

Ορίστε, κύριε Λογιάδη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι, πρώτα απ' όλα τα θερμά συλλυπητήρια προσωπικά και τα δικά μου στην οικογένεια του Μανούσου Βολουδάκη, φίλου από την Κρήτη διαχρονικά, με οικογενειακούς δεσμούς.

Όσον αφορά το σχέδιο νόμου, το πρωί τα είπαμε. Δύο λόγια θα πω για την τροπολογία αυτή που έφερε Κυβέρνηση. Η τροπολογία αυτή που έφερε η Κυβέρνηση δήθεν για τον αποκλεισμό των νεοναζί από τις εκλογές επιβεβαιώνει δυστυχώς όσα εξαρχής επισημάναμε. Δεν γίνεται να ακρωτηριάσεις την δημοκρατία για να τη διασώσεις δήθεν, από αυτούς που θέλουν να την ακρωτηριάσουν, γιατί αυτό είναι νίκη του Κασιδιάρη από τα χέρια της Κυβέρνησης.

Ως ΜέΡΑ25 δεν θα γίνουμε συνεργοί στην ηρωοποίηση του Κασιδιάρη και των λοιπών ναζί που θα επιτύχει η απαγόρευση που μεθοδεύει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και στην απατηλή πλάνη του ΣΥΡΙΖΑ ότι μπορεί η απαγόρευση να φωτογραφίσει αποκλειστικά ναζιστικά κόμματα, χωρίς να αποτελέσει προοίμιο για ένα ντόμινο απαγορεύσεων με αντικομμουνιστική στόχευση, δεδομένου μάλιστα ότι είμαστε μέλη μιας ανιστόρητης Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κάθε 23η Αυγούστου τσουβαλιάζει τον φασισμό με τον κομμουνισμό.

Στον αγώνα εναντίον του ναζισμού και του φασισμού, οι δημοκράτες ερχόμαστε αντιμέτωποι με μια Νέα Δημοκρατία που συστηματικά εντάσσει ναζί και φασίστες στους θεσμούς του κράτους και της κοινωνίας.

Καταγγέλλουμε, λοιπόν, ως επικίνδυνα υποκριτική τη μεθόδευση της Κυβέρνησης. Δουλεύουμε νύχτα - μέρα μαζί με όλους τους αντιφασίστες δημοκράτες, ώστε οι ναζί να συντρίβουν ηθικά και πολιτικά παντού.

Σας ευχαριστώ πολύ όλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Λογιάδη.

Τον λόγο τώρα έχει ο ειδικός αγορητής από το Κομμουνιστικό Κόμμα, ο κ. Δελής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να ξεκινήσω πρώτα με την επικαιρότητα και να πω ότι αν θέλετε πραγματικά τα λόγια συμπαράστασης που ακούστηκαν σήμερα σ' αυτήν εδώ την Αίθουσα για τους χιλιάδες σεισμόπληκτους λαούς της Τουρκίας και της Συρίας να έχουν ένα πραγματικό αντίκρισμα, τότε πρέπει να καταργηθεί τώρα άμεσα αυτό το δολοφονικό, το εγκληματικό εμπάργκο στη Συρία. Αν δεν γίνει αυτό, φοβάμαι ότι αυτά τα λόγια μένουν λόγια, έπεα πτερόεντα.

Τώρα δεν θα αναφερθώ στο νομοσχέδιο, το οποίο μάλλον πήγε άκλαυτο στη σημερινή συνεδρίαση. Τα είπαμε όσα είχαμε να πούμε ως ΚΚΕ το πρωί. Κυριάρχησε η τροπολογία για τον αποκλεισμό των παραφυάδων της Χρυσής Αυγής. Ούτε και εδώ έχω να προσθέσω κάτι. Τα έχουν πει οι ομιλητές και οι εισηγητές του ΚΚΕ.

Θέλω μονάχα να πω δυο λόγια για δύο τροπολογίες, η μία είναι του Υπουργείου Ανάπτυξης και η άλλη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Η πρώτη τροπολογία, η 1582, το άρθρο 2 αυτής της τροπολογίας αφορά μια τροποποίηση ενός πρόσφατου σχετικά νόμου του '21 του ν.4849 και σχετίζεται με το θέμα της χορήγησης της θέσης ή της βελτίωσης της θέσης στις λαϊκές αγορές. Δύο τροποποιήσεις εδώ ξεχωρίζουμε. Η μία είναι ότι σε περίπτωση αδυναμίας συγκρότησης της πενταμελούς επιτροπής αυτή μπορεί να συγκληθεί ακόμα και με τα τρία άτομα, μπορούν να λείπουν δηλαδή τα δύο άτομα, οι δύο αιρετοί και μπορεί να συνεδριάσει. Δεν είναι το πιο σημαντικό πράγμα σε αυτή την τροπολογία. Το πιο σημαντικό είναι το επόμενο και είναι ότι αλλάζει τα κριτήρια της αξιολόγησης των αιτήσεων των πολιτών ή των παραγωγών για την εξασφάλιση ή τη βελτίωση της θέσης τους στις λαϊκές. Μέχρι τώρα ίσχυε ότι στη μοριοδότηση προσμετρούνταν πέντε μόρια κάθε χρόνο συν τριάντα μόρια για τους φορολογικά ενήμερους. Βέβαια και τότε όταν εισήχθη αυτός ο νόμος το 2021 υπήρξε χειροτέρευση των όρων για τους οικονομικά πιο αδύναμους, αφού μη φορολογικά ενήμεροι συνήθως είναι κάποιοι οι οποίοι αδυνατούν να πληρώσουν τη φορολογία τους. Με τη νέα, όμως, τροποποίηση που εισάγεται τώρα, το άρθρο 2 δηλαδή, το κριτήριο της φορολογικής ενημερότητας ανάγεται ως κύριο και στη συνέχεια ως δευτερεύον έρχεται το κριτήριο με τα έτη παλαιότητας.

Στην πράξη πρόκειται για μια παραπέρα επιδείνωση των όρων της χορήγησης των θέσεων, ειδικά γι' αυτούς οι οποίοι είναι οικονομικά ασθενέστεροι. Και αυτό το λέμε τώρα και δικαιούμαστε να το πούμε, γιατί το είχαμε πει και κατά τη διάρκεια της ψήφισης τότε του νόμου, γιατί ο νόμος του 2021 έδινε τότε το δικαίωμα, το οποίο αξιοποίησε ο κύριος Υπουργός, να κατατίθενται τέτοιες τροπολογίες, οι οποίες θα αλλάζουν τους όρους χορήγησης αυτών των αδειών.

Για τη δεύτερη τροπολογία να πω συνολικά ότι την τροπολογία αυτή την 1582 την καταψηφίζουμε στο σύνολό της παρά το ότι μπορεί να έχουμε επιμέρους ψήφους στα πέντε ή έξι άρθρα της.

Για την τελευταία τροπολογία την 1583 ξέρετε γενικεύει το άρθρο της το πρώτο τον ορισμό για να αυξήσει το μέγεθος των επιλέξιμων βοσκοτόπων, δηλαδή των βοσκοτόπων οι οποίοι επιδοτούνται. Θα το καταψηφίσουμε, γιατί έχουμε την άποψη και τη θέση ότι οι επιδοτήσεις στην κτηνοτροφία δεν θα πρέπει να δίνονται με βάση την έκταση των βοσκοτόπων, αλλά με βάση το πραγματικό ζωικό κεφάλαιο του κάθε κτηνοτρόφου.

Και τέλος σχετικά με την έγκριση υπέρβασης του προϋπολογισμού του ΕΛΓΑ που θα πληρωθεί από το αποθεματικό του εδώ πρέπει να πούμε ότι η αύξηση του αποθεματικού του θα είναι πάλι από τις εισφορές των αγροτών την στιγμή που ο ΕΛΓΑ χρωστάει πολλά χρήματα στους αγρότες και το κράτος βεβαίως αρνείται πεισματικά συνήθως να τον ενισχύσει από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε, κύριε Δελή.

Τον λόγο έχει ο κ. Μπιάγκης από το Κίνημα Αλλαγής.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι πολύ σύντομος. Πράγματι είχα ζητήσει να μην τοποθετηθώ με δεδομένο ότι, όπως γνωρίζετε, δεν ήμουν από την αρχή της συζήτησης του νομοσχεδίου.

Εν πάση περιπτώσει εμμένουμε σε αυτά που ο αρχικός εισηγητής έχει καταθέσει και είχε αναφέρει σε σχέση του με το νομοσχέδιο που συζητήσαμε σήμερα με τις ενστάσεις και τις αναφορές που έκανε. Επί της αρχής είμαστε θετικοί όσον αφορά το εν λόγω νομοσχέδιο.

Όσον αφορά την τροπολογία 1582 δηλώνουμε «παρών», κύριε Πρόεδρε. Αντίθετα όσον αφορά την τροπολογία 1583 την ψηφίζουμε, παρ' ότι διαφωνούμε σε σχέση με το άρθρο 5, αν δηλαδή θα μπορούσαμε να διαφωνήσουμε σε κάποια επιμέρους άρθρα θα το κάναμε. Θεωρούμε, όμως, ότι είναι πιο σημαντικό να πούμε «ναι» σε σχέση με αυτή τη συμφωνία.

Και θα κλείσω αναφερόμενος στην τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών. Το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, κύριε Πρόεδρε, παραμένει διαχρονικά σταθερό και στα λόγια του και στα έργα του. Έτσι δεν θα μπορούσαμε να κάνουμε διαφορετικά με δεδομένο ότι αφ' ενός και η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής είχε θετική γνωμοδότηση αφ' ετέρου και μια σειρά από επισημάνσεις που κάναμε έγιναν δεκτές. Δεν μπορούμε παρά να στηρίξουμε με όλη μας τη δύναμη τον αποκλεισμό τέτοιων ναζιστικών μορφωμάτων από το ελληνικό Κοινοβούλιο. Είμαστε θετικοί, λοιπόν, όσον αφορά τη συγκεκριμένη τροπολογία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε, κύριε Μπιάγκη.

Τον λόγο έχει τώρα ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου εισαγωγικά να πω το εξής. Σας παρατήρησα και σας άκουσα σιωπών στην αγόρευσή σας από το ιερό αυτό Βήμα, όπως αναφέρατε προηγουμένως, και θυμή-

θηκα τη φράση: ό,τι αρχίζει με οργή τελειώνει με ντροπή. Οργισμένος ήσασταν. Δεν ξέρω αν μπορούσατε να καταλάβετε την εικόνα. Θα το δείτε στο βίντεο αργότερα. Αυτό νομίζω ότι δεν τιμά τα κοινοβουλευτικά μας ήθη γενικότερα. Καλό είναι, ειδικά σε τέτοιου είδους προσπάθειες να επιτευχθεί μια σύγκλιση, και το ύφος να είναι κατάλληλο. Νομίζω ότι μετράει και σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Πάω στην ουσία. Κάνω μια σύντομη αναφορά στο νομοσχέδιο και φυσικά και στην τροπολογία. Ο κύριος πυρήνας του νομοσχεδίου, όπως γνωρίζουμε όλοι, αφορά μια ευρωπαϊκή οδηγία που καλώς εισήλθε - στο εθνικό νομικό μας δίκαιο με αυτό τον τρόπο. Εισήλθε βέβαια καθυστερημένα, όπως σας έκανα και αντίστοιχη κριτική στις επιτροπές.

Όμως, εν πάση περιπτώσει, ο γέγονε, γέγονε! Όμως, υπάρχει ένα σοβαρό ζήτημα στο οποίο επιχειρηματολόγησα και αντέκρουσα τα επιχειρήματα τα δικά σας, της πρώτης επιτροπής. Δηλαδή τι; Μιλώ για τις Κυριακές, γιατί πραγματικά είναι ο «ελέφαντας στο δωμάτιο» για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Μου παραθέσατε τα παραδείγματα της Ισπανίας, ότι οι τοπικές αυτοδιοικήσεις εκεί κινήθηκαν αναλόγως. Και σας κατερρίφθη το επιχείρημά σας αυτό ευδιάκριτα. Πώς; Κατερρίφθη από τα ομόσπονδα κράτη, τα ανεξάρτητα κρατίδια της Γαλικίας, της Ανδαλουσίας, της Καταλονίας και όλων των υπολοίπων κρατιδίων στην Ισπανία. Να αναφέρω και άλλα παραδείγματα. Στη Νορβηγία, «ιερό Γκράαλ», δεν ακουμπάνε τις Κυριακές. Στην Πολωνία, που έχετε και μια πολιτική γειτνίαση, αν θέλετε, επίσης σέβονται την Κυριακή, όχι μόνο για λόγους, ακόμη και θρησκευτικούς μπορώ να πω, αλλά και για λόγους που γνωρίζουν ότι η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα δεν μπορεί να συγκριθεί, δεν μπορεί να αντέξει αυτόν τον βίαιο ανταγωνισμό που οι μεγάλες αλυσίδες έχουν και μπορούν και τις Κυριακές, ρίχνοντας τα κόστη τους, σε αντίθεση με τη μικρομεσαία επιχείρηση.

Αναφέρατε νούμερα. Δεν ξέρω πόσο καλός ήσασταν ή είστε στα μαθηματικά, αυτό θα φανεί και στην πορεία, εξάλλου μαραθώνιος είναι τα πάντα. Όμως, υπάρχουν κάποια νούμερα που είναι πραγματικά πεισματάρικα. Αναφέρθηκε προηγουμένως και άλλος συνάδελφος για το έλλειμμα των τρεχουσών συναλλαγών. Καλά τα μεγέθη για εξαγωγές ε! Αλλά δεν είναι από μόνες τους. Οι εξαγωγές ως ποσό δεν αιωρούνται αυτόνομα, είναι άμεση συνάρτηση ενός κλάσματος. Και ποιο είναι το άλλο μέρος αυτού του κλάσματος; Γνωρίζετε πολύ καλά. Είναι οι εισαγωγές. Είμαστε στα 17,5 δισεκατομμύρια ευρώ αθροιστικά αυτή τη στιγμή. Γενάρης του ’22, κύριε Πρόεδρε, μέχρι Νοέμβρη του ’22, έλλειμμα 17,5 δισεκατομμύρια ευρώ, ήτοι 8,5% του ΑΕΠ. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και αυτό είναι κάτι πολύ δυσβάσταχτο, το οποίο αν συνεχίσει να υπάρχει στο δημοσιονομικό τραπέζι της χώρας μας, τότε ενδεχομένως να σωρευτεί και να είναι ανελαστική η συνθήκη και να μην μπορούμε να ανακάμψουμε αν το ’23 τρέξει με αυτά τα μεγέθη. Είναι κάτι σημαντικό. Και προσέξτε! Το αντίστοιχο του ’21 ήταν 7,12 δισεκατομμύρια ευρώ. Και ανεβήκαμε στα 17,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Αδιανόητα υψηλό νούμερο.

Αναφέρατε τις άοκνες προσπάθειες που καταβάλλατε και καταβάλλετε ακόμα και τώρα για να παταχθεί το φαινόμενο της αισχροκέρδειας, που δυστυχώς διαπερνά όλη τη χώρα από άκρη σε άκρη, από τον Έβρο μέχρι την Κρήτη. Και ποιο είναι το όχημα ειδικού σκοπού για να παταχθεί αυτή η αισχροκέρδεια; Ποια είναι; Η ΔΙΜΕΑ, η διυπουργική αυτή υπηρεσία που όντως οργανώθηκε και συστάθηκε επί δικής σας υπουργίας. Είναι δυνατόν να μιλάμε για ογδόντα πέντε εργαζόμενους για το σύνολο της χώρας; Μια απλή αναγωγή για την Κρήτη είναι έξι εργαζόμενοι. Είναι αδιανόητα μικρό το νούμερο. Και όχι να συζητάμε για τα τέσσερα οχήματα που προσφάτως παραλάβατε. Αν αυτό είναι το ζήτημα, αν έτσι θα ανασχέσουμε την αισχροκέρδεια που κάνει πάρτι στη χώρα εδώ και δύο χρόνια, τότε τι να πω! Θέλω να πιστεύω ότι δεν κλείνετε το μάτι. Αλλά τα πεπραγμένα σας, μάλλον το αντίθετο αποδεικνύουν.

Και, ξέρετε, η ιστορία καταγράφει: επί υπουργίας Γεωργιάδη και επί πρωθυπουργίας Μητσοτάκη είδαμε τη βενζίνη λίγο πριν τα 3 ευρώ. Επί υπουργίας σας είδαμε τις τιμές στα ύψη σε όλα τα επίπεδα. Εγώ δεν λέω ότι η ευθύνη καθολικά βαρύνει εσάς, αλλά αν μη τι άλλο δεν μπορεί να μην συνυπολογιστεί. Καλώς λοιπόν τα παραδείγματα και τα επιχειρήματα για τις προσπάθειες, αλλά τα μαθηματικά είναι πεισματάρικα, και όταν επιβαρύνουν την τσέπη των πολιτών, αντιλαμβάνεστε ότι αυτό είναι δύσκολο.

Τώρα πάω σε ένα επίσης πολύ σημαντικό ζήτημα που είναι φυσικά η τροπολογία. Παραδεχθήκατε λοιπόν ότι η ρύθμιση του 2021 -μιλάω τώρα για τη Χρυσή Αυγή και τα φαινόμενα Κασιδιάρη- της Κυβέρνησης Μητσοτάκη ήτο άσφαιρη. Αυτό αποδεικνύεται. Ειδάλλως, γιατί να έρθετε τώρα στο «και πέντε» για αυτή τη ρύθμιση; Δεύτερον, η αναφορά στον ρατσιστικό, που ήταν η πρώτη δική μας προσέγγιση στη δημόσια σφαίρα, περιόριζε την αοριστία περί αντιδημοκρατικής λειτουργίας. Παρ’ όλα αυτά, όπως είπε ο Πρόεδρος ο Αλέξης Τσίπρας από το Βήμα της Βουλής, ο οποίος ήρθε σήμερα να μιλήσει για αυτό το ζήτημα, σε αντίθεση με τον Μητσοτάκη που προκάλεσε έκπληξη που δεν εμφανίστηκε ο Πρωθυπουργός...

ΜΑΞΙΜΟΣ ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ: Αφού ο Πρωθυπουργός μίλησε εχθές.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Η Ολομέλεια είναι σήμερα για αυτό το ζήτημα. Δείχνει πολλά η στάση του Πρωθυπουργού να απουσιάζει από το Βήμα της Βουλής σε ένα τόσο, κατά τα άλλα, για σας κρίσιμο νομοσχέδιο. Άρα, λοιπόν εδώ τίθεται ένα ζήτημα. Και αφού θέλει να επικεντρώνεται στο ποινικό, όπως ανέφερε κ. Βορίδης, γιατί δεν δέχεστε την πρόταση που κι εμείς ενστερνιστήκαμε εν τέλει και κάναμε ένα βήμα πίσω, την πρόταση Αλιβιζάτου - Κοντιάδη; Είναι ένα ερώτημα που θέλω πραγματικά να ακούσω την απάντηση επ’ αυτού, γιατί συζητάμε και για τις τροπολογίες και είναι καλό να το αναφέρουμε και αυτό τώρα.

Ακούω για τις προσπάθειες της Κυβέρνησης να αναβαθμίσει τη χώρα μας σε επίπεδο οικονομίας, για τους οίκους αξιολόγησης και τα λοιπά. Τι να πω για αυτή την έρμη την επενδυτική βαθμίδα; Τρία ολόκληρα χρόνια, δώδεκα συνολικές προσπάθειες και «μηδέν στις δώδεκα»! Και ξέρετε; Ο κ. Μητσοτάκης πήγε στο Λονδίνο, πήγε στο City. Και ξέρετε πάρα πολύ καλά τι του είπαν. Του είπαν ότι με τα σκάνδαλα δημοκρατίας και τα σκάνδαλα υποκλοπών, επενδυτική βαθμίδα «χαίρε νύμφη ανύμφευτε»! Αυτή είναι η πραγματικότητα. Άλλως έχει ήδη συμβεί αφού τα νούμερα είναι τόσο ελκυστικά.

Κλείνω με αυτό. Επειδή μίλησε για Θουκυδίδη, δεν μπορώ να μην μιλήσω για Θουκυδίδη: «Αμαθία μεν θράσος, λογισμός δε όκνον φέρει»!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Κόλλιας εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, με τον οποίον ολοκληρώνονται οι δευτερολογίες των εισηγητών και ειδικών αγορητών. Μετά θα δώσουμε τον λόγο στον Υπουργό για να κλείσει η σημερινή συζήτηση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΛΛΙΑΣ: Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Πιστεύω ότι αναλύθηκαν λεπτομερώς όλες οι επιμέρους πτυχές και ρυθμίσεις των διατάξεων του αξιόλογου και εκσυγχρονιστικού αυτού νομοθετήματος. Θα αρκεστώ μόνο στο να εξάρω την άρτια προετοιμασία και επεξεργασία του από τον κύριο Υπουργό και από τα στελέχη του Υπουργείου Ανάπτυξης, καθόσον εισήγαγαν στη Βουλή ένα νομοθέτημα, το οποίο εξυπηρετεί στο έπακρο έναν κοινωνικό σκοπό απόλυτα εναρμονισμένο με τις ευρωπαϊκές επιταγές, αλλά και τις πολιτικές της Κυβέρνησής μας.

Θα ήθελα να επαναλάβω και να χαιρετίσω ιδιαίτερα τις νέες ρυθμίσεις σχετικά με την προστασία των ανηλίκων καταναλωτών ως προς την έκθεσή τους σε προϊόντα που μπορεί να οδηγήσουν σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης ή εθισμό σε τυχερά παίγνια. Η πολιτεία οφείλει αδιαπραγμάτευτα με κάθε ευκαιρία να λαμβάνει ειδική μέριμνα για την προστασία των ασθενέστερων και πιο ευπαθών ομάδων καταναλωτών όπως των ανηλίκων.

Ασφαλώς σ’ ό,τι αφορά την τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών για το δικαίωμα κατάρτισης συνδυασμών στις βουλευτικές εκλογές και μετά τις νομοτεχνικές βελτιώσεις που κατέθεσε ο κύριος Υπουργός, θα επαναλάβω ότι πρόκειται για την έμπρα-

κτη αποτύπωση των δημοκρατικών αντανακλαστικών, τα οποία οφείλει να επιδεικνύει η εκάστοτε Κυβέρνηση ως φρουρός και θεματοφύλακας των θεμελιωδών αρχών του κράτους δικαίου και του δημοκρατικού πολιτεύματος. Με την πρότασή σας, κύριε συνάδελφε του ΣΥΡΙΖΑ, μόνο αυτόν τον σκοπό δεν υπηρετείτε.

Ευχαριστώ, κύριε πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Κόλλια.

Θα δώσουμε τώρα τον λόγο στον κύριο Υπουργό.

Κύριε Υπουργέ, θερμή παράκληση να είναι σύντομη η παρέμβασή σας, αφού είναι και η δευτερολογία σας, ώστε να περάσουμε στην ψηφοφορία. Είναι και μεγάλο το νομοσχέδιο και έχει πολλά άρθρα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, εδώ μας είπε ο κ. Δελής ότι πήγε το νομοσχέδιο άκλαυτο, να μην μιλήσω για το νομοσχέδιο; Αστειεύομαι βέβαια. Δεν έχετε και πολύ άδικο. Είμαι ειλικρινής γενικά.

Θα ξεκινήσω με τα αγαπημένα μου. «Αμαθία μεν θράσος, λογισμός δε όκνον φέρει». Πράγματι, είναι Θουκυδίδης. Η αμάθεια γεννά το θράσος, ενώ ο λογισμός, η εξυπνάδα υπό μία έννοια, φέρνει την οκνηρία, την αδράνεια. Το είπε ο Θουκυδίδης αυτό θέλοντας να εξηγήσει την πολεμική τακτική που πρέπει να ασκήσουν οι Αθηναίοι.

Καλά το λέτε. Σας ταιριάζει. Σας ταιριάζει για τη σημερινή συνεδρίαση. Ξέρετε γιατί σας ταιριάζει; Διότι αυτό ακριβώς κάνετε. Ξέρετε τι κάνετε; Θέλετε να κλείσετε το μάτι στους ψηφοφόρους της Χρυσής Αυγής, σε αυτούς που σήμερα έχουν τσαντιστεί με την τροπολογία Μητσοτάκη και να βγείτε από το κάδρο μπας και τσιμπήσετε καμμιά αντισυστημική ψήφο από αυτούς που ήταν μαζί σας στις πλατείες έξω. Άρα, αυτό ακριβώς κάνατε. Δεν είναι ακριβώς εξυπνάδα. Είναι πονηράδα στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Εγώ θα σας το ξαναπώ, κύριε συνάδελφε. Σήμερα είναι μια κορυφαία στιγμή για τα κοινοβουλευτικά μας πράγματα από το 1974. Αυτή είναι μια σημαντική πρωτοβουλία. Σε αυτή την κορυφαία στιγμή για ένα τόσο κεντρικό πολιτικό ζήτημα ο ΣΥΡΙΖΑ είναι απών. Το «παρών» δεν υπάρχει. Το «παρών» είναι απών. Δεν είναι παρόντες στη μάχη. Δεν λαμβάνουν θέση στα πράγματα. Δεν μας λένε αν πρέπει να κατέβει ή δεν πρέπει να κατέβει αυτό το κόμμα. Το αφήνουν σ' εμάς. Σε ποιους; Στη Νέα Δημοκρατία και στο ΠΑΣΟΚ στην προκειμένη περίπτωση. Αυτό δεν αλλάζει. Κατά τη γνώμη μου, είναι άλλη μια ντροπιαστική σελίδα στην ιστορία του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν σας νοιάζει πολύ η γνώμη μου. Θα το αξιολογήσουν οι Έλληνες πολίτες που ακούν και τη σημερινή συνεδρίαση και θα φτάσουν στην κάλπη. Πάρα πολύ απλά, πιστεύω ότι η στάση σας είναι όπως πάντα πονηρή.

Τώρα σε κάτι που έχει λεχθεί από αρκετούς συνομιλητές και θέλω να το εξηγήσω. Είπατε «φέρνετε τη διάταξη στο παρά πέντε, άρα η προηγούμενη διάταξη ήταν αλυσιτελής». Νομίζετε ότι τυχαία φέραμε τη διάταξη στο παρά πέντε; Δεν ακούγαμε την αείμνηστη Φώφη Γεννηματά που έλεγε να το κάνουμε λίγο μετά τη δική; Τι πιστεύετε; Ασφαλώς και την ακούγαμε και μας απασχολούσε πάρα πολύ καιρό πότε θα καταθέταμε αυτή η διάταξη. Κρίναμε ότι είναι πολύ πιο σωστό για την επιτυχία του εγχειρήματος η διάταξη να είναι όσο γίνεται πιο κοντά στις εκλογές.

Και θα σας εξηγήσω ποιος είναι ο λόγος. Διότι πρέπει να μην έχει αρκετό χρόνο αντίδρασης η άλλη πλευρά για να σκεφτεί με ποιον τρόπο θα μπορούσε να οργανωθεί για να ξεπεράσει την απαγόρευση. Άρα, λοιπόν, για να μην δώσεις χρόνο να οργανωθούν έπρεπε η διάταξη να είναι κοντά στις εκλογές και όχι δύο χρόνια πριν. Γιατί δύο χρόνια πριν θα έβρισκαν κάποιον τρόπο - δεν μπορώ να σας πω ποιος θα ήταν αυτός, αλλά κάτι θα σκεφτόντουσαν- για να μπορέσουν να επιτύχουν τον πολιτικό τους στόχο. Άρα, λοιπόν, καθαρά θέμα τακτικής, για όσους θέλουμε αυτό το πράγμα πράγματι να λειτουργήσει, ήταν η διάταξη να έρθει στο τέλος. Άρα, όχι μόνο αλυσιτελής δεν είναι η στρατηγική μας, αλλά πιστεύω θα αποδειχθεί και στην πράξη, στην κάλπη, πάρα πολύ λυσιτελής.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Είστε τακτικιστές.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Μα, εδώ είναι πολιτική, είναι μάχη. Προφανώς έχει τακτική μέσα.

Πρέπει δε να σας πω ότι εδώ υπάρχει ένας στόχος, να μην επιτύχει το πολιτικό εγχείρημα Κασιδιάρη. Αυτός είναι ο στόχος. Αλλιώς να μην το συζητάμε. Δεν υπάρχει λόγος να γίνεται όλη αυτή η φασαρία.

Υπάρχει το αντεπιχείρημα -το ακούω στο διαδίκτυο, το ακούω και στην Αίθουσα, το άκουσα και από εσάς, από τον ΣΥΡΙΖΑ, από ορισμένους ομιλητές- ότι με αυτόν τον τρόπο ηρωοποιούμε τον Κασιδιάρη. Δεν δέχομαι καθόλου αυτό το επιχείρημα και θέλω να σας πω γιατί δεν το δέχομαι. Όταν έγιναν οι διώξεις κατά των μελών της Χρυσής Αυγής επί εποχής Αντώνη Σαμαρά, μετά τη δολοφονία του Φύσσα, η κεντρική πολιτική κριτική που ασκείτο τότε και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, αλλά και στη Βουλή τότε στην κυβέρνηση του Αντώνη Σαμαρά ήταν ότι με αυτή του την κίνηση πρόκειται να υπάρξει κάποιου είδους ηρωοποίηση της Χρυσής Αυγής και ότι στις εκλογές αυτό θα μεταφραστεί σε πολύ μεγάλα εκλογικά ποσοστά. Όταν έγινε η έναρξη της σύλληψης των μελών της και η έναρξη της δικαστικής διαδικασίας, η Χρυσή Αυγή ήταν στις δημοσκοπήσεις πάνω από το 6%. Όταν φτάσαμε στις εκλογές, τέσσερα-πέντε χρόνια περίπου μετά, η Χρυσή Αυγή έπεσε κάτω από το 3%. Όχι μόνο δεν ηρωποιήθηκαν από την κίνηση αυτή, αλλά η κίνηση αυτή τους έθεσε στο πολιτικό περιθώριο. Άρα, δικαιώθηκε απολύτως ως προς μια κίνηση προασπίσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Πιστεύω ότι κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο, ακριβώς κατά τον ίδιο τρόπο, θα δράσει και η σημερινή διάταξη. Θα γίνει λίγο της μόδας ο Κασιδιάρης σε κάποιο αντισυστημικό κοινό, αναμφίβολα. Αυτό, όμως, δεν μπορεί να μεταφραστεί εκλογικά, άρα πολύ γρήγορα θα χάσει την πολιτική του ισχύ.

Πάω τώρα σε αυτά που άκουσα ένα-ένα από τους εισηγητές. Παίρνω τον κ. Λογιάδη. «Συστηματικά η Κυβέρνηση εντάσσει ναζί και φασίστες στον κυβερνητικό μηχανισμό». Θέλω πάρα πολύ - εγώ θα το ζητήσω από το Προεδρείο- να πάρετε τον λόγο και να πείτε ονομαστικά ποιοι είναι οι ναζί και φασίστες που μάλιστα και συστηματικά εισάγει η Κυβέρνηση. Δηλαδή, δεν είναι άπαξ μία περίπτωση. Συστηματικά θα πει κατ' επανάληψη. Θέλω πάρα πολύ, κύριε Λογιάδη, -σας θεωρώ αξιοπρεπή άνθρωπο- να πείτε ναι, αυτός είναι ναζί, αυτός είναι ναζί, αυτός είναι ναζί, αυτός είναι ναζί, αυτός είναι ναζί, ένας-ένας. Αυτό θα πει συστηματικά. Αν δεν έχετε να πείτε τέτοια ονόματα, πρέπει να ζητήσετε συγγνώμη. Γιατί είναι πολύ μεγάλη κατηγορία να πείτε σε μια δημοκρατική παράταξη, όπως η Νέα Δημοκρατία, ότι εντάσσει και μάλιστα συστηματικά ναζί και φασίστες στον κυβερνητικό μηχανισμό. Δεν το δέχομαι σε καμμία απολύτως περίπτωση. Το θεωρώ μεγάλη προσβολή στην εθνική αξιοπρέπειά μας. Παρακαλώ πολύ ή να πάρετε τον λόγο και να πείτε τα ονοματεπώνυμα όσων ναζί και φασιστών έχουμε εντάξει τον κυβερνητικό μηχανισμό ή να ζητήσετε συγγνώμη για μια πολύ μεγάλη απρέπεια που δεν σας ταιριάζει.

Έρχομαι στον κ. Δελή. Το «πήγε άκλαυτο» συμβαίνει στα νομοσχέδια, αν η επικαιρότητα το προτάσσει το νομοσχέδιο να πηγαίνει λίγο πίσω. Άλλωστε, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν είχε και μεγάλη πολιτική αντιπαράθεση για να είμαστε ειλικρινείς. Και δεν είχε μεγάλη πολιτική αντιπαράθεση, κύριε Δελή, για τον εξής λόγο. Τα κόμματα που πιστεύουμε γκρόσο μότο στην ευρωπαϊκή πορεία της χώρας δεν μπορούμε να διαφωνούμε στην ενσωμάτωση μιας ευρωπαϊκής οδηγίας. Γιατί είτε κυβερνούσε ο ΣΥΡΙΖΑ, είτε εμείς, είτε το ΠΑΣΟΚ, θα ενσωματώναμε την ευρωπαϊκή οδηγία. Σε τι να διαφωνήσουμε; Σε κάτι που θα το κάναμε όλοι, αφού ακολουθούμε τον ίδιο δρόμο, τον δικό μας δρόμο εν πάση περιπτώσει;

Άρα, σε ποιους έμεινε η διαφωνία; Η διαφωνία έμεινε σε αυτούς που δεν πιστεύουν σε αυτόν τον δρόμο, σ' εσάς. Στους άλλους δεν δίνω και πολύ μεγάλη σημασία. Άρα, εσείς -λογικό είναι- διαφωνείτε με τον δρόμο. Προφανώς, αφού διαφωνείτε με τον δρόμο, δηλαδή με το μείζον, θα συμφωνείτε με τα επιμέρους, δηλαδή με τις οδηγίες; Άρα, μεγάλη πολιτική σύγκρουση δεν μπορεί να έχει αυτό το νομοσχέδιο.

Ως προς τις λαϊκές αγορές που είπατε, όμως, πρέπει να σας πω κάτι που δεν μου το είχατε θέσει στην επιτροπή, γιατί θα σας το

είχα πει στην επιτροπή. Όλες οι αλλαγές που καταθέτουμε στην τροπολογία για τις λαϊκές αγορές είναι η υιοθέτηση από το Υπουργείο Ανάπτυξης της κοινής πρότασης των δύο συνδικαλιστικών οργανώσεων των λαϊκών αγορών, δηλαδή και της ομοσπονδίας των πωλητών, δηλαδή των εμπόρων και της ομοσπονδίας των παραγωγών λαϊκών αγορών. Δηλαδή, ήρθαν στο γραφείο μου ο κ. Μουλιάτος από την ΠΟΣΠΛΑ και ο κ. Μόσχος από τους παραγωγούς -ο κ. Μουλιάτος είναι κοντά σ' εμάς και ο κ. Μόσχος πρώην υποψήφιος Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ- και από κοινού υπέγραψαν και μας είπαν ότι συμφωνούμε ότι για να δουλέψουμε πιο ευρύθμως στις λαϊκές αγορές θέλουμε αυτές τις αλλαγές. Και όπως μας τις δώσανε, τις εντάξαμε στο νομοσχέδιο.

Ο λόγος που το κάναμε έτσι είναι γιατί εγώ ήθελα από την αρχή να πετύχω ομόνοια μεταξύ παραγωγών και εμπόρων. Θεωρήσαμε από την αρχή ότι είναι αντιπαραγωγική μια σύγκρουση που είχε αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια μεταξύ συναδέλφων στην πραγματικότητα στις λαϊκές αγορές, οι οποίοι δουλεύουν κάθε μέρα μαζί σε όλη την Ελλάδα και δεν έχουν να χωρίσουν τίποτα. Όλοι άνθρωποι του μεροκάματου είναι. Δεν είναι κανένας δισεκατομμυριούχος μεταξύ αυτών. Θεώρησα ότι είναι πολύ ωραίο πολιτικά να κλείσω τη θητεία μου και τη μεγάλη μεταρρύθμιση του νόμου που κάναμε για τις λαϊκές αγορές αφήνοντας πίσω τη σύγκρουση που είχε γίνει τότε στον νόμο με τις μαύρες σημαίες και όλα τα άλλα που θυμάστε και να κλείσει αυτό το νομοσχέδιο με πλήρη συμφωνία εμπόρων και παραγωγών. Αυτά είναι που τελικά δεν ψηφίζετε. Εντάξει, δικαίωμά σας. Περί αυτού, όμως, πρόκειται.

Τώρα πάμε λίγο στον κ. Μαμουλάκη. Να έρθω δηλαδή στο νομοσχέδιο. Κατ' αρχάς, επί προσωπικού δεν είχα απολύτως καμμία οργή στην ομιλία μου. Το ύφος μου καμμιά φορά είναι πιο έντονο, από το φυσικό μου, όμως. Είχα έναν μικρό εκνευρισμό προς τον συνάδελφό σας τον κ. Ζαχαριάδη γιατί μετέτρεψε λίγο τη συζήτηση επί προσωπικού. Κατά τη γνώμη μου δεν του άξιζε, γιατί είναι καλό παιδί ο Κώστας. Δεν είναι κακός. Δεν ξέρω τι τον έπιασε. Πιστεύω ότι θα τη διαγράψει τη σημερινή μέρα από την καριέρα του και θα γυρίσει σελίδα. Γιατί, επαναλαμβάνω, το θεωρώ πολύ μικρό πια.

Εγώ, ξέρετε, από τον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό διεγράφην τον Φεβρουάριο του 2012. Τώρα βρισκόμαστε στον Φεβρουάριο του 2023. Έχω περάσει έντεκα χρόνια, έχω περάσει δύο εθνικές εκλογές το 2012, δύο το 2015, μία το 2019, σύνολο πέντε και πάω για την έκτη εκλογική αναμέτρηση με σταυρό μετά την αλλαγή του πολιτικού χώρου, με τον τρόπο που έγινε τότε. Εντάξει, σε πόσα χρόνια θα παύσετε να μου το λέτε; Δηλαδή, πόσες φορές πρέπει να επανεκλεγώ από τον ελληνικό λαό για να πάψετε να μου λέτε αυτό το πράγμα;. Είναι μια μικρόψυχη συζήτηση που δεν έχει αξία για την πολιτική μας αντιπαράθεση. Αυτό πράγματι με στεναχώρησε και δεν του άξιζε και του κ. Ζαχαριάδη.

Τώρα με τον κ. Αποστόλου -και πρέπει να το απαντήσω αυτό- είναι διαφορετικό. Και όταν πήρε τον λόγο επί προσωπικού στην ουσία δεν ανασκεύασε. Επαναλαμβάνω το επιχείρημα για να ακουστεί καλά. Το επιχείρημα είναι ότι ο κ. Αποστόλου για να χτίσει την εικόνα ότι η Κυβέρνησή μας και εγώ προσωπικά έχω αποτύχει, είπε ότι είμαστε μία μονάδα πάνω από τον δείκτη του FAO ως προς τον δείκτη πληθωρισμού των τροφίμων. Και άρα αφού είμαστε μία μονάδα πάνω από το δείκτη του FAO, έχουμε αποτύχει. Αυτός ήταν ο συλλογισμός του.

Ο αντίλογος μου δεν είναι ότι είπε ψέματα ως προς τον δείκτη του FAO για να πάρει τον λόγο επί προσωπικού. Ο αντίλογος μου είναι ότι αυτό που έκανε ήταν παραπλάνηση των Βουλευτών και παραπλάνηση των ψηφοφόρων. Γιατί δεν μπορεί να συγκρίνεις τη μια χώρα με όλες τις άλλες χώρες του πλανήτη, γιατί διαφορετικές ήπειροι, διαφορετικές οικονομίες, έχουν διαφορετικά δομικά χαρακτηριστικά. Αντιθέτως η σωστή πολιτική και επιστημονική σύγκριση είναι με τις ομοειδείς χώρες, ομοειδείς οικονομίες δηλαδή. Οι ομοειδείς οικονομίες στη δική μας περίπτωση είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στον πίνακα, λοιπόν, της Ευρωπαϊκής Ενώσεως είμαστε σημαντικά κάτω από τον μέσο όρο και απέχουμε τριάντα πέντε μονάδες από τον πρώτο. Είμαστε 35% χαμηλότερα από την Ουγγαρία. Μπορείτε να το συλλάβετε αυτό; Είμαστε οκτώ μονάδες χαμηλότερα από την Ρουμανία. Είμαστε έντεκα μονάδες χαμηλότερα από τη Βουλγαρία, που είναι γειτονική μας χώρα και όλα τα κόστη είναι ίδια και ο μισθός τους χαμηλότερος από εμάς. Άρα όταν έχουμε πετύχει αυτό το αποτέλεσμα, δεν μπορείτε να λέτε ότι έχουμε αποτύχει και απόδειξη είναι τι κάνουν οι άλλοι. Γιατί συγκρινόμενοι με τους άλλους, πάμε πολύ καλύτερα. Αυτό το είναι το επιχείρημα που εξέφρασα.

Τώρα όσο αφορά αυτό που είπε ο κ. Μαμουλάκης ότι η αισχροκέρδεια υπάρχει από άκρη σε άκρη της χώρας, βρείτε τη. Κάντε μου καταγγελία να την πιάσουμε. Η αισχροκέρδεια αν την καταγγείλετε είναι πλέον αδίκημα. Δεν είναι πολιτική άποψη. Λέτε ο «ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ», ο «ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ», ο «ΜΑΣΟΥΤΗΣ», ο «ΓΑΛΑΞΙΑΣ»...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Σας κατέθεσα δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Τα δύο που καταθέσατε, τα πήρα όπως ήταν. Τα έχω στείλει στη ΔΙΜΕΑ. Έχω δώσει εντολή ελέγχου. Και όταν μου απαντήσει η ΔΙΜΕΑ θα σας στείλω και την απάντηση. Γιατί εγώ ως Υπουργός δεν μπορώ να τοποθετηθώ από του Βήματος για κάτι που μου φέρατε εδώ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Συγκεκριμένα πράγματα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Δεν είπα ότι δεν είναι. Συγκεκριμένα ήταν. Αλλά εγώ θα πρέπει να ελέγξω τι είναι. Γιατί μπορεί η επιχείρηση που έχει κάνει αυτό το πράγμα, να έχει μια σειρά άλλα παραστατικά, το οποίο εγώ αυτή τη στιγμή δεν γνωρίζω. Εγώ για να πω ότι υπάρχει παράβαση, δεν το λέω verba. Εγώ υπογράφω πρόστιμο. Αν το πω εγώ πρέπει να βάλω πρόστιμο. Για να βάλω πρόστιμο, πρέπει το πρόστιμο να στέκει. Για να στέκει, πρέπει να έχει πίσω μια τεκμηρίωση. Σας διαβεβαιώ ότι όπως το καταθέσατε στη Βουλή, ήδη δόθηκε στην αρμόδια υπηρεσία και ήδη ξεκινά έλεγχος και θα ανακοινωθεί και το αποτέλεσμα.

Όμως οφείλω να σας πω για να το καταλάβετε λίγο. Κάνουμε περί τους τέσσερις χιλιάδες και πλέον ελέγχους. Οι έλεγχοι σας είπα τι είναι. Είναι εκεί που διαπιστώνουμε ήδη κάτι περίεργο. Δηλαδή οι έλεγχοι είναι πολύ πάνω από τέσσερις χιλιάδες. Εκεί που βαράει, εκεί που κοκκινίζει η οθόνη πηγαίνει η υπηρεσία. Άρα λοιπόν όταν στους τέσσερις χιλιάδες ελέγχους τα πρόστιμα τελικώς μπαίνουν σε κάτω από το 6%, αυτό με συγχωρείτε δεν είναι γενικευμένη αισχροκέρδεια. Τι να κάνουμε τώρα;

Και σας έφερα το στατιστικό επιχείρημα ότι αν είχαμε γενικευμένη αισχροκέρδεια –δεν λέω αν κάποιος κάνει παράβαση, προφανώς τα πρόστιμα που βάζουμε είναι γιατί κάποιοι κάνουν παράβαση, αλλά αυτή δεν είναι γενικευμένη είναι μεμονωμένες περιπτώσεις- θα είχαμε μεγαλύτερο πληθωρισμό τροφίμων από τον μέσο όρο. Δεν θα είχαμε μικρότερο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: 5,5% είναι τεράστιο ποσοστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ μην διακόπτετε.

Κύριε Υπουργέ, συντομεύετε παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): 5,5% είναι μικρό ποσοστό. Για να καταλάβετε όταν ξεκινήσαμε να τους ελέγχουμε με τη ΔΙΜΕΑ, όταν βάλαμε τη διάταξη –το θυμάστε, το ανακοίνωνα από το Twitter- οι έλεγχοι από την ΔΙΜΕΑ έμπαιναν στο 25%. Ο ένας στους τέσσερις έπαιρνε πρόστιμο. Μετά από ενάμιση μήνα, αυτό έπεσε κάτω από 6%. Γιατί μαζεύτηκαν. Γιατί μαζεύτηκαν; Γιατί κάναμε ελέγχους, τόσο απλά, γιατί το σύστημα λειτούργησε.

Ακούστε το ότι μόλις ξεκίνησε ο πληθωρισμός κάποιοι βρήκαν την ευκαιρία να ανεβάσουν τις τιμές, αυτό γίνεται πάντα. Ότι την ώρα που κάποιοι πήγαν να το κάνουν αυτό, βρεθήκαμε εμείς με την υπηρεσία μας και τους νόμους μας και τους συμμαζέψαμε. Είναι πραγματικότητα. Τι να κάνουμε τώρα; Κανονικά πρέπει να μας πείτε μπράβο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Και να κλείνουμε, κύριε Υπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ένα λεπτό.

Πάμε τώρα στο βασικό επιχείρημα των ογδόντα πέντε εργαζομένων, πρώτα από όλα είναι μεθοδολογικά λάθος. Να σας πω και γιατί. Ελέγχους για την αισχροκέρδεια δεν κάνει μόνο η ΔΙΜΕΑ, αλλά κάνουν και όλες οι περιφερειακές διευθύνσεις των δεκατριών περιφερειών που ασχολούνται με την αγορά. Είναι πάρα πολλές, εκατοντάδες. Ναι, αλλά εμείς πια τους συντονίζουμε όλους. Η ΔΙΜΕΑ τους συντονίζει όλους. Άρα αν θέλω να το πάω σε επίπεδο επικράτειας δεν είναι οι ογδόντα πέντε, είναι εκατοντάδες οι εργαζόμενοι που κάνουν αυτή τη δουλειά.

Η ΔΙΜΕΑ είναι ένα ειδικό σώμα που κάνει μια ειδική δουλειά, εξειδικευμένους ελέγχους με ένα πολύ πιο τεχνικό και άμεσο τρόπο, αυτό που περιέγραψα προηγουμένως. Και τώρα στο Ταμείο Ανάκαμψης δεν βάλαμε τέσσερα οχήματα. Σήμερα παραλάβαμε δεκατέσσερα οχήματα. Αλλά δεν είναι τα δεκατέσσερα το πρόβλημα. Το πρόβλημα είναι ότι έχουμε βάλει χρήματα που ανανεώνουν τον εξοπλισμό και το λογισμικό αυτής της υπηρεσίας, καθιστώντας την ίσως την πιο έτοιμη για τέτοιου τύπου ελέγχους υπηρεσία στην Ευρώπη. Θα παραδώσουν στην επόμενη κυβέρνηση έναν μηχανισμό ελέγχου της αγοράς που δεν είχε ποτέ η Ελλάδα. Το φτιάξαμε εμείς. Δεν υπήρχε ποτέ. Άδωνις Γεωργιάδης, Νίκος Παπαθανάσης, στην αρχή Παναγιώτης Σταμπουλίδης και τώρα Σωτήρης Αναγνωστόπουλος, αυτοί έφτιαξαν αυτόν τον οργανισμό. Δεν υπήρχε. Και τώρα υπάρχει και κάνει την δουλειά του και μαζεύει την αισχροκέρδεια. Τι να κάνουμε τώρα;

Όσο αφορά το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, ας πάμε να τα δούμε λίγο ήρεμα και λογικά. Πρώτα απ' όλα το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών δεν είναι δημοσιονομικό έλλειμμα. Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών δεν δημιουργεί δημοσιονομικά προβλήματα κατ' ανάγκην. Θα μπορούσε να δημιουργήσει δημοσιονομικά προβλήματα αν δεν λάμβανες άλλα μέτρα. Εμείς μπορεί να έχουμε έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών πολύ μεγάλο, καμμία αντίρρηση –θα εξηγήσω γιατί- αλλά ταυτόχρονα έχουμε μεγάλη αύξηση στις επενδύσεις, μεγάλη αύξηση στον τουρισμό, άρα αυτό καλύπτεται και δημοσιονομικά πάμε πάρα πολύ καλά. Άρα δεν υπάρχει παράγοντας ανησυχίας.

Γιατί έχει εκτοξευτεί; Εγώ δεν κρύβω ποτέ τίποτα. Λέω πάντα την αλήθεια Έχει εκτοξευτεί για δύο λόγους. Ο πρώτος λόγος είναι γιατί εκτοξεύτηκε και η τιμή των καυσίμων. Το μεγαλύτερο κομμάτι του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών είναι τα ορυκτά καύσιμα, που είναι όλα εισαγόμενα. Από την ώρα που αυτά αυξήθηκαν με αδιανόητο ρυθμό μέσα στο 2022, αύξησαν πάρα πολύ το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών αφού είναι εισαγόμενα. Γι' αυτό -κάνω μια παρένθεση- είμαι πολύ αισιόδοξος για την πορεία του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών τα επόμενα χρόνια.

Γιατί; Όσο ανεβαίνει η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αν τελικά πράγματι υπάρχουν και κοιτάσματα φυσικού αερίου -ψάχνουμε σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας- και με αυτά μπορούμε να μειώσουμε τις εισαγωγές μας σε φυσικό αέριο μετά από τρία, τέσσερα ή πέντε χρόνια, θα έχουμε δύο δυνάμεις που θα μειώνουν τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων. Άρα το μεγάλο κομμάτι που είναι το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών το προερχόμενο από τα ορυκτά καύσιμα σε μεγάλο βαθμό θα τιθασευτεί. Βεβαίως εφόσον ο πόλεμος τελειώσει, θα πέσουν γενικώς οι τιμές. Άρα ούτως ή άλλως αυτό θα μαζευτεί. Δεν είναι παράγων ανησυχίας.

Ο δεύτερος λόγος που εκτοξεύθηκε το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών είναι οι μεγάλες μας εξαγωγές. Για ποιον λόγο; Δεν μπορείς να έχεις εξαγωγές χωρίς αύξηση εισαγωγών. Για ποιον λόγο; Διότι η Ελλάδα εννέα στα δέκα πράγματα που εξάγει έχει μέσα του πάρα πολλά εισαγόμενα πράγματα. Για να διατηρηθεί δηλαδή η παραγωγική μας δραστηριότητα ακόμα και αν είναι αγροτική παραγωγή ή μεταποιητική βιομηχανία, πρέπει πρώτα να εισάγουμε. Άρα λοιπόν δεν μπορείς να αυξήσεις τις εξαγωγές σου χωρίς να αυξήσεις τις εισαγωγές σου. Είναι αδύνατον τεχνικά να γίνει.

Πιστεύω όμως ότι με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας προϊόντος του χρόνου και αυτό το έλλειμμα θα μειωθεί, όχι όσο το πρώτο -γιατί οι ανάγκες μας για εισαγωγές πάντα θα παραμένει- αλλά θα μπει κάτω από κάποια λογικά πλαίσια. Άρα αυτή τη στιγμή δεν έχει καμμία σχέση το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών του 2022 με το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών του 2010 και θα εξηγήσω για ποιον λόγο. Το 2010 είχαμε μεν έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών αλλά είχαμε και λόγο εξαγωγών προς ΑΕΠ πολύ χαμηλό. Τώρα έχουμε έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, έχουμε λόγο εξαγωγών προς ΑΕΠ πολύ υψηλό. Αυτή είναι η διαφορά. Και αυτό μειώνει την ανησυχία.

Τώρα είπε κάτι ο κ. Μαμουλάκης που δεν μπορώ να μην το σχολιάσω, κύριε Πρόεδρε. Είπε ότι κάποιοι νέοι οίκοι αξιολόγησης σφύριξαν στον Μητσοτάκη ότι ο λόγος που δεν του δίνουν την επενδυτική βαθμίδα είναι οι υποκλοπές. Τώρα κύριε Μαμουλάκη ειλικρινά -και θέλω να πιστέψετε ότι πραγματικά σας σέβομαι, το λέω αυθεντικά- πιστεύετε ότι υπάρχει ένας άνθρωπος στον πλανήτη που ασχολείται με τις υποκλοπές; Ούτε ένας. Μόνο εσείς ασχολείστε στον πλανήτη, στη γη. Δεν υπάρχει άλλος.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Γιατί ήταν πρωτοσέλιδο παντού;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ναι σε κάτι αριστερές φυλλάδες ανυπόληπτες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, να κλείνουμε, παρακαλώ πολύ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ακούστε λοιπόν. Προ δύο βδομάδες ο οίκος «FITCH» μας αναβάθμισε. Την ώρα που εσείς κάνατε στη Βουλή πρόταση δυσπιστίας για τις υποκλοπές, ο οίκος «FITCH» μας αναβάθμισε. Ο μόνος λόγος που δεν έχουμε πάρει ακόμη την επενδυτική βαθμίδα είναι μόνο ένας, οι επικείμενες εθνικές εκλογές. Οι επικείμενες εθνικές εκλογές και κυρίως η ύπαρξη της απλής αναλογικής αυξάνει για τους οίκους αξιολόγησης έναν δείκτη που ονομάζεται country risk.

Άρα μέχρις ότου λυθεί το country risk κανένας οίκος δεν μπορεί να μας δώσει επενδυτική βαθμίδα. Μόλις λυθεί το country risk θα πάρουμε την επενδυτική βαθμίδα. Θέλετε να πάρουμε την επενδυτική βαθμίδα; Θα ψηφίσετε Κυριάκο Μητσοτάκη να πάρει σίγουρα αυτοδυναμία. Μόλις πάρει αυτοδυναμία το πολύ σε ένα τρίμηνο-τετράμηνο θα έχει έρθει η επενδυτική βαθμίδα υποχρεωτικά.

Να εξηγήσω κάτι τελευταίο τώρα, κύριε Πρόεδρε, και θα κλείσω. Όταν έγιναν οι υποκλοπές το καλοκαίρι μία σειρά συριζαίικων έγραφαν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μπλοκάρει τη δεύτερη δόση του Ταμείου Ανάκαμψης γιατί, λέει, η Ελλάδα παραβίαζε τους όρους του κράτους δικαίου. Δεν ξέρω αν το θυμάστε, ήταν η μεγάλη είδηση των ημερών. Εγώ όταν το πρωτοδιάβασα, για να δείτε τι θα πει παραπληροφόρηση, είμαι Υπουργός Ανάπτυξης και λέω «ρε παιδάκι μου, κάτι έγινε». Παίρνω τον Σκυλακάκη και λέω «μήπως έχει έρθει κανένα χαρτί, γιατί εδώ δεν βλέπω τίποτα». Γέλαγε ο άνθρωπος, «και σε μένα δεν ήρθε», λέει. Πήραμε στην Κομισιόν και γελάγανε στην Κομισιόν. Όχι μόνο δεν μπλόκαρε κανείς τη δεύτερη δόση, αλλά έχουμε πάρει και την τρίτη δόση τώρα. Δηλαδή κάναμε αίτηση να μας δώσουν την τρίτη δόση γρηγορότερα και μας την έδωσαν γρηγορότερα. Λέτε να ανησυχούν τόσο πολύ για το κράτος δικαίου και τις υποκλοπές και να μας εκταμιεύουν τα χρήματα γρηγορότερα του προβλεπόμενου;

Είναι προφανές, σας το λέω για το καλό σας, ασχολείστε με ένα θέμα που κανέναν σοβαρό άνθρωπο στον κόσμο δεν τον απασχολεί. Μόνο κάτι αριστεροί γραφικοί ασχολούνται με αυτές τις ανοησίες.

Πάμε όμως τώρα στο μείζον για να κλείσω. Το νομοσχέδιό μας εκτός από την οδηγία, που εκεί είναι εύκολο να πούμε ότι συμφωνούμε τα κόμματα που πιστεύουμε στην Ευρώπη, έχει και ορισμένα άλλα πράγματα μέσα, στα οποία δεν τοποθετηθήκατε τα κόμματα, πιστεύω, όπως έπρεπε.

Η μεγάλη μας ρύθμιση για το διαδίκτυο, θα το ξαναπώ όπως το είπα και στην επιτροπή, όπου ρυθμίζουμε τον αθέμιτο ανταγωνισμό σε μια σειρά ελευθέρων επαγγελμάτων, όπου πήγαινε κάποιος και έκανε διαφήμιση και έπαιρνε τον πελάτη και δούλευε μαύρα στα σπίτια. Τώρα τον υποχρεώνουμε να έχει ΑΦΜ αυτόν

που διαφημίζει, να έχει κάνει έναρξη στην εφορία, να μπορούμε να ελέγξουμε τα βιβλία του. Αν δεν βάζει στη διαφήμισή του το ΑΦΜ και την άδεια του επαγγέλματός του, να κλείνουμε το site το οποίο εξακολουθεί να το δημοσιεύει. Έτσι πάμε και προστατεύουμε στα αλήθεια το εισόδημα των φτωχών ανθρώπων, με το να μην επιτρέπουμε τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Αυτή είναι μια πολύ μεγάλη μεταβολή που αποτελεί πρωτοβουλία της δικής μας Κυβέρνησης και θα μου επιτρέψετε να πω και του παρόντος Υπουργού.

Όπως επίσης να σας πω ότι το νομοσχέδιο έχει το μεγάλο κομμάτι των πεπαλαιωμένων στη θάλασσα οίνων. Αυτό είναι μια μεγάλη πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δεν έχει να κάνει με την Ευρωπαϊκή Οδηγία. Έχει έρθει από εμάς ακριβώς για να ρυθμίσουμε ένα μεγάλο κομμάτι της ελληνικής παραγωγής που έμενε αρρύθμιστο. Θα μπορούσαμε, κύριοι συνάδελφοι, να μην έχουμε ασχοληθεί καθόλου. Επειδή όμως δεν μας αρέσει να αφήνουμε τα πράγματα στην τύχη τους, ασχοληθήκαμε. Μιλήσαμε με την αγορά, φτιάξαμε το ρυθμιστικό πλαίσιο, έγιναν καθαροί οι κανόνες και για να επωφελούνται οι επιχειρήσεις και για να προστατεύονται οι καταναλωτές. Αυτό πιστεύω είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Κλείνοντας καταθέτω μία ακόμη νομοτεχνική βελτίωση, κύριε Πρόεδρε, στο παρόν νομοσχέδιο. Μία λέξη είναι που είχε παραληφθεί.

Ευχαριστώ γενικά τους συναδέλφους για μία παραγωγική συζήτηση.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΙΙ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης»

Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της εσωτερικής παρ. 5 της παρ. 2 του άρθρου 4 της υπ΄ αρ. 1582/154/7.2.2023 τροπολογίας προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Ειδικά, επενδυτικά σχέδια που αφορούν σε συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, αν λάβουν κίνητρα των άρθρων 12 και 14 του ν. 4608/2019, δεν δύνανται να λάβουν επενδυτική ή λειτουργική ενίσχυση άλλης μορφής.»

Αθήνα, 8η Φεβρουαρίου 2023

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Άφησα επίτηδες ως τελευταία μου φράση και όχι ως πρώτη την απώλεια του Μανούσου Βολουδάκη. Θέλω να πω στο Σώμα ότι ο Μανούσος Βολουδάκης υπήρξε ένας πάρα πολύ στενός προσωπικός μου φίλος εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Μιλούσα μαζί του συχνά. Μου είχε μιλήσει για το μεγάλο πρόβλημα υγείας που αντιμετώπιζε, τις ανησυχίες του για το μέλλον.

Τέτοιες στιγμές όλους εμάς τους θνητούς πρέπει να μας ενώνουν στη συνειδητοποίηση της κοινής μας μοίρας και να ξεχνάμε για λίγο τις αντιπαραθέσεις που η ζωή φέρνει, τα έχει αυτά η πολιτική, και να σκεφτόμαστε αυτό που τελικά ενώνει όλους τους ανθρώπους όλης της γης.

Θέλω να εκφράσω από το Βήμα αυτό τα πολύ θερμά μου συλλυπητήρια, τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια στην οικογένειά του. Ήταν ένας άξιος οικογενειάρχης, αγαπούσε πολύ τη γυναίκα του και τα παιδιά του, όλους τους συγγενείς του, την οικογένειά του, τους ψηφοφόρους του, που τον τίμησαν πολλές φορές με την ψήφο τους στον Νομό Χανίων. Πραγματικά το κενό που αφήνει πίσω είναι δυσαναπλήρωτο και δεν είναι τυπική φράση, από αυτές που συνήθως λέγονται σε μία τέτοια περίπτωση, αλλά είναι πραγματικότητα στην προκειμένη περίπτωση. Ένας άξιος συνάδελφος, ένας καλός φίλος έφυγε σήμερα από τη ζωή μετά από μια μεγάλη μάχη. Είναι μια στιγμή που εμάς στη Νέα Δημοκρατία πραγματικά μας πονάει όλους.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής και επί των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις».

Προχωρούμε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, ογδόντα επτά άρθρα, δύο τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις

Επί της Αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 1 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 2 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 3 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 4 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 5 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 7 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 8 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 10 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 12 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 13 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 15 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 17 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 18 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 19 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 20 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 21 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 22 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 23 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 24 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 25 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 26 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 27 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 28 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 29 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 30 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 31 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 32 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 33 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 34 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 35 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 36 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 37 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 38 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 39 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 40 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 41 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 42 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 43 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 44 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 45 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 46 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 47 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 48 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 49 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 50 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 51 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 52 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 53 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 54 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 55 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 56 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 57 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 58 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 59 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 60 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 61 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 62 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 63 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 64 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 65 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 66 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 67 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 68 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 69 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 70 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 71 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 72 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 73 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 74 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 75 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 76 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 77 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 78 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 79 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 80 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 81 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 82 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 83 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 84 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 85 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 86 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 87 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 1582/154 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΥΠ.ΤΡΟΠ. 1583/155 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Ακροτελεύτιο άρθρο όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Επί του Συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Α'
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2020/1828 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 25ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2020 «ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/22/ΕΚ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών από εμπορικές πρακτικές που οδηγούν σε παραβίαση των δικαιωμάτων τους, μέσω της ενσωμάτωσης στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά «με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ» (L 409).

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών μέσω των αντιπροσωπευτικών αγωγών, με τον εκσυγχρονισμό του Όγδοου Μέρους του ν. 2251/1994 (Α' 191).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ

Άρθρο 3
Αντικατάσταση του τίτλου του Μέρους Όγδοου ν. 2251/1994

Ο τίτλος του Μέρους Όγδοου του ν. 2251/1994 (Α' 191) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ
ΕΝΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ, ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ»

Άρθρο 4
Προστασία συλλογικών συμφερόντων καταναλωτών - Προσθήκη Κεφαλαίου Α' στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994

Στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται Κεφάλαιο Α' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 10α
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 2 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται:

α) σε αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται κατά προμηθευτών σε περίπτωση παράβασης του καταλόγου του Παραρτήματος ΙΙ, από την οποία προκύπτει ή ενδέχεται να προκύψει, ζημία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών,

β) σε εγχώριες και διασυνοριακές παραβάσεις, συμπεριλαμβανομένων και των παραβάσεων που έπαυσαν προτού ασκηθεί η αντιπροσωπευτική αγωγή.

2. Τα άρθρα 10ε έως 10ιη:

α) δεν θίγουν το Παράρτημα ΙΙ,

β) εφαρμόζονται συμπληρωματικά προς τα συμβατικά ή εξωσυμβατικά μέσα έννομης προστασίας, τα οποία τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών για τις παραβάσεις της παρ. 1,

γ) ισχύουν με την επιφύλαξη των κανόνων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, ιδίως όσον αφορά στη δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και τις συμβατικές και εξωσυμβατικές ενοχές.

3. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς είναι ελεύθεροι να επιλέγουν οποιοδήποτε διαδικαστικό μέσο διαθέτουν για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.

Άρθρο 10β
Ορισμοί
(άρθρο 3 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του,

β) «συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών»: τα γενικά συμφέροντα των καταναλωτών και, ειδικότερα για τους σκοπούς των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, τα συμφέροντα μιας ομάδας καταναλωτών,

γ) «νομιμοποιούμενος φορέας»:

γα) Για την άσκηση εγχώριων ή διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών σε άλλο κράτος μέλος: ένωση καταναλωτών, που έχει εγγραφεί στο Μητρώο Νομιμοποιούμενων Φορέων για την άσκηση Αντιπροσωπευτικών Αγωγών (ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α.) του άρθρου 10δ, και έχει οριστεί ως νομιμοποιούμενος φορέας από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 10ε και 10στ,

γβ) για την άσκηση διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών στην Ελλάδα από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ένωση καταναλωτών ή άλλος οργανισμός ή δημόσιος φορέας, που εκπροσωπεί τα συμφέροντα των καταναλωτών και έχει οριστεί στο ως άνω κράτος μέλος ως νομιμοποιούμενος για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών,

δ) «αντιπροσωπευτική αγωγή»: αγωγή για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, η οποία ασκείται από νομιμοποιούμενο φορέα, ως ενάγοντα εξ ονόματος καταναλωτών, με σκοπό τη λήψη μέτρων για την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών ή μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ή αμφότερων,

ε) «εγχώρια αντιπροσωπευτική αγωγή»: αντιπροσωπευτική αγωγή που ασκείται στην Ελλάδα από ένωση καταναλωτών που

έχει εγγραφεί στο ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α. του άρθρου 10δ,

στ) «διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή»: αντιπροσωπευτική αγωγή που ασκείται:

στα) σε άλλο κράτος μέλος, από ένωση καταναλωτών, που έχει οριστεί στην Ελλάδα ή

στβ) στην Ελλάδα, από ένωση καταναλωτών, οργανισμό ή δημόσιο φορέα που έχει οριστεί σε άλλο κράτος μέλος,

ζ) «πρακτική»: κάθε πράξη ή παράλειψη ενός προμηθευτή,

η) «τελεσίδικη απόφαση»: απόφαση δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής κράτους μέλους, η οποία δεν υπόκειται ή δεν υπόκειται πλέον σε τακτικά ένδικα μέσα,

θ) «μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης»: μέτρο που υποχρεώνει τον προμηθευτή να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές μέσα έννομης προστασίας, ιδίως αποζημίωση, επισκευή, αντικατάσταση, μείωση του τιμήματος, καταγγελία της σύμβασης ή επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος.»

Άρθρο 5
Ενώσεις καταναλωτών - Προσθήκη Κεφαλαίου Β' στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994

Στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται Κεφάλαιο Β' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΝΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Άρθρο 10γ
Ενώσεις καταναλωτών
(παρ. 3, 4 και 5 άρθρου 4 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Η ένωση καταναλωτών συστήνεται ως σωματείο του άρθρου 78 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), με αποκλειστικό σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των καταναλωτών.

2. Η ένωση καταναλωτών εντάσσεται στο Μητρώο του άρθρου 10δ με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εφόσον πληροί τα ακόλουθα κριτήρια:

α) διαθέτει ιστότοπο,

β) δεν υπόκειται σε διαδικασία αφερεγγυότητας και δεν έχει κηρυχθεί αφερέγγυα,

γ) είναι ανεξάρτητη και δεν επηρεάζεται από πρόσωπα πέραν των καταναλωτών, ιδίως από προμηθευτές,

δ) δημοσιοποιεί σε απλή και κατανοητή γλώσσα, με όλα τα κατάλληλα μέσα, ιδίως στον ιστότοπό της, πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι ο φορέας πληροί τα κριτήρια των περ. α) έως γ) και πληροφορίες σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησής της, την οργανωτική και διαχειριστική της δομή, τη δομή των μελών της, τον καταστατικό της σκοπό και τις δραστηριότητές της,

ε) τηρεί τις υποχρεώσεις περί βιβλίων της παρ. 4γ του άρθρου 14.

3. Η ένωση καταναλωτών, στο πλαίσιο του σκοπού της, μπορεί, ιδίως, να:

α) ασκεί ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων και διοικητικών αρχών κάθε προβλεπόμενο μέσο έννομης προστασίας για τα δικαιώματα των μελών της,

β) ασκεί αντιπροσωπευτική αγωγή ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων ή διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή, ενώπιον των δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον έχει οριστεί ως νομιμοποιούμενος φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 10στ,

γ) εκπροσωπεί τους καταναλωτές - μέλη της, στα όργανα στα οποία προβλέπεται εκπροσώπησή τους, δικαστικώς και εξωδίκως,

δ) ενημερώνει και συμβουλεύει τους καταναλωτές,

ε) ζητά και να λαμβάνει πληροφορίες για θέματα που ανάγονται στα συμφέροντα των καταναλωτών από δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται κάθε φορά και νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν κοινωφελή σκοπό, με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119/1), του ν. 4624/2019 (Α' 137), περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

4. Οι οικονομικοί πόροι της ένωσης καταναλωτών προέρχονται αποκλειστικά από:

α) τα δικαιώματα εγγραφής, τις συνδρομές και τις εθελοντικές εισφορές των μελών της,

β) τα εισοδήματα από την αξιοποίηση της περιουσίας της,

γ) τις κληρονομιές και τις κληροδοσίες,

δ) τις επιχορηγήσεις ή τις παραχωρήσεις από το ελληνικό δημόσιο που μπορούν να γίνονται στις ενώσεις που έχουν οριστεί ως νομιμοποιούμενοι φορείς, σύμφωνα με το άρθρο 10στ,

ε) τις επιχορηγήσεις από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού,

στ) τις επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τους διεθνείς οργανισμούς και τις διεθνείς ενώσεις καταναλωτών, καθώς και τις δωρεές, τις χορηγίες, τις ενισχύσεις από επιστημονικούς φορείς, ιδρύματα και νομικά πρόσωπα με κοινωνικό ή κοινωφελή σκοπό,

ζ) τις εισπράξεις από τη διάθεση εντύπων και από τη διενέργεια δημοσίων εκδηλώσεων, σεμιναρίων, ερευνών και εκθέσεων,

η) τα περιορισμένα τέλη που εισπράττονται από τους καταναλωτές που έχουν εκφράσει τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν σε συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης από την ένωση καταναλωτών που έχει οριστεί ως νομιμοποιούμενος φορέας σύμφωνα με το άρθρο 10στ,

θ) το ποσό που επιδικάζεται κατά την παρ. 4 του άρθρου 10ι.

5. Οι ενώσεις καταναλωτών οργανώνονται σε:

α) ενώσεις καταναλωτών πρώτου βαθμού, στις οποίες μέλη είναι φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του καταναλωτή,

β) ενώσεις καταναλωτών δευτέρου βαθμού, στις οποίες μέλη είναι, τουλάχιστον πέντε (5), καταναλωτικές οργανώσεις πρώτου βαθμού,

γ) ένωση καταναλωτών τρίτου βαθμού, στις οποίες μέλη είναι όλες οι καταναλωτικές οργανώσεις δευτέρου βαθμού.

6. Τα μέλη Διοικητικών Συμβουλίων (Δ.Σ.) των ενώσεων καταναλωτών όλων των βαθμών δεν επιτρέπεται να λαμβάνουν από αυτές οποιασδήποτε μορφής αποζημίωση για τις υπηρεσίες που παρέχουν, με εξαίρεση δαπάνες για την εξυπηρέτηση των σκοπών των ενώσεων, εφόσον αποδεικνύονται με νόμιμα παραστατικά.

7. Απαγορεύεται να συμμετέχουν στο Δ.Σ. των ενώσεων καταναλωτών όσοι έχουν καταδικασθεί, αμετάκλητα, για απιστία, απάτη, πλαστογραφία, υπεξαίρεση, δωροδοκία, παράβαση του νόμου περί μεσαζόντων και του νόμου περί ναρκωτικών.

8. Οι ενώσεις καταναλωτών υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους ετήσιες εκθέσεις αναφορικά με τη δραστηριότητά τους το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

Άρθρο 10δ
Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών

1. Στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων τηρείται Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών (Μ.Ε.Κ.), το οποίο αποτελείται από δύο (2) διακριτά υπομητρώα:

α) το Μητρώο Νομιμοποιούμενων Φορέων για την άσκηση Αντιπροσωπευτικών Αγωγών (ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α.), όπου εγγράφονται οι ενώσεις καταναλωτών που ορίζονται ως νομιμοποιούμενοι φορείς για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 10ε,

β) το Μητρώο Λοιπών Ενώσεων Καταναλωτών (ΜΗ.Λ.Ε.Κ.) όπου εγγράφονται οι λοιπές ενώσεις καταναλωτών που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα.

2. Το Μ.Ε.Κ. και τα υπομητρώα του, ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α. και ΜΗ.Λ.Ε.Κ., είναι δημόσια και δημοσιεύονται από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου με κάθε πρόσφορο μέσο.

3. Η εγγραφή των ενώσεων καταναλωτών στο ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α. ή

η εγγραφή στον κατάλογο της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά «με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ» (L 409), που συντάσσει και δημοσιοποιεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών στην Ελλάδα.»

Άρθρο 6
Φορείς που νομιμοποιούνται να ασκήσουν αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών - Προσθήκη Κεφαλαίου Γ' στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994

Στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται Κεφάλαιο Γ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΑΣΚΗΣΟΥΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Άρθρο 10ε
Νομιμοποιούμενοι φορείς για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών
(παρ. 1 και 2 άρθρου 4 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Οι φορείς που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές είναι:

α) Οι ενώσεις καταναλωτών του άρθρου 10γ, εφόσον πληρούν επιπλέον τα κριτήρια του άρθρου 10στ και έχουν οριστεί για τον σκοπό αυτόν, κατόπιν αιτήματός τους, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

β) οι φορείς που έχουν οριστεί σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ασκούν διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές.

2. Οι φορείς της παρ. 1 δύνανται να εκπροσωπούν μέλη από περισσότερα κράτη μέλη.

Άρθρο 10στ
Κριτήρια νομιμοποίησης των ενώσεων καταναλωτών για την άσκηση εγχώριων και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών
(παρ. 3 άρθρου 4 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

Η ένωση καταναλωτών ορίζεται, κατόπιν αιτήματός της, και νομιμοποιείται για την άσκηση εγχώριων ή και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εφόσον πληροί τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 10γ και επιπλέον:

α) αποδεικνύει δώδεκα (12) μήνες πραγματικής δημόσιας δραστηριότητας για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, πριν από την υποβολή του αιτήματος ορισμού της, και

β) δημοσιοποιεί σε απλή και κατανοητή γλώσσα, με όλα τα κατάλληλα μέσα, ιδίως στον ιστότοπό της, πληροφορίες για την πλήρωση της περ. α).

Άρθρο 10ζ
Ενημέρωση και παρακολούθηση των νομιμοποιούμενων φορέων για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών
(παρ. 1 έως 5 άρθρου 5 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων:

α) κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάλογο των ενώσεων καταναλωτών που έχει ορίσει ως νομιμοποιούμενους φορείς για την άσκηση διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος και του καταστατικού σκοπού των εν λόγω νομιμοποιούμενων φορέων έως την 26η Δεκεμβρίου 2023,

β) ειδοποιεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε φορά που υπάρχουν αλλαγές στον κατάλογο της περ. α),

γ) θέτει τον κατάλογο της περ. α) στη διάθεση του κοινού, δημοσιεύοντάς τον με κάθε πρόσφορο μέσο,

δ) μεριμνά για τη δημοσίευση, με κάθε πρόσφορο μέσο, καταλόγου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί για τον σκοπό της άσκησης εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών,

ε) αξιολογεί, μια (1) φορά ανά δυο (2) τουλάχιστον έτη, αν οι νομιμοποιούμενοι φορείς που έχουν οριστεί εξακολουθούν να πληρούν τα κριτήρια της παρ. 2 του άρθρου 10γ και του άρθρου 10στ.

2. Η αξιολόγηση της περ. ε) της παρ. 1 διενεργείται από Επιτροπή που συγκροτείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και αποτελείται:

α) από δύο (2) υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, που έχουν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας, ένας (1) από τους οποίους ορίζεται ως Πρόεδρος, με τους αναπληρωτές τους,

β) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνηγόρου του Καταναλωτή, με τον αναπληρωτή του,

γ) δυο (2) εκπροσώπους των ενώσεων καταναλωτών που είναι μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτή και Αγοράς (Ε.Σ.Κ.Α.) του άρθρου 12 και εκλέγονται με τους αναπληρωτές τους από το Ε.Σ.Κ.Α..

3. Τα μέλη της Επιτροπής της παρ. 2 ορίζονται για θητεία τριών (3) ετών, η οποία δεν ανανεώνεται. Φυσικό πρόσωπο που ορίστηκε μέλος της Επιτροπής, μπορεί να οριστεί εκ νέου μέλος της, εφόσον έχουν παρέλθει τρία (3) έτη από τη λήξη της τελευταίας θητείας του.

4. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί προς το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για:

α) την εγγραφή ένωσης καταναλωτών ή νομιμοποιούμενου φορέα του άρθρου 10στ στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών,

β) τη διατήρηση ένωσης καταναλωτών στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών ή τη διαγραφή της από αυτό, αν δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις του άρθρου 10δ, ή αν δεν υλοποιεί καμία ουσιαστική δράση για ένα (1) πλήρες έτος,

γ) τη διατήρηση νομιμοποιούμενου φορέα του άρθρου 10στ ή τη διαγραφή του από αυτό, εφόσον δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις των άρθρων 10γ και 10στ.

5. Η Επιτροπή συνεδριάζει μια (1) φορά τουλάχιστον κάθε έξι (6) μήνες. Η Επιτροπή μπορεί να συνεδριάζει εκτάκτως σε κάθε περίπτωση υποβολής αίτησης για την εγγραφή ένωσης καταναλωτών στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών, καθώς και σε κάθε περίπτωση που κρίνεται αναγκαίο. Από την υποβολή της ως άνω αίτησης, με κατάθεση πλήρους φακέλου δικαιολογητικών, μέχρι τη λήψη της απόφασης για την αποδοχή ή την απόρριψη της εγγραφής του αιτούντος φορέα στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών δεν μεσολαβεί χρονικό διάστημα άνω των δύο (2) μηνών.

6. Αν άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγείρει αμφιβολίες για το αν ο νομιμοποιούμενος φορέας του άρθρου 10στ πληροί τα κριτήρια των άρθρων 10γ και 10στ, εφαρμόζεται η διαδικασία αξιολόγησης του παρόντος, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση.

7. Εναγόμενος σε αντιπροσωπευτική αγωγή προμηθευτής έχει το δικαίωμα να προβάλει ένσταση, αμφισβητώντας τη συμμόρφωση του νομιμοποιούμενου φορέα με τα κριτήρια των άρθρων 10γ και 10στ.

8. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου ορίζει εθνικά σημεία επαφής για τους σκοπούς της παρ. 6.»

Άρθρο 7
Άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, μέτρα για την παύση και την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς προμηθευτών, μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης - Προσθήκη Κεφαλαίου Δ' στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994

Στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται Κεφάλαιο Δ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ, ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ, ΜΕΤΡΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗΣ ΚΑΙ/Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Άρθρο 10η
Άσκηση διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών
(άρθρο 6 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Νομιμοποιούμενοι φορείς που έχουν οριστεί εκ των προτέρων σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον σκοπό της άσκησης διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών μπορούν να ασκούν διασυνοριακές αγωγές ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων.

2. Αν η παράβαση του Παραρτήματος ΙΙ λαμβάνει χώρα στην ελληνική επικράτεια και επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάζει καταναλωτές και σε άλλα κράτη μέλη, η αντιπροσωπευτική αγωγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων, από διάφορους νομιμοποιούμενους φορείς και άλλων κρατών μελών, προκειμένου να προστατευθούν τα συλλογικά συμφέροντα καταναλωτών και σε άλλα κράτη μέλη.

3. Για την απόδειξη του νομικού καθεστώτος του νομιμοποιούμενου φορέα να ασκήσει διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή, λαμβάνεται υπόψη η εγγραφή στο ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α. της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10δ ή ο κατάλογος που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828. Κατά την εφαρμογή του παρόντος τα δικαστήρια δύναται να ελέγχουν αν ο καταστατικός σκοπός του νομιμοποιούμενου φορέα δικαιολογεί την άσκηση αγωγής σε συγκεκριμένη υπόθεση.

Άρθρο 10θ
Αντιπροσωπευτικές αγωγές
(άρθρο 7 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Αντιπροσωπευτικές αγωγές ενώπιον δικαστηρίων ασκούν αποκλειστικά οι ενώσεις καταναλωτών που έχουν εγγραφεί στο ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α. της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10δ ή οι νομιμοποιούμενοι φορείς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο που δημοσιεύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 για την άσκηση διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών.

2. Κατά την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής, οι φορείς της παρ. 1 παρέχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους καταναλωτές, στους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή, που επιτρέπουν στο δικαστήριο να εξετάσει εάν έχει δικαιοδοσία και να καθορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο.

3. Οι φορείς της παρ. 1 ζητούν ιδίως:

α) την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών, ακόμη και πριν αυτή εκδηλωθεί, όταν συνίσταται σε παράβαση του Παραρτήματος ΙΙ, από την οποία προκύπτει ή ενδέχεται να προκύψει ζημία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών,

β) την κατά περίπτωση επανόρθωση και/ή αποκατάσταση, ιδίως μέσω αποζημίωσης ή χρηματικής ικανοποίησης, επισκευής, αντικατάστασης, μείωσης του τιμήματος και καταγγελίας της σύμβασης ή επιστροφής του καταβληθέντος τιμήματος.

Άρθρο 10ι
Μέτρα για την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών
(άρθρο 8 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Τα μέτρα της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10θ μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή προσωρινού ή οριστικού μέτρου για την παύση ή την απαγόρευση πρακτικής, όταν η ως άνω πρακτική θεωρείται ή διαπιστώνεται, αντίστοιχα, ότι συνιστά παράβαση του Παραρτήματος ΙΙ.

2. Τα οριστικά μέτρα για την παύση ή την απαγόρευση πρακτικής της παρ. 1, μπορεί να περιλαμβάνουν:

α) απόφαση ότι η πρακτική συνιστά παράβαση του Παραρτήματος ΙΙ, και

β) υποχρέωση δημοσίευσης της απόφασης εν όλω ή εν μέρει, με τη μορφή την οποία κρίνει κατάλληλη το δικαστήριο ή υποχρέωση δημοσίευσης διορθωτικής δήλωσης από τον προμηθευτή.

3. Προκειμένου να ζητήσει ένας νομιμοποιούμενος φορέας μέτρα για την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς προμηθευτών, δεν είναι απαραίτητη η έκφραση της βούλησης των μεμονωμένων καταναλωτών για εκπροσώπηση από τον νομιμοποιούμενο φορέα. Ο νομιμοποιούμενος φορέας δεν υποχρεούται να αποδείξει:

α) την πραγματική ζημία ή βλάβη των μεμονωμένων καταναλωτών που θίγονται από την παράβαση ή

β) τον δόλο ή την αμέλεια του προμηθευτή.

4. Στις εγχώριες αντιπροσωπευτικές αγωγές ο νομιμοποιούμενος φορέας δύναται με την αγωγή για λήψη μέτρου για την παύση ή την απαγόρευση της συμπεριφοράς ενός προμηθευτή να αιτηθεί επιπρόσθετα, ως κύρωση, την καταβολή αποζημίωσης ως αστικής κύρωσης για την επιδειχθείσα αντικαταναλωτική συμπεριφορά. Για τον καθορισμό της αστικής κύρωσης, λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η ένταση της προσβολής, το μέγεθος της εναγόμενης επιχείρησης του προμηθευτή, ο ετήσιος κύκλος εργασιών της, καθώς και οι ανάγκες της γενικής και ειδικής πρόληψης. Η αστική κύρωση επιβάλλεται μια μόνο φορά. Αν αγωγή για την επιβολή αστικής κύρωσης απορριφθεί αμετάκλητα ως προφανώς αβάσιμη, ο εναγόμενος προμηθευτής μπορεί να ζητήσει για τον ίδιο λόγο με αγωγή του, η οποία ασκείται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία η απορριπτική απόφαση κατέστη αμετάκλητη, αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης από την ενάγουσα ένωση καταναλωτών και προσωπικά από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που αποφάσισαν την άσκηση της αβάσιμης αγωγής, τα οποία ευθύνονται εις ολόκληρον.

Άρθρο 10ια
Μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης
(άρθρο 9 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Με την αγωγή για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση ο νομιμοποιούμενος φορέας αιτείται να υποχρεωθεί ο προμηθευτής να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές μέσα έννομης προστασίας, όπως αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση, επισκευή, αντικατάσταση, μείωση του τιμήματος, καταγγελία της σύμβασης ή επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος.

2. Στην αγωγή για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση δεν είναι απαραίτητος ο προσδιορισμός των μεμονωμένων καταναλωτών που δικαιούνται να επωφεληθούν από τα μέσα έννομης προστασίας, αλλά αρκεί η περιγραφή της ομάδας των καταναλωτών που δικαιούνται να επωφεληθούν από αυτά.

3. Οι μεμονωμένοι καταναλωτές δύνανται να εκφράσουν τη ρητή βούλησή τους να εκπροσωπηθούν από τον νομιμοποιούμενο φορέα στο πλαίσιο αγωγής για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση, και να δεσμευθούν από το αποτέλεσμά της, μέχρι την υποβολή των προτάσεων επί της αγωγής, με την επιφύλαξη της παρ. 6. Ο νομιμοποιούμενος φορέας συνυποβάλλει με τις προτάσεις του τις βεβαιώσεις των μεμονωμένων καταναλωτών που έχει παραλάβει.

4. Οι καταναλωτές που έχουν εκφράσει ρητά τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής δεν μπορούν να εκπροσωπούνται ούτε σε άλλες αντιπροσωπευτικές αγωγές, ούτε να ασκούν μεμονωμένα αγωγή για τα ίδια πραγματικά περιστατικά και κατά του ίδιου προμηθευτή.

5. Οι καταναλωτές δεν λαμβάνουν αποζημίωση πέραν της μιας φοράς για τα ίδια πραγματικά περιστατικά κατά του ίδιου προμηθευτή.

6. Αν η απόφαση που κάνει δεκτή την αγωγή για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση καταστεί αμετάκλητη, μεμονωμένος καταναλωτής, ο οποίος δεν είχε εκφράσει τη ρητή βούλησή του είτε με την κατάθεση της αγωγής, είτε με την υποβολή των προτά-

σεων, μπορεί να επωφελείται από μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

Εντός της ταχθείσας με τη δικαστική απόφαση προθεσμίας γνωστοποιεί εγγράφως στον προμηθευτή, κατά του οποίου εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, την απαίτησή του, αναφέροντας τα στοιχεία που την προσδιορίζουν. Μετά την άπρακτη παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την έγγραφη γνωστοποίηση, ο καταναλωτής, εφόσον δεν ικανοποιηθεί, μπορεί να υποβάλει αίτηση στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου στην οποία επισυνάπτει:

α) τη δικαστική απόφαση,

β) τα αποδεικτικά έγγραφα, από τα οποία προκύπτει η απαίτηση, καθώς και οποιαδήποτε άλλα έγγραφα αποδεικνύουν την πλήρωση ενδεχόμενων όρων που έχουν τεθεί με την απόφαση,

γ) έγγραφο από το οποίο προκύπτει η υποβολή αιτήματος στον προμηθευτή, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες, πριν από την υποβολή της αίτησης στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και εντός της ταχθείσας, από το δικαστήριο, προθεσμίας.

Εφόσον από τα υποβληθέντα έγγραφα προκύπτει ότι ο μεμονωμένος καταναλωτής δικαιούται να επωφεληθεί από μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδει απόφαση, με την οποία καλεί τον προμηθευτή να προβεί στο μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της εν λόγω προθεσμίας, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδει απόφαση για την επιβολή κυρώσεων, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 13α.

7. Τα υπόλοιπα κεφαλαίων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, που δεν ανακτώνται εντός της προθεσμίας που ορίζει το δικαστήριο από τους καταναλωτές, οι οποίοι εξέφρασαν τη βούληση να εκπροσωπηθούν από νομιμοποιούμενο φορέα, μέχρι την υποβολή των προτάσεων, περιέρχονται στον νομιμοποιούμενο φορέα, υπό την προϋπόθεση της παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την πρόσκληση των καταναλωτών από τον νομιμοποιούμενο φορέα να λάβουν τα κεφάλαια.

8. Τα μέσα έννομης προστασίας που παρέχονται μέσω των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης στο πλαίσιο μιας αντιπροσωπευτικής αγωγής δεν θίγουν επιπρόσθετα μέσα έννομης προστασίας, τα οποία ευρίσκονται στη διάθεση των καταναλωτών, που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο της εν λόγω αντιπροσωπευτικής αγωγής.

Άρθρο 10ιβ
Δικονομικά ζητήματα σχετικά με την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής
(άρθρα 15, 16, 17, 18 και παρ. 1 και 2 άρθρου 20 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Αρμόδιο για την εκδίκαση αντιπροσωπευτικής αγωγής είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της κατοικίας ή της έδρας του εναγόμενου προμηθευτή. Αν αντικείμενο της αντιπροσωπευτικής αγωγής αποτελεί ραδιοτηλεοπτική διαφήμιση, αρμόδιο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας του ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού. Ο Πρόεδρος του Πολυμελούς Πρωτοδικείου μπορεί, ύστερα από αίτηση των διαδίκων, να διατάξει την προσαγωγή εγγράφων σύμφωνα με το άρθρο 232 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).

2. Αντιπροσωπευτική αγωγή με αίτημα την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς ασκείται σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) έτους από την τελευταία εκδήλωση της παράνομης συμπεριφοράς που αποτελεί τη βάση της, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή έλαβε χώρα κατά τρόπον εμφανή ώστε να είναι γνωστή στον μέσο καταναλωτή.

3. Η άσκηση της αντιπροσωπευτικής αγωγής με αίτημα την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς διακόπτει τις προθεσμίες παραγραφής ως προς τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η ανωτέρω αντιπροσωπευτική αγωγή.

4. Αντιπροσωπευτική αγωγή με αίτημα την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς δικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, στη συντομότερη δυνατή δικάσιμο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση της απόφασης. Οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από την απόφαση αυτή ισχύουν έναντι όλων, ακόμα και αν αυτοί δεν ήταν διάδικοι.

5. Η άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής με την οποία ζητείται μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης διακόπτει τις ισχύουσες προθεσμίες παραγραφής ως προς τους καταναλωτές στους οποίους αφορά.

6. Αντιπροσωπευτική αγωγή με αίτημα τη λήψη μέτρου επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία. Για την ως άνω αντιπροσωπευτική αγωγή δεν καταβάλλεται δικαστικό ένσημο.

7. Η απόφαση που κάνει δεκτή αγωγή για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση προσδιορίζει τους όρους, τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και την προθεσμία, εντός της οποίας μεμονωμένος καταναλωτής, ο οποίος δεν είχε εκφράσει τη βούλησή του να εκπροσωπηθεί από νομιμοποιούμενο φορέα στο πλαίσιο της αγωγής, δύναται να επωφεληθεί από τα μέσα έννομης προστασίας που χορηγήθηκαν με την απόφαση.

8. Η τελεσίδικη απόφαση των ελληνικών δικαστηρίων, ή του δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής άλλου κράτους μέλους, σχετικά με την ύπαρξη παράβασης που θίγει τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών μπορεί να χρησιμοποιηθεί από κάθε ενάγοντα ως απόδειξη, βάσει της αρχής της ελεύθερης εκτίμησης των αποδείξεων του άρθρου 340 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας στο πλαίσιο κάθε άλλης αγωγής ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων, με την οποία ζητούνται μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης κατά του ίδιου προμηθευτή σε σχέση με την ίδια πρακτική και εφόσον δεν θίγονται οι διατάξεις περί δεδικασμένου.

Άρθρο 10ιγ
Συμβιβασμός για τη λήψη μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης
(άρθρο 11 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Για την έγκριση συμβιβασμού σε αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, ο νομιμοποιούμενος φορέας και ο προμηθευτής μπορούν από κοινού να προτείνουν στο δικαστήριο συμβιβασμό αναφορικά με την επανόρθωση και/ή αποκατάσταση υπέρ των ενδιαφερόμενων καταναλωτών.

2. Ο συμβιβασμός της παρ. 1 υπόκειται στον έλεγχο του δικαστηρίου, το οποίο εξετάζει αν παραβιάζει τα άρθρα 214Α έως 214Γ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή περιλαμβάνει όρους που δεν μπορούν να εφαρμοστούν, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα όλων των μερών, ιδίως των καταναλωτών.

3. Οι εγκεκριμένοι συμβιβασμοί είναι δεσμευτικοί για τον νομιμοποιούμενο φορέα, τον προμηθευτή και τους ενδιαφερόμενους μεμονωμένους καταναλωτές. Μεμονωμένοι καταναλωτές, τους οποίους αφορούν η αντιπροσωπευτική αγωγή και ο επακόλουθος συμβιβασμός, δύνανται να αποδεχθούν ή να αρνηθούν να δεσμευτούν από τον συμβιβασμό που αναφέρεται στην παρ. 1 με τη διαδικασία και εντός της προθεσμίας της απόφασης της παρ. 4η του άρθρου 14.

4. Η επανόρθωση και/ή η αποκατάσταση που επιτυγχάνονται μέσω εγκεκριμένου συμβιβασμού της παρ. 2 δεν θίγουν οιαδήποτε επιπρόσθετα μέσα έννομης προστασίας που διατίθενται στους καταναλωτές, τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο του εν λόγω διακανονισμού.»

Άρθρο 8
Χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, κατανομή δικαστικών εξόδων και ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού - Προσθήκη Κεφαλαίου Ε' στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994

Στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται Κεφάλαιο Ε' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ, ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Άρθρο 10ιδ
Χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικών αγωγών
(άρθρο 10 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

Η χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικής αγωγής από τρίτα μέρη απαγορεύεται.

Άρθρο 10ιε
Κατανομή των εξόδων αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης
(άρθρο 12 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Μεμονωμένοι καταναλωτές, τους οποίους αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, δεν καταβάλλουν δικαστικά έξοδα.
2. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 1, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μεμονωμένος καταναλωτής τον οποίο αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης και έχει καταστεί διάδικος, μπορεί να κληθεί να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα, τα οποία προκλήθηκαν ως αποτέλεσμα της εκ προθέσεως ή εξ αμελείας συμπεριφοράς του.

Άρθρο 10ιστ
Ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές
(άρθρο 13 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς που ασκούν εγχώριες και διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές παρέχουν πληροφορίες, ιδίως στον ιστότοπό τους, σχετικά με:
α) τις αντιπροσωπευτικές αγωγές που έχουν αποφασίσει να ασκήσουν ενώπιον του δικαστηρίου,
β) την κατάσταση των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν ασκήσει ενώπιον δικαστηρίου,
γ) τα αποτελέσματα των αντιπροσωπευτικών αγωγών των περ. α) και β).
2. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς ενημερώνουν, εντός είκοσι (20) ημερών από την άσκηση της αντιπροσωπευτικής αγωγής, με ανάρτηση στον ιστότοπό τους, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, τους καταναλωτές, τους οποίους αφορά εν εξελίξει αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εκπροσωπηθούν στην ίδια αγωγή, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10ια.
3. Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2, το δικαστήριο δύναται, εφόσον δεν υπάρχει άλλος τρόπος ενημέρωσης των καταναλωτών που μετέχουν στην ένωση που άσκησε τη αντιπροσωπευτική αγωγή, να διατάξει τον προμηθευτή να ενημερώσει αυτούς, με κάθε πρόσφορο τρόπο, με δαπάνες του προμηθευτή, εφόσον αυτές δεν υπερβαίνουν το εύλογο και αναλογικό κόστος, σχετικά με ενδεχόμενες τελεσίδικες αποφάσεις για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 10θ ή για ενδεχόμενο συμβιβασμό, του άρθρου 10ιγ, εντός ενενήντα (90) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την επικύρωση του συμβιβασμού, ενημερώνοντας ατομικά όλους τους ενδιαφερόμενους καταναλωτές. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει, εάν οι συμμετέχοντες καταναλωτές έχουν ενημερωθεί για την τελεσίδικη απόφαση ή τον συμβιβασμό με άλλον τρόπο.
4. Οι απαιτήσεις πληροφόρησης της παρ. 3 εφαρμόζονται και σε τελεσίδικες αποφάσεις που απορρίπτουν τις αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης νομιμοποιούμενων φορέων.
5. Ο νικήσας διάδικος μπορεί να ανακτήσει τα έξοδα που σχετίζονται με την παροχή πληροφοριών του παρόντος στους καταναλωτές στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής.

Άρθρο 10ιζ
Εθνικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων για τις αντιπροσωπευτικές αγωγές
(παρ. 1 άρθρου 14 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων παρέχει στο καταναλωτικό κοινό πληροφορίες για τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί για την άσκηση εγχώριων και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών και γενικές πληροφορίες σχετικά με τις εκκρεμείς αντιπροσωπευτικές αγωγές και τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί.

Άρθρο 10ιη
Υποχρεώσεις της Ελλάδας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης
(παρ. 2 άρθρου 13 και παρ. 2 άρθρου 23 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων γνωστοποιεί τον ιστότοπο ή τους ιστότοπους του άρθρου 10ιζ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέχρι την 26η Ιουνίου 2023, και σε κάθε περίπτωση μελλοντικής διαφοροποίησής τους.
2. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου υποστηρίζει και διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των νομιμοποιούμενων φορέων για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών και την ανταλλαγή και διάχυση των βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών τους, όσον αφορά στον χειρισμό των εγχώριων και διασυνοριακών παραβάσεων του Παραρτήματος ΙΙ.
3. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την πρώτη φορά έως την 26η Ιουνίου 2027 και στη συνέχεια ετησίως, τις ακόλουθες πληροφορίες:
α) τον αριθμό και το είδος των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν ασκηθεί και τις αντίστοιχες αποφάσεις που έχουν εκδοθεί,
β) το είδος των παραβάσεων του Παραρτήματος ΙΙ και τους διαδίκους αυτών.»

Άρθρο 9
Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 2251/1994

1. Ο τίτλος του άρθρου 14 του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί μεταβατικών, τελικών και καταργούμενων διατάξεων, τροποποιείται ως εξής:

«Εξουσιοδοτικές, μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις
(παρ. 5 άρθρου 5 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)»

2. Στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994 προστίθενται παρ. 4α έως 4ιγ ως εξής:
«4α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδεται ο Κανονισμός Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 3 του άρθρου 7α.
4β. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων συγκροτείται η Επιτροπή Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 5 του άρθρου 7α, και καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της.
4γ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται οι υποχρεώσεις των ενώσεων του άρθρου 10γ σχετικά με τα τηρούμενα βιβλία, τα στοιχεία που προσκομίζονται στην Επιτροπή του άρθρου 10ζ, τη συχνότητα υποβολής και επικαιροποίησής τους, οι επιπρόσθετες συνέπειες για την υποβολή αναληθών στοιχείων και κάθε ζήτημα σχετικά με την τηρούμενη διαδικασία.
4δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι επιχορηγήσεις και οι παραχωρήσεις από το ελληνικό δημόσιο, της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 10γ, προς τις ενώσεις καταναλωτών που νομιμο-

ποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές για τη διαρθρωτική στήριξή τους και την πρόσβασή τους σε νομική βοήθεια, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι ενώσεις καταναλωτών για τη λήψη τους.

4ε. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζεται το μέγιστο ύψος των περιορισμένων τελών της περ. η) της παρ. 4 του άρθρου 10γ. Τα τέλη του πρώτου εδαφίου δεν εισπράττονται μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης.

4στ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται τα στοιχεία που τηρούνται στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών, καθώς και κάθε ζήτημα για την εφαρμογή του άρθρου 10β.

4ζ. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου ορίζονται εθνικά σημεία επαφής της παρ. 8 του άρθρου 10ζ και κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

4η. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται η προθεσμία και η διαδικασία, με την οποία μεμονωμένος καταναλωτής δύναται να αποδεχθεί ή να αρνηθεί να δεσμευθεί από τον συμβιβασμό, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10ιγ.

4θ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται ο ιστότοπος ή οι ιστότοποι για την παροχή των πληροφοριών του άρθρου 10ιζ, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4ι. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορούν να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών καταναλωτή ή ενώσεων καταναλωτών, εφόσον οι συνέπειες του δεδικασμένου έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών.

4ια. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή και τη διαχείριση των αναφορών ή καταγγελιών που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, σύμφωνα με το άρθρο 13β.

4ιβ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών καθορίζονται:

α) η διαδικασία των ελέγχων που πραγματοποιούνται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 13θ,

β) οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των ελεγκτών,

γ) η διαδικασία αποστολής αιτημάτων ελέγχου από τη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή προς τις υπηρεσίες των Περιφερειών.

4ιγ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να τροποποιείται το Παράρτημα ΙΙ.»

Άρθρο 10
Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 12 και 13 στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994

Στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί εξουσιοδοτικών, μεταβατικών, τελικών και καταργούμενων διατάξεων του ως άνω νόμου, προστίθενται παρ. 12 και 13 ως εξής:

«12. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 4ια του άρθρου 14 εφαρμόζεται η υπ' αρ. 74784/5.7.2021 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, περί συστήματος διαχείρισης αναφορών/καταγγελιών και μεθοδολογίας σχεδιασμού των ενεργειών ελέγχου Β' 3114).

13. Οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 10ιβ, περί διακοπής των προθεσμιών παραγραφής, εφαρμόζονται μόνον σε αξιώσεις για επανόρθωση και αποκατάσταση που βασίζονται σε παραβάσεις που σημειώθηκαν μετά την 24η Ιουνίου 2023.»

Άρθρο 11
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται τα άρθρα 10 και 11 του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί ενώσεων καταναλωτών και διακανονισμού καταναλωτικών διαφορών.

Άρθρο 12
Παραρτήματα του ν. 2251/1994 - Τροποποίηση τίτλου Παραρτήματος Ι - Προσθήκη Παραρτήματος ΙΙ στον ν. 2251/1994

1. Το Παράρτημα του ν. 2251/1994 (Α' 191) αριθμείται ως Παράρτημα Ι και επικαιροποιείται η αναφορά της ενωσιακής νομοθεσίας στον τίτλο του, ο οποίος διαμορφώνεται ως εξής:

«Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ»

2. Στον ν. 2251/1994 προστίθεται Παράρτημα ΙΙ ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΑΡ. 1 ΑΡΘΡΟΥ 10α
(Παράρτημα Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

Α/Α	ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
1	Άρθρα του παρόντος: 2, περί γενικών όρων συναλλαγών και καταχρηστικών γενικών όρων, 2α, περί αναπροσαρμογής ασφαλίστρων, 3 έως 4η, περί συμβάσεων από απόσταση και συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, 4θ, περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. 5, περί νόμιμης εγγύησης, 5α, περί εμπορικής εγγύησης, 5β, περί οδηγιών χρήσης και τεχνικής υποστήριξης μετά την πώληση, 6, περί ευθύνης του παραγωγού για ελαττωματικά προϊόντα, 7, περί υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών, και η υπό στοιχεία Ζ3/2810/14.12.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, περί γενικής ασφάλειας των προϊόντων (Β΄ 1885), 7α, περί προστασίας των ανήλικων καταναλωτών, 8, περί ευθύνης του παρέχοντος υπηρεσίες, 9, περί διαφήμισης, 9α έως 9θ, περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών.
2	Κανονισμός (ΕΚ) 2027/97 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1997, για την ευθύνη του αερομεταφορέως σε περίπτωση ατυχήματος (L 285).
3	Κανονισμός (ΕΚ) 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (L 31).
4	Κανονισμός (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης (L 46).
5	Κανονισμός (ΕΚ) 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς (L 204).
6	Κανονισμός (ΕΚ) 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20 Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα (L 404/9)
7	Κανονισμός (ΕΚ) 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών (L 315).

8	Άρθρο 23 του Κανονισμού (ΕΚ) 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα (L 293).
9	Άρθρα 1 έως 35 του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων (L 353).
10	Κανονισμός (ΕΚ) 392/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών, σε περίπτωση ατυχήματος (L 131).
11	Άρθρα 4 έως 6 του Κανονισμού (ΕΚ) 1222/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων αναφορικά με την εξοικονόμηση καυσίμου και άλλες ουσιώδεις παραμέτρους (L 342).
12	Άρθρα 3 έως 8 και 19 έως 21 του Κανονισμού (ΕΚ) 1223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα (L 342).
13	Άρθρα 9 και 10 του Κανονισμού (ΕΚ) 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel), (L 27).
14	Κανονισμός (ΕΕ) 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές (L 334).
15	Κανονισμός (ΕΕ) 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν (L 55).
16	Κανονισμός (ΕΕ) 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (L 304).
17	Κανονισμός (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ (L 94).
18	Κανονισμός (ΕΕ) 531/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2012, για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Ένωσης (L 172).
19	Κανονισμός (ΕΕ) 432/2012 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2012, σχετικά με τη θέσπιση καταλόγου επιτρεπόμενων ισχυρισμών υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα, εξαιρουμένων όσων αφορούν τη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης ασθένειας και την ανάπτυξη και υγεία των παιδιών (L 136/1)
20	Άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών (L 165).
21	Κανονισμός (ΕΕ) 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP) (L 352).

22	Κανονισμός (ΕΕ) 2015/760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (L 123).
23	Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2120 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/22/ΕΚ για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (L 310). Υπό στοιχεία 876/7Β/17.12.2018 απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, περί Εθνικού Κανονισμού Ανοικτού Διαδικτύου - εξειδίκευσης του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120 (Β΄ 242/2019).
24	Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).
25	Κεφάλαιο ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/745 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα (L 117).
26	Κεφάλαιο ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/746 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, σχετικά με τα in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα (L 117).
27	Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1128 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τη διασυνοριακή φορητότητα των υπηρεσιών επιγραμμικού περιεχομένου στην εσωτερική αγορά (L 168).
28	Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά (L 168).
29	Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (L 169).
30	Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση (L 198).
31	Άρθρα 3 έως 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2018, για την αντιμετώπιση του αδικαιολόγητου γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών στην εσωτερική αγορά (L 60), Υπ’ αρ. 18898/13.2.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, περί λήψεως συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού 2018/302 (Β΄ 746).
32	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2021 για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Ένωση (L 274).
33	Άρθρα 4 έως 12 του ν. 3471/2006 (Α΄ 133) περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
34	Ν. 3758/2009 (Α΄ 68), περί εταιρειών ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις.

35	Άρθρα 21 και 23 του ν. 3844/2010 (Α΄ 63), περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (L 376).
36	Ν. 3959/2011 (Α΄ 93) σχετικά με την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού.
37	Άρθρα 46 έως 59, περί προστασίας των καταναλωτών του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), περί λειτουργίας ενεργειακών αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, για έρευνα, παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς υδρογονανθράκων.
38	Άρθρα 9 έως 30 του ν. 4021/2011 (Α΄ 218), περί ανάληψης, άσκησης και προληπτικής εποπτείας της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος.
39	Ν. 4099/2012 (Α΄ 250), περί οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες και ανώνυμων εταιρειών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων.
40	Άρθρο 30 του ν. 4141/2013 (Α΄ 81), περί μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 924/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Κοινότητα και του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ.
41	Ν. 4177/2013 (Α΄ 173) και υπ' αρ. 91354/24.8.2017 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, περί κανόνων διακίνησης και εμπορίας προϊόντων και παροχής υπηρεσιών (Β΄ 2983, διόρθωση σφάλματος Β΄ 3080).
42	Άρθρα 1 έως 53 του ν. 4209/2013 (Α΄ 253), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων.
43	Άρθρα 11 έως 12Α του ν. 4342/2015 (Α΄ 143), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση.
44	Άρθρα 1 έως 6 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176), περί διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις.
45	Ν. 4438/2016 (Α΄ 220), περί εναρμόνισης με την Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία.
46	Άρθρα 145 έως 153 του ν. 4364/2016 (Α΄ 13), περί όρων συμβολαίων πρωτασφάλισης.
47	Ν. 4465/2017 (Α΄ 47), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.
48	Άρθρα 23 έως 29 του ν. 4514/2018 (Α΄ 14, διόρθωση σφάλματος Α΄ 16), περί όρων λειτουργίας για τις επιχειρήσεις επενδύσεων.
49	Ν. 4537/2018 (Α΄ 84), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά.
50	Άρθρα 27 έως 34 και 37 έως 40 του ν. 4583/2018 (Α΄ 212), περί κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας και απαιτήσεων παροχής πληροφοριών και πρόσθετων απαιτήσεων σε σχέση με βασιζόμενα σε ασφάλιση επενδυτικά προϊόντα.

51	Άρθρο 196, περί ελέγχου δαπανών και άρθρα 206 έως 223 περί δικαιωμάτων τελικών χρηστών, του ν. 4727/2020 (Α΄ 184).
52	Άρθρα 14 έως 16, 23 έως 29 και 32 του ν. 4779/2021 (Α΄ 27), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2010/13 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων.
53	Άρθρα 3 έως 32 του ν. 4967/2022 (Α΄ 171), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών. Άρθρα 33 έως 64 του ν. 4967/2022, περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών.
54	Άρθρα 281 και 287 έως 946 (ενοχικό δίκαιο) του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164).
55	Άρθρα 4 έως 6, 9 και 10 του π.δ. 131/2003 (Α΄ 116), περί προσαρμογής στην Οδηγία 2000/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά.
56	Άρθρο 17 και Παράρτημα Ι του π.δ. 32/2010 (Α΄ 70), περί καθορισμού απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού, όσον αφορά τα προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια.
57	π.δ. 10/2017 (Α΄ 23), Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας
58	π.δ. 7/2018 (Α΄ 12), περί εναρμόνισης με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς.
59	Υπό στοιχεία Ζ1-1262/29.10.2007 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, περί ρύθμισης των τύπων και των όρων των συμβάσεων που συνάπτουν οι καταναλωτές με μονάδες αδυνατίσματος και γυμναστήρια (Β΄ 2122).
60	Υπό στοιχεία Ζ1-699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, περί προσαρμογής στην Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης (Β΄ 917).
61	Υπό στοιχεία Ζ1-130/21.2.2011 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Πολιτισμού και Τουρισμού, περί συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής (Β΄ 295).
62	Άρθρα 118 έως 124, 130 και 132 της υπό στοιχεία ΔΥΓ3α/Γ.Π.32221/29.4.2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Υγείας, περί εναρμόνισης με την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της παραγωγής και της κυκλοφορίας φαρμάκων που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (Β΄ 1049).
63	Απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της 29ης.3.2013, περί Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (Β΄ 832)

64	Άρθρο 12 της υπό στοιχεία 70330οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, περί συμμόρφωσης στην Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών (Β΄ 1421).
65	Υπό στοιχεία Οικ. 51157/ΔΤΒΝ 1129/17.5.2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί προσαρμογής στην Οδηγία 2014/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά, ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσης (Β΄ 1425).
66	Υπό στοιχεία οικ. ΔΠΠ 1417/22.4.2016 κοινή απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2014/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τα μη αυτόματα όργανα ζύγισης (Β΄ 1230).
67	Υπ' αρ. 91354/24.8.2017 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, περί κωδικοποίησης κανόνων διακίνησης και εμπορίας προϊόντων και παροχής υπηρεσιών (Β΄ 3080, διόρθωση σφάλματος Β΄ 2983).
68	Υπό στοιχεία Γ5α/53625/21.9.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υγείας περί εναρμόνισης της Εθνικής Νομοθεσίας προς την αντίστοιχη Κοινοτική ΟΔ/2002/46/ΕΚ «για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των συμπληρωμάτων διατροφής» και κωδικοποίηση των ισχυουσών διατάξεων σε ενιαίο κείμενο - Επικαιροποιημένα Παραρτήματα της ΟΔ/2002/46/ΕΚ, όπως ισχύουν (Β΄ 3328).
69	Πράξη Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2501/31.10.2002, περί ενημέρωσης των συναλλασσόμενων με τα πιστωτικά ιδρύματα για τους όρους που διέπουν τις συναλλαγές τους (Α΄ 277).
70	Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) υπ' αρ. 578/29/28.9.2010, περί Κώδικα Δεοντολογίας για την Παροχή Υπηρεσιών Πολυμεσικής Πληροφόρησης (Β΄ 1651).
71	Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αρ. 686/065/26.3.2013, περί Κανονισμού Ειδικών Αδειών Παροχής Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Β΄ 1876).
72	Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αρ. 686/064/26.3.2013, περί Κανονισμού Γενικών Αδειών Παροχής Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Β΄ 1700).
73	Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αρ. 687/328/5.4.2013, περί Κώδικα Δεοντολογίας Παροχής Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Β΄ 1874).
74	Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αρ. 688/52/16.4.2013, περί καθορισμού των περιπτώσεων που επιβάλλεται κατ' αποκοπή αποζημίωση για πλημμελή παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών (Β΄ 1412).
75	Απόφαση ΕΕΤΤ υπ' αρ. 991/4/17.5.2021, περί Κανονισμού Γενικών Αδειών (Β΄ 2265).
76	Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αρ. 1032/6/30.5.2022, περί Κώδικα Δεοντολογίας για την Παροχή Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών στους Καταναλωτές (Β΄ 3242).
77	Απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ υπ' αρ. 392/1/31.5.2021 (Κώδικας Δεοντολογίας Τραπεζών)

ΜΕΡΟΣ Β'
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 13
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας του καταναλωτή σε επιμέρους πεδία, ιδίως όσον αφορά τις διαφημίσεις, τον τρόπο λειτουργίας της αγοράς, την προστασία των ανηλίκων και την εποπτεία της παροχής προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Άρθρο 14
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η τροποποίηση των ελεγκτικών, διοικητικών και κυρωτικών διατάξεων, ιδίως του ν. 2251/1994 (Α' 191), της διαδικασίας διαχείρισης αναφορών και καταγγελιών και των προβλεπόμενων ενεργειών συμμόρφωσης, για την προστασία των καταναλωτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΚΑΝΟΝΕΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Άρθρο 15
Μέτρα ρύθμισης παρεχόμενων πληροφοριών στο διαδίκτυο

1. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών κοινωνίας της πληροφορίας οφείλουν να παρέχουν με διαφανή τρόπο και σε σημείο ευχερώς και άμεσα αντιληπτό από τον καταναλωτή τις πληροφορίες που προβλέπονται στα άρθρα 4 και 5 του π.δ. 131/2003 (Α' 116) και ιδίως:

α) τον αριθμό της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος ή της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης, στις περιπτώσεις που απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία,

β) τον αριθμό φορολογικού μητρώου του προσώπου,

γ) τον αριθμό Γενικού Εμπορικού Μητρώου, αν το πρόσωπο ασκεί εμπορική δραστηριότητα.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κοινωνίας της πληροφορίας, η οποία συνίσταται στην αποθήκευση πληροφοριών παρεχομένων από έναν αποδέκτη υπηρεσίας, διασφαλίζουν ότι μόλις αντιληφθούν ή ενημερωθούν ότι φορέας παροχής υπηρεσιών κοινωνίας της πληροφορίας δεν συμμορφώνεται με την παρ. 1 του παρόντος, καθώς και τα άρθρα 4 και 5 του π.δ 131/2003 αποσύρουν, χωρίς χρονοτριβή, το περιεχόμενο που δεν πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις ή καθιστούν την πρόσβαση σε αυτές αδύνατη.

3. Οι καταγγελίες για την παράβαση των παρ. 1 και 2 του παρόντος, καθώς και των άρθρων 4 και 5 του π.δ. 131/2003 υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και εξετάζονται από τη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή ή τη Διυπουργική Μονάδα Ελέγχου της Αγοράς. Σε περίπτωση παράβασης, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί:

α) να επιβάλλει μια ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

αα) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν ο παραβάτης έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

αβ) πρόστιμο ύψους από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου έχουν εκδοθεί σε βάρος του ίδιου παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ,

β) αφαίρεση διαφημιστικού περιεχομένου που δεν συμμορφώνεται με την παρ. 1, από τους ιστοτόπους που το έχουν αναρτήσει,

γ) προσωρινή απενεργοποίηση ονόματος χώρου με κατάληξη .gr ή .ελ ιστοτόπου που δεν συμμορφώνεται με την περ. β) ή έχει επανειλημμένα αναρτήσει διαφημίσεις που δεν συμμορφώνονται με την παρ. 1, με εντολή στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, η οποία προβαίνει σε προσωρινή απενεργοποίηση του ονόματος χώρου.

4. Για την επιβολή των κυρώσεων της περ. α) της παρ. 3 λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) προηγούμενες παραβάσεις του παρόντος,

γ) το οικονομικό όφελος από την παράβαση, εφόσον το σχετικό στοιχείο είναι διαθέσιμο.

5. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατά την παρ. 6 εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

6. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται η κύρωση της περ. α) της παρ. 3, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης και το επιβληθέν πρόστιμο.

Άρθρο 16
Παρατηρητήριο τιμών στις υπεραγορές «e-katanalotis»

1. Οι υπεραγορές που δραστηριοποιούνται στη λιανική πώληση αγαθών και υπηρεσιών, με συνολικό κύκλο εργασιών που ξεπερνά τα ενενήντα εκατομμύρια (90.000.000) ευρώ ετησίως, όπως προκύπτει από τις οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής περιόδου, αποστέλλουν καθημερινά στο παρατηρητήριο τιμών «e-katanalotis» της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ):

α) τις τρέχουσες τιμές λιανικής (τιμές ραφιού) των προϊόντων της περ. α' της παρ. 5 που διαθέτουν προς πώληση, μη λαμβανομένων υπόψη των εκπτώσεων που προκύπτουν από ενέργειες προώθησης,

β) τις τρέχουσες τιμές λιανικής (τιμές ραφιού) των προϊόντων της περ. α' της παρ. 5 που διαθέτουν προς πώληση, λαμβανομένων υπόψη των εκπτώσεων που προκύπτουν από ενέργειες προώθησης,

γ) τη μέση τιμή πώλησης της προηγούμενης ημέρας που ορίζεται ως ο λόγος των συνολικών πωλήσεων προϊόντων προς τον αριθμό των τεμαχίων που πωλήθηκαν στο ίδιο χρονικό διάστημα,

δ) άλλα στοιχεία που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 5.

2. Τα στοιχεία της παρ. 1 υποβάλλονται στο παρατηρητήριο τιμών «e-katanalotis» από τους υπόχρεους καθημερινά μέχρι τις 10.00. Οι τιμές των περ. α) και β) της παρ. 1 δεν αυξάνονται μέχρι την αμέσως επόμενη υποβολή στοιχείων.

3. Η παράλειψη υποβολής ή η υποβολή ψευδών ή ανακριβών στοιχείων τιμών ή η παραβίαση της παρ. 2 επισύρουν διοικητικό πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, ανάλογα με τον συνολικό κύκλο εργασιών της επιχείρησης.

4. Αρμόδια αρχή για τον έλεγχο της εφαρμογής των παρ. 1 και 2 ορίζεται η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Τα ελεγκτικά όργανα της αρμόδιας αρχής ασκούν τις εξουσίες ελέγχου του άρθρου 13 του ν. 4712/2020 (Α' 146) και της παρ. 3 του άρθρου 58 του ν. 4818/2021 (Α' 124).

5. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου καθορίζονται:

α) τα προϊόντα και οι κωδικοί προϊόντων για τους οποίους υποβάλλονται από τους υπόχρεους τα στοιχεία της παρ. 1,

β) τα επιπρόσθετα στοιχεία που αφορούν στην ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με τα προϊόντα της περ. α),

γ) η διαδικασία υποβολής των στοιχείων της παρ. 1 για τα προϊόντα της περ. α),

δ) το ύψος και η κλιμάκωση των προστίμων της παρ. 3,

ε) η διαδικασία των διενεργούμενων ελέγχων για την εφαρμογή του παρόντος,

στ) τα στοιχεία που έχουν καταχωρισθεί στο παρατηρητήριο τιμών «e-katanalotis» που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από άλλους φορείς και ιδίως την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Άρθρο 17
Παρατηρητήριο τιμών στην αγορά υγρών καυσίμων «e-katanalotis»

1. Στο παρατηρητήριο τιμών «e-katanalotis» της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ), περιλαμβάνονται στοιχεία τιμών λιανικών τιμών των υγρών καυσίμων, του υγραερίου κίνησης («LPG»), του πετρελαίου θέρμανσης και του πεπιεσμένου φυσικού αερίου («CNG») που διατίθενται στους καταναλωτές από τα πρατήρια καυσίμων.

2. Τα στοιχεία των πρατηρίων καυσίμων, όπως ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, η επωνυμία, η διεύθυνσή τους, καθώς και οι λιανικές τιμές στις οποίες πωλούν τα καύσιμα στους καταναλωτές, μπορούν να αντλούνται μέσω διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα και βάσεις δεδομένων και ιδίως το πληροφοριακό σύστημα Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και το παρατηρητήριο τιμών υγρών καυσίμων («fuelprices.gr») του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Οι πάροχοι ηλεκτρονικής τιμολόγησης ενημερώνουν το πληροφοριακό σύστημα Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών για όλα τα παραστατικά πώλησης και διακίνησης των υγρών καυσίμων, του υγραερίου κίνησης («LPG»), του πετρελαίου θέρμανσης και του πεπιεσμένου φυσικού αερίου («CNG»).

Άρθρο 18
Ωράριο λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 15Α στον ν. 4177/2013

Στον ν. 4177/2013 (Α' 173) προστίθεται άρθρο 15Α ως εξής:

«Άρθρο 15Α
Ωράριο εμπορικών καταστημάτων
και καταστημάτων παροχής υπηρεσιών
στον καταναλωτή - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Τα εμπορικά καταστήματα και τα καταστήματα παροχής υπηρεσιών σε καταναλωτές επιτρέπεται να λειτουργούν, τηρούμενης της εργατικής νομοθεσίας, από τις 6:00 έως τις 21:00, από τη Δευτέρα έως και το Σάββατο και τις Κυριακές, σύμφωνα με το άρθρο 16, εκτός από τις εξής ημέρες:

α) την πρώτη ημέρα του έτους (Πρωτοχρονιά),

β) την ημέρα της εορτής των Θεοφανείων (6η Ιανουαρίου),

γ) την Καθαρά Δευτέρα (κινητή εορτή),

δ) την ημέρα του εορτασμού της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 (25η Μαρτίου),

ε) την Κυριακή και τη Δευτέρα του Πάσχα (κινητή εορτή),

στ) την ημέρα του εορτασμού της Εργατικής Πρωτομαγιάς (1η Μαΐου),

ζ) την ημέρα του εορτασμού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου),

η) την ημέρα του εορτασμού της επετείου του «Όχι» και της έναρξης του Ελληνοϊταλικού Πολέμου του 1940 στο πλαίσιο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου (28η Οκτωβρίου),

θ) την ημέρα των Χριστουγέννων και την επομένη της (25η και 26η Δεκεμβρίου).

2. Τα εμπορικά καταστήματα και καταστήματα παροχής υπηρεσιών σε καταναλωτές που επιτρέπεται να λειτουργούν, τηρούμενης της εργατικής νομοθεσίας, όλες τις ώρες της ημέρας και όλες τις ημέρες της εβδομάδας, είναι τα εξής:

α) καταστήματα εστίασης παντός είδους,

β) κυλικεία, καντίνες, κάβες, καταστήματα λιανικής πώλησης ξηρών καρπών, μικρές αγορές («mini markets») συνεχούς λειτουργίας,

γ) φωτογραφεία,

δ) καταστήματα παροχής υπηρεσιών διασκέδασης παντός είδους,

ε) ξενοδοχεία,

στ) ζαχαροπλαστεία, γαλακτοπωλεία και συναφή καταστήματα,

ζ) ανθοπωλεία,

η) πρατήρια υγρών καυσίμων,

θ) περίπτερα,

ι) καταστήματα και εγκαταστάσεις που λειτουργούν στους χώρους των Κεντρικών Αγορών,

ια) καταστήματα που κατατάσσονται στις πολύ μικρές οντότητες, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251), σε δημοτικά διαμερίσματα με μόνιμο πληθυσμό μικρότερο από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους,

ιβ) γραφεία τελετών.

3. Στις περιοχές τουριστικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος όπου παρουσιάζεται αυξημένη πληθυσμιακή επιβάρυνση επιτρέπεται επιπλέον, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Δήμου ή των Δήμων στους οποίους υπάγεται διοικητικά η περιοχή, ή του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για περιοχές που ανήκουν σε χερσαία ζώνη λιμένα ή του Υπουργού Τουρισμού για περιοχές που ανήκουν στην χερσαία ζώνη τουριστικού λιμένα, η λειτουργία όλες τις ώρες και τις ημέρες της εβδομάδας, των εξής καταστημάτων:

α) αρτοποιεία,

β) οπωροπωλεία και καταστήματα μαναβικής,

γ) κρεοπωλεία,

δ) ιχθυοπωλεία,

ε) υπεραγορές (super-markets),

στ) καταστήματα που κατατάσσονται στις πολύ μικρές οντότητες, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014.»

Άρθρο 19
Λειτουργία καταστημάτων τις Κυριακές - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4177/2013

Στο άρθρο 16 του ν. 4177/2013 (Α' 173), περί προαιρετικής λειτουργίας των καταστημάτων τις Κυριακές: α) αντικαθίσταται ο τίτλος, β) στην παρ. 1 το πρώτο εδάφιο βελτιώνεται νομοτεχνικά, τροποποιείται ως προς την κατάργηση των αναφορών στις καταργηθείσες ενδιάμεσες εκπτώσεις και η περ. ε) αντικαθίσταται, γ) τροποποιείται το όργανο που εκδίδει την απόφαση της παρ. 2, και καταργούνται τα δύο τελευταία εδάφιά της, δ) καταργείται η παρ. 2Α, ε) οι παρ. 3 και 4 αντικαθίστανται, στ) καταργείται η παρ. 5, και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16
Προαιρετική λειτουργία εμπορικών καταστημάτων
και καταστημάτων παροχής υπηρεσιών
στον καταναλωτή τις Κυριακές

1. Επιτρέπεται η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων τις εξής Κυριακές:

α) Την πρώτη Κυριακή, κατά την έναρξη κάθε εκπτωτικής περιόδου της παρ. 1 του άρθρου 15. Σε περίπτωση που η πρώτη Κυριακή συμπίπτει με επίσημη αργία, η δυνατότητα παρέχεται την επόμενη Κυριακή,

β) τις δύο (2) Κυριακές, πριν από την ημέρα των Χριστουγέννων,

γ) την Κυριακή των Βαΐων,

δ) την τελευταία Κυριακή κάθε έτους,

ε) την πρώτη Κυριακή του Μαΐου και την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου, και αν αυτές συμπίπτουν με επίσημη αργία της παρ. 1 του άρθρου 15Α, την αμέσως επόμενη Κυριακή που δεν συμπίπτει με επίσημη αργία.

1Α. Επιπλέον, επιτρέπεται η προαιρετική λειτουργία εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές την περίοδο από τον μήνα Μάιο έως και τον μήνα Οκτώβριο, εκτός από τη δεύτερη Κυριακή του μήνα Αυγούστου, στις εξής περιοχές:

α) στον Δήμο Αθηναίων, και

β) σε περιοχές του Δήμου Πειραιά, της Περιφερειακής Ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών, του ιστορικού κέντρου Θεσσαλονίκης, όπως ορίζεται στην υπουργική απόφαση 3046/51009/1994 (Β' 833), καθώς και στην περιοχή γύρω από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών και στο Επιχειρηματικό Πάρκο Γιαλού - Άγιος Δημήτριος - Πύργος στον Δήμο Σπάτων της Περιφέρειας Αττικής, όπως οριοθετείται στην απόφαση ΠΕΧΩ οικ. 1516/Φεντ. επεκτ./05/9.3.2005 (Δ' 319).

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ορίζονται τα συγκεκριμένα όρια των περιοχών της περ. β', λαμβανομένης υπόψη της εμπορικής δραστηριότητας της κάθε περιοχής.

Σε περίπτωση, που η δεύτερη Κυριακή του Αυγούστου συμπίπτει με επίσημη αργία, η εξαίρεση του πρώτου εδαφίου μετατίθεται την προηγούμενη Κυριακή.

2. Με αιτιολογημένη απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Δημάρχου, η οποία εκδίδεται μετά από διαβούλευση με τοπικούς και συλλογικούς φορείς και ισχύει από το επόμενο έτος από τη δημοσίευσή της, ορίζονται με σαφή τρόπο οι περιοχές, στις οποίες επιτρέπεται προαιρετικά η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων και άλλες Κυριακές, πλην των αναφερομένων στις παρ. 1 και 1Α, λαμβανομένων υπόψη των τοπικών ιδιαιτεροτήτων που σχετίζονται με την οικονομική δραστηριότητα της περιοχής.

2Α. [Καταργείται]

3. Η λειτουργία των καταστημάτων που λειτουργούν σύμφωνα με το παρόν τις Κυριακές επιτρέπεται από τις 11:00 έως τις 20:00.

4. Η απασχόληση των εργαζομένων στις περιπτώσεις του παρόντος είναι νόμιμη και αμείβεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που ορίζουν πρόσθετη αμοιβή για εργασία κατά τις Κυριακές. Στους εργαζόμενους που απασχολούνται σε εμπορικά καταστήματα την Κυριακή, σύμφωνα με το παρόν και το άρθρο 15Α, χορηγείται, επιπλέον, υποχρεωτικά μια (1) ημέρα ανάπαυσης σε άλλη ημέρα της ίδιας εβδομάδας.

5. [Καταργείται].»

Άρθρο 20
Προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για τρέχουσα κατανάλωση - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3α ν. 2251/1994

Στην παρ. 3 του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί του πεδίου εφαρμογής των άρθρων 3 έως 4 του ως άνω νόμου, προστίθεται περ. ι), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις:

α) για κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των οικογενειών και των ατόμων που έχουν μονίμως ή προσωρινώς ανάγκη, περιλαμβανομένης της μακροπρόθεσμης μέριμνας,

β) για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης όπως ορίζεται στο άρθρο 3 (α) του ν. 4213/2013 (Α' 261) «Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2011 περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης (L 88/45/4.4.2011) και άλλες διατάξεις» είτε παρέχονται μέσω υγειονομικών εγκαταστάσεων είτε όχι,

γ) για δραστηριότητες τζόγου, που περιλαμβάνουν τυχερά παιχνίδια στα οποία ο παίκτης ποντάρει χρηματικά, περιλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, τα παιχνίδια σε καζίνα και τις συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα,

δ) για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες,

ε) για τη δημιουργία, απόκτηση ή μεταβίβαση δικαιωμάτων επί ακινήτων ή δικαιωμάτων εντός ακίνητης περιουσίας,

στ) για την κατασκευή νέων κτιρίων, τη ριζική μετατροπή υφιστάμενων κτηρίων και τη μίσθωση στέγης ως κατοικίας,

ζ) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 7/2018 (Α' 12) «Εναρμόνιση νομοθεσίας με οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς (L 326)»,

η) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Κοινής Υπουργικής Απόφασης Ζ1-130/11 (Β' 295) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2088/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ αριθμ. L33 της 3.2.2009»,

θ) οι οποίες καταρτίζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων του ν. 2830/2000 (Α' 96),

ι) για την προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για τρέχουσα κατανάλωση στο πλαίσιο νοικοκυριού και τα οποία παραδίδονται από τον προμηθευτή σε συχνή και τακτική βάση στο σπίτι, την κατοικία ή τον χώρο εργασίας του καταναλωτή,

ια) για υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, με την εξαίρεση του άρθρου 3δ παρ. 2 και των άρθρων 4γ, 4ε και 4στ,

ιβ) οι οποίες συνάπτονται μέσω αυτόματων μηχανών πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης,

ιγ) οι οποίες συνάπτονται με τηλεπικοινωνιακούς φορείς μέσω δημόσιων τηλεφωνικών θαλάμων για τη χρήση αυτών ή οι οποίες συνάπτονται για τη χρήση μιας μοναδικής κλήσης που πραγματοποιεί ο καταναλωτής μέσω τηλεφώνου, διαδικτύου ή τηλεομοιοτυπίας,

ιδ) για οποιαδήποτε αγαθά που πωλούνται στο πλαίσιο αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλον τρόπο από δικαστική αρχή.»

Άρθρο 21
Προστασία των ανήλικων καταναλωτών από την έκθεση σε προϊόντα που μπορεί να οδηγήσουν σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης ή σε εθισμό στα τυχερά παίγνια - Αντικατάσταση άρθρου 7α ν. 2251/1994

Το άρθρο 7α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί προστασίας ανηλίκων καταναλωτών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7α
Ειδικές διατάξεις για την προστασία
των ανήλικων καταναλωτών

1. Οι προμηθευτές δεν διαθέτουν στην αγορά προϊόντα, τα οποία λόγω της μορφής, εικόνας και χρήσης, για την οποία προορίζονται ή του τρόπου διάθεσής και προβολής τους:

α) ενέχουν κινδύνους για την ομαλή ψυχική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανήλικων καταναλωτών,

β) εκθέτουν τους ανήλικους καταναλωτές σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης.

2. Οι προμηθευτές δεν προβάλλουν προϊόντα που απευθύνονται σε ανήλικους καταναλωτές με τρόπο που στρεβλώνει την εικόνα της παιδικής ηλικίας, ιδίως μέσω της χρήσης προωθητικών ενεργειών που περιέχουν μηνύματα με σεξουαλικό περιεχόμενο ή σεξουαλικά υπονοούμενα.

3. Προϊόντα που παραβιάζουν τις απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 θεωρούνται ιδίως τα προϊόντα που άμεσα ή έμμεσα:

α) προκαλούν φόβο ή ανασφάλεια στους ανήλικους,

β) παροτρύνουν σε παράνομη ή επιθετική συμπεριφορά ή χρήση βίας,

γ) παροτρύνουν σε συμπεριφορές καταστροφής του περιβάλλοντος,

δ) παροτρύνουν σε συμπεριφορές κακοποίησης ζώων,

ε) καλλιεργούν διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, ιθαγένειας, αναπηρίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού,

στ) εγείρουν, άμεσα ή έμμεσα, πρόωρα, τον ερωτισμό μέσω λεκτικών ή εικονικών αναπαραστάσεων με σεξουαλικά μηνύματα που δεν συνάδουν με την εικόνα της παιδικής ηλικίας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτής,

ζ) αναπαράγουν στερεότυπα που θίγουν την ισότητα των δύο φύλων,

η) παροτρύνουν σε πράξεις που δεν συνάδουν με ευρέως καθιερωμένα ηθικά πρότυπα και αξίες,

θ) παροτρύνουν τους ανήλικους στη συμμετοχή σε τυχερά παίγνια ή προσομοιώνουν τυχερά παίγνια δημιουργώντας κίνδυνο εθισμού,

ι) παροτρύνουν σε χρήση ναρκωτικών ουσιών,

ια) μπορεί να εκθέτουν τους ανήλικους σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης.

4. Επιχειρήσεις που διαθέτουν, δωρεάν ή έναντι αμοιβής, τη χρήση ηλεκτρονικών παιχνιδιών και λοιπών ψηφιακών εφαρμογών σε ανήλικους καταναλωτές λειτουργούν σύμφωνα με τον Κανονισμό Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών, με τον οποίο καθορίζονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης και παραμονής των ανήλικων καταναλωτών στους φυσικούς ή ψηφιακούς χώρους χρήσης των ηλεκτρονικών παιχνιδιών και των λοιπών ψηφιακών εφαρμογών. Με τον Κανονισμό Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις για την παράβασή του και καθορίζονται τα όργανα διενέργειας ελέγχων και επιβολής των ως άνω κυρώσεων.

5. Για την εφαρμογή του παρόντος, ως προμηθευτής λογίζεται και ο παραγωγός καταναλωτικού προϊόντος, κατά την παρ. 2 του άρθρου 6, ο αντιπρόσωπός του, ο εισαγωγέας καταναλωτικού προϊόντος σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο διανομέας του και κάθε επαγγελματίας, ο οποίος συμμετέχει στην αλυσίδα εφοδιασμού της αγοράς καταναλωτικού προϊόντος και μπορεί να επηρεάσει τα χαρακτηριστικά της ασφάλειάς του.

6. Στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων συνιστάται Επιτροπή Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών, η οποία αποτελεί συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου για θέματα εφαρμογής του παρόντος.

Η Επιτροπή αυτή, αποτελείται από τα κάτωθι μέλη και τα ισάριθμα αναπληρωματικά τους:

α) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνηγόρου του Πολίτη, ως Πρόεδρο,

β) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνηγόρου του Καταναλωτή,

γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού,

δ) ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού ή Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με εξειδικευμένες γνώσεις σε θέματα παιδοψυχολογίας ή κοινωνιολογίας,

ε) έναν (1) εκπρόσωπο του Εθνικού Συμβουλίου Αγοράς και Καταναλωτή που προέρχεται από τις ενώσεις καταναλωτών,

στ) έναν (1) εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος,

ζ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελλήνων Βιοτεχνών Παιδικών Παιχνιδιών και Αμαξών,

η) έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας,

θ) έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής, με τους αναπληρωτές τους, καθώς και ο γραμματέας αυτής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θητεία δύο (2) ετών.

7. Η Επιτροπή της παρ. 5 κατά τη διάρκεια των εργασιών της και εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο ανάλογα με την υπό εξέταση καταγγελία, ζητά τη συνδρομή ή τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις της άλλων φορέων ή οργανισμών, των οποίων οι αρμοδιότητες είναι συναφείς με την υπό εξέταση υπόθεση.»

Άρθρο 22
Περιορισμός της ευθύνης του πληρωτή για μη εγκεκριμένες πράξεις πληρωμής («phishing») - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 74 ν. 4537/2018

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 74 του ν. 4537/2018 (Α' 84), περί ευθύνης του πληρωτή, τροποποιείται ως προς την υπαιτιότητα, προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 73, ο πληρωτής ευθύνεται μέχρι του ανώτατου ποσού των πενήντα (50) ευρώ για τις ζημίες από τη διενέργεια μη εγκεκριμένων πράξεων πληρωμής, οι οποίες προκύπτουν είτε από τη χρήση απολεσθέντος ή κλαπέντος μέσου πληρωμών είτε από υπεξαίρεσή του. Η εν λόγω υποχρέωση δεν ισχύει, εφόσον:

α) η απώλεια, κλοπή ή υπεξαίρεση του μέσου πληρωμών δεν ήταν δυνατό να εντοπιστεί από τον πληρωτή πριν από τη διενέργεια πράξης πληρωμής, εκτός αν ο πληρωτής είχε ενεργήσει με δόλο ή

β) η ζημία είχε προκληθεί από πράξεις ή παραλείψεις υπαλλήλου, αντιπροσώπου ή υποκαταστήματος ενός παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ή οντότητας στην οποία ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών είχε αναθέσει τις δραστηριότητές του.

Ο πληρωτής ευθύνεται για όλες τις ζημίες που σχετίζονται με κάθε μη εγκεκριμένη πράξη πληρωμής, που προξένησε από δόλο, καθώς για τη με δόλο αθέτηση των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με το άρθρο 69. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν ισχύει το ανώτατο ποσό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Αν ο πληρωτής είναι καταναλωτής και εφόσον οι ζημιές οφείλονται σε βαριά αμέλεια, ευθύνεται μέχρι του ανώτατου ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη φύση των εξατομικευμένων διαπιστευτηρίων ασφαλείας και τις ειδικότερες περιστάσεις υπό τις οποίες το μέσο πληρωμής απωλέσθη, εκλάπη ή υπεξαιρέθηκε. Το τέταρτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, αν ο πάροχος αποδείξει ότι διαθέτει και εφαρμόζει πρόσθετους, αποτελεσματικούς και πιο εξελιγμένους μηχανισμούς ελέγχου των συναλλαγών, από αυτούς που εφαρμόζει για την ισχυρή ταυτοποίηση των συναλλαγών, για συναλλαγές που μπορούν να προκαλέσουν ζημία άνω των χιλίων (1.000) ευρώ, όπως ιδίως μηχανισμούς ελέγχου που αξιοποιούν τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης ή επιπλέον κωδικό ή βιομετρική ταυτοποίηση ή τηλεφωνική επιβεβαίωση.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΛΕΓΧΟΣ, ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Άρθρο 23
Αρχή Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο προστασίας του καταναλωτή - Προσθήκη άρθρου 13ζ στον ν. 2251/1994

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13ζ ως εξής:

«Άρθρο 13ζ
Αρχή Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο προστασίας του καταναλωτή

Ως Αρχή Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού στο πεδίο προστασίας καταναλωτή και σύννομης παροχής υπηρεσιών σε θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή ή της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.), κατά την περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 127 του ν. 4512/2018 (Α' 5), ορίζεται η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία ασκεί τις εξής αρμοδιότητες:

α) την εισήγηση ως προς την κατανομή του προϋπολογισμού και του προσωπικού που αφορά στη διενέργεια των ελέγχων,

σύμφωνα με το άρθρο 135 του ν. 4512/2018, καθώς και την κατάρτιση της μεθοδολογίας σχεδιασμού των ενεργειών εποπτείας,

β) την κατάρτιση του εθνικού σχεδίου προστασίας καταναλωτή,

γ) την αξιολόγηση και κατάταξη κινδύνου, καθώς και τη διεξαγωγή ερευνών και μελετών για την αξιολόγηση νέων κινδύνων ή αλλαγών σε υφιστάμενους κινδύνους,

δ) τον σχεδιασμό του συστήματος διαχείρισης καταγγελιών,

ε) την κατάρτιση του μοντέλου ενεργειών συμμόρφωσης,

στ) την έκδοση γενικών οδηγιών για πληροφόρηση του κοινού για θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή και της ΔΙ.Μ.Ε.Α.,

ζ) την παροχή κατευθυντήριων οδηγιών για την κατανόηση και εφαρμογή της νομοθεσίας αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή και της ΔΙ.Μ.Ε.Α από τους ελεγχόμενους, για τη συμμόρφωση και τον περιορισμό ή τη μείωση των κινδύνων,

η) τη σύνταξη και υποβολή στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων της συνολικής ετήσιας έκθεσης της παρ. 5 του άρθρου 144 του ν. 4512/2018,

θ) την πρόταση τροποποιήσεων της νομοθεσίας που αφορά στις απαιτήσεις συμμόρφωσης,

ι) τη συνεργασία με τις λοιπές Αρχές Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού.»

Άρθρο 24
Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο προστασίας του καταναλωτή - Προσθήκη άρθρου 13η στον ν. 2251/1994

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13η ως εξής:

«Άρθρο 13η
Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης
των οικονομικών δραστηριοτήτων
στο πεδίο προστασίας του καταναλωτή

1. Ως Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο προστασίας του καταναλωτή και σύννομης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 130 του ν. 4512/2018 (Α' 5), ορίζονται:

α) η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για όλη την Επικράτεια, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, και,

β) οι ελεγκτικές υπηρεσίες των περιφερειών, εντός των διοικητικών ορίων τους.

2. Η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή συνεργάζεται με:

α) τις ελεγκτικές υπηρεσίες της περ. β) της παρ. 1,

β) τις λοιπές αρχές που έχουν στην αρμοδιότητά τους την προστασία του καταναλωτή και ιδίως τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, καθώς και τις αρχές που προβλέπονται στο Παράρτημα Ι της υπ' αρ. 2126/10.1.2020 κοινής απόφασης των υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Δικαιοσύνης, Υποδομών και Μεταφορών, Τουρισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό (Β' 27).»

Άρθρο 25
Αρμοδιότητα ελεγκτικών υπηρεσιών των Περιφερειών - Προσθήκη άρθρου 13θ στον ν. 2251/1994

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13θ ως εξής:

«Άρθρο 13θ
Αρμοδιότητα ελεγκτικών υπηρεσιών περιφερειών

1. Οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες των περιφερειών πραγματοποιούν ελέγχους εντός των διοικητικών ορίων τους για θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή, είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν αιτήματος της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή, διαθέτοντας τις ίδιες εξουσίες έρευνας που διαθέτει και η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή.

2. Οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες των περιφερειών επιβάλλουν τις προβλεπόμενες κυρώσεις, εφόσον διαπιστωθεί μη συμμόρφωση των υπόχρεων σε διατάξεις αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή. Οι ως άνω αρχές κοινοποιούν τις αποφάσεις επιβολής κυρώσεων στη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή.»

Άρθρο 26
Διαχείριση αναφορών, καταγγελιών και ερωτημάτων καταναλωτών - Τροποποίηση άρθρου 13β ν. 2251/1994

Στο άρθρο 13β του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί αναφορών, καταγγελιών και ερωτημάτων καταναλωτών, η παρ. 1 αντικαθίσταται, η παρ. 2 τροποποιείται ως προς το αναφερόμενο όργανο, η παρ. 4, περί διαχείρισης καταγγελιών, καταργείται, και το άρθρο 13β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13β
Διαχείριση αναφορών, καταγγελιών
και ερωτημάτων καταναλωτών

1. Στη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων υποβάλλουν αναφορές και καταγγελίες περί παραβάσεων του παρόντος ή άλλων διατάξεων αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή: α) καταναλωτές, β) ενώσεις καταναλωτών ή γ) τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που νομιμοποιούνται σχετικά. Η αξιολόγηση και η διερεύνηση των καταγγελιών γίνονται βάσει του άρθρου 140 του ν. 4512/2018 (Α' 5). Αν κριθεί αναγκαία η περαιτέρω διερεύνηση μιας αναφοράς ή καταγγελίας, η υπόθεση διεκπεραιώνεται σε εύλογο χρόνο, ανάλογα με το είδος της αναφοράς ή καταγγελίας. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης των καταγγελιών κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 140 του ν. 4512/2018 είναι εμπιστευτικό, στερείται εκτελεστότητας και δεν δημοσιοποιείται ή κοινοποιείται στον καταγγέλλοντα ή σε οποιονδήποτε τρίτο.

2. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου δεν είναι υποχρεωμένη να απαντά σε αιτήματα καταναλωτών υπό μορφή γνωμοδότησης ή σε ερωτήματα επί ιδιωτικής φύσεως υποθέσεων που δεν στοιχειοθετούν καταγγελίες παραβάσεων.

3. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή δύναται, κατά το στάδιο διερεύνησης μιας αναφοράς ή καταγγελίας, να ζητήσει αιτιολογημένη γνώμη από τον Συνήγορο του Καταναλωτή, ο οποίος την παρέχει μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος.

4. (Καταργείται).»

Άρθρο 27
Εξουσίες έρευνας Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Πρόστιμο μη συμμόρφωσης - Προσθήκη άρθρου 13γ στον ν. 2251/1994

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13γ ως εξής:

«Άρθρο 13γ
Εξουσίες έρευνας Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή

1. Η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της για την επιβολή των μέτρων για την τήρηση της καταναλωτικής νομοθεσίας, δύναται να:

α) έχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε σχετικά έγγραφα, δεδομένα ή πληροφορία, υπό οποιαδήποτε μορφή ή μορφότυπο, ανεξαρτήτως του μέσου ή τόπου αποθήκευσής τους,

β) απαιτεί, από κάθε δημόσια αρχή, φορέα ή οργανισμό, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, την παροχή κάθε σχετικής πληροφορίας, δεδομένων ή εγγράφων, υπό οποιονδήποτε μορφή ή

μορφότυπο και ανεξαρτήτως του μέσου αποθήκευσής τους ή του τόπου όπου είναι αποθηκευμένα. Στην παρούσα περίπτωση περιλαμβάνεται ο εντοπισμός των χρηματοοικονομικών ροών και των ροών δεδομένων ή η διαπίστωση της ταυτότητας των προσώπων που συμμετέχουν σε χρηματοοικονομικές ροές και ροές δεδομένων, των στοιχείων τραπεζικών λογαριασμών και της ιδιοκτησίας των διαδικτυακών τόπων, καθώς και κάθε σχετική πληροφορία,

γ) διενεργεί τις απαραίτητες επιτόπιες επιθεωρήσεις, περιλαμβανομένης της εξουσίας πρόσβασης σε κάθε χώρο, έδαφος ή μέσο μεταφοράς που χρησιμοποιεί ο προμηθευτής, τον οποίο αφορά η επιθεώρηση, για τους σκοπούς της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας, ή απαιτεί από άλλες δημόσιες αρχές να προβαίνουν στις εν λόγω ενέργειες, ώστε να εξετάζει, κατάσχει, λαμβάνει ή να αποκτά αντίγραφα στοιχείων, δεδομένων ή εγγράφων, ανεξαρτήτως του μέσου αποθήκευσής τους,

δ) κατάσχει κάθε πληροφορία, δεδομένο ή έγγραφο για το απαραίτητο χρονικό διάστημα και στον βαθμό που απαιτείται για την επιθεώρηση,

ε) απαιτεί, από κάθε εκπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού του προμηθευτή τον οποίο αφορά η επιθεώρηση, να παρέχει εξηγήσεις και να καταγράφει τις απαντήσεις,

στ) αγοράζει αγαθά ή υπηρεσίες ως δοκιμαστικές αγορές, ακόμα και με καλυμμένη ταυτότητα, ώστε να εντοπίζει τις παραβάσεις και να συγκεντρώνει αποδεικτικά στοιχεία, υποβάλλοντας σε δοκιμές τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

2. Για τη διενέργεια των ελέγχων η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή δύναται να ζητά τη συνδρομή κάθε αρμόδιας αρχής.

3. Σε βάρος ελεγχόμενου, ο οποίος δεν απαντά σε καταγγελίες καταναλωτών, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δύναται να προβαίνει σε:

α) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν ο προμηθευτής, πωλητής, παραγωγός ή διανομέας έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον, με προειδοποίηση επιβολής προστίμου,

β) επιβολή προστίμου από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

4. Σε περίπτωση μη χορήγησης των αιτούμενων εγγράφων και εξηγήσεων ή σε περίπτωση παρακώλυσης του ελέγχου επιβάλλεται πρόστιμο από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

5. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4, εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).»

Άρθρο 28
Προσωρινά μέτρα - Προσθήκη άρθρου 13δ στον ν. 2251/1994

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13δ ως εξής:

«Άρθρο 13δ
Προσωρινά μέτρα

1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις ότι η παράβαση της νομοθεσίας ενέχει άμεσο, σοβαρό και επικείμενο κίνδυνο βλάβης σε βάρος των καταναλωτών, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, πριν από τη λήψη οριστικής απόφασης, δύναται να λαμβάνει προσωρινά μέτρα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

2. Ως προσωρινά μέτρα νοούνται:

α) η προσωρινή απαγόρευση πρόσβασης σε ιστότοπο, όπου η αρμόδια αρχή αποστέλλει σχετική εντολή, ανάλογα με την περίπτωση, στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) για τα διαχειριζόμενα από αυτή ονόματα χώρου (domain names) ή στους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο (ISPs) με τη διακοπή της πρόσβασης στη διεύθυνση διαδικτυακού πρωτοκόλλου (IP address) ή όνομα χώρου (domain name) ή σε όλα τα παραπάνω. Η ως άνω εντολή αναφέρει ιδίως τα ονόματα χώρου (domain names) και τις διευθύνσεις διαδικτυακού πρωτοκόλλου (IP addresses), στα οποία πρέπει να διακοπεί η πρόσβαση, τη διεύθυνση του ενιαίου εντοπιστή πόρων (URL) που επιτρέπει τον προσδιορισμό και την παράβαση λόγω της οποίας εκδίδεται η εντολή. Η Ε.Ε.Τ.Τ. ή οι πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο εφαρμόζουν αναλόγως τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 36Α του ν. 4689/2020 (Α' 103),

β) η άμεση παύση της παράβασης και ιδίως η προσωρινή σφράγιση φυσικού καταστήματος, από την αρμόδια αστυνομική αρχή, καθώς και η παύση διαφήμισης,

γ) η γνωστοποίηση στο καταναλωτικό κοινό μέσω του Τύπου, της ιστοσελίδας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, των στοιχείων του ελεγχόμενου και των πιθανολογούμενων παραβάσεων της νομοθεσίας αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή, πριν τη λήψη οποιουδήποτε άλλου μέτρου συμμόρφωσης.

3. Η απόφαση προσωρινών μέτρων δύναται να περιλαμβάνει και την απαίτηση λήψης κατάλληλων διορθωτικών μέτρων, εντός ταχθείσας προθεσμίας.

4. Το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να επιβάλλει, εκτός των λοιπών μέτρων συμμόρφωσης, και πρόσθετο πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης, προς την απόφαση λήψης προσωρινών μέτρων.

5. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 4 εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).»

Άρθρο 29
Ειδικά διοικητικά μέτρα και κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 13ε στον ν. 2251/1994

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13ε ως εξής:

«Άρθρο 13ε
Ειδικά διοικητικά μέτρα και κυρώσεις

1. Αν επιβληθεί κύρωση επί διαπιστωμένης παράβασης, επί της οποίας δεν έχει υπάρξει συμμόρφωση και δεν υπάρχουν άλλα αποτελεσματικά μέσα για την παύση της, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος σοβαρής βλάβης των συμφερόντων των καταναλωτών, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να:

α) διατάσσει πάροχους υπηρεσιών υποδοχής να διαγράψουν, απενεργοποιήσουν ή να περιορίσουν την πρόσβαση σε επιγραμμική διεπαφή,

β) διατάσσει καταχωρητές ή μητρώα τομέα να διαγράψουν πλήρως εγκεκριμένα ονόματα τομέα και να επιτρέπουν στην οικεία αρμόδια αρχή να προβεί σε σχετική καταχώρηση,

γ) αποστείλει σχετική εντολή προς την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, η οποία προβαίνει στην αμετάκλητη διαγραφή των ονομάτων χώρου με κατάληξη «.gr» ή «.ελ» που υποδεικνύει η αρχή, καταργώντας την όποια μελλοντική χρήση τους.

2. Η απόφαση των περ. α) και β) της παρ. 1 δύναται να επιβάλει, εκτός των λοιπών μέτρων συμμόρφωσης, και πρόσθετο πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ανά ημέρα μη συμμόρφωσης.

3. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 2 εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).»

Άρθρο 30
Παραγραφή - Προσθήκη άρθρου 13στ στον ν. 2251/1994

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13στ ως εξής:

«Άρθρο 13στ
Παραγραφή

1. Οι παραβάσεις της νομοθεσίας αρμοδιότητας της Διεύθυν-

σης Προστασίας Καταναλωτή υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή, η οποία εκκινεί από την ημέρα διάπραξης της παράβασης.

2. Αν μια παράβαση είναι διαρκής ή έχει διαπραχθεί κατ' εξακολούθηση, η παραγραφή εκκινεί από την ημέρα παύσης της παράβασης.

3. Η παραγραφή της εξουσίας επιβολής προστίμων και περιοδικών χρηματικών ποινών διακόπτεται από κάθε πράξη της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή, για τη διερεύνηση της υπόθεσης.

4. Η διακοπή της παραγραφής παύει όταν η Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή περατώνει τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων.

5. Η παραγραφή εκκινεί εκ νέου ύστερα από κάθε διακοπή. Σε κάθε περίπτωση, η παραγραφή συμπληρώνεται την ημέρα παρέλευσης προθεσμίας ίσης με το διπλάσιο της προθεσμίας παραγραφής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΤΟΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 31
Εποπτεία εφαρμογής των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τη διαδικασία προδικαστικού συμβιβασμού για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3869/2010

Στο άρθρο 2 του ν. 3869/2010 (Α' 130), περί προδικαστικού συμβιβασμού για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 διαγράφεται η αναφορά στην Επιτροπή Φιλικού Διακανονισμού και επικαιροποιούνται η παραπομπή στη νομοθεσία του μητρώου της Ένωσης Καταναλωτών και η αναφορά στον θεσμό του Ελληνικού Χρηματοοικονομικού Μεσολαβητή, καταργούνται το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρ. 4, προστίθενται παρ. 6, 7 και 8 και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2
Διαδικασία προδικαστικού συμβιβασμού

1. Τα μέρη δύνανται πριν την υποβολή της αίτησης του άρθρου 4 παράγραφος 1 του παρόντος να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης. Σε περίπτωση που επιλεγεί αυτή η διαδικασία και αποτύχει, ο οφειλέτης δύναται να καταθέσει την αίτηση του άρθρου 4 του παρόντος ενώπιον του αρμόδιου Ειρηνοδικείου με το αναφερόμενο στο άρθρο 4 του παρόντος περιεχόμενο, καθώς και αντίγραφο του πρακτικού αποτυχίας της διαμεσολάβησης. Μετά την υποβολή της αίτησης του άρθρου 4 ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, ο οφειλέτης υποχρεούται να ακολουθήσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 5 διαδικασία. Στο πλαίσιο του προδικαστικού συμβιβασμού ο οφειλέτης δύναται να ζητά τη συμβουλευτική συνδρομή του Συνηγόρου του Καταναλωτή, της Ένωσης Καταναλωτών που είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο του άρθρου 10β του ν. 2251/1994 (Α' 191) ή του Ελληνικού Χρηματοοικονομικού Μεσολαβητή ή δικηγόρου.

2. [Καταργήθηκε]

3. [Καταργήθηκε]

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή σε αυτά σχετικού αιτήματος του οφειλέτη να του παραδώσουν, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνσή του, αναλυτική κατάσταση των οφειλών του προς αυτά, στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται με ακρίβεια το ύψος της οφειλής, αναλυόμενο κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, ο αριθμός και η ημερομηνία σύναψης της δανειακής σύμβασης, εφόσον είναι διαθέσιμα, το επιτόκιο με το οποίο εκτοκίζεται η οφειλή, καθώς και το ποσό που αντιστοιχεί στο δέκα τοις εκατό (10%) της τελευταίας ενήμερης δόσης.

4α. Το Δημόσιο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού (Ο.Τ.Α.), τα νομικά πρόσωπα αυτών και οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης υποχρεούνται κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος του οφειλέτη να παραδώσουν σε αυτόν εντός της ανωτέρω προθεσμίας αναλυτική κατάσταση: α) των βεβαιωμένων οφειλών στην Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.). τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), αναλυόμενες σε κεφάλαιο, προσαυξήσεις και τόκους εκπρόθεσμης καταβολής, αναφέροντας και το επιτόκιο εκπρόθεσμης καταβολής, β) των βεβαιωμένων οφειλών προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών, όπως περιγράφονται στην παρ. 2 εδάφιο β' στοιχείο β' του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, αναλυόμενες σε κεφάλαιο, προσαυξήσεις και τόκους εκπρόθεσμης καταβολής, γ) των βεβαιωμένων ασφαλιστικών οφειλών προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης.

5. Αν εκχωρηθεί απαίτηση πιστωτή προς τρίτους, ο εκδοχέας που δεν έχει κύρια κατοικία ή έδρα στην Ελληνική Επικράτεια, οφείλει να ορίσει αντίκλητο στην Ελληνική Επικράτεια κατά το άρθρο 142 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και να τον γνωστοποιήσει στον οφειλέτη. Μέχρι τη γνωστοποίηση τεκμαίρεται ως αντίκλητος ο τελευταίος εκχωρητής της απαίτησης με κύρια κατοικία ή έδρα στην ελληνική επικράτεια.

6. Για τις παραβάσεις της παρ. 4 επιβάλλεται, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σε βάρος του πιστωτικού ιδρύματος:

α) σύσταση συμμόρφωσης, εντός προθεσμίας, και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν το ελεγχόμενο πιστωτικό ίδρυμα έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

Αν εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής του προστίμου έχουν εκδοθεί σε βάρος του παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου για παραβάσεις της παρ. 4, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

7. Για την επιβολή κυρώσεων, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) ενέργειες του πιστωτικού ιδρύματος με σκοπό τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας που υπέστησαν οι καταναλωτές,

γ) προηγούμενες παραβάσεις της παρ. 4,

δ) το οικονομικό όφελος από την παράβαση.

8. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατά την παρ. 6 εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).»

Άρθρο 32
Κυρώσεις επί παραβάσεων που αφορούν στην ενημέρωση οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις - Αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 3758/2009

Το άρθρο 10 του ν. 3758/2009 (Α' 68), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10
Κυρώσεις

1. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και υπό την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119/1) και του ν. 4624/2019 (Α' 137), περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, επιβάλλεται:

α) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν ο ελεγχόμενος

έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας, πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου, έχουν εκδοθεί σε βάρος του παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, για παραβάσεις του παρόντος το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

Ειδικά για τις παραβάσεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 4, της παρ. 7 του άρθρου 6 και της παρ. 2 του άρθρου 8, από τις οποίες θίγεται το δικαίωμα στην προστασία προσωπικών δεδομένων φυσικών προσώπων, αρμόδια είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Για το ύψος του προστίμου εφαρμόζεται η παρούσα.

2. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατά την παρ. 1 εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

3. Για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 1 λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) ενέργειες του παραβάτη με σκοπό τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας που υπέστησαν οι καταναλωτές,

γ) προηγούμενες παραβάσεις του παρόντος,

δ) το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ο παραβάτης.

5. Περίληψη της απόφασης, με την οποία επιβάλλεται το πρόστιμο της παρ. 1, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης στον παραβάτη, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου, σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει, ιδίως, την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης και το ύψος του επιβληθέντος προστίμου.»

Άρθρο 33
Μέτρα για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουλίου 2021 «για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Ένωση» και (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2012 «σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009» - Αντικατάσταση άρθρου 30 ν. 4141/2013

Το άρθρο 30 του ν. 4141/2013 (Α' 81), περί εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 30
Μέτρα για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου της 14ης Ιουλίου 2021 «για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Ένωση» και (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και
του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2012 «σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009» - Αντικατάσταση άρθρου 30 ν. 4141/2013

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος, η Τράπεζα της Ελλάδος ορίζεται αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση της τήρησης του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2021 «για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (L 274) και του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2012 «σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 924/2009» (L 94). Εξαιρέσεις, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012, επιτρέπεται να χορηγηθούν με Πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά το άρθρο 55Α του Καταστατικού της ή εξουσιοδοτημένου από αυτήν οργάνου.

2. Επί παραβάσεων των άρθρων 3, 4, 5 και 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012, που τελούνται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ή χρήστες υπηρεσιών πληρωμών, είτε αυτοί ανήκουν στα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος πρόσωπα είτε όχι, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιβάλει χρηματικό πρόστιμο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, υπολογιζόμενο ως εφάπαξ ποσό ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής μέχρι τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, με την επιφύλαξη των ειδικότερων διαδικασιών για την ανάκληση ή αναστολή άδειας λειτουργίας, καθώς και των ποινικών κυρώσεων.

3. Αρμόδια αρχή για τη διαχείριση καταγγελιών που αφορούν στα άρθρα 3, 4, 5 και 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1230 και στα άρθρα 7 και 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012, ορίζεται η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

4. Σε περίπτωση παράβασης της παρ. 3 επιβάλλονται, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μια ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας, πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου, έχουν εκδοθεί σε βάρος του παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

5. Για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 4 λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) οι ενέργειες του παραβάτη για τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας,

γ) προηγούμενες παραβάσεις της παρ. 8,

δ) το οικονομικό όφελος από την παράβαση.

6. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 4 εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

7. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται το πρόστιμο της παρ. 3α, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου, σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης και το επιβληθέν πρόστιμο.

8. Για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, οι οποίες ανακύπτουν μεταξύ των χρηστών και των παροχών των υπηρεσιών πληρωμών, όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1230 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 260/2012 αρμόδιοι είναι ο Συνήγορος του Καταναλωτή και ο Ελληνικός Χρηματοοικονομικός Μεσολαβητής.

9. Σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών, οι φορείς της παρ. 8 συνεργάζονται με τους αντίστοιχους φορείς των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Άρθρο 34
Κυρώσεις για την παράβαση υποχρεώσεων των εκδοτών ηλεκτρονικού χρήματος - Αντικατάσταση άρθρου 24 ν. 4021/2011

Το άρθρο 24 του ν. 4021/2011 (Α' 218), περί κυρώσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 24
(Άρθρο 13 Οδηγίας 2009/110/ΕΚ)
Κυρώσεις

1. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων επιβάλλονται στους παραβάτες των άρθρων 21 και 22, μια ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν ο εκδότης ηλεκτρονικού χρήματος έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας, πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου, έχουν εκδοθεί σε βάρος του παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

2. Για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 1 λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) οι ενέργειες του παραβάτη για τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας,

γ) προηγούμενες παραβάσεις της παρ. 1,

δ) το οικονομικό όφελος από την παράβαση.

3. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 1, εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

4. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται το πρόστιμο της παρ. 1, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου, σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης και το επιβληθέν πρόστιμο.»

Άρθρο 35
Κυρώσεις για την παράβαση υποχρεώσεων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών - Αντικατάσταση άρθρου 24 ν. 4465/2017

Το άρθρο 24 του ν. 4465/2017 (Α' 47), περί κυρώσεων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 24
Κυρώσεις
(Άρθρο 26 Οδηγίας 2014/92/ΕΕ)

1. Σε περίπτωση παράβασης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 7 και της παρ. 2 του άρθρου 25, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με το Καταστατικό της, καθώς και να επιβάλει τις κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4261/2014 (Α' 107).

2. Οι κυρώσεις της παρ. 1 δημοσιοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 4261/2014.

3. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων επιβάλλονται στους παραβάτες των άρθρων 4 έως 6 και 8 έως 20 μία ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον, ή, αν ο παραβάτης έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας, πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου, έχουν εκδοθεί σε βάρος του παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ.

4. Για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 3 λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) οι ενέργειες του παραβάτη για τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας,

γ) προηγούμενες παραβάσεις της παρ. 3,

δ) το οικονομικό όφελος από την παράβαση,

ε) οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν για την ίδια παράβαση σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διασυνοριακές υποθέσεις.

5. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 3, εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

6. Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 3 δημοσιοποιούνται κατά την παρ. 2 του άρθρου 101 του ν. 4537/2018 (Α' 84).»

Άρθρο 36
Δημοσίευση των επιβαλλόμενων κυρώσεων για την παράβαση των υποχρεώσεων των πιστωτών σε συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία - Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4438/2016

Στο άρθρο 36 του ν. 4438/2016 (Α' 220), περί κυρώσεων για την παράβαση των υποχρεώσεων των πιστωτών σε συμβάσεις πίστωσης καταναλωτών, συμπληρώνεται ο τίτλος με την αναφορά της ενσωματούμενης Οδηγίας, προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 2, και το άρθρο 36 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 36
Κυρώσεις
(άρθρο 38 της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ)

1. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος νόμου οι οριζόμενες στο άρθρο 4 αρμόδιες αρχές επιβάλλουν κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3.

2. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 9 και 10 επιβάλλονται κυρώσεις κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13α του ν. 2251/1994. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του άρθρου 37 εφαρμόζεται το άρθρο 19 της 70330 οικ/30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Β' 1421). Για τη δημοσιοποίηση των διοικητικών κυρώσεων εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 101 του ν. 4537/2018 (Α' 84).

3. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος νόμου, πλην αυτών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 2, η Τράπεζα της Ελλάδος, μπορεί να λαμβάνει διοικητικά μέτρα και να επιβάλλει τις κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4261/2014. Για τη δημοσιοποίηση διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 60 του ν. 4261/2014.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 37
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) το άρθρο 57 του ν. 4796/2021 (Α' 63), περί εισαγωγής δεδομένων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «e-katanalotis»,

β) η παρ. 3 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί επιβολής κυρώσεων,

γ) η παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4430/2016 (Α' 205), περί αποστολής δελτίου καταγγελιών,

δ) το άρθρο 14 του ν. 2194/1994 (Α' 34), περί χρονικών ορίων λειτουργίας κέντρων διασκεδάσεως και συναφών καταστημάτων,

ε) το άρθρο 23 του ν. 2224/1994 (Α' 112), περί καθορισμού ωρών λειτουργίας καταστημάτων,

στ) η υπό στοιχεία 1011/22/19-ιβ/26.9.1994 κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Δημόσιας Τάξης, περί καθορισμού χρονικών ορίων λειτουργίας κέντρων διασκεδάσεως και συναφών καταστημάτων (Β' 724), και

ζ) το άρθρο 8 του ν. 3816/2010 (Α' 6), περί κυρώσεων.

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΣΗ ΟΙΝΩΝ

Άρθρο 38
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η δημιουργία προστιθέμενης αξίας στους οίνους μέσω της παλαίωσής τους, με την καταβύθισή τους στον θαλάσσιο πυθμένα.

Άρθρο 39
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η δημιουργία ρυθμιστικού πλαισίου για την παλαίωση οίνων μέσω υποθαλάσσιας πόντισης που αφορά στη διαδικασία αδειοδότησης για την υποβρύχια παλαίωσή τους, τον καθορισμό της θέσης πόντισης, καθώς και τον έλεγχο και την επισήμανση των οίνων.

Άρθρο 40
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους ορίζονται ως:

α) «οίνοι»: τα εμφιαλωμένα προϊόντα του Μέρους ΙΙ, του Παραρτήματος VII, του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, «για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου» (L 347),

β) «υποθαλάσσια πόντιση»: η καταβύθιση, εντός της ελληνικής αιγιαλίτιδας ζώνης, σε βάθος μεταξύ δέκα (10) και πενήντα (50) μέτρων από τη στάθμη της θάλασσας,

γ) «Περιφερειακά Πάρκα Παλαίωσης Οίνων»: οι οριοθετημένες θαλάσσιες ζώνες όπου δύνανται να ποντίζονται οίνοι προς παλαίωση περισσότερων από μιας επιχειρήσεων.

Άρθρο 41
Άδεια απλής χρήσης θαλάσσιου βυθού για πόντιση οίνων

1. Για την υποθαλάσσια πόντιση φιαλών οίνου προς παλαίωση εκδίδεται άδεια από την κατά τόπο αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν σχετικής αίτησης από επιχείρηση παραγωγής, εμφιάλωσης ή εμπορίας οίνων, η οποία έχει εγγραφεί στο Μητρώο επιχειρήσεων αμπελοοινικού τομέα του άρθρου 3 της υπό στοιχεία 2453/235850/20.9.2019 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3673). Κατά τόπον αρμόδια ΔΑΟΚ είναι εκείνη του τόπου πόντισης. Η αίτηση κοινοποιείται από τη ΔΑΟΚ στο αρμόδιο τελωνείο, αν οι οίνοι προέρχονται από φορολογική αποθήκη. Η αίτηση περιλαμβάνει:

α) αντίγραφο της άδειας οινοποιείου,

β) αν το οινοποιείο λειτουργεί ως φορολογική αποθήκη, αντίγραφο της σχετικής άδειας,

γ) το είδος του οίνου που ποντίζεται (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης ή Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης, ποικιλιακός, ποικιλιακή σύνθεση), καθώς και κάθε έγγραφο που πιστοποιεί τις σχετικές ιδιότητες του οίνου,

δ) την ποσότητα του οίνου που ποντίζεται (σε αριθμό και περιεκτικότητα φιαλών),

ε) την προγραμματισμένη διάρκεια παλαίωσης,

στ) τις διαστάσεις του κλωβού,

ζ) το βάθος της πόντισης,

η) τις προτεινόμενες συντεταγμένες πόντισης, συνοδευόμενες από τοπογραφικό, υπογεγραμμένο από πολιτικό ή τοπογράφο μηχανικό, στο οποίο αποτυπώνονται η θέση, οι συντεταγμένες του προτεινόμενου σημείου πόντισης κατά το Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς, η απόσταση από την ακτογραμμή και τα όρια της καθορισμένης Χερσαίας Ζώνης Λιμένα, εφόσον έχει οριστεί, καθώς και ο βυθομετρικός χάρτης της προτεινόμενης περιοχής πόντισης οίνων,

θ) τον πιστοποιημένο φορέα πιστοποίησης της παλαίωσης, συνοδευόμενο από αντίγραφο της σχετικής σύμβασης μεταξύ του αιτούντος και του εν λόγω φορέα.

2. Απαγορεύεται η πόντιση οίνων σε θαλάσσιο χώρο στον οποίο δύναται να παρεμποδίζονται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, δραστηριότητες, έργα ή περιοχές δημοσίου συμφέροντος οι οποίες ρυθμίζονται από κείμενες διατάξεις, ιδίως:

α) η εκτέλεση έργων που εξυπηρετούν κοινωφελείς σκοπούς, όπως ύδρευση, αποχέτευση, καθώς και οι υποθαλάσσιοι αγωγοί πάσης φύσεως, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285),

β) η παραγωγή ενέργειας από υπεράκτια αιολικά πάρκα, σύμφωνα με το άρθρο 6Α του ν. 3468/2006 (Α' 129) και τον ν. 4203/2013 (Α' 129),

γ) η παραγωγή ενέργειας από θαλάσσιους πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που έχουν λάβει άδεια εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4951/2022 (Α' 129),

δ) η παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση έργων εγκατάστασης υποβρυχίων καλωδίων ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών για τη διασύνδεση νήσων ή βραχονησίδων με την ηπειρωτική χώρα, σύμφωνα με το άρθρο 110 του ν. 4850/2021 (Α' 208),

ε) υδάτινες αθλητικές δραστηριότητες ή εγκαταστάσεις για τις οποίες έχει δοθεί άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 56Β του ν. 2725/1999 (Α 121),

στ) η λειτουργία υδατοδρομίων, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4663/2020 (Α' 30),

ζ) η αγκυροβολία, στάθμευση, φόρτωση και εκφόρτωση πλοίων, για τη ρύθμιση των οποίων αρμόδιες είναι οι λιμενικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 141 του ν.δ. 187/1973 (Α' 261),

η) σε περιοχές όπου τελούνται πολεμικές ασκήσεις (πεδία βολής), σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 5 της υπό στοιχεία Φ.351/103/310959/7.8.2012 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (Β' 2355),

θ) σε θαλάσσιες ζώνες που έχουν χωροθετηθεί με σκοπό τη χρήση τους ως τουριστικών λιμένων (μαρίνες, καταφύγια, αγκυροβόλια), σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 2160/1993 (Α' 118),

ι) εντός ζώνης λιμένα, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 2971/2001,

ια) σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειας του ν. 2742/1999 (Α' 207) και του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες, όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 31722/4.11.2011 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του χωροταξικού σχεδιασμού και της αειφόρου ανάπτυξης (Β' 2505), καθώς και στην περιμετρική ζώνη προστασίας πενήντα (50) μέτρων από τα όρια αυτών, του άρθρου 16 του ν. 4282/2014 (Α' 182) και σε παραχωρημένες κατά χρήση εκτάσεις, στο πλαίσιο του ν. 2971/2001, για την εγκατάσταση υποστηρικτικών εγκαταστάσεων υδατοκαλλιέργειας,

ιβ) εντός θαλάσσιας περιοχής όπου έχουν εντοπιστεί ενάλιες αρχαιότητες, σύμφωνα με τον ν. 4858/2021 (Α' 220),

ιγ) σε σημεία κατά τα οποία έχει ήδη ποντισθεί αντικείμενο,

σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 3153/2003 (Α' 153),

ιδ) εντός περιοχών περιορισμών ναυσιπλοΐας, όπως αυτές καθορίζονται με κανονιστικές πράξεις και περιλαμβάνονται στο ετήσιο τεύχος μονίμων αγγελιών προς ναυτιλομένους, το οποίο εκδίδεται από την Υδρογραφική Υπηρεσία. Η ως άνω απαγόρευση μπορεί να αρθεί κατόπιν άδειας από την αρμόδια Διοίκηση του Πολεμικού Ναυτικού. Η αίτηση άρσης της απαγόρευσης υποβάλλεται μέσω της κατά τόπο αρμόδιας λιμενικής αρχής.

3. Προκειμένου να εγκριθεί το προτεινόμενο σημείο πόντισης σε σχέση με τις διαστάσεις των κλωβών, η αρμόδια ΔΑΟΚ, κοινοποιεί, εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, αντίγραφο αυτής στα Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, και Τουρισμού, προκειμένου να αποφανθούν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, επί της ύπαρξης ή μη κάποιου από τα αναφερόμενα στο παρόν κωλύματα πόντισης, στο προτεινόμενο σημείο.

4. Σε περίπτωση που δεν τηρείται κάποια από τις προϋποθέσεις του παρόντος, η αρμόδια ΔΑΟΚ απορρίπτει την αίτηση με αιτιολογημένη απόφαση. Εφόσον η απόρριψη οφείλεται στη χρήση της προτεινόμενης θαλάσσιας περιοχής για άλλες δραστηριότητες, ο αιτών μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση με νέες προτεινόμενες συντεταγμένες πόντισης.

5. Για κάθε πόντιση, καταβάλλεται από τον αιτούντα τέλος στο Δημόσιο Ταμείο.

Άρθρο 42
Οίνοι Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης

Η ταξινόμηση των οίνων ως Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης, λαμβάνει χώρα, πριν την καταβύθισή τους.

Άρθρο 43
Πόντιση οίνων

1. Η πόντιση γίνεται μέσω μεταλλικών κλωβών που παρέχει ο αιτών και αποκλειστικά με δικές του δαπάνες. Οι προς υποθαλάσσια παλαίωση οίνοι μεταφέρονται προς πόντιση με συνοδευτικό έγγραφο αμπελοοινικών προϊόντων, αντίγραφο του οποίου παραδίδεται στην αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ), η οποία διατηρεί σχετικό μητρώο.

2. Για τους οίνους, οι οποίοι παράγονται και κατέχονται σε φορολογική αποθήκη, σύμφωνα με το άρθρο 62 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), επιτρέπεται η προσωρινή έξοδος από τη φορολογική αποθήκη, για την υποβρύχια παλαίωση. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας παλαίωσης, οι οίνοι είτε επιστρέφονται στη φορολογική αποθήκη, είτε καταβάλλονται άμεσα οι αναλογούντες φόροι.

3. Οι προς πόντιση οίνοι είναι σφραγισμένοι, ώστε να διασφαλίζεται η στεγανοποίηση του εσωτερικού των φιαλών.

4. Πριν την πόντιση, γίνεται επιβεβαίωση του σημείου πόντισης και της πληρωμής του σχετικού τέλους, έλεγχος και καταμέτρηση των φιαλών, παρουσία κλιμακίου που αποτελείται από εκπροσώπους της αρμόδιας ΔΑΟΚ και έναν (1) εκπρόσωπο του τελωνείου, αν οι οίνοι προέρχονται από φορολογική αποθήκη. Στη συνέχεια, ο κλωβός σφραγίζεται με αδιάβροχη σφραγίδα της ΔΑΟΚ και ποντίζεται στο ορισμένο σημείο πόντισης, ενώ συντάσσεται πρωτόκολλο πόντισης που συνυπογράφεται από τους εκπροσώπους της αρμόδιας ΔΑΟΚ και τον εκπρόσωπο του τελωνείου, εφόσον παρίσταται, καθώς και τον φορέα πιστοποίησης.

5. Η ενδιαφερόμενη επιχείρηση ενημερώνει την αρμόδια ΔΑΟΚ, την αρμόδια λιμενική αρχή και την Υδρογραφική Υπηρεσία του Πολεμικού Ναυτικού για τον χρόνο και τις συντεταγμένες πόντισης των μεταλλικών κλωβών, τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διενέργεια της πόντισης, προκειμένου να εκδοθεί κατάλληλη προαγγελία. Οι περιοχές πόντισης οριοθετούνται περιμετρικά με σημαντήρες κίτρινου χρώματος και φωτοσημαίνονται σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας Φάρων, με μέριμνα και δαπάνες της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

6. Η πλημμελής εκπλήρωση των υποχρεώσεων των παρ. 4 και 5 από την οινοποιητική επιχείρηση επισύρει διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, καθώς και την ανάκληση της άδειας πόντισης.

Άρθρο 44
Έλεγχος και συντήρηση των ποντισμένων κλωβών

1. Με ευθύνη της ενδιαφερόμενης επιχείρησης δύναται να πραγματοποιείται υποθαλάσσιος έλεγχος των κλωβών.

2. Σε περίπτωση κλοπής ή απώλειας ή καταστροφής, ολικής ή μερικής, των ποντισμένων οίνων, το Δημόσιο δεν φέρει ευθύνη. Σε περίπτωση καταστροφής, ολικής η μερικής, των ποντισμένων οίνων, κατόπιν ενέργειας του Δημοσίου, το τελευταίο φέρει ευθύνη, εκτός αν ενήργησε για λόγους δημοσίου συμφέροντος και εφόσον δεν υπήρχε δυνατότητα έγκαιρης ανέλκυσης των ποντισμένων κλωβών με δαπάνη της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

3. Σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής, ολικής ή μερικής, των ποντισμένων οίνων που προέρχονται από φορολογική αποθήκη, εφαρμόζεται το άρθρο 65 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265).

4. Σε περίπτωση κλοπής των ποντισμένων οίνων που προέρχονται από φορολογική αποθήκη, εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, τα άρθρα 56, 109, 118 και 119α του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα.

Άρθρο 45
Ανέλκυση

1. Η ανέλκυση των προς παλαίωση οίνων πραγματοποιείται κατόπιν αίτησης της ενδιαφερόμενης επιχείρησης προς την αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ), προκειμένου να ελεγχθούν η ποιότητα και η εξέλιξη των οίνων ή να διατεθούν στην αγορά για οποιαδήποτε άλλη εύλογη αιτία. Η ανέλκυση και η αποσφράγιση των κλωβών γίνεται παρουσία του κλιμακίου της παρ. 4 του άρθρου 43, κατόπιν ενημέρωσης της αρμόδιας λιμενικής αρχής με μέριμνα της οινοποιητικής επιχείρησης, και συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο, το οποίο συνυπογράφεται από τον φορέα πιστοποίησης.

2. Για λόγους δημοσίου συμφέροντος και με αιτιολογημένη απόφαση, η οποία επιδίδεται στην επιχείρηση που προέβη στην πόντιση, μπορεί να ζητηθεί η ανέλκυση από το, κατά περίπτωση, αρμόδιο Υπουργείο. Στην τελευταία περίπτωση, εφόσον είναι δυνατό, η ανέλκυση συνοδεύεται με πόντιση σε έτερο σημείο, και καταρτίζεται νέο πρωτόκολλο πόντισης. Σε περίπτωση επείγουσας και δικαιολογημένης ανάγκης, η ανέλκυση μπορεί να γίνει χωρίς την προηγούμενη ειδοποίηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης, η οποία ειδοποιείται από την αρμόδια ΔΑΟΚ εντός δύο (2) ημερών από την ως άνω απόφαση, προκειμένου να παραλάβει ή να επαναποντίσει τους οίνους σε έτερο σημείο. Οι δαπάνες ανέλκυσης και προσωρινής αποθήκευσης των προς παλαίωση οίνων βαρύνουν την ενδιαφερόμενη επιχείρηση.

3. Αν διαπιστωθεί ότι ο κλωβός έχει αποσφραγιστεί, ακόμα και από τυχαίο γεγονός, οι οίνοι επιστρέφονται στην επιχείρηση, αλλά δεν δύνανται να διατεθούν στο εμπόριο ως οίνοι υποθαλάσσιας παλαίωσης. Στο πρωτόκολλο ανέλκυσης - αποσφράγισης περιγράφεται, με ευθύνη του φορέα πιστοποίησης, και η κατάσταση επιφάνειας των φιαλών, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι είναι τεχνικώς αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερής η επικόλληση ετικέτας, λόγω της προσκόλλησης οργανισμών επί της φιάλης.

4. Για κάθε ανέλκυση, καταβάλλεται από τον αιτούντα τέλος στο Δημόσιο Ταμείο, το οποίο ισούται με το ελάχιστο τέλος πόντισης.

Άρθρο 46
Λήξη και ανανέωση της άδειας πόντισης

Με τη λήξη της άδειας πόντισης, ο αιτών ή οποιοσδήποτε αποδεικνύει, ενώπιον της αρμόδιας Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονο-

μίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ), ότι είναι κύριος των ποντισμένων οίνων, με δική του ευθύνη, είτε την ανανεώνει, είτε αιτείται την ανέλκυση των οίνων. Σε διαφορετική περίπτωση, η κατά τόπο αρμόδια ΔΑΟΚ βεβαιώνει την καθυστέρηση και επιβάλλει πρόστιμο που ισούται με το διπλάσιο του ετήσιου τέλους πόντισης. Εφόσον παρέλθει τριετία από τη λήξη της άδειας πόντισης, οι οίνοι που παραμένουν ποντισμένοι περιέρχονται αυτοδικαίως στην κυριότητα του Κράτους.

Άρθρο 47
Επισήμανση

1. Οι φιάλες που ανελκύστηκαν και κατεγράφησαν μεταφέρονται στις εγκαταστάσεις της οινοποιητικής επιχείρησης για τις εργασίες επισήμανσης. Εφόσον έχει βεβαιωθεί στο πρωτόκολλο ανέλκυσης, ότι δεν είναι δυνατή η επισήμανση μέσω επικολλώμενης ετικέτας επί της φιάλης λόγω της υποθαλάσσιας παλαίωσης, η επισήμανση γίνεται επί χάρτινης ετικέτας, η οποία δένεται γύρω από τη φιάλη και σφραγίζεται με κέρινη σφραγίδα από την οινοποιητική επιχείρηση. Υπεύθυνη για την επισήμανση, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, είναι η οινοποιητική επιχείρηση.

2. Οι οίνοι που έχουν υποστεί πόντιση τουλάχιστον για ένα (1) έτος μπορούν να φέρουν την ένδειξη: «παλαιωμένος στη θάλασσα»/«aged in the sea water» ή «aged underwater»/«veilli dans la mer», συνοδευόμενη απαραιτήτως από τη συνολική διάρκεια παλαίωσης σε καταβύθιση, εκφραζόμενη σε μήνες ή έτη, στην αντίστοιχη γλώσσα. Ο φορέας πιστοποίησης εκδίδει σχετική βεβαίωση.

3. Ως προς την επισήμανση τροφίμων και οίνων εφαρμόζονται οι Κανονισμοί (ΕΕ) 1169/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (L 304) και 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων (L 347).

Άρθρο 48
Περιφερειακά θαλάσσια πάρκα παλαίωσης οίνων

1. Με απόφαση της εκάστοτε αρμόδιας Περιφέρειας, κατόπιν αιτήσεως αντιπροσωπευτικών οργανώσεων οινοπαραγωγών, δύνανται να ορίζονται Περιφερειακά Θαλάσσια Πάρκα Παλαίωσης Οίνων, όπου συγκεντρώνονται προς παλαίωση οίνοι από οινοποιητικές, εμφιαλωτικές ή εμπορικές επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους εντός της εν λόγω Περιφέρειας.

2. Το κόστος συντήρησης των Περιφερειακών Θαλασσίων Πάρκων Παλαίωσης Οίνων βαρύνει τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, στις οποίες και επιμερίζεται, ανάλογα με τον όγκο των οίνων προς παλαίωση.

3. Η τουριστική εκμετάλλευση των Περιφερειακών Θαλασσίων Πάρκων Παλαίωσης Οίνων είναι δυνατή, σύμφωνα με τον ν. 4688/2020 (Α' 101), περί καταδυτικού τουρισμού, ο οποίος εφαρμόζεται αναλόγως.

4. Οι παρ. 2 έως 7 του άρθρου 41 εφαρμόζονται και στα Περιφερειακά Θαλάσσια Πάρκα Παλαίωσης Οίνων.

Άρθρο 49
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι λεπτομέρειες των προδιαγραφών που τηρούν οι φορείς πιστοποίησης της υποβρύχιας παλαίωσης οίνων της περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 41, ο έλεγχος τους, καθώς και η εγγραφή των ανωτέρω φορέων σε σχετικό μητρώο, οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητές τους.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών ορίζονται το ελάχιστο τέλος απλής χρήσης θαλάσσιου πυθμένα της παρ. 5 του άρθρου 41, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού του, ιδίως βάσει του αριθμού φιαλών, του εμβαδού του κλωβού πόντισης και του χρόνου παλαίωσης.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι διαδικασίες σχετικά με την προσωρινή έξοδο των προς πόντιση οίνων από τη φορολογική αποθήκη της παρ. 2 του άρθρου 43, καθώς και την κατά περίπτωση επιστροφή αυτών ή τη βεβαίωση και είσπραξη των αναλογουσών φορολογικών επιβαρύνσεων, μετά την ολοκλήρωση της παλαίωσης των οίνων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εσωτερικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού, προβλέπονται οι όροι χωροθέτησης των Περιφερειακών Πάρκων Παλαίωσης Οίνων του άρθρου 48 και ειδικότερα οι ελάχιστες αποστάσεις από λιμάνια, ακτές κολύμβησης, λειτουργούσες τουριστικές μονάδες ή εγκαταστάσεις και από υφιστάμενες οικιστικές αναπτύξεις ή υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες βιομηχανικές μονάδες, εξορυκτικές εγκαταστάσεις, λιμενικές εγκαταστάσεις διακίνησης πετρελαιοειδών ή βιομηχανικών μονάδων που εγκυμονούν κινδύνους θαλάσσιας ρύπανσης και άλλες συναφείς δραστηριότητες. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται τεχνικά ζητήματα και προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι τοποθετούμενες εγκαταστάσεις, η συντήρηση και απομάκρυνσή τους, καθώς και οι συνθήκες πρόσβασης σε αυτές από και προς τη ξηρά.

ΜΕΡΟΣ Δ'
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ «ΔΩΜΑΤΙΑ ΑΠΟΔΡΑΣΗΣ (ESCAPE ROOMS)» - ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ Ν. 4442/2016

Άρθρο 50
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η συνέχιση της αναμόρφωσης του πλαισίου άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων με ενιαίο και συνεκτικό τρόπο στο πλαίσιο του ν. 4442/2016 (Α' 230), με έμφαση στον ανασχεδιασμό των διαδικασιών που απαιτούνται για τη λειτουργία των επιχειρήσεων και στη διευκόλυνση άσκησης των δραστηριοτήτων τους, με στόχο την προσέλκυση των επενδύσεων, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και γενικότερα τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 51
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η απλοποίηση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας της διαδραστικής ψυχαγωγικής δραστηριότητας «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)».

Άρθρο 52
Μετάθεση προθεσμίας έκδοσης κανονιστικών πράξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 4442/2016 περί υπαγωγής των οικονομικών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν σε καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης λειτουργίας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 16 ν. 4442/2016

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί μεταβατικών και καταργούμενων διατάξεων, η προθεσμία έκδοσης των κανονιστικών πράξεων των άρθρων 5 και 7 του ως άνω νόμου για την υπαγωγή των οικονομικών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν σε καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης λειτουργίας παρατείνεται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 7, περί υπαγωγής των οικονομικών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν σε καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης του παρόντος, εκδίδονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Μετά την άπρακτη παρέλευση της άνω ημερομηνίας, κάθε οικονομική δραστηριότητα, εξαιρουμένων όσων

ασκούνται ελεύθερα, θεωρείται ότι εμπίπτει στο καθεστώς γνωστοποίησης.

Σε αυτήν την περίπτωση ο φορέας της οικονομικής δραστηριότητας γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές της παρ. 1 του άρθρου 13 ότι προτίθεται να κάνει έναρξη της οικονομικής του δραστηριότητας, υποβάλλοντας συγχρόνως υπεύθυνη δήλωση ότι πληροί τις προϋποθέσεις νόμιμης λειτουργίας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ότι κατέχει τα απαραίτητα πιστοποιητικά ασφαλούς λειτουργίας. Η αρμόδια αρχή μπορεί να ασκήσει έλεγχο της σύννομης λειτουργίας της δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 12.»

Άρθρο 53
Μετονομασία του Κεφαλαίου ΛΙ' του ν. 4442/2016

Το Κεφάλαιο ΛΙ' του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί απλούστευσης του πλαισίου λειτουργίας χιονοδρομικών κέντρων (ειδικής τουριστικής υποδομής), διορθώνεται ως προς την αρίθμησή του, ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Μ'
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΩΝ
ΚΕΝΤΡΩΝ (ΕΙΔΙΚΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ)»

Άρθρο 54
Πλαίσιο άσκησης της διαδραστικής ψυχαγωγικής δραστηριότητας «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)» - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΑ' στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται κεφάλαιο ΜΑ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΑ'
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ «ΔΩΜΑΤΙΑ ΑΠΟΔΡΑΣΗΣ
(ESCAPE ROOMS)»

Άρθρο 301
Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτει η διαδραστική ψυχαγωγική δραστηριότητα «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)» με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 93.29.19.10.

Άρθρο 302
Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, ορίζεται ο Δήμος στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου ασκείται η δραστηριότητα.

Άρθρο 303
Γνωστοποίηση λειτουργίας διαδραστικής ψυχαγωγικής δραστηριότητας «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)»

1. Η διαδραστική ψυχαγωγική δραστηριότητα «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)» υπάγεται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλει με τη γνωστοποίηση, αλλά τα τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.

3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 302, αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχου (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση της δραστηριότητας του άρθρου 301, η γνωστοποίηση κατατίθεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή απευθείας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 302.

4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 302 παραλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης ο φορέας μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς του.

5. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 302 υποχρεούται να κοινοποιεί το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών τη γνωστοποίηση στις λοιπές ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 308, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

Άρθρο 304
Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα

1. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης λειτουργίας, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της μεταβολής στην αρμόδια αρχή του άρθρου 302. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής, ο φορέας της δραστηριότητας διαθέτει τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλονται με τη γνωστοποίηση, αλλά τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας και είναι διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 302 υποχρεούται να κοινοποιεί, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, τη γνωστοποίηση της μεταβολής στις αρμόδιες αρχές στις οποίες έχει κοινοποιηθεί η αρχική γνωστοποίηση λειτουργίας.

2. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9, περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας, εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα.

3. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης μιας δραστηριότητας, απαιτείται η υποβολή νέας γνωστοποίησης λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 303.

Άρθρο 305
Παράβολο

1. Για την υποβολή γνωστοποίησης της διαδραστικής ψυχαγωγικής δραστηριότητας «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)» απαιτείται η προηγούμενη καταβολή παράβολου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 308.

2. Δεν απαιτείται παράβολο για την αλλαγή φορέα δραστηριότητας και για τη μεταβολή υποβληθείσας γνωστοποίησης.

Άρθρο 306
Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία της δραστηριότητας, η αρμόδια αρχή του άρθρου 302 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές και φορείς δύνανται να διενεργούν ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων άσκησης των δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου και να προβαίνουν στις κατά λόγον αρμοδιότητας ενέργειες. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως και 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων. Μέχρι την πλήρη εφαρμογή του ν. 4512/2018 η αρμόδια αρχή του άρθρου 302 δύναται να διενεργεί εκ των υστέρων ελέγχους βάσει κριτηρίων κινδύνου.

Άρθρο 307
Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης και συγκεκριμένα σε περίπτωση παράλειψης γνωστοποίησης πριν από την έναρξη λειτουργίας (αρχική γνωστοποίηση),

παράλειψης γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων της γνωστοποίησης, παράλειψης γνωστοποίησης αλλαγής φορέα, παροχής αναληθών ή ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων κατά τη γνωστοποίηση, έλλειψης δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από πεντακόσια (500) ευρώ έως δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ.

2. Σε περίπτωση μη τήρησης των απαιτήσεων της υπ' αρ. 100393/18.10.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (Β' 5520), επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

3. Σε περίπτωση παράβασης που εμπίπτει, τόσο στην παρ. 1, όσο και στην παρ. 2, επιβάλλεται το υψηλότερο πρόστιμο μεταξύ των (2) δύο.

4. Επιπλέον των προστίμων, επιβάλλεται διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας ολική ή μερική, προσωρινή ή οριστική, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) σε περίπτωση παράβασης, η οποία είναι αντικειμενικά αδύνατον να αρθεί,

β) σε περίπτωση ύπαρξης άμεσου κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον και ιδίως για την υγεία και ασφάλεια των χρηστών ή εργαζομένων,

γ) σε περίπτωση που δωμάτιο απόδρασης δεν διαθέτει την προβλεπόμενη από την υπ' αρ. 100393/18.10.2022 κοινή απόφαση έκθεση τεχνικού ελέγχου που να επιτρέπει την ασφαλή λειτουργία και χρήση του.

5. Οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Δημάρχου.

6. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Άρθρο 308
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθορίζονται για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 305, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησης των κυρώσεων του άρθρου 307, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις θέμα.

Άρθρο 309
Τελικές διατάξεις

Αρμόδια υπηρεσία για την επίσπευση έκδοσης των κανονιστικών πράξεων του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και για την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, είναι η Διεύθυνση Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία μεριμνά για την παροχή διευκρινίσεων και οδηγιών προς τους Δήμους και τις λοιπές αρμόδιες Αρχές.

Άρθρο 310
Μεταβατικές διατάξεις

Τα δωμάτια απόδρασης και οι σχετικές υποστηρικτικές εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός που έχουν τεθεί σε λειτουργία, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της υπ' αρ. 100393/18.10.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (Β' 5520), υποβάλλονται υποχρεωτικά σε αρχικό τεχνικό έλεγχο σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12 αυτής. Στη συνέχεια, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 303, μέσα σε διάστημα δύο (2) μηνών, από την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 12 αυτής.

Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από το παρόν Κεφάλαιο.»

Άρθρο 55
Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση Παραρτήματος ΙΙ ν. 4442/2016

Στο Παράρτημα ΙΙ του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί ενάρξεως ισχύος, η περ. 7 αντικαθίσταται, προστίθενται περ. 8, 9 και 10, και το Παράρτημα ΙΙ διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016

Οι διατάξεις του παρόντος τίθενται σε ισχύ ως εξής:

1. Τα άρθρα 1 έως 56 στις 7.12.2016, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4442/2016,

2. τα άρθρα 57 έως 76 στις 17.1.2018, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4512/2018,

3. τα άρθρα 77 έως 83 στις 14.6.2018, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4549/2018 (Α' 105),

4. τα άρθρα 84 έως 108 στις 29.7.2020, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4711/2020 (Α' 145),

5. τα άρθρα 109 έως 205 στις 17.4.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4796/2021 (Α' 63),

6. τα άρθρα 206 έως 277, στις 26.6.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4811/2021 (Α' 108), εκτός αν άλλως προβλέπεται σε επιμέρους διατάξεις, ιδίως των άρθρων 258, 267 και 277,

7. τα άρθρα 278 έως 287, στις 5.11.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4849/2021 (Α' 207),

8. τα άρθρα 288 έως 300, στις 20.4.2022, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4926/2022 (Α' 87),

9. τα άρθρα 287Α, 287Β και 287Γ στις 29.9.2022, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4974/2022 (Α' 185),

10. τα άρθρα 301 έως 310, από την ημερομηνία δημοσίευσής τους, εκτός αν προβλέπεται άλλως σε επιμέρους διατάξεις.»

ΜΕΡΟΣ Ε'
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 56
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η βελτίωση της λειτουργίας του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ιδίως μέσα από την προώθηση της έρευνας, καθώς και μέσω επιμέρους διορθωτικών παρεμβάσεων στην εταιρική και επιμελητηριακή νομοθεσία, αντιμετωπίζοντας, παράλληλα, ευρύτερα ζητήματα, προς τον σκοπό ενίσχυσης της ανάπτυξης.

Άρθρο 57
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους συνιστά η τροποποίηση υφιστάμενων ρυθμίσεων, που αφορούν στην έρευνα, καθώς και σε εμπορικές συναλλαγές επί των οποίων παρουσιάστηκαν ζητήματα, που προκαλούν αγκυλώσεις και χρήζουν εκσυγχρονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Άρθρο 58
Σύσταση Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) συνιστάται και συγκροτείται σε κάθε ερευνητικό και τεχνολογικό φορέα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων (ΕΙΦΚΔ), ως συμβουλευτικό όργανο του φορέα και των οργάνων διοίκησής του. Αποστολή της Επιτροπής είναι η προώθηση της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων με βάση το φύλο, τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την κατάσταση υγείας/αναπηρίας, την ηλικία ή τον γενετήσιο προσανατολισμό σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας και σε όλες τις διαδικασίες και δραστηριότητες των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων. Η Επιτροπή συμβάλλει στην πρόληψη και αντιμετώπιση κάθε είδους διακρίσεων και στην πρόληψη και αντιμετώπιση της διάκρισης λόγω φύλου, καθώς και κάθε είδους διακρίσεων και στην πρόληψη και αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κάθε είδους παρενοχλητικής συμπεριφοράς εντός του φορέα.

2. Οι ΕΙΦΚΔ αποτελούνται από τρία (3) έως εννέα (9) τακτικά μέλη με τους αναπληρωτές τους. Ο αριθμός των μελών της ΕΙΦΚΔ κάθε φορέα καθορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. του, ανάλογα με το μέγεθος του φορέα. Τα μέλη των ΕΙΦΚΔ προέρχονται από το προσωπικό του φορέα (ερευνητικό, διοικητικό, τεχνικό) με τριετή θητεία. Ο πρόεδρος του Δ.Σ. του φορέα δημοσιεύει τη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Οι υποψηφιότητες αξιολογούνται από το Δ.Σ. του φορέα, το οποίο καταρτίζει πίνακα κατάταξης και αποφασίζει για τη σύνθεση της ΕΙΦΚΔ. Κατά την επιλογή των μελών, εκτός της αναλογικής εκπροσώπησης των απασχολούμενων στον φορέα, λαμβάνεται υπόψη το έργο και γενικότερα η συνεισφορά των υποψηφίων στα πεδία της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης κάθε είδους διακρίσεων και παρενοχλητικής συμπεριφοράς, προηγούμενη θητεία σε σχετικές επιτροπές ισότητας και καταπολέμησης διακρίσεων και η εμπειρία σε θέματα ισότητας, καθώς και η γενικότερη κοινωνική προσφορά στον χώρο τους. Οι ΕΙΦΚΔ που έχουν συσταθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζουν να υφίστανται και ολοκληρώνουν την τριετή θητεία τους με την υφιστάμενη σύνθεση.

3. Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) εκπονεί σχέδια δράσης για την προώθηση και διασφάλιση της ουσιαστικής ισότητας και της καταπολέμησης των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού στις ερευνητικές, εκπαιδευτικές και διοικητικές διαδικασίες του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα και καταρτίζει ετήσια έκθεση, την οποία υποβάλλει στο Δ.Σ. του φορέα,

β) εισηγείται στα αρμόδια όργανα μέτρα για την προώθηση της ισότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων και αποκλεισμών, την αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κάθε είδους παρενοχλητικής συμπεριφοράς,

γ) παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των ανωτέρω μέτρων και των αποτελεσμάτων τους και εισηγείται την τροποποίηση, αναθεώρηση ή συμπλήρωσή τους,

δ) παρέχει ενημέρωση και επιμόρφωση στα μέλη της ερευνητικής κοινότητας σε θέματα σχετικά με την ισότητα των φύλων και την καταπολέμηση κάθε είδους διακρίσεων και αποκλεισμών, την αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κάθε είδους παρενοχλητικής συμπεριφοράς,

ε) προωθεί τη διενέργεια σεμιναρίων και διαλέξεων και υποστηρίζει τη συμμετοχή του φορέα σε ερευνητικές δραστηριότητες, που εστιάζουν στη μελέτη του φύλου, της καταπολέμησης των διακρίσεων και αποκλεισμών, την αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κάθε είδους παρενοχλητικής συμπεριφοράς στον ερευνητικό χώρο, καθώς και στην ανάγκη ενσωμάτωσης των ιδιαιτεροτήτων των φύλων στον σχεδιασμό και την υλοποίηση ερευνών, στην προώθηση της καινοτομίας και στη διαμόρφωση ενός συμπεριληπτικού ερευνητικού και εργασιακού περιβάλλοντος στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς,

στ) προωθεί την εκπόνηση μελετών και ερευνών σχετικά με θέματα που σχετίζονται με το πεδίο της αρμοδιότητάς της,

ζ) συμβάλλει στην ανάπτυξη μηχανισμών αποδοχής, καταγραφής και διαχείρισης αναφορών και καταγγελιών για περιστατικά διακριτικής μεταχείρισης, αποκλεισμού, ή σεξουαλικής παρενόχλησης ή παρενόχλησης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, κατάστασης υγείας/αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, από τον φορέα και παρέχει ή αιτείται από το Δ.Σ. του φορέα ειδική συνδρομή προς θύματα διακρίσεων, αποκλεισμού, σεξουαλικής παρενόχλησης και παρενοχλητικής συμπεριφοράς, όταν καταγγέλλουν διακριτική μεταχείριση ή παρενόχληση.

4. Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων δύναται να υποστηρίζεται στο έργο της από Μονάδα του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα ή της εποπτεύουσας αυτού αρχής για την υλοποίηση των σχεδίων δράσης της παρ. 1, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό του φορέα.

5. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα ρυθμίζονται ειδικότερα τα θέματα προώθησης της ισότητας των φύλων, καταπολέμησης των διακρίσεων και υποστήριξης των θυμάτων διακριτικής μεταχείρισης, αποκλεισμού, ή σεξουαλικής παρενόχλησης ή παρενόχλησης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, κατάστασης υγείας/αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού από την ΕΙΦΚΔ.

Άρθρο 59
Ίδρυση Ινστιτούτου Ρομποτικής στο Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά - Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας, των Επικοινωνιών και της Γνώσης» - Τροποποίηση περ. 1 παρ. Α' άρθρου 13α ν. 4310/2014

Στην περ. 1 της παρ. Α του άρθρου 13α του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί ερευνητικών κέντρων, ινστιτούτων και τεχνολογικών φορέων, προστίθεται υποπερ. δ) και η περ. 1 της παρ. Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Α. Τα Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα που εποπτεύονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων και τη ΓΓΕΚ και διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι τα εξής:

1. «Αθηνά - Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας, των Επικοινωνιών και της Γνώσης», το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:

α. Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (Ι.Ε.Λ.).
β. Ινστιτούτο Πληροφοριακών Συστημάτων (Ι.Π.ΣΥ.).
γ. Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων (ΙΝ.ΒΙ.Σ.).
δ. Ινστιτούτο Ρομποτικής (Ι.ΡΟ.).»

Άρθρο 60
Συνέπειες μη υποβολής των εκθέσεων πεπραγμένων και αξιολόγησης της θητείας των διευθυντών των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων - Αντικατάσταση παρ. 12 άρθρου 16 ν. 4310/2014

Η παρ. 12 του άρθρου 16 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί διευθυντών ερευνητικών κέντρων - ινστιτούτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Οι διευθυντές των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων υποβάλλουν, στο μέσον και κατά τη λήξη της θητείας τους, στο Διοικητικό Συμβούλιο και στον αρμόδιο για θέματα έρευνας και καινοτομίας Υπουργό, έκθεση πεπραγμένων και έκθεση αξιολόγησης της θητείας τους. Η έκθεση αξιολόγησης διενεργείται από το σύνολο του προσωπικού του ερευνητικού κέντρου ή ινστιτούτου με μυστική διαδικασία, σύμφωνα με τον Εσωτερικό του Κανονισμό ή, εφόσον δεν έχει ακόμα εγκριθεί, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η υπαίτια μη υποβολή της έκθεσης πεπραγμένων ή της έκθεσης αξιολόγησης, δύο(2) μήνες μετά το μέσον ή τη λήξη της θητείας των διευθυντών, αντιστοίχως, αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα εις βάρος των διευθυντών ή υπαλλήλων, που ευθύνονται για τη μη υποβολή της.»

Άρθρο 61
Ωράριο ειδικού επιστημονικού - τεχνικού προσωπικού των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 18 ν. 4310/2014

Στην παρ. 7 του άρθρου 18 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί προσωπικού ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων, προστίθεται τρίτο εδάφιο περί ωραρίου του προσωπικού αυτού και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Το εν γένει ειδικό επιστημονικό - τεχνικό προσωπικό εκτελεί εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές εργασίες για την υποστήριξη της έρευνας που πραγματοποιείται στους ερευνητικούς φορείς. Στο προσωπικό αυτό περιλαμβάνεται και το τεχνικό προσωπικό των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 1514/1985, όπως ισχύει. Το ανωτέρω ειδικό επιστημονικό - τεχνικό προσωπικό των ερευνητικών κέντρων και των ινστιτούτων παρέχει τις υπηρεσίες του για την υποστήριξη του ερευνητικού έργου του ερευνητικού κέντρου ή του ινστιτούτου και συνεργάζεται γι' αυτόν τον σκοπό με το υπόλοιπο προσωπικό, παρευρισκόμενο στους χώρους του ερευνητικού κέντρου κατ' ελάχιστον είκοσι έξι (26) ώρες εβδομαδιαίως, οι οποίες κατανέμονται σε τουλάχιστον τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες.»

Άρθρο 62
Επιβράβευση της συμμετοχής των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 23 ν. 4310/2014

Στην παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί δημόσιας χρηματοδότησης, προστίθενται περ. ε), περί επιβράβευσης της συμμετοχής των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα και τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η δημόσια χρηματοδότηση παρέχεται προς τους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς, τους τεχνολογικούς φορείς, στο πλαίσιο της ΕΣΕΤΑΚ έχει τη μορφή:

α) Χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό για την πλήρη κάλυψη των μισθολογικών δαπανών των ερευνητών, των ΕΛΕ, του ειδικού επιστημονικού - τεχνικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού των ερευνητικών κέντρων και των τεχνολογικών φορέων που υπάγονται στη ΓΓΕΚ.

β) Χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό μέρους των λειτουργικών εξόδων των ερευνητικών κέντρων και των τεχνολογικών φορέων που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας.

γ) Χρηματοδότησης ερευνητικών έργων που εκτελεί δημόσιος ερευνητικός οργανισμός ή τεχνολογικός φορέας για λογαριασμό άλλου φορέα του δημόσιου τομέα στο πλαίσιο προγραμμάτων της παρ. 1.

δ) Συμπληρωματικής χρηματοδότησης σε περιπτώσεις προσέλκυσης χρηματοδότησης δημόσιων ερευνητικών οργανισμών που προέρχεται από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές της αλλοδαπής στο πλαίσιο είτε προγραμμάτων αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων είτε για τη δικαστική υποστήριξη διεθνών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε περίπτωση προσφυγής τρίτων (opposition, appeal or nulity) είτε της επενδυτικής αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων είτε της εκτέλεσης ή της συμμετοχής στην εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων για λογαριασμό τρίτων, όπως του δημόσιου τομέα, των διεθνών οργανισμών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των ιδιωτικών φορέων κάθε νομικής μορφής. Η συμπληρωματική χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται με κάθε πρόσφορη μορφή κατά τη διακριτική ευχέρεια της ΓΓΕΚ, όπως ιδίως άμεσης επιχορήγησης από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων ή με τη μορφή έμμεσης επιχορήγησης μέσω της δημιουργίας αντίστοιχου χρηματοδοτικού επενδυτικού κεφαλαίου (Matching Investment Fund) επιστρεπτέας χρηματοδότησης, το οποίο οργανώνεται και λειτουργεί για την εξυπηρέτηση τέτοιου σκοπού. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται μπορεί ιδίως να καλύπτουν και επενδυτικές δραστηριότητες ανάπτυξης ή επανασχεδίασης καινοτομικών προϊόντων και μεταφορά τεχνολογίας ή τεχνογνωσίας.

ε) Επιβράβευσης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέσω παροχής της εθνικής χρηματοδότησης σε δράσεις έργων λοιπών ενωσιακών προγραμμάτων «ΣΑ/2». Η επιβράβευση δύναται, με κοινή απόφαση των αρμόδιων για την έρευνα και καινοτομία και τις δημόσιες επενδύσεις Υπουργών, να αποδίδεται, ενιαία, σε ποσοστό έως πέντε τοις εκατό (5%), επί του συνόλου των κατ' έτος συμβάσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, εκάστου ερευνητικού ή τεχνολογικού φορέα, οι οποίες αφορούν έργα/προγράμματα/δράσεις, χρηματοδοτούμενες, σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), από πόρους προερχόμενους από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δικαιούχοι της χρηματοδότησης των περ. δ) και ε) είναι οι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς, καθώς και οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας αυτών, του άρθρου 13Α.»

Άρθρο 63
Ρύθμιση ζητημάτων βεβαιώσεων πίστωσης ερευνητικού προσωπικού ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014

Έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, ελλείπουσες βεβαιώσεις πίστωσης εντός της τελευταίας πενταετίας για πράξεις εκλογής, διορισμού, εξέλιξης ή αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης ερευνητικού προσωπικού ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) δεν αναζητούνται και οι σχετικές γεγενημένες δαπάνες λογίζονται ως σύννομες, υπό την προϋπόθεση εκπλήρωσης των προϋποθέσεων του άρθρου 18 του ν. 4310/2014. Διαδικασίες εξέλιξης ερευνητών, η μισθολογική δαπάνη των οποίων καλύφθηκε από ίδιους πόρους ερευνητικού ή τεχνολογικού φορέα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, χωρίς τη σχετική βεβαίωση πίστωσης, περατώνονται κανονικά κατά το άρθρο 18 του ν. 4310/2014.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Άρθρο 64
Νομική προσωπικότητα ενώσεων μετόχων - Τροποποίηση άρθρου 144 ν. 4548/2018

Στο άρθρο 144 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί ενώσεων μετόχων, τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 ως προς τις προϋποθέσεις απόκτησης νομικής προσωπικότητας, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 καταργείται, και το άρθρο 144 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 144
Ενώσεις μετόχων

1. Τα δικαιώματα μειοψηφίας του παρόντος νόμου μπορούν να ασκηθούν και από ενώσεις μετόχων, στο όνομά τους, αλλά για λογαριασμό των μελών τους, αν τα μέλη τους έχουν τον εκάστοτε απαιτούμενο για την άσκηση των δικαιωμάτων αριθμό μετοχών. Ως δικαιώματα μειοψηφίας κατά την έννοια του παρόντος άρθρου δεν θεωρούνται και τα δικαιώματα που μπορούν να

ασκηθούν από κάθε μέτοχο.

2. Οι ενώσεις μετόχων μπορούν να συσταθούν από μετόχους μίας ή περισσότερων συγκεκριμένων εταιρειών και έχουν τη μορφή σωματείου διεπόμενου από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του Αστικού Κώδικα. Έναν μήνα πριν από την άσκηση των παραπάνω δικαιωμάτων, η ένωση πρέπει να έχει γνωστοποιήσει την έγκυρη σύσταση και το καταστατικό της στην εταιρεία, της οποίας μέτοχοι είναι τα μέλη της. Στη δήλωση άσκησης του δικαιώματος πρέπει να αναφέρονται τα ονόματα των μετόχων, για λογαριασμό των οποίων ασκείται το δικαίωμα.

3. Οι παραπάνω ενώσεις μπορούν, επίσης, να παρέχουν μέσω διαδικτύου πληροφορίες σε σχέση με τα δικαιώματα που έχουν οι μέτοχοι και οι επενδυτές στις εταιρείες για τις οποίες έχουν συσταθεί και να παρέχουν δυνατότητα επώνυμης συνεννόησης μεταξύ τούτων για την άσκηση των δικαιωμάτων τους κατά την παρ. 1 εν όψει συγκεκριμένης γενικής συνέλευσης των εταιρειών αυτών.

4. Τα ζητήματα της άσκησης των δικαιωμάτων, ιδίως της τυχόν προηγούμενης διαβούλευσης των μελών της ένωσης, της παροχής πληροφοριών, της ενδεχόμενης ανάγκης προηγούμενης ειδικότερης εντολής ή ανάκλησης της τελευταίας, ρυθμίζονται από το καταστατικό της ένωσης.»

Άρθρο 65
Απόδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου σε υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών μέσω Υπηρεσίας μίας Στάσης - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 10 του ν. 4919/2022

Στο άρθρο 10 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.), προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Για την απόδοση Α.Φ.Μ. σε υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών, για τα οποία έλαβε χώρα η διαδικασία του άρθρου 38, περί επιγραμμικής καταχώρισης, εφαρμόζεται η διαδικασία των παρ. 1 έως 3.»

Άρθρο 66
Εγγραφή των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών στο μητρώο εργοδοτών του e-ΕΦΚΑ μέσω Υπηρεσίας μιας Στάσης - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 11 του ν. 4919/2022

Στο άρθρο 11 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί εγγραφής εταιρειών στο Μητρώο Εργοδοτών του e-ΕΦΚΑ, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Για την εγγραφή των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών στο μητρώο εργοδοτών του e-ΕΦΚΑ, για τα οποία έλαβε χώρα η διαδικασία του άρθρου 38, περί επιγραμμικής καταχώρισης, εφαρμόζεται η διαδικασία των παρ. 1 και 2.»

Άρθρο 67
Έξοδος εταίρου από Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης που η διάρκειά της έχει μετατραπεί σε αόριστη - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 33 του ν. 3190/1955

Στο άρθρο 33 του ν. 3190/1955 (Α' 91), περί εξόδου εταίρου και αποκλεισμού εταίρου, προστίθεται παρ. 1α, ως εξής:

«1α. Κάθε εταίρος μπορεί να εξέλθει από την εταιρεία, με δήλωσή του προς τον διαχειριστή, εντός τριών (3) μηνών από την ημέρα κατά την οποία η διάρκειά της τρέπεται σε αόριστη σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 6Α. Η ως άνω δυνατότητα δεν μπορεί να περιοριστεί από οποιαδήποτε πρόβλεψη του καταστατικού της εταιρείας. Το εταιρικό μερίδιο του αποχωρούντος εταίρου εξαγοράζεται στην περίπτωση αυτή από πρόσωπο που υποδεικνύει η εταιρεία είτε στην αξία που συμφωνείται μεταξύ του αποχωρούντος εταίρου και της εταιρείας, είτε στην πραγματική του αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.»

Άρθρο 68
Διαδικασία μετάπτωσης στοιχείων μητρώων ιδρυμάτων, σωματείων, επιτροπών εράνων και αστικών εταιρειών στο Μητρώο Μη Εμπορικής Δραστηριότητας και θέματα Γενικού Μητρώου Μελών Επιστημονικών Φορέων - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση παρ. 19 και 21 άρθρου 57 ν. 4919/2022

1. Η παρ. 19 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022 τροποποιείται ως προς τα εξουσιοδοτούμενα όργανα, το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και τη διασύνδεση της διαδικασίας με το πληροφοριακό σύστημα «TAXIS», και διαμορφώνεται ως εξής:

«19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Δικαιοσύνης και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζεται η διαδικασία μετάπτωσης των στοιχείων των μητρώων για τα ιδρύματα, τα σωματεία, τις επιτροπές εράνων και τις αστικές εταιρείες, που τηρούνται από τις υπηρεσίες των αρμοδίων δικαστηρίων μέσω της διασύνδεσης με το πληροφοριακό σύστημα «TAXIS», καθώς και η διαδικασία ενημέρωσης για κάθε μεταβολή και νέα εγγραφή στο Μ.Μ.Ε.Ο.Δ. του άρθρου 52.»

2. Η παρ. 21 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022 τροποποιείται ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και η παρ. 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«21. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού προστίθενται και άλλοι επιστημονικοί φορείς στο ΓΕ.Μ.Μ.Ε.Φ. και ορίζεται κάθε αναγκαία, τεχνική ή διαδικαστική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 56.»

Άρθρο 69
Πρόσθετα στοιχεία εμπορικής δημοσιότητας που καταχωρίζονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρων 34 και 35 ν. 4919/2022

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί στοιχείων που καταχωρίζουν και δημοσιεύουν οι προσωπικές εταιρείες στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για τις προσωπικές εταιρείες των περ. δ), η), θ) και ιε) της παρ. 1 του άρθρου 16 με έδρα στην ημεδαπή, επιπρόσθετα καταχωρίζονται και δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ.:

α) η εταιρική σύμβαση και οι τροποποιήσεις της, σε κωδικοποιημένη μορφή,

β) ο σκοπός,

γ) η εταιρική επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος,

δ) η πλήρης διεύθυνση της έδρας,

ε) τα ατομικά στοιχεία των εταίρων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 33, ο ορισμός διαχειριστή, καθώς και η έκταση των εξουσιών του. Αν τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παρούσας είναι νομικά, δημοσιεύεται ο αριθμός Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον υπάρχει, τα βασικά στοιχεία εξατομίκευσής του, όπως επωνυμία, νομική μορφή και έδρα, καθώς και τα στοιχεία του φυσικού προσώπου που εκπροσωπεί τα νομικά πρόσωπα,

στ) η έξοδος του εταίρου ή ο αποκλεισμός του,

ζ) κάθε μεταβολή στα ποσοστά συμμετοχής των εταίρων στα κέρδη και τις ζημιές της εταιρείας,

η) η λύση και η αναβίωση της εταιρείας,

θ) η δικαστική απόφαση με την οποία κηρύσσεται η ακυρότητα της εταιρείας,

ι) ο διορισμός των εκκαθαριστών, καθώς και τα ατομικά τους στοιχεία, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 33,

ια) οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, εφόσον συντρέχουν οι περιστάσεις της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251), περί εφαρμογής των ελληνικών λογιστικών προτύπων,

ιβ) οι οικονομικές καταστάσεις έναρξης και πέρατος εκκαθάρισης και η διαγραφή από το Γ.Ε.ΜΗ..

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4919/2022, περί στοιχείων που καταχωρίζουν και δημοσιεύουν οι κεφαλαιουχικές εταιρείες στο Γ.Ε.ΜΗ., τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για τις κεφαλαιουχικές εταιρείες των περ. α) έως ε) , ζ), ι) και ια) της παρ. 1 του άρθρου 16, με έδρα στην ημεδαπή, καταχωρίζονται και δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ.:

α) η ιδρυτική πράξη, το καταστατικό και, όπου απαιτείται, η εγκριτική απόφαση της διοίκησης,

β) οι τροποποιήσεις του καταστατικού και το πλήρες κωδικοποιημένο κείμενο του καταστατικού,

γ) ο διορισμός, η αποχώρηση και τα ατομικά στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 33, των προσώπων τα οποία, είτε ως όργανο προβλεπόμενο από τον νόμο είτε ως μέλη τέτοιου οργάνου:

γα) έχουν την εξουσία να δεσμεύουν την εταιρεία έναντι τρίτων. Αν τα πρόσωπα αυτά είναι περισσότερα από ένα, με την καταχώριση διευκρινίζεται αν δύνανται να ενεργούν μόνα τους ή υποχρεούνται να ενεργούν από κοινού,

γβ) εκπροσωπούν την εταιρεία ενώπιον δικαστηρίου, και

γγ) συμμετέχουν στη διοίκηση, στην εποπτεία ή στον έλεγχο της εταιρείας,

δ) μία (1) τουλάχιστον φορά κάθε έτος, το ύψος του καλυφθέντος κεφαλαίου, εφόσον η ιδρυτική πράξη ή το καταστατικό αναφέρονται σε εγκεκριμένο κεφάλαιο, εκτός αν κάθε αύξηση του καλυφθέντος κεφαλαίου συνεπάγεται τροποποίηση του καταστατικού,

ε) τα λογιστικά έγγραφα κάθε χρήσεως των οποίων η δημοσίευση είναι υποχρεωτική βάσει των Οδηγιών του Συμβουλίου 86/635/ΕΟΚ (L 372), για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς των τραπεζών και λοιπών άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, 91/674/ ΕΟΚ (L 374), για τους ετήσιους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, 2013/34/ΕΕ (L 182), σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου,

στ) οποιαδήποτε μεταβολή της έδρας της εταιρείας,

ζ) η λύση και η αναβίωση της εταιρείας,

η) η δικαστική απόφαση με την οποία κηρύσσεται η ακυρότητα της εταιρείας,

θ) ο διορισμός και τα ατομικά στοιχεία των εκκαθαριστών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 33, και

ι) οι οικονομικές καταστάσεις έναρξης, οι οικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης και η διαγραφή από το Γ.Ε.ΜΗ..»

Άρθρο 70
Διαγραφή από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο μη υπόχρεων εγγραφής και μετάπτωση στοιχείων ατομικών επιχειρήσεων και υποκαταστημάτων ημεδαπών επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 58 ν. 4919/2022

Στην παρ. 3 του άρθρου 58 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί μεταβατικών διατάξεων: α) στο πρώτο εδάφιο απαλείφεται η εξαίρεση των αγροτικών συνεταιρισμών από τη διαγραφή μη υπόχρεων εγγραφής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), β) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, όσοι είναι εγγεγραμμένοι στο Γ.Ε.ΜΗ. και δεν είναι υπόχρεοι εγγραφής σε αυτό διαγράφονται αυτοδίκαια από το Γ.Ε.ΜΗ.. Από τα ως άνω φυσικά και νομικά πρόσωπα δεν αναζητούνται τέλη Γ.Ε.ΜΗ.. Οι απαραίτητες για τη διαγραφή τους ενέργειες διενεργούνται από το Τμήμα Υποστήριξης και Ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και Υ.Μ.Σ της Κ.Ε.Ε.Ε., το οποίο ενημερώνει αμελλητί για την ολοκλήρωση της διαδικασίας των διαγραφών μετά τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου. Τα στοιχεία των ατομικών επιχειρήσεων και των υποκαταστημάτων ημεδαπών επιχειρήσεων που δεν έχουν εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ., λαμβάνονται μέσω διασύνδεσης με το πληροφοριακό σύστημα «TAXIS».»

Άρθρο 71
Διορθώσεις νομοθετικών παραπομπών στον ν. 4919/2022, περί σύστασης εταιρειών και τήρησης του Γενικού Εμπορικού Μητρώου

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί αρμοδιότητας των Υπηρεσιών Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Υ.Γ.Ε.ΜΗ.), η αναφορά στην «παρ. 2» αντικαθίσταται σε «παρ. 3».

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 46 του ν. 4919/2022, περί αίτησης λήψης στατιστικών στοιχείων από το Γ.Ε.ΜΗ., η αναφορά στην «παρ. 19» αντικαθίσταται σε «παρ. 20».

3. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 49 του ν. 4919/2022, περί χορήγησης αντιγράφου της αίτησης καταχώρισης πράξης, η αναφορά στην «παρ. 5» αντικαθίσταται σε «παρ. 6».

4. Στην περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4919/2022, περί υπόχρεων για την καταβολή του προβλεπόμενου προστίμου, η αναφορά στην «παρ. 2» αντικαθίσταται σε «παρ. 3».

5. Στην περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4919/2022, περί υπόχρεων για την καταβολή του προβλεπόμενου προστίμου, η αναφορά στην «παρ. 2» αντικαθίσταται σε «παρ. 3» και η αναφορά σε απόφαση «της παρ. 16 του άρθρου 57» αντικαθίσταται σε απόφαση «της παρ. 17 του άρθρου 57».

6. Στην περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4919/2022, περί αστικών εταιρειών του Αστικού Κώδικα, η αναφορά στο άρθρο «784 ΑΚ» αντικαθίσταται σε «783 ΑΚ».

7. Στην παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4919/2022, περί εφαρμοστέας διαδικασίας συμμόρφωσης με αποφάσεις και πράξεις, η αναφορά «άρθρου 29» αντικαθίσταται σε «άρθρου 30».

Άρθρο 72
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί προαιρετικής εγγραφής αγροτικών συνεταιρισμών στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.),

β) η παρ. 14 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022, περί διασύνδεσης του Γ.Ε.ΜΗ. με το αντίστοιχο Μητρώο του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 73
Εκλογική διαδικασία επιμελητηρίων - Τροποποίηση άρθρου 73 ν. 4497/2017

Στο άρθρο 73 του ν. 4497/2017 (Α' 171), περί διεξαγωγής εκλογών και κατανομής εδρών επιμελητηρίων, ο τίτλος και οι παρ. 1 έως 6 αντικαθίστανται, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 καταργείται, η παρ. 8 τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί ότι οι εκλογές δύναται να διεξάγονται με ηλεκτρονική ψηφοφορία, και το άρθρο 73 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 73
Εκλογική διαδικασία

1. Οι εκλογές διεξάγονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά συνδυασμό για όλα τα τμήματα του επιμελητηρίου.

2. Το ψηφοδέλτιο κάθε συνδυασμού περιλαμβάνει, για κάθε τμήμα του επιμελητηρίου, αριθμό υποψηφίων τουλάχιστον διπλάσιο του αριθμού των εδρών που αντιστοιχούν στο οικείο τμήμα. Ο αριθμός των υποψηφίων του συνδυασμού από κάθε

φύλο είναι ίσος, τουλάχιστον, με το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Οι εκλογείς μπορούν να ψηφίσουν υπέρ ενός (1) μόνο συνδυασμού και μέχρι τρεις (3) υποψηφίους του τμήματος στο οποίο υπάγονται. Ψηφοδέλτιο το οποίο δεν περιλαμβάνει επιλογή υποψηφίου ή περιλαμβάνει περισσότερες από τρεις (3) επιλογές υποψηφίων, θεωρείται έγκυρο μόνο ως προς την ψήφο υπέρ του συνδυασμού.

4. Ο αριθμός των εδρών στο Διοικητικό Συμβούλιο του επιμελητηρίου κατανέμεται στους υποψήφιους συνδυασμούς με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Πρώτη κατανομή: Το σύνολο των έγκυρων ψήφων ανά τμήμα διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του οικείου τμήματος στο Διοικητικό Συμβούλιο. Το πηλίκο της ως άνω διαίρεσης αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες στο Διοικητικό Συμβούλιο όσες φορές χωρεί το εκλογικό μέτρο στο συνολικό αριθμό των έγκυρων ψήφων που έλαβε στο οικείο τμήμα.

β) Δεύτερη κατανομή: Οι έδρες που έχουν μείνει αδιάθετες κατά την πρώτη κατανομή, κατανέμονται από μια σε κάθε συνδυασμό κατά φθίνουσα σειρά αριθμού υπολοίπων έγκυρων ψήφων που έλαβε κάθε συνδυασμός στο οικείο τμήμα, εφόσον ο συνδυασμός έχει λάβει μια (1) τουλάχιστον έδρα στο ίδιο τμήμα ή έχει λάβει ψήφους περισσότερους από το ήμισυ του εκλογικού μέτρου. Ο συνδυασμός που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία στο οικείο τμήμα, προηγείται στην κατανομή των εδρών από τους άλλους συνδυασμούς, ανεξάρτητα από το μέγεθος των υπολοίπων του. Σε περίπτωση συνδυασμών που έχουν λάβει το ίδιο υπόλοιπο ψηφοδελτίων για την κατάληψη αδιάθετης έδρας στο τμήμα, διενεργείται κλήρωση από την εκλογική επιτροπή.

γ) Τρίτη κατανομή: Οι έδρες που έμειναν αδιάθετες κατά τη δεύτερη κατανομή, κατανέμονται από μια σε κάθε συνδυασμό κατά φθίνουσα σειρά αριθμού υπολοίπων έγκυρων ψήφων που δεν χρησιμοποιήθηκαν στις προηγούμενες κατανομές.

5. Ο επικεφαλής κάθε συνδυασμού καταλαμβάνει την πρώτη έδρα του οικείου συνδυασμού σε τμήμα της επιλογής του, εφόσον σε αυτό ο συνδυασμός έχει λάβει μία (1), τουλάχιστον, έδρα.

6. Οι έδρες κάθε συνδυασμού καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους του ίδιου συνδυασμού που συγκέντρωσαν τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων. Σε κάθε τμήμα επιλέγεται, για κάθε έδρα που έλαβε ο συνδυασμός, αριθμός επιλαχόντων ίσος με τον αριθμό εδρών που έλαβε κάθε συνδυασμός σε κάθε τμήμα. Επιλαχόντες ορίζονται οι υποψήφιοι του συνδυασμού που συγκέντρωσαν τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων στο οικείο τμήμα αλλά δεν κατέλαβαν έδρα του συνδυασμού.

7. Ως πρόεδρος του επιμελητηρίου ανακηρύσσεται ο επικεφαλής του συνδυασμού που συγκέντρωσε τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των ψήφων. Αν κανένας συνδυασμός δεν συγκέντρωσε αυτό το ποσοστό, ο πρόεδρος του επιμελητηρίου εκλέγεται με απόλυτη πλειοψηφία από το Διοικητικό Συμβούλιο, μεταξύ των επικεφαλής των συνδυασμών που συμμετέχουν σε αυτό, κατά την πρώτη συνεδρίαση του οργάνου, η οποία λαμβάνει χώρα εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου και κατόπιν πρόσκλησης της απερχόμενης Διοικητικής Επιτροπής ή, αν αυτή παραλειφθεί, του διοικητικού προϊσταμένου του Επιμελητηρίου. Αν κανείς από τους υποψήφιους Προέδρους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται στην ίδια συνεδρίαση και ως πρόεδρος εκλέγεται ο υποψήφιος, ο οποίος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία μεταξύ των δύο υποψηφίων που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους στην πρώτη ψηφοφορία.

8. Οι εκλογές μπορεί να διεξάγονται με ηλεκτρονική ψηφοφορία, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του.

9. Με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και γνώμη της Κ.Ε.Ε., ρυθμίζονται τα λοιπά διαδικαστικά θέματα διεξαγωγής των εκλογών και ιδίως:

α) η συγκρότηση και λειτουργία των εκλογικών επιτρόπων, η σύνταξη εκλογικών καταλόγων, ο τύπος του ψηφοδελτίου, η ανακήρυξη υποψηφίων, η εποπτεία και προπαρασκευή των εκλογών, καθώς και η έναρξη, διεξαγωγή και λήξη της ψηφοφορίας, μέχρι την ανακήρυξη των επιτυχόντων υποψηφίων,

β) η διαδικασία και το πληροφοριακό σύστημα διεξαγωγής των εκλογών με ηλεκτρονική ψηφοφορία, η μέθοδος ταυτοποίησης των εκλογέων, η συγκρότηση της εφορευτικής επιτροπής, η οποία θα έχει την ευθύνη διενέργειας της ψηφοφορίας και εξαγωγής των αποτελεσμάτων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

10. Με απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Ε., καθορίζεται το εύρος της αποζημίωσης των μελών των εκλογικών και εφορευτικών επιτροπών, καθώς και του βοηθητικού προσωπικού αυτών.»

Άρθρο 74
Σύνθεση Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων - Αντικατάσταση άρθρου 87 ν. 4497/2017

Το άρθρο 87 του ν. 4497/2017 (Α' 171), περί συγκρότησης περιφερειακών επιμελητηριακών συμβουλίων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 87
Σύνθεση Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων

1. Τα επιμελητήρια κάθε Περιφέρειας εκπροσωπούνται στο Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο της οικείας Περιφέρειας από τον Πρόεδρό τους ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

2. Το Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο συνέρχεται εντός ενός (1) μηνός από την εκλογή των Διοικητικών Συμβουλίων των Επιμελητηρίων στην έδρα του επιμελητηρίου με τον μεγαλύτερο αριθμό μελών.»

Άρθρο 75
Τροποποίηση ποσοστού τελών που καταβάλλονται υπέρ της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας από τις Υπηρεσίες Γενικού Εμπορικού Μητρώου των επιμελητηρίων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 49 ν. 4919/2022

Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 49 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί τελών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ), τροποποιείται ως προς τα τέλη που καταβάλλονται υπέρ της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας από τις Υπηρεσίες Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Υ.Γ.Ε.ΜΗ.) των επιμελητηρίων και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Τα τέλη που καταβάλλονται στην Υ.Γ.Ε.ΜΗ. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 20, αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού. Τα τέλη που καταβάλλονται στις Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των επιμελητηρίων της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 20, αποτελούν πόρους των οικείων επιμελητηρίων, οι οποίοι διατίθενται κατά προτεραιότητα, για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των Υ.Γ.Ε.ΜΗ.. Τα τέλη που καταβάλλονται στους πιστοποιημένους συμβολαιογράφους Γ.Ε.ΜΗ. της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 20, αποτελούν πόρους του επιμελητηρίου στο οποίο εγγράφεται ο υπόχρεος. Από τους πόρους αυτούς, τα επιμελητήρια διαθέτουν ετησίως, το τέσσερα τοις εκατό (4%) από το τέλος της περ. α) και το πενήντα τοις εκατό (50%) από τα τέη των περ. β) και γ) της παρ. 1 στην Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας, που αποτελεί έσοδό της και διατίθεται κατά προτεραιότητα για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας:

α) του Τμήματος Υποστήριξης και Ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και Υ.Μ.Σ. της Κ.Ε.Ε.Ε.,

β) των πληροφοριακών συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και Υ.Μ.Σ., καθώς και της αναβάθμισης και συντήρησής τους,

γ) των Υ.Γ.Ε.ΜΗ. Επιμελητηρίων, των οποίων οι πόροι από τα τέλη Γ.Ε.ΜΗ. αποδεδειγμένα δεν επαρκούν για τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών και

δ) των επιτροπών της υποπερ. γβ) της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 50.»

Άρθρο 76
Έξοδα παράστασης μελών Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 76 ν. 4497/2017

Στην παρ. 2 του άρθρου 76 του ν. 4497/2017 (Α' 171), περί καθορισμού των εξόδων παράστασης των μελών της Διοικητικής Επιτροπής των Επιμελητηρίων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Επιμελητηρίου μπορούν να καθορίζονται έξοδα παράστασης μηνιαίως στον Πρόεδρο και στα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής, ανάλογα με τα έσοδα του Επιμελητηρίου και εφόσον έχει εγκριθεί σχετικό ποσό στον Προϋπολογισμό. Με όμοια απόφαση μπορούν να καθορίζονται έξοδα παράστασης, έως εκατό (100) ευρώ μηνιαίως στον Πρόεδρο και στα μέλη του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου που εκπροσωπούν το οικείο Επιμελητήριο.»

Άρθρο 77
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 74 του ν. 4497/2017 (Α' 171), περί προσδιορισμού του τρόπου εκλογής των αντιπροέδρων της Διοικητικής Επιτροπής των επιμελητηρίων, και

β) οι παρ. 7 και 8 του άρθρου 84 του ν. 4497/2017, περί προσδιορισμού του τρόπου εκλογής των αντιπροέδρων της Διοικητικής Επιτροπής της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 78
Συλλογική αγωγή για την παράλειψη διατύπωσης και χρήσης καταχρηστικών όρων στις εμπορικές συναλλαγές - Τροποποίηση υποπαρ. Ζ.9 παρ. Ζ' άρθρου πρώτου ν. 4152/2013

Το τελευταίο εδάφιο της υποπαρ. Ζ.9 της παρ. Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), περί συλλογικής αγωγής, τροποποιείται ως προς τις παραπεμπόμενες διατάξεις, και η υποπαρ. Ζ.9 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ζ.9
ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
(Παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 7 Οδηγίας 2011/7/ΕΕ)

Οργανώσεις παραγωγών, εμπόρων και επιχειρήσεων μπορούν, για το συμφέρον των δανειστών του νόμου αυτού και την προστασία του ανταγωνισμού, να ζητήσουν από το δικαστήριο την παράλειψη της διατύπωσης και της χρήσης στις συναλλαγές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, γενικών όρων προφανώς καταχρηστικών κατά την έννοια της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Ζ.8., οι οποίοι αφορούν τον χρόνο πληρωμής ή τις συνέπειες της καθυστέρησης της πληρωμής της αμοιβής. Στη συλλογική αγωγή του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 10ι και 10ιβ του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί μέτρων παύσης ή απαγόρευσης παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών.»

Άρθρο 79
Διάρκεια λειτουργίας των βραχυχρόνιων αγορών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4849/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί διάρκειας λειτουργίας των βραχυχρόνιων αγορών, αυξάνεται η μέγιστη διάρκεια των παραδοσιακών εμποροπανηγύρεων από επτά (7) σε οκτώ (8) ημέρες, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η διάρκεια των θρησκευτικού χαρακτήρα ολιγοήμερων εορταστικών αγορών, των επετειακών, πολιτιστικών, εποχιακών αγορών και των εμποροπανηγύρεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε (5) συναπτές ημέρες, με εξαίρεση τις παραδοσιακές εμποροπανηγύρεις που τελούνται μία (1) φορά τον χρόνο και μπορούν να διαρκούν μέχρι και οκτώ (8) ημέρες.»

Άρθρο 80
Μεταβίβαση του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού - Τροποποίηση άρθρου 28 ν. 4872/2021

Στο άρθρο 28 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί μεταβίβασης του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η. Α.Ε.): α) οι περ. 3 και 5 αντικαθίστανται, β) στο τέλος της περ. 6 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στο τέλος της περ. 7 προστίθενται τρία εδάφια, δ) προστίθενται περ. 8 και 9, και το άρθρο 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 28
Ειδικότερες ρυθμίσεις για τη μεταβίβαση του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού

Για τη μεταβίβαση του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού («Κλάδος Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε.») ισχύουν τα εξής:

1. Στα περιουσιακά στοιχεία του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ., που μεταβιβάζονται στο πλαίσιο της απόσχισης του παρόντος, δεν περιλαμβάνονται τα υφιστάμενα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης στερεών ορυκτών καύσιμων υλών που έχουν παραχωρηθεί στη Δ.Ε.Η. Α.Ε., τα οποία παραμένουν σ' αυτήν, όπως και οι πάσης φύσεως άδειες και εγκρίσεις, οι οποίες συναρτώνται με τη μεταλλευτική αυτή δραστηριότητα.

2. Στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. παραχωρείται το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των εκτάσεων και των συναφών υποδομών που μεταβιβάζονται στο πλαίσιο της απόσχισης του παρόντος, για όσο χρόνο επιτρέπεται στις εκτάσεις αυτές η λιγνιτική δραστηριότητα.

3. Η επωφελούμενη εταιρεία καθίσταται καθολικός διάδοχος όσον αφορά τον Κλάδο Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε., όπως καθορίζεται στη σύμβαση απόσχισης, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 70 του ν. 4601/2019 (Α' 44). Η μεταφορά των στοιχείων του μεταβιβαζόμενου κλάδου, όπως καθορίζονται στην πράξη διάσπασης, συμπεριλαμβανομένης της μεταβίβασης εμπράγματων δικαιωμάτων σε ακίνητα, συντελείται αυτοδικαίως με μόνη την καταχώριση της πράξης διάσπασης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Για τους σκοπούς της απόσχισης του παρόντος και κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, εφόσον η πράξη διάσπασης αναφέρεται στη μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων σε ακίνητα του μεταβιβαζόμενου κλάδου προς την επωφελούμενη εταιρεία, η σχετική συμβολαιογραφική πράξη είναι έγκυρη και παράγει όλες τις έννομες συνέπειες, σύμφωνα με τα άρθρα 70 και 74 του ν. 4601/2019, αν τα ακίνητα του μεταβιβαζόμενου Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. ΔΕΗ Α.Ε. περιγράφονται σε αυτήν με αναπαραγωγή και απλή προσάρτηση των τοπογραφικών σχεδίων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1 της Προγραμματικής Σύμβασης της παρ. 4 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4956/2022 (Α' 140), χωρίς λεπτομερή περιγραφή των ακινήτων που περιλαμβάνονται στον Κλάδο Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε. και χωρίς επισύναψη σε αυτήν κυρωμένων αποσπασμάτων των κτηματολογικών διαγραμμάτων. Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και για την περίπτωση που η απόσχιση του παρόντος πραγματοποιείται με σύσταση νέας εταιρείας στην οποία εισφέρονται εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων του μεταβιβαζόμενου κλάδου. Στην πε-

ρίπτωση αυτή, αρκεί για τους σκοπούς της απόσχισης του παρόντος και για την έγκυρη σύσταση της επωφελούμενης εταιρείας, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, η τήρηση του συμβολαιογραφικού τύπου με περιγραφή των ανωτέρω ακινήτων με αναπαραγωγή και απλή προσάρτηση των τοπογραφικών σχεδίων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1 της Προγραμματικής Σύμβασης της παρ. 4 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4956/2022, χωρίς λεπτομερή περιγραφή των ακινήτων που περιλαμβάνονται στον Κλάδο Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε. και χωρίς επισύναψη σε αυτήν κυρωμένων αποσπασμάτων των κτηματολογικών διαγραμμάτων.

4. Σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτων εντός των Πυρήνων Ζ.ΑΠ. από και προς τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. και την επωφελούμενη εταιρεία, επιτρέπονται κατατμήσεις ακινήτων με ελάχιστο όριο τέσσερα (4) στρέμματα, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, περί αρτιότητας και οικοδομησιμότητας γηπέδων σε εκτός σχεδίου περιοχές. Το εναπομένον αρχικό γήπεδο και το μεταβιβαζόμενο τμήμα του θεωρούνται κατά παρέκκλιση άρτια και οικοδομήσιμα, όπως έχουν μετά την πράξη κατάτμησης, εφόσον έχουν κατ' ελάχιστο όριο τέσσερα (4) στρέμματα. Σε περίπτωση γηπέδου που στερείται πρόσβασης σε κοινόχρηστο δρόμο λόγω της κατάτμησης, με την ίδια πράξη συστήνεται και δουλεία διόδου σε βάρος του τμήματος του αρχικού ακινήτου που έχει πρόσβαση σε κοινόχρηστο δρόμο, η οποία νοείται ως «πρόσωπο» κατά τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.

5. Για τις ανάγκες της απόσχισης του παρόντος, δεν απαιτούνται οποιεσδήποτε προσαρτήσεις, διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων, υπεύθυνες δηλώσεις, και προσαρτήσεις βεβαιώσεων, σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και εκείνων που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές. Κατά παρέκκλιση ιδίως της παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4495/2017 (Α' 167), δεν απαιτείται η υποβολή ταυτότητας κτιρίου. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης για τη μεταβίβαση των δικαιωμάτων που περιλαμβάνονται στον Κλάδο Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε., αρκεί η τήρηση του συμβολαιογραφικού τύπου, κατά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του παρόντος. Η σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης με επιπρόσθετο περιεχόμενο, όσον αφορά στα δικαιώματα, που περιλαμβάνονται στη σύμβαση διάσπασης είναι υποχρεωτική εκ μέρους της Δ.Ε.Η. Α.Ε. εντός προθεσμίας πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του ν. 4956/2022, έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα και δύναται να πραγματοποιηθεί είτε εφάπαξ για το σύνολο των δικαιωμάτων του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. είτε τμηματικώς σε συνάρτηση με το Πρόγραμμα Διαθεσιμότητας Εκτάσεων του όρου 1.1.34 της κυρωθείσας με τον ν. 4956/2022 Προγραμματικής Σύμβασης της παρ. 4 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020. Η άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω πενταετούς προθεσμίας δεν επηρεάζει τη νομιμότητα και τα αποτελέσματα της διάσπασης μέσω απόσχισης κλάδου του παρόντος. Μεταγραφές και λοιπές απαιτούμενες καταχωρίσεις για τη μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων, που περιλαμβάνονται στη σύμβαση διάσπασης, ενώπιον των αρμόδιων υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων, έχουν διαπιστωτικό χαρακτήρα και διενεργούνται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του ν. 4956/2022 με ευθύνη και επιμέλεια της Δ.Ε.Η. Α.Ε., άλλως, η «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε.» δύναται να προβεί στις πράξεις αυτές. Οι πράξεις του προηγούμενου εδαφίου διενεργούνται χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ άμισθων και έμμισθων υποθηκοφυλάκων ή κτηματολογικών γραφείων, των παγίων και αναλογικών ανταποδοτικών τελών του ν. 2308/1995 (Α' 114) υπέρ του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο Α.Ε.», κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής διάταξης και χωρίς την καταβολή οποιωνδήποτε τελών, δικαιωμάτων ή αμοιβών για την έκδοση των αποσπασμάτων κτηματολογικών και κτηματογραφικών διαγραμμάτων της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 2664/1998 (Α' 275), τα οποία συνυποβάλλονται με την αίτηση καταχώρισης της σύμβασης διάσπασης ή της πράξης διάσπασης στα κτηματολογικά βιβλία. Η μη μεταγραφή ή καταχώριση της πράξης διάσπασης, μέχρι και τη συμπλήρωση της πενταετίας, δεν εμποδίζει την έκδοση, εντός αυτού του χρονικού διαστήματος, αδειών, για την έκδοση των οποίων απαιτείται Πιστοποιητικό Ιδιοκτησίας ή Κτηματολογική Εγγραφή, ιδίως άδεια δόμησης, άδεια εγκατάστασης και άδεια λειτουργίας, και δεν θίγει το κύρος και τη νομιμότητα της απόσχισης του παρόντος. Εκκρεμότητες που υφίστανται κατά την απόσχιση ενώπιον υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων, δεν επηρεάζουν τη νομιμότητα της απόσχισης και επιλύονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

6. Για τη συντέλεση της απόσχισης του παρόντος νόμου δεν υποβάλλονται μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων, συμπεριλαμβανομένων δηλώσεων επίκλησης χρησικτησίας, διαφοράς εκτάσεων ή άλλου τίτλου, που δεν έχει μεταγραφεί. Για τις ανάγκες σύνταξης της πράξης διάσπασης ή των συμπληρωματικών και διορθωτικών πράξεων αυτών δεν απαιτείται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, ασφαλιστική ενημερότητα, καθώς και πιστοποιητικό της Φορολογικής Διοίκησης, με το οποίο βεβαιώνεται ότι τα ακίνητα και λοιπά πάγια του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. της Δ.Ε.Η Α.Ε. περιλαμβάνονται στις δηλώσεις του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) για τα πέντε (5) προηγούμενα έτη.

7. Με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου, οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε., που αφορά στον μεταβιβαζόμενο κλάδο και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται στην επωφελούμενη εταιρεία προς όφελος ή σε βάρος αυτής. Η επωφελούμενη εταιρεία αναλαμβάνει τα φορολογικά αποθεματικά που σχημάτισε η Δ.Ε.Η. Α.Ε., τα οποία σχετίζονται με τον μεταβιβαζόμενο κλάδο και απολαμβάνει τις φορολογικές απαλλαγές, υπό τις προϋποθέσεις που θα ίσχυαν για την Δ.Ε.Η. Α.Ε., εάν δεν είχε γίνει η μεταβίβαση. Εξαίρεση αποτελούν διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας παγίων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων που προέκυψαν κατ' εφαρμογή άλλων νόμων πριν τον μετασχηματισμό, όπως του ν. 2941/2001 (Α' 201) και του ν. 3229/2004 (Α' 38), τα οποία παραμένουν στη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί κεφαλαιοποίησης και διανομής κερδών, δεν εφαρμόζεται, αν μειωθεί η λογιστική καθαρή θέση της Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Κατά την πραγματοποίηση της απόσχισης, οι φορολογικές ζημίες που σχετίζονται με τον εισφερόμενο Κλάδο Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε., δεν μεταφέρονται στην επωφελούμενη εταιρεία. Ζημία που προκύπτει από την εισφορά του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε. για τη Δ.Ε.Η. Α.Ε., εκπίπτει φορολογικά, εφόσον οι μετοχές της επωφελούμενης μεταβιβαστούν εντός τριετίας από την ολοκλήρωση της απόσχισης του παρόντος.

8. Η Δ.Ε.Η. Α.Ε. και η επωφελούμενη εταιρεία απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε σχετική πράξη που υποβάλλεται σε συμβολαιογραφικό τύπο στο πλαίσιο της απόσχισης του παρόντος, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε συμπληρωματικών πράξεων αυτών. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή της πράξης απόσχισης και της μεταβίβασης του Κλάδου στην επωφελούμενη εταιρεία, όταν αυτή περιβληθεί συμβολαιογραφικού τύπου, δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου. Τα λοιπά συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπομένων από την κείμενη νομοθεσία.

9. Η σύσταση της επωφελούμενης εταιρείας στο πλαίσιο της απόσχισης του παρόντος απαλλάσσεται από τον φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου που προβλέπεται στο άρθρο 17 του ν. 1676/1986 (Α 204), από το τέλος του μηδέν κόμμα ένα τοις εκατό (0,1%) υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3959/2011 (Α' 93), από τον φόρο εισοδήματος και εν γένει από οποιονδήποτε άλλον φόρο, τέλος, εισφορά υπέρ τρίτων ή άλλη επιβάρυνση. Για την εφαρμογή των ανωτέρω απαλλαγών, ως κεφάλαιο σύστασης ορίζεται, κατά περίπτωση, το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο πλέον της θετικής διαφοράς, η οποία ενδέχεται να προκύψει μετά την ημερομηνία σύνταξης της λογιστικής κατάστασης απόσχισης κλάδου και μέχρι την ολοκλήρωσή της. Η

απαλλαγή καλύπτει οποιονδήποτε φόρο, καθώς και ενδεχόμενη μελλοντική κεφαλαιοποίηση ή διανομή της εν λόγω θετικής διαφοράς.»

Άρθρο 81
Ενσωμάτωση των απαιτήσεων που απορρέουν από τις Οδηγίες της «ΕΥΡΑΤΟΜ» αναφορικά με την ασφαλή διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 2 άρθρου 42 ν. 4310/2014

1. Η περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί εξουσιοδοτήσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από πρόταση της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ), ενσωματώνονται οι απαιτήσεις που απορρέουν από τις Οδηγίες της ΕΥΡΑΤΟΜ αναφορικά με την ασφαλή διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων και καταρτίζεται το Εθνικό Πρόγραμμα.»

2. Με τη δημοσίευση της κοινής απόφασης της παρ. 1, η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, παύουν να ισχύουν το π.δ. 122/2013 (Α' 177), η υπ' αρ. 97529/18.9.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων περί Εθνικού Προγράμματος για τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων (Β' 4317) και η υπ' αρ. 131207/Ι3/27.8.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και των Αναπληρωτών Υπουργών Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί καθορισμού της εθνικής πολιτικής για τη διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων (Β' 1858). Εφεξής, κάθε αναφορά στα νομοθετήματα του πρώτου εδαφίου νοείται ως αναφορά στην κοινή απόφαση της παρ. 1.

Άρθρο 82
Θητεία προϊσταμένων οργανικών μονάδων της Επιτροπής Ανταγωνισμού που δεν ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21Γ ν. 3959/2011

Στην παρ. 1 του άρθρου 21Γ του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί ρύθμισης θεμάτων προσωπικού Επιτροπής Ανταγωνισμού, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων της Επιτροπής Ανταγωνισμού που δεν ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή στον δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ορίζονται, ύστερα από την επιλογή τους σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 21Β του παρόντος, με απόφαση του Προέδρου, με τετραετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για δύο (2) επιπλέον χρόνια κατά ανώτατο όριο. Ο χρόνος της θητείας που έχουν διανύσει οι υπηρετούντες κατά τον έναρξη ισχύος του ν. 4886/2022 (Α' 93) προϊστάμενοι που δεν ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή στον δημόσιο τομέα, δεν προσμετράται κατά τον υπολογισμό της μέγιστης θητείας κατά την παρούσα.»

2. Όπου στο άρθρο 21Γ του ν. 3959/2011 γίνεται αναφορά σε προϊστάμενους της παρ. 1, νοούνται οι προϊστάμενοι οι οποίοι δεν ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή στον δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ήδη υπηρετούντων κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4795/2021 (Α' 62).

Άρθρο 83
Ορισμός Επιτροπής Ανταγωνισμού ως εθνικής αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1925 - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 14 του ν. 3959/2011

Στο άρθρο 14 του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, προστίθεται παρ. 1Α, ως εξής:

«1Α. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι η εθνική αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2022 «σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828 (Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές)», (L 265/1), και ιδίως της παρ. 7 του άρθρου 38 αυτού. Προς εκπλήρωση της αρμοδιότητάς της αυτής δύναται να κάνει χρήση των προβλεπόμενων στα άρθρα 38 και 39 του παρόντος εξουσιών με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων που αφορούν στις αρμοδιότητες της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.»

Άρθρο 84
Ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Για την ανάθεση και την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μέσω των οποίων υλοποιούνται: α) έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στα οποία έχει οριστεί αρμόδιο για την ωρίμανση, τη διενέργεια του διαγωνισμού και την παρακολούθηση της εκτέλεσης το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ), και β) έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, τόσο του εθνικού, όσο και του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους, και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, τα οποία αφορούν στις οριζόντιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 35 και του άρθρου 38 του ν. 4622/2019 (Α' 133), αποφαινόμενο όργανο είναι ο Υπηρεσιακός Γραμματέας της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4622/2019 (Α' 133), με την επιφύλαξη της άσκησης αρμοδιοτήτων από το ΤΑΙΠΕΔ, ως φορέα διενέργειας των διαγωνιστικών διαδικασιών, κατά τα άρθρα 130 του ν. 4799/2021 (Α' 78) και 5Β του ν. 3986/2011 (Α' 152). Το πρώτο εδάφιο καταλαμβάνει και τις συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει ή ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 85
Ανασύσταση Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης του Εθνικού Συστήματος Υποδομών Ποιότητας - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 372/1976

Στο άρθρο 9 του ν. 372/1976 (Α' 166), περί Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης: α) η παρ. 1 επικαιροποιείται ως προς την επωνυμία του νομικού προσώπου στο οποίο συστήνεται το Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης, β) η παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) από την απόφαση συγκρότησης της παρ. 5 αφαιρείται η ειδική πρόβλεψη για τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο, δ) η αναφορά στην «ΕΛΟΤ Α.Ε.» της παρ. 7 αντικαθίσταται από αναφορά στην «Αυτοτελή Λειτουργική Μονάδα Τυποποίησης», ε) η παρ. 8 αντικαθίσταται, και το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9
Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης

1. Στο Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας (Ε.Σ.Υ.Π.) συνιστάται συμβούλιο με την ονομασία Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης, το οποίο είναι αρμόδιο να γνωμοδοτεί επί θεμάτων σχετικών με την τυποποίηση.

2. Το Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης είναι δεκαεξαμελές και αποτελείται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Εθνικού Συστήματος Ποιότητας (Ε.Σ.Υ.Π), ως Πρόεδρο, και από έναν εκπρόσωπο:

α. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
β. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
γ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
δ. του Υπουργείου Υγείας,
ε. του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
στ. του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος,
ζ. του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών,

η. της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας,

θ. της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας,

ι. της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας,

ια. της ΙΝΚΑ-Γενικής Ομοσπονδίας Καταναλωτών Ελλάδος ή της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Καταναλωτών «Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ», ο οποίος ορίζεται εκ περιτροπής σε κάθε θητεία,

ιβ. του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης,

ιγ. της Ελληνικής Ένωσης Διαπιστευμένων Φορέων Επιθεώρησης και Πιστοποίησης ή της Ελληνικής Ένωσης Εργαστηρίων, ο οποίος ορίζεται εκ περιτροπής σε κάθε θητεία,

ιδ. της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία,

ιε. του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων.

3. Τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης και οι αναπληρωτές τους ορίζονται οι μεν εκπρόσωποι των Υπουργείων με πράξεις των αρμόδιων Υπουργών, οι δε εκπρόσωποι των οργανώσεων με πράξεις των αρμόδιων οργάνων τους. Κριτήρια για την επιλογή των εκπροσώπων είναι το κύρος, η ευρεία επιστημονική κατάρτιση και η εμπειρία ή οι ειδικές γνώσεις τους σε θέματα τυποποίησης και συναφών δραστηριοτήτων.

4. Η θητεία των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης είναι τριετής.

5. Το Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

6. Το Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τα μισά συν ένα από τα μέλη του. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

7. Οι εισηγητές και ο γραμματέας του Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης είναι υπάλληλοι της Αυτοτελούς Λειτουργικής Μονάδας Τυποποίησης που ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Σ.Υ.Π., με εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου.

8. Το Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης, με απόφαση του, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καταρτίζει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, στον οποίο εξειδικεύεται το έργο του και καθορίζεται η λειτουργία του ως προς τη σύγκληση, τη λήψη αποφάσεων, τον συντονισμό, τον απολογισμό δράσεων και τη διοικητική υποστήριξή του. Με την ως άνω απόφαση δύναται να προβλέπεται η σύσταση επιστημονικού οργάνου, εντός του Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης, με αρμοδιότητα την εισήγηση επί θεμάτων σχετικών με την τυποποίηση.»

Άρθρο 86
Παράταση θητείας Διοικητικού Συμβουλίου της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδος για τη διενέργεια αρχαιρεσιών

1. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδος, που έχει συσταθεί και λειτουργεί σύμφωνα με τα άρθρα 78 έως 107 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), παρατείνεται από την ημερομηνία λήξης της έως την 31η Μαρτίου 2023.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και έως την 31η Μαρτίου 2023 το Διοικητικό Συμβούλιο της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδος νομιμοποιείται να λάβει αποφάσεις που αφορούν αποκλειστικά σε ζητήματα σχετικά με τη διενέργεια αρχαιρεσιών για την ανάδειξη νέων οργάνων σύμφωνα με το καταστατικό της.

Άρθρο 87
Παράταση της δυνατότητας δημοσιοποίησης της εμπορικής επωνυμίας επιχειρήσεων που παραβιάζουν τα μέτρα περιστολής φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας σε περιόδους κρίσης

Η ισχύς του άρθρου 119 του ν. 4926/2022 (Α' 82), περί δημοσιοποίησης της εμπορικής επωνυμίας επιχειρήσεων που παραβιάζουν μέτρα περιστολής αθέμιτης κερδοφορίας σε περιόδους κρίσης, παρατείνεται από τη λήξη της, μέχρι την 30ή Ιουνίου 2023.

Άρθρο 88
Μεταβατικές διατάξεις για υφιστάμενους κατόχους άδειας που δραστηριοποιούνται σε λαϊκές αγορές - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 66 ν. 4849/2021

Η παρ. 4 του άρθρου 66 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί μεταβατικών διατάξεων για υφιστάμενους κατόχους άδειας που δραστηριοποιούνται σε λαϊκή αγορά, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για υφιστάμενους κατόχους άδειας, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειάς τους σε λαϊκή αγορά, εφαρμόζεται για την τοποθέτησή τους, σε μόνιμη θέση, εντός της ίδιας λαϊκής αγοράς, η ακόλουθη διαδικασία:

α) Ο φορέας λειτουργίας συγκροτεί πενταμελή επιτροπή για κάθε λαϊκή αγορά που αποτελείται από τρεις (3) υπαλλήλους ή αιρετούς εκπροσώπους του φορέα λειτουργίας και δύο (2) εκπρόσωπους των πωλητών, έναν (1) παραγωγό και έναν (1) επαγγελματία, που υποδεικνύονται από τα συλλογικά όργανα των πωλητών, κατόπιν πρόσκλησης του φορέα λειτουργίας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την αποστολή της πρόσκλησης. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η επιτροπή τρέπεται σε τριμελή και αποτελείται μόνο από υπαλλήλους ή αιρετούς εκπροσώπους του φορέα λειτουργίας.

β) Ο φορέας λειτουργίας της λαϊκής αγοράς εκδίδει διαπιστωτική πράξη, στην οποία αναφέρονται, με τη μορφή πινάκων, τα ακόλουθα στοιχεία:

βα) οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές στους οποίους έχει χορηγηθεί μόνιμη θέση στη λαϊκή αγορά με διοικητική πράξη (Πίνακας 1),

ββ) οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί μόνιμη θέση στη λαϊκή αγορά με διοικητική πράξη, αλλά δραστηριοποιούνται σε αυτήν σε προσωρινές θέσεις, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (Πίνακας 2),

βγ) οι παραγωγοί πωλητές στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί μόνιμη θέση στη λαϊκή αγορά με διοικητική πράξη, αλλά δραστηριοποιούνται σε αυτήν, σε προσωρινές θέσεις, συγκεκριμένους μήνες του έτους, με αναφορά στον χρόνο έναρξης και λήξης της ετήσιας δραστηριοποίησής τους (Πίνακας 3),

βδ) οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί μόνιμη θέση στη λαϊκή αγορά με διοικητική πράξη και δεν έχουν εκδώσει περισσότερα από δύο (2) δελτία ημερήσιας κίνησης «Ζ», εντός του έτους 2022 (Πίνακας 4).

γ) Η διαπιστωτική πράξη της περ. β) δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» του ν. 4727/2020 (Α' 184), καθώς και σε όλες τις εισόδους της λαϊκής αγοράς για δεκαπέντε (15) ημέρες, κοινοποιούμενη αμελλητί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Η μη τήρηση του πρώτου εδαφίου καθιστά τη διαπιστωτική πράξη απολύτως άκυρη.

δ) Κατά της διαπιστωτικής πράξης της περ. β) ασκείται ένσταση, εντός είκοσι (20) ημερών, από τη δημοσίευσή της, από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Επί της ένστασης αποφαίνεται η επιτροπή της περ. α) εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης.

ε) Ο φορέας λειτουργίας εκδίδει την τροποποιημένη διαπιστωτική πράξη, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μετά την υποβολή και εξέταση των ενστάσεων, εφόσον απαιτείται. Η ως άνω διαπιστωτική πράξη κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» του ν. 4727/2020.

στ) Οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές που κατατάχθηκαν στον Πίνακα 1, τοποθετούνται στις θέσεις που τους έχουν αποδοθεί με διοικητικές πράξεις. Η τοποθέτηση γίνεται με απόφαση του φορέα λειτουργίας.

ζ) Οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές που κατατάχθηκαν στον Πίνακα 1, δύνανται να υποβάλλουν στον φορέα λειτουργίας, αίτηση «βελτίωσης θέσης» εντός πέντε (5) ημερών από την έκδοση της απόφασης της περ. στ). Μεταξύ πωλητών που αιτούνται την ίδια θέση προηγείται αυτός που είναι φορολογικά ενήμερος, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης και μεταξύ φορολογικά ενήμερων πωλητών, αυτός που

απέκτησε παλαιότερα την άδεια δραστηριοποίησης στην οικεία λαϊκή αγορά. Μεταξύ φορολογικά ενήμερων πωλητών που απέκτησαν στην ίδια ημερομηνία την άδεια δραστηριοποίησης στην οικεία λαϊκή αγορά, διενεργείται δημόσια κλήρωση από την επιτροπή της περ. α).

η) Οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές που κατατάχθηκαν στον Πίνακα 2, τοποθετούνται στις θέσεις που συνήθως καταλαμβάνουν κατά την παρουσία τους στη λαϊκή αγορά. Για την τοποθέτησή τους εκδίδεται πρακτικό αντιστοίχισης των πωλητών με τις θέσεις που συνήθως καταλαμβάνουν, από την επιτροπή της περ. α) που εγκρίνεται με απόφαση του φορέα λειτουργίας. Η ως άνω απόφαση δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» του ν. 4727/2020, καθώς και σε όλες τις εισόδους της λαϊκής αγοράς για δέκα (10) ημέρες, κοινοποιούμενη αμελλητί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Η μη τήρηση του προηγούμενου εδαφίου καθιστά την απόφαση απολύτως άκυρη.

θ) Κατά της απόφασης της περ. η) ασκείται ένσταση εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευσή της από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Επί της ένστασης αποφαίνεται η επιτροπή της περ. α), εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης.

ι) Οι παραγωγοί πωλητές που κατατάχθηκαν στον Πίνακα 3, τοποθετούνται στις θέσεις που συνήθως καταλαμβάνουν κατά την παρουσία τους στη λαϊκή αγορά, εφόσον αυτές δεν καταλαμβάνονται από πωλητές που κατατάχθηκαν στους Πίνακες 1 και 2. Για την τοποθέτησή τους εκδίδεται πρακτικό αντιστοίχισης των πωλητών με τις θέσεις που καταλαμβάνουν, με αναφορά στο χρονικό διάστημα που έκαστος καταλαμβάνει, από την επιτροπή της περ. α) που εγκρίνεται με απόφαση του φορέα λειτουργίας. Καθεμία από τις ως άνω θέσεις μπορεί να καταλαμβάνεται από περισσότερους του ενός παραγωγούς πωλητές, εφόσον αυτοί δεν δραστηριοποιούνται ταυτόχρονα στη λαϊκή αγορά. Η ως άνω απόφαση δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» του ν. 4727/2020, καθώς και σε όλες τις εισόδους της λαϊκής αγοράς για δέκα (10) ημέρες, κοινοποιούμενη αμελλητί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Η μη τήρηση του προηγούμενου εδαφίου καθιστά την απόφαση απολύτως άκυρη.

ια) Κατά της απόφασης της περ. ι) ασκείται ένσταση εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευσή της από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Επί της ένστασης αποφαίνεται η επιτροπή της περ. α), εντός δέκα (10) ημερών, από την υποβολή της. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης.

ιβ) Οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές που κατατάχθηκαν στον Πίνακα 4, δεν τοποθετούνται σε θέση στη λαϊκή αγορά και μπορούν να συμμετέχουν στην επόμενη προκήρυξη για την απόδοση θέσεων που διενεργείται, σύμφωνα με τα άρθρα 13 έως 16.

ιγ) Η διαδικασία των περ. α) έως και ιβ) ολοκληρώνεται το αργότερο έως την 30ή Ιουνίου 2023. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει χωρίς να ολοκληρωθεί η διαδικασία αυτή, διπλασιάζεται το τέλος του άρθρου 23 και αυτό εμφανίζεται ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού.»

Άρθρο 89
Παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων του ν. 3299/2004 σε περίπτωση μη καταβολής του ποσού της προκαταβολής από το πιστωτικό ίδρυμα έκδοσης της εγγυητικής επιστολής

Επενδυτικά σχέδια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3299/2004 (Α' 261) δύνανται να λάβουν παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσής τους έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024, κατόπιν: α) αίτησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου στην αρμόδια υπηρεσία, β) βεβαίωσης του αρμόδιου μηχανικού για υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου σε ποσοστό, τουλάχιστον, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), κατά την υποβολή της αίτησης και γ) βεβαίωσης του πιστωτικού ιδρύματος που εξέδωσε την εγγυητική επιστολή, ή του διαδόχου του, περί μη καταβολής στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου του ποσού της κατατεθείσας προκαταβολής. Αν μέχρι την ημερομηνία αυτή υλοποιηθεί το πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου, η προθεσμία ολοκλήρωσης παρατείνεται για ένα (1) επιπλέον έτος. Αν έχουν, ήδη, εκδοθεί αποφάσεις ανάκλησης των αποφάσεων υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στο παρόν, λόγω παρέλευσης της προθεσμίας ολοκλήρωσής τους, οι αποφάσεις υπαγωγής επανέρχονται σε ισχύ.

Άρθρο 90
Ένταξη των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν σε συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2 και παρ. 5 άρθρου 29 ν. 4864/2021

1. Στο άρθρο 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί ορισμού των κατηγοριών και κριτηρίων στρατηγικών επενδύσεων: α) στο πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 1, διαγράφεται η αναφορά στα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, στην υποπερ. αε) της παρ. 3 προστίθενται τέσσερα εδάφια, γ) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 αντικαθίσταται, και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2
Ορισμός κατηγορίες και κριτήρια
στρατηγικών επενδύσεων

1. Ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» νοούνται οι επενδύσεις, οι οποίες, λόγω της στρατηγικής τους βαρύτητας για την εθνική ή την τοπική οικονομία, δύνανται να ενισχύσουν την απασχόληση, την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας, σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικά δίκαιης, δίχως αποκλεισμούς, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης, με κύρια χαρακτηριστικά την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων, την εξωστρέφεια και εξαγωγική δραστηριότητα, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα, τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό, την εξοικονόμηση φυσικών πόρων στην προοπτική της κυκλικής οικονομίας και την υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων ή υπηρεσιών. Οι Στρατηγικές Επενδύσεις διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) «Στρατηγικές Επενδύσεις 1», οι οποίες πληρούν μία (1), τουλάχιστον, από τις ακόλουθες προϋποθέσεις, ανεξαρτήτως τομέα επένδυσης:

αα) Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος των εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων (75.000.000) ευρώ.

αβ) Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος των σαράντα εκατομμυρίων (40.000.000) ευρώ και ταυτόχρονα με την επένδυση δημιουργούνται κατά βιώσιμο τρόπον εβδομήντα πέντε (75), τουλάχιστον, νέες Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.).

Οι επενδύσεις της υποπερ. αα) δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα του άρθρου 7, της παρ. 1 του άρθρου 8 και του άρθρου 9.

Οι επενδύσεις της υποπερ. αβ) δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8 και 9, καθώς και των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 10.

β) «Στρατηγικές Επενδύσεις 2», οι οποίες πληρούν μια (1), τουλάχιστον, από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

βα) Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος από είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ και αφορά σε έναν (1) ή περισσότερους από τους τομείς της αγροδιατροφής, έρευνας και καινοτομίας, βιοτεχνολογίας, πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας, ρομποτικής, τεχνητής νοημοσύνης, ιατρικού τουρισμού, διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων, διαστημικής βιομηχανίας ή είναι μεγαλύτερος από είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ και η επένδυση έχει ως σκοπό τον ψηφιακό μετασχηματισμό της επιχείρησης ή την παροχή υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους («cloud computing»). Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισ-

σότερα από τα κίνητρα των άρθρων 8, 9, καθώς και των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 10.

ββ) Οι επενδύσεις δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπον πενήντα (50), τουλάχιστον, νέες Ε.Μ.Ε. και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 8, 9, καθώς και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10.

βγ) Συνιστούν επενδύσεις εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α' 143), οι οποίες δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπον σαράντα (40), τουλάχιστον, Ε.Μ.Ε. και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 8, 9, καθώς και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10.

γ) «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας», οι οποίες υλοποιούνται από διακεκριμένες νομικές οντότητες και προωθούν την πράσινη οικονομία, την καινοτομία, την τεχνολογία, καθώς και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και ειδικά στον τομέα αυτόν, τις επενδύσεις υποδομής με συγκεκριμένα ενεργειακά κριτήρια για την κατασκευή νέων κτιρίων, συστημάτων που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και σύστημα παραγωγής «πράσινου» υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου και εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων, καθώς και επενδύσεις που ενισχύουν σημαντικά την ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο. Οι επενδύσεις της παρούσας περίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8, 9, καθώς και του άρθρου 10. Αναφορικά με την ενίσχυση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10, επενδύσεις οι οποίες υλοποιούνται εντός των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245), μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου, στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (L 187), ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που υλοποιούνται εκτός Ζ.ΑΠ. της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, μπορούν να λάβουν την ενίσχυση του προηγούμενου εδαφίου σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί του προβλεπόμενου στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 ποσοστού της έντασης ενίσχυσης.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή των ενισχύσεων των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά, στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία, είναι η ολοκλήρωση της υλοποίησής τους μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025. Η ως άνω προϋπόθεση αναφέρεται στην αίτηση του επενδυτή της παρ. 1 του άρθρου 12 και στο χρονοδιάγραμμα που τη συνοδεύει. Σε περίπτωση υπέρβασης της ως άνω προθεσμίας υλοποίησης, η επένδυση αποχαρακτηρίζεται από «Εμβληματική Επένδυση Εξαιρετικής Σημασίας» και τα εγκεκριμένα κίνητρα ανακαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 19. Η ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στην παρούσα περίπτωση, τα οποία αιτούνται να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά, πραγματοποιείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

γα) Για τον χαρακτηρισμό ενός επενδυτικού σχεδίου ως «Εμβληματικής Επένδυσης Εξαιρετικής Σημασίας» συστήνεται τριμελής επιτροπή, τα μέλη της οποίας είναι επιστήμονες εγνωσμένου κύρους ποικίλων ειδικοτήτων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, συγκροτείται η τριμελής επιτροπή, ορίζονται τα μέλη της, καθώς και οι αναπληρωτές αυτών, ο χρόνος θητείας τους, η αποζημίωσή τους, καθώς και οι όροι λειτουργίας της.

γβ) Με όμοια απόφαση προς αυτή της υποπερ. γα) καθορίζονται η διαδικασία ένταξης της επένδυσης, ο τρόπος παρακολούθησης και ελέγχου υλοποίησης της επένδυσης, ο τρόπος καταβολής των ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης.

γγ) Εντός επτά (7) ημερών από σχετικό αίτημα της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», η Επιτροπή της υποπερ. γα) γνωμοδοτεί αναφορικά με τον εμβληματικό ή μη χαρακτήρα της επένδυσης.

δ) «Στρατηγικές Επενδύσεις ταχείας αδειοδότησης», οι οποίες πληρούν τα αναφερόμενα κριτήρια σε μία (1) από τις ακόλουθες υποπεριπτώσεις:

δα) Δημιουργούν κατά βιώσιμον τρόπο τριάντα (30), τουλάχιστον, νέες Ε.Μ.Ε. και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της περίπτωσης αυτής μπορούν να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα του άρθρου 9 και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10 ή

δβ) δημιουργούν κατά βιώσιμον τρόπο τριάντα (30), τουλάχιστον, νέες Ε.Μ.Ε., εφόσον ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ και αποτελούν μέρος επένδυσης, η οποία έχει ήδη χαρακτηριστεί ως στρατηγική και έχει ολοκληρωθεί η υλοποίησή της. Οι επενδύσεις της περίπτωσης αυτής μπορούν να λάβουν ένα ή περισσότερα από τα κίνητρα του άρθρου 9 και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10 ή

δγ) αποτελούν υφιστάμενες επενδύσεις, στρατηγικές ή μη, οι οποίες προβαίνουν σε αναδιάρθρωση ή εκσυγχρονισμό ή επέκταση των εγκαταστάσεών τους και ο συνολικός τους προϋπολογισμός είναι μεγαλύτερος των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, εφόσον διατηρούνται κατά βιώσιμον τρόπο εκατό (100) τουλάχιστον υφιστάμενες Ε.Μ.Ε. Οι επενδύσεις της υποπερίπτωσης αυτής μπορούν να λάβουν το κίνητρο του άρθρου 9.

ε) «Αυτοδίκαια εντασσόμενες Στρατηγικές Επενδύσεις», οι οποίες πληρούν τα αναφερόμενα κριτήρια σε μία (1) από τις ακόλουθες υποπεριπτώσεις:

εα) Συνιστούν επενδύσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), οι οποίες έχουν εγκριθεί είτε από τη Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Δ.Ε.Σ.Δ.ΙΤ.) είτε από την Κυβερνητική Επιτροπή Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του άρθρου 126 του ν. 4799/2021 (Α' 78) και επενδύσεις για τα Ευρωπαϊκά Ενεργειακά Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος «Projects of Common Interest (PCI)» του άρθρου 8 του ν. 4271/2014 (Α' 144). Στην περίπτωση αυτή εντάσσονται επενδύσεις που αποτελούν Σημαντικά Έργα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος («Important Projects of Common European Interest [IPCEI]) νομικών προσώπων, τα οποία συμμετέχουν ως άμεσα μέλη σε προγράμματα Σημαντικών Έργων Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος, εφόσον ο συνολικός τους προϋπολογισμός είναι μεγαλύτερος των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα της παρ. 1 του άρθρου 8 και του άρθρου 9.

εβ) Συνιστούν «Στρατηγικές επενδύσεις χωρικής οργάνωσης των επιχειρήσεων», οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη επιχειρηματικών πάρκων του ν. 3982/2011 (Α' 143), σε έκταση τουλάχιστον πεντακοσίων (500) στρεμμάτων και με συνολικό προϋπολογισμό άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της κατηγορίας αυτής δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8 και 9.

2. Για κάθε φορέα στρατηγικής επένδυσης, το άρθρο 16 του ν. 4251/2014 (Α' 103), σχετικά με τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής εφαρμόζεται ως προς δέκα (10) πολίτες τρίτων χωρών κατ' ανώτατον αριθμό, στελέχη των επενδυτικών σχημάτων για όλες τις κατηγορίες Στρατηγικών Επενδύσεων. Για όσο διάστημα υφίσταται η εργασιακή σχέση με τον φορέα της στρατηγικής επένδυσης, όσα από τα στελέχη αυτά δεν έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα, θεωρείται ότι διατηρούν τη φορολογική κατοικία τους στην αλλοδαπή και υπόκεινται σε φόρο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης και στον σύζυγο ή το άλλο μέρος συμφώνου

συμβίωσης υπό την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α' 181), εφόσον ο σύζυγος ή το άλλο μέρος δεν ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, καθώς και στα εξαρτώμενα τέκνα αυτών, όπως αυτά προσδιορίζονται στην περ. 5 της παρ. Α' του άρθρου 16 του ν. 4251/2014.

3. Επενδύσεις σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χαρακτηρίζονται ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» των περ. α), β), γ) και δ) της παρ. 1, εφόσον, σωρευτικά με τις επιμέρους προϋποθέσεις εκάστης των περιπτώσεων της παρ. 1, πληρούν και τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Εμπίπτουν σε μία από τις κάτωθι κατηγορίες:

αα) Συστήματα που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και σύστημα παραγωγής «πράσινου» υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου.

αβ) Εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή/και πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων.

αγ) Έργα Α.Π.Ε. που διασυνδέουν περιοχές της Επικράτειας που δεν έχουν διασυνδεθεί και δεν προβλέπεται να διασυνδεθούν με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω υποβρύχιου καλωδίου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο, κατά την αίτηση υπαγωγής, Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Δ.Π.Α.) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.).

αδ) Έργα Α.Π.Ε. πλήρως ελεγχόμενης ηλεκτροπαραγωγής σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4414/ 2016 (Α' 149).

αε) Συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.. Τα έργα της παρούσας υποπερίπτωσης δεν εντάσσονται στην κατηγορία της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 και λαμβάνουν αποκλειστικά το κίνητρο της ταχείας αδειοδότησης του άρθρου 9. Τα εν λόγω έργα έχουν κοινό σημείο σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε.. Προκειμένου να εξακριβωθεί, αν το έργο πληροί το κριτήριο του κοινού σημείου σύνδεσης στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε., η Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου, ζητά τη γνώμη του αρμόδιου διαχειριστή, ο οποίος απαντά, εντός προθεσμίας (15) εργασίμων ημερών εργασίμων ημερών, από την παραλαβή του αιτήματος. Εάν ο αρμόδιος διαχειριστής δεν απαντήσει στην Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου εντός δέκα πέντε (15) εργασίμων ημερών από την παραλαβή του αιτήματος, τεκμαίρεται ότι η γνώμη του είναι θετική.

β) Έχουν προϋπολογισμό κατ' ελάχιστον εβδομήντα πέντε εκατομμύρια (75.000.000) ευρώ, πλην των Εμβληματικών Επενδύσεων Εξαιρετικής Σημασίας της περ. γ' της παρ. 1 για τις οποίες δεν απαιτείται όριο προϋπολογισμού.

Στα έργα της παρούσας παραγράφου η χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το πλαίσιο προτεραιότητας του άρθρου 89 του ν. 4951/2022 (Α' 129) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων πράξεων.

4. Για την ένταξη στις κατηγορίες των Στρατηγικών Επενδύσεων, οι οποίες υλοποιούνται εξ ολοκλήρου σε περιοχές που εντάσσονται στα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.Δ.Ι.Μ.), τα οποία συνοδεύουν το Πρόγραμμα Δίκαιης Μετάβασης ΕΣΠΑ 2021-2027 και τα οποία παρουσιάζουν συμβατότητα με τους στόχους της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, όπως αυτοί αποτυπώνονται στα Ε.Σ.Δ.Ι.Μ. και χαρακτηρίζονται ως έργα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό πλαίσιο για τη δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση, εφαρμόζεται επί των απαιτούμενων σε εκάστη κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων μεγεθών συνολικού προϋπολογισμού επένδυσης, συντελεστής απομείωσης είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

5. Κάθε επενδυτικό σχέδιο εντάσσεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 15, κατόπιν σχετικής αίτησης του φορέα της επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 12 σε κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων της παρ. 1, πλην της περ. ε' της ίδιας παραγράφου, περί των αυτοδίκαια εντασσόμενων στρατηγικών επενδύσεων. Ο φορέας της επένδυσης αιτείται, βάσει του παρόντος, την ένταξη του επενδυτικού του σχεδίου σε συγκεκριμένη κατηγορία, καθώς και τα κίνητρα της συγκεκριμένης κατηγορίας, τα οποία επιθυμεί να λάβει. Ειδικά, επενδυτικά σχέδια που αφορούν σε συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., αν λάβουν κίνητρα των άρθρων 12 και 14 του ν. 4608/2019, δεν δύνανται να λάβουν επενδυτική ή λειτουργική ενίσχυση άλλης μορφής.»

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 29 του ν. 4864/2021, περί μεταβατικών διατάξεων: α) απαλείφεται η επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, β) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, γ) το τρίτο εδάφιο τροποποιείται γα) προκειμένου να προσαρμοσθεί στην ανωτέρω υπό β) τροποποίηση, γβ) ως προς την προσθήκη της εξαίρεσης των έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Οι εκκρεμείς αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων, που έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» κατ' εφαρμογή των νόμων 3894/2010 (Α' 204) και 4608/2019 (Α' 66), για τις οποίες δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης και δεν έχει εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος η σχετική απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), αξιολογούνται και λαμβάνουν τα κίνητρα του νόμου δυνάμει του οποίου έχει υποβληθεί η οικεία αίτηση υπαγωγής. Για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία αφορούν σε έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ηλεκτροπαραγωγής: α) η χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης εξαιρείται από το κίνητρο της ταχείας αδειοδότησης και πραγματοποιείται σύμφωνα με το πλαίσιο προτεραιότητας του άρθρου 89 του ν. 4951/2022 (Α' 129) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων πράξεων, και β) τα σχέδια αυτά δεν δύνανται να τροποποιηθούν, προκειμένου να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 12 και 14 του ν. 4608/2019.

Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων, εξαιρουμένων αυτών που αφορούν σε έργα Α.Π.Ε. ηλεκτροπαραγωγής (συμπεριλαμβανομένων έργων παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε., έργων αποθήκευσης, συστημάτων αποθήκευσης, έργων παραγωγής πράσινου υδρογόνου, θαλάσσιων αιολικών και πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων), τα επενδυτικά σχέδια των οποίων έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», κατ' εφαρμογή του ν. 3894/2010 και του ν. 4608/2019 και για τα οποία δεν έχει εκδοθεί σχετική απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., δύνανται με αίτημά τους να τροποποιούν τις αιτήσεις τους, προκειμένου να ενταχθούν στις κατηγορίες του άρθρου 2 και να λάβουν τα προβλεπόμενα σε εκάστη κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων κίνητρα. Στην περίπτωση αυτή οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων, με την αίτησή τους, καταβάλλουν στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», πέραν της διαχειριστικής αμοιβής του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 12, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), επί της διαχειριστικής αμοιβής του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 12, ως διαχειριστική αμοιβή για τη νέα αίτηση.»

Άρθρο 91
Εφαρμογή κινήτρων σε υφιστάμενες επιχειρήσεισ εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 28 και τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 46 ν. 4982/2022

1. Η παρ. 6 του άρθρου 28 του ν. 4982/2022 (Α'195), περί εφαρμογής σε όλους τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Το παρόν καταλαμβάνει όλους τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και τις επιχειρήσεις εντός αυτών, στις οποίες έχουν χορηγηθεί κίνητρα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 62 του ν. 3982/2011 (Α' 143) και εφαρμόζεται σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, χωρίς πλέον να απαιτείται η λειτουργία τους, εντός πέντε (5) ετών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης μεταβίβασης, υπό την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου.»

2. Στην παρ. 12 του άρθρου 46 του ν. 4982/2022, περί παροχής εξουσιοδοτήσεων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανά-

πτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης των κινήτρων του άρθρου 28 και 30, οι συνέπειες παραβίασης των όρων χορήγησης της απαλλαγής, εξειδικεύεται η κατάλληλη νομική βάση χορήγησης αυτών, τηρουμένων των κανόνων κρατικών ενισχύσεων, και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Ειδικά για τις επιχειρήσεις των Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 6 του άρθρου 28, για την απόφαση του πρώτου εδαφίου απαιτείται προηγούμενη εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων .»

Άρθρο 92
Μεταποιητικές μονάδες για την παραγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης: Ορισμοί, παράταση έγκρισης εγκατάστασης, εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 2Α, αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 2Γ και παρ. 5 και 6 άρθρου 2ΙΣΤ ν. 4139/2013

1. Στο άρθρο 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών μονάδων, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Για τους σκοπούς των άρθρων 2Α έως 2ΙΖ, χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Τελικό προϊόν φαρμακευτικής κάνναβης: Προϊόν που περιέχει, είτε ως μόνο ενεργό συστατικό (δραστική ουσία), για τις ενδείξεις που καθορίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ουσία των ποικιλιών κάνναβης του είδους «Cannabis sativa L», περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) > 0,2% είτε ως μόνα ενεργά συστατικά (δραστικές ουσίες), για τις ενδείξεις που καθορίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ουσία των ποικιλιών κάνναβης του είδους «Cannabis Sativa L», περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) >0,2% και έναν ή περισσότερους μεταβολίτες του φυτού «Cannabis sativa L».

β) Δραστική ουσία (Ενεργό συστατικό) τελικού προϊόντος φαρμακευτικής κάνναβης: Ουσία των ποικιλιών κάνναβης του είδους «Cannabis sativa L» περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) > 0,2%, η οποία, όταν χρησιμοποιείται στην παραγωγή του εν λόγω προϊόντος, καθίσταται ενεργό συστατικό ή η παραπάνω ουσία σε συνδυασμό με έναν ή περισσότερους μεταβολίτες του φυτού «Cannabis sativa L» οι οποίες, όταν χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του εν λόγω προϊόντος, καθίστανται ενεργά συστατικά, σε συνδυασμό με τις εκάστοτε καθοριζόμενες και εγκρινόμενες ενδείξεις, της κείμενης νομοθεσίας.

γ) Περιεκτικότητα του τελικού προϊόντος φαρμακευτικής κάνναβης: Η περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) και, εφόσον υπάρχουν και τεκμηριώνονται, του ή των μεταβολιτών του φυτού «Cannabis sativa L».»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 2Γ του ν. 4139/2013, περί ισχύος της έγκρισης εγκατάστασης, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η έγκριση εγκατάστασης ισχύει για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία έκδοσής της και μπορεί να παραταθεί μέχρι τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών από την έκδοσή της, υπό την προϋπόθεση ότι έχει γίνει έναρξη υλοποίησης της εγκατάστασης κατά τη διάρκεια ισχύος της έγκρισης. Το αίτημα παράτασης υποβάλλεται κατά τη διάρκεια ισχύος της έγκρισης και εξετάζεται με βάση το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε κατά τη χορήγησή της. Η έναρξη της υλοποίησης αποδεικνύεται, κατ' ελάχιστον, με την προσκόμιση επικυρωμένου τίτλου κυριότητας ή σύμβασης μίσθωσης ή σύμβασης δωρεάν παραχώρησης, θεωρημένης από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), που καλύπτει ολόκληρο τον χώρο της υπό έγκριση μονάδας. Ο χρόνος διάρκειας της σύμβασης μίσθωσης ή της παραχώρησης αντιστοιχεί, τουλάχιστον, στη χρονική διάρκεια για την οποία ο ενδιαφερόμενος αιτείται την έγκριση εγκατάστασης. Σε κάθε άλλη περίπτωση, απαιτείται νέο αίτημα του φορέα για χορήγηση νέας έγκρισης εγκατάστασης, το οποίο εξετάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κατά τον χρόνο υποβολής του.»

3. Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 2ΙΣΤ του ν. 4139/2013, περί εξουσιοδοτήσεων, αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Ε.Ο.Φ., δύνανται να ανακαθορίζονται οι ορισμοί της παρ. 1Α του άρθρου 2Α για την προσαρμογή προς τα νεότερα επιστημονικά και τεχνολογικά δεδομένα, να καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για την παραγωγή, τη διάθεση, την εξαγωγή και κυκλοφορία των τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου ιχνηλάτησης και διασφάλισης της γνησιότητας των προϊόντων αυτών, και να προβλέπεται κάθε άλλη σχετική αναγκαία λεπτομέρεια.

6. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύνανται να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που σχετίζονται με την τιμολόγηση και αποζημίωση των τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, καθώς και κάθε άλλη σχετική αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 93
Αποσπάσεις προσωπικού στην «Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Α.Ε.»

Η διαδικασία για τη διενέργεια αποσπάσεων στην «Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Α.Ε.», του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 20, του καταστατικού του άρθρου 15 του ν. 4872/2021 (Α' 247), δύναται να εφαρμοσθεί για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 94
Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου της Αγοράς - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4712/2020

Στο άρθρο 12 του ν. 4712/2020 (Α' 146), περί στελέχωσης της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου της Αγοράς, προστίθεται παρ. 2α ως εξής:

«2α. Οι υπάλληλοι που έχουν αποσπαστεί σύμφωνα με την παρ. 2 στη ΔΙ.ΜΕ.Α. μπορούν να μετατάσσονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Ειδικότερα, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών πριν από την ημερομηνία λήξης της απόσπασης, οι αποσπασμένοι υπάλληλοι της ΔΙ.Μ.Ε.Α. δύνανται να υποβάλουν αίτηση μετάταξης σε αυτή σε κενές οργανικές της θέσεις, με την ίδια σχέση εργασίας, κατηγορία εκπαίδευσης, κλάδο και ειδικότητα. Η μετάταξη διενεργείται με απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη του Διοικητή της ΔΙ.Μ.Ε.Α. και, ειδικώς ως προς τους υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248) και την παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251). Οι μετατασσόμενοι υπάλληλοι διατηρούν το μισθολογικό κλιμάκιο και την προσωπική διαφορά που κατέχουν, καθώς και το ίδιο ασφαλιστικό καθεστώς. Αν εκκρεμεί αίτημα μετάταξης αποσπασμένου υπαλλήλου για την οποία ο Διοικητής έχει χορηγήσει σύμφωνη γνώμη, η απόσπαση παρατείνεται μέχρι τη δημοσίευση της πράξης μετάταξης και πάντως όχι πέραν των δύο (2) μηνών από τη λήξη της απόσπασης.»

Άρθρο 95
Ρύθμιση οικονομικών θεμάτων του προσωπικού του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

Τηρουμένων των περιορισμών του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (Α'40), περί ανωτάτου ορίου αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών, δεν αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, κατά ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%), τα ποσά τα οποία έχουν χορηγηθεί και αφορούν σε κάθε είδους αποδοχές, του τακτικού προσωπικού του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, από το έτος 2013, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, και τα οποία έχουν καταβληθεί είτε με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, από το έτος 2013 έως το έτος 2017 είτε βάσει ατομικών συμβάσεων εργασίας. Το ποσοστό του δέκα τοις εκατό (10%) των ανωτέρω ποσών καταβάλλεται από τους υπόχρεους τμηματικά και σε διάστημα πέντε (5)

ετών, με αντίστοιχη παρακράτηση των μηνιαίων αποδοχών τους. Οι καταλογισμοί που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί αίρονται με την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 96
Ορισμός βοσκήσιμων γαιών - Αντικατάσταση άρθρου 1 ν. 4351/2015

Το άρθρο 1 του ν. 4351/2015 (Α' 164), περί ορισμού των βοσκήσιμων γαιών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1
Ορισμός

1. Για τις ανάγκες του παρόντος, βοσκήσιμες γαίες ορίζονται οι εκτάσεις που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για βόσκηση ζώων, στις οποίες αναπτύσσεται βλάστηση αυτοφυής ή μη αυτοφυής, που προσφέρεται για βοσκή και δύναται να αποτελεί μέρος καθιερωμένων τοπικών πρακτικών. Ο χαρακτήρας και ο προορισμός των βοσκήσιμων γαιών δεν μεταβάλλεται λόγω της χρήσης τους για τη διατροφή των αγροτικών ζώων, η δε διαχείριση και η προστασία τους διέπονται από τις σχετικές για κάθε κατηγορία έκτασης διατάξεις της αγροτικής, δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

2. Στις βοσκήσιμες γαίες περιλαμβάνονται οι «μόνιμοι βοσκότοποι», η έννοια των οποίων ορίζεται στο άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 «σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013» (L 435), στους εκτελεστικούς και κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονισμούς, καθώς και τους μεταγενέστερους κανονισμούς, για τους οποίους χορηγείται ενωσιακή ενίσχυση, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται για την εφαρμογή και εκτέλεση τους.»

Άρθρο 97
Παράταση προθεσμίας εκπόνησης, υποβολής και έγκρισης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4351/2015

Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4351/2015 (Α' 164) , περί εκπόνησης, υποβολής και έγκρισης των διαχειριστικών σχεδίων των βοσκήσιμων γαιών παρατείνεται, το δεύτερο εδάφιο καταργείται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μέχρι τις 31.12.2024 εκπονούνται, υποβάλλονται και εγκρίνονται τα διαχειριστικά σχέδια των βοσκήσιμων γαιών της Χώρας που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 3. Μετά την προθεσμία αυτή δεν επιτρέπεται η ενεργοποίηση δικαιωμάτων ενίσχυσης για την εν λόγω έκταση, χωρίς την ύπαρξη και εφαρμογή εγκεκριμένου διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης.»

Άρθρο 98
Επικαιροποίηση δικαιολογητικών νομής ή κατοχής βοσκήσιμων γαιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 6 ν. 4351/2015

Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4351/2015 (Α' 164), περί νομής ή κατοχής βοσκήσιμων γαιών, ενοποιούνται και συμπληρώνονται ως προς την επικαιροποίηση των σχετικών δικαιολογητικών απόδειξης, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το δικαίωμα βοσκής σε βοσκήσιμες γαίες, μεταξύ των οποίων δημόσια δάση, δασικές εκτάσεις και μη πεδινά χορτολίβαδα των παραγράφων 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύουν, στα οποία η βοσκή δεν έχει απαγορευθεί ή ρυθμιστεί βάσει των κείμενων διατάξεων της δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας, παραχωρείται στις οικείες Περιφέρειες, στις οποίες περιέρχονται και οι πρόσοδοι από την εκμίσθωση αυτών.

Τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής επί των βοσκήσιμων γαιών, στις οποίες επιτρέπεται η βόσκηση, σύμφωνα με τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης που έχουν εγκριθεί, κατανέμονται από τις οικείες Περιφερειακές Ενότητες στους κτηνοτρόφους, με προτεραιότητα εκείνων που έχουν την έδρα της εκμετάλλευσής τους στην περιοχή και εκείνων που εκτρέφουν αυτόχθονες απειλούμενες με εξαφάνιση φυλές αγροτικών ζώων.

Για τον σκοπό αυτόν με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνιστάται επιτροπή κατανομής των δικαιωμάτων χρήσης της βοσκής εντός της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, τα μέλη της οποίας ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη.

Στους κτηνοτρόφους που κάνουν χρήση ιδιωτικής βοσκήσιμης γαίας, ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη από ιδιώτες ή Ν.Π.Ι.Δ., κατανέμεται επιπλέον έκταση μόνο για το μέρος του ζωικού κεφαλαίου που δεν καλύπτεται από τις ιδιωτικές εκτάσεις που δηλώνουν. Σε περίπτωση μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ιδιόκτητων βοσκήσιμων γαιών, για οποιαδήποτε αιτία, ο κτηνοτρόφος έχει την υποχρέωση να δηλώνει και αποδεικνύει τις αντίστοιχες μεταβολές. Σε αντίθετη περίπτωση χάνει τα δικαιώματά του.

Η νομή ή κατοχή των βοσκήσιμων γαιών αποδεικνύεται με τα δικαιολογητικά της υπουργικής απόφασης της περίπτωσης β' του άρθρου 11, τα οποία επικαιροποιούνται όταν επέλθει μεταβολή ή ζητηθεί από την καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία, κατά τη διεξαγωγή ελέγχου.»

Άρθρο 99
Αποζημίωση αξιολογητών και μελών συλλογικών οργάνων που συμμετέχουν σε διαδικασίες αξιολόγησης, ελέγχου, παρακολούθησης και παραλαβής πράξεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022 και του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 - 2027

Οι αποζημιώσεις των αξιολογητών και των μελών συλλογικών οργάνων που συμμετέχουν σε διαδικασίες αξιολόγησης, ελέγχου, παρακολούθησης και παραλαβής των αιτήσεων στήριξης και των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022 και του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, δύνανται να ανέρχονται μέχρι του ποσού των δύο χιλιάδων τετρακοσίων (2.400) ευρώ μηνιαία και σωρευτικά όχι πέραν των τριών χιλιάδων πεντακοσίων (3.500) ευρώ ετησίως, συμπεριλαμβανομένης και της πρόσθετης αμοιβής επίτευξης στόχων, κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

Άρθρο 100
Διευθέτηση δαπανών του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας

Οι αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης που εκδόθηκαν από τον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή τον νόμιμο αναπληρωτή του και αφορούν τα οικονομικά έτη 2019, 2020, 2021 και 2022, εντός των εγγεγραμμένων πιστώσεων του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, λογίζονται νόμιμες, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης. Οι δαπάνες των κατ' εκτέλεση ανωτέρω αποφάσεων αναλαμβάνονται, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται σε βάρος των οικείων πιστώσεων του προϋπολογισμού εξόδων «Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας» των οικονομικών ετών 2019, 2020, 2021 και 2022.

Άρθρο 101
Έγκριση χρήσης διαθεσίμων Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων καθ' υπέρβαση του προϋπολογισμού του έτους 2022

Δαπάνες ύψους τριάντα δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (32.500.000) ευρώ, οι οποίες προέκυψαν από πορίσματα ζημιών στις καλλιέργειες φυτικού και ζωικού κεφαλαίου, εντός του έτους 2022, που αφορούν πληρωμές των ασφαλισμένων παραγωγών, μετά την εκκαθάριση και την οριστικοποίηση της αξίας των αποζημιώσεων, οι οποίες καταβλήθηκαν καθ' υπέρβαση των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), καθίστανται νόμιμες, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του ΕΛ.Γ.Α. του οικονομικού έτους 2022 και καλύπτονται διά πόρων του ΕΛ.Γ.Α., από την είσπραξη της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς του ίδιου έτους.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΣΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Άρθρο 102
Δικαίωμα κατάρτισης συνδυασμών στις βουλευτικές εκλογές - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 32 π.δ. 26/2012

Η παρ. 1 του άρθρου 32 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Στις βουλευτικές εκλογές λαμβάνουν μέρος είτε συνδυασμοί υποψηφίων ενός μόνο κόμματος, είτε συνδυασμοί συνασπισμού περισσότερων του ενός συνεργαζόμενων κομμάτων, είτε συνασπισμοί ανεξάρτητων υποψηφίων, είτε μεμονωμένοι υποψήφιοι. Για την κατάρτιση συνδυασμού πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Το κόμμα να έχει ιδρυθεί νόμιμα.

β) Ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας, τα μέλη της διοικούσας επιτροπής, ο νόμιμος εκπρόσωπος και η πραγματική ηγεσία του κόμματος να μην έχουν καταδικασθεί σε οποιονδήποτε βαθμό σε κάθειρξη για τα αδικήματα των κεφαλαίων 1 - 6 του Δεύτερου Βιβλίου του Ποινικού Κώδικα, ή σε οποιαδήποτε ποινή για εγκλήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που επισείουν την ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Η αποστέρηση του δικαιώματος κατάρτισης συνδυασμών, σύμφωνα με την παρούσα περίπτωση, ισχύει για τη χρονική διάρκεια της επιβληθείσας ποινής και υπολογίζεται από την επομένη της ημέρας της οριστικής καταδικαστικής απόφασης. Η έκτιση ή μη της ποινής ή η παραγραφή αυτής δεν ασκεί επιρροή στον υπολογισμό του ανωτέρω χρονικού διαστήματος. Στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου, η πραγματική ηγεσία έχει την έννοια ότι πρόσωπο άλλο από εκείνο που κατέχει τυπικά θέση προέδρου, γενικού γραμματέα, μέλους της διοικούσας επιτροπής ή νομίμου εκπροσώπου με συγκεκριμένες πράξεις του εμφανίζεται να ασκεί διοίκηση του κόμματος, ή να έχει τοποθετήσει εικονική ηγεσία, ή να έχει τον ηγετικό πολιτικό ρόλο προς το εκλογικό σώμα.

γ) Η οργάνωση και η δράση του κόμματος να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Η κρίση περί του ότι η δράση του πολιτικού κόμματος δεν εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος δύναται να λάβει χώρα μόνο όταν υφίσταται καταδίκη σε οποιονδήποτε βαθμό υποψηφίων βουλευτών ή ιδρυτικών μελών ή διατελεσάντων προέδρων για τα αδικήματα των άρθρων 134, 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα.

Στην περίπτωση συνασπισμού κομμάτων οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν για καθένα από τα κόμματα που απαρτίζουν τον συνασπισμό.

Η συνδρομή των προϋποθέσεων της παρούσας ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου. Προς υποβοήθηση της κρίσης του, δικαίωμα να υποβάλουν υπόμνημα με στοιχεία τεκμηρίωσης μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 34, έχουν:

α) τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στη Βουλή των Ελλήνων στις τελευταίες γενικές βουλευτικές εκλογές από τους συνδυασμούς του ίδιου κόμματος ή συνασπισμού,

β) τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί, που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου σε περίπτωση αυτεπάγγελτου ελέγχου ή υποβολής υπομνημάτων με στοιχεία τεκμηρίωσης για τα οριζόμενα, καλεί με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο το ελεγχόμενο κόμμα, να λάβει γνώση και να υποβάλλει υπόμνημα με τις απόψεις του.»

ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 103
Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3.

2. Η ισχύς του Μέρους Α', πλην των εσωτερικών παρ. 4α, 4β, 4ια, 4ιβ και 4ιγ του άρθρου 10 του ν. 2251/1994 (Α' 191), καθώς και της εσωτερικής παρ. 12 του άρθρου 10 του ν. 2251/1994, όπως αυτές προστίθενται με το άρθρο 9 του παρόντος, αρχίζει από την 26η Ιουνίου 2023 και αφορά στις αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται από την 25η Ιουνίου 2023.

3. Η ισχύς του άρθρου 22 αρχίζει από την 1η Σεπτεμβρίου 2023

4. Η ισχύς του άρθρου 78 αρχίζει από την 26η Ιουνίου 2023.

Αθήνα,.....2023

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	4. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
5. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	6. ΥΓΕΙΑΣ
7. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	8. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
9. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	10. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
11. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	12. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
13. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	14. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
15. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	16. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
17. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	18. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
19. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	20. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
21. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	22. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.28'λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 9 Φεβρουαρίου 2023 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής: «Κώδικας Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου και άλλες επείγουσες διατάξεις του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής», σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ **ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**